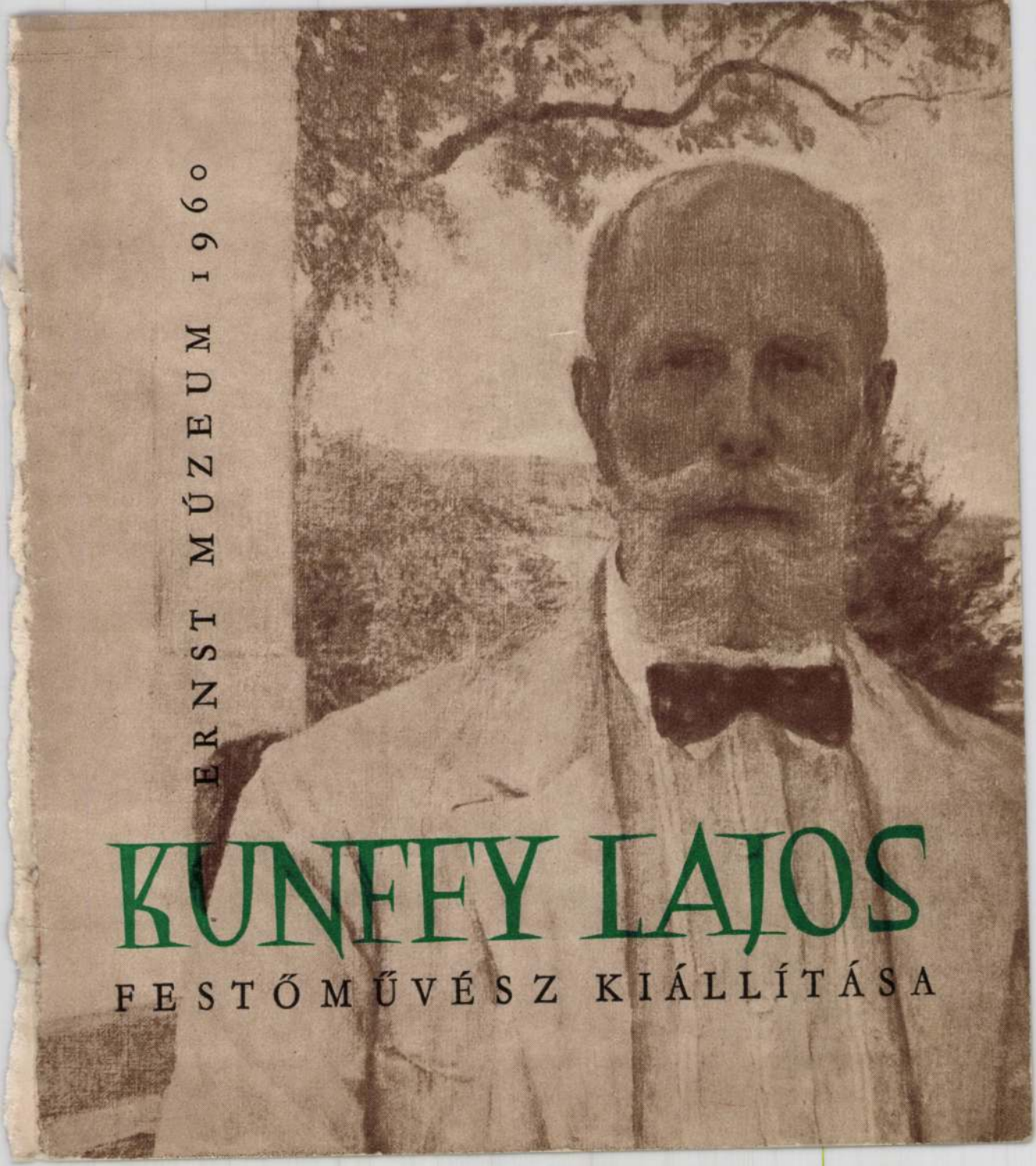

ERNST MÚZEUM 1960

KUNFFY LAJOS

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

KUNFFY LAJOS
KIÁLLÍTÁSA

KUNFFY LAJOS

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

Farkas Zoltánnak
szeretettel üdvözlettel
Kunffy Lajos

ERNST MÚZEUM

1960. DECEMBER

A FOTÓKAT KÉSZÍTETTE:

KÓNYA KÁLMÁN

„A munka adja az élet értelmét. Már hetven évvel ezelőtt hirdettük, s ma is ezt valljuk, ami a modern irányzatok egykori lelkes kísérletezői, akik közül néhányan — Csók István, Lyka Károly, Vedres Márk és jómagam itt maradtunk mutatóba, hogy átadhassuk tapasztalatainkat a tehetséges fiataloknak, s óvjuk őket a szélsőséges áramlatoktól . . ." — mondja Kunffy Lajos, a kilencvenkettedik életévét taposó, de még ma is rendíthetetlenül munkálkodó mester, akinek őszinte szavait életműve bizonyítja. Becsületes, művészi munkásságának, hét évtized gazdag termésének bő aratása tárul most az Ernst Múzeum termeiben elénk. A valóság talajától soha el nem szakadva, festői felfogását mindvégig hűen megőrizve, egyszerűen, közérthetően szólnak hozzánk művei is, melyekben szülőföldjének, „Somogyországnak" dolgos népe, lankás tájai elevenednek meg.

1869 október 2-án Orciban született. Művészetkedvelő családi körben nőtt fel, anyja a népi hímzések és a zene rajongója, apja „az utolsó garibaldista" Kossuth eszméitől áthatva négy évig harcolt az olasz függetlenségért, s az Itáliában töltött esztendők a képzőművészetet is megszerettették vele. Kunffy Lajos középiskoláit Kaposvárott végezte. Már kisdiák korában feltűnt rajzkészsége, s ha festékhez nem jutott, maga kevert mindenféle füvekből színeket. Szülei először az akkor Somogyban tartózkodó Koroknyai Ottóval taníttatták rajzolni, majd beleegyeztek, hogy érettségi után Pesten folytassa tanulmányait. Csak azt kötötték ki: a jogot is végezze el. A fiatal Kunffy így a jogászkodással párhuzamosan a Mintarajziskola óráira is eljárt. Greguss János és Vágó Pál voltak tanárai. Majd a kor szokása szerint a századvégi művészélet két központjába: Münchenbe és Párizsba ment. A bajor fővárosban Hollósy Simon tanítványának szegődött, s a Hollósy-körben megértő barátokra találva együtt lelkesedtek mind tüzesszavú ifjú mesterükért, mind a Glaspalast kiállításán megismert Bastien-Lapage bensőséges hangulatú, halvány tónusokban tartott levegős szabadtéri festményeiért. Bejutva az Akadémiára, csak rövid ideig tanult Hackl osztályán, mert a Párizst járt festőtársak tanácsára 1892-ben a Julian Akadémiára iratkozik be. Mesterei a századvégi francia történeti festészet jeles képviselői, Jean Paul Laurens és Benjamin Constant. Az új művészeti irányzatok Párizsában nagy útvesztőket kikerülve Munkácsy nyomán indult el festői pályáján. Munkácsyt, kinek műterme mindig nyitva állt a Párizsba került fiatal művészek előtt, Kunffy is többször felkereste Neully-ben, ahol akkor a Honfoglalás nagy vásznán dolgozott. „Egy alkalommal — így emlékszik vissza a nagy honfitárssal való találkozásra az ősz mester — Munkácsy még le is akart festeni, azt mondta, mikor az ablaknál profilomra ráesett a fény, magáról remek Krisztus-fejet festenék."

Kunffy 1894-ben lépett a nyilvánosság elé Párizsban, a Salon des Artistes Français-ben Teázó társaság című művével, s ugyanabban az év-

ben itthon, a Műcsarnok kiállításán is feltűnt. A milleneumi nagy művészi seregszemlén festői felfogásában és tüzes színeiben Munkácsy-hatású. Jobb kompozíciójával és szabadtérbe állított lágyabb tónust, szinte plein-air-es képével, a Vízhordó fiúval vett részt. A kezdeti sikerek növelték önbizalmát, alkotókedvét, sokat dolgozik s a Salonban csakúgy, mint a Műcsarnokban évről évre kiállít.

A párizsi művészélet eleven lüktetése oly erővel vonzotta a fiatal festőt, hogy több mint két évtizeden át ott maradt, csak nyaranta látogatott haza Somogyba. Műveinek tárgyát azonban mind kevésbé Párizs, sokkal inkább a hazai föld, a hazai emlékek szolgáltatták. 1899-ben ugyan még a párizsi Saint Germain templom előtt vitatkozó abbékat ábrázoló képével szerepel a Salonban, de a kilencszázas évektől kezdve szinte mind otthoni élményekből születtek művei. A legnagyobb elismerést is ezekkel vívta ki: Somogytúri tiszteletes (1905), Gyermektemetés (1907), Bivalyfogat (1908), Aratóünnepély (1908), Lányok csoportja vasárnap (1910), Tanácskozó cigányok (1910) stb.

Közvetlen átélésből fakadt a megrázó erejű Gyermektemetés, oeuvrejének egyik legnagyobb szabású és legjelentősebb műve, melyben jó mesterségbeli felkészültséggel és biztos ábrázoló készséggel ragadta meg a történés lelki tartalmát: a temetés ünnepélyes áhitatát, lehiggadt fájdalmát, valamint a napfényben lejátszódó jelenet vizuális szépségét. — Az aratási bálra készülődő falu tarka forgatagát, a vasárnapi díszben álldogáló leányokat friss közvetlenséggel festi, különösen ezekhez a műveihez készült olaj- és pasztellvázlatai hatnak színes elevenségükkel. Sokszor megfestette a falu határában letelepedett vályogvető, teknőkészítő cigányokat, színes rongyaikba burkolt koromfekete hajú, fényes szemű asszonyokat, gyerekeket. Párizsban talán pittoreszk egzotikumokkal hatottak a képek, de a művész érdekes festői jelenségeknél többet is fedez fel bennük, meglátja keserves elhagyatottságukat, kitaszítottságukat is. Az arckép is kedvelt műfaja. A biztos megfigyelő jó jellemzőkészségé-

vel ábrázol, ha akár a Kertészkedő öreg, akár a Spanyol nemzetőr, akár egyik legkedvesebb barátjának, Edvi Illés Aladárnak megörökítésére vállalkozik. Feleségéről, Tiller Elláról festett fiatalkori arcképe finom modellálásával, meleg tónusaival, könnyed anyagszerűségével egyik legszebb alkotása. Minden művész legizgalmasabb feladatát, az önarcképfestést is műveli; különböző évekből egész sorozatot találunk. Ezeken a szemlélődő ember kutató tekintetével néz szemünkbe, s mint egész megjelenését, arcképeit is tartózkodó választékosság jellemzi.

Első nagy gyűjteményes bemutatkozását közel másfél száz művéből 1913-ban Párizsban, a Galeries Georges Petit-ben rendezte. Ekkor már a párizsi művészélet ismert alakja, otthonában kora számottevő irodalmi és művészeti képviselői fordulnak meg. Benső barátságot köt a századforduló néhány jeles festőjével: Aman Jean, Dagnan Bouveret, Paul Albert Bésnard, Leon Lernitte festőkkel. Közeli ismeretség fűzi a kor legnagyobb szobrászához, Rodinhez is, kivel váltott levelezése több más művészlevéllel együtt sajnos a háborúban elveszett.

Párizsi tartózkodásának az első világháború vetett véget. Végleg hazaköltözött és Somogytúron telepedett le. A vidéki élet termékeny magányában művészete elmélyült, még szorosabban kapcsolódik a falu életéhez. Témaköre nem változik, inkább szélesedik: nemcsak ünnepi pillanataikban, hanem fárasztó munkájukban is ábrázolja a parasztokat. Az Ebédelő aratók (1921) egyike a legjellemzőbbeknek e sorozatból. Tájképein szülőföldje vidékét szinte minden évszakban megörökíti; különösen vonzók gyengéd érzelmességgel telített téli falurészletei.

Művészete mindig a való élethez kapcsolódik, végtelen műgond és lelkiismeretes munka jellemzi. Képeinek alapja a tárgyilagos rajz. A legnagyobb hűséggel igyekszik a látottakat visszaadni. Későbbi művein, különösen tájképein és impresszionista frissességű vázlatain, melyeket külföldi utazásai során Spanyolországban, Tuniszban, Algirban készített, a rajznak nincs uralkodó szerepe, inkább a színnek, a foltnak. A gondos

részletezés is elmarad ezeken; sommásabban fest, amint Lyka Károly igen találóan írja: „a szín nem a tárgyak bőre többé, hanem jelenség."

Somogytúri háza mindig nyitva állt művészbarátai előtt; Rippl-Rónai József, Iványi Grünwald Béla, Edvi Illés Aladár, Bernáth Aurél, Medgyessy Ferenc, Szlányi Lajos hosszabb ideig is szívesen időztek nála. Hangulatosan örökíti meg egy alkalommal Iványi Grünwald Bélát, amint éppen a kertben cigánygyerekeket fest.

1924-ben rendezi itthon nagy gyűjteményes kiállítását háromszáz művéből a Nemzeti Szalonban, melyen a háború okozta nagy nehézségek árán Franciaországból hazahozott anyagát is kiállítja. A sajtó elismeréssel ír róla, Lyka Károly, Rózsaffy Dezső, Elek Artúr méltatják. 1942-ben a Tamás Galériában kisebb kollekcióval jelentkezett. Több gyűjteményes kiállítása volt Kaposvárott is. Pesten 1953-ban láttuk az Ernst Múzeumban Glatz Oszkárral rendezett közös tárlatán. 1960-ban kilencvenedik születésnapján kormányunk a Magyar Népköztársaság érdemes művésze címmel tüntette ki.

Somogytúri fehéroszlopos szép tágas műterme, melyet a Somogy megyei tanács hozatott rendbe, ma már nyilvános múzeum: Kunffy Lajos Képtár. Szerte az országból, a fővárosból sokan felkeresik. Legszorgalmasabb látogatói maguk a somogytúriak, felnőttek, gyermekek egyaránt, akik nagy tisztelettel veszik körül a hírneves festőt, szeretik és megértik festményeit, hiszen legtöbbjén magukra, saját életükre ismernek . . .

Bodnár Éva

IRODALOM

Kunffy Lajosról összefoglaló tanulmány eddig nem jelent meg. A róla szóló írásokat, napilap-kritikákat összegyűjtve itt közöljük:

Csókássy István: A mű és alkotója. A magyar festészet és szobrászat írásban és képben. Bp. 1933. 105. o.

Cs: Glatz Oszkár és Kunffy Lajos gyűjteményes kiállítása. Szabad Művészet 1953.

Est: 1928. 23. o.

Elek Artúr: Kunffy Lajos. Az Újság 1924. febr. 2.

Elek Artúr: Kunffy Lajos festményei. Újság 1942. márc. 14.

Esti Magyarország 1942. márc. 17.

Éber László: Művészeti Lexikon. Bp. 1935.

Exposition Lajos de Kunffy. Paris 1913. Katalógus.

Fővárosi Lapok Bp. 1900. dec 16. 6. o.

Gönczy Ferenc: A Somogy megyei Múzeumegyesület 25 éves története. Kaposvár 1935. 36. o.

Honoré, Leopold: Kunffy Lajos. Művészet 1913. 133—137. o.

Glatz Oszkár és Kunffy Lajos gyűjteményes kiállítás. Ernst Múzeum 1953.

Lendvay Károly: Párisi levél. Művészet 1908. 273. o.

Lengyel István: Magyarország nagy öregei. Kunffy Lajos. Népszabadság 1960.

Lyka Károly: Egy festő életműve a Nemzeti Szalonban. (Kunffy Lajos) Esti Kurir 1924. febr. 2.

Margittay Rikárd: Balaton. Tájak — emberek. Bp. 1943. 209—215. o.

Művészet 1903. 352. o., 1906. 343. o., 1909., 1942. 32—33. o.

Művészotthon 1929. 19. o.

Rózsaffy Dezső: Nemzeti Szalon. Ars Una 1924. I. évf. 203. o.

-rp-: Kunffy Lajos kiállítása. Pest. 1942. márc. 16.

Pesti Hírlap 1942. márc. 17. Kunffy Lajos kiállítása a Tamás Galériában.

Somogyi Hírlap 1913. jan. 22.

A Tamás Galéria CXXX. kiállítás 1942. márc.

Thieme—Becker: Künstler Lexikon XX. k. 104. o.

Tóth László dr.: A Párisi Salon. Magyar Hírlap 1913. máj. 30.

Szabó Gyula: Ember és életmű. A 90 éves Kunffy Lajos műtermében. Somogyi Írás 1960. márc. 57—62. o.

Új Idők: 1899. júl. 2., 1899. máj., 1912. 37. szám, 1924. 7. szám.

Vasárnapi Újság: 1905. 772. o.

MŰVEK JEGYZÉKE

JÖNNEK A VÁSÁRRÓL, 1883
o. v. 27,4x17,5 cm
(a művész tulajdona)

JÓB, 1896.
o. v. 246x190 cm
(a művész tulajdona)

BRETAGNEI TENGERPART, 1898
o. l. 11x17,7 cm
(a művész tulajdona)

CSÁSZÁR JÓZSEF, 1899
o. v. 54x45 cm
(a művész tulajdona)

BALOGH ÁDÁM, 1900
o. v. 45x39 cm
(a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona)

RAB IMRE KÉPMÁSA, 1900
o. v. 51x41 cm
(a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona)

VÁZLAT, 1901
o. l. 18x24 cm
(a művész tulajdona)

NORMANDIAI LEGELŐ, 1902
o. v. 72,5x92 cm
(a művész tulajdona)

KÉTSÉGBEESÉS, 1902
o. v. 162x73 cm
(a művész tulajdona)

A MŰVÉSZ FELESÉGE, 1902
o. v. 72x60 cm
(a művész tulajdona)

A MŰVÉSZ FELESÉGE, 1902
o. v. 73x61 cm
(a művész tulajdona)

IVÁNYI GRÜNWALD FESTŐMŰVÉSZ, 1903
o. v. 45x38 cm
(a művész tulajdona)

FELSZOLGÁLÓ LÁNY, 1903
o. papír, 72x58 cm
(a művész tulajdona)

PÁRISI BOULEVARD, 1903
o. l. 16x21 cm
(a művész tulajdona)

PÁRISI UTCA, 1903
o. l. 14,5x21 cm
(a művész tulajdona)

FIAM KÉTÉVES KORÁBAN, 1904
o. v. 54x45 cm
(a művész tulajdona)

NORMANDIAI LÁTKÉP, 1904
o. l. 14,9x9,9 cm
(a művész tulajdona)

SOMOGYTÚRI GYERMEKTEMETÉS, 1907
o. v. 338x206 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

ANYA FIÁVAL, 1907
pasztell, 65x50 cm
(a művész tulajdona)

HALÁSZOK, 1908
o. l. 11x17 cm
(a művész tulajdona)

LEGELŐ, 1908
o. l. 10,5x17 cm
(a művész tulajdona)

FIAM, 1908
pasztell, papír, 46x39 cm
(Dr. Kunffy Zoltán tulajdona)

ZENÉSZEK EGY FALUSI LAKODALOMBAN, 1908
pasztell, papír, 65x50 cm
(a művész tulajdona)

TANULMÁNY A „FALUSI LAKODALOMHOZ", 1908
pasztell, papír, 65x50 cm
(a művész tulajdona)

ISTENTISZTELET, 1908
o. l. 18x12 cm
(a művész tulajdona)

NYÁR (KERT), 1909
o. l. 18x19 cm
(a művész tulajdona)

CIGÁNYOK MUNKÁBAN, 1909
o. l. 31x39 cm
(a művész tulajdona)

FIAM HÉTÉVES, 1909
papír, o. 73x60 cm
(a művész tulajdona)

TEKNŐVÁJÓ CIGÁNY, 1910
o. v. 79x67 cm
(a művész tulajdona)

KÉT CIGÁNY, 1910
o. o. 92x73 cm
(Ripp-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

SZAJNAPARTI RÉSZLET, 1910
o. v. 35x27,5 cm
(Kőrösi Lajos tulajdona)

FELESÉGEM VARROGAT, 1910
o. l. 13x17,5 cm
(a művész tulajdona)

VELENCE, 1910
o. l. 14x21 cm
(a művész tulajdona)

TÉLI NAPSÜTÉS, 1910
o. l. 13x20,5 cm
(a művész tulajdona)

SVÁJCI TÁJ, 1910
o. v. 44x62 cm
(a művész tulajdona)

CIGÁNYLÁNYOK, 1910
o. l. 17x21 cm
(a művész tulajdona)

FELESÉGEM, 1910
o. l. 14x9 cm
(a művész tulajdona)

PÁRISI ÁRVÍZ, 1910
o. l. 24x19 cm
(a művész tulajdona)

LÁNYOK KERÍTÉSNÉL, 1910
o. l. 41x32 cm
(a művész tulajdona)

KAZLAK, 1910
o. l. 15x10 cm
(a művész tulajdona)

CIGÁNYTANÁCSKOZÁS, 1910
o. v. 162x130 cm
(Baracsy Ferenc tulajdona)

TANULMÁNY „A LAKODALMI MULATSÁG"-HOZ, 1910
o. v. 92x73 cm
(a művész tulajdona)

GYÖNGYEIT NÉZEGETŐ NŐ, 1910
o. v. 162x130 cm
(a művész tulajdona)

HÍD A SZAJNÁN, 1910
o. v. 35x27 cm
(a művész tulajdona)

CIGÁNYLÁNYOK, 1910
o. v. 85x85 cm
(a művész tulajdona)

JANKOVICH BÉRESE, 1910
o. v. 65x54 cm
(a művész tulajdona)

LÁNYOK VASÁRNAP, 1910
pasztell, papír, 65x50 cm
(a művész tulajdona)

ÖLTÖZKÖDŐ LÁNY, 1910
pasztell, papír, 62x51 cm
(a művész tulajdona)

CIGÁNYVAJDA CSALÁDJA, 1911
o. v. 105x9 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

CIGÁNYOK A TŰZ MELLETT, 1911
o. l. 22x15,4 cm
(a művész tulajdona)

DÉLUTÁNI PIHENÉS, 1911
o. v. 40x31 cm
(a művész tulajdona)

HÓOLVADÁS, 1911
o. v. 46x34 cm
(a művész tulajdona)

SZŰCS BOGNÁR, 1911
o. l. 40x30 cm
(a művész tulajdona)

CLEMENCEAU MICHELNÈ, 1911
pasztell, papír, 65x54 cm
(a művész tulajdona)

PÁRISI ST. FERNAND TEMPLOM, 1911
o. l. 21x15,5 cm
(a művész tulajdona)

CIGÁNYOK, 1912
o. l. 22,5x17 cm
(a művész tulajdona)

KONCERT, 1912
o. l. 17x13 cm
(a művész tulajdona)

PÁRIS, 1912
o. l. 22x15 cm
(a művész tulajdona)

NŐI PORTRÉ, 1912
pasztell, papír, 43,5x46 cm
(Pálfalvi Nándor tulajdona)

TENGER NORMANDIÁBAN, 1912
o. l. 15,3x8,7 cm
(a művész tulajdona)

LHERMITTE FESTŐ FELESÉGE, 1912
o. v. 100x81 cm
(a művész tulajdona)

DISZNÓETETÉS, 1912
o. v. 31,5x38,5 cm
(a művész tulajdona)

NYÍRES BORÚS IDŐBEN, 1912
o. v. 46x33 cm
(a művész tulajdona)

HAZAFELÉ, 1913
o. v. 92x73 cm
(Építésügyi Minisztérium tulajdona)

TAORMINA, 1913
o. l. 13x21 cm
(a művész tulajdona)

NÁPOLY, 1913
o. l. 17x13,5 cm
(a művész tulajdona)

TUNISZI SUKBAN, 1913
o. l. 14x20,5 cm
(a művész tulajdona)

PÁRISI ÉPÍTKEZÉS, 1913
o. v. 126x96 cm
(a művész tulajdona)

AFRIKA I., 1913
o. l. 12x18 cm
(a művész tulajdona)

AFRIKA II., 1913
o. l. 11x17 cm
(a művész tulajdona)

MÁRIA KRISZTINA MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ UDVARHÖLGYE, 1913
o. v. 88x69 cm
(a művész tulajdona)

VELENCE, 1913
o. l. 14x21,5 cm
(a művész tulajdona)

TUNISZI KÁVÉHÁZ ELŐTT, 1913
o. l. 17x14 cm
(a művész tulajdona)

TUNISZI UTCA, 1913
o. l. 13,5x17 cm
(a művész tulajdona)

TUNISZI TÉR, 1913
o. l. 13x17,5 cm
(a művész tulajdona)

TUNISZI BAZÁRBAN, 1913
o. l. 17x13 cm
(a művész tulajdona)

TUNISZ, 1913
o. l. 16x22 cm
(a művész tulajdona)

TUNISZ I., 1913
o. l. 21,8x16 cm
(a művész tulajdona)

TUNISZ II., 1913
o. l. 22x15,5 cm
(a művész tulajdona)

ARATÁS, 1913
o. l. 40x31 cm
(a művész tulajdona)

BALATON, 1914
o. v. 17x23 cm
(a művész tulajdona)

VELENCE, 1914
o. l. 15x21,5 cm
(a művész tulajdona)

KERÍTÉSNÉL, 1914
o. l. 12x18 cm
(a művész tulajdona)

PORTRÉTANULMÁNY, 1914
o. l. 15x9,8 cm
(a művész tulajdona)

PORGA ÁCSMESTER, 1914
o. l. 38x30 cm
(a művész tulajdona)

SZLÁNYI LAJOS ARCKÉPE, 1915
o. papír, 57,5x64 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

HALÁSZOK, 1915
o. l. 13x17 cm
(a művész tulajdona)

PUSZTA, 1915
o. l. 16,5x22 cm
(a művész tulajdona)

PETRENCE, 1915
o. l. 12x18 cm
(a művész tulajdona)

REGGELIZŐ ASZTAL, 1915
o. l. 35,2x26,8 cm
(a művész tulajdona)

NYÍRES, 1916
o. l. 18x13,7 cm
(a művész tulajdona)

CIGÁNYASSZONYOK A LÍDÓN, 1916
o. v. 116x89 cm
(a művész tulajdona)

LÁNYOK A MEZŐN, 1918
o. l. 13,5x17 cm
(a művész tulajdona)

MEGY A SZÁNKÓ, 1918
o. v. 81x65 cm
(a művész tulajdona)

KILÁTÁS MŰTEREMABLAKOMBÓL, 1918
o. v. 20x26,5 cm
(a művész tulajdona)

A KÖZTÁRSASÁG KIKIALTÁSA, 1918
o. v. 15x21,5 cm
(a művész túlajdona)

DRÁVÁNÁL, 1919
o. l. 14x17 cm
(a művész tulajdona)

A KÖZTÁRSASÁG KIKIÁLTÁSA, 1918
o. l. 23,6x18,8 cm
(a művész tulajdona)

MOSÓNŐK, 19120
o. v. 35x45 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

VÁROSRÉSZ, 1920
o. l. 21x15,5 cm
(a művész tulajdona)

BESZÉLGETŐ NŐK, 1920
o. l. 14,4x10 cm
(a művész tulajdona)

HOMOKOS ÚT ŐSSZEL, 1920
o. v. 54x65 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

SZŰCS JÁNOS MÉHESZ, 1920
o. v. 90x70 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

VERANDA, 1920
o. v. 90x73 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

FELESÉGEM PORTRÉJA, 1920
o. v. 73x59,5 cm
(a művész tulajdona)

A RÉGI ERZSÉBET HÍD, 1920
o. v. 73x91 cm
(a művész tulajdona)

SOMOGYTÚRI UTCA, 1920
o. papír, 57x76 cm
(a művész tulajdona)

EDVI ILLÉS ALADÁR ARCKÉPE, 1921
o. v. 99x70 cm
(a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona)

EBÉDELŐ ARATÓK, 1921
o. v. 130x97 cm
(Fóris László tulajdona)

EBÉDELŐ ARATÓK, 1921
o. v. 30x40 cm
(a művész tulajdona)

HAJNAL A BALATONON, 1921
o. l. 16,2x22 cm
(a művész tulajdona)

KÉVEHORDÓ LÁNYOK, 1921
o. v. 100x81 cm
(a művész tulajdona)

LÁNCHÍD, 1922
o. l. 8,5x14 cm
(a művész tulajdona)

ZSUZSA NÉNI, 1922
o. v. 190x81 cm
(a művész tulajdona)

TÁJKÉP, 1922
o. papír, 69,5x91,5 cm
(a művész tulajdona)

DISZNÓPÖRKÖLÉS, 1922
o. v. 60x73 cm
(a művész tulajdona)

TICHARICH ZDENKA, 1922
o. v. 72x59 cm
(a művész tulajdona)

ÖNARCKÉP VADÁSZKALAPBAN, 1923
o. v. 52x65 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

CIGÁNYLÁNY, 1923
pasztell, papír, 48,5x30 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

SEMMERING I., 1923
o. l. 18x24 cm
(a művész tulajdona)

PÁSZTORHÁZ, 1923
..... cm
(a Külkereskedelmi Minisztérium tulajdona)

SEMMERING II., 1923
o. l. 18x24 cm
(a művész tulajdona)

FELHŐS ÉG, 1923
o. l. 18x23 cm
(a művész tulajdona)

ÉRIK A GABONA, 1923
o. l. 17,5x12 cm
(a művész tulajdona)

VAK CIGÁNY UNOKÁJÁVAL, 1923
o. v. 100x81 cm
(a művész tulajdona)

SOMOGYTÚRI TEMETŐ, 1923
o. v. 59x73 cm
(a művész tulajdona)

ÖNARCKÉP, 1924
o. v. 92x73 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

SIÓFOKI STRANDON, 1924
o. l. 18,7x23,8 cm
(a művész tulajdona)

FÉSÜLKÖDŐ LÁNY, 1924
o. l. 18,8x27 cm
(a művész tulajdona)

SZILÁGYI FEST A NYÍRESBEN, 1924
o. v. 65x54 cm
(a művész tulajdona)

HOMOKOS ÚT, 1925
o. v. 70x100 cm
(Baracsy Ferenc tulajdona)

KERT, 1925
o. l. 21,5x16 cm
(a művész tulajdona)

DUNAPART, 1925
o. l. 23,7x19,2 cm
(a művész tulajdona)

PESTI LÁTKÉP, 1925
o. l. 14,4x10,2 cm
(a művész tulajdona)

PESTI LÁTKÉP, 1925
o. l. 14,4x10,2 cm
(a művész tulajdona)

PESTI LÁTKÉP, 1925
o. l. 14,4x10,2 cm
(a művész tulajdona)

KERTÉSZKEDŐ ÖREG, 1925
o. v. 115x88 cm
(a művész tulajdona)

A LÁTRÁNYI GYÓGYKOVÁCS, 1925
o. v. 110x80 cm
(a művész tulajdona)

BARANYAI DOMBOK, 1925
o. v. 44,5x53 cm
(a művész tulajdona)

SZALMARAKÓK, 1925
o. v. 100x81 cm
(a művész tulajdona)

TEMPLOM TÉLEN, 1925
o. v. 53,5x65 cm
(a művész tulajdona)

VIRÁGZÓ AKÁCFÁK, 1925
o. v. 81x60 cm
(a művész tulajdona)

DELELŐ NYÁJ, 1925
o. v. 73x93 cm
(a művész tulajdona)

MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSCSALÁD, 1926
o. v. 170x200 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

SEVILLAI TÁNCOSOK, 1926
o. l. 17,8x13,9 cm
(a művész tulajdona)

SEMMERING, 1926
o. l. 23,8x19 cm
(a művész tulajdona)

HÚSVÉTI KÖRMENET SEVILLÁBAN, 1926
o. l. 12x17 cm
(a művész tulajdona)

ÜLŐ AKT, 1926
o. l. 57x48 cm
(a művész tulajdona)

KONDÁS NYÁJÁVAL, 1926
o. v. 92x73 cm
(a művész tulajdona)

SPANYOL NEMZETŐR, 1926
o. v. 81x65 cm
(a művész tulajdona)

CADIZ, 1926
o. v. 30x39 cm
(a művész tulajdona)

A GENERALIF PORTÁSA SEVILLÁBAN, 1926
o. v. 81x65 cm
(a művész tulajdona)

ÖNARCKÉP, 1927
o. v. 81x65 cm
(a művész tulajdona)

GELLÉRT SZÁLLÓ, 1927
o. l. 15,5x22 cm
(a művész tulajdona)

KARÁDI VÁSÁR, 1927
o. l. 19x13,8 cm
(a művész tulajdona)

TURI VÖLGY, 1927
o. l. 22x16,2 cm
(a művész tulajdona)

KIRÁNDULÓK, 1927
o. l. 17,7x13,5 cm
(a művész tulajdona)

FEKVŐ AKT, 1927
pasztell, papír, 61x71 cm
(a művész tulajdona)

REGGELI VIRÁGCSENDÉLET, 1928
o. v. 60x73 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

GELLÉRT TÉR, 1928
o. v. 24x19 cm
(a művész tulajdona)

AZ AJTÓBAN, 1928
o. l. 21,5x20,8 cm
(a művész tulajdona)

DUNAPART, 1928
o. l. 18x12 cm
(a művész tulajdona)

PESTI MODELL A MŰTEREMBEN, 1928
o. v. 65x50 cm
(a művész tulajdona)

HAZATÉRŐ TEHENEK, 1928
o. v. 81x100 cm
(a művész tulajdona)

TICHARICH ZDENKA, 1928
pasztell, papír, 70x50 cm
(a művész tulajdona)

ÖNARCKÉP 70 ÉVES KOROMBAN, 1939
o. v. 100x81 cm
(Rippl-Rónai Múzeum, Kaposvár tulajdona)

VEZETIK A TEHENET A VÁSÁRBA, 1929
o. l. 23,5x18,8 cm
(a művész tulajdona)

DUNAPART, 1929
o. l. 24x18,6 cm
(a művész tulajdona)

FEKVŐ AKT, 1929
o. v. 65x81 cm
(a művész tulajdona)

ASZTALOS, 1929
o. v. 116x80 cm
(a művész tulajdona)

HAZATÉRŐ ARATÓK, 1929
o. v. 100x81 cm
(a művész tulajdona)

HÓOLVADÁS A HEGYOLDALON, 1929
o. v. 48x38 cm
(a művész tulajdona)

VÍZHORDÓ FIÚ, 1930
o. l. 23,5x19 cm
(magántulajdon)

GELLÉRTHEGY, 1930
o. l. 26,4x34,8 cm
(a művész tulajdona)

EGYETEMI TEMPLOM TÉREN, 1930
o. l. 23,8x18,6 cm
(a művész tulajdona)

EBÉDELŐ CSÉPLŐK, 1930
o. l. 22x15,5 cm
(a művész tulajdona)

TÉLI NAP A DUNÁN, 1930
o. v. 81x57 cm
(a művész tulajdona)

CIGÁNYASSZONY KÖCSÖGGEL, 1930
o. v. 100x81 cm
(a művész tulajdona)

IVÁNYI CIGÁNYOKAT FEST, 1930
o. papír, 46x55 cm
(a művész tulajdona)

VIRÁGCSENDÉLET, 1930
o. v. 81x65 cm
(a művész tulajdona)

BALATON, 1931
o. l. 19x26 cm
(a művész tulajdona)

GIESWEIN SÁNDOR PRELÁTUS, 1931
o. v. 111x96 cm
(a művész tulajdona)

JÉGVÁGÁS, 1935
o. v. 64x53 cm
(Dr. Kunffy Zoltán tulajdona)

PIHENŐ EMBER A ROZSVETÉS MELLETT, 1935
o. v. 100x81 cm
(a művész tulajdona)

TAVASZ, 1935
o. v. 64x54 cm
(dr. Kunffy Zoltán tulajdona)

VIRÁGOZNAK A MEGGYFÁK, 1936
o. v. 60x52 cm
(a művész tulajdona)

TAVASZ, 1938
o. v. 65x81 cm
(a művész tulajdona)

LÁTOGATÓBAN, 1938
o. v. 81x60 cm
(a művész tulajdona)

SZÁNTÓFÖLDEK, 1938
o. v. 27x34 cm
(a művész tulajdona)

VÁCI UTCA, 1938
o. v. 40x31 cm
(a művész tulajdona)

ŐSZI TÁJ, 1938
o. v. 62x80 cm
(a művész tulajdona)

MEGY A KOCSI LELLÉRE, 1939
o. v. 62x78 cm
(a művész tulajdona)

TIHANY, 1940
o. fa. 19x23 cm
(a művész tulajdona)

VIRÁGCSENDÉLET, 1940
o. v. 81x65 cm
(a művész tulajdona)

SÁRGULÓ FÁK, 1942
o. l. 23x23,8 cm
(a művész tulajdona)

KORA TAVASZ, 1946
o. v. 50x70 cm
(a művész tulajdona)

ŐSZI TÁJ, 1947
o. v. 34x24 cm
(a művész tulajdona)

ÖNARCKÉP, 1947
o. v. 50x70 cm
(a művész tulajdona)

ÖNARCKÉP, 1948
o. v. 21,5x16 cm
(Körösi Lajos tulajdona)

MŰTEREM TÉLEN, 1949
o. l. 17,8x14 cm
(a művész tulajdona)

TÚRI RÉSZLET, 1952
o. v. 25x35 cm
(dr. Kunffy Zoltán tulajdona)

KORA TAVASZ, 1956
o. v. 65x80 cm
(a művész tulajdona)

ARATÓK, 1958
o. v. 76,3x93 cm
(a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona)

ŐSZI GYÜMÖLCSÖS, 1959
o. v. 45x55,5 cm
(a művész tulajdona)

CSERESZNYEFA VIRÁGZÁS, 1960
o. v. 68x81 cm
(a művész tulajdona)

REPRODUKCIÓK

A MŰVÉSZ FELESÉGE

PÁRIZSI UTCA

SOMOGYTÚRI GYERMEKTEMETÉS

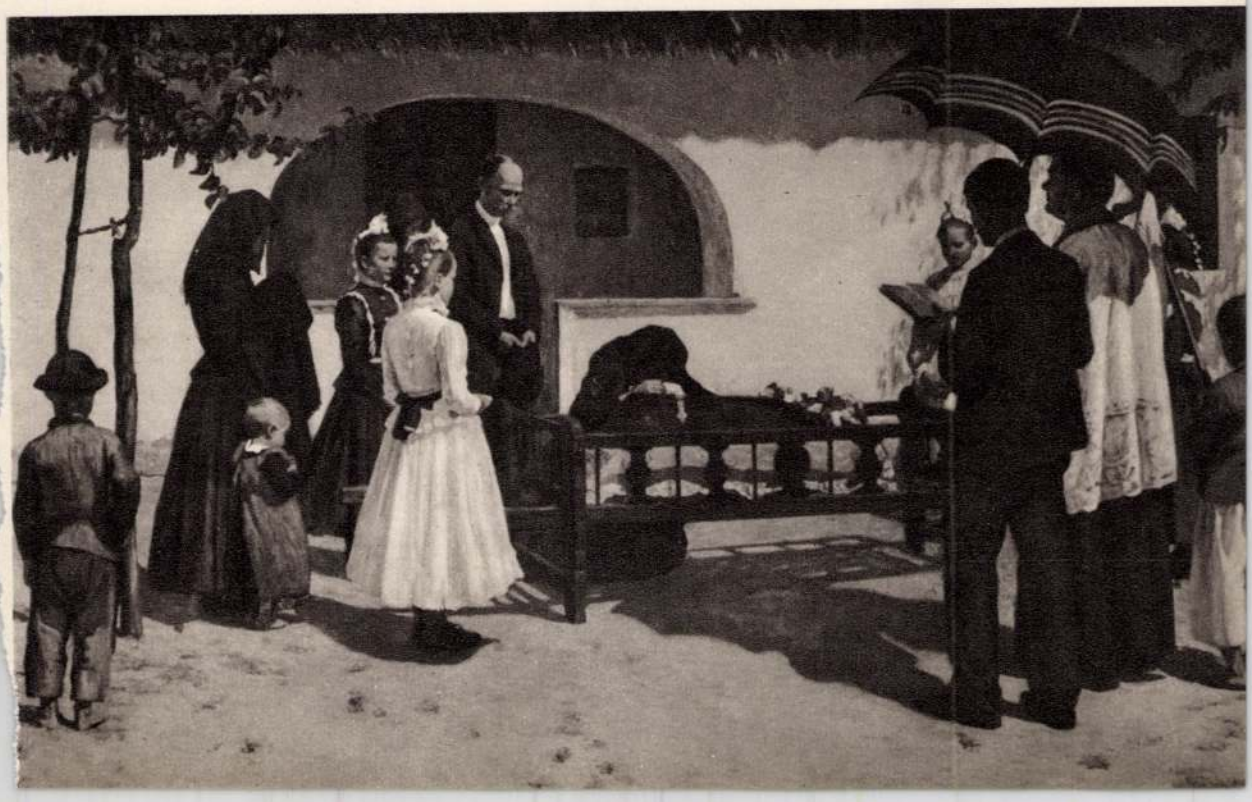

TANULMÁNY A „LAKODALMI MULATSÁG"-HOZ

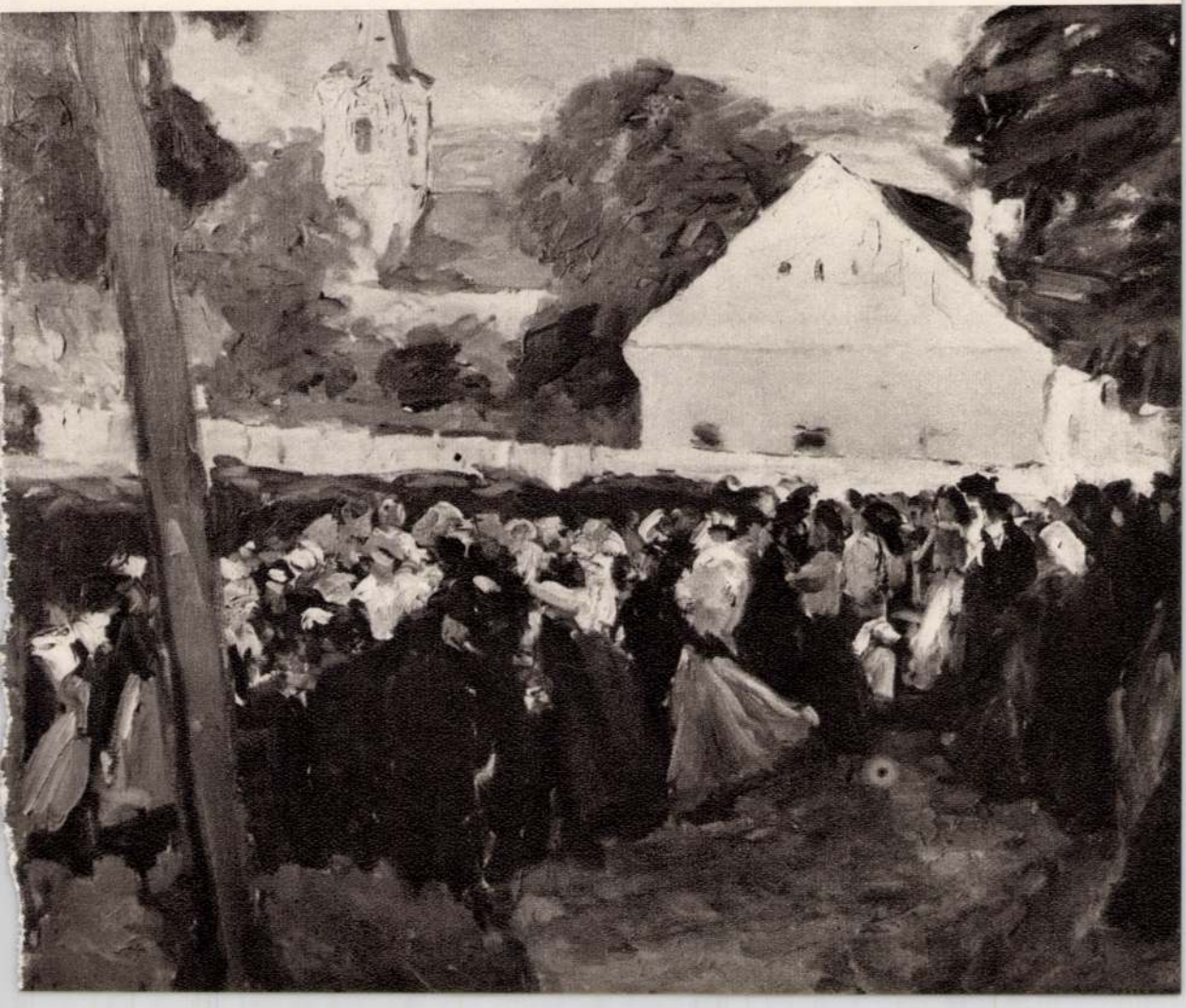

CIGÁNYLÁNYOK

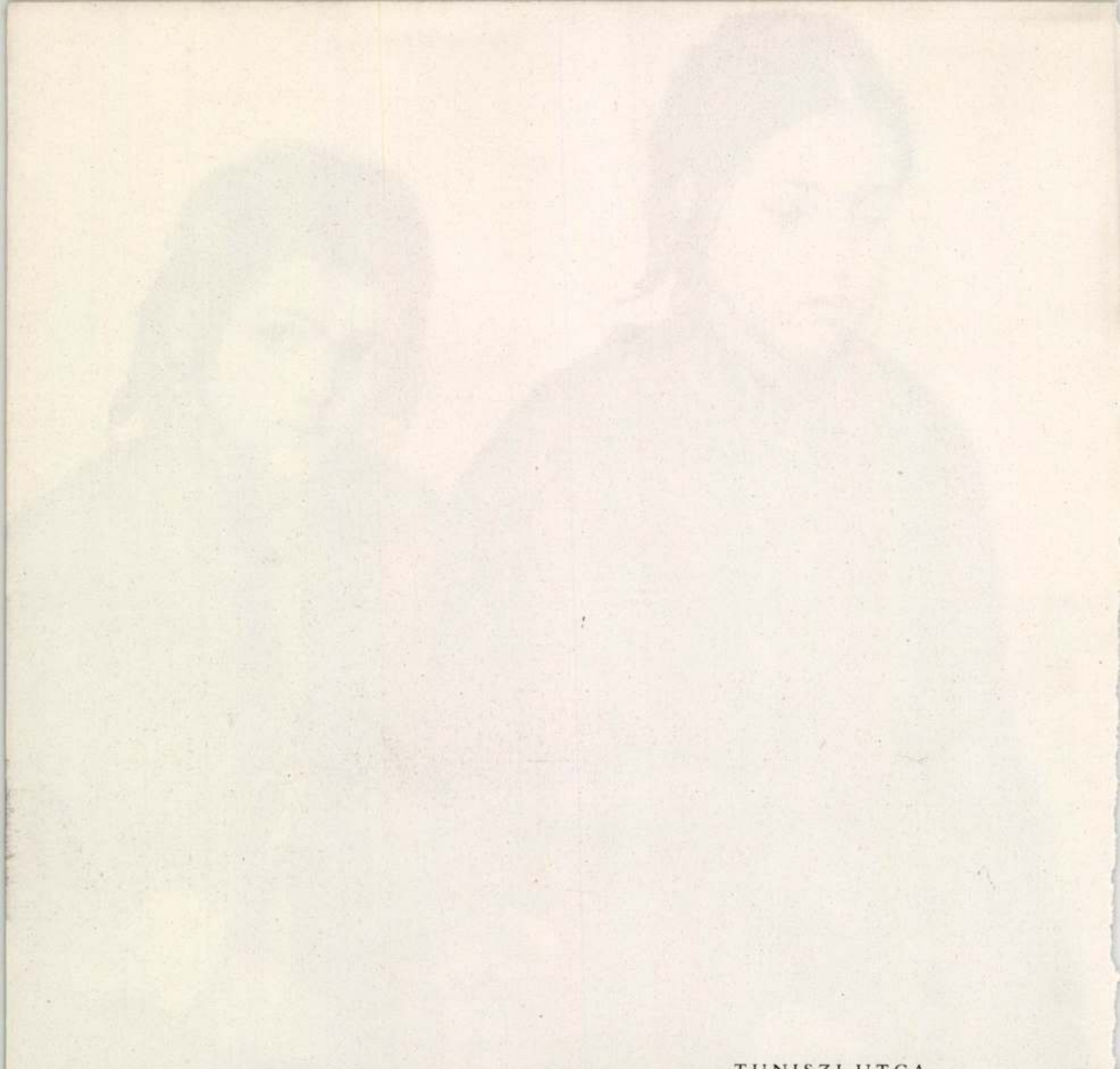

TUNISZI UTCA

AFRIKA

EBÉDLŐ ARATÓK

ZSUZSA NÉNI

KERTÉSZKEDŐ ÖREG

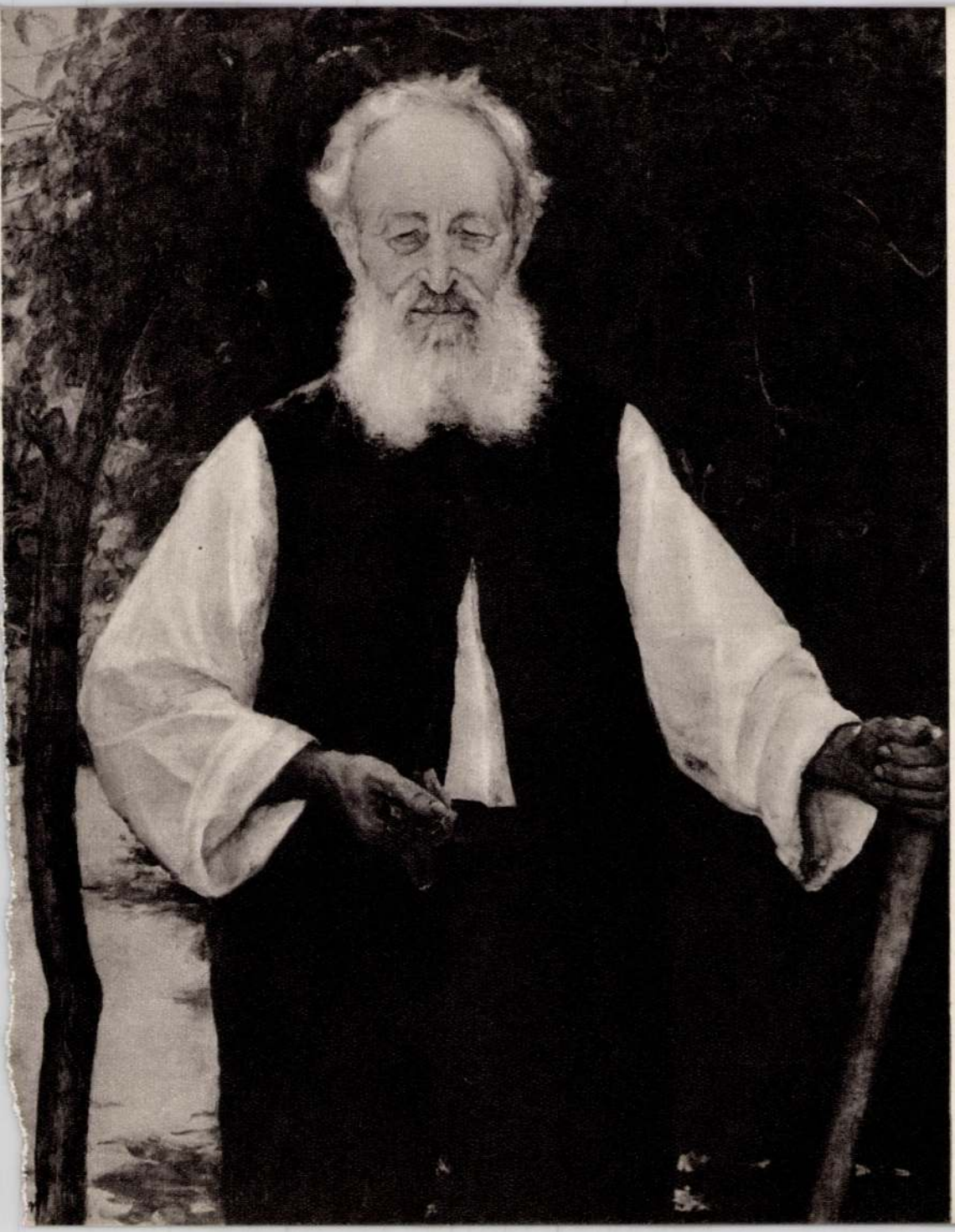

SPANYOL NEMZETŐR

REGGELI VIRÁGCSENDÉLET

KÜNFFY

Felelős kiadó: Dr. Rozványi Márta
Athenaeum Nyomda
Felelős vezető: Soproni Béla
Készült monofoto eljárással

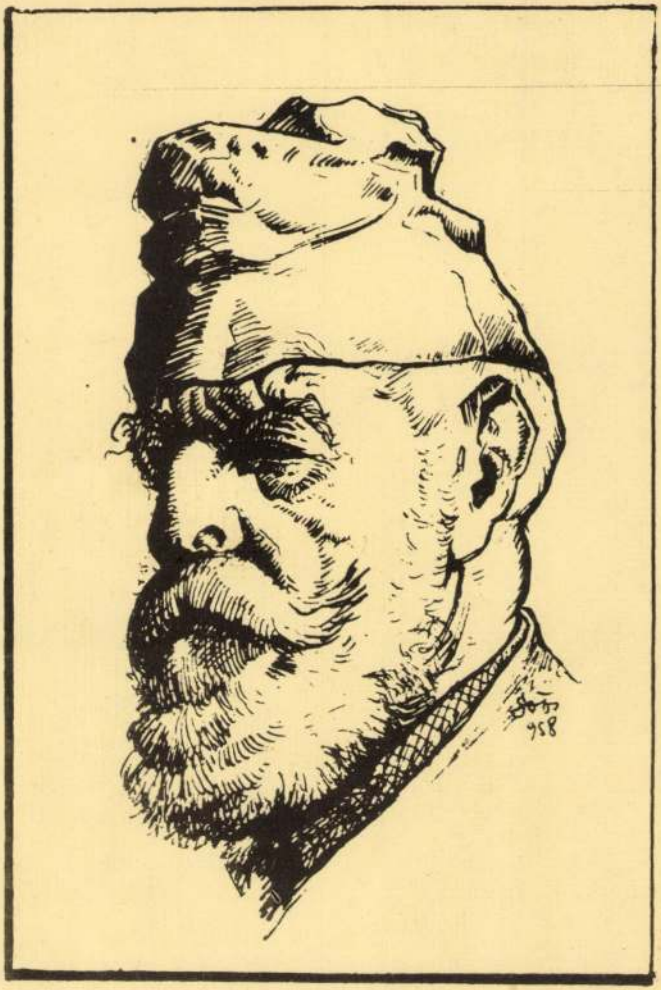

Kunffy Lajos

1869-1962

KUNFFY LAJOS

1869-1962

A KAPOSVÁRI MEGYEI KÖNYVTÁR

AJÁNLÓJEGYZÉKE

A SOMOGYTURI KUNFFY-KÉPTÁR

MEGNYITÁSÁRA

1979. MÁJUS 20.

Összeállitotta: Magyar Józsefné

Készült: a KAPOSVÁRI Megyei Könyvtár
sokszorositóján 5oo példányban.
Snsz.: 43/1979.
A kiadásért felel Szita Ferenc igazgató.

"A müvészetnek nem lehet más
Kánonja, mint a természet."
/Hollósy Simon/

E l ő s z ó

Kunffy Lajos festőmüvészről összefoglaló tanulmány eddig még nem jelent meg.

Születésének llo. évfordulóján ajánlóbibliográfiánkban szeretnénk bemutatni Somogy nagy festőjének életutját, müvészi fejlődésének fontosabb állomásait. Az életrajznál az idézeteket kéziratos visszaemlékezéseiből vettük - amit nyomtatásban ezideig még nem olvashattunk.

A róla szóló irodalom nem teljes, csak a jelentősebb cikkeket közöljük. Ahol a cimből a téma egyértelmüen nem derül ki, ott rövid ismertetést adunk. Az irodalmat időrendi sorrendben közöljük. A szerzői névmutató a gyorsabb tájékozódást segiti. E kis füzettel célunk, hogy olvasóink megismerjék a müvész életét, kötődését a somogyi tájhoz, a somogyi emberekhez, és az állandó tárlaton-a somogyturi Kunffy-képtárban - ne csak gyönyörködjenek müvészetében, de legyenek büszkék arra a festőre, aki az utókor számára müvészi módon megörökitette Somogy tájait, a nép életét.

Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár

K a p o s v á r

KUNFFY LAJOS ÉLETE ÉS MÜVÉSZETE

"Én magam azt tartom, hogy sokaktól tanultam, de senkit sem utánoztam, mesterem a nagy Természet volt, amelynek szépségében gyönyörködtem."
/Kunffy Lajos/

1869 október 2-án született Orciban. Apja Kunfi Adolf, az "utolsó garibaldista" négy évig harcolt az olasz függetlenségért, majd hazajövet Orciban bérelt birtokot, melyen gazdálkodott. Anyja Hochsinger Hermina a népi himzések és a zene rajongója. Édesapja Kaposváron bérelt, majd épittetett házat, igy Kunffy Lajos elemi- és középiskoláit Kaposváron végezte. Már kisdiák korában feltünt rajzkészsége. Emlékiratában igy emlékezik a müvész: "A festés iránti hajlamom korán jelentkezett... Az istállónk falát, mely szép fehérre volt meszelve, kezdtem befesteni mindenféle ábrákkal. Hét-nyolc éves lehettem akkor. Emlékszem, ha nem volt más festékem, magam csináltam: zöld szint levelekből, piros szint téglából..."

Első müvészi instrukcióit Koroknyay Ottó és az olasz származásu Galimberti Alajos festőktől kapta. Érettségi után Pesten, a jogon és párhuzamosan a Mintarajziskolán folytatta tanulmányait.

A Mintarajziskolán "...reggel 8-lo-ig rajzoltam gipszfejeket... Első jogászévem letelte után még jobban nekiláttam müvészeti tanulmányaimnak...

Elhatároztam, hogy az akkor legdivatosabb, legnépszerübb festőhöz, Vágó Pálhoz szegődöm tanitványul... A délutánokat besötétedésig az ő mütermében töltöttem, mert a délelőttöket az egyetem foglalta el."

Végül is a müvészi pályát választotta.

1891-ben Münchenbe ment, ahol Hollósy Simon tanitványa lett, majd a Müncheni Állami Képzőmüvészeti Akadémián folytatta müvészi tanulmányait. Hackl professzor osztályába került.

1892-ben Párizsban a Julian Akadémiára iratkozott be. Mesterei: Jean Paul Laurens és Benjamin Constant. A századvég uj

müvészeti utvesztőit kikerülve Munkácsy nyomán indult el festői pályáján.
"Három évet töltöttem a Julian-akadémián. Igen szorgos munkában."

1894-ben lépett a nyilvánosság elé Párizsban, a Camps Elysee-i Salon des Artistes Francais-ben "Five o'cloch tea" /Teázó társaság/ cimü müvével.
"A szép párizsi benyomásokkal és azzal a sikerrel, hogy első képemmel a párizsi szalonban szerepelhettem, jó hangulatban utaztam haza, Magyarországra, azzal az elhatározással, hogy nyáron át megfestek egy igazi plein air-képet. Választásom egy aratási jelenet volt Gálosfán, előtérben egy vizhordó fiuval és egy kaszát kalapáló aratóval /Vizhordó fiu./ Alaposan megrajzoltam, és a napfény jól kifejezésre jutott a vásznon. Az őszi tárlaton, a párizsban kiállitott képpel együtt kiállitottam Budapesten a régi Mücsarnokban. Ez volt itthon első kiállitásom".

1895-ben ismét Münchenbe ment, ahol megfestette a Jeremiást, ami még ebben az évben kiállitásra került a Mücsarnokban. "Ez időben indultak meg az előkészületek a nagy millenáris kiállitásra is. Pályázatokat tüztek ki történelmi és bibliai tárgyu képekre. Én elhatároztam, hogy egy aktos képet fogok festeni... Igy jutottam el a bibliai "Jób" megfestéséhez, amint barátai vigasztalják. A Milleneumi kiállitáson a "Jób" előkelő helyre került... Jobbra is, balra is Munkácsy festményei vették körül."

A Salonban és a Mücsarnokban szinte évről-évre kiállit. A párizsi pezsgő művészélet hatására két évtizeden át - az első világháboruig - Párizsban él, és csak nyaranta látogat haza Somogyba. Ebben az időben "... a tenger mellé készültem valami jelentősebb képet festeni. Választásom a Beg-Mellre esett, egy kis bretagne-i tengerparti helységre. Malonyay Dezső irányitott ide ... Először éltem ez alkalommal a nagy, nyilt tenger mellett, és rendkivül inspirált folyton változó hangulatával. Jelentősebb munkám egy

breton házaspár életnagyságu megfestése volt, a lenyugvó nap fényében, a tenger előtt térdelve, imára kulcsolt kezekkel várva a hazatérő halásztársaikat". Igy született meg

1898-ban a Bretagnei tengerpart c.festménye.

1899-ben a "Vitatkozó francia papok" c. müve nagy sikert ért el a Nagy Szalon kiállitásán. "Akkor a Szajna tulsó partján laktam, és amint az egyik este a Saint Germain de Prés templom előtt elhaladtam, az utcai gázlámpa alatt három francia papot láttam igen élénk beszélgetésben. A papok arckifejezése, mozgása és a gázlámpa világitása igen festői benyomást tett rám..."

Nyáron hazalátogat, és megfesti a somogyi nép életének egyes mozzanatait, /a "Hazatérő aratók", az "Alakok a faluból"/ melyeket

1901-ben kiállit a Téli Tárlaton a Mücsarnokban. Ebben az évben feleségül vette Tiller Ellát és Párizsba költöztek, ahol a müvészvilágban már nagy megbecsülésnek örvendett.

19o3-ban a Salon d Automne nevü müvész társulat Párizsban első "societaire", azaz zsürimentes tagjává választotta.

19o5-ben kitüntették a francia becsületrend lovagkeresztjével. Ez évben apjától megkapta a somogyturi birtokot és a hozzá tartozó kuriát, ahol legnagyobb képei készültek. Még ebben az évben a "Somogyturi tiszteletes ur" és

19o7-ben a "Gyermektemetés". "Ebben az időben kezdtem cigányképeket is festeni. Nagyon festőinek találtam ezt a népet." Igy születtek a "Tanácskozó cigányok" /191o/, a "Teknővájó cigány" /1912/.

19o9-ben Somogyturon, lakása kertjében festőmütermet épittet. A "Cigányleányok" már itt készült. Első gyüjteményes kiállitását

1913-ban Párizsban, a Georges Petit-Galériában rendezték meg. 144 "nagyrészt magyar tárgyu képet" állitott ki. Ekkor már a párizsi müvészélet ismert alakja. Barátai: Aman Jean, Lucien Simon, Collet, Dagnan Bouveret. Ebben az évben Leopold Honore a Müvészetben értékelő cikket irt róla, párizsi sikereiről, és felhivja

a magyar müvészi élet figyelmét, hogy nem értékelik hazájában.

1914-ben az első világháboru kitöresekor véglegesen hazaköltözik. Először Budapesten, majd 1938-tól Somogyturon él haláláig. Munkássága itthon elmélyültebb, még szorosabban kapcsolódik a falu, a somogyi nép életéhez. Az ünnepeken, eseményeken tul a mindennapi fárasztó falusi munka jelenik meg vásznain. "Halászok" /1915/, "Lányok a mezőn"/1918/, "Az ebédelő aratók" /1921/, "Thorma István kanász falkájával" /1914/.

1918-ban megfesti a "Köztársaság kikiáltását". Képeit nagy mügond jellemzi. Somogyturi háza a magyar müvészi élet egyik központja lesz. Rippl-Rónai József, Iványi Grünwald Béla, Edvi Illés Aladár, Medgyessy Ferenc, Szlányi Lajos, Kammerer Gusztáv - akik közül többről portrét is festett - rendszeresen látogatták.

Első hazai gyüjteményes kiállitását 1924. február 2-17-ig a Nemzeti Szalon összes helyiségében rendezték meg. 288 müben - Franciaországból a háboru okozta nehézségek árán megmentettekben is - gyönyörködhetett a hazai közönség. Itt került kiállitásra a "Somogyturi tiszteletes ur", Szászy Józsefről készült életnagyságu portréja, mely azóta bevonult az egyetemes müvészettörténetbe.

1925-ben elnyerte az Állami Pasztell-dijat.

1926-ban az "Aratók" /1921/ cimü képéért a Genre-dijat kapta.
"Ez időben készült a "Kezdődik az aratás" cimü képem, amely ma a Népköztársaság Elnöki Tanácsának tulajdonában van, továbbá "Vezetik a tehenet a vásárról", a "Pásztorház gémeskuttal esti napfényben"... Ekkor készült első önarcképem is, barna köpenyben, kalappal. Ez utóbbit
1927-ben a Mücsarnok egy rendelkezésemre bocsátott különtermében állitottam ki 41 más müvemmel együtt. Ezután éveken át

nem volt nagyobb arányu kiállitásom, bár szorgalmasan dolgoztam, főleg impresszionisztikus tájképeket festve."

A harmincas években külföldön, Bukarestben, Belgrádban rendezett kiállitást.

1942-ben a Tamás Galériában kisebb kollekcióval jelentkezik.

1952-ben gyüjteményes kiállitást rendez a Kaposvári Muzeumban. A háboru alatt több képe elveszett, megrongálódott.

1953-ban az Ernst Muzeumban Glatz Oszkárral közös kiállitást rendeztek. "Tőlem mintegy 7o mü szerepelt".

1956-ban ismét gyüjteményes kiállitást rendez a Kaposvári Rippl-Rónai Muzeumban. 7o képpel "Idevarázsolta a magyar falu sajátos levegőjét, párizsi pasztelljeivel Párizs levegőjét ..., a pesti dunakorzót, a cigányokat, a telet, a normandiai gyümölcsöst és embereket..." - ahogy a kiállitás egyik méltatója irta a helyi sajtóban.

1958. október 5-én avatták fel Somogyturon a Kunffy-képtárat. A Somogy megyei Tanács "átalakittatta a mütermet "Kunffy-keptárrá", ami megszépiti utolsó éveimet és feledtetni segiti a háborus évek szomoru tapasztalatait".

1959. nov. 11-én Munka Érdemrenddel tüntették ki.

1960. április 12-én megkapta a Magyar Népköztársaság Érdemes Müvésze kitüntetést.

1960. decemberében önálló kiállitással szerepelt az Ernst Muzeumban. 105 képet állitott ki, az első jelentős képtől "Jönnek a vásárról" /1883/, a "Cseresznyefa virágzás"-ig amit 1960-ban festett, "becsületes müvészi munkásságának, hét évtized gazdag termésének bő aratását" - ahogy a katalógus előszavában Bodnár Éva irta. A müvész ekkor igy vall önmagáról: "A munka adja az élet ertelmét. Már hetven évvel ezelőtt hirdettük, s ma is azt valljuk, mi a modern irányzatok egykoru lelkes kisérletezői, akik közül néhányan - Csók István, Lyka Károly, Vedres Márk

és jómagam itt maradtunk mutatóba, hogy átadhassuk tapasztalatainkat a tehetséges fiataloknak, s óvjuk őket a szélsőséges áramlatoktól..."

A kritikák elismerően értékelték müvészetét.

1962. március 12-én, 93 éves korában elhunyt a kaposvári kórház belosztályán. Március 16-án többszáz tisztelője vett tőle bucsut a mütermében felállitott ravatalánál és kisérte utolsó utjára kertjébe, ahová kivánságára temették.

Utóhang

1969-ben két ujságban /Jelenkor, Somogyi Néplap/ emlékeztek meg születésének loo. évfordulójáról. 1974-ben emlékkiállitást rendeztek müveiből a Rippl-Rónai Muzeumban.

KUNFFY LAJOS IRÁSAI

1. Párisi müvészeti krónika. = Müvészet. 1905. 129-130.l.

2. Reflexiók Berzeviczy Albertnek a képzőmüvészeti budget tárgyalása alkalmával tartott beszédére. = Mücsarnok. 1900. márc. 18. 148-149.l.

3. Rippl-Rónai kepkiállitása. = Somogy vármegye. 1905. dec.17. 1-2.l.

4. Vidéki muzeumok és képtárak létesitése. Irta és az Irodalmi és Müvészeti Kongresszuson előadta: dr. Kunffy Lajos festőmüvész. = Képzőmüvészet. 1928. 15.sz. 240-241.l.

5. Visszaemlékezéseim Rippl-Rónai Józsefre. /Részletek a szerző hasonló cimü tanulmányából./ = Somogyi Néplap. 1957. nov.24.

6. Visszaemlékezésem Rippl-Rónai Józsefre.= Visszaemlékezések Rippl-Rónai Józsefre. Összeáll. Kavássy Sándor. /Kaposvár./ 1958. 16-20.l.

7. Kitüntetés. Kunffy Lajos festőművészt Párizsban a francia becsületrend szalagjával tüntették ki. = Népjog. 1905. 32.sz. jul.30.

8. LENDVAY KÁROLY: Párizsi levél. = Művészet. 1906. 343.l.
Tudósitás az 1906-os Société Nationale tárlatán Kunffy "A somogyturi tiszteletes ur" képének fogadtatásáról.

9. Magyar müvészek sikere Párizsban. /Czóbel Béla, Kunffy Lajos, Czigány Dezső stb. kiállitása./ = Jövendő. 1906. 55.l.

10. LENDVAY KÁROLY: Párizsi levél. = Művészet. 1908. 273.l. 1909. 322.l.

11. Exposition Lajos de Kunffy. Paris. 1913. Katalógus.
Honoré, Leopold az 1913-ban Párizsban megrendezett Kunffy kiállitás katalógusának előszavában rövid ismertetést és értékelést ad a müvészről. A katalógusban a kiállitott 144 kép cime található francia nyelven.

12. HONORE, LEOPOLD: Kunffy Lajos. = Művészet. 1913. 133-136.l.

13. Kaposvári festő sikere Párizsban. Kunffy Lajos a Georges-palotában. = Somogyi Hirlap. 1913. jan.22.

14. TÓTH LÁSZLÓ: A Párisi Salon. = Magyar Hirlap. 1913. máj.30.

15. VENDE ERNŐ: Kunffy Lajos. = Magyarország Vármegyéi és Városai. Somogy vm. Bp. 1914. 255.l.
A monográfia rövid életrajzot közöl Kunffyról.

16. LYKA KÁROLY: Egy festő életmüve a Nemzeti Szalonban. = Esti Kurir. 1924. febr.2.
Az első gyüjteményes hazai kiállitást értékeli Lyka Károly.

17. ELEK ARTUR: Kunffy Lajos festményei. = Ujság. 1942. március 14.
1942-ben a Tamás Galériában rendezett kiállitáson Kunffy Lajos is szerepelt kisebb kollekcióval. Erről ad értékelést Elek Artur.

18. ELEK ARTUR: Kunffy Lajos kiállitása. = Pest. 1942. márc.16.
Rövid ismertetés a Tamás Galériában rendezett kiállitásról.

19. MARGITTAY RIKÁRD: Kunffy Lajos Somogyturon. = —: Balaton. Tájak-emberek. Bp. 1943. 2o9-215.l.
A könyv irója meglátogatta a müvészt somogyturi otthonában. Nemcsak mint festőt, de mint gazdálkodót is jellemzi, aki looo holdon modern gazdaságot vezet.

2o. SZEGI PÁL: Kunffy Lajos gyüjteményes kiállitása a Kaposvári Muzeumban. = Szabad Müvészet. 1952. 291-295.l.

21. Glatz Oszkár és Kunffy Lajos gyüjteményes kiállitása. = Szabad Müvészet. 1953.

22. SOÓS István: Köszöntjük a 86 éves Kunffy Lajos festőművészt. = Somogyi Néplap. 1955. okt.2.

23. NAGY TAMÁS: Gondolatok a Kunffy kiállításon. = Somogyi Néplap. 1956. jul.18.
A Rippl-Rónai Muzeumban megrendezett kiállitás értékelése.

24. GARAY FERENC: Somogy megyei képzőművészek képkiállitása Pécsett. = Somogyi Néplap. 1957. szept.6.
Kunffy Lajos is részt vett a kiállitáson.

25. KIRÁLY: Tiz perc müteremlátogatás. = Somogyország. 1957. máj.11.
A müvészt somogyturi mütermében kereste fel a cikkiró.

26. M.L.: "Áldoz a müvészet istenasszonyának". = Szabad Föld. 1957. jun.9.
Beszélgetés Kunffy Lajossal.

27. FEHÉR KÁLMÁN: "Ha festek, fiatalnak érzem magam". = Somogyi Néplap. 1958. márc. 30.
A 88 éves festőt köszönti a cikkiró. Nagyvonalakban feleleveniti müvészetének jelentősebb állomásait, hires képeinek születését.

28. FÓTHY JÁNOS: Kunffy Lajos, az "optimista realizmus" festője. = Müterem. 1958. 6.sz. 20-2 l.l.
Rövid méltatás festészetéről. 3 képet közöl: Önarckép, Cigánylány, Aratók napnyugtakor.

29. JAVORI BÉLA: "Müvészete nemzeti és egyetemes emberi kincs." Megnyitották a Kunffy-képtárat. = Somogyi Néplap. 1958. okt.7.
Rövid tudósitás a képtár avatásáról.

3o. MÓRICZ BÉLA: Dr. Kunffy Lajos, Somogytur "Nagy öregje" 89 eves. = Somogyi Néplap. 1958. okt.2.
A szokásos születésnapi megemlékezés mellett áttekintést ad az idős müvész életutjáról. Uj állomásokat tár fel, mellyel egy teljesebb Kunffy életmü tárul az olvasó elé. Utal a Kunffy-képtár megvalósitásának körülményeire es a közeli megnyitásra.

31. Látogatás Kunffy Lajosnál. = Somogyi Néplap. 1959. március 3.

32. LYKA KÁROLY: A kilencven esztendős Kunffy Lajosról. = Hétfői Hirek.1959.okt.5.

33. Munka Érdemrenddel tüntették ki Kunffy Lajos festőmüvészt. = Somogyi Néplap. 1959. nov.12.
Hirben közli a kitüntetést.

34. LENGYEL ISTVÁN: Kunffy Lajos.= Népszabadság. 196o. aug.14.
"Magyarország nagy öregjei" sorozatban beszélget L.I. a müvésszel mindennapjairól, uj alkotásairól. Kunffy Önarcképét közli.

35. MELEG JÓZSEF: A somogyi festők munkacsoportjának őszi tárlata. = Somogyi Irás. 196o. márc. 62-64.l.
A Rippl-Rónai Muzeumban megrendezett őszi tárlat értékelésénél külön kiemeli Kunffy: Huszár Vilmos portréját.

36. /MÓRICZ BÉLA/: Kunffy Lajos festőművész és Somogytur. /A Kunffy-képtár katalógusa./ Bp. 1960. Somogym. Idegenforgalmi Hiv. 67 l. illusztr. /Somogyi séták 7./ Első könyvalakban megjelent jelentősebb ismertetés Kunffy Lajosról. Az életrajz után a müvész visszaemlékezéseiből közöl részleteket, majd rövid ismertetést ad Somogyturról. A kis füzet végén a Kunffy-képtár katalógusa található.

37. SZABÓ GYULA: Ember és életmü. A 90 éves Kunffy Lajos mütermében. = Somogyi Irás. 1960. márc. 57-62.l.
Értékelés, átfogó méltatás a müvész életutjáról, kiállításairól, müvészetéről.

KRITIKÁK AZ 1960-as GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSRÓL

38. DUTKA MÁRIA: Kunffy Lajos kiállitása. = Magyar Nemzet. 1960. dec.31.

39. HAVAS: Kunffy Lajos kiállitása. = Népszava. 1960. dec. 31.

40. Kunffy kiállitás nyilt az Ernst Muzeumban. = Somogyi Néplap. 1960. dec.30.

41. PÉTER IMRE: Kunffy Lajos kiállitása az Ernst Muzeumban. = Népszabadság. 1960. dec.24.

42. Kunffy Lajos festőművész kiállitása. - Katalógus szövegét irta: Bodnár Éva. Bp. 1960. Ernst Muzeum. 18 l. 4 t.
B.É. a katalógus előszavában rövid életrajzi összefoglalót ad. Kiemeli és értékeli jelentősebb alkotásait. Közli az addig megjelent, róla szóló válogatott irodalmat. A katalógusban a kiállitott müvek jegyzéke és 12 kép reprodukciója található.

43. BODNÁR ÉVA: Kunffy Lajos. = Müvészet. 1961. 2.sz. 34-35.l.

44. DÉVÉNYI ISTVÁN: Kunffy Lajos kiállitása. = Vigilia. 1961. febr. 120-121.l.

NEKROLÓGOK

45. BAJOR NAGY ERNŐ: Meghalt Kunffy Lajos festőművész. = Szabad Föld. 1962. márc.25.

46. JÁVORI BÉLA: Somogytur népe, tisztelők és barátok kisérték utolsó utjára Kunffy Lajos festőművészt. = Somogyi Néplap. 1962. márc.17.
Tudósitás a festő temetéséről.

47. LÁSZLÓ IBOLYA: Elhunyt Kunffy Lajos érdemes müvész. = Somogyi Néplap. 1962. márc.13.

48. Meghalt Kunffy Lajos festőművész. = Népszabadság. 1962. márc.13.

49. Meghalt Kunffy Lajos festőművész. = Szocialista Művészetért. 1962. ápr.

UTÓHANG

50. BODNAR ÉVA: Száz éve született. = Somogyi Néplap. 1969. okt.5.

51. DÉVÉNYI IVÁN: Képzőművészeti évfordulók. /Lyka Károly, Kunffy Lajos, Benedek Péter./ = Jelenkor. 1969. 12.sz. 1099-1100.l. Rövid megemlékezés a művész születésének 100. évfordulóján. A "dunántuli kismesterek egyik legjobbjának" nevezi.

52. PEREHÁZY KÁROLY: A somogyi táj festője. = Művészet. 1971. 7.sz. 12-13.l. A Kunffy-képtár szépségére, értékére hivja fel a Balaton mellett üdülők figyelmét.

53. HORVÁTH BÉLA: Két mesterjegy, egy arckép. = Mügyüjtő. 1972. 4.sz. 25-27.l. Rippl-Rónai József és Kunffy Lajos barátságát eleveniti fel a cikkiró. Közösen festették meg Rippl-Rónai feleségét, Lasarin portréját, amit aláirásuk is igazol. A képet is közli.

54. HORÁNYI BARNA: Kunffy-emlékkiállitás a Somogyi Képtárban. = Somogyi Néplap. 1974. aug.25.

55. SZAPUDI ANDRÁS: Somogyi tájak, emberek. "Jól van fiam, Rozika". = Somogyi Néplap. 1978. máj.21. Képes riport a Kunffy-képtárról és Somogyturról.

SZERZŐI NÉVMUTATÓ

BAJOR NAGY ERNŐ: 45
BODNÁR ÉVA: 42, 43, 5o
DÉVÉNYI IVÁN: 44, 51
DUTKA MÁRIA: 38
ELEK ARTUR: 17
FEHÉR KÁLMAN: 27
FÓTHY JANOS: 28
GARAY FERENC: 24
HAVAS: 39
HONORE, LEOPOLD: 12
HORÁNYI BARNA: 54
HORVÁTH BÉLA: 53
JÁVORI BÉLA: 29, 46
KIRÁLY: 25
KUNFFY LAJOS: 1, 2, 3, 4, 5, 6
LÁSZLÓ IBOLYA: 47
LENDVAY KÁROLY: 8, 1o
LENGYEL ISTVÁN: 34
LYKA KÁROLY: 16, 32
MARGITTAI RIKARD: 19
MELEG JÓZSEF: 35

MÓRICZ BÉLA: 30, 36
NAGY TAMÁS: 23
PEREHÁZY KÁROLY: 52
PÉTER IMRE: 41
SOÓS ISTVÁN: 22
SZABÓ GYULA: 37
SZAPUDI ANDRÁS: 55
SZEGEDI PÁL: 20
TÓTH LÁSZLÓ: 14
VENDE ERNŐ: 15

T a r t a l o m

Előszó 3

Kunffy Lajos élete és müvészete 4

Kunffy Lajos irásai 15

Válogatás a róla szóló irodalomból 16

Szerzői névmutató 23

A KAPOSVÁRI MEGYEI KÖNYVTÁR KIADVÁNYA
A SOMOGYTURI KUNFFY-KÉPTÁR MEGNYITÁSÁRA

KUNFFY

HORVÁTH JÁNOS

KUNFFY LAJOS

(1869—1962)

1993
KAPOSVÁR

ANGOL NYELVŰ SZÖVEGFORDÍTÁS: KUNFFY KÁROLY
NÉMET NYELVŰ SZÖVEGFORDÍTÁS: MÓROCZ GÉZÁNÉ
FOTÓK: GŐZSY GÁBORNÉ, ZACHARIÁS ÉS ARCHÍV FÉNYKÉPEK

A BORÍTÓN: A BRETAGNE-I TENGERPARTON

SZERKESZTETTE: HORVÁTH JÁNOS
KIADJA A SOMOGY MEGYEI MÚZEUMOK IGAZGATÓSÁGA
FELELŐS KIADÓ: DR. KIRÁLY ISTVÁN SZABOLCS
KÉSZÍTETTE: A KAPOSVÁRI NYOMDA KFT. 1993-BAN, 2000 PÉLDÁNYBAN
NYOMDAI TÖRZSSZÁM: 130906
FELELŐS VEZETŐ: MIKE FERENC

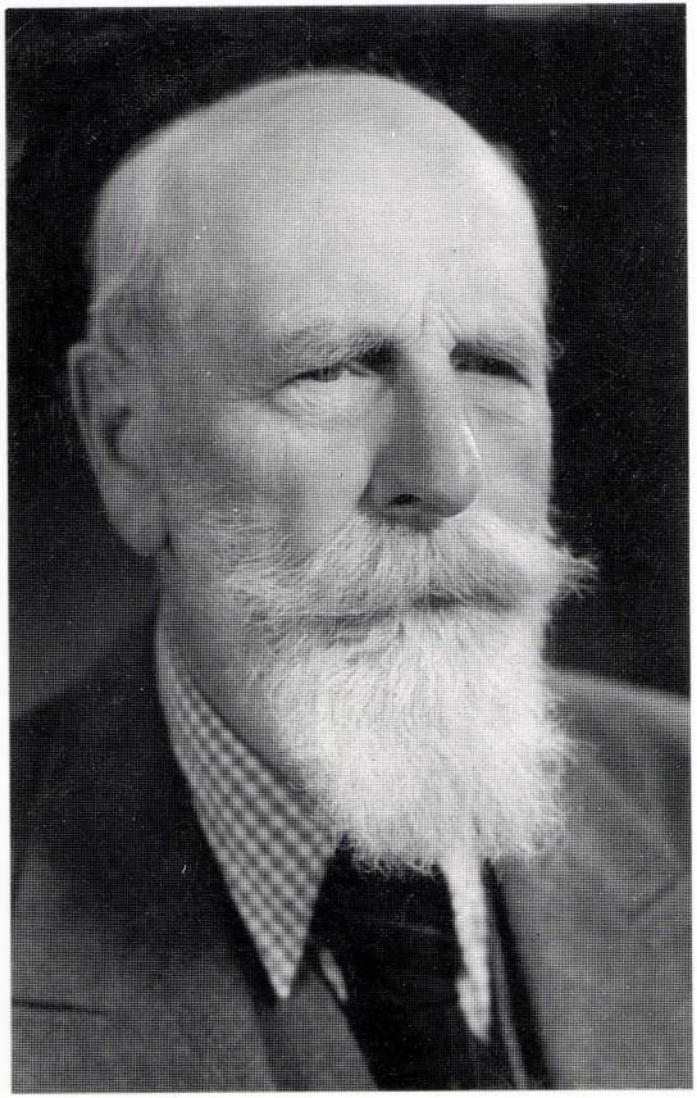

KUNFFY LAJOS FESTŐMŰVÉSZ, FOTÓ 1958

Kunffy Lajos a magyarországi századfordulónak és a XX. század első felének kitüntetett művésze kevés híján egy évszázadnyi művészeti és történelmi sorsforduló tanúja volt. Művészként nagy értékű életművet, a szellemi arisztokrácia tagjaként példaadó közéleti magatartást hagyományozott az utókorra.

Egy magyar falucskából indult a felemelkedése a múlt század utolsó harmadában. Közel húsz évet töltött a művészet fővárosában, Párizsban, ahol a szalonok kiállításainak rendszeres szereplője volt. Napfénytől derűs, impresszionisztikus festményeinek témáit a szülőházájában lévő vidéki birtokának életéből merítette. A birtokán élő népviseletes parasztok és tarka ruhás cigányok oly egzotikus vonzerővel jelentek meg a képein, mint a kortárs francia Lucien Simonén, vagy Cottet-én a breton nép, illetve az amerikai Remington képein az indiánok.

Pályájának fénykorában tagja volt a magasabb körű francia társasági életnek. Rodin, Munkácsy, Besnard, Lhermitte, La Touche és Lucien Simon művészek bizalmas köréhez tartozott, ügyes kultúrdiplomatának bizonyulván, megkapta a francia becsületrend lovagkeresztjét. A két világháború következményeként kialakult társadalmi és határviszonyok okozták a fokozatos elszigetelődését Európától.

Nemesi földbirtokát a szocializmus felszámolta. Csak a művészetével szerzett tekintélye óvta meg személyét a politikai meghurcoltatástól. A mai emlékezetben, mint békés, fehér szakállú pátriárka él, kinek Somogytúron kellemes múzeum lett az otthona. Aki viszont elolvassa a művész emlékiratait is, meglepve élvezheti az elbeszélése nyomán feltáruló életút kulisszatitkait.

Rövid ismertetőnkben Kunffy visszaemlékezéseire is támaszkodva nyújtjuk a művészetének korszakok szerinti tagolását, és megkíséreljük érzékeltetni hozzá a művész által elbeszélt korrajzot is.
1869. október 2-án Orciban született, művészetkedvelő családban. Az édesanya, leánykori néven Hochsinger Hermina négy gyermeket szült. Népi textilhímzések készítésével, házi muzsikálással, jótékony célú rendezvényekkel tette színesebbé, lelkileg gazdagította a család életét. Az apa, Kunffy Adolf, „az utolsó garibaldista", ifjú korában Kossuth Lajos eszméitől áthatva négy évig szolgált Nápolyban Garibaldi seregében, a magyar légió zászlaja alatt. Itt várakoztak az egykor volt
48-as honvédek a szabadságmozgalom felújulására. A remény szertefoszlása után a fiatalember Somogyba költözött földbérlő gazdálkodónak. Ügyes és szorgalmas munkával tekintélyes földbirtokot szerzett, és hozzá elnyerte a nemességet is. Az olaszországi élményeit megírta és kinyomtatta. A földbérlemény kezdetben Orciban, azután Gálosfán, majd Vargán volt. Kaposvári otthonukban rendezkedtek be a polgári életforma szerint. Kunffy Lajos elemi és középiskoláit Kaposváron végezte. A vakációk idejét falun töltötte. Kisdiák korában kitűnt rajztehetségét elsőként az olasz Galimberti Alajos festő, majd az éppen Somogyban működő Koroknyai Ottó gondozták. Ha festékhez nem jutott, maga kevert mindenféle füvekből színeket. Érettségi után Pestre került a jogi egyetemre, s ezzel párhuzamosan a Mintarajziskola óráira is eljárt. Greguss János professzornál gipszmodell után kellett rajzolnia. A festészeti technika gyakorlása érdekében lemásolta Benczúr Gyula: Hunyadi László végbúcsúja című képét. A második jogászévében a Pesten divatos Vágó Pál műtermében tanult élő modell után rajzolni.

A harmadik jogászévét a kötelező katonaság leszolgálására fordította. Ezt követően 1890-ben Münchenbe ment, a századvégi művészélet egyik központjába. Hollósy Simon magániskolájába járt egy

TANULMÁNYFEJ 1891. MÜNCHEN kat. 1.

évig. Itt rögzítődött belé a részletek iránti műgond a rajzi kidolgozást illetően. Tapasztalta azt a lelkesedést, amelyet Hollósyban és körében kiváltottak a francia Bastien-Lepage bensőséges hangulatú, halvány tónusokban tartott levegős, szabadtéri festményei. E vezércsillag jegyében költözött haza Hollósy, Ferenczy, Réti, Iványi és Thorma művészeti szabadiskolát alapítani Nagybányára. Egy új szellemű festészet, a plein air naturalizmus indult ezzel útjára, amelynek majdan Kunffy is művelője lett. Ez időben azonban ő még az alapképzése érdekében munkálkodott. 1891 tavaszán beiratkozott a müncheni akadémiára, Hackl tanár osztályába. Ám a Párizsból jött művészeti hírek vonzó hatására csak fél évig volt maradása. Ősszel már Párizsban találjuk őt a Julian Akadémia növendékeként. Mesterei a korabeli francia történeti festészet jeles képviselői, Jean Paul Laurens és Benjamin Constant. Három évig szorgalmasan dolgozott, művelődött. Barátságokat kötött a Párizsban élő magyarokkal, Rippl-Rónaival — a kaposvári honfitársával —, valamint Karlovszkyval, Patakyval, Katona Nándorral, Thorma Istvánnal. 1894-ben érezte befejezettnek a művészeti tanulmányait.

„A Julianban akkor eltöltött 3 év, 22 éves koromtól 25-ig a boldogság évei voltak, telve a művészi sikerek reménységével. Milyen gyönyörűnek láttuk az életet, a jövőt. Mindenki jókedvű volt, mert hiszen azt csinálhattuk, ami a szívünk vágya volt. A munka alatt a fiúk énekeltek, dikcióztak, persze leginkább a franciák" — emlékezik Kunffy. A párizsi első szereplése a Salon des Artistes Francais-ben a *„Teázó társaság"* című művével történt, s ugyanabban az évben itthon a Műcsarnok kiállításán is feltűnt. Ugyancsak 1894-ben a Mars mezei szalonban Rippl-Rónai a legmodernebb szellemű stílustörekvéssel ért el sikereket. Kunffyt nem vonzotta az *„art noveau"* dekoratív vonalvezetése. A Párizsban élő Munkácsy nyomdokain indult el festői pályáján.

A JULIAN AKADÉMIA. Jean Paul Laurens és Benjamin Constant tanítványai, közöttük Kunffy Lajos 1894

KUNFFY LAJOS: FOTÓ 1894, PÁRIZS

Bejáratos lett a mester műtermébe és szalonjába. Imponálóak voltak számára Munkácsy sötét tónusaiból felcsapó fehérek. A szolidan modern plein airrel viszont, mint szalonképes divatiránnyal kacérkodott már. Emlékezését idézzük:

„A szép párizsi benyomásokkal és azzal a sikerrel, hogy első képemmel a párizsi Szalonban szerepelhettem, jó hangulatban utaztam haza Magyarországra azzal a tervvel, hogy nyáron át megfestek egy igazi plein air képet."

Így született Gálosfán a *„Vízhordó fiú"*. — „Alaposan megrajzoltam, és a napfény jól kifejezésre jutott a vásznon. Az őszi tárlaton, a Párizsban kiállított képpel együtt kiállítottam Budapesten a régi Műcsarnokban. Ez volt az első kiállításom Budapesten" — beszéli el a művész a 80 éves korában megírott memoárjában. 1895-ben ismét Münchenbe ment, és műtermi munkába fogott. *„Jób"* címmel bibliai tárgyú nagy képet festett az *„Ezeréves Magyarország"* pályázatra. Az óriási reprezentációval rendezett kiállításon Munkácsy műveinek társaságába került a kép, mivel azokkal mutatott rokonságot. Később így értékelte ezt Kunffy: *„Sajnáltam a müncheni intermezzót, visszarántott a sötétebb, komorabb piktúrába. Ha 24 éves koromban tovább Párizsban maradok, piktúrám kétségtelenül világosabb, üdébb színek felé tendál."*

1897-ben szülei biztatására másfél évre hazatért, hogy befejezze jogi tanulmányait, aztán visszament Párizsba. A breton tengerparton festette a dekoratív, szecessziós hatású *„Bretagnei tengerparton"* (1898) című képét. Korszerű és szép alkotás. (A mai években sok nemzetközi kiállításon szerepelt.) Párizsban festett képei közül érdekes a *„Vitatkozó francia papok"* (1899), amely az új szalonban kiállítva hozott sikert. Az éjszakai jelenetet ábrázoló kép technikailag hasonló Rippl-Rónai fekete korszakos műveihez. A két kaposvári művész ez időben gyakrabban járt már össze. 1899 nyarán hazajött apja

vargai birtokára, és elmerült a kis falu életének, embereinek festésében. Palettája egyre színesebb, világosabb lett.

1900-ban Budapestre költözött, mert megtetszett neki a főváros felpezsdült művészi atmoszférája. Ekkor történt, hogy a parlamentben Berzeviczy Albert ingerült kirohanást intézett az új művészeti irányzatok ellen. Kunffy Lajos *„Reflexiót"* jelentetett meg erre a *„Műcsarnok"* című szaklapban. Éles logikával védelmezte a modern művészet szabadságát a korszellem nevében: ...
„Minden kornak olyan a művészete, amilyent megérdemel... Lehetnek a mai művészetnek tévedései, amelyek azonban a társadalomban találják meg gyökerüket... Társadalmi elemeink között éppen a művészek gárdája az, amely nem tagadja meg önmagát, és bátran küzd az igazságért..."
Ez az írása, amelyből az iméntiek csak kiragadott szilánkok, programadója lehetett a századelőn megújuló magyar művészeti életnek. Kunffyt 31 éves korára ideális, magasrendű eszmék vezérelték. 1901-ben feleségül vette a szép és művelt Tiller Ellát. A művészeti élményekben gazdag olaszországi nászútjuk után Párizsban telepedtek le. Itt született fiúgyermekük 1902-ben. A családi közegben, valamint a francia tengerparton festett képeinek a Salon d'Automne-ban volt a legjobb fogadtatása. Ez a művészeti egyesület zsűrimentes tagjává választotta.

A kultúrdiplomáciában is sikeresnek bizonyult Kunffy. Egy kortárs amerikai és francia festészeti kiállítás megszervezésével bízta meg őt a budapesti Képzőművészeti Társulat. A francia fél ezt a munkáját a becsületrend adományozásával jutalmazta.

Legjobb képeit az otthon töltött nyarak során festette. A somogytúri ezerholdas birtokot 1905-ben kapta meg

ALVÓ NŐ (A művész felesége) 1901. kat. 9.

apjától. A rajta álló nemesi kúriát még a nagyapja, a tatai születésű Kunfi Simon vásárolta a Bosnyák családtól. Tipikus példája a régi *„táblabíró-világ"* falusi nemesi építkezéseinek. Az oszlopos nyitott részt már a festő toldotta hozzá stílushűen.

A gazdálkodást eleinte Károly nevű öccse irányította, aki Hallében szerzett nagy szakképzettségével tovább növelte a Kunffyak birtokait.

Somogytúron fedezte fel a művész a képi világát megújító nagy hajú, sötét arcbőrű, tarka ruhás cigányokat. Az egzotikus hatás, amely a cigányok életmódja és külsőségei révén Kunffy festészetében megjelent, Párizsban nagy népszerűséget hozott részére.

1906-ban kezdte el a *„Gyermektemetés"* című főművét. A nagyméretű életképet számos tanulmány és vázlat

előzte meg: nádfedeles paraszthház előtt felravatalozott kicsiny koporsóra gyászruhás anya borul. A kép jobb és bal oldalára széthúzva egy-egy kisebb csoportban a szűk körű család, illetve a szertartást végző pap és kántor karakterizált alakjai állanak. Az aratás nagy munkaidején történik az eset, ezért olyan kevés a kép szereplője. A ház fehér faláról visszaverődő nyári napfény egyes alakok tömbszerűségét hangsúlyozza. A fejét meghajtó apa alakját a veranda félköríve emeli ki és kapcsolja eggyé a gyászolókkal.

A kiemelkedő mű a magyar nagybányai plein air festők első sorába is beillenék. Egyöntetű, friss fakturális megoldásához a Franciaországból már végleg visszaköltözött Rippl-Rónai adott tanácsokat. — Ez a kép *„egyszerrefestése"*, azaz a színek intenzitását megtörő utólagos javítást mellőző törekvés volt. Kunffynál nyaranta sok más művészkolléga is vendégeskedett. Sok jó képet festett ott Rippl-Rónai, Iványi-Grünwald Béla, Szlányi Lajos, Edvi-Illés Aladár. Kunffy ekkor még minden ősszel visszatért Párizsba, magával szállítva a nyári évad művészi termését, rendszerint egy-egy nagyobb kompozíciót is. Ilyenek a *„Bivalyfogat"* (1908), *„Vasárnapi beszélgetés"* (1909), *„Tanácskozó cigányok"* (1910), *„Aratóünnep"* (1909), *„Somogytúri lakodalom"* (1910).

A francia mesterek és barátok a szalon kiállításain látva e képeket, dicsérték lokális sajátságukat és kompozíciójukat. Az volt a kifogásuk, hogy Kunffy buzgalmából *„túlfesti"*, túlrészletezi őket, kivétel ez alól a *„Somogytúri tiszteletes"* (1905) és a *„Gyermektemetés"* (1907).

Utazásai során kis deszkalapokra vázlatokat készített. Ezek festői erényeit dicsérték a legmagasabbra Párizsban. A motívumok összefogott nagyvonalúsága, a színek könnyedsége ez esetben találkozott a francia ízléssel.

A nagyméretű festmények megalkotása érdekében Kunffy 1909-ben műtermet építtetett Somogytúron. A tágas, félig magyaros, félig görögös oszlopú, timpanonos épületet ő maga tervezte.

Az otthoni birtokgazdálkodás és fiának magyar szellemű nevelése miatt települt haza Párizsból. Ezt megelőzően 1913-ban egy nagy gyűjteményes kiállítást rendezett a Georges Petit Galériában. A 144 képet felsoroló katalógusának borítójára jellemzésül egy cigánykép fotója került. A katalógust Leopold Honoré, a kiváló francia műbíráló a következő előszóval vezette be: *„Bizonyos ízlésbeli és érzelmi közösség, különböző emlékek, már régtől fogva közel hozták egymáshoz Magyarországot és Franciaországot, és ez a kölcsönös rokonszenvből fakadó közeledés szinte a tradíció vonzóerejét gyakorolja a művészekre. Ezt a tradíciót Munkácsy és kívüle még mennyi más ápolta már — tehát Kunffy Lajos sem vonhatta ki magát alóla. Annak a francia kedélynek és szellemnek hatása alatt, melyet a mi művészeink oly pazarul ontanak, Kunffy Lajos sem habozott, hogy ennek alaposabb megismerése végett Párizsba költözzék, és mint Benjamin Constant és Paul Laurens tanítványa folytassa és fejezze be tanulmányait. Ez idő óta, immár tizenöt éve a Société Nationale des Beaux Arts szalonjában állítja ki műveit, és amit a fiatal magyar mester ma a párizsi műértők bírálata alá bocsájt, az termékeny munkásságának gyümölcse: egy szép és vibrálóan változatos kiállítás, amelyben nincs semmi banális, semmi felszínes, és amely épp a maga idejében érkezett.*

Párizs boulevard-jai, bármily vonzóak is, nem terelték el Kunffyt a maga művészetétől. A párizsi élet lázas sodrában is megőrzi nyugalmát, azt a melancholikus vonást, mely a magyar természetet jellemzi, és főleg sohasem veszti szem elől szülőföldjét.

Ez az egyébként — mely ennek az érdekes művészi megnyilatkozásnak határozott vonását adja — egy meglepő művészi egyéniség igazolását, egy kitartó művészi törekvés eredményét, mely sohasem szűnik meg súlyosodni és növekedni. Akár lendülettel és őszinteséggel tájképeit festi a művész, akár tipikus és pittoreszk cigányait ábrázolja, mindenkor éber és megértő megfigyelő.

Anélkül, hogy fölösleges kommentárokkal kísérnénk itt munkálkodását, elég annak a megállapítására szorítkoznunk, hogy Kunffy Lajos pályájának különböző állomásaiból, magyarországi utazásaiból a Balaton szép partján és azokból a művekből, melyek mindezekből fakadtak, mély érzelem szűrődik le, melyben mindenütt ott rezeg valami a magyar lélekből."

A kiállításról rokonszenvvel írtak az újságok. A párizsi művészélet ismert alakja lett. Barátságba került olyan jeles művészekkel, mint Aman Jean, Dagnan Bouveret, La Touche, Paul Albert Besnard, Leon Lhermitte. A lakásán estélyeket rendezett, ahol felesége és Sauer Emil adott zongorakoncertet. Nem volt szándékában a Párizstól való teljes elszakadás. Egy művészileg hasznos tuniszi utazást közbeiktatva hazatért. A nagypolgári otthont Budapesten, a Ferenc József rakparton rendezte be, a vidéki birtokán pedig egyre intenzívebb gazdálkodást folytatott. Gépesített, szőlőt és halastavat telepített, kiváló állatokat tenyésztett.

Az első világháború miatt tíz évre kint rekedt a kiállítási anyaga és otthonának berendezési tárgyai.

Festői munkásságában elmélyült a somogyi nép ünnepeinek, mindennapi intimitásainak, fárasztó munkájában és a környező táj ábrázolásában. Naturális vonzalmát a portréábrázolásban sikerrel kamatoztatta. Egyre gyakrabban festett önarcképet is.

A MŰVÉSZ FELESÉGE 1902, PÁRIZS

Az impresszionista foltfestés csak a vázlatoknak szánt remek kis képein jelenik meg. Ezek közül kiemelkedőek a tuniszi vázlatok és az 1918-ban Budapesten festett *„Köztársaság kikiáltása"* sorozat.

A viharos történelmi évek elmúltával a Párizsból hazaszállított képekből és az újabbakból 1924-ben rendezte meg a tulajdonképpeni bemutatkozó kiállítást Budapesten a Nemzeti Szalonban. Az imponálóan nagy, 300 műből álló és már válogatott anyagnak meg volt a kellő hatása. A sajtó nagy elismeréssel írt róla, Lyka Károly, Rózsaffy Dezső és Elek Artúr méltatták. A Képzőművészeti Egyesület alelnökévé választotta. 1925-ben Állami Pasztell-díjat kapott, 1926-ban az *„Aratók"* (1921) című képért a Genre-díjban részesítették.

A sikerek egy újabb nagyszabású munkára ösztönözték. *„Mezőgazdasági munkáscsalád"* (1926) címmel triptichont festett. A képsor újszerű, az alföldi magyar festőkéhez fogható realisztikus eredményekkel rendelkezik. Témájukat a művész a paraszti élet intimitásaiból állította össze: *„Születés"*, *„Kenyérszegés"*, *„Az anya halála"*. 1926-ban családjával spanyol utazást tett. A bő művészi terméséből a „Generalife Hotel portása" (1926) című emelkedik ki. 1927-ben Budapesten a Műcsarnokban ismét kiállítása volt.

1930-ban egy kollektív magyar festészeti kiállítást kísért Iványi-Grünwalddal Belgrádba, majd egyedül Bukarestbe. Diplomáciai képességével szimpátiát keltett a szerb hercegben és a román miniszterelnökben. Tekintettel a megváltozott határviszonyok okozta feszültségekre, ezek a megbízatásai olyan hasznos következménnyel jártak, mint a bukaresti egyetem magyar tanszékének felállítása.

Kunffy 1934-ben feladva budapesti lakását, végleg Somogytúrra költözött. Ekkor folytatott kísérletet a festési technikájának megújítására. A fehérre alapozott vászonfelületre akvarellszerűen átlátszó vékonyságú olajtechnikával dolgozott, friss, üde hatást keltve ezáltal. Bekapcsolódván a kaposvári kulturális életbe, felvillanyozta azt, s két közös kiállítást rendezett saját és Iványi-Grünwald műveiből 1932-ben és 1934-ben. Ő rendezett szakszerű válogatást először a kaposvári múzeum modern festészeti gyűjteményéből. Apjának 1934-ben bekövetkezett halálával szűnt meg a kaposvári otthona.

1937-38-ban a dalmát tengernél festett. Tekintélyes mennyiségű munkával tért haza. Ezután évekig epekővel betegeskedett. 1942-ben az új technikával festett képeivel jelentkezett kiállításon Budapesten a Tamás Galériában. A sajtó elismerő kritikája Kunffy megfiatalodásáról számolt be.

A második világháború legdrámaibb évét Budapesten vészelte át, ezalatt feldúlták, fosztogatták a somogytúri házát. Közel ezer képe elveszett, megrongálódott. Óvóhelyeken megbújva élte át Budapest ostromát. Ezekről a szorongatott napjairól naplójegyzeteket is készített.

Birtokát a földosztás során fölszámolták. A szépen virágzó gazdaságát, a szőlőt, a halastavakat eltékozolták. A kúriát és a műtermet, továbbá e kettőt kellemesen összefogó parkot megtarthatta. Vállalta, hogy mindent elölről kezdve, ezentúl csak a festészetéből kíván megélni. A paraszti témájú képeit szívesen fogadta az államhatalom zsűrije, mert bennük látta a munkás-paraszt felemelkedés ideológiájának művészi alátámasztását. Ilyenképpen vált Kunffy a haladó hagyományok letéteményesévé az 1950-es években.

1949-ben és 1952-ben Kaposváron önállóan, 1953-ban Budapesten az Ernst Múzeumban Glatz Oszkárral

közösen rendezett kiállítást. Egyre fokozódó elismerés vette körül az idős mestert. 1955-ben Pekingbe is elvitték a Glatz-cal közös kiállítását. 1956-ban önálló kiállítása volt a kaposvári Rippl-Rónai Múzeumban, 1958-ban pedig a műtermét nyilvánosan látogatható Kunffy-képtárrá avatták.

Megkapta a Munka Érdemrendet (1959) és az Érdemes Művész kitüntetést (1960). Életének utolsó nagy kiállítása 1960-ban az Ernst Múzeumban volt. 1962. március 12-én hunyt el Kaposváron a kórházban, 93 éves korában. Műtermének bejárata előtt van domborműves arcképét ábrázoló síremléke. Teljes hagyatékát megvásárolta özvegyétől az állam. A hagyatékból történt meg a kúriaépület berendezése emlékmúzeumként 1979-ben. A bútorok és az egész életművet reprezentáló festmények a művész által kialakított eredeti elrendezésben fogadják a látogatókat Somogytúron, a Balatonlellétől déli irányba vezető műút mentén.

Kunffy összes alkotásainak száma közel 2000 darabra tehető. Jórészt olajfestményeket, de pasztellképeket, olajvázlatokat, rajzokat, akvarelleket és egy-két szobrot is alkotott. Ebben a számban sajnos benne foglaltatik a második világháború alatt elpusztult vagy elrabolt 1000 db kép is. Európa számos múzeumában Párizs, Róma, Milánó, Bukarest és Budapest és főleg magángyűjteményekben találhatók meg a művei. Kaposvári magántulajdonokban néhány száz darab műve van.

A legteljesebb kollekciója a kaposvári Rippl-Rónai Múzeumban van, több mint 300 db olaj- és pasztellfestmény és grafika. E gyűjteményt maga a művész válogatta oly módon, hogy már 1952-ben 20 főművét, közöttük a *„Jób"*-ot, a *„Gyermektemetést"* odaajándékozta. Újabb nagylelkű adományozásokat tett, s az állam által megvásárolt hagyaték is a

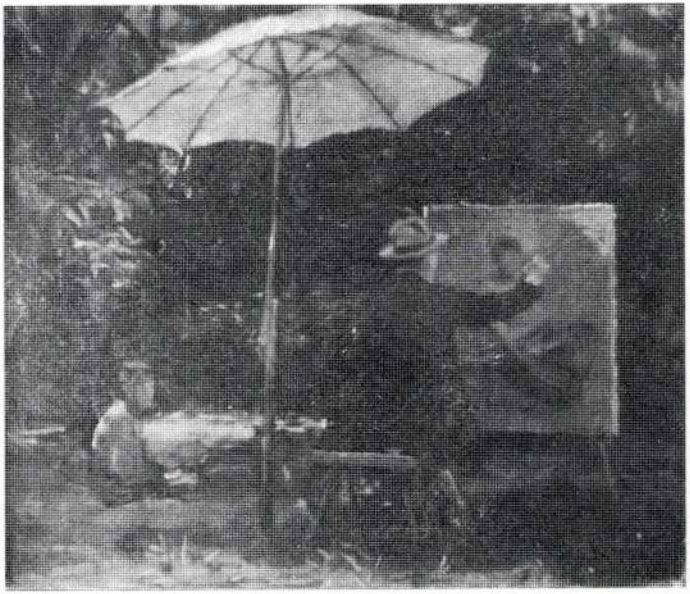

IVÁNYI GRÜNWALD CIGÁNYGYEREKEKET FEST, 1926

kaposvári múzeum tulajdonába került. Ez a múzeum, mint a Somogy megyei múzeumi szervezet központja rendezte és működteti a somogytúri emlékmúzeumot.

A művészettörténeti stíluskategóriák szerint Kunffy a plein air festészet mestere, azonban több korabeli stílushatást is beépített művészetébe. A kezdeti akadémista stílusát (Jeremiás próféta, 1895.) egy rövid romantikus színezetű Munkácsy-igézet váltotta fel (Jób, 1896). Ezt a fiatal francia művészek által képviselt, ma szecessziósnak nevezett stílus követte (Bretagnei tengerparton, 1898, Feleségem a pálmaházban, 1903). A hazai motívumok keresése közben összegeződtek művészi tapasztalatai a nagybányai szellemnek megfelelő plein air naturalista stílusban (Gyermektemetés 1907). A keze olykor virtuóz

könnyedséggel kezelte az ecsetet, s impresszionista módon foltokba tömörített (Népgyűlés 1918, Tuniszi kávéház előtt 1913), máskor elnehezült és realisztikus megfigyelésekben gazdag zsánerképek kerültek ki alóla (Ebédelő aratók, 1921; Mezőgazdasági munkáscsalád 1926).

Az utolsó korszakának könnyed, impresszionisztikus, világos tónusú képeiben a festői bölcselet által egyszerűvel többet kifejezni tudás mutatkozik (Csendélet dinnyével 1930, Kerti út virágzó bokrokkal 1935).

Kunffy festészetének utóéletét hátrányosan befolyásolta az, hogy mindeddig nem jelent meg róla színes reprodukciókkal kísért könyv, kiadvány. Bár a somogytúri múzeum teljes gazdagságában, az összkép erejével nyújt áttekintést a művészetéről, az oda látogatók nem tudtak magukkal vinni egy olyan könyvet, amely a színgazdag, derűs művészi élmény továbbterjesztését szolgálná. A jelen kiadvány színes reprodukcióinak kiválasztásakor arra törekedtünk, hogy Kunffy minden stíluskorszakából, témaválasztásából adjunk reprezentáló benyomást. A millenium évétől, 1896-tól 1960-ig nem maradt ki egyetlen arculata sem művészetének. Ha gondolatban összevetjük ezt az időszakot a magyar történelemben lejátszódott temérdek eseménnyel és változással, azt állapíthatjuk meg Kunffyról, hogy lelki egyensúlyát nemcsak megőrizte, de egy fokozódó derű, érzelmi kitárulkozás lépései követhető nyomon a képein keresztül. A másik szimpatikus jelenség, hogy sem vallási, sem politikai motivációk nem befolyásolták a festészetét. Ez a megállapítás annak ellenére igaz, hogy találunk egy bibliai témájú képet, a *„Jóbot"* (1896) és egy politikai témájút, a *„Népgyűlést"* illetve a *„Köztársaság kikiáltását"* (1918). Az előbbi ugyanis a bölcseleti példázat, az utóbbi a színek derűje által az optikai élmény erejével hat. Beigazolta tehát azt a pályakezdőként írott parlamenti reflexióját, melyben szót emelt a politikának a művészetbe történt beavatkozása ellen. Kunffy ezt a művészi szuverenitását az ötvenes években is meg tudta őrizni, amikor művészetét az ő szándéka nélkül a politika némely vonatkozásban példának állította. Ám mindez csak a népi életkép-ábrázolásai miatt történt. Kodály Zoltánhoz hasonlíthatóan tartózkodó tudott lenni az aktuális politika dolgában.
Szerencsésnek mondhatjuk, hogy Kunffy nem sajátította el azt az akadémiákon bevett témaválasztási módszert, miszerint a festménynek „szüzséje", azaz szórakoztató irodalmi háttere is legyen. Az így kialakuló illusztráló szándék ugyanis a festőiségben rejlő lehetőségeket nyomja el. A szüzsé alkalmasint vallási vagy politikai indítékúvá lett. Kunffy az életképeinek megoldásakor megtalálta azt a mértéket, amelyben a festőiség nem válik pusztán az ábrázolás másodrangú kiszínesítőjévé. Nála az emberi figurák egymáshoz való beállítása nem egy pillanatnyi szituációra, hanem létezésük állapotára utalóan történt.

A *„Somogytúri lányok vasárnapi beszélgetésben"* (1909) című festmény modellálása, a két leány meditatív nyugalma, a szép, színes népviseleti ruhában úgy hatnak, mint virágcsendéleti elemek. Az arcok rezzenéstelen karaktere őrködik az adott táji világban való méltóságuk felett.

A sokalakos *„Somogytúri lakodalom"* (1910) című festményhez sok szép vázlatot készített a művész. Külön a zenészek, külön a táncolók csoportjáról, és az egészről egy nagyméretű színvázlatot, amely azonban teljes értékű impresszionista remekmű. A múzeumban őrzött, kidolgozott változat nem kevésbé jó plein air-festmény. Az életöröm ünnepi tömegjelenetben történt kifejezése. Szemben a kép nézőjével a lakodalomnak hátat fordító falánk kisleány áll. Munkácsy-képen találkozhatunk e figura előképével. A sötét ruhás zenészek egykupacba fordulnak, s az ő tömegükből fordulnak ki a táncoló

párok. Mesteri az ötlet, ahogy a világossá fokozódó színes tömegből kiviláglik a menyasszony fehér alakja. Az ő feje fölött magasodik, mintegy dicsfényt emelve a háromszögű házfal napsütött oldala. Kunffytól tudjuk, hogy a lakodalom résztvevői szerették volna magukat portréhűen ábrázolva megtalálni a képen, de a művész a festmény összhatására ügyelve, csak korlátozottan foglalkozott a karakterekkel.

A karakterábrázolás témakörében az egész vagy félalakos portréin szintén mesteri tudásról tett bizonyságot. Három különösen szép példát emelünk ki ezekből. A Leon Lhermitte francia festőbarátjának feleségéről Goya raffinált sötét színeivel és Manet ecsetjének fölényes könnyedségével festett Kunffy egy műtermi képet. A látrányi kertészkedő tiszteletesről egy napfényben hunyorgó méltóságteli apostolt festett fehér, bő ingben, mellényben, kezében ollóval és a kapanyéllel, zöld lombokkal körülvéve.

A hetvenéves kori önarcképe még az iméntinél is merészebb napfényvilágításban készült.
Az arisztokratikus eleganciájú mester világos színű nyári öltönyben piros karosszéken ül műtermének oszlopa előtt. Méltóságteli tartással néz szembe velünk, és mintha ezt mondaná: Én vagyok Kunffy Lajos, akit a derűs napfény sokáig éltetett egy tornyos falucskában.

Szembeötlő tény, hogy Kunffy magára nézve nem érezte kihívásnak a művészeti izmusok váltakozásának problámáját. Vállalta, hogy öregségére egy modern világban régimódinak tartsák őt szakmai körök. Az emiatti okkeresés elvezetne ahhoz a hiábavaló kérdéshez, hogy milyen költeményeket írt volna Petőfi, vagy József Attila, ha megérik a szép öregkort.
A művészeti irányok a sorskérdésektől, nem pedig a divattól, a latolgatásoktól függenek. Ha erre Kunffy cigányos témájú képeinek őszinteségét vagy a műkereskedelmi szempontú megfontoltságát firtatnánk,

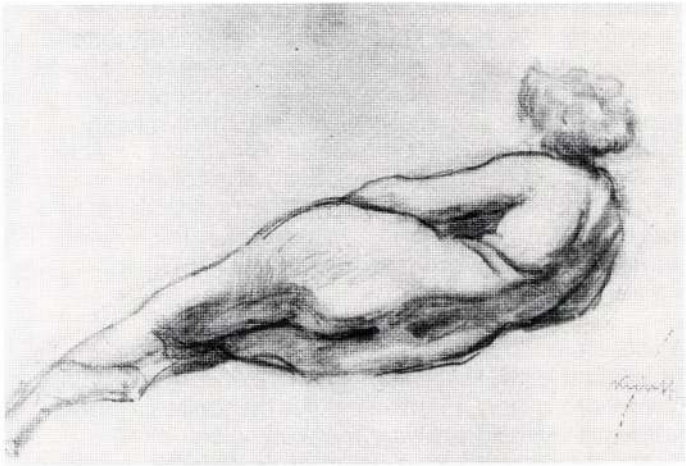

FEKVŐ AKT VÁZLAT, 1899

megnyugtató válasz olvasható le többek között a *„Mihály cigány"* (1905) és a *„Két cigány"* (1910) című képekről. Az előbbin Mednyánszky csavargóábrázolásaihoz mérhető sorsvállaló méltóság, az utóbbin biblikus erejű felmagasztaltság figyelhető meg. Milyen óriási társadalmi távolságot hidal át Kunffy tehetsége, amikor a szintén 1910-ben keletkezett „Clemenceau-né" tüneményesen bájos, franciásan laza szövedékű pasztell arcképet készítette.
A disztingválóképességnek e szemléletes bizonyítékai olyan személyt feltételeznek, mint Jókai romantikus regényalakjai közül például az „Aranyember". Amint az életrajzi adatokból kiderül, Kunffy nem volt született arisztokrata. Amíg apja a birtokos nemességért dolgozott, a festő fia a léleknemesítő művészi kultúrában ért el rangot. A felemelkedés franciás ihletettsége nem vitatható. A megkapott becsületrend erről egy bizonyítvány. Ám előfordultak viták az elrugaszkodás talaját illetően. Nem Kunffyról, hanem a szintén

munkácsys stílusban kezdő Rippl-Rónairól jelent meg olyan értékelés, hogy ha a francia szellemben történt szárnyra kapásakor mindvégig kitart Párizsban, híresebb művésszé válhatott volna. Ez a feltételezés persze Kunffyra is érvényes. Arra, hogy miért ment mindig Somogytúrra, hisz végül magához rántotta őt — Ady: „A Föl-földobott kő" című versével válaszolunk.
„Föl-földobott kő, földedre hullva, Kicsi országom, újra meg újra Hazajön a fiad..." „Mindig elvágyik, s nem menekülhet, Magyar vágyakkal, melyek elülnek, s fölhorgadnak megint."...

A sors ereje Rippl-Rónait a századeleji Kaposvár kispolgárai közé, Kunffyt a somogyi faluba vezette vissza. Lemérhető a honi kötelékek festői megzabolázásának hatása a „Mezőgazdasági munkáscsalád" című triptichont összevetve az ugyancsak 1926-ban festett „Táncolók Sevillában" című képpel. Kunffy ezt meséli a triptichonról:
„Először a középső képet festettem meg, amelyen az apa éppen a kenyeret szegi meg, és az anya a legkisebb gyereket tartja ölében. A legnagyobb leány a levest tálalja fel. Ez a család nagyon megfogott, mert a gyermekek száma már nyolcra emelkedett, és az anya még mindig a legszebb arcú volt köztük. Szinte madonnaszerű volt az arca. Ezt festettem a legnagyobb passzióval. De a gyerekek is mind dolgosak és kedvesek voltak. Mikor a nagy kép elkészült (2 m magas és 4 m széles), akkor fogtam hozzá az oldalképekhez, melyek egyike az első gyermek bölcsőjét ringató anya, a harmadik kép az anya halálát, a koporsó előtt álló apát, karján a legkisebb gyermekkel ábrázolja."
E képsor puritán áhítatát a paraszti élet illúziótlan kötelességtudata fojtja le már-már szociológiai riporttá. Viszont a második spanyolországi utazásakor festett mámoros impresszió egy sevillai mulatóban, maga a festői szabadság és részegültség. — A vázlatnak készült kis kép mentes a lassan rajzoló ecset realista józanságától. A legnagyobb impresszionisták múzeumában megállná helyét. Színpompás könnyedségét egy világ választja el a somogytúri zsánerképtől.
Kunffy Lajos művészetét nem lehet közvetlenül besorolni valamely iskolába, vagy csoportosulásba.
Ugyanaz a szándék vezérelte őt is, mint a müncheni Hollósy-iskola azon tagjait, akik Nagybányára költöztek át, és tradíciót építettek a honi képzőművészet számára.

Munkácsy Mihály előttük járt a tradíció építésében. Létrehozott egy stiláris fogódzót néhány festőgeneráció számára egészen Tornyaiig és Rudnayig, amely sajátos magyar vérmérséklettel és őszinteséggel bírt, függetlenül maradva a müncheni naturalista és a párizsi impresszionista hatásoktól. Kunffy festészetének kialakulásában mindhárom tényező szerepet játszott: Munkácsy, Müchen és Párizs. Közelebbi néven megnevezve; Münchenben Hollósy Simon, Párizsban Lucien Simon hatását számíthatjuk valósnak. Mindezek a búvópatakok azonban alig tapinthatóak már ki egyéni szellemű látásmódjának folyammedrében.

Végezetül álljon itt Kunffy ars poetikája:
„Sokaktól tanultam, de senkit sem utánoztam. Mesterem a nagy Természet volt, amelynek szépségében gyönyörködhettem..."

KUNFFY A „GYERMEKTEMETÉS" CÍMŰ KÉPE ELŐTT (FOTÓ)

KÉVEHORDÓ LEÁNYOK, 1919

KUNFFY A SZABADBAN FEST, MÖGÖTTE ÉDESANYJA, ÉDESAPJA ÉS FIA (FOTÓ)

A KUNFFY–KÚRIA EBÉDLŐJE (FOTÓ)

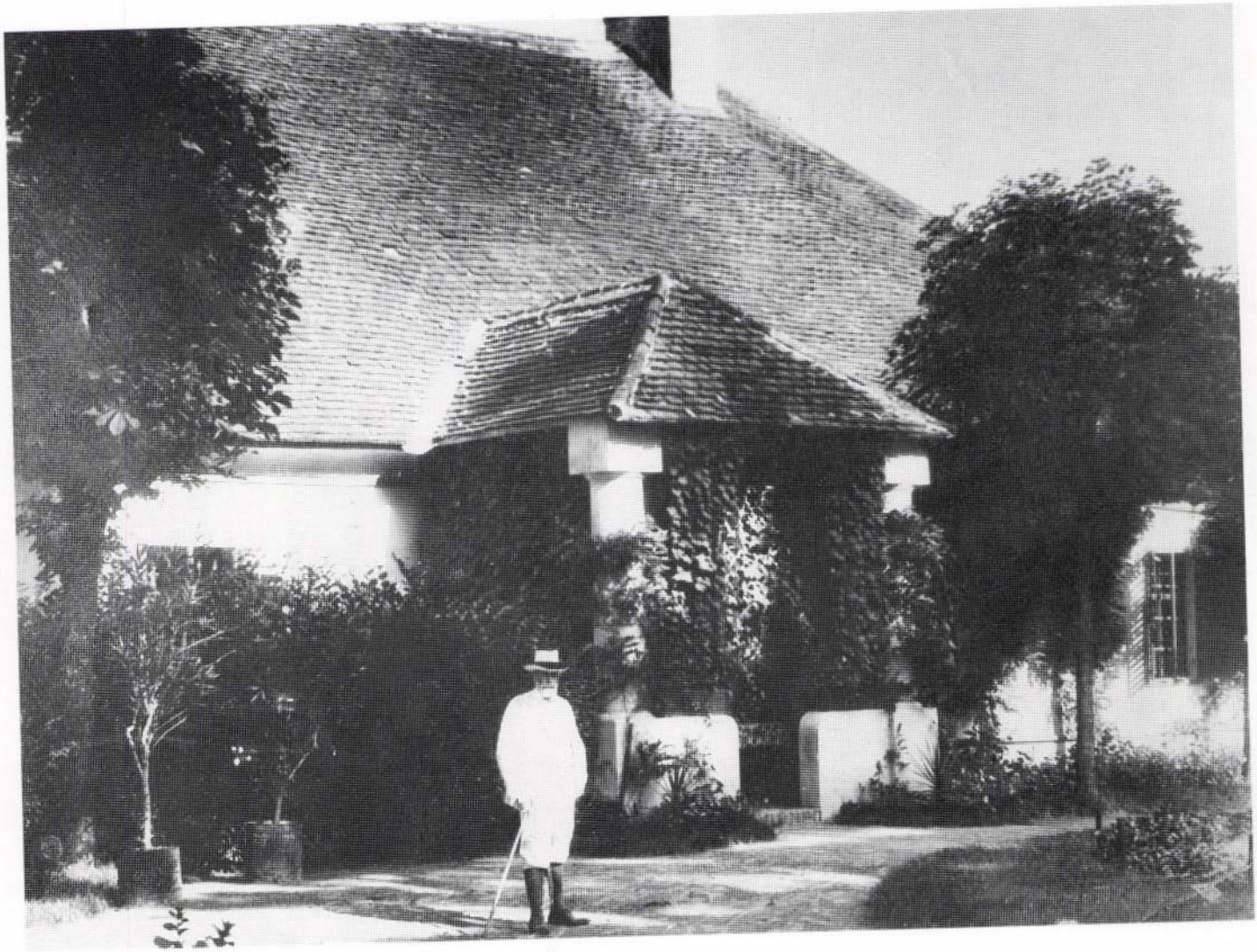

KUNFFY A SOMOGYTÚRI HÁZA ELŐTT FOTÓ: ZACHARIÁS

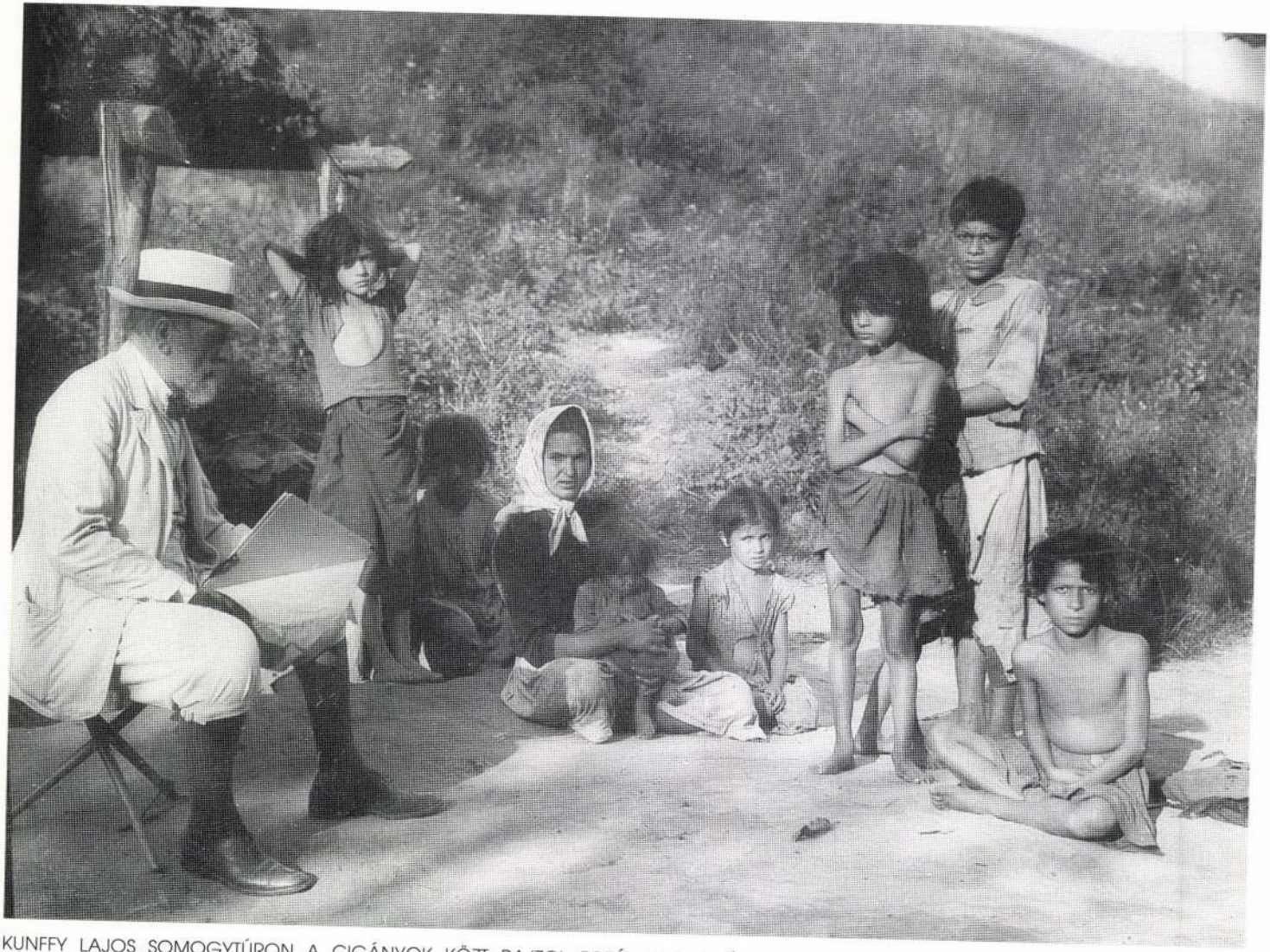

KUNFFY LAJOS SOMOGYTÚRON A CIGÁNYOK KÖZT RAJZOL FOTÓ: ZACHARIÁS

KUNFFY LAJOS ÍRÁSAI:

1. Párizsi művészeti krónika — Művészet 1905. 129—130 l.
2. Reflexiók Berzeviczy Albertnek a képzőművészeti budget tárgyalása alkalmával tartott beszédére. Műcsarnok 1900. márc. 18.
   148—149. l. Ugyanez leközölve a „Visszaemlékezéseim"-ben.
3. Rippl-Rónai képkiállítása. Somogyvármegye 1905. dec. 17. 1—2. l.
4. Vidéki múzeumok és képtárak létesítése. Írta és az Irodalmi és Művészeti Kongresszuson előadta: dr. Kunffy Lajos festőművész. Képzőművészet 1928. 15. sz. 240—241. l.
5. Visszaemlékezésem Rippl-Rónai Józsefre.
   Visszaemlékezések Rippl-Rónai Józsefre.
   Összeállította Kávássy Sándor, Kaposvár, 1958. 16—20. l.
6. Visszaemlékezéseim. Somogyi Almanach. 31—33. szám, Kaposvár, 1981.

IRODALOM

1. Magyarország, 1899. december 17. 7. o.
2. Új Idők, 1899. július 2.; 1899. május; 1912. 37. szám; 1924. 7. szám
3. Pest Hirlap, 1900. november 6. 7. o. és október 30.
4. Le Petit Bleu, 1903. április 28. (Paris)
5. République Francoise. De Bellex. 1903. november 30.
6. Autorité. Chavanne. 1903.
7. Liberté. Ferry 1903. november 31.
8. Chronique Des Arts 1903. november 7.
9. New York Herald. 1903. október 30. 10. o.
10. Paris Midi 1913. január 29. Tabarant: Un Maitre Hongrois. Lajos de Kunffy, peintre des Tziganes
11. Liberté. 1907. április 13. Et. Charles: Societé nationale.
12. Temps. 1907. április 13. Thiebault—Sisson: Societé nationale.
13. Siecle. 1913. április 15. Tabarant: Societé nationale.
14. Fővárosi Lapok. Budapest, 1900. december 16. 6. o.
15. Művészet, 1903. 352. o.; 1906. 343. o.; 1942. 32—33. o.
16. Vasárnapi Újság, 1905. 772. o.
17. Exposition Lajos de Kunffy. Paris, 1913. Léopold Honoré: Katalogus, Georges Petit Galéria
18. Kunffy Lajos gyüjteményes kiállításának katalógusa. Nemzeti Szalon, Budapest, 1924. február 2—17.
19. Új-Somogy, 1931. január 18. 1. o.
20. Pesti Napló, 1927. október 30.
21. Pesti Hirlap, 1932. június 5.
22. A Pesti Hirlap Vasárnapja, 1930. május 29. 1. o. és 1931. április 12.
23. Népjog, 1905. július 30. 32. szám
24. Jövendő, 1906. 55. l.
25. Lendvay Károly: Párizsi levél. Művészet, 1908. 273. l.; 1909. 322. l.
26. Honoré Leopold: Kunffy Lajos. Művészet, 1913. 133—136. l.
27. Somogyi Hirlap, 1913. január 22.
28. Magyar Hirlap, 1913. május 30. Tóth László: A Párizsi Szalon
29. Vende Ernő: Kunffy Lajos. Magyarország vármegyéi és városai, Bp., 1914. 255. l.
30. Lyka Károly: Egy festő életműve a Nemzeti Szalonban. Esti Kurír, 1924. február 2.
31. Elek Artúr: Kunffy Lajos festményei. Újság. 1942. március 14.
32. Elek Artúr: Kunffy Lajos kiállítása. Pest. 1942. március 16.
33. Margittay Richárd: Kunffy Lajos Somogytúron. Balaton. Tájak-emberek, Bp., 1943. 209—215. o.
34. Elek Artúr: Kunffy Lajos. Az Újság. 1924. február 2.
35. Éber László: Művészeti Lexikon, Bp., 1935.
36. Thieme—Becker: Künstler Lexikon, XX. k. 104. o.
37. Gönczy Ferenc: A Somogy Megyei Múzeumegyesület 25 éves története. Kaposvár, 1935. 36. o.
38. Rózsaffy Dezső: Nemzeti Szalon. Ars Una. 1924. I. évf. 203. o.
39. Pest, 1942. március 16. — rp —: Kunffy Lajos kiállítása
40. Pesti Hírlap, 1942. március 17., Kunffy Lajos kiállítása a Tamás Galériában
41. A Tamás Galéria CXXX. kiállítás, 1942. március
42. Esti Magyarország, 1942. március 17.
43. Csókássy István: A mű és alkotója, Bp. 1933. 105. o.
44. Szabad Művészet, 1952. 291—295. o. Szegi Pál: Kunffy Lajos kiállítása a Kaposvári Múzeumban.
45. Napló. 1949. augusztus 14. 3. o.
46. Somogyi Néplap, 1952. május 22.
47. Az Ernst Múzeum katalógusa, 1953. Glatz és Kunffy gyüjteményes kiállítása
48. Szabad Művészet, 1953., Glatz Oszkár és Kunffy Lajos gyüjteményes kiállítása.
49. Magyar Nemzet, 1953. április 15. 4. o.
50. Somogyi Néplap, 1954. május 5. 4. o. (-NT-)
51. Somogyi Néplap, 1955. október 2., Soós István: Köszöntjük a 86 éves Kunffy Lajos festőművészt.
52. Somogyi Néplap, 1956. július 18. (Nagy Tamás)
53. Somogyi Néplap, 1955. október 4. 4. o.
54. Katalógus Glatz és Kunffy Pekingi kiállításához, 1955. október 10.
55. Művelt Nép, 1956. július 29. 2. o.
56. Somogyi Néplap, 1957. szeptember 6.
57. Somogyország, 1957. május 11. Király: Tizperces müterem-látogatás.
58. Szabad Föld, 1957. június 9. M. L.: Áldoz a művészet istenasszonyának.
59. Magyarország, 1957. november 4. Szokoly Endre: A neve a lexikonban, ő maga Somogytúron
60. Somogyi Néplap, 1958. március 30. Fehér Kálmán: Ha festek fiatalnak érzem magam.
61. Fóthy János: Kunffy Lajos, az optimista realizmus festője. 1958. Műterem 6. sz. 20—21. o.
62. Somogyi Néplap: 1958. október 7. Jávori Béla: Művészete nemzeti kincs és egyetemes kincs. Megnyitották a Kunffy Képtárat.
63. Móricz Béla: Dr. Kunffy Lajos, Somogytúr „Nagy öregje" 89 éves. Somogyi Néplap, 1958. október 2.
64. Somogyi Néplap, 1959. március 3. és 1959. október 2. 6. o.

65. Lyka Károly: A kilencvenesztendős Kunffy Lajosról. Héttői Hírek, 1959. október 5.
66. Munka Érdemrenddel tüntették ki Kunffy Lajos festőművészt. Somogyi Néplap, 1959. november 12.
67. Népszabadság, 1960. augusztus 14. Lengyel István: Kunffy Lajos.
68. Somogyi Írás, 1960. március 62—64. o.
69. Bodnár Éva: Kunffy Lajos festőművész kiállítása. Katalógus Ernst Múzeum, Budapest, 1960. december
70. Népszabadság, 1960. december 18.
71. Móricz Béla: Kunffy Lajos festőművész és Somogytúr. A Kunffy Képtár katalógusa, Bp. 1960.
72. Szabó Gyula: Ember és életmű. A 90 éves Kunffy Lajos műtermében. Somogyi Írás, 1960. március 57—62. o.
73. Komjáthy István: A holnap tanítói. Somogyi Néplap, 1961. május 5.
74. Salamon Béla: Képkiállításon Somogytúron. Népszabadság, 1961. szeptember 8. 7. o.
75. Élet és Irodalom, 1962. március 17. Kunffy Lajos halálára, -r-r-
76. Somogyi Néplap, 1962. március 13. Elhunyt Kunffy Lajos érdemes művész
77. Bajor Nagy Ernő: Meghalt Kunffy Lajos festőművész. Szabad Föld, 1962. március 25.
78. Somogyi Néplap. 1962. március 17. Jávori Béla: Somogytúr népe, tisztelők és barátok kísérték utolsó útjára Kunffy Lajos festőművészt.
79. Népszabadság, 1962. március 13. Meghalt Kunffy Lajos festőművész
80. Szocialista Művészetért, 1962. április nekrológ
81. Művészeti Lexikon, Bp. 1966. Szerk.: Zádor Anna és Genthon István, II. kötet, 731. o.
82. Bodnár Éva: Száz éve született. Somogyi Néplap, 1969. október 5.
83. Somogyi Néplap, 1969. október 3.
84. Jelenkor, 1969. 12. sz. 1099—1100. o. (Dévényi Iván)
85. Művészet, 1971. 7. sz. 12—13. o. (Pereházy Károly)
86. Műgyűjtő, 1972. 4. sz. 25—27. o.
87. Horányi Barna: Kunffy emlékkiállítás a Somogyi Képtárban. Somogyi Néplap, 1974. augusztus 25.
88. Népszava, 1975. június 3. 5. o. Gazdára vár a somogytúri bosnyák kastély.
89. Jávori Béla: Értékek parlagon. Somogyi Néplap, 1976. július 7.
90. Bénézit: Peintres, sculpteurs... 1976. Paris. 334. o.
91. Képes Újság, 1978. október 14. Az emlékház.
92. Magyar Józsefné: Kunffy Lajos 1869—1962. Ajánlójegyzék. 1979. Kaposvár
93. Tóbiás Áron: A régi udvarház utolsó gazdája. Új Tükör, 1979. szeptember 23.
94. Kunffy Lajos Emlékmúzeum, Somogytúr, 1979. Horváth János előszavával, Kunffy emlékezéseiből részletek.
95. Panoráma 1979/38. Budapester Rundschau
96. Magyar Nemzet, 1981. április 22. 9. o. Kunffy Lajos visszaemlékezései
97. Napló. 1981. május 14. (Hamar Imre)
98. Soós István: Kunffy Lajos emlékkiállítás a Somogyi Képtárban, 1974. augusztus—szeptember. Katalógus
99. Dunatáj, 1982. V. évf. 1. Horváth János: Kunffy Lajos: Visszaemlékezéseim
100. Somogyi Néplap, 1981. április 16. Horányi Barna: Kunffy Lajos memoárja.
101. Somogy, 1981/4. Csányi László: Kunffy Lajos emlékezései.
102. Somogyi Néplap, 1984. április 14. Leskó László: Festményen a gyerekkorunk.
103. Magyar Hírlap, 1985. január 29. Wagner István: Századfordulós tárlatok divatja. Vivat Academia?
104. Kossuth Rádió, 1985. január 24. Esti Magazin, 18. 30.
105. Tv-híradó, 1985. január 24-én, Tv2: 20.55: Faragó András
106. Magyarország, 1985/15. 27. o. Sinkó Katalin: Munkácsy Párizsban.
107. Magyar Nemzet, 1985. augusztus 22. 5. o. Az összefogás szép példája.
108. Szabad Föld. Százoldalas, 1986. augusztus, Leskó László: Akit Kunffy nagyságos egykor a képre pingált.
109. Somogyi Néplap. 1988. december 29. Horányi Barna: Kunffy kiállítás a Kaposvári Galériában.
110. Horváth János: Somogytúr. Kunffy Lajos Emlékmúzeum, Budapest, 1988.
111. Horváth János: Képzőművészek Somogyban — Somogy képzőművészei 1780—1945., 1990. Kaposvár
112. Somogyi Hírlap, 1992. március 12. 5. o. Horváth János: „Mesterem a nagy Természet volt".

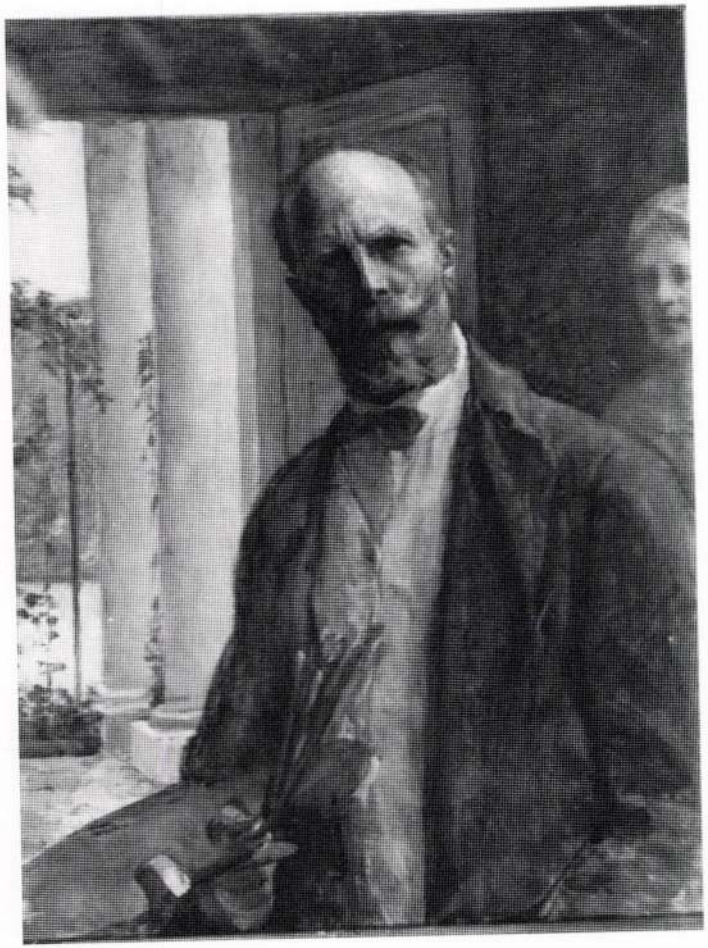

ÖNARCKÉP, 1924

VÁZLAT AZ „ARATÓKHOZ", 1921

KUNFFY MŰTERMÉNEK BEJÁRATÁNÁL (FOTÓ)

JÁNOS HORVÁTH:

LAJOS KUNFFY

(1869—1962)

Lajos Kunffy, der favorisierte Künstler der Jahrhundertswende und der ersten Hälfte des XX. Jahrhunderts in Ungarn war Zeuge einer fast jahrhundertelangen Kunst- und Geschichtsschicksalswendung. Als Künstler hinterließ er der Nachwelt ein Lebenswerk von großem Wert und als Vertreter der Geistesaristokratie ein nachamenswertes öffentliches Verhalten.

In einem kleinen Dorf begann sein Aufstieg im letzten Drittel des vorigen Jahrhunderts. Er verbrachte fast 20 Jahre in Paris, in der Hauptstadt der Kunst, wo er an der Ausstellungen von Salons regelmäßig teilnahm. Themen seiner sonnigen impressionistischen Gemälde entnahm er dem Leben an eigenem Landgut in seiner Heimat. An seinen Gemälden erschienen die Bauerleute in Volkstracht und Zigeuner in buntfarbigem Kleid mit einer solchen Anziehungskraft wie das bretonische Volk erschien an Gemälden von seinen französischen Zeitgenossen, Lucien Simon oder Cottet, bzw. die Indianer an Gemälden des amerikanischen Remingtons.

Als er seine Glanzzeit erlebte, war er ein Mitglied des oberen französischen gesellschaftlichen Lebens. Er gehörte zum intimen Kreis von Künstlern Rodin, Munkácsy, Besnard, Lhermitte, La Touche und Lucien Simon. Als ein rutinierter Kulturdiplomat bekam er das Ritterkreuz der französischen Ehrenlegition. Die nach zwei Weltkriegen ausgebildeten gesellschaftlichen und Grenzenverhältnisse verursachten seine sukzessive Isolation von Europa.

Sein Adelsgut wurde vom Sozialismus liquidiert. Er bewarte sich von den politischen Bloßstellungen nur mit das nur seine Kunst erarbeitete Prestige. Wir erinnern uns an ihn nur als an einen friedlichen Patriarchen mit

weißem Bart, der in Somogytúr ein gemütliches Museum als sein Zuhause hat.
Er wurde am 2. Oktober 1869 in Orci, in einer kunstliebenden Familie geboren. Seine Mutter, geb. Hermina Hochsinger gebär 4 Kinder. Mit Herstellung von Volkstextilstickerei, Hausmusikmachen und Wohltätigkeitsveranstaltungen machte sie das Leben der Familie bunter, seelisch reicher. Der Vater, Adolf Kunffy, der letzte Garibaldianer diente mit Napoleon-Ideen durchtränkt 4 Jahre lang in Neapel, in der Armie von Garibaldi unter Flagge der ungarischen Legion. Mit tüchtiger und fleißiger Arbeit erwarb er sich ein ansehnliches Landgut und dazu erhielt auch den Adel. Er beschrieb seine Erlebnisse in Italien und veröffentlichte sie. Die Familie richtete sich in ihrem Kaposvárer Zuhause nach bürgerlicher Lebensform ein. Lajos Kunffy schloß seine Grund- und Mittelschule in Kaposvár ab. Die Ferien verbrachte er auf dem Lande.

Nach dem Abitur begann er mit seinen Studien an juristischer Fakultät der Pester Universität und gleichzeitig besuchte auch die Stunden der Musterzeichnenschule. Während seines dritten Juristenjahres diente er als Liniensoldat in der Armie. Dann fuhr er im Jahre 1890 nach München, in eines der Kunstzentren vom Ende des Jahrhunderts. Ein Jahr lang besuchte er die Privatschule von Simon Hollósy. Hier wurzelte er in sich der Kunstfleiß zu Zeichnendetailarbeit ein.

Im Frühling 1891 wurde er an der Klasse vom Lehrer Hacki in Münchener Akademie immatrikuliert. Unter dem anziehenden Einfluß der Kunstmeldungen aus Paris wollte er aber nur ein Halbjahr dort bleiben. Im Herbst findet man ihn in Paris als Lehring der Julian-Akademie. Seine Meister sind ausgezeihnete Vertreter der zeitgenossischen französischen Historiemalerei, z.B. Jean Paul Laurens und Benjamin Constant. 3 Jahre lang arbeitete er fleißig und bildete sich. Er schloß Freundschaft mit in Paris lebenden Ungarn, unter ihnen mit seinem Kaposvárer Landsmann, Rippl-Rónai. Er erschien zum erstenmal in Paris, im Salon des Artistes mit seinem Werk *„Teegesellschaft"*, und in demselben Jahr tauchte er auch auf der Ausstellung der Budapester Kunsthalle auf.
Auf Initiative seiner Eltern kehrte er 1897 auf anderthalb Jahr heim, um seine juristischen Studien abzuschließen, dann fuhr er nach Paris zurück. An bretonischen Küsten malte er sein dekoratives sezessionistisches Gemälde *„Bretonische Küste"* (1898). Es ist ein modernes und schönes Werk. (In heutigen Jahren wurde es auf zahlreichen internationalen Ausstellungjen zur Schau gestellt.) Im Sommer 1899 kehrte er auf das Vargaer Gut seines Vaters zurück und vertiefte sich im Malen des Lebens und der Leute des kleinen Dorfes. Seine Palette wurde immer bunter und heller.

1900 zog er nach Budapest um, weil ihm die dynamische Kunstatmosphera der Hauptstadt gefiel. Zu dieser Zeit machte Albert Berzeviczy im Parlament gegen neue künstlerische Trende einen erregten Ausfall. Zu diesem Ausfall ließ Lajos Kunffy eine Reflexion in der Fachschrift *„Kunsthalle"* erscheinen. In Namen des Zeitgeistes verteiligte er mit einer scharfen Logik die Freiheit der modernen Kunst.

Kunffy mit 31 Jahren hatte ideale hochwertige Grundprinzipe. Im Jahre 1901 heiratete er die schöne und gebildete Ella Tiller. Nach ihrer Hochzeitsreise in Italien, die an schönen Erlebnissen sehr reich war, siedelten sie sich in Paris an.

Die im Familienkreis bzw. an französischen Küsten gemalten Gemälde hatten im Salom d' Automne den besten Empfang. Dieser künstlerische Verein wählte ihm zu seinem juryfreien Mitglieder.

Kunffy erwies sich auch auf dem Gebiet der Kulturdiplomatie als erfolgreich. Die Budapester Gesellschaft für bildende Kunst beauftragte ihn mit Organisierung einer Ausstellung aus Werken von

A MŰVÉSZ FELESÉGE 1901, PÁRIZS

amerikanischen und französischen Zeitgenossen. Die französische Seite lohnte diese Arbeit mit Verleihung der Ehrenlegion.

Er malte seine besten Gemälde während der zu Hause verbrachten Sommer. 1905 bekam er von seinem Vater das Somogytürer Landgut von 1000 Joch.

In Somogytúr entdeckte sich der Künstler die seine Bilderwelt belebenden Zigeuner mit langen Haaren, dunkler Gesichtshaut in bunten Kleidern. Der egsotische Effekt, der dank der Lebensweise und Außerlichkeit der Zigeuner in Malerei von Kunffy erschien, brachte dem Künstler in Paris eine große Popularität.

1906 begann er sein Gemälde *„Kinderbeerdigung"* zu malen. Dem unfangreichen Gemälde gingen zahlreiche Studien und Skizzen woran: vor dem schilfbedeckten Bauerhaus fällt eine in Trauer gekleidete Mutter auf einen kleinen aufgebahrten Sarg. Ausenandergezogen auf der rechten und linken Seite stehen in kleineren Gruppen die Familienmitglieder bzw. die charakterisierten Figuren des Zeremonie verrichteten Priesters und Kantors. Da die Szene zu Erntezeit spielt, hat das Gemälde wenige Teilnehmer. Der von der weißen Hauswand zurückscheinende Sommersonnenschein betont die Blockform der einzelnen Figuren. Der Halbkreisbogen der Veranda hebt die Figur des seinen Kopf neigenden Vaters hervor und bindet sie mit den Leidtragenden zusammen.

Er siedelte aus Paris wegen heimischer Bewirtschaftung und Erziehung seines Sohnes heim. Früher, im Jahre 1913 veranstaltete er in der Georges-Petit-Galerie eine große Sammlungsausstellung. Die Zeitungen schrieben von der Ausstellung mit Sympathie. Er wurde eine der berümten Figuren des Pariser Kunstlebens. Er geriet in Freundschaft mit ausgezeichneten Künstlern, z.B. Aman Jean, Dagnan Bouveret, La Touche, Paul Albert Besnard, Leon Lhermitte. In seiner Wohnung veranstaltete er Soireen,

wo seine Frau und Emil Sauer Klavierkonzerte gaben. Er beabsichtigte, sich von Paris nicht vollkommen zu trennen.

Infolge des ersten Weltkrieges mußte das Material der Ausstellung und die Gegenstände seines Heimes 10 Jahre lang im Ausland bleiben.

In seiner malerischen Arbeit vertiefte er sich in Darstellung der Feste, alltäglichen Intimitäte, mühevoller Arbeit des Volkes vom Somogy-Komitat. Aus seiner Anziehung zum Naturalismus zog er in Gebiet seiner Porträtdarstellung Nutzen. Immer öfter malte er auch Selbstporträte. In Budapester National-Salon veranstaltete er 1924 aus seinen nach des stürmischen historischen Jahren aus Paris heimgelieferten und neuen Gemälden seine eigentliche debütierende Ausstellung. Die Presse schrieb von ihm mit einer großen Anerkennung. Er wurde von Károly Lyka, Dezső Rózsaffy und Artur Elek hochgeschätzt. Der Verein für bildende Kunst wählte sich zu Vizepräzidenten. 1925 bekam er den staatlichen Pastellpreis, 1926 wurde er dank seines Gemäldes *„Ernter"* (1921) mit Genrepreis ausgezeichnet.

Aufgebend seine Budapester Wohnung zog er 1934 endgültig nach Somogytúr um. Zu dieser Zeit versuchte er seine Maltechnik zu erneuern. Auf weiß grundierten Lendwandflecken arbeitete er mit aquarellmäßiger Öltechnik von durchsichtiger Dünnheit, dadurch einen frischen Eindruck erweckend.

Mit seinen Gemälden von einer neuen Technik tritt er 1942 auf der Ausstellung in Budapester Tamás-Galerie auf. Die Pressekritik meldete über Verjüngerung von Kunffy.

Die dramatischesten Jahre des zweiten Weltkrieges überstand er in Budapest, während sein Haus in Somogytúr zerstört und geplündert wurde. Fast 1000 St. von seinen Gemälden wurde in Verlust geraten und beschädigt. In Bunkern steckend erlebte er den Sturm von Budapest. Er machte auch Tagesbuchesnotizen über diese Tage.

Sein Landesgut wurde während der Bodenverteilung liquidiert. Seine schön blühende Wirtschaft, sein Weinberg und seine Fischteiche wurden verwirtschaftet. Er durfte sich die Kurie und das Atelier, bzw. den die angenehm verbindenden Park einhalten. Er nahm auf sich, alles vom Anfang zu beginnen und ausschließlich von der Malerei zu leben. Seine Gemälde mit Bauer-Themen wurde von der Jury der Staatsmacht mit Begeisterung empfangen, weil in denen die Jury die künstlerische Unterstüzung der Ideologie des Aufstiegs der Arbeiter und Bauern sah. Auf diese Weise war Kunffy Hüter der progressiven Überlieferungen in den 1950er Jahren.

Er erhielt den Verdienstorden der Arbeit (1959) und die Auszeichung des Verdienten Künstlers (1960). Die letzte bedeutende Ausstellung in seinem Leben wurde 1960 im Ernst-Museum veranstaltet. Er verstarb im Alter von 93 Jahren am 12. März 1962 im Kaposvárer Krankenhaus. Vor dem Atelierseingang befindet sich ein Grabdenkmal mit seinem Reliefporträt. Der Staat erkaufte sich von seiner Witwe den Gesamtnachlaß. Aufgrund dieses Nachlaßes wurde das Kuriegebaude als Erinnerungsmuseum eingerichtet. Die Möbel und die das ganze Lebenswerk repräsentierenden Gemälde empfangen die Besucher auf der Straße südlich von Balatonlelle, in der vom Künstler ausgestalteten originalen Einrichtung.

Die Zahl der sämtlichen Werke von Kunffy beträgt fast 2000 St. Neben Ölgemälden schöpfte er auch Pastellbilder, Ölskizzen, Zeichnen, Aquarelle und ein paar Statuen. Diese Zahl enthält leider auch die während des zweiten Weltkrieges zerstörten oder geraubten 1000 Gemälde. Seine Werke sind in zahlreichen Museen Europas, z.B. in Paris, Rom, Mailand, Bukarest, Budapest

APOSTOL 1895. kat. 2.

und vor allem in Privatsammlungen zu finden. In Kaposvárer Privatsammlungen befinden sich einige Hunderte von seinen Werken. Seine größte Kollektion aus mehr als 300 St. Öl- und Pastellgemälden bzw. Graphiken ist in Kaposvárer Rippl-Rónai-Museum zu finden. Den kunsthistorischen Stilkategorien laut ist Kunffy als Meister der Pleinairs definiert, aber seine Kunst enthält auch mehrere Stileffekte aus seiner Zeit. Dem akademischen Stil am Anfang (Prophet Jeremias 1895) folgte die kurze Munkácsy-Zauber-Periode mit romantischer Färbung. (Jób 1896) Diese Periode befolgte der von jungen französischen Künstlern als sezessionistisch gennante Stil. (Bretonische Küste 1898, Meine Frau in Palmenhaus 1903) Während der Suchung nach einheimischen Motiven summierte er seine künstlerischen Erfahrungen im dem Nagybánya-Trend entsprechenden „plein air" naturalistischen Stil. (Kinderbeerdigung 1907) Manchmal ging er mit Pinsel mit einer virtuosen Leichtigkeit um und gruppierte auf impressionistische Weise in Flecken die Motive (Volksversammlung 1918, Vor Kaffeehaus in Tunis 1913), ein anderes Mal schuf er schwere an realistischen Beobachtungen reiche Genrebilder. (Mittag essende Ernter 1921, Landwirtschaftliche Arbeiterfamilie 1926).

Auf mühelosen impressionistischen Gemälden mit hellem Ton seiner letzten Periode zeigte sich das Wissen, das durch seine malerische Philosophie einfach mehr ausdrückt. (Stilleben mit Melone 1930, Gartenweg mit blühenden Büschen 1935).

Schließlich soll hier Kunffys ars poetika stehen:
„Ich lernte von vielen, aber machte niemand nach. Mein Muster war die große Natur, deren Schönheit ich genießen konnte."

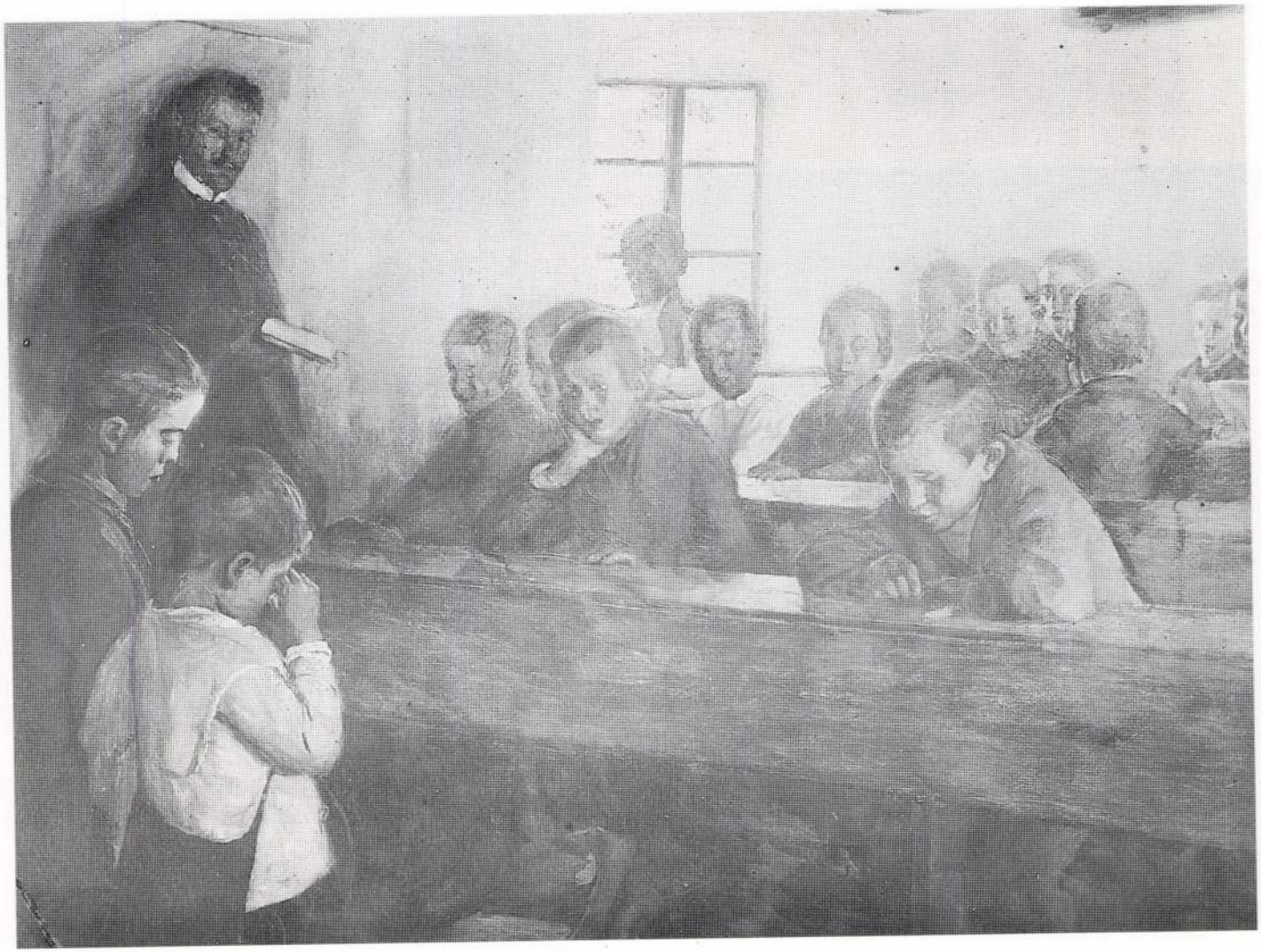

A SOMOGYTÚRI ISKOLÁBAN (A KÉP 1944-BEN ELVESZETT)

ZSUZSA SZOMSZÉDASSZONY, 1922. kat. 191

VAK CIGÁNYT VEZET AZ UNOKÁJA, 1923

LAJOS KUNFFY OF SOMOGYTÚR

(1869—1962)

WRITTEN BY JÁNOS HORVÁTH
TRANSLATED INTO ENGLISH BY CHARLES DE KUNFFY

Lajos Kunffy this celebrated Hungarian artist was witness to nearly a century of extraordinary artistic and historical changes. As an artist he bequeathed to posterity a highly valuable legacy, the artwork of a lifetime, and as a member of the intellectual aristocracy he left behind an exemplary record of public life.

His career began in a small Hungarian village during the last third of the nineteenth century. He spent nearly twenty years in the capital city of art, Paris, where he was a regular contributor to the exhibitions of the salons. The themes of his cheerfully sunlit, impressionistic paintings and their subject matter came from the country life he observed on his estates. Peasants in their native costumes and Gypsies in their vividly colored clothing gave his pictures an exotic attractiveness similar to that found in the canvasses of Simon Lucien, or in Cottet's with the people of Brittany, or in the pictures of Remington with American Indians.

During the height of his career Kunffy was a member of the select artistic and intellectual elite of French society and was also an intimate of Rodin, Munkacsy, Besnard, Lhermitte, La Touche and Simon Lucien. Having proven to be a clever cultural diplomat, he was awarded the Cross of the Knights of the French Legion of Honor. Owing to changes in society and national borders that resulted from the two World Wars, he was gradually isolated from Europe. His titled, large landholdings were confiscated by the Communist government after the Second World War. From then on only the respect he

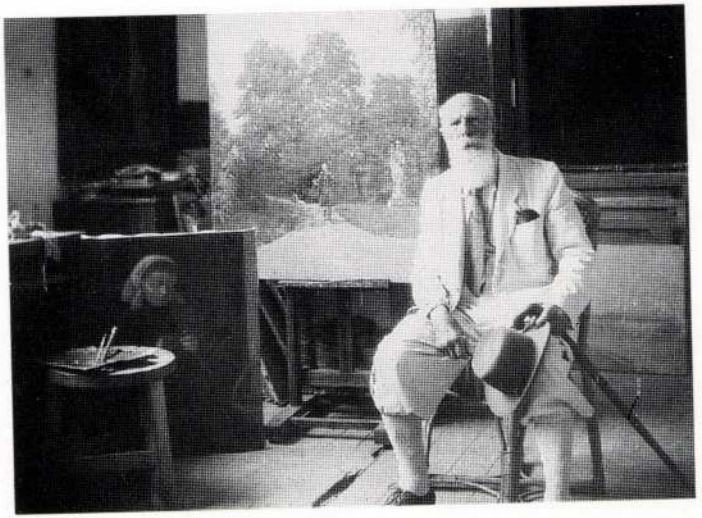

KUNFFY A SOMOGYTÚRI MŰTERMÉBEN, fotó 1958

earned through his art saved him from political persecution. He is remembered by those now living as a peaceful, white-bearded patriarch, whose home in Somogytur was transformed into a pleasant museum. Those, however, who would also read the artist's remembrances will enjoy and be surprised by behindthe-scenes secrets they hold.

In this booklet we will, among other things, rely on Lajos Kunffy's own words to provide the categorizations of his art according to various periods and we will attempt to convey the mood of these eras as they are revealed in his writings.

Lajos Kunffy of Somogytur was born into an art-loving family on October 2, 1869. His mother, who gave birth to four children, made life more colorful and spiritually richer for her family by creating folk-art embroideries and by

filling her home with much music making. She exemplified social consciousness by organizing benefits for charitable causes. His father, Adolf Kunffy of Somogytur, was *„the last Garibaldist,"* who in his youth was inspired by the ideals of Lajos Kossuth and went to serve with Garibaldi's troups in Naples for four years, under the banner of the Hungarian Legion. Here gathered the old soldiers of the 1848 Freedom Fighters to fight for freedom from Habsburg rule once again. After the fighting the young Adolf returned to the County of Somogy to oversee the agricultural prosperity of his estates. By a great deal of industry and clever husbandry, he acquired vast estates. The Emperor of Austria, King of Hungary, ennobled him for his outstanding contributions to projects that aided the national economy and because he was a member of the Economic Council of Kaposvar.

He also wrote about his Italian adventures and had them published. Although his farming was originally practiced in Orci, then in Galosfa and Varga, he and his family lived in middle-class fashion at their home in Kaposvar.

Lajos Kunffy completed his elementary and high school education in Kaposvar and spent his school holidays in the estate villages. As a young school child his noteworthy talent for drawing was cultivated first by the Italian painter Alois Galimberti and later by Otto Koroknyai, who, incidentally, was then active in Somogy. It was said that if Lajos Kunffy found no paint, he would concoct colors from various grasses. After matriculation, he went to the university in Budapest to study law and concurrently attended an art academy and took drawing classes. There he had to draw models made of plaster for Professor Janos Greguss. In order to practice painting techniques, he copied Gyula Benczur's great canvas, *The Farewell of Laszlo Hunyadi.* During the second year of his law studies, he also started to draw live models in the then-fashionable studio of Pal Vago.

He spent his third year of law school complying with the requirements for compulsory military service. Then, in 1890 he left for Munich, which was one of the centers of artistic life at the end of the nineteenth century. There he attended the private art school of Simon Hollosy for a year and acquired his appreciation for the impeccable rendering of details in drawings. He experienced the enthusism that was shared by Hollosy and his circle for the intimate, pale-toned and airy outdoor paintings of the French Bastien-Lepage. Under the sigh of this guiding star Hollosy, Ferenczy, Reti, Ivanyi and Thorma returned to their homeland to found the Artistic Free School at Nagybanya. They painted according to new ideals, especially plein-air naturalism, which later Kunffy himself cultivated. At this time, however, he was still laboring to refine his basic artistic skills. In the spring of 1891 he enrolled in Professor Hackl's class at the Academy of Munich. But with the artistic news emanating from Paris, he would stay only half a year in Munich. By autumn, we find him in Paris, a student at the Julian Academy. His mentors, Jean Paul Laurens and Benjamin Constant, were the outstanding representatives of contemporary French genre painting. Lajos Kunffy worked with diligence for three years there and grew in cultural sophistication. He became friends with other Hungarians living in Paris, among them his compatriot from Kaposvar, Rippl-Ronai, and also with Karlovszky, Pataky, Nandor Katona and Istvan Thorma. In 1894 he felt his artistic studies were completed.

„The three years spent at the Julian, from the 22nd to my 25th years, were years of happiness, full of hopes for artistic success. We saw life and the future as fabulous. Everybody was full of good cheer, because, after all, we

could do anything our hearts desired. During our work the young men were singing and jesting, of course, mostly the French ones," recalls Kunffy.

His first showing in Paris was at the Salon des Artistes Francais, with a work entitled *The Tea Party*. And in that very same year he was exhibited here at home in the Mucsarnok. Also in 1894, in the Salon of the Fields of Mars, Rippl-Ronai succeeded with the most modern artistic styles of the times. Kunffy was not attracted by the decorative linear representations of Art Nouveau. Rather, he began his painting career following in the footsteps of Munkacsy, who then lived in Paris. He was admitted to the master's atelier as well as to his salon. He was impressed by Munkacsy's striking whites that emerged from his dark tones. Kunffy also began to pay court to the salon-accepted fashion of plein-air painting.

We quote Kunffy's own words:

„With beautiful Parisian impressions and with the success that I experienced in the salon with my first painting, I travelled home to Hungary in a good mood and with the plan that during the summer I would paint a real plein-air picture. That is how the Water-Carrying Boy was born at Galosfa. I drew it thoroughly and the sunshine became expressive on the canvas. I exhibited it, together with the painting exhibited in Paris, at the autumn collection in the old Mucsarnok in Budapest. This was my first exhibition in Budapest" the artist tells us in his memoirs, written when he was eighty.

In 1895 Kunffy went to Munich, where he started again to work in a studio. He painted a large canvas on a biblical theme, entitled *Job*, for the contest called *„The Thousand Year Old Hungary."* In this exhibition an extraordinarily large number of artists were represented, and this painting was exhibited in the company of

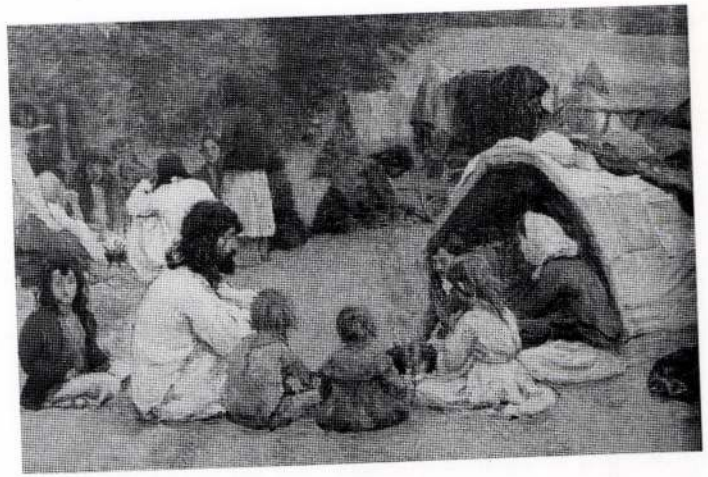

CIGÁNYCSALÁD, 1911

Munkacsy's works because it shared with them some similarities. Later Kunffy reflected on it this way:

„I regretted the Munich intermezzo because it jerked me back to a darker, more depressed painting. If I were to have stayed on in Paris at the age of 24, my painting, without a doubt, would have gravitated toward lighter, fresher colors."

In 1897 at the urging of his parents, he returned home for a year and a half to complete his legal studies, and then returned to Paris. He travelled to the seashore where he painted the Secessionist-style picture called *On the Coast of Brittany* in 1898. It is a work typical of its time, and beautiful. In recent years it was shown at many international exhibitions. Of the paintings painted in Paris, the *Arguing French Priests* (1899) brought him much success, as it was exhibited in the new salon. The picture showing a night scene, technically, is similar to works by

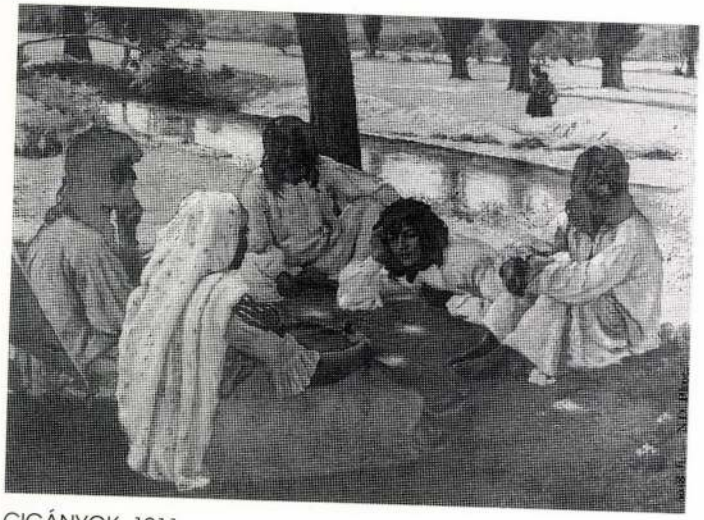

CIGÁNYOK, 1911

Rippl-Ronai during his „black period." In those days these two artists from Kaposvar often got together. Kunffy came home to his father's estate in Varga in the summer of 1899 and he immersed himself in the life of the little village and painted its inhabitants. His palette became increasingly more colorful and lighter.
Kunffy took up residence in Budapest in 1900 because he liked the effervescent artistic atmosphere of the capital city. It was at this time that Albert Berzeviczy addressed Parliament and harshly attacked the new artistic directions underway. Kunffy responded by publishing his *„reflections"* in the Mucsarnok art magazine. He defended, with sharp logic, the freedom of modern art as a reflection of the general contemporary spirit.
„The art of every epoch is exactly as it deserves... There could be mistakes in contemporary art, but they will find their roots in society. Among the elements of our society, it is precisely the artistic group which does not deny itself and fights with courage for the truth..."

This writing of his, which we offer just two brief excerpts of, could have been the guidelines for rejuvenating artistic life at the beginning of this century. We see at age 31, Kunffy was commanded by high ideals. In 1901 he married the beautiful and cultured Ella Tiller. After their wedding trip to Italy, they settled down in Paris. Here their son was born in 1902.

His paintings were well received at the Salon d'Automne and this organization admitted him as a nonjudging member. He found success in cultural diplomacy as well. The French acknowledged his efforts by awarding him the Legion of Honor. Meanwhile the Hungarian Association of Fine Arts in Budapest commissioned him to organize an exhibition of contemporary American and French paintings.

Kunffy painted his best pictures during the summers he spent at his home in Hungary. The more than three thousand acres of the estate of Somogytur were given to him by his father in 1905. His grandfather, who was born in Tata, bought the noble manor house standing on the estate from the Bosnyak family. The house exemplifies the traditional country architecture favored by the nobility. The open area with the columns was „faithful to its original style, added by the painter. In the beginning the care and management of the estates was guided by his younger brother, Karoly, who earned his outstanding agricultural expertise and diploma at Halle (Germany) and successfully expanded all the Kunffy estates.

The artist discovered at Somogytur the long-haired, dark-complexioned, colorfully clad Gypsies who revitalized his pictorial world. Kunffy's paintings of the Gypsies brought him immense popularity in Paris.

EBÉDELŐ ARATÓK, 1921

In 1906 he began his major work, *The Child's Funeral.* Numerous studies and sketches preceded this large depiction of a part of life. In front of a thatch-roofed peasant cottage, a mother in mourning drapes herself over the small coffin in which her child lies in state. Positioned to the right and left of the central figures, in small groups are gathered the members of the close-knit family; there stand also the characteristic figures of the officiating priest and the sacristan. The episode takes place during the harvest season, when everyone is laboring in the fields, which accounts for the sparseness of participants in the scene. The summer sunshine reflecting off the white wall of the house emphasizes the blocklike weightiness of the individual figures. The father'with his head bowed is given importance by the semicircle of the veranda, which unites him with the mournes. This outstanding work belongs in the front ranks of the Hungarian plein-air school of Nagybanya's painters. The unified, freshly factual solutions revealed in the work were a result of the advice of Rippl-Ronai, just returned from Paris to settle permanently in the area. This painting is an example of *„a painting at once"* without later corrective work that mutes the intensity of the originally applied colors.

At Kunffy's home, every summer, numerous artists were welcomed as guests. Many fine canvasses were painted there by Rippl-Ronai, Bela Ivanyi-Grunwald, Lajos Szlanyi and Aladar Edvi-Illes. During these years Kunffy still returned to Paris every autumn, taking with him the results of the artistic output of the summer, among them, usually, one or two larger composition as well. Such paintings include the *Harnessed Water Buffalos* (1909), *Sunday Conversations* (1909). *The Conferring Gypsies* (1910), *Harvestfest* (1909) and the *Wedding at Somogytur* (1910).

French masters and friends, seeing these paintings exhibited in the salon, praised their compositional strengths and their exotic geographical locations.

Their objections included the belief that Kunffy *„overpaints"* his canvasses out of enthusism for too much detail, yet absolved from this criticism *The Reverend of Somogytur* (1905) and *The Child's Funeral* (1907). During his many travels Kunffy painted sketches on small pieces of board. In Paris their artistic achievements were praised in the highest. The well-grasped motifs were generously expressed and the lightness of the colors met with the approval of French taste.

For the purpose of painting large canvasses, Kunffy built an atelier in the garden of Somogytur in 1909. He himself designed the spacious, half-Hungarian, half-Greek style building, which included a colonnade and a tympanum. He returned permanently to Hungary in order to attend to the cultivation of his estates and to provide for his son's upbringing in the Hungarian manner. Prior to his homecoming he arranged a large exhibition in the Georges Petit Gallery in 1913. Typically, the cover of the catalogue, which listed 144 paintings, shows a picture of a Gypsy. The catalogue was introduced by the outstanding French art critic Leopold Honore with the following words:

„A certain confluence of taste and emotion, many memories, for long have brought France and Hungary close to each other, and this rapprochement, born of mutual sympathies, has given the magnetism of a tradition to artists. Munkacsy and many others have cultivated this tradition, and therefore, Lajos Kunffy could not ignore it either. Under the influence of French ambiance and spirit, which so generously pours forth from our own artists, Lajos Kunffy also did not hesitate to move to Paris for a more thorough acquaintance with it and to continue, then conclude, his education under the

TEKNŐVÁJÓ CIGÁNYOK (VÁZLAT), 1909. kat. 51.

CIGÁNYOK (VÁZLAT), 1909

influence of Benjamin Constant and Paul Laurens. Ever since then, for fifteen years, he has been exhibiting his art in the Société des Beaux-Arts and what the young Hungarian master offers for the judgment of Parisian art experts is the fruit of his prolific work: A beautiful and vibrantly diversified exhibition, in which there is nothing banal, nothing superficial and which has arrived exactly in its own proper time. The boulevards of Paris, may they be ever so attractive, did not divert Kunffy from his personal art."

In the feverish whirl of Parisian life, he retained his calm, that melancholy character which is typical of the Hungarian nature, and most of all, he never lost sight of his homeland. After all, this is the decisive attraction of his interesting artistic manifestation, the validation of his surprising artistic personality, resulting in an enduring artistic quest, which never ceases to deepen and grow. Through all of this the artist remains an alert and sympathetic observer, whether painting with enthusiasm and honesty his landscapes or depicting his picturesque and typical Gypsies.

„Without attempting to follow his works with superficial commentary, it is wise to restrict ourselves to the observation that influences on the various stages of Lajos Kunffy's career are many, whether they be from travels or from the beautiful shores of Lake Balaton; wherever they originated, in all of them a deep emotion seeps through in which there quivers something of the Hungarian soul."

The newspapers reported favorably about this exhibit. Kunffy became a well-known figure of the Parisian artistic life. He became a friend of outstanding artists such as Aman Jean, Dagnan Bouveret, La Touche, Paul Albert Besnard and Leon Lhermitte. He gave soirées at his home where his wife and Emil Sauer played piano concerts. It was never his intention to sever all connections with Paris. He returned home after an artistically important trip to Tunis. He furnished a home in the grand manner on the Ferenc Jozsef Quai in Budapest. At his country estate he also intensified his involvement. He mechanized agricultural activities on his lands, created fish hatcheries, propagated vineyards and bred outstanding livestock.

His artistic efforts were concentrated on depicting holidays, the intimate scenes of daily life and the exhausting work of the people of Somogy; he was equally inspired by the surrounding landscape of the village. His attraction to naturalism yielded many successes in portrait paintings. With increasing frequency he also painted self-portraits.

Impressionistic pointillism appears only in sketches and studies. Of these the most outstanding are the sketches of Tunis and the series entitled *„The Proclamation of the Republic"* in 1918.

Following the outbreak of the First World War and for ten years afterwards, his paintings and personal belongings remained in Paris. Then in 1924 he organized the introductory exhibition at the National Salon in Budapest and there showed his pictures that had been stored in Paris as well as some more recent paintings. The imposingly large yet highly selective material, consisting of 300 canvasses, made the expected successful impression. The press wrote of Kunffy with great deference and eminent critics like Karoly Lyke, Dezso Rozsaffy and Arthur Elek praised him. The Association of Fine Arts elected him vice president. In 1925 he received the prize for pastel drawing and in 1926 he was awarded the genre prize for *Harvesters* (1921). These successes spurred him on to a new large project. In 1926 he painted a triptych, *Life of a Farming Family*. The realism of this series calls to mind the work of those Hungarian

artists who painted in the region called the Great Plain. The themes were selected from the *intime* moments of peasant life: *Birth, Bread Cutting* and *The Death of the Mother.*

That same year he travelled to Spain with his family. Of his considerable artistic output in Spain, his most outstanding work is *The Doorman of the Generalife Hotel* (1926). In 1927 he had another exhibition at the Fine Arts Salon in Budapest.

In 1930 he and Ivanyi-Grunwald accompanied a collection of Hungarian paintings to Belgrade and later, alone, he travelled to Bucharest with the collection. With his diplomatic abilities he garnered appreciation from the Serbian grand duke and the Romanian prime minister. This was an era of political tension caused by the recent rearrangement of national borders, and Kunffy's missions resulted in such surcess that a Hungarian Department was established at the University of Bucharest.

In 1934 Kunffy gave up his home in Budapest and moved permanently to Somogytur. At this time he started to experiment with his painting technique. By painting with transparently thin oils on canvasses prepared with white base, he created a fresh, delicate impression similar to that of an aquarelle. He also took part in civic activities in Kaposvar and organized an exhibition of paintings by Ivanyi-Grunwald and himself in 1932 and again in 1934. He was the first to select paintings for the Museum of Kaposvar's collection of modern art. He maintained a home at Kaposvar until the time of his father's death in 1934.

During a two-year-period (1937 to 1938) he painted at the Dalmatian Coast of the Adriatic and then, after that, was in ill health for years. In 1942 he surfaced with paintings executed in a new technique, exhibiting at the Tamas Gallery in Budapest. The appreciative reviews in the press talked about a rejuvenation of Kunffy.

He survived the most dramatic years of the Second World War in Budapest, while his house in Somogytur was vandalized and robbed. Nearly one thousand of his paintings disappeared or were damaged. Hiding in underground shelters, he survived the Siege of Budapest. He left a diary recording these oppresive days.

His large land holdings were confiscated after the war by the Communists. His beautiful, prosperous estate, with its fish hatcheries and vineyards, languished. He was permitted to keep and occupy his house, the nearby atelier and the park in which they were both located. He took it upon himself to start anew, and from that point on made his living only by painting. His pictures of peasants were welcomed by the Marxist government because in them they saw support for their ideology of the rise of peasant-workers. Thus, Kunffy was transformed into a repository of so-called *„progressive traditions"* during the 1950s.

In 1949 and in 1952 he had solo exhibits at Kaposvar and in 1953, together with Oszkar Glatz, he exhibited at the Ernst Museum. The old master was shown ever-increasing respect. For example, in 1955 the exhibition shared with Glatz was even taken to Beijing. In 1956 he had his own exhibition in the Rippl-Ronai Museum in Kaposvar. In 1958 his atelier was open to the public as a picture gallery named for him. He received the Decoration of Labor (1959) and was named Distinguished Artist with honors in 1960.

The last great exhibition of his paintings during his lifetime took place at the Ernst Museum in 1960. He died in the hospital at Kaposvar on March 12, 1962, at the age of 93.

His grave can be found by the entrance to his atelier; a portrait of him in relief is on the gravestone. The government purchased his entire estate from his widow and in 1979 his manor house was declared a memorial museum. In it is furniture that belonged to him as well as his collection of paintings, representing his life's work. Visitors may see the manor house in its original setting at Somogytur, along the highway due south from Balatonlelle.

Lajos Kunffy's total artistic output numbered about two thousand pieces. By far the most numerous are his oil paintings, but he also did pastels, drawings, aquarelles and oil sketches and even one or two pieces of sculpture. This number, unfortunately, includes pictures that were destroyed during the second World War or stolen since: about a thousand pieces, all told. His works can be found in Paris, Rome, Milan, Bucharest and Budapest. Most of his works, however, are in the hands of private collectors. A few hundred of his works are in private collections in Kaposvar. The largest collection of his works can be found in the Rippl-Ronai Museum at Kaposvar, where over three hundred oil paintings, pastels and drawings are housed. This collection was selected by the artist himself after having donated twenty of his major works in 1952, among them *Jób* and *The Child's Funeral*. Later he continued to make generous donations to the museum.

Kunffy was a master of plein-air painting. Yet, he also worked in other styles as well. His early academic style (*The Prophet Jeremiah*, 1895) was exchanged for a short romantic period inspired by Munkacsy (*Jób*, 1896.) This was followed by the Secessionist period (*On the Coast of Brittany*, 1898; *My Wife in the Palm House*, 1903).

While searching for ways to express the motifs of his homeland he summarized his artistic experiences in plein-air technique in the spirit of Nagybanya (*The Child's Funeral*, 1907). His hands often treated the paint brush with the same lightness and virtousity as did the Impressionists; sometimes he reduced to dots his subjects (*Congress*, 1918, *In Front of a Tunis Cafe*, 1913), at other times somberly realistic observations created his genre paintings (*Noontime Meal of Harvesters*, 1921; *Life of a Farming Family, 1926).*

EBÉDVIVŐ ASSZONY, 1929

In his last artistic period, light, impressionistic and pastel tones show the painter's wisdom: that with simplicity one can express more (*Still Life with Melon*, 1930; *Garden Path with Shrubs*, 1935).

Let Kunffy's *ars poetica* conclude this essay:
„I have learned from many but imitated no one. My

master was great Nature, in whose beauty I could delight."

THE WRITINGS OF LAJOS KUNFFY:

1. *Parisian Artistic Chronicle.* Muveszet, 1905, pp. 129—130.
2. *Reflections on Albert Berzeviczy's Speech Regarding the Budget for Fine Arts.* Mucsarnok, March 18, 1900, pp. 148—149. This is also repeated in *My Remembrances.*
3. *Rippl-Rónai's Picture Exhibition.* Somogyvarmegye, December 17, 1905, pp. 1—2.
4. *The Establishment of Country Museums and Pictures Galleries.*
   Lecture to the Literary and Artistic Congress by Dr. Lajos Kunffy, artist. Kepzomuveszet, 1928, No. 15, pp. 240—241.
5. *Remembrances of Jozsef Rippl-Ronai.* In *Remembering Rippl-Ronai,* collected by Sandor Kavassy, Kaposvar, 1958, pp. 16—20.
6. *My Remembrances. Somogyi Almanach,* Nos. 31—33, Kaposvar, 1981.

NŐI AKT, 1910. kat. 70.

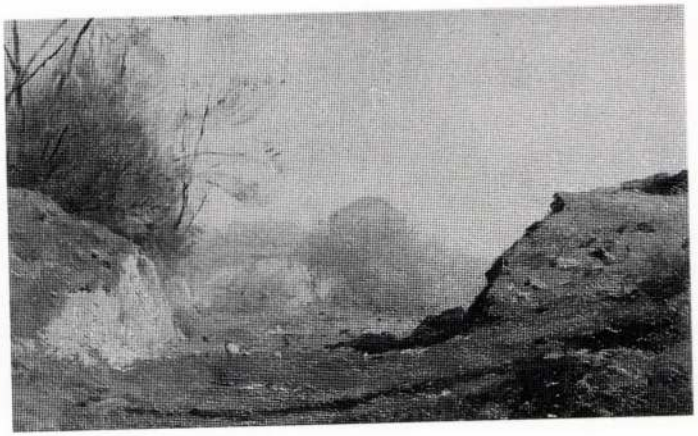

SZEMÉTLERAKÓHELY, 1928

TÉL, 1915

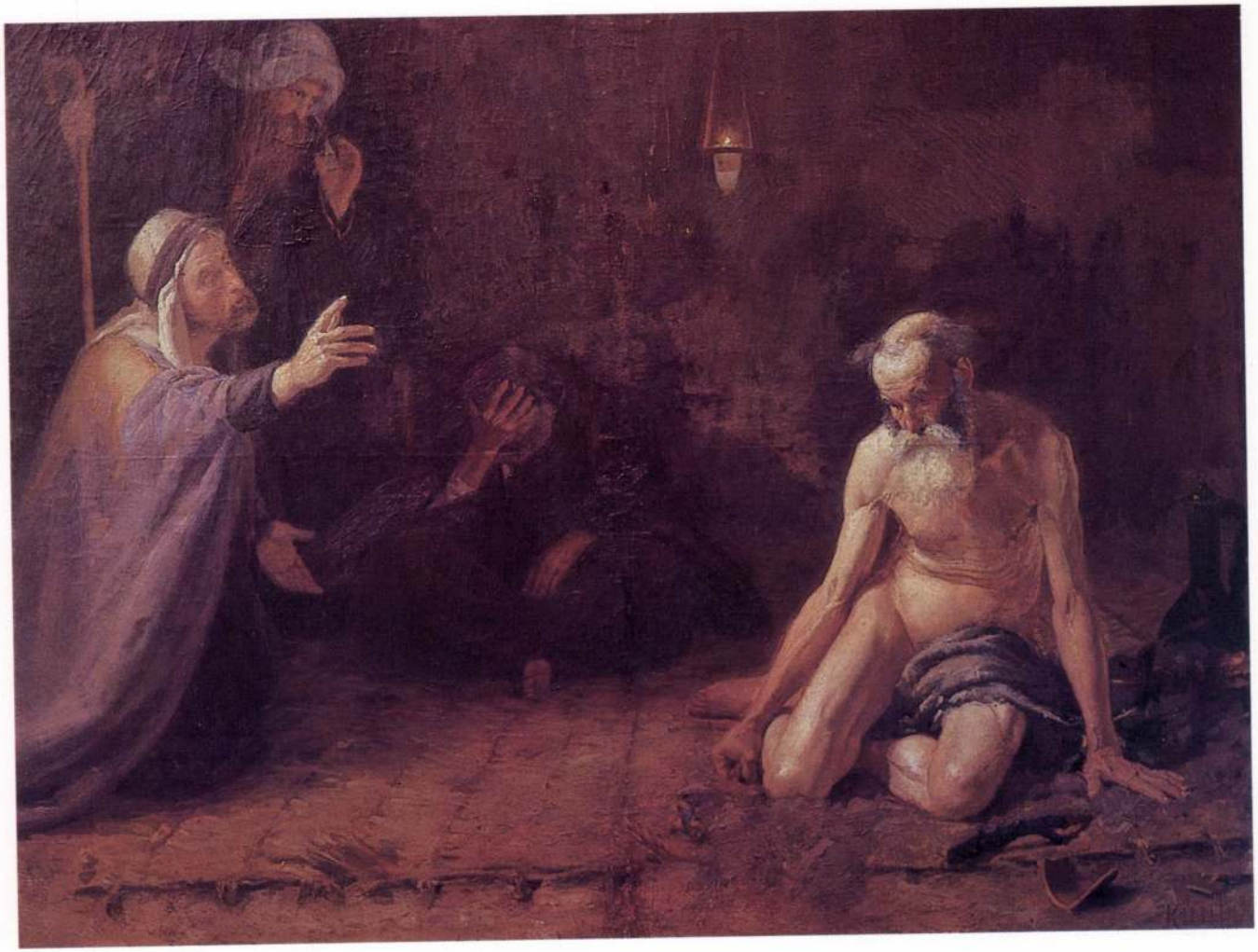

JÓB, 1896. (kat. 3.)

A BRETAGNE-I TENGERPARTON, 1898. (kat. 4.)

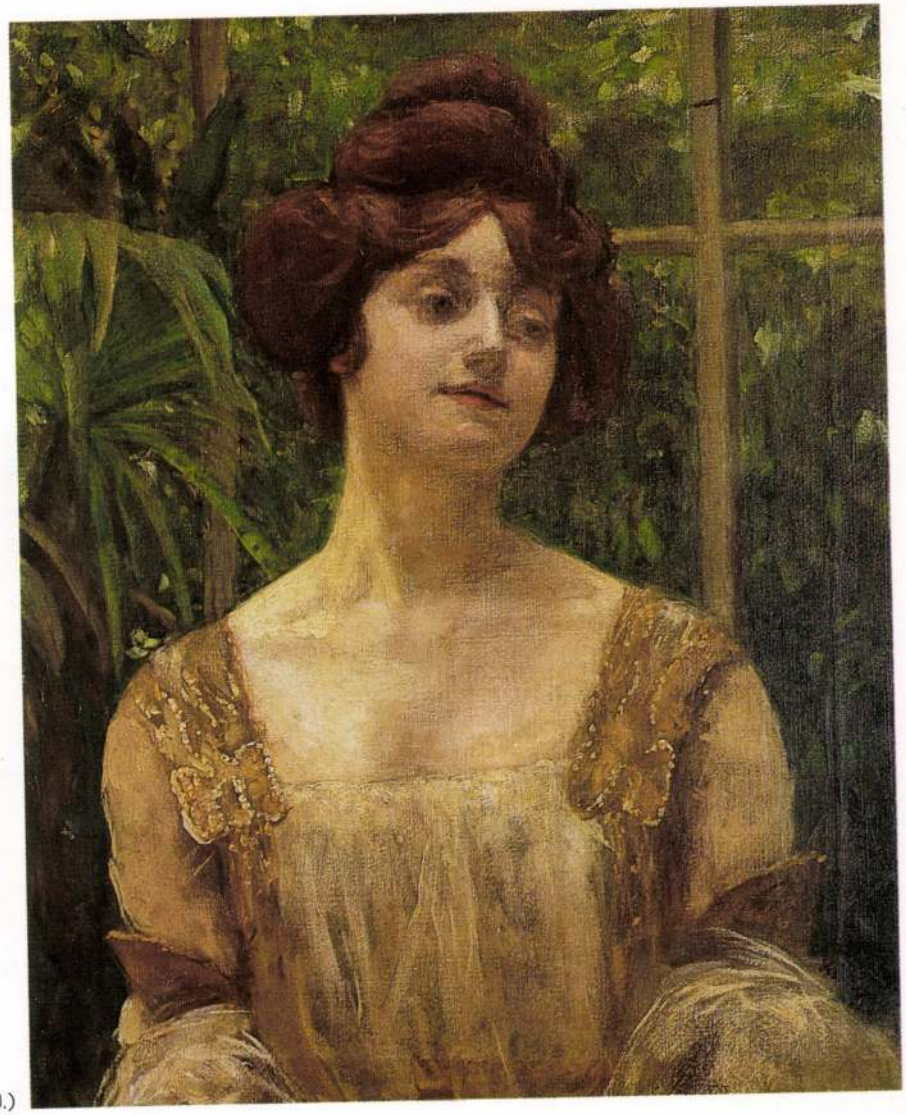

FELESÉGEM PÁLMAHÁZBAN, 1902. (kat. 20.)

FELESÉGEM FIAMMAL, 1909. (kat. 61.)

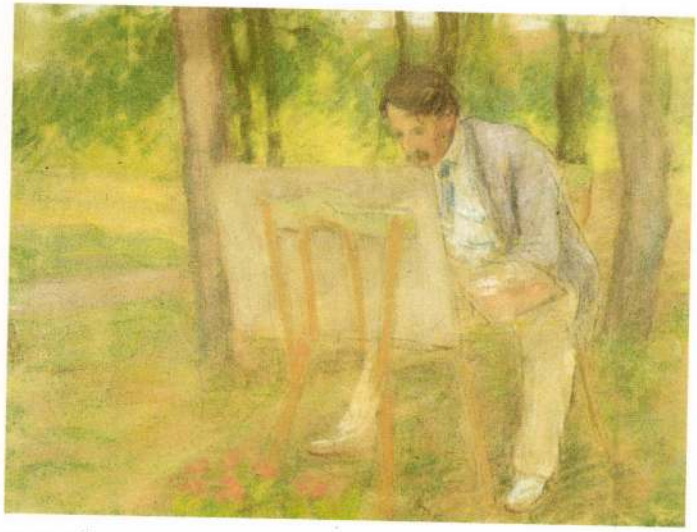

RIPPL-RÓNAI FEST, 1905. (kat. 27.)

SOMOGYTÚRI GYERMEKTEMETÉS, 1907. (kat. 39.)

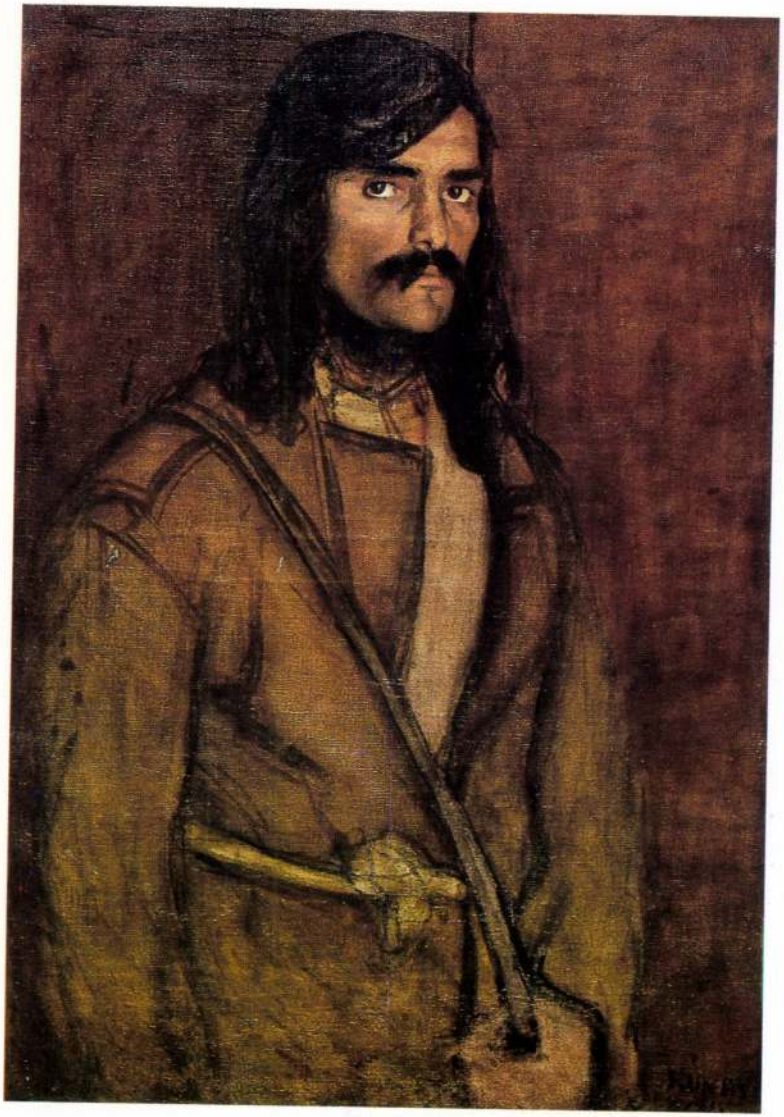

MIHÁLY CIGÁNY, 1905. (kat. 30.)

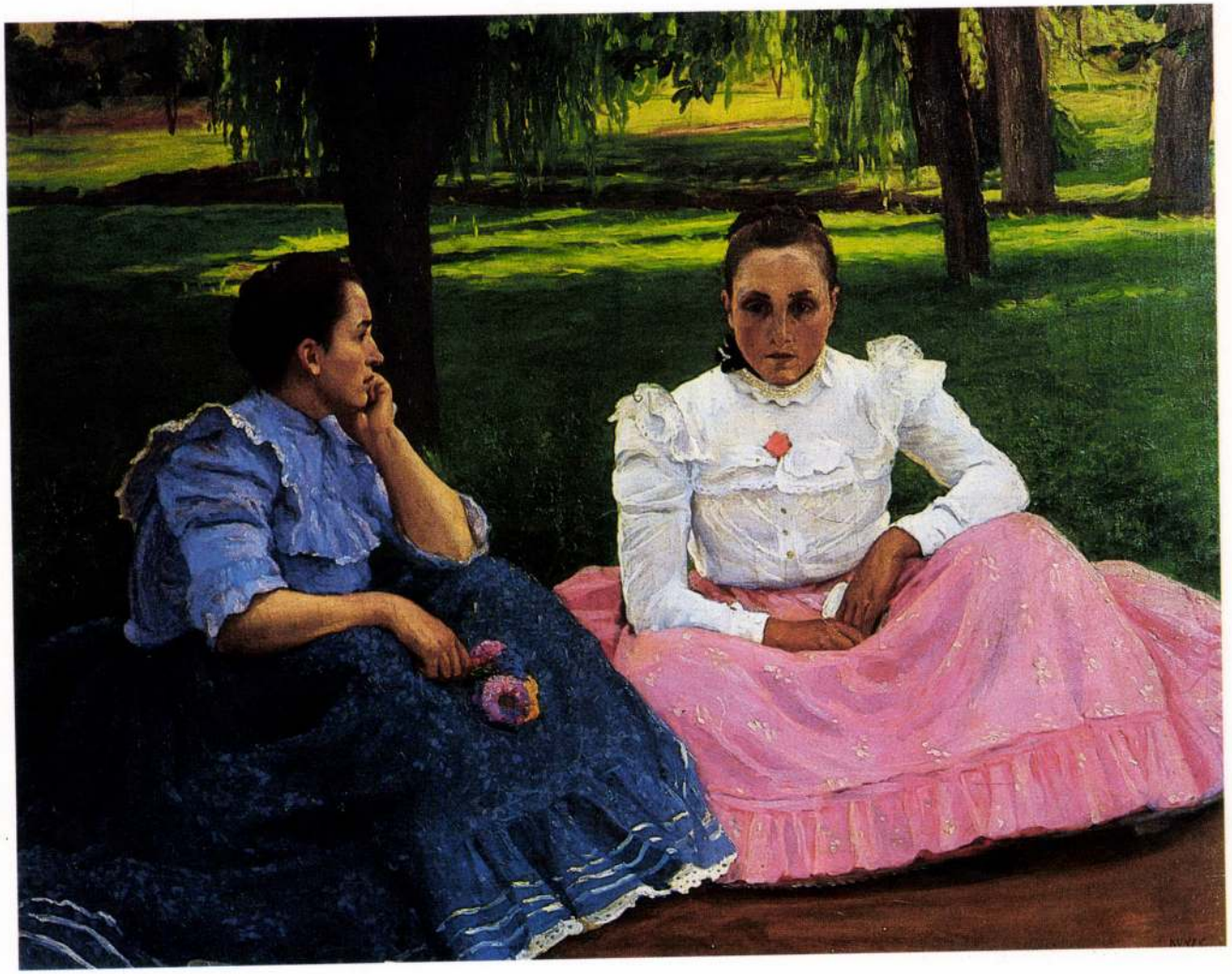

SOMOGYTÚRI LÁNYOK VASÁRNAPI BESZÉLGETÉSBEN, 1909. (kat. 55.)

SOMOGYTÚRI LAKODALOM, 1910. (kat. 58.)

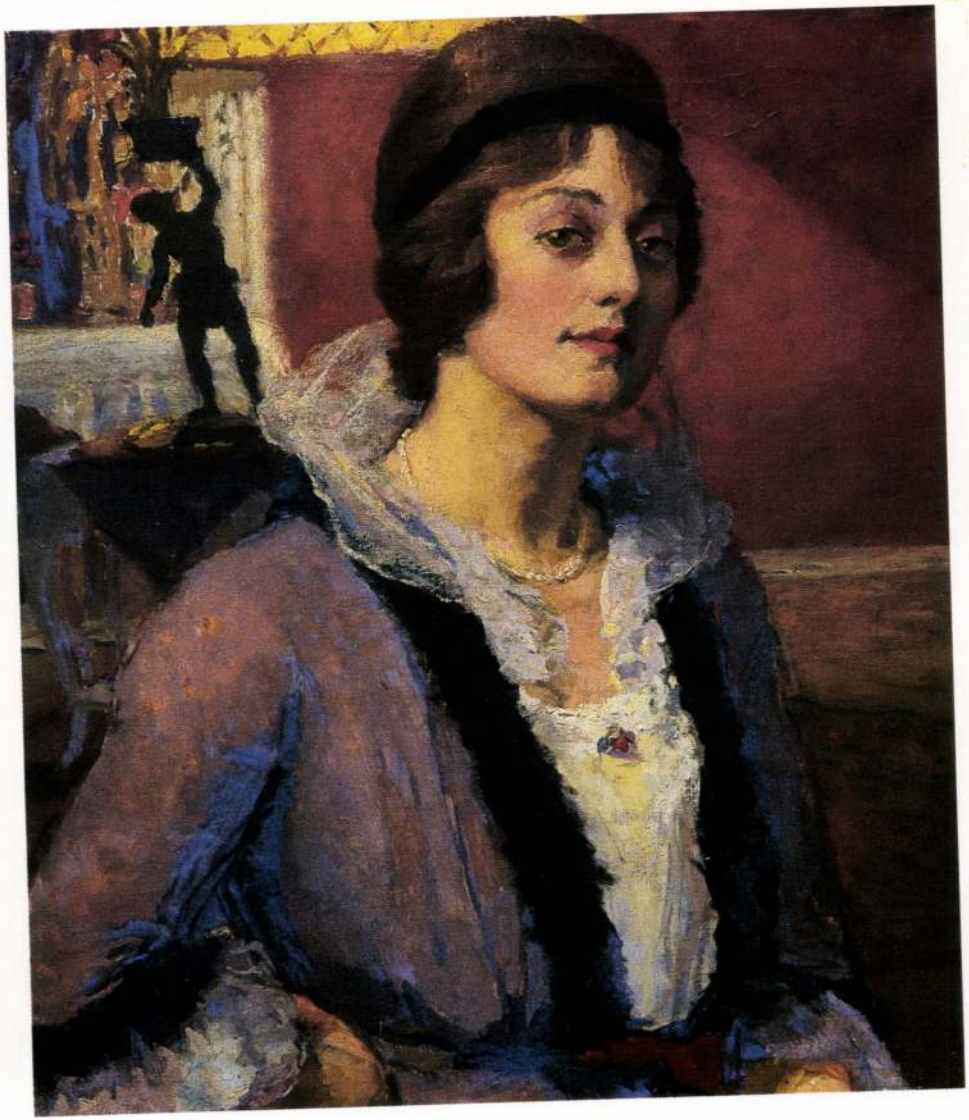

FELESÉGEM, 1909. (kat. 195.)

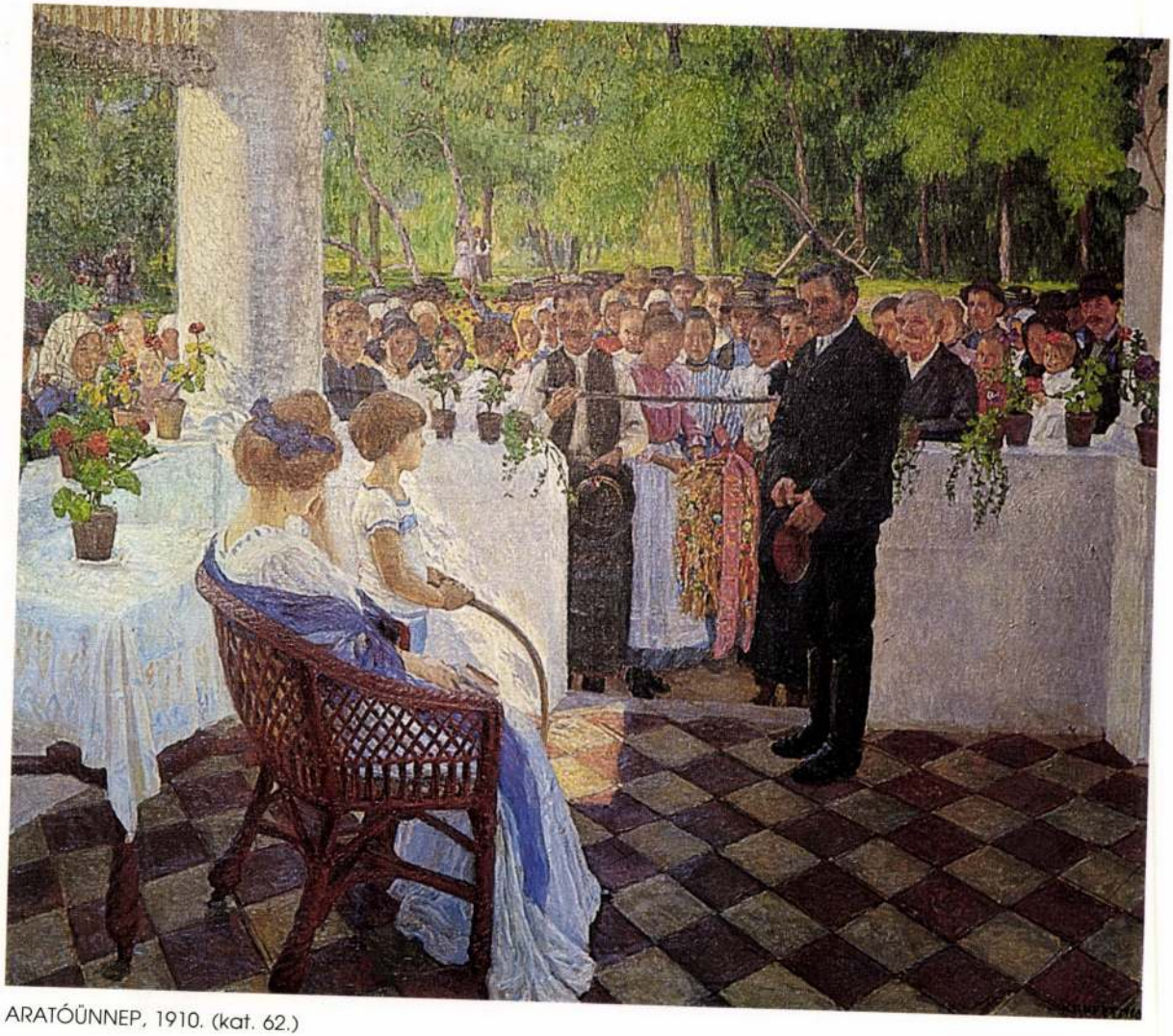

ARATÓÜNNEP, 1910. (kat. 62.)

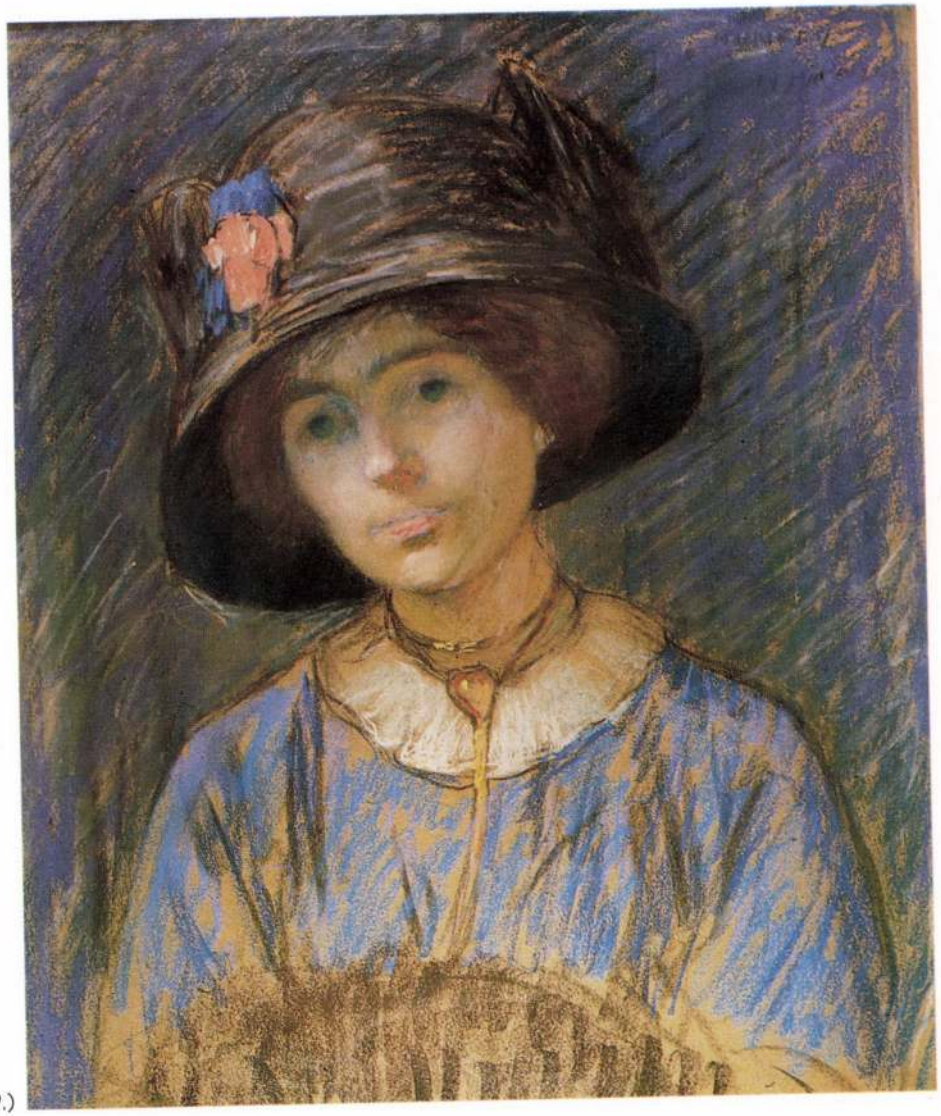

CLEMENCEAU-NÉ, 1910. (kat. 69.)

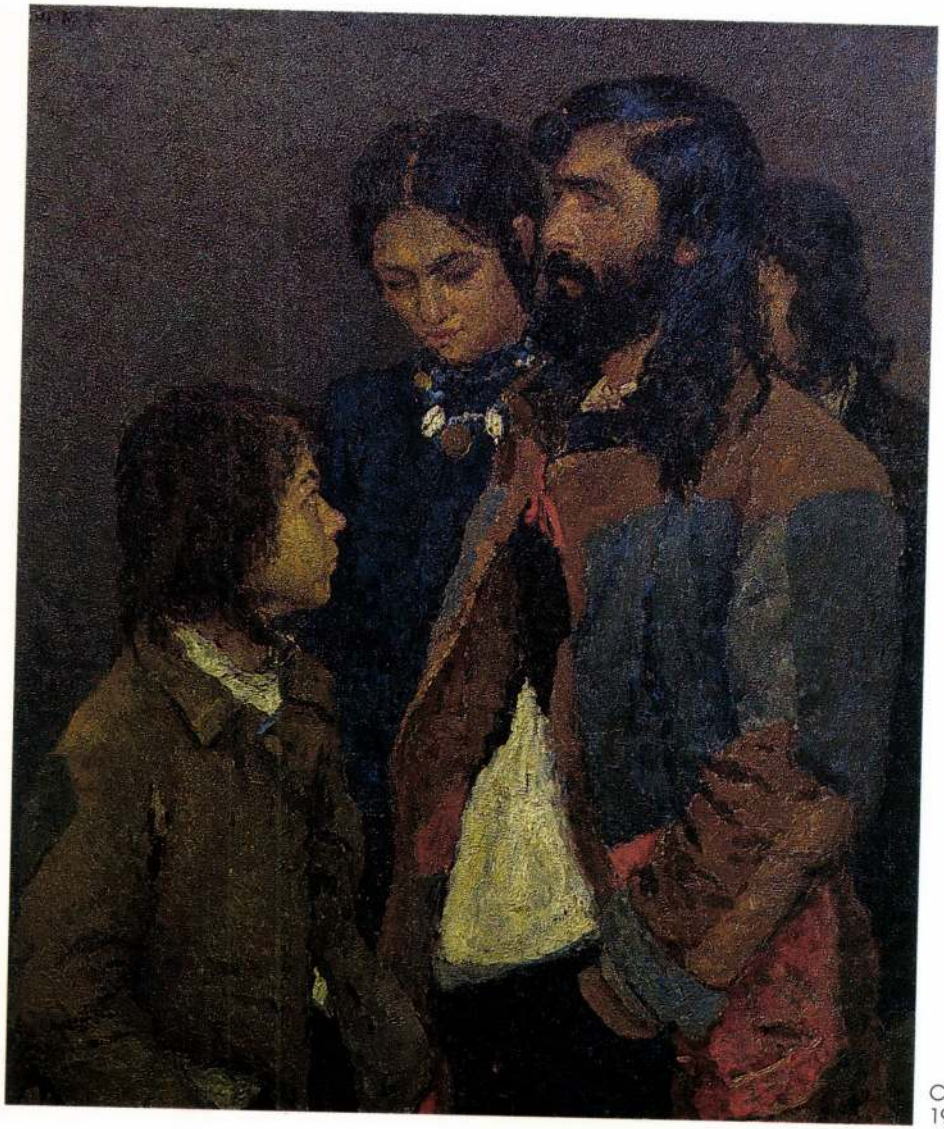

CIGÁNYVAJDA CSALÁDJA,
1911. (kat. 95.)

SAKKOZÓK A KERTEMBEN, 1911. (kat. 93.)

CIGÁNYASSZONYOK A HÍDON (HAZAFELÉ), 1911. (kat. 134.)

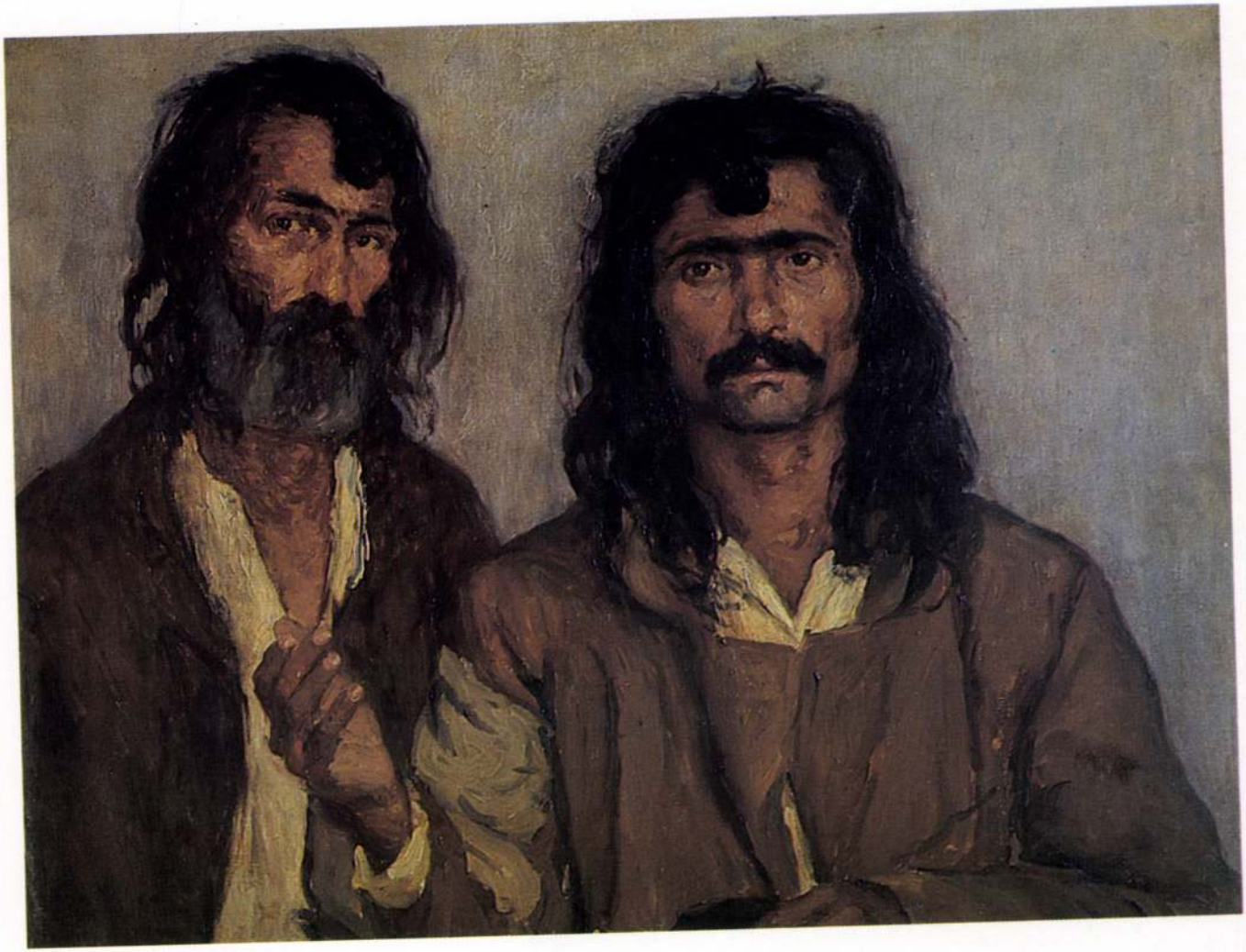

KÉT CIGÁNY, 1910. (kat. 66.)

MNE LHERMITTE ARCKÉPE,
1912. (kat. 101.)

FELVONULÁS ÉJJEL PÁRIZSBAN, 1912. (kat. 141.)

NORMANDIAI LÁTKÉP, 1903. (kat. 24.)

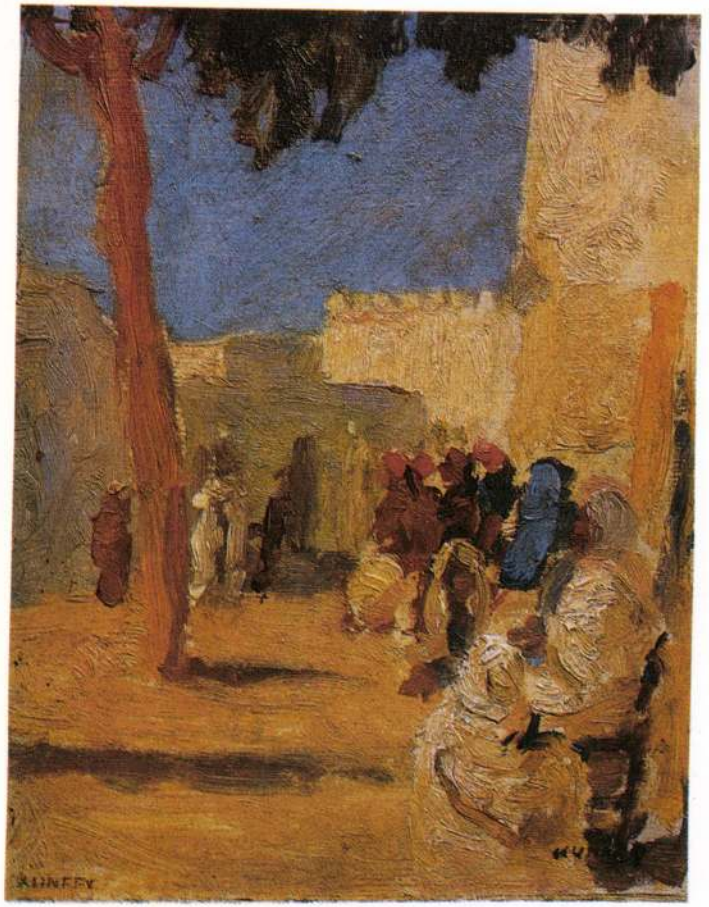

TUNISZI KÁVÉHÁZ ELŐTT, 1913. (kat. 111.)

SANTA MARIA DEL SALUTE VELENCÉBEN, 1914. (kat. 121.)

SZICÍLIAI TÁJ ROMOKKAL (A TAORMINAI GÖRÖG SZÍNHÁZ), 1913. (kat. 106.)

HEGYI TÁJ TÉLEN (SEMMERING), 1910. (kat. 83.)

NYÍRES, 1916 körül (kat. 160.)

NÉPGYŰLÉS (A KÖZTÁRSASÁG KIKIÁLTÁSA), 1918. (kat. 139.)

CSÉPLÉSI RÉSZLET (VÁZLAT) (kat. 157.)

KAZLAK, 1910. (kat. 63.)

KÉVEHORDÓK, 1923. (kat. 201.)

MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSCSALÁD — KENYÉRSZEGÉS, 1926. (kat. 214.)

MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSCSALÁD
— SZÜLETÉS, 1926. (kat. 215.)

MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSCSALÁD
AZ ANYA HALÁLA, 1926. (kat. 216.)

A LÁTRÁNYI KERTÉSZKEDŐ TISZTELETES, 1925. (kat. 198.)

DINNYÉS CSENDÉLET, 1930. (kat. 242.)

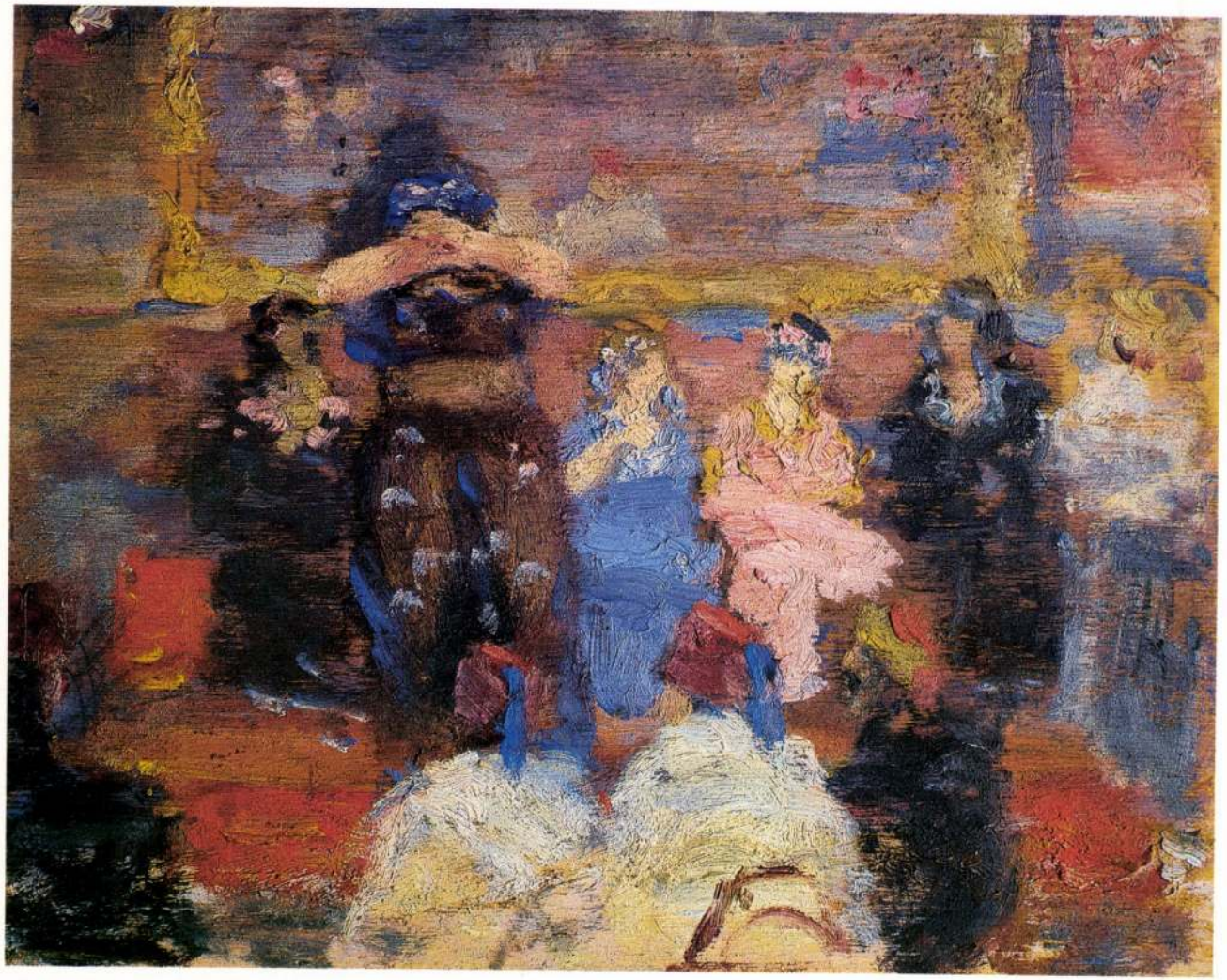

TÁNCOLÓK SEVILLÁBAN, 1926. (kat. 212.)

A GENERALIFE PORTÁSA,
1926. (kat. 211.)

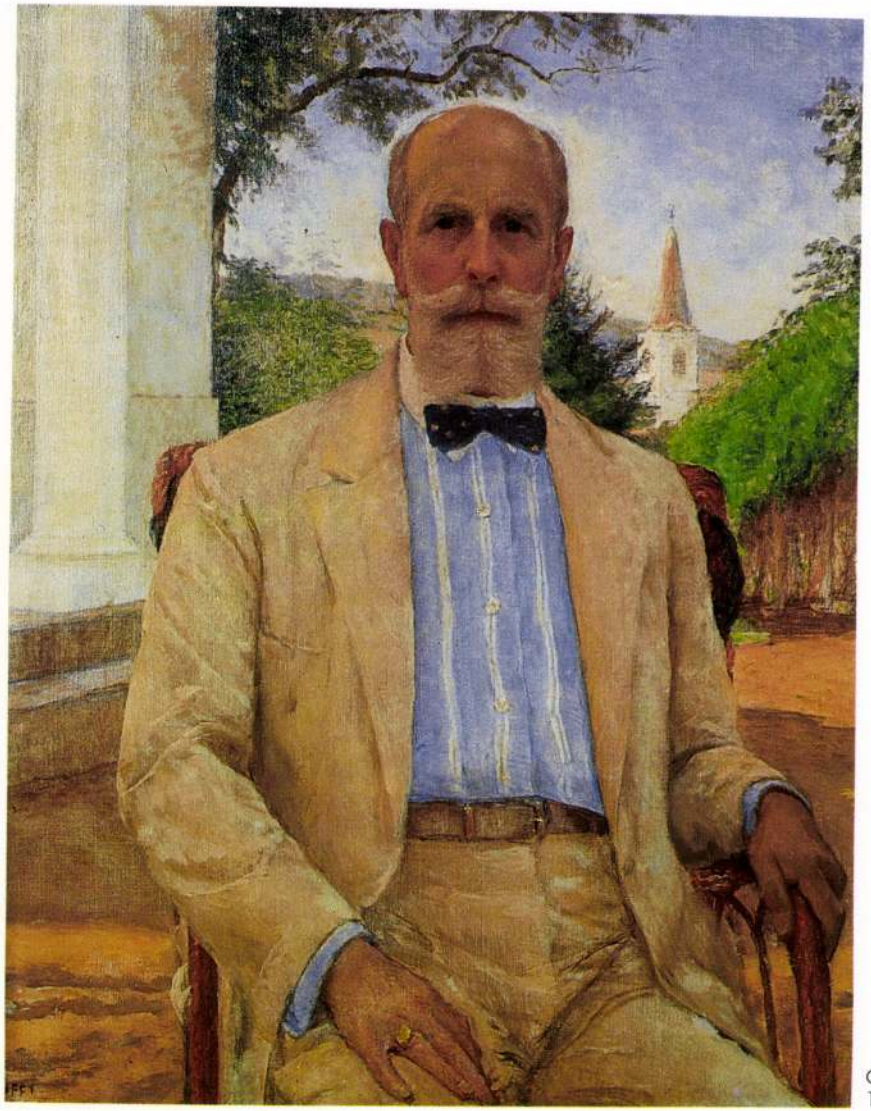

ÖNARCKÉP 70 ÉVES KOROMBÓL,
1939. (kat. 274.)

KERTI ÚT VIRÁGZÓ BOKROKKAL, 1935. (kat. 255.)

PIROS VIRÁGCSENDÉLET, 1960. (kat. 303.)

KUNFFY MŰVEI A SOMOGY MEGYEI MÚZEUM TULAJDONÁBAN:

1. Tanulmányfej, 1891. papír, szénrajz 50 x 42 cm (L: 55.580.) j.j.l. Kunffy 1891.
2. Apostol (Jeremiás próféta), 1895. vászon, olaj 135 x 88 cm (L:55.503.) j.j.l. Kunffy, 1895.
3. Jób 1896. vászon, olaj 190 x 246 cm (L:55.507) j.j.l. Kunffy
4. A bretagne-i tengerparton (Mendlik Oszkár és neje) 1898. olaj, vászon 126,5 x 173 cm (L:55.507) j.j.l. Kunffy L.
5. Bretagne-i tenger, 1898. falemez, olaj 21 x 27 cm (L:64.242.) j.n.
6. Vitatkozó francia papok, 1899. vászon, olaj 130 x 85 cm (L:55.504.) j.j.l. Kunffy
7. Garnier, 1899. papír, szénrajz 54 x 44 cm (L:64.57) j.j.l. Kunffy
8. Császár József vargai bíró 1900 k. vászon, olaj 55 x 45 cm (L: 64.76.) j.j.l. Kunffy
9. Alvó nő, 1901. papír, ceruza 20 x 30 cm j.j.l. Nápoly 1901. ápr. 11. (L:64.247.)
10. Anyám, 1901 k. papír, pasztell 46 x 38 cm j.n. (L:64.257.)
11. Feleségem, tanulmány 1901 k. papír, pasztell 39 x 49 cm j.j.l. Kunffy (L:64.255.)
12. Kossuth-szakállas paraszt, 1901 k. vászon, olaj 55 x 45 cm j.j.l. Kunffy (L:55.498.)
13. Kétségbeesés (Fekvő akt) 1901 vászon, olaj 70 x 163 cm j.b.l. Kunffy (L:64.26.)
14. Zongoránál, 1902. vászon, olaj 54 x 46 cm j.n. (L:64.254.)
15. N. T.-né arcképe, 1903. falemez, olaj 73 x 60 cm j.j.l. 903. (L:64.91.)
16. Olasz gitáros, 1903 k. vászon, olaj 116 x 89 cm j.n. (L:64.115.)
17. Anya gyermekével, 1903. papír, szén 23 x 26 cm j.j.l. Kunffy 1903. nov. 10. (L:64.248.)
18. Tenger Normandiában, 1903. falemez, olaj 10 x 15 cm j.n. (L:64.190.)
19. Párizsi utca, 1903. falemez, olaj 16 x 22 cm j.n. (L:64.218.)
20. Feleségem pálmaházban, 1902. vászon, olaj j.j.l. Kunffy 74 x 61 cm (L:64.218.)
21. Tálcát hozó nő, 1903. karton, olaj j.j.l. Kunffy 1903. (L:64.52) 73 x 60 cm
22. Fiam almával, 1904. vászon, olaj j.j.l. Kunffy (L:64.15) 46 x 55 cm
23. Normandiai táj birkákkal, 1903. j.j.l. Kunffy 60 x 73 cm (L:64.72.)
24. Normandiai látkép, 1903. falemez, olaj j.b.l. Kunff 10 x 15 cm (L:64.189.)
25. Fiam piros kötényben, 1904. falemez, olaj j.j.l. Kunffy 41 x 32 cm (L:64.227.)
26. Vívómester (Fallois) 1905 k. vászon, olaj j.n. 92 x 73 cm (L:64.20.)
27. Rippl-Rónai fest, 1905. papír, pasztell j.l. Rippl-Rónai József Somogytúron, 1905. Kunffy 31 x 45 cm (L:75.3.1.2.)
28. Fiam hintalovon, 1905. vászon, olaj 131 x 130 cm j.b.l. Kunffy (L:64.230.)
29. Legelő bárányok, 1905. falemez, olaj 18,5 x 27 cm j.b.l. Kunffy 1905. (L:64.212.)
30. Mihály cigány, 1905. vászon, olaj 100 x 73 cm j.j.l. Kunffy 1905 (L:64.44.)
31. Zongorázó nő, 1906. vászon, olaj 93 x 73 cm j.b.l. Kunffy (L: 64.82.)
32. Feleségem fiammal, 1906. papír, pasztell 49 x 64 cm j.j.k. Kunffy (L:64.232.)
33. Szászi bácsi, 1906. pasztell, papír 64 x 49 cm j.j.l. Kunffy 1906. (L:64.139.)
34. Kisfiúról tanulmány, 1906. pasztell, papír 45 x 37 cm j.j.l. Kunffy 1906. (L:64.124.)
35. Feleségem kalapban, 1906. papír, színes ceruza 21 x 6,5 cm j.n. (L:64.263.)
36. Verandán, 1907. papír, pasztell 50 x 30 cm j.j.l. Kunffy (L:55.341.)
37. Fehér blúzos nő, 1907. papír, pasztell 65 x 54 cm j.b.l. Kunffy (L:64.261.)
38. Bognármester fűrésszel, 1907. vászon, olaj 89 x 46 cm j.j.l. Kunffy 1907. (L:64.88.)
39. Somogytúri gyermektemetés, 1907. vászon, olaj 205 x 328 cm j.j.l. Kunffy 1907. (L:55.508.)
40. Tanulmány a „Temetéshez", 1907. pasztell, papír 49 x 31 cm j.j.l. Kunffy 1907. (L:64.73.)
41. Tanulmány a „Temetéshez", 1907. pasztell, papír 50 x 34 cm j.j.l. Kunffy 1907. (L:64.74.)
42. Temetéshez vázlat, 1907. pasztell, papír 50 x 65 cm j.j.l. Kunffy 1907. (L:64.61.)
43. Tanulmány a „Temetéshez", 1907. pasztell, papír 64 x 49 cm j.j.l. Kunffy 1907. (L:64.125.)
44. Rippl-Rónai József arcképe, 1907. pasztell, papír 64 x 50 cm j.j.f. Kunffy 1907. (L:55.654.)
45. Templomban, 1908. falemez, olaj 18 x 13 cm j.b.l. Kunffy 1908. (L:64.165.)
46. Mezőn, 1908 k. falemez, olaj 12 x 18 cm j.n. (L:64.251.)
47. Búzaföld, 1908 k. falemez, olaj 18,5 x 27 cm j.n. (L:79.65.)
48. Halászat, 1908 k. karton, olaj 14 x 18 cm j.j.l. Kunffy (L:64.209.)
49. Bivalyok, 1908. papír, szénrajz 47,5 x 61,5 cm j.j.l. Kunffy (L:55.154.)
50. Cigánygyerekek, 1909 k. falemez, olaj 19 x 24 cm j.j.l. Kunffy (L:64.221.)

51. Teknővájó cigányok (vázlat) 1909. falemez, olaj 31 x 40 cm j.j.l. Kunffy 1909. (L: 64.50.)
52. Kártyázó szüleim, 1910 k. falemez, olaj 32 x 41 cm j.j.l. Kunffy (L:64.256.)
53. Kapunál, 1909 k. falemez, olaj 14 x 18 cm j.j.l. Kunffy (L:64.196.)
54. Fiam hétéves 1910. karton, olaj 73 x 60 cm j.j.l. Kunffy 1910. (L:64.45.)
55. Somogytúri lányok vasárnapi beszélgetésben, 1909. vászon, olaj 130 x 165 cm j.j.l. Kunffy (L:55.502.)
56. Tanulmány a „Lakodalomhoz", 1909. papír, pasztell 55 x 40 cm j.j.l. Kunffy (L:64.134.)
57. Tanulmány a „Falusi lakodalomhoz", 1909. papír, pasztel 60 x 45 cm j.j.l. Kunffy (L:64.138.)
58. Somogytúri lakodalom, 1910. vászon, olaj 125 x 176 cm j.j.l. Kunffy Lajos (L:55.501.)
59. Szerelmesek, 1910. vászon, olaj 116 x 89 cm j.j.l. Kunffy (L:64.101.)
60. Egyetemi templom télen, falemez, olaj 18 x 23 cm j.n. (L:64.147.)
61. Feleségem fiammal, 1909. papír, pasztell 50 x 37 cm j.j.l. Kunffy (L:64.246.)
62. Aratóünnep, 1910. vászon, olaj, 142 x 170 cm j.j.l. Kunffy 1910. (L:55.505.)
63. Kazlak, 1910 k. falemez, olaj 10 x 15 cm j.n. (L:64.191.)
64. Szakállas cigány, 1910. papír, pasztell 32 x 32 cm j.j.l. Kunffy Lajos (L:64.236.)
65. Szakállas cigány, 1910. papír, pasztell 62 x 49 cm j.n. (L:64.108.)
66. Két cigány, 1910. vászon, olaj 92 x 73 cm j.j.f. Kunffy (L:55.492.)
67. Alvó nő (Alvó feleségem) 1910 k. vászon, olaj 33 x 41 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.54.)
68. Zöld turbános nő, 1910. vászon, pasztell 73 x 60 cm j.j.l. Kunffy 1910. (L:64.56.)
69. Clemenceauné, 1910. papír, pasztell 64 x 53 cm j.j.f. Kunffy L. 1910. (L:64.133.)
70. Női akt (Gyöngyeit nézgető nő), 1910. vászon, olaj 163 x 130 cm j.b.l. Kunffy (L:64.83.)
71. Marcell Fleury arcképe, 1910. papír, pasztell 48 x 38 cm j.j.f. Kunffy, 1910. (L:64.123.)
72. Párizsi árvíz, 1910 k. falemez, olaj 25 x 20 cm j.n. (L:64.187.)
73. Párizsi utca, 1911 k. falemez, olaj 12 x 18 cm j.j.l. Kunffy (L:64.241.)
74. Párizsi palota (Petit Palais) 1911 k. falemez, olaj 15,5 x 22 cm (L:64.213.) j.n.
75. Párizsi utca ekhós kocsival, 1911 k. falemez, olaj 16 x 22 cm j.j.l. Kunffy (L:64.167.)
76. Párizsi utcarészlet, 1911 k. falemez, olaj 16 x 22 cm j.b.l. Kunffy (L:64.181.)
77. Templom Párizsban (A Ferdinand tér Párizsban), 1911. falemez, olaj 23 x 16 cm j.j.l. Kunffy (L:64.180.)
78. Feleségem varrogat, 1910 k. falemez, olaj 18 x 14 cm j.n. (L:64.223.)
79. Svájci táj, 1910. falemez, olaj 19 x 24 cm j.b.l. Kunffy (L:64.202.)
80. Svájci táj, 1910. falemez, olaj 19 x 23,5 cm j.j.l., Kunffy (L:64.204.)
81. Svájci táj, 1910. vászon, olaj 46 x 63 cm j.b.l. Kunffy L. (L:71.33.)
82. Hóolvadás, 1910. vászon, olaj 38 x 46 cm j.b.l. Kunffy L. (L:64.53.)
83. Hegyi táj télen, 1910. falemez, olaj 20 x 24 cm j.n. (L:64.179.)
84. Lányok a kerítésnél, 1910. falemez, olaj 32 x 42 cm j.j.l. Kunffy (L:64.176.)
85. Két cigánylány, 1910. vászon, olaj 86 x 85 cm j.b.f. Kunffy (L:64.17.)
86. Cigányok a tűznél, 1911. falemez, olaj 16 x 23 cm j.n. (L:64.186.)
87. Teknőfaragó cigányok, 1911. vászon, olaj 78 x 70 cm j.b.l. Kunffy L. (L:64.22.)
88. Főző cigánylány, 1911. karton, olaj 70 x 88 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.237.)
89. Nyíres ősszel, 1910. vászon, olaj 32 x 46 cm j.j.l. Kunffy (L:64.77.)
90. Bognármester, 1910. k. fa, olaj 41 x 32 cm j.b.l. Kunffy L. és j.l. Kunffy (L:64.75.)
91. Cigányasszony a putri előtt, 1910. falemez, olaj 61 x 46 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.235.)
92. Huszár V. arcképe, 1911 k. vászon, olaj 94 x 73 cm j.n. (L:64.48.)
93. Sakkozók a kertemben, 1911. vászon, olaj 97 x 125 cm (L:55.506.)
94. Női akt háttal állva, 1911. karton, olaj 65 x 54 cm j.n. (L:64.68.)
95. Cigányvajda családja, 1911. vászon, olaj 105 x 90 cm j.b.f. Kunffy (L:55.494.)
96. Templombamenők, 1910. falemez, olaj 32 x 41 cm j.j.l. Kunffy 1910. (L:64.65.)
97. Párizsi építkezés, 1911. vászon, olaj 126 x 96 cm j.j.l. Kunffy 1911 (L:64.128.)
98. Sauer Emil Párizsban koncertezik, 1910 k. falemez, olaj 18 x 14 cm j.j.l. Kunffy (L:64.216.)
99. Fekete sapkás modell, 1910 k. karton, olaj 55 x 46 cm j.b.l. Kunffy (L:64.104.)

100. Alvó nő lámpával, 1910 k. karton, olaj 49 x 61 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.98.)
101. Lhermitte-né arcképe, 1912. vászon, olaj 92 x 73 cm j.j.l. Kunffy 1912. (L:64.67.)
102. Mosó nők, 1912 k. vászon, olaj 35 x 45 cm j.n. (L:55.342.)
103. Kertvége, disznóólak, 1912 k. vászon, olaj 54 x 65 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.37.)
104. Tengerrészlet; falemez, olaj 12 x 18 cm j.n. (L:64.239.)
105. Vízpart; falemez, olaj 15,5 x 22 cm j.n. (L:79.6.3.)
106. Szicíliai táj romokkal (Taorminai görög színház) 1913 k. falemez, olaj 15 x 22 cm j.n. (L:64.240.)
107. Taormina, 1913. falemez, olaj 19 x 14 cm j.b.l. Kunffy (L:64.175.)
108. Tuniszi részlet, 1913. karton, olaj 22 x 16 cm j.j.l. Kunffy (L:64.145.)
109. Tuniszi részlet, 1913. falemez, olaj 18,5 x 14 cm j.j.l. Kunffy (L:64.146.)
110. Tuniszi részlet, 1913. karton, olaj 14 x 19 cm j.n. (L:64.182.)
111. Tuniszi kávéház előtt, 1913. karton, olaj 14 x 18 cm j.b.l. Kunffy és j.l. Kunffy (L:79.6.1.)
112. Arabok az oázisban, 1913. falemez, olaj 13 x 19 cm j.n. (L:64.168.)
113. Tuniszi részlet, 1913. falemez, olaj 14 x 18 cm j.b.l. Kunffy (L:79.6.6.)
114. Tuniszi utca, 1913. falemez, olaj 14 x 17 cm j.b.l. Kunffy—Kunffy (L:64.197.)
115. Tuniszi részlet, 1913. karton, olaj 14 x 18 cm j.j.l. Kunffy (L:64.244.)
116. Tuniszi táj, 1913. falemez, olaj 12 x 18 cm j.j.l. Kunffy (L:64.206.)
117. Tuniszi részlet, 1913. falemez, olaj 22 x 16 cm j.j.l. Kunffy (L:64.150.)
118. Tuniszi utca, 1913. falemez, olaj 14 x 19 cm j.j.l. Kunffy (L:64.163.)
119. Néger Tuniszban, 1914. vászon, olaj 46 x 36,5 cm j.b.f. Kunffy 1914. Tunisz (L:64.243.)
120. Velence 1914. falemez, olaj 15 x 22 cm j.n. (L:64.198.)
121. Santa Maria del Salute Velencében, 1914. falemez, olaj 16 x 22 cm j.j.l. Kunffy (L:64.160.)
122. Velencében, 1914. falemez, olaj 16 x 22 cm j.b.l. Kunffy (L:64.157.)
123. Velencei részlet, 1914. falemez, olaj 24 x 19 cm j.n. (L:79.6.8.)
124. Velencében, 1914. falemez, olaj 15,5 x 22 cm j.b.l. Kunffy (L:64.215.)
125. Zajló Duna F. J. híddal, 1914. falemez, olaj 14 x 18 cm j.n. (L:64.161.)
126. Gellért tér, 1914. falemez, olaj 24 x 19 cm j.n. (L:64.152.)
127. Gellért-szobor, 1914. falemez, olaj 27 x 35 cm j.b.l. Kunffy (L:64.185.)
128. Jankovich bérese, 1914. karton, olaj 66 x 50 cm j.j.l. Kunffy (L:64.84.)
129. Fiam matrózruhában, 1914. vászon, olaj 54 x 45 cm j.j.f. Kunffy 1914. (L:64.252.)
130. Búzakeresztek, 1914 k. vászon, olaj 45 x 62 cm j.n. (L:55.369.)
131. Halászok, 1914 k. falemez, olaj 13 x 17 cm j.j.f. Kunffy (L:64.144.)
132. Feleségem (vázlat), 1915. vászon, olaj 72 x 56 cm j.j.l. Kunffy 1915. (L:64.24.)
133. Szlányi Lajos festőművész, 1915. karton, olaj 57,5 x 64 cm j.j.f. Kunffy 1915. (L:55.641.)
134. Cigányasszonyok a hídon, (Hazafelé) 1911. vászon, olaj 90 x 116 cm j.j.l. Kunffy és b.l. Kunffy (L:64.141.)
135. Lányok csoportban, (Körtánc szabadban) 1916. fa, olaj 32 x 41 cm j.n. (L:64.34.)
136. Giesswein Sándor prelátus, 1917. vászon, olaj 96 x 110 cm j.j.l. Kunffy (L:64.29.)
137. Otthon, 1917. fa, olaj 21 x 16 cm j.j.l. Kunffy 1917. (L:55.339.)
138. Köztársaság kikiáltása, 1918. falemez, olaj 19 x 24 cm j.b.l. Kunffy (L:64.148.)
139. Népgyűlés, 1918. karton, olaj 16 x 22 cm j.n. (L:64.217.)
140. Köztársaság kikiáltása, 1918. falemez, olaj 16 x 22 cm j.n. (L:64.207.)
141. Felvonulás éjjel Párizsban, 1912. falemez, olaj 12 x 18 cm j.n. (L:64.194.)
142. Feleségem, 1918 k. vászon, olaj 45 x 35 cm j.l. Kunffy (L:55.340.)
143. Somogytúri lakóházam télen, karton, olaj 51 x 61 cm j.j.l. Kunffy (L:55.490.)
144. Városi látkép, (Francia város) falemez, olaj 27 x 35 cm j.n. (L:64.170.)
145. Női akt, falemez, olaj 27 x 20 cm j.b.f. Kunffy (L:64.173.)
146. Dombos táj, falemez, olaj 16 x 24 cm (L:79.6.4.)
147. Városrészlet, falemez, olaj 16 x 22 cm j.j.l. Kunffy (L:64.214.)
148. Ülő nő, falemez, olaj 18 x 14 cm j.j.l. Kunffy (L:64.220.)
149. Búzaföldön, falemez, olaj 13,5 x 23,5 cm j.n. (L:64.211.)
150. Utcarészlet hóban, falemez, olaj 16 x 22 cm j.n. (L:64.225.)
151. Dűlőút, falemez, olaj 16 x 23 cm j.n. (L:64.188.)
152. Homokos út, falemez, olaj 10 x 15 cm j.j.l. Kunffy (L:64.184.)
153. Nő pelerinnel, falemez, olaj 22 x 16 cm j.n. (L:79.6.9.)
154. Havas utca, falemez, olaj 24 x 16 cm j.n. (L:79.6.7.)
155. Falurészlet, falemez, olaj 16 x 22 cm j.n. (L:79.6.12.)

156. Húzzák a hálót, falemez, olaj 11 x 18 cm j.j.l. Kunffy (L:64.149.)
157. Cséplés, falemez, olaj 10 x 15 cm j.b.k. Kunffy (L:64.245.)
158. Boglyák, falemez, olaj 13 x 18 cm j.n. (L:64.166.)
159. Őszi lomb, falemez, olaj 14 x 19 cm j.b.l. Kunffy (L:64.159.)
160. Nyíres, falemez, olaj 14 x 19 cm j.b.l. Kunffy (L:64.158.)
161. Nő bundában, (Feleségemről tanulmány) 1910. falemez, olaj 15 x 10 cm j.n. (L:64.156.)
162. Két nő asztalnál, 1920 k. falemez, olaj 15 x 10 j.n. (L:64.155.)
163. Őszi domboldal, falemez, olaj 10 x 15 cm j.n. (L:64.154.)
164. Feleségem, 1920 k. falemez, olaj 22 x 16 cm j.j.f. Kunffy (L:64.264.)
165. Piros tetős házak, (Francia városka) falemez, olaj 16 x 22 cm j.n. (L:64.172.)
166. Piros és kék ruhás lányok az ajtónál, falemez, olaj 22 x 23 cm (L:64.171.)
167. Duna-part, falemez, olaj 13 x 19 cm j.n. (L:64.169.)
168. Anya gyermekkel, falemez, olaj 18 x 15 cm j.n. (L:64.199.)
169. Táj tóval, falemez, olaj 12 x 18 cm j.j.l. Kunffy (L:64.195.)
170. Majorrészlet ősszel, falemez, olaj 32 x 41 cm j.j.l. Kunffy (L:64.114.)
171. Sétáló fiatal pár, vászon, olaj 92 x 73 cm j.n. (L:64.90.)
172. Táj Túron, falemez, olaj 12 x 18 cm j.b.l. Kunffy (L:64.210.)
173. Balaton karton, olaj 15 x 22 cm j.j.l. Kunffy (L:64.200.)
174. Fák ősszel, karton, olaj 49,5 x 60 cm j.j.l. Kunffy (L:64.231.)
175. Nő barna blúzban, karton, olaj 61 x 49 cm j.j.l. Kunffy (L:64.137.)
176. Cigánylány, papír, pasztell 48,5 x 30 cm j.j.l. Kunffy (L:55.338.)
177. Cigányok, (vázlat) 1910 k. papír, pasztell 46,5 x 33 cm j.j.l. Kunffy (L:55.337.)
178. Cimbalmos, papír, pasztell 49 x 44 cm j.j.l. Kunffy (L:64.226.)
179. Csili bácsi, vászon, olaj 92 x 70 cm j.n. (L:64.21.)
180. Női arcképtanulmány, 1920. vászon, olaj j.b.l. Kunffy (L:64.60.)
181. Sánta koldus, 1920 k. karton, olaj 69 x 35 cm j.j.l. Kunffy (L:64.250.)
182. A túri műterem oszlopos bejárata, 1920 k. karton, olaj 56 x 46 cm (L:64.201.)
183. Fekvő női akt háttal, 1920. vászon, olaj 65 x 81 cm j.j.l. Kunffy 1920. (L:64.89.)
184. Homokos út ősszel, 1920 k. vászon, olaj 54 x 65 cm j.j.l. Kunffy (L:55.489.)
185. Veranda, 1920 k. vászon, olaj 90 x 73 cm j.n. (L:55.527.)
186. Szűcs János méhész, 1920. vászon, olaj 90 x 70 cm j.b.f. Kunffy (L:55.491.)
187. Tanulmány férfi, 1920. papír, szénrajz 27 x 20 cm j.b.l. Kunffy 1920. (L:64.249.)
188. Aratók, (Kévehordó lányok) 1921. vászon, olaj 80 x 100 cm j.b.l. Kunffy 1921. (L:64.92.)
189. Ticharich Z., 1922. pasztell, papír 66 x 50 cm j.j.k. Kunffy 1922. (L:64.136.)
190. Disznóölés, 1922 k. vászon, olaj 26,5 x 35,5 cm j.b.l. Kunffy és j.j.l. Kunffy (L:64.95.)
191. Zsuzsa szomszédasszony, 1922. vászon, olaj 100 x 81 cm j.j.l. Kunffy L. 1922. (L:55.500.)
192. Önarckép vadászkalapban, 1923. vászon, olaj 65 x 52 cm j.f. Kunffy 1923. (L:55.634.)
193. Temető télen, 1923. vászon, olaj 60 x 73 cm j.j.l. Kunffy Lajos 1923. (L:64.143.)
194. Duna-part télen híddal, 1923. falemez, olaj 81 x 64 cm j.b.l. Kunffy 1923. (L:64.79.)
195. Feleségem, vászon, olaj 74 x 65 cm j.j.l. Kunffy (L:64.224.)
196. Önarckép, 1924. vászon, olaj 92 x 73 cm j.b.f. Pinxit L. de Kunffy 1924. Anno Mae54. (L:55.525.)
197. Látrányi gyógykovács, 1925. olaj, vászon 113 x 80 cm j.j.l. Kunffy (L:64.16.)
198. A látrányi kertészkedő tiszteletes, 1925. vászon, olaj 116 x 90 cm j.b.l. Kunffy 1925. (L:55.499.)
199. Lánchíd, 1925. falemez, olaj 10 x 15 cm j.b.l. Kunffy (L:64.183.)
200. Budapest a Dunával, 1925. falemez, olaj 20 x 24 cm j.n. (L:65.151.)
201. Kévehordók, 1923. vászon, olaj 100 x 80 cm j.b.l. Kunffy L. 1923. (L:64.93.)
202. Folyó parti részlet I., 1925. k. falemez, olaj 15,5 x 22 cm j.n. (L:79.6.2.)
203. Folyó parti részlet II., 1925 k. falemez, olaj 12 x 18 cm j.n. (L:79.6.10.)
204. Folyó parti részlet III., 1925 k. falemez, olaj 19 x 23.5 cm j.n. (L:79.6.11.)
205. Hajók a Dunán, 1925. falemez, olaj 28 x 36 cm j.j.l. Kunffy (L:64.192.)
206. Holdas Duna-részlet bárkával, 1925. karton, olaj 77 x 58 cm j.b.l. Kunffy (L:64.69.)
207. Mallorcai tengerpart, 1926. falemez, olaj 31 x 41 cm j.j.l. Kunffy—Kunffy (L:64.222.)
208. Cordovai részlet, 1926. falemez, olaj 16 x 22 cm j.j.l. Kunffy (L:64.162.)
209. Mallorcai étterem, 1926. falemez, olaj 16 x 23 cm j.b.l. Kunffy (L:64.174.)
210. Cordovai részlet, 1926. falemez, olaj 16 x 22 cm j.j.l. Kunffy (L:64.162.)

211. A Generalife portása Granadában, 1926. vászon, olaj 80 x 65 cm j.b.f. Kunffy (L:64.49.)
212. Táncolók Sevillában, 1926. falemez, olaj 14 x 19 cm j.n. (L:64.177.)
213. Toledo, 1926. falemez, olaj 22 x 15 cm j.j.l. Kunffy (L:64.229.)
214. Mezőgazdasági munkáscsalád triptichon I. A kenyérszegés, 1926. olaj, vászon 170 x 200 cm j.j. Kunffy (L:55.509-1.)
215. Mezőgazdasági munkáscsalád II., Születés, 1926. olaj, vászon (L:55.509-2.)
216. Mezőgazdasági munkáscsalád III. Az anya halála, 1926. olaj, vászon j.b.l. Kunffy Lajos Somogytúr 1926. (L:55.509-3.)
217. Kunwald Caesar arcképe, 1926. olaj, vászon 47 x 38 cm j.b.l. Kunffy L. 1926. (L:64.63.)
218. Delelő konda kazlakkal, 1926. vászon, olaj 74 x 93 cm j.j.l. Kunffy (L:64.86.)
219. Túri partrészlet nyájjal, toronnyal, 1925. vászon, olaj 74 x 93 cm j.j.l. Kunffy L. 1925. (L:64.80.)
220. Lellei út nyárfával, 1926. falemez, olaj 70 x 96 cm j.j.l. Kunffy 1926. (L:64.81.)
221. Két túri lány, vászon, olaj 90 x 74 cm j.j.l. Kunffy Lajos (L:64.100.)
222. Iványi cigányokat fest, 1926. vászon, olaj 65 x 78 cm j.j.l. Kunffy (L:64.99.)
223. Disznópörkölés, 1926. vászon, olaj 81 x 57 cm j.j.l. Kunffy L. 1926. (L:64.120.)
224. Tanulmány nőről, 1927. papír-vászon, pasztell 66 x 53 cm j.j.l. Kunffy (L:64.135.)
225. Bosznai István arcképe, 1927. vászon, olaj 91 x 71 cm j.j.f. Kunffy (L:55.495.)
226. Vörös hajú nő, 1927. papír, pasztell 65 x 54 cm j.j.l. Kunffy 1927. (L:64.260.)
227. Ülő női akt, 1927. falemez, olaj 57 x 45 cm j.b.l. Kunffy (L:64.59.)
228. Tanulmány, nő vörös hajjal, 1927. papír, pasztell j.j.k. Kunffy 1927. (L:64.66.)
229. Fekvő női akt, 1927. karton, pasztell 60 x 80 cm j.j.f. Kunffy 1927. (L:64.87.)
230. Karádi vásár, 1927 k. falemez, olaj 19 x 24 cm j.n. (L:64.153.)
231. Asztal mellett, (Kirándulók) 1927. falemez, olaj 14 x 19 cm j.j.l. Kunffy (L:64.178.)
232. Hazamenő aratók, 1927. vászon, olaj 80 x 100 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.23.)
233. Iványi Grünwald Béla, 1928. falemez, olaj 40 x 38 cm j.j.f. Kunffy L. 928. (L:64.51.)
234. Somogytúri utca nyári alkonyatban, 1928. vászon, olaj 81 x 100 cm j.b.l. Kunffy 1928. (L:55.496.)
235. Cigányok, vászon, olaj 93 x 73 cm j.n. (L:64.127.)
236. Cigánylány, 1928. vászon, olaj 100 x 69 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.47.)
237. Cigányasszony korsóval, 1929. vászon, olaj 102 x 81 cm j.j.f. Kunffy L. 1929. (L:64.85.)
238. Kolompár cigányok, 1929. vászon, olaj 100 x 82 cm j.b.f. Kunffy Lajos 1929. (L:64.33.)
239. Cigányasszony lámpával, 1929. vászon, olaj 73 x 59 cm j.n. (L:64.121.)
240. Gazda tehénnel, 1929 k. falemez, olaj 19 x 24 cm j.n. (L:64.164.)
241. Anya leányával, 1930. papír, szénrajz 62 x 48 cm j.b.l. Kunffy L. 1930. (L:55.601.)
242. Dinnyés csendélet, 1930. vászon, olaj 80 x 100 cm j.n. (L:64.142.)
243. Pipacs-margaréta csendélet, 1930. vászon, olaj 82 x 65 cm j.b.l. Kunffy L. 1930. (L:64. 103.)
244. Ebédelő cséplők, 1930. falemez, olaj 16 x 22 cm j.n. (L:64.193)
245. Káposztakapálók, 1931. vászon, olaj 82x100 cm j.b.l. Kunffy L. 1931. (L:64.28.)
246. Balaton, 1931 k. papírlemez, olaj 23,5 x 35 cm j.n. (L:64.96.)
247. Kertem tavasszal, 1932. vászon, olaj 56 x 65 cm j.j.l. Kunffy L. 1932. (L:64.38.)
248. Őszi táj, 1933 k. karton, olaj 25 x 34,5 cm j.b.l. Kunffy (L:64.219.)
249. Parkrészlet napsütésben, 1933. vászon, olaj 80 x 65 cm j.b.l. Kunffy Lajos 1933. (L:64.234.)
250. Kertem ősszel, 1933. vászon, olaj 46 x 63 cm j.j.l. Kunffy (L:64.110.)
251. Túri gazda tarisznyával, 1934. vászon, olaj 80 x 60 cm j.j.l. Kunffy Lajos 1934. (L:64.78.)
252. Túri részlet, 1934. vászon, olaj 60 x 74 cm j.b.l. Kunffy 1934. (L:64.32.)
253. Ebédlői csendélet, 1934. vászon, olaj 61 x 81 cm j.b.l. Kunffy Lajos 1934. (L:64.131.)
254. Reggeli csendélet, 1934. vászon, olaj 60 x 73 cm j.j.l. Kunffy (L:55.497.)
255. Kerti út virágzó bokrokkal, 1935. vászon, olaj 55 x 65 cm j.j.l. Kunffy L. 1935. (L:64.40.)
256. Virágzó kerti fák, 1936. vászon, olaj 64 x 78 cm j.j.l. Kunffy Lajos (L:64.42.)
257. Tavaszi kertrészlet, 1936. vászon, olaj 59 x 73 cm j.j.l. Kunffy L. 1936. (L:64.132.)
258. Tavaszi parkrészlet, 1938. vászon, olaj 65 x 85 cm j.j.l. Kunffy 1938. (L:64.130.)
259. Tavaszi mező, 1938. vászon, olaj 55 x 65 cm j.b.l. Kunffy Lajos 1938. (L:64.109.)

260. Önarckép, 1938. vászon, olaj 73 x 59 cm j.b.f. Kunffy Lajos 1938. (L:64.266.)
261. Hazafelé, 1938. karton, olaj 18 x 28 cm j.j.l. Kunffy 1938. (L:64.228.)
262. Virágzó fák, 1938. vászon, olaj 55 x 45 cm j.j.l. Kunffy (L:64.70.)
263. Kertrészlet tavasszal, 1938. vászon, olaj 43,5 x 46cm j.n. (L:64.208.)
264. Virágzó fák, (vázlat) 1938. vászon, olaj 80 x 100 cm j.j.l,. Kunffy Lajos (L:64.116.)
265. Tavaszi út bárányfelhőkkel, 1938. vászon, olaj 80 x 61 cm j.j.l. Kunffy (L:64.102.)
266. Tavaszi hangulat, 1938. vászon, olaj 45 x 58 cm j.n. (L:64.43.)
267. Az eucharisztikus kongresszus felvonulása, 1938. karton, olaj 16 x 22 cm j.n. (L:64.203.)
268. Almaszedő, 1938. vászon, olaj 81 x 65 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.113.)
269. Két kislány kosárral, 1938. vászon, olaj 81 x 65 cm j.j.l. Kunffy (L:64.129.)
270. Nyíres ősszel, 1938. vászon, olaj 80 x 65 cm j.j.l. Kunffy Lajos 1938. (L:64.55.)
271. Lellei út ősszel, 1938 k. vászon, olaj 65 x 80 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.18.)
272. Somogytúr hó alatt, 1938 k. vászon, olaj 54 x 65 cm j.j.l. Kunffy (L:64.62.)
273. Vándor a lellei úton, 1939 k. vászon, olaj 92 x 74 cm j.j.l. Kunffy (L:64.71.)
274. Önarckép 70 éves koromból, 1939. vászon, olaj 100 x 81 cm j.b.l. Kunffy (L:55.493.)
275. Fiam lóháton, 1939 k. vászon, olaj 38 x 46 cm j.j.l. Kunffy (L:64.118.)
276. Fogat szürkékkel, 1939. vászon, olaj 65 x 81 cm j.j.l. Kunffy Lajos 1939. (L:64.107.)
277. Megy a kocsi Lellére, 1939. vászon, olaj 65 x 81 cm j.b.l. Kunffy L. 1939. (L:64.122.)
278. Virágzó kaktuszok, 1939. vászon, olaj 65 x 80 cm j.j.l. Kunffy L. 1939. (L:64.19.)
279. Őszi parkrészlet, 1939. vászon, olaj 80 x 90 cm j.j.l. Kunffy Lajos 1939. (L:64.140.)
280. Halak veidlingben, vászon, olaj 45 x 55 cm j.b.l. Kunffy (L:64.126.)
281. Öntöző lány, 1940 k. vászon, olaj 92 x 73 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.105.)
282. Önarckép, 1941. papír, színes ceruza 28 x 20 cm j.j.k. Kunffy 1941. II. 19. Budapest (L:64.258.)
283. Balatoni naplemente, 1941. vászon, olaj 59 x 72 cm j.b.l. Kunffy Lajos 1941. (L:64.31.)
284. Nagy Ferenc, 1941. vászon, olaj 60 x 46 cm j.j.k. Kunffy L. és j.f. Nagy Ferenc 1941. (L:64.30.)
285. Pesti részlet hó alatt, 1943. vászon, olaj 60 x 50 cm j.b.l. Kunffy 1943. (L:64.35.)
286. Ballonkabátos önarckép, 1947. karton, olaj 68 x 49 cm j.j.f. Kunffy Lajos 1947. (L:64.265.)
287. Nő gyermekkel, 1949 k. karton, olaj 65 x 58 cm j.j.l. Kunffy (L:64.46.)
288. Öntöző lány, 1949. vászon, olaj 65 x 54 cm j.b.l. Kunffy L. 1949. (L:64.111.)
289. Fekete tyúk kosárban, 1949. papír, pasztell 50 x 60 cm j.j.l. Kunffy 1949. (L:64.64.)
290. Somogytúri táj télen, vászon, olaj 47 x 50 cm j.j.l. Kunffy L. (L:64.39.)
291. Őszirózsák kék vázában, vászon, olaj 73 x 45 cm j.j.l. Kunffy (L:64.233.)
292. Alma-csendélet, 1949. falemez, olaj 31,5 x 41 cm j.b.l. Kunffy 1949. (L:64.205.)
293. Férfi arcképtanulmány, 1953. karton, olaj 52 x 47 cm j.b.k. Kunffy L. 1953. (L:64.58.)
294. Kéményseprő, 1954. vászon, olaj 93 x 73 cm j.j.l. Kunffy L. 1954.
295. Gyümölcs tányéron, 1955. falemez, olaj 21,5 x 27 cm j.b.l. Kunffy 1955. (L:64.97.)
296. Kötögető asszony, 1957. vászon, olaj 55 x 46 cm j.j.l. Kunffy L. 1957. (L:64.106.)
297. Fekvő cica, 1956. papír, ceruza 15,5 x 21,5 cm j.j.l. Kunffy 1956. dec. 25. és b.f.: Ellusnak 75-ik születési napján felajánlja leghűségesebb barátja, Cilucinak képmását. Somogytúr 1956. nov. 15-én Lajosa. (L:64.262.)
298. Csendélet uborkás üveggel, 1957. vászon, olaj 60 x 75 cm j.b.f. Kunffy 1957. (L:64.119.)
299. Feleségem varrogat, karton, olaj 21,5 x 28 cm j.n. (L:64.94.)
300. Barackok, 1960. vászon, olaj 32 x 40 cm j.b.l. Kunffy 60. (L:64.117.)
301. Virágcsendélet, 1960. vászon, olaj 38 x 37 cm j.j.l. Kunffy (L:64.253.)
302. Virágcsendélet, 1960. vászon, olaj 64 x 44 cm j.n. (L:64.112.)
303. Piros virágcsendélet, 1960. vászon, olaj 64 x 37 cm j.j.l. Kunffy (L:64.36.)
304. Vörössárga dáliák, 1961. vászon, olaj 55 x 47 cm j.j.l. Kunffy 1961. (L:64.41.)
305. Virágok, 1961. vászon, olaj 65 x 48 cm j.j.l. Kunffy 1961. (L:64.27.)
306. Utolsó vázlat, (Póhner tanár feleségének arcképe), 1962. vászon, szénrajz 80 x 60 cm j.n. (L:64.259.)

IGEN TISZTELT MŰVÉSZ ÚR!

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy SZENDREI JÁNOS dr., a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a jeles történész és SZENTIVÁNYI GYULA műtörténész jórészt már megírták az első nagyszabású magyar műtörténeti lexikont, mely a XII-ik századtól kezdve napjainkig élt összes képzőművészeink életrajzát magában foglalja s melynek első kötete a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi ministerium támogatásával

MAGYAR MŰVÉSZEK LEXIKONA

czím alatt ez év végével fog megjelenni.

Miután e régen nélkülözött és szigorúan tudományos munka megjelenését a magunk részéről is teljes mértékben támogatni kívánjuk, ezennel felkérjük t. Művész Urat, hogy életrajzi adatait a mellékelt íven feljegyezni s az ugyancsak ide mellékelt borítékban a szerkesztőség czímére megküldeni szíveskedjék.

Az életrajz beküldési határideje legkésőbb 1908 évi aug hó 31-ig.

Az életrajz beküldése a műre való semmiféle előfizetési kötelezettséggel nem jár. Kérésünk teljesítését a hazai művészeti irodalom érdekében is kérve,

vagyunk kiváló tisztelettel

Budapest, 1908 június hó.

AZ ORSZ. MAGY. KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT IGAZGATÓSÁGA

HORNYÁNSZKY VIKTOR, BUDAPEST.

Kérdő-ív

Tiszta, olvasható írást kérünk!

Neve?	
Születési éve, napja és helye?	
Mikor és hol végezte tanulmányait? Kik voltak tanárai?	
Részesült-e és minő ösztöndíjakban?	
Volt-e tanulmányutakon; hol és mikor?	
Hol, mikor és mit állított ki ***külföldi*** *tárlatokon?*	
Minő kitüntetésekben és pályadíjakban részesült?	
Melyek legjelentékenyebb művei, mikor készültek, s hol, kinek birtokában vannak ezek?	
Megjelentek-e már életrajzi adatai és műveinek ösmertetései vagy bírálatai? Melyik hírlapban vagy könyvben, és mikor?	

Minél kimerítőbb az életrajz, annál becsesebb!

MDK

Kunfi festőm. (Lajos).

Tábori Kornél: Páris magyarjai. Bp. é.n. 82l

MDK

Kunfi festöm.

"Öregasszony"-a megnyugtató.

Svenska Morgonbladet okt. 5.száma.

A stockholmi magy.képzöm.kiáll./1928/ a svéd sajtóban. -MIP 1929 3.sz. 176.l.

MDK

Kunfy

Lyka K.: A Mücsarnok téli tárlata. Uj Idők 1903. II. 278.l.

Nagyságos

Dr. Szendrei János úrnak

min. o. tanácsos, a m. tud. Akadémia tagja, stb.

Budapest

I., Attila-utcza 23.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP
Kaposvár

Kunfy Lajos

1021

Az első múzeumi állandó kiállítás emlékére

Harmincöt évvel ezelőtt, 1935. május 6-án nyílt meg a Somogy megyei Múzeum Egyesület ünnepélyes díszközgyűlésével Kaposvár és a megye első múzeumi állandó kiállítása.

Az ünnepélyességet és az impozáns külsőséget egy kicsit elhomályosította, hogy igen hosszú és meddő harc közben

csaknem hatvan évet kellett várni

erre a megnyitóra. De vegyük csak sorjára az eseményeket.

Már a múlt századi Somogy megyei Régészeti és Történeti Társulat, majd jogutódja, az Egyesület szinte évenként szorgalmazta a felhalmozódott műkincsek bemutatását. Beadványt beadvány követett a megyénél és a városnál: kell valahol olyan helyet biztosítani, ahol az értékeket ország-világ szeme elé lehet bocsátani. Kilószám lehetne mérni ez ügyben az iratokat, kérvényeket, újságcikkeket.

Végre az Egyesület negyedszázados jubileumára készülődve, 1933 májusában a megye vezetői adakozónak bizonyultak. Múzeum céljaira átengedték a megyeház hátsó épületének két folyosóját és kilenc szobáját. (Gyakorlatilag ugyanannyi ez, mint amekkora helyet ma a Rippl-Rónai Múzeum is elfoglal, irodáival és raktáraival együtt.)

Az addig több, mint tíz helyen raktározott és összezsúfolt anyagot fokozatosan szállították új otthonába. Az akkori lehetőségekhez mérten a múzeum rendezésére és célszerű kialakítására a legmodernebb eszközöket igyekeztek felhasználni. De az igyekezet, sajnos, alig lett több

pártoló iparosok készítették el díjtalanul, vagy igen csekély ellenszolgáltatásért.

A kiállításhoz előkészített anyagot

a legjobb szakemberek értékelték

válogatták. A régészeti munkát *Pogányné Gerecze Irén dr.*, a numizmatikait *Mérey Andor*, a képzőművészetit *Kunfy Lajos* festőművész, a néprajzi és iparművészetit az ügyvezető igazgató, Gönczi Ferenc rendezte, illetve végezte el.

A folyosóra helyezték el a várostörténeti vonatkozású képeket. (Ezek jelentős része Kopits festménye volt.) Ide került vitrinekben az ásványi és állatcsontanyag is. A balra eső folyosón mutatták be a megye halászati eszközeit. A következő három szobába a régészeti és fegyveranyag került. Ezután a kismesterségek dokumentumait láthatta a közönség. A halászati termen túl a paraszti konyha és szoba berendezési tárgyait, a somogyi textíliákat, pásztorfaragásokat állították közszemlére. Ide kerültek a somogyi gyerekjátékok, melyeket későbbi jeles művéhez akkor gyűjtögetett nagy szorgalommal Gönczi. Itt sorakoztak a szőlészeti és mezőgazdasági jellegű tárgyak is.

A lépcsőházi folyosó keleti szárnyán festmények és iparművészeti tárgyak várták a látogatókat. Ezután az 1920. augusztus 30-i örökösödési szerződésével *Rippl-Rónai Ödöntől* a megye múzeumára hagyott nagy értékű gyűjteményt helyezték el. Ez előtt volt a Rippl-Rónai Emlékszoba. (A kiállítás két utóbbi helyisége volt egyben a múzeum irodája is.)

Amikor a múzeumi kiállítás megnyílhatott, Gönczi már hetvenhárom éves volt!

Belépődíjat négyes kategória szerint rendszeresítettek. Volt egypengős, ötven-, húsz- és tízfilléres jegy. Szinte természetes, hogy a virilisek és előkelőségek számára gyártott 1 pengős jegyekből fogyott a legkevesebb.

tíz esztendő alatt még ezer sem!

Az országos lapok és a muzeológiai szakma nagy örömmel ünnepelték meg a nagy területű Somogy akkori múzeális anyagát reprezentáló kiállítást. Miniszteriális, megyei ,városi és egyéb hivatalos szinteken számos ígéret hangzott el, hogy rövid időn belül megépítik a kultúrpalotát Kaposváron. Vetítőterem, előadóterem, klubterem stb. lett volna benne a korszerű kiállítások, raktárak, műhelyek, irodák mellett. Helyet kapott volna benne a somogyi modern képtár, az irodalmi galéria stb. is. Ha akkor

nemcsak ígéret marad, hanem el is készül,

ma is az ország egyik legimpozánsabb kultúrpalotájával büszkélkedhetnénk. Mert a nagy összegért megvásárolt tervek azt bizonyítják!...

Vessünk egy pillantást a múzeumlátogatás felszabadulás előtti statisztikájára is. A nyitás évében négy hónap alatt csak 450 felnőtt és 93 tanuló nézte meg a múzeumot.

1935-ben 1153, 1936-ban 1244, 1937-ben 1193 látogatót tartottak nyilván. Kiderült, hogy a további években az érdeklődés egyre csökkent. 1943-tól a háború miatt a kiállítás becsukta kapuit. (Az elmúlt 20 év statisztikája szerint a látogatók száma évente 18 000—20 000 között mozgott.)

Az első múzeumi állandó kiállítás megnyitása óta harmincöt év telt el. Amiről apáink csak álmodtak, a jövőben reményteljes ígéret.

Dr. Draveczki Balázs

Idegenben szerzett pontot a Marcali VM

Az NB III Nyugati csoportjában szerdán délután teljes bajnoki fordulót bonyolítottak le. A nyugatiakat sürgeti az idő meg az a tény, hogy ebben a csoportban nem tizenhat, hanem tizenhét a létszám. A Vas megyei szövetség, a verseny rendezője a tavaszi bajnoki idényben két hétközi fordulót írt ki. Május 1-én és most szerdán játszottak mérkőzéseket, s ezzel a Nyugati csoport beérte a többieket. Valamennyi NB III-ban egyszerre lehet a tavaszi idényt zárni.

Ez a hétközi forduló nem sok kérdést tisztázott. A tavaszi elsőség még nem dőlt el, hisz az isnieit élre tört Kőszeg és a 7. helyezett Nagykanizsai Dózsa között csupán egy pont a különbség. A hátralevő három forduló még sok változást hozhat a bajnoki táblázaton.

Hasonló a helyzet a táblázat alján is. Csupán a Szombathelyi Vasas együttese szakadt le a többiektől. A 10. helyezett Katona J. SE 11 pontos. A 16. helyen álló Marcalinak 9 pontja van. A marcaliak ez alkalommal Nagykanizsáról hozták haza egy pontot, bizonyítva, hogy a csapat formája most már valóban javul.

Az NB III Nyugati csoport állása:

1. Kőszeg	13	6	5	2	22:8	17
2. Z. Dózsa	13	6	5	2	31:13	17
3. Keszthely	13	6	5	2	15:10	17
4. MÁV MTE	13	5	6	2	17:9	16
5. Sz. Dózsa	13	6	4	3	23:17	16
6. Körmend	13	6	4	3	20:18	16
7. N. Dózsa	14	6	4	4	22:24	16
8. Sárvár	13	5	5	3	17:17	15
9. Tapolca	13	6	2	5	24:23	14
10. Katona SE	13	4	3	6	16:16	11
11. SZSE	13	2	7	4	21:22	11
12. N. Sáska	13	3	5	5	13:15	11
13. Celldömölk	13	3	5	5	25:28	11
14. Zalaszentgrót	14	4	3	7	19:26	11
15. Mereszjev	13	4	2	7	11:23	10
16. Marcali	14	3	3	8	16:34	9
17. Sz. Vasas	13	2	2	9	10:26	6

Marcali VM — N. Dózsa 2:2 (1:0)

Nagykanizsa, 50 néző. V.: Katona.

Marcali: Bacsi II. — Bacsi I., Szántó II., Rigó. Kósi, Szűcs, Szabó (Bánhegyi), Lőrincz, Proszenyák, Lázár, Polgár. Edző: Bősz Ádám. Nagykanizsa: Lázár — Kovács, Szlámen, Szuhányi, Csatári, Pernek, Balogh, Druzsin, Vécsei, Csepány, Bérczes. Edző: Németh István.

15. perc: Proszenyák egyéni játék után szerzett vezetést a marcali csapatnak, 1:0.

65. perc: Az előretörő Vécsei szép góllal kiegyenlített, 1:1.

80. perc: Jobb oldalon futott a hazaiak támadása, amelynek végén Druzsin vezetést szerzett a kanizsaiaknak. 1:2.

88. perc: Az elkeseredetten támadó Marcali Lázár góljával egyenlített, 2:2.

Az erősen tartalékos marcali csapat ez alkalommal is ötletesen, jól játszott. Az együttes az első félidőben akár bebiztosíthatta volna győzelmét. Jók: Szántó II., Lőrincz, Proszenyák, Lázár, ill. Szuhányi, Druzsin, Vécsei.

* * *

További eredmények a Nyugati csoportban:

Körmend—Celldömölk 3:2, Kőszeg—Mereszjev 4:0, Sz. Vasas—Sz. Dózsa 0:3, Z. Dózsa—N. Sáska 0:0, Zalaszentgrót—SZSE 4:1, Keszthely—Katona SE 3:0, Tapolca—Sárvár 3:0.

A rossz kirt

SPORT

Egy...

Ez már nem lehet véletlen. A magyar labdarúgó válogatott legutóbb egy félidőn át remekül futballozott Írország válogatottja ellen. A magyar fiúk az első negyvenöt percben szinte azt csináltak a labdával, amit akartak. Azaz a góllövés azért mégsem úgy sikerült, mint ahogy szerettük volna. No, majd a második félidőben — gondoltuk. A további ismeretes. A második negyvenöt percben egy vergődő magyar csapattal találta szemben magát Írország mérsékelt képességű válogatott tizenegye.

Newcastle-ban az Újpesti Dózsa legénysége a VVK döntő első mérkőzésén a játékidő első felében jól futballozott. Aztán következett a második félidő. Az Újpest vergődött, s a végén 3:0 arányú vereséggel hagyta el a játékteret.

Az Angliában járt magyar labdarúgó szakemberek mind azt vallották, hogy egy mérsékelt képességű csapattól szen-

Pálya- és csapatcsúcsot javított a K. Volán tekecsapata

Úgy fest, a Kaposvári Volán tekecsapatánál nem okozott megrázkódtatást, hogy egy héttel korábban az együttes a K. Fáklya elleni rangadón katasztrofális vereséget vedett. A vesztes meccs egy héttel a Volán haza lyán nagyszerű eredmén el. Nem a kórháziak 7:1 ennek az értékmérő nem hogy a közlek csapata megjavította a és a pálya csapatcsúc 2742 fa rangos eredmé figyelembe vesszük, h Volán az idén nem jutott túl a 2700 fán, külön is értékesnek tar e nagyszerű teljesítmé pontra nőtt, a szövetkezetiek előtt, míg a Fáklya csapatát 8 ponttal előzi meg.

K. Volán—K. Lendület 7:1 (2742:2436)

nyi (Volán) 471, *Szemes* (Volán) 460, *dr. Németh* (Volán) 455, *Illyés* (Lendület) 446 fa A hat legjobb összteljesítmé nye 2788 fa.

7:1

7:1

4:

7:1

fibajnokság B kategóriájában

A jobb eredmények:

Fiúk

200 m

474

Kunffy Lajos

Évforduljánál megemlékezés

Dévényi Iván: Képzőművészeti évfordulók
Jelenkor, Pécs 1969. dec. 1098-1099.

Kunffy Lajos dr

Lród

Nemesvári 81. l

Fig. 3. Südportal der Kirche.

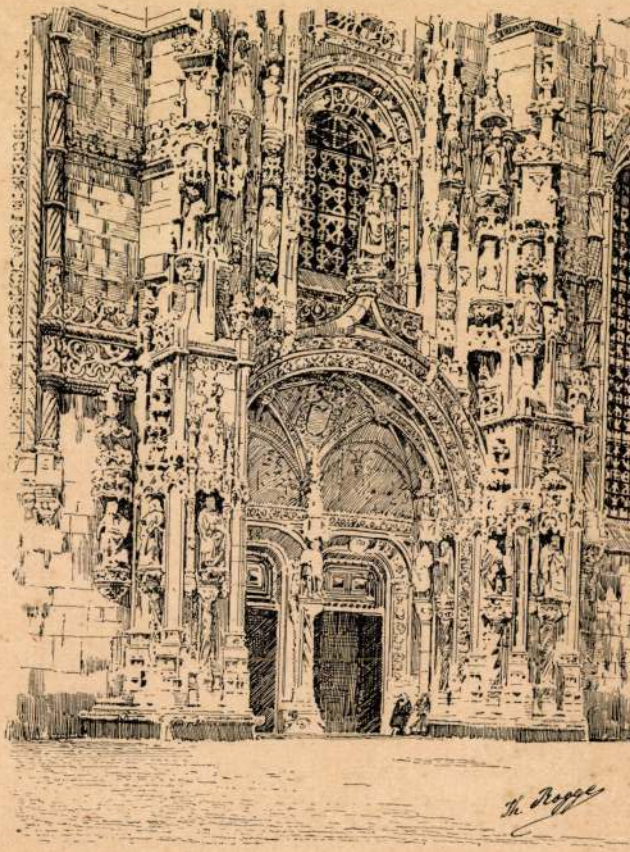

K. v. Waldheim art. Anst. Wien.

Kunffy Lajos dr

A szégyenlős modell

c. kepe repr.

Rát Str. 187. l.

A MAGYAR KÖNYVBARÁTOK KÖNYVTÁRA

1942

Künffy Lajosdr

Válaszúton c.
képe repr.

Rát Str. 186. 1 -

SOÓS
ORI PARMOVÉSZ KAPOSVÁR NÉMETH IST VI/40

BUDAPEST
42 VI 19 13
1124

Említve

Horányi Barna: Képzőművészeti szakkör — ünnepléken

Somogyi Néplap, 1970. nov. 10, 5. l.

KUNFFY LAJOS

KAPOSVÁRON ÉLT.

GYERGYAI ALBERT: FORRÁSOK.

KORTÁRS, 1970. OKT. 1606. OLDAL

Kunffy Lajos

Élete nagy részét Somogyban töltötte, arcképeket, impressionista hangvételű tájképeket festett.

Lyka Károly: Vándorlásaim a művészet körül, Budapest, 1970. 363 l

337 l

Kunffy Lajos

(1869–1962) festő. Jogot végzett; a festészet mesterségbeli elemeit – többek között – Hollósy Simontól tanulta.

Lyka Károly: Vándorlásaim a művészet körül, Budapest, 1970. 363 l

336 l.

Kunffy dajos

festo" az 1880-as évek vége felé Münchenben Hollósy Simon köréhez tartozott.

Lyka Károly: Vándorlásaim a művészet körül, Budapest, 1970. 363 l

321

Kunffy Lajos, festő

Sok képét őrzi a Kaposvári múzeum.

Antalffy Gyula: „Somogyország" székvárosa, Kaposvár 213-219.

Élet és Tudomány, Gy. 1970. I. 30. XXV/5.

Kunffy Lajos

Említve

Frank János: Illusztrálta Reich Kárely.

Könyvtájékoztató, Bp. 1970. sep.

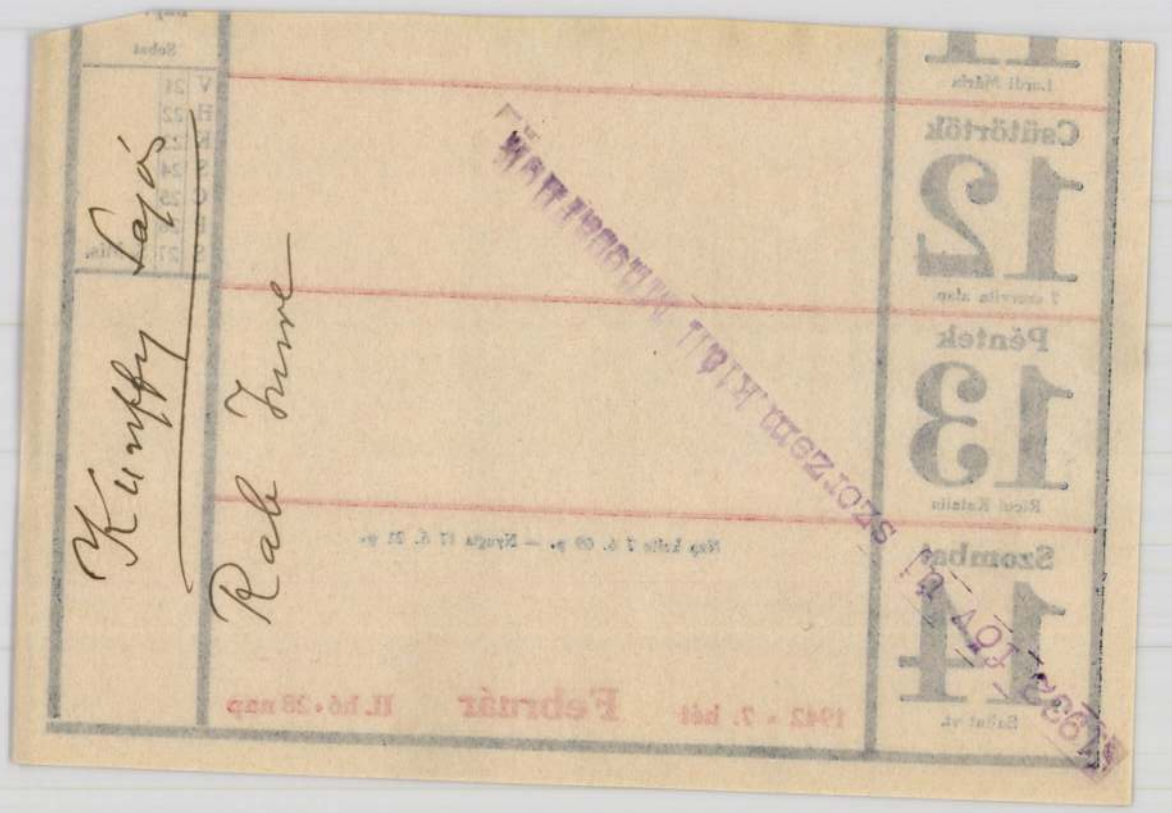

Lurdi Mária

Csütörtök

12

7 szervita alap.

Péntek

13

Ricci Katalin

Szombat

14

Bálint vt.

Sebat

V	21	
H	22	
K	23	
S	24	
C	25	
P	26	
S	27	S. Mis.

Nap kelte 7 ó. 09 p. — Nyugta 17 ó. 21 p.

1942 • 7. hét **Február** II. hó • 28 nap

Akik túlságosan hűsnek találják a tó vizét, azoknak elmondj

Kunffy Lajos festőművész

1980. júl. 20. Televízió 19.00 /M/.
A HÉT.

juk, hogy 3o- 4o km-re a Balaton déli partjától melegvizü strandok és gyógyhatású fürdők várják a látogatókat felújítva, szálláshelyekkel bővítve. Ime az igali gyógyfürdő. De itt van a közelben Tamási és Csisztapuszta is. Arrébb a Balatón dél-nyugati csücskében pedig teljesen kiépült Zalakaros. Akárcsak áz északi parton a kalsszikus hagyományú Héviz és Tapolca.
Monorlelle környékén üdülünk, figyelem! Ez a hangulatos jegenyesor vezet Szőlőskislak községbe, mely kb. 4.5 kilométerre van Boglártól. Az uticél a négy hektárnyi parkkal övezett eklektikus stílusú kastély. Pincéjében nem rég nyílt borászati múzeum.
Ha már itt vagyunk érdemes kicsit délebbre fordulni és meglátogatni Somogytúrt. A község nevezetessége a hatalmas parkkal övezett Kúnffy emlék-múzeum benne a realista portréi alapján méltán elismert festő müveinek színe-javával.
Vajon tudják-e hol található az ország egyetlen bivaly ezervátuma? Nos ha nem, akkor segítünk Kápolnapusztán. Ugyanis nem régiben ide telepítették át Sávolypusztáról ezeket a cseppet sem hétköznapi állatokat. Mivel a legtöbb térképen hiába keressük ezt a hélynevet útbaigazításként ánnyit, hogy Zalakomártól kb. 2- 3 km-re található a puszta. Ime a legifjabb és a 1ÉÉ rangidős csorda bivaly. Összesen 64-en vannak, így igazán elegendő a választék ahhoz, hogy bárki eldöntse tényleg lusták-e a bivalyok. A döntést azonban merő óvatosságból nem árt a kilátókban meghozni.

- Kedvés nézőink a H É T XI. évfolyamának 29. számát látták. Köszönöm a figyelmüket, viszont látásra!

Kunffy Lajos

„Szobarészlet" o. karton 29x24 cm

J. l. b. Kunffy L.

Kikiáltási ár: 4000 ft.

BÁV 46.Képaukció katalógus,Bp.1978.szeptember

Kunffy Lajos

„Kaszlak" o. v. 47x54 J. l. j. Kunffy L.
Tiár 6000 ft.

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976 december

Kunffy Lajos

„Somogyfuri házat" o.v. 80x64

J. l. j. Kunffy védett

1. ár 12000 ft.

-FOTO-

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976 december

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Cigánylányok" o. Tarton 58x72

S.f.b. Kunffy L.

r. ár 12000 ft.

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976 december

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Aratás" o. fa. 31x41 cm

J. l. j.: Kunffy

Kiáltási ár: 6000 ft

BÁV 46.Képaukció katalógus,Bp.1978.szeptember

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Cigánylány" o. karton 54x43 cm

J. l. b.: Kunffy

Kikiáltási ár: 12000 ft

BÁV 46.Képaukció katalógus,Bp.1978.szeptember

Kunfy Lajos, festő

A század első felében fél évszázadon keresztül festette Somogytúr életét, a község népviseletes alakjait. Ezek a képek ma a kaposvári múzeum megbecsült ~~at~~ darabjai. (említve)

Szíj Rezső: V. Barta Éva képei. Kaposvári Múzeum. Tükör, Budapest, 1948. szept. 10.

Kunffy Lajos

„Avilai városfalak" o. fa. 39,5 x 32 cm
J. l. j.: Kunffy
Ziláltári ár: 6000 ft

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Vörösbegyi nő" pasztell 50x63 cm

J.l.p.: Kunffy 1903.

Kikiáltási ár: 8000 Ft

BÁV 45. Képaukció Budapest, 1978. május

Kunffy Lajos

„Tündér utca" o.v. 38x45 cm

j.l.p.: Kunffy

Árverési ár: 8000 ft.

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Kunffy Lajos

A Somogy megye festészeti hagyományai című kiállításon Kaposvárott szerepeltek alkotásai.

Magyar Hirlap 1978-165-lo

Kunffy Lajos

„Csöplés" o. v. 54x65 cm

J. l. j.: Kunffy

Zitiáltási ár: 10000 ft

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Kunffy Lajos

„Somogytúr télen" o.v. 58x70 cm

J. l. j.: Kunffy L

Zárlatási ár: 12000 ft

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Kunffy Lajos

„Kertrészlet, virágzó fákkal"

o. Zaston. 59 X 73 cm s. l. j. Kunffy

Ziliáltari ár: 8000 ft

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Ülő cigányasszony" o. Karton. 71x58.

J. l. j.: Kunffy Lajos 1933.

Kiállítási ár: 10000 ft.

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Kunfi Lajos, festő

Somogytur egyetlen nevezetessége a zsáner-képeiről nevezetessé vált művész kiállítása a szülőházból rövid időre a Somogyi Képtárba költözött Kaposvárra. Nagyon válogatott művét nézhetik a látogatók.

Reggeli krónika III.

1977. ápr. 16. Kossuth 7.00/11/Gyuc.

Kunffy Lajos festő

A somogyi nép életét világos színekben festő művész is Párizsban tanulja a festészetet. Innen tudosította „Néhány szó a modern festészetről" című cikkében a festővilág eseményeiről a Somogy olvasóit.

Sz. Sz.: Somogyból indultak.
Somogyi Néplap, 1976. febr. 4.

Kuruffy Lajos

A szófiai Magyar Intézetben Rippl-Rónai József is kortársai ciminel tárlat nyílt, amelyen a művész néhány alkotását is bemutatták.

— : Kiállítás Szófiában.

Tükör, 1977. juli. 10 – 28 lap.

Kunffy Lajos

A SOMOGYI KÉPTÁR REMEKEIBŐL összeállított kiállítás nyilt tegnap Kaposvárott. Többek között Rippl-Rónai, Vaszary János, Egry József, Rudnay Gyula, Nagy István és Kunffy Lajos festményeit láthatja a közönség a képtár helyiségeiben.

Magyar Hirlap 1976/245/lo

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Kapatáró csoda" o.v. 73x91

J.l.6.: Kunffy 928.

Becsült ár: 10000 Ft.

BAV 43. Képaukció, Budapest, 1977 szeptember

Kunffy Lajos

„Hajfazó" o.v. 65 x 54 cm

J.l.j.: Kunffy

Utiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 42.Képaukció Budapest,1977.május

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Téli falu" vízfestmény 20×28 cm

J.l.j.: Kunffy. 1940

Becsült ár: 25 000 Ft

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Kunffy Lajos

„Ebéd a Natúrban" o.v. 65 x 81 cm

s.l.j.: Kunffy L. 1933

Utiáltási ár: 8000 ft

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Somogytúri park ősszel" o.v. 81x65 cm

J. l. b. Kunffy Kiáltási ár: 12000 ft.

„Tuniszi utca" o.v. 35x45 cm

J. l. b. Kunffy Kiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 47.Képaukció Bp.1978.december

Kunfy Lajos

Kunfy Lajos a szarád első felében
fél évszáradon keresztül festette So-
mogytúr életét a község népvise-
letes alakjait. Művei a kaposvári
Múzeumban vannak.

Szíj Rezső: V. Barta Ervin hépei.
Új Tükör, 1978. szeptember 10–4 lap.

Kunffy Lajos

Igen figyelemre méltóak az itt következő művészek alkotásai, melyek a Nemzeti Szalonban rendezett "Céhbeliek" kiállitásán szerepelnek:

Mendlik Oszkár tengeri képei,

Zemplényi Tivadar érdekes vázlata egy Krisztus képhez,

Ujváry Ignác szép tavaszi tájképe,

Kunffy Lajos jól sikerült tuniszi festményei.

A "Céhbeliek" megalakulásának indokaira vonatkozó ismertetést lásd: Körösfői Kriesch Aladár nevénél az alanti jelzet és dátum mellett. ÉLET, Bp. 1914. ápr. 19. VI.évf. 16. sz. 506-507. lap.

Kunffy Lajos (1869 - 1962)

„Betlehemesek a somogytúri utcán"

o.v. 81 x 64,5 J. l. j. Kunffy L.

kiáltási ár: 18000 ft.

BÁV 53. Képaukció Bp. 1980. december

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Rajztai részlet" o. v. 64×80 cm

J. l. j.: Kunffy L.

Kikiáltási ár: 20000 Ft

BÁV 54. Képaukció Bp. 1993. május

Kunffy Lajos festő

L. Nagy László

Tüskés Tibor: A képíró Nagy László 535-539

Jelenkor, Pécs, 1981. jún. XXIV/6

Kunffy Lajos festő

*

A Somogyi Almanach 31–33. számában megjelent Kaposvárott a somogyi születésű KUNFFY LAJOS (1869–1962) festőművész „Visszaemlékezéseim" c. munkája. A festő élete utolsó évtizedét Somogytúron töltötte, műterme nyilvános képtár.

– : Krónika

Jelenlét, Pécs, 1981. máj.

Boríró 3.

XXIV/5.

Kunffy Lajos
(Orci, 1869 - Somogytúr, 1962)

„Bál után" pasztell, 72x50 cm. s. f. lőségen
Kunffy 1909. kikiáltási ár: 8000 ft

—

„Parazt vekérrel" o. v. 54x65 cm
s. l. j. Kunffy Lajos (Szült) kikiáltási ár: 12000 ft

BÁV 57.Képaukció Bp.1982.május

Kunffy Lajos (Orci, 1869 - Somogytúr, 1962)

„Cigánytanya" Pastell 50x65 cm
s. l. j.: Kunffy Kiáltási ár: 10000 ft.

„Somogytúri sáj" o. fa. 15x21 cm s. l. j.: Kunffy L.
Lent balra: Somogytúr 1942. Kiáltási ár: 3000 ft

„Dalmát tengerpart" o. karton 45,5x65 cm
Kiáltási ár: 15000 ft.

BÁV 58.Képaukció Bp.1982.szeptember

Kunfy Lajos (Orci, 1869 - Somogyfüs, 1962)

„Hölgy stólával" o.v. 80x65 cm

s. l. j. Kunffy L. kiziáltási ár: 12000 ft.

BÁV 60.Képaukció Bp.1983.május

Kunffy Lajos, festőművész

a Bartók Béla út 32. Galériában megnyílt kiállítás témája portrék, vallomások a legfontosabbról: az emberről.
Szerepel e tárlaton Rippl-Rónai József és Kunffy Lajos „közös" vászna, a „Lazarin". /említve/.

Módos István: Arcképek magángyűjteményekből.
Pesti Műsor, 1980. máj. 21.

Kunffy Lajos (Orci, 1869 - Somogytúr, 1962)

„Kalapos nő" pasztell 45 x 39 cm

s.f.j.: Kunffy kikiáltási ár: 6000 ft.

BÁV 59.Képaukció Bp.1982.december

Kunffy Lajos
(Orci 1869- Somogytúr 1962)

„Falusiak játszó gyerekek"
o.fa 18x26,5 cm j. l. j. Kunffy
Kikiáltási ár: 5000 Ft

BÁV 55.Képaukció Bp.1981.szeptember

Kunffy Lajos (Orci 1869, - Somogytúr, 1962)

„Muzsikus cigányok" o. fa 41x32 cm

J. l. j.: Kunffy L. kiliáltási ár: 8000 ft.

„Erdei táj" o. fa 18x11,5 cm

J. l. j.: Kunffy kiliáltási ár: 4500 ft

BÁV 56.Képaukció Bp.1981.december

Kunffy Lajos, festőművész

Ma nyílik meg a Somogyi Képtárban, Kaposváron az a kiállítás, amely Somogy festészeti hagyományait állítja a figyelem középpontjába. — A művész alkotása szerepel e tárlaton.

Somogyi Néplap, 1948. júl. 14.

Kunffy Lajos, festő

Megnyílt a Somogyi Képtárban a „Somogy festészeti hagyományai" c. kiállítás. A művész a népélet apró rezzenéseiről tájékoztatnak impresszionisztikusan finom ráérzéssel, somogytúri jelenetcivel. (említve)

Lengyel András: Keresztmetszet egy évszazadról
Somogyi Néplap, 1978. júl. 16.

Kuffy Lajos

„Sétakocsizás" o. karton 45x54 cm

kiliáltási ár: 8000 ft.

BÁV 48.Művészeti Képaukció Bp.1979.május

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Kislány, piros fyrendővel" o. fa. 26x18 cm
Tizíáltási ár: 4000 ft.

„Balaton" o. fa, 18x22 cm
J. l. j.: Kunffy Tizíáltási ár: 5000 ft.

BÁV 48.Müvészeti Képaukció Bp.1979.május

Kunffy hajos, festő

L.: Lichy M.

–: Gyai G. benélget ... 201-205.

Látóhatár, Bp. 1979 ápr.

Kunffy Lajos

A Műcsarnok "Tavaszi tárlat"-án bemutatott művek értékelése az egyes nevek feltüntetésével folyamatosan szerepel a cédulákon:

Juskó Béla: "Bajban a pajtás" c. "kiváló lovasképe"-t lásd: a 381.-oldalon.

Merész Gyula festménye "a tárlat legszebb "Akt"j

Zala György: "Életkép" c. "kisméretü, de hatalmas erejü szoborcsoportja a legkülönlegesebb a tárlaton"

Kunffy Lajos: „Dr. Gieswein Sándor prelátus arcképé"-t a Tavaszi tárlatról, lásd: 430. lapon.
A Margitay-kritikában szereplő teljes művésznévsort lásd: Rudnay Gyula nevénél.

Élet, Bp. 1917. ápr. 8. IX. évf. 14. sz. 347-348. lap.

Kunffy Lajos

„Levelet olvasó fiatal hölgy"
pasztell 46 x 35 cm s. l. j.: Kunffy (Sérült)
kiáltási ár: 12000 ft.

„Beduinok a Szaharában" o. fa. 11,5 x 17 cm
s. l. j. Kunffy kiáltási ár: 4500 ft.

BÁV 51. Képaukció katalógus, Bp. 1980. május

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Kaszát fenő parasztˮ a somogytúri határban" o.v. 115 x 88 cm

S. l. j.: Kunffy Lajos (festett)

kikiáltási ár: 15000 ft.

BÁV 52. képaukció katalógus Bp. 1980. szeptember

Kunffy Lajos

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : *260/22,*

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Női fej virágcsendélettel"

pasztell 70 x 53 cm

J.l.b. Kunffy L.

kiziáltási ár: 10000 ft

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.198o.szeptember

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Beszélgetők" o.v. 100x80 cm

J.l.j.: Kunffy 1930.

Kikiáltási ár: 20000 Ft.

BÁV 51. Képaukció katalógus, Bp. 1980. május

Kunffy Lajos

Az állatfestők közül a kiváló "macska-piktor" Heyer Arthur és néhai Pállik Béla, aki haláláig büszkén viselte a "birka-piktor" nevet, Istvánffy Gabriellával együtt minden elismerést megérdemel, - irja dr. Szemess Miklós: "A Képzőművészeti Társulat 60 éve a Műcsarnokban" c. kritikájában a jubiláris tárlaton szereplő művészekről. Kiemeli még a genre festészetben a legkiválóbb: Glatz Oszkár, Krusnyik, Nagy Vilmos, Kunffy Lajos, a kitünő Peske és Csolány, valamint a mindig magyar motivumokkal dolgozó Juszkó Béla és Pállya Celesztin nevü művészeket. A tárlaton résztvevő teljes művésznévsort lásd: Stróbl Alajos nevénél.

Élet, Bp. 1922. május 28. XIII.évf. 11.sz. 269-270. lap.

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Menyecske" o.v. 90x70 cm

J.l.j.: Kunffy Lajos 1952

Kikiáltási ár: 12000 Ft.

BÁV 50.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Kunffy Lajos

„Kertéylények" o.v. 100x80 cm
s.l.b.: Kunffy L. 1931.
kikiáltási ár: 18000 ft.

„Kalapos nő" o.fa. 16x12 cm s.f.b. Kunffy
kikiáltási ár: 4000 ft

BÁV 5o.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

KATONA NÁNDOR ARCKÉPE
KÚNFY LAJOS RAJZA

Művészet 1909

JEGYZETEK MŰVÉSZETI POLITIKÁNKHOZ

Új Műcsarnok.

Sűrűn hullottak a közelmultban a panaszok a Műcsarnok ellen, sajnos, azonban csak a panaszok, ami elvégre is nálunk, Magyarországon eléggé jellegzetes, ám oly ideákat, melyekkel a Műcsarnok tagadhatatlan bajait megszüntetni vagy legalább csökkenteni lehetne, sehonnan sem hallottunk. Pedig mikor a köznek egy oly fontos tényezője, mint aminő fontos tényezője a Műcsarnok, kell, hogy legyen, művészeti életünknek, beteg, akkor az epébe mártott tollnak nincsen jogosultsága. Akkor minden jóravaló törekvésnek azon kell buzgólkodnia, hogy ez a betegség mielőbb s lehető legradikálisabban meggyógyíttassék, mert a Műcsarnok „csőd"-je és „bukása", melyről különösen most két éve oly sűrűn s annyi közszeretettel esett szó, egyértelmű volna a magyar művészet bukásával és csődjével (illetve ez a csőd egyik eredménye volna), ezt pedig talán még sem kívánja senki ebben az országban, legkevésbbé pedig művészeink, akik ma legsűrűbben gáncsolják a Műcsarnokot, jogosan-e vagy jogtalanul, ezúttal nem keresem.

Tény az, hogy a Műcsarnok ma nem tudja betölteni azon hivatását, melyet egykor betöltött; tény az is, hogy egykori fényes multjához képest határozott visszaesést mutat, valamint, hogy a közel jövőben semmi remény sem kecsegtet azzal, hogy a helyzet változzék. Meg kell azonban állapítanunk, hogy ezen kellemetlen állapotok okai túlnyomó részben a Képzőművészeti Társulaton kívül, és pedig az általános művészeti viszonyokban s csak kisebb részben a Műcsarnok adminisztrálásában keresendők, amely utóbbinak szinte leküzdhetetlen nehézségeket okoz azon körülmény, hogy a Műcsarnok épülete kívül esik a főváros forgalmán.

Művészeti politikánknak a Műcsarnok kérdésével is behatóan kell foglalkoznia, mert az Országos Képzőművészeti Társulat az a bázis, amelyen ennek a politikának nyugodnia, s amelyre támaszkodnia kell. (Sajnos, a Társulat nem tartozik művészetpolitikánk kegyeltjei közé.) A Társulat fennmaradása, sőt erőteljes virágzása, terjeszkedése, izmosodása, vagyonosodása mindaddig, amíg egy másik hasonló erejű, tekintélyű és súlyú társadalmi egyesülés nincs, elsőrendű művészeti szükség. Nem ide tartozik aztán, vajjon a Társulat kielégíti-e a várakozásokat, az a fő, hogy legyen, mert kormányzatát mindenkor ellenőrizheti, irányíthatja az arra hivatott közgyűlés. Hiszen az állam, mint olyan, azon kulturális kérdésekben, melyeknek megoldása a nagyközönségre vár, csak kezdeményező vagy támogató szerepet tölthet be, nincs is reá módja, hogy a kivitelt maga vállalja, nem is volna helyes, hogy maga vállalja, mert az állami adminisztráció túlbuzgó bürokratizmusa a legjobb akarat dacára is maga tenné lehetetlenné az elérni remélt sikert. Ebből pedig szükségképen is az következik, hogy az állam éppen művészeti kérdésekben, amelyekben már a művészet fogalmánál fogva is a támogató szerepénél mást nem tölthet be, a maga bármilyen nagy anyagi erőire is támaszkodva munkaképtelen, hacsak egy nonsenset, a hivatalos művészetet nem akarja a szabad, tehát az egyetlen jogosult művészet rovására

Künffy Lajos

orsk. repr.

Lex Magyar

43. tábl

Neue Folge. I. Band.

Die Stadt Halle und der Saalkreis

bearbeitet von

Gustav Schönermark,
Architekt.

X. Lieferung. Preis 1,50 Mark.

Halle a. d. S.
Verlag von Otto Hendel.
1886.

Kunffy Lajos

vád

Táb Párismagy 82. l.

Kúnffy Lajos

l.

Lex Magy Tars

324. b. l.

Alex Allen Jones

25th Co. C.

a császár zöld vadászöltönyben, dombszerű magaslaton áll; van benne valami monumentális, egészben véve azonban elhibázott; a test, mintha minden pillanatban összeroskadnék a fej súlya alatt... Érdekes Boutet krinolinos hölgye, a második császárság milieujéhez stilizálva, melynek „Virágos kert" címet adott. Boldini vázaszerűen formált hölgyportraitjeiben sok az erőszakoltság, kevés az élet. A kiváló portraitisták közül Willette-t, Jaques Blanche-t s a tekintélyekből Carolus-Durant és Gustave Colint említjük.

A szobrászat, általában véve, ezúttal nem tükrözi vissza a nagyobb ambiciókat; Bartholomé egy pompás aktot mintázott „Fésülködő leány"-ában; sok a derű Injalbert csoportjában, hol egy izmos bachansnő igyekszik felemelni az elvénült faunt; naturalisztikusak a milanói Bugatti állatbronzai, medvét táncoltató oláh embere; érdekes Derré műve, a nyomorúságban és lelki fényben élt „Vörös szűz" Michel Lujza bronzszobra; Lefévre szélesen kezelt öreg bretonja.

A magyar művészet, mint előzetesen említettük, szokatlan gyéren van képviselve a Salon tárlatán.

A Párisban tartózkodó Kunfy Lajos egy öreg somogymegyei református lelkészt — le pasteur de mon village — állított ki, nemes egyszerűséggel és sok intimitással. A falusi tiszteletes verandáján, nyitott evangeliuma mellett ül s szórakozottan bocsátja le hosszúszárú pipáját; a fej igen érdekes karakter s maga a kép előkelő helyre került. Ferenczy Valér két kisebb méretű képet állított ki. Az egyik napnyugta, a másik faubourgi részlet. Mindkettőben a természetben való őszinte intim elmélyedés szól felénk. Azt hiszem, e Salon tárlatán most tűnt fel különösképpen egy magyar talentum, Czóbel Béla. Porcellános csendéletének eredeti az elgondolása. Fehér a fal, a porcellánok, a teríték és mindegyik érdekesen karakterizálva. Hasonlóan érdekes tanulmányfeje. Értékes művészlélek a soproni Graf Ilma, ki belga intérieurt festett; színben és rajzban erősen meglátszik rajta a franciák hatása. E helyütt említést teszünk még egy magyar származású szobrászról, az amerikai Diderich Huntról, Zala-Szent-Gróth szülöttje, ezidő szerint Párisban folytatja tanulmányait. Két merész kompozíciójú lovascsoportot állított ki.

A független művészek szalonja — Artistes Independantes — ezúttal a huszonkettedik kiállítását nyitotta meg. Abból az elvből indult ki, hogy a művészet csak akkor fejlődhetik, ha szabad törekvéseiben nem gátolják. Itt mindenki lehet sociétaire; szabadon küldheti be alkotásait, ki az évi illetéket, húsz koronát befizette. Aki önálló művészlélek, annak nem árthat, ha kisebb, esetleg fénytelen csillagok veszik körül, viszont ez utóbbiaknak buzdítás lehet s a jövőben tán nyernek ihletet. Tökéletes a technikája Ernest Corneille „L'auberg"-je (A fogadó) az éjszaka csöndjében és misztikus világában hangulatos e magányos ház, a környező hatalmas fákkal. Narcisse Anzelm az erdők és parkok lelkületét festi finom melancholiával. Szintén hangulatfestő Henry Fresnau; szereti a kisvárosi utcák piétásos éji nyugalmát.

Párisban tartózkodó magyar festőink közül Székely Andor nagy vászna kelt méltó figyelmet. Az izmos legény és leány a napi munka után vágynak ki a szabadba, üdítő levegőre, hol rövid ideig élvezik tűnő ifjúságukat. Erőteljes masszákban tárgyalja e nemes és egyszerű thémát a szerző: az egész kompozició és az alkonyati világítás tudásról és sok érzésről győz meg bennünket. Czigány Dezső önarcképe érdekes és jellegzetes; sok eredetiség van parisienne-jeinek szeszélyes vonalaiban, minőt talán csak Cayrontól láttunk. Sok ötletességgel, de már ultramodernséggel festett egy tájképet Czóbel Béla; erővel és életteljesen ábrázolta temperában, néhány művészbarátját.

A tárlat mintegy nyolc termet foglal magában.

LENDVAI KÁROLY.

MÜNCHENI KRÓNIKA. (Évi kiállítás a Glaspalastban. Visszatekintő kiállítás. Szecesszió. Kaulbach-arcképek. Francia neoimpresszionisták.) Az óriási Glastpalast-kiállításban aránylag kevés olyasmi van, ami egy rövid ismertető krónika keretében a fölemlítést, vagy méltatást megérdemelné. Sok tudás, becsületes szorgalom és rettenetes túltermelés tanúja a 67 túlzsúfolt terem. A „Scholle"-t kivéve, nem sok jellemző különbséget találunk az egyes külön kiállító csoportok között. A „Luitpoldcsoport" és „A müncheni művészegyesület" („Künstlergenossenschaft") csak annyiban különböznek, hogy az utóbbiban, mint rendesen, a vásárlóközönség ízlésére czélzó képek között több a gyenge, mint az előbbiben, de a jó, a kiváló mindkét félen egyforma ritkaság. Az előadás különbsége lassankint egészen eltűnik, a mesterséget mindkét részen egyforma ügyességgel gyakorolják és egyformán kevés mindkét csoportban a lélek legbelsejéből kiforrott kész művészi alkotás. Épp így nincs említésre méltó eltérés ezen két főcsoport és a többi német művészegylet kiállítása között (Berlin, Düsseldorf, Karlsruhe, Schleswig-Holstein). A berliniek kiállítása éppen nem bizonyítéka azon büszke riadó jogosultságának, melyet pár év előtt a birodalmi fővárosban a müncheni művészet vezetőszerepének eltünéséről hangoztattak. A berliniek határozottan gyengék. Tárgyválasztásban ugyan csak ott járnak, ahol a müncheni lomfestők (Kitsch), de tudásban és ízlésben messze mögöttük maradnak. Paczka Ferenc „Három magyar parasztlány"-a erős és üde színeivel és nemesen egyszerű tervezésével messze kiválik az unalmas környezetből. Düsseldorfból négy egylet rendezett külön kiállítást, ami valószínűleg csupán annak a jele, hogy a művészek itt sem férnek meg jobban egymással, mint másutt; általános megtekintés után semmi különbség sincs a négy egylet iránya és tudása között.

Művészet 1906.

Az elmult évek forrongása után bizonyos ellaposodás, vagy mondjuk csak eláltalánosodás látható a német művészetben ; a „Secession“ csaknem valamennyi képét szívesen befogadnák már a Glaspalast általános osztályába is. Erősen folyik a munka, gombamódra szaporodnak mindenfelé iskolák és egyesületek, kiállítás kiállítást követ és ugyancsak szorgalmas és gyorskezű festő legyen, aki mindenütt jelen akar lenni, hogy szűkebb hazáján kívül is megismerjék. De éppen ez a sokféle törekvés az oka, hogy kevés idő jut egy-egy mű megérlelésére és a felületesség uralkodik az egész táboron. Kétségen kívül gazdasági ok rejlik emögött, hisz a legtöbb képen megérzik már messziről az eladásra készültség. A névtelenek sokasága a boldog híresek felé kacsintgat és igyekszik a siker titkát eltanulni, aki meg a hír és vagyon berkeiben üdül, az hideg következetességgel folytatja a mesterséget, a jól bevált tárgyak örökös ismétlésével és egyéni modorának külszines megőrzése mellett mindig kevesebb igazi meggyőződéssel és tartalommal. Ezen „boldog birtokosok“ között a legföltünőbb jelenség Urban a „Luitpold csoport“-ból. Óriási vásznakat fest be semmitmondó, de Böklin mesterre tolakodóan emlékeztető képeivel, melyeknek egyetlen érdekessége talán csak az, hogy „mézga-enkausztika“ a festésanyaguk, olaj, vagy közönséges jó tempera helyett. Persze ezt a fontos titkot csak a tárgymutató böngészői vehetik tudomásul. Marr Károly, a néhány év előtt még oly előkelő és zárkózott csoport kitünő elnöke, hiányzik, de bezzeg megjelent Baer Frigyes, aki egyike leghíresebb jeleseiknek és aki a régi híresség oltalma alatt követi el évről-évre ismétlődő és súlyosbodó bűneit. Vastagon fölkent kadmiumos naplementében tündöklő hegyormok helyett most két őszi erdőt mutat be némi hősies fölfogással, de hihetetlen erőszakoskodással fölrakott piszkos barna szinekben. Schaefer Fülöp, Hoch Ferenc, Küstner, Thor Walter a régi úton járnak a megszokott biztonsággal, Schuster-Woldan Raffael csak egy közepes minőségű arcképet küldött, öccse: György elmaradt, Silbermann Ernő azonban, akiről már azt hittük, hogy a szines kőrajzok tömeges gyártásától egészen elromlott, mintha új erőre kapna. Három jó olajképén kívül öt, részben kitünő, rézkarc, két keret gondos és unalmas tollrajz és három bájos szines krétarajz viselik az ő aláírását. Hey Pál, a fiatal művészgárda egyik legtehetségesebb és legrokonszevesebb tagja „Tavaszi ünnep“ című képe egy nyári vendéglő kertjében mulatozó embertömeget mutat, pár száz kitünően jellemezve rajzolt alakkal, de a túlgondos rajz egy kevéssé még a festői egyöntetűség kárára válik. A magyar származású ismert „Fliegende“-rajzoló, Meissl Ágoston jól megfestett „Tükör előtt“ álló leányalakját fölemlítve, már nem sok marad a tíz teremben, ami bennünket érdekelne.

A Luitpoldisták három év előtt még visszautasították Welti Albert egyik legjobb művét. („Önarckép“, tavaly a svájci osztály egyik gyöngye), az idén pedig ugyanez a művész „A pénátok kiköltözése“ című képével menti meg a csoportkiállítás jó hírét. Egy öreg férfi tetemét viszik nyílt koporsóban a családtagok ki a lakásból, le a lépcsőn, a menet mögött jönnek a szobaajtókon kitódulva a ház védőszellemei pompás, túlvilágian színes ruhákban, kezükben egy-egy serleggel, amikből az édes vagy keserű életitalt nyujtják. A fölfogás eredetisége, a kis képből kisugárzó megható fensőség, a ragyogó, tiszta, mély szinek nemes és erős művészlélek tanúi.

A „Künstlergenossenschaft“ kiállítása csaknem 30 termet tölt meg. A középszerűség uralkodik itt, Schmutzler „Szüretelő nő“-je vezeti a lomfestők táborát, Ritter Gáspár óriási arcképcsoportja (6 életnagyságú hercegnő és egy kis hercegfiú) egész sereg csodálót vonz maga elé, akiket persze az ifjú hölgyek bizonytalan életkora és ruhája jobban érdekel, mint a divatlapokból ellesett tervezés és unalmasan édes színezés ; de a sok érdektelen lom között itt is akad értékesebb és jó munka elég. Nem elbeszélői szempontból (anekdotaképekben nincs hiány), de festői szempontból persze a legtöbbnek nincs semmi mondanivalója és a néző fáradtan jártatja szemét a tarka falakon és csakugyan olyan nagy képet kell, hogy fessen valaki, mint Pimonenkó Miklós tarkalámpásos „Zöldkarácsonya Oroszországban“, hogy a néző figyelme rajta megakadjon. Defregger „Tiroli paraszt“-ja, Diemer Jenő óriási tengeri képei (mindmegannyi óriási képes-levelezőlap) Bartels brillánsan festett bretagne-i vízfestményei, Fink, Willroider tájképei, Pitzner és Strützel munkáslovai, Best János kitűnő férfiarcképe, Grützner unalmas és agglegényeknek való „Kisértés“-e, Vastagh Géza ismert és ismét jó libái és csirkéi legyenek hamarjában az ismert nevek, vagy a művek érdeméért megemlítve. Itt látható Hegedűs Ferenc „Templomban“ című olaszországi képe is, mely olasz jó mesterekre emlékeztető meleg színeivel és komoly hangulatával ugyancsak erősen elüt a szomszédoktól. Kaulbach helyét az idén Papperitz foglalta el épp oly jól és édesen festett női és gyermek képmásokkal.

A „Scholle“ haladópárti csoport külön kiállítása az idén is, mint mindig, furcsa ellentétet képez a sok maradópárti között. Ők ma már nem szorulnak arra, hogy túlóriási vásznakkal vonják magukra a figyelmet és a hírszerző megbotránkozást, a legtöbb látogató útja először is ide vezet, ahol mindig van valami érdekes, némelykor rettenetes, sokszor becses és kitűnő dolog. Itt lóg a tárlat legjobban festett képe, Püttner Walter „Katoná“-i. Még a kevéssé hozzáértő is megdöbbenve áll meg előtte, nem a tárgy miatt (egy söröskorsóval és asztalkendővel ellátott asztal mögött ül egy ujságot olvasó bajor altiszt, míg egy másik katona az asztalra támaszkodva néz oldalt az ujságba), hanem mivel érezni kénytelen, hogy itt egy művész, kinek szeme

Kunffy Lajos

festő

Ujó M Zs L.

517. l.

Künffy Lajos
Ars Una 1924. 203. l.

NEMZETI SZALON

Künffy Lajos közel 300 képből álló retrospektiv kiállitást rendezett. A festőiskolákat megjárt, szorgalmas művész életmunkája van előttünk. A szorgalom minden pályán tiszteletet érdemel, ám a művészetben alig számit eredménynek. Nagy robajlások, égzengésszerű viharok, gyötrődések járják át az igazi művész lelkét. Künffy túlzottan egyenletes kedélyű művész, ezért ismétli annyiszor önmagát és nagy ritkán van új mondanivalója.

Biztatóan indult. Egyik korai munkáját a *somogytúri tiszteletes* képmását (3. sz.) ma is örömmel, élvezettel szemléltük. Bastien-Lepage-i finomságok vannak e szép portré fölfogásában, a jól karakterizált arc és kezek megrajzolásában. A paplak gyengéd, üde virágai szint, poézist, majdnem stilust adnak a szürke harmoniában tartott festménynek. *Felesége* arcképe (161. sz.), amely ugyanebből az időből — 1900 elejéről — származhatik, bájosan franciás reminiszcenciákat ébreszt. *Giesswein Sándor* arcképe már sokkalta banálisabb, noha a lángszavú papreformátor markáns feje, fekete talárja és lila cingulusa festői témául kinálkozott.

Plein-air tájképeiben, alakos kompozicióiban is találkozunk egy-egy sikerült, festői megérzésben fogant darabbal. Ilyen például a *Napsugaras őszi nap* (177. sz.), szinte nőiesen gyengéd szineivel, néhány frissen odavetett téli tájképe: *Hófödte ólak* (24. sz.)

Falusi ház hóval (102. sz.). Kisebb képei sikerültebbek a nagyoknál, a *Kordés ember* (77. sz.), amely csak vázlat, kvalitásokat nyújt, amelyek ugyanezen téma nagyobbméretű megfejtésénél hiányzanak. A *Hazafelé* (78. sz.) egyhangú sárgáival mélyen a vázlat mögött marad. Az érzés intenzitása vibrál a *Templom előtt* c. képen markáns vonásokkal karakterizált cigány-alakokon, (23. sz.), míg az *Öreg cigány gyerekekkel*, ugyanezen téma variánsa, a háttérben festőietlenül alkalmazott cserépfödte házakkal, szétesik és fölhigítva unalmassá válik. Egyik főhibája a látás egységének hiánya, amit lát, nem markolja föl erővel. Pedig milyen pompás cigány-modelljei vannak! Pettenkofen sohasem festette őket olyan nagy méretben, mint Kúnffy, mert ismerte erejének határait és azon igyekezett, hogy a kis képekbe belesűrítse minden egyéni tudását.

Rffy

Kunffy Lajos

Magyarság 1924 febr. 2.

A Nemzeti Szalon *Kunffy* Lajos összegyüjtött müveiből rendezett szép és érdekes kiállitást. A művész a háboru kitöréséig Párisban élt és dolgozott, most kiállitott gyüjteményeinek zöme (melyet régibb és ujabb munkáival bővitett ki) a Georges Petit-féle galériában keltett komoly feltünést. Müveit komoly elmélyedés, rajzbeli tudás és a szineknek megfontoltság mellett is dus hangsulyozása jellemzi. Témáiból legtöbbször erős magyar hangulat cseng ki. Szivesen ábrázolja a cigányok pittoreszk világát, a csöndes derüben fürdő falusi életet. (Nagyon szép a *Falusi bál* mozgalmas foltokban sok erővel és frisseséggel megfestett jelenete.) A *Lámpafénynél* finom tónusával emelkedik ki és lelkes, derék portré a Giesswein Sándoré. Tájképeit könnyed, dus levegő tölti be. Ezek közül a *Turi utca napsugárral* szól hozzánk legbensőségesebben, de finom skálát áraszt a *Sárga akác* is. Önarcképe a tárlat egyik legjobb darabja. A koronázásról festett kis vázlatai a szinek csengő erejével tünnek ki. A gyüjteményes kiállitás egy igen számottevő, derekas munkásságu müvészt reprezentál. *(—n.)*

vadar

8.40
4.60
8.40
8.40
3.40
4.40
4.20
2.20
—.90
3.90

es modernen Menschen
.t je 60–80 gut aus-
nen Photo-Aufnahmen.
ang.Handliches Format.
SONNE,MOND UND DIE PLANETEN
von Dr.P.Stucker.71 Bilder
ATTISCHE KULTSTAETTEN
von Walter Hege.57 Bilder
GOTTFRIED KELLERS LEBENSRAUM
von Dr.E.Korrodi.75 Bilder
DAS LETZTE GESICHT
von Dr.Egon Friedell.69 Bilder

Kunffy
~~Kunffy~~ Lajos dr

életrajz

ivod
=
Csókássy 105. l.

V. Károly

Mellig, balra néz, diszes
daillonban, melyet hadi ékitmér
rend öltözetét viseli, melynek
ret alján PLVS VLTRA jelmondatt
lirata a kép alatt hét sorban:

Hic Carolus Quintus
Cujus unica laus es
Is postquam orbem
Heroes ante se omne
De ipso tande Carol
ut ne quis posteror
obtinu

Rm., mér. a vk. 25.7 :

Szn. 1
332-

Kunffy Lajos dr.

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 233.
1927. 166, 606
1932. 196.
1929. 176

9

zágos Bizottsága.

dvány	száma:	19
	kelte:	19
	beérkezése:	19

letek száma:

ıl elintézett szám:

száma:

száma:

ı:

)

Kunffy Lajos

Szánkázó gyerekek.

olaff

Tm. Bp. 1932.

balrafordultan állva és sima
nen van ábrázolva. Jobb ke-
gja, balját pedig az oldalán
tatja. Kócsagos forgóval di-
bajusza hosszú, körszakálla
felett vállravetetten kacza-
ltóbbin kürt lóg. Felirata a
lűkkel: »BALAMBÉR I. HUNN
16.«.

rője 7·1 cm. — Lelt. sz. 1059. —
ch) Emil ajándéka 1907 április
az 1909 november 24-iki 5395
iki 656 (351–910) és a 3211–910.
910 január 10-iki (2095–909) és
910) sz. jegyzékek alapján. —
n (41–908).

Kunffy Lajos

Rab Imre, olajt

Tm. Bp. 1932.

II. Lipót:

Ezen „Chronologia IMPERAT
~~[illegible]~~ thesauro Christina
tem Panvinii, Stradæ, Ba
disposita Nomina, Patriam
uniuscuiusque exhibens A
TUM: Catalogo Summorum
curate respondens et Secun
facta a Joanne Simone Ne
látképe és a „Circulus A
római császárokra vonatkoz
látjuk II. Lipótot, a kuvek párokája
Jobb kezét csipőjére támasz
felett az aranygyapjas rend
függony lóg. A háttérben
szik. Felirata a talapzaton

LEOPOLDUS I
D. G. Romanor
S. Aug: Germ:
Lothar: et Bo
nat: d: 5 Ma
s alól középütt: J. S. Negg
Fekete modor, meretei cs

Kunffy Lajos

Állami pasztellfestő

MAFE kiállításán

1925.

barátok Diariuma. Évente 8 szám. (4 kettős szám) Előfizetési ára 2 P.

HÉT

Ingyen kapja a „Diariumot", aki a „Magyar Könyvbarátok" közé lép, mert az évi 20 P előfizetési díjért nemcsak 4 maradandó értékű, művészi köntösű könyv: a „Könyvbarátok Nagy Könyvei" jár, de a Magyar Könyvbarátok Diariuma is. (Egyetemi Nyomda Könyvesboltja.)

KE

SZE

Az ifjúság legjobb barátai a *Könyvbarátok Kis Könyvei.* Minden kötete mulattat, nevel, oktat. Évente 4 kötet jelenik meg. 10 pengő előfizetés.

CSÜTÖ

1

Ignác, Ignác

PÉN

2

Gy.-sz. B.-A., Karolin

SZOM

3

Balázs, Balázs

Kunffy Lajos

MAPFE tárlatan 1923

Székesfőv. pasztell díj

581

Erhard Johann Cristoph

Hid az erdőben. Rt.

K. 2.

102 m. 184 sz.

Künffy Lajos

Művészeti lexikon

419. l.

jobbra. Tejé elöl kopasz; gyér hajá,
szeme sötétbarna s arcza leberetrált.
es.
méretei 20:17 cm.

Kúnffy Lajos dr. I

Kaposvár

Munczarnok

1894. tavassi kiáll.

1894/95. téli kiáll.

1895/96. téli kiáll.

1896. mill. kiáll.

1898/99. téli kiáll. Páris.

1899–1900. téli kiáll. Varga, u.p. Sásd

1900 tav. kiáll.

1900–1. téli kiáll

1901–2. téli kiáll. Budapest
359, 362, 389

1902–3. téli kiáll. Páris.
130, 343, 357

1903. tav. kiáll.

1903–4. téli kiáll. 294–300, 595.

1904. tav. kiáll. 225, 239, 245

1904–5. téli kiáll. 562–568, 570

1905–6. téli kiáll. 222, 224–232
533

Ércolvasztó-tégely III. 212

Künffy Lajos dr. II

Műcsarnok

1906-7. téli tárlat 268

...ndományok allegoriája.
...yokat jelképező nő
...éskissé jobbra fordultan ül...
trónusának karfájára nehezedik, ...
...k térdére könyöklő baljával fejét támasz-
...sült haját középütt választotta el; fejét
...elynek alja lelóg, és bő ruhájá ...
...ztelen ifjú áll bal lábával ...
...ztáblaván, a melyet részben lepelje takar el.
...átszik a könyvrakáson.

...ei 191: 285·5 cm.
...ademia freskóinak eredetije.
...-diki előterjesztésre 1898. XII. 31-én kelt
...pján vétetett (384/98), a vételár elszámol-
... (18/99), az elszámolást 1900. III. 4-én a 20.75
...00).
...tatott 1900. XI 5-én (550/900)
...98 b)/900.

I

Kunffy Lajos dr., festőművész. A somogymegyei Orciban született, 1869-ben. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a budapesti tudományegyetem jogi fakultásán államtudományi doktori diplomát szerzett. Ezzel párhuzamosan megkezdte művészeti tanulmányait is a Képzőművészeti Főiskolán, majd a müncheni Akadémián. Innen Párisba ment és a Julien Akadémián Jean Paul Laurens és Benjamin Constant voltak tanárai. 1902 óta évről-évre résztvett a Société National des Beaux Arts és a Salon d'Automne kiállításain. Utóbbi társulatnak sociétairje is. 1903-ban a budapesti Művészeti Társulat felkérésére Budapesten francia kiállítást rendezett, melynek oly nagy volt a sikere, hogy a francia művészek hálából a Legion d'honneur lovagkeresztjét eszközölték ki számára. 1914-ben végleg Magyarországra költözött, ezt megelőzően még egy kollektiv kiállítást rendezett a George Petit Gallerieben, melyről az összes francia lapok nagy elismeréssel nyilatkoztak. A háboru óta két izben is volt kollektiv kiállitása Budapesten. Állandóan részt vesz a külföldi reprezentativ kiállításokon is. „A somogyturi tiszteletes ur" cimü képét és még három más művét a Szépművészeti Muzeum vásárolta meg. Igen nagy sikert ért el

„Falusi gyermektemetés" „Aratási ünnepély" c. vásznaival, amelyeket angol lapok is közöltek reprodukciókban, cigányképeivel és magyar táj és népéletből meritett alkotásaival. A naturalista és impresszionista irányzat hive, de megértéssel viseltetik a legujabb művészeti törekvésekkel szemben is.

17, 2
on) 2
on
... 2
ter
... 2
... 2

ŰVÉSZET

NGROIS * HUNGARIAN ART

AVONTA

ÜLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

yed évre 7.50 aranypengő
36 aranypengő

MŰVÉSZET-et tagilletmény fejében kapják
irat kiadóhivatalába küldendők
sekkszámla: 40.337

T, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 7. Telefon: 146-299

GYZÉK:

ber Antal: Stéger Györgyék gyüjteménye 233
olnár Ernő: Hollósy-levelek 248
ívészeti irodalom 254
regély Emy: Művészettörténeti bibliográfia az 1937. évről (Melléklet)

Kiruffy Lajos

impresszionista szabadtéri alakfestés

–

~~Műcs. kiáll, tól~~

Pipics 57. l.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Kunffy Lajos, festő — műterét
SOMOGYI NÉPLAP
1984 APR 14.

1021

Festményen a gyerekkoruk

Kunffy Lajos modelljei voltak

Cseléd szárnyasoltár ez ott a tiszta homlokú somogyi képtárban: Kunffy Lajosnak mindig volt szeme a környezete nyomorúságára, és nemcsak festette, de igyekezett is enyhíteni a kínokat. A szolgalét három meghatározó életmozzanatát vitte vászonra. A cselédi triptichon első festményén a születés nem felhőtlen öröme él, a középsőn vacsora előtt a család — az apai kenyérszegés avatja szertartássá —, a harmadikon a gyász sötét ünnepe. Színpadiasságában is nagy hatású festmény mindhárom. A nagycsaládból még élnek néhányan; a kenyérszegés szereplői közül kerestünk meg két modellt.

1. *Csekk Lajosné*, az egykori *Németh Margit* olyan tizenkét-tizenhárom éves lehetett, amikor a festmény 1926-ban elkészült; ott áll, fejét az anyai vállnak támasztva — a közelség védelmét jelent számára —, szemében gyermeki kíváncsiság.

— A nagyságos úr a műteremben festett meg minket, a szegénységünket. Akkortban nála szolgáltunk; derék ember volt, ahol tudott, segített rajtunk. Szegény anyámék tizenkét gyereket neveltek, úgyhogy mindenkinek nem is jutott hely az ágyban; a kicsiket *szfnin* tolták be az ágy alá, ott aludtak. Ez olyan kerekes kis *gurula* volt, a picik reggelre olyanok lettek a szalmatörektől, mint a fiaördögök, szegénykék. Mi nem szerettünk ott álldogálni, amikor festett a nagyságos úr. Pedig arra az időre külön fizetett apámnak. Bújtunk, elfutottunk, amikor a mester, *Roznik Ferenc* tanító úr mondta az iskolában hogy menni kell... Tudják, hatan élünk még azok közül, akiket megpingált Kunffy Lajos arra a vászonra. Most temettük egyik testvérünket Kaposban. Mit mondjak arról az időről? Mi, leányok tizenkét évesen kezdtünk dolgozni: kapáltunk, aratáskor markot szedtünk, kötelet terítettünk, kévét raktunk, mi álltunk a polyvalikba; különösen a bíbor töreke volt csípősen poros. Negyvenkettőben mentem férjhez itt, Tarpusztán, most Babod Balaton felé eső része ez. Összeraktuk a kis szegénységünket; az uram is cselédember volt. Negyvenkilencben épültünk, aztán éltük az újgazdai életet a nyolc holdon, majd meg a szövetkezetit. Így múlik az élet...

2. *Németh István* Pista gyerekként ott álldogál a kép bal felén, kezét az öccse vállán nyugtatja, szeme várakozóan a kerek kenyéren. Hány tél is tűnt el az időben azóta? Most hatvanhét éves, akkor meg kilenc volt. Hetedik gyerekként látta meg a napot. Életét regényíró foglalhatná könyvbe, itt ennyi álljon róla röviden.

— Túrban ott volt a hosszú cselédház, ahol ma a kultúrotthon áll. Egy családra jutott egy négyszer négyes konyha, egy tizenkét négyzetméternyi szobácska. Apám kocsis volt a nagyságos úrnál, a kommenció állott 12 mázsa gabonából (fele búza, fele rozs), 4 mázsa árpából, nyolcvan pengő fertálypenzből, petróból), sóból; kaptunk négyszáz négyszögöl kertet, tarthattunk egy tehénkét a borjújával, egy kocát a fiaival, fa volt, amennyi kellett, szalmát is adtak. Kunffy uraság igen rendes ember volt: karácsonykor elébe járultunk, a fiúk öltönyt és cipőt kaptak, a lányok sem maradtak ajándék nélkül. Az elemi meg az ismétlő után csikósnak mentem tíz-tizennégy lovat őriztem. Meglátott egyszer engem a nagyságos úr, hívat a gazdával, *Bizderi Sándorral*; megfestett lovastól. De nemcsak a Cili ló, én is belefáradtam. Öt-tíz pengőket adott a fáradságomért, mikor hogy. Amikor országosan levették a fertálypénzt negyvenre, s a petróleum juttatást is eltörölték, apám akármennyire első kocsis volt a tizenkettő közül, csak meg kellett gondolnia, hogyan tovább. Így kerültünk *Szücs Gyula* szolgálatába, aki 25 holdas túri nagygazda volt. Ígérte, azt a házat megválthatjuk, amibe beköltöztünk. Nem lett ebből semmi! Három év múlva azt mondta, kell a vejének. Apám nyakas, kemény ember volt, rávágta az ajtót.

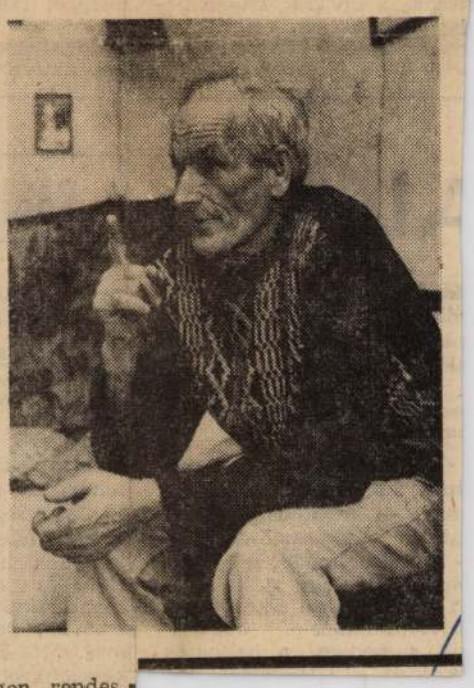

Elmentünk Mocsoládra; *Bánó Ivánnál* szolgáltunk. Nyáridőben, amikor a cselédembernek már nincs élése, le-leöletett egy hízót. Én hetven kasza között kezdtem aratni, máig sem felejtem. A sors aztán ide vetett minket Tardpusztára, az Inkey-birtokra. Negyvenöt után kaptunk 11 holdat, nekem meg holt hírem kelt. Hadifogság tartott vissza, negyvenkilósan kerültem haza. Pedig nekem még jó sorom volt, gépkocsit vezettem.

Apám már 75, anyám is 69 éves volt, hogy engem hazavezérelt a sors. De sokat dolgoztam a mért földben, a szilvási *ódalban*, a majori dűlőnél, a Diósnál meg a Bagó-dombon! Úgy mérték a földosztók mindenkinek: jusson jobb is, rosszabb is. A lánytestvérek férjhezmentek, én maradtam a két öreggel, míg éltek. Negyvenkilencben vettem el Schäffer Terikét, így ragadt rám az orosz nyelv után a német is. Elbontottuk a régi cselédházat, a bontási anyagból épült fel jórészt ez a ház. *Kapható* ember voltam mindenre, úgy ismertek a pusztán. Meg hát odakint megismerkedtem a kommunista hittel, én ebben akartam élni. De nem jót szólhattam egy bizottság előtt, mert igazat mondtam: hogy mit tapasztaltam a hadifogság idején odakint.

A túri téeszben kocsis voltam, aztán Utos traktor vezetője. Mert Pápán elvégeztem a traktoristatanfolyamot. Hatvannyolcban motorbaleset ért, amikor a kátrányi szülői értekezletről hazafelé tartottam. Hátgerinctörés, nyílt lábtörés. Öt évig voltam ezek miatt bajban. Hát leszázalékoltak. Négy gyerekünk van: két gyerek meg két lány, és nyolc unoka, így él az az egykori kisgyerek, akit a képre pingált Kunffy festő.

Leskó László

Fotó: Makai Károly

Szobor az „utazónak” Születésének 200. évfordulója alkalmából Kőrösi Csoma Sándornak Budapesten, a X. kerületben szobrot állítottak a róla elnevezett sétány végében. Tóth Béla szobrászművész és Tóth Tamás építész alkotta az emlékművet

Ha baj van, tömegek mozdulnak

Orvos és védőnő három községért

Hiába kerestük balatonkeresztúri rendelőjében dr. *Szekeres László* körzeti orvost. „Most Balatonújlakon rendel a doktor úr, majd biztosan felkeresi a fekvő betegeket is. Bizony, rengeteg a dolga...” mondták a falubeliek. Állításukat igazolta a balatonújlaki rendelő felnőttekkel és gyerekekkel zsúfolásig megtelt váróhelyisége. Sok az influenzás, az elfáradt szívű, megkopott idegzetű idős ember, akik segítséget várnak az orvostól.

— Nagy áldás ez a CB-rádió — mutat az autóba szerelt készülékre dr. Szekeres László, útban Balatonkeresztúr felé. — Míg rendelek, a lakásomra érkeznek a hívások, onnan pedig a feleségem értesít. A gyorsaságnak köszönhető, hogy több életet is sikerült már így mentenem. Különösen nyáron, amikor a felelőtlen vízbeugrások miatti szívgörcsök szinte mindennaposak.

A körzeti orvosnak csaknem minden percét munkája tölti ki. Mikor marad ideje a rengeteg társadalmi munkára? Mint területi vöröskeresztes elnök, nemrégiben például olyan akciót szervezett, melyre felfigyeltek megyeszerte.

— Az emberek két csoportja fokozott gondoskodásra szorul: az állami gondozott gyerekek és a szociális otthonokban élő idősek. Fizikailag semmiben sem szenvednek hiányt, lelkiekben annál inkább. A Zala megyei tanácsnak Balatonberényben működik egy nevelőotthona. A vöröskeresztes aktívákkal elhatároztuk, hogy a gyerekeket hétvégeken, ünnepeken kihozzuk a környékbeli családokhoz. Több mint kilencven kisgyerek töltötte így a karácsonyt igazi családban.

— Más alkalmakkor is bizonyítják a környék lakói önzetlen segítő szándékukat?

— A szamosi árvízkor például a károsultak gyermekei közül is jó néhányat az itt élő családok vettek magukhoz. Segítik az öregeket is: rendszeresen látogatják a segesdi szociális otthon lakóit. Ilyen alkalmak előtt nagy sütés-főzés kezdődik a községekben, mindenki küld valamit az időseknek.

Időközben megérkezett napi körútjáról dr. Szekeres Lászlóné, Anci néni. Harmincnégy esztendeje ad tanácsokat a kisgyerekes anyáknak.

— Ketten dolgozunk védőnőként: a kismamák látogatásán kívül a mi feladatunk a házasság előtti tanácsadás, a terhesgondozás, az iskolás gyerekek látás- és hallásvizsgálata, az iskolaérettség megállapítása. A körzethez háromszáz gyerek tartozik, van mit tennünk.

— Az orvos férj és a védőnő feleség hogyan segíti egymás munkáját?

— Ugyanazok a családok tartoznak hozzánk. Ha valahol beteg a gyerek, rögtön szólok a férjemnek, s ő is nekem, ha gondozási problémáról van szó.

— Különösen nyáron van ennek nagy jelentősége — veszi át a szót dr. Szekeres László. — A Balaton-partiak sajátos helyzetben vannak, hiszen emberek ezrei töltik itt a szabadságukat. Gyakran megtörténik, hogy a szülők elhozzák a gyereket nyaralni, s kiderül, hogy a kicsi ezért nem kapta meg a kötelező védőoltást. Ilyenkor sürgősen pótolni kell. Nagyon ébernek kell lennie tehát a feleségemnek is. A legnagyobb segítség, hogy üzenetközvetítő köztem és a betegek között.

Ezen a délelőttön három hívás is érkezett. Lázas betegek várják — három községben — a körzeti orvost. S ő már veszi a kabátját, hogy a délutáni rendelés előtt eljusson hozzájuk.

Ambrus Ágnes

ALGÓ

észeti eseményekhez. Az rókkal költőkkel újabb alotásaikról beszélgetve szeélyes motívumok, életrajadalékok felvillantásával ozzák emberközelbe a erzőt.

— Elsősorban abból meríink, ami magunkat is érekel — mondta Kulcsár atalin szerkesztő-riporter. A műsor módot ad készíinek, hogy egy kicsit a sat érdeklődési körüknek, edvtelésüknek hódoljaak, s egyben a hallgatók

RÁDIÓSZEMLE

ha nem is oldja meg azokat, azért segít a megoldásukban.

A film, a színház, a képzőművészet, a néprajz, a népművelés és az irodalomszociológia sem hiányzik a Társalgó palettájáról. A társművészeteket, társtudományokat persze úgy hívják segítségül, hogy mindig az írók felé, az irodalmi mű irányába indul el. Varga Imre és Kecskési Sándor szobrászművész például írók szobrait, portréit formázzák meg. Miközben saját munkásságukról beszélnek, íróbarátaik arcképét is vázolják. A színészek is örömest beszélgetnek egy-egy nagy irodalmi élményükről, az általuk olvasott könyvújdonságokról, felfedezett írókról.

— Érdekel a titok, miért fordul egy tőlünk távol élő, idegen ajkú író a magyar kultúra felé; miért fordít magyar irodalmat; miért népszerűsíti a mi művészetünket — mondta Kulcsár Katalin. — Ennek gyökereit kutattam finn sorozatomban is, melynek a harmadik részét áprilisban sugározzák, és Lassi Nummi költő vall benne. Rövidesen műsorra tűzik az Egyesült Államokban készített interjúimat is. Csemegének szántuk a XIV. századbeli angol Geoffrey Chaucer Canterbury mesék című könyvének magyar nyelvű kiadásáról Géher István irodalomtörténésszel rögzített társalgást is.

KUNFFY Lajos

(1) Tóth István sz., Szombathely, Savaria Mús., 1985
Bulló Éde, — " — — " —

(2) Kunffy Lajos, Ép. csak 6. 1985

Wagner István

Vivat Accademia?

Századfordulós tárlatok diszt-

Magyar Lichap. 1985. jan. 29. 6.

KUMFFY Lajos

Takáts Gyula: Egy festő visszaemlékezései.
In. T.Gy.: Tükrök szava - betűk arca. Bp.
Szépirod., 1985 147-151

Kunffy Lajos

○ Csütörtökön Kunffy Lajos festőművész vázlataiból nyílik kiállítás Kaposvárott, a megyei múzeumban.

Népszabadság, 1986. IX. 23

KUNFFY Lajos festő

GÉCSER Melinda: Galimberti Sándor indulása.
= Bonogyi Muzeumok Közleményei 9. (1992)
132.p. és skk. ill.

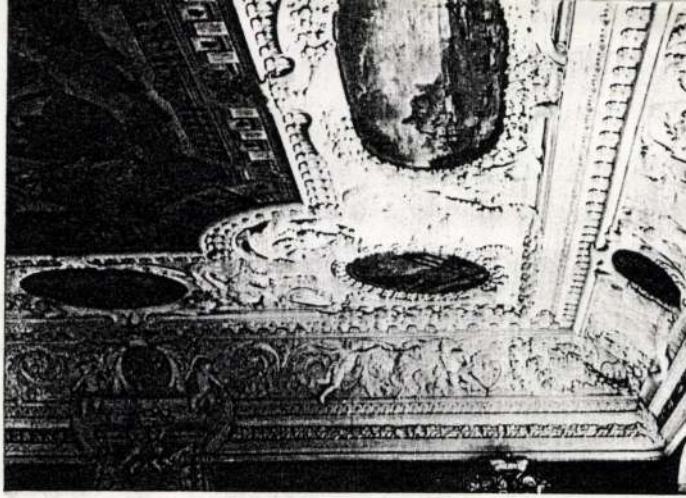

4. Gebsattelbau, 2. Obergeschoß. Kleiner Saal, 1696. Raum 3

Kunffy Lajos, festőrnüvész

Szily Géza már 3 éves korától rajzolt, ez volt ifjúságának legnagyszerűbb, színes játéka. A szülői házban, Tolnán, Kunffy Lajos-kép és gobelinek, grafikák adták a mértéket és'o tanulékony volt, első képein a tolnai környezetet, a nagymamája portréját festette meg.

Zosonczi Miklós: Szily Géza forrásai és tárlatai.
Népújság (Tolna), 1983. okt. 8.

Kuzffy Lajos

Wagner István: Századfordulós tárlatok divatja
Vivat Academia?

Magyar Hirlap, 1985. 1. 29

Kunffy Lajos

Életmű kiállítás Somogytúron

Hevesi Szemle 1985/2

Kunffy Lajos

kiállítása a nombathebyi
réptárban

Népszabadság, 1987. IX. 10

Kunffy Lajos, festőművész

1936. szept. 7.-én leplezték le Rippl-Rónai József szobrát, mely Lányi Dezső alkotása volt. E szobor előtt Kunffy Lajos mondott beszédet. Egyik mondata így szólt: „Kaposvár az egész országnak elismerésére tarthat számot, amikor emlékének ezt a szobrot emelte."
/említve/.

Hadányi Barna: Rippl-Rónai — a miénk.
Somogyi Néplap, 1981. júl. 5.

Kunffy Lajos, festőművész

Rippl-Rónai művészetéhez Kaposvár a közönséget értve – még mindig nem nőtt fel, azt a szemléletet, amelyet ő képvisel még nem értik; ebből a szempontból még Kunffy Lajos áll közelebb a közönséghez, mert érthetőbb. A szinek módja ugyan hasonló gyökerekből táplálkozik, impresszionista, – de inkább a naturalista jelleg uralkodik Kunffynál.

A Rippl-Rónai örökség.

1981. I. 20. VRH 20.15 DSné.

Kuroffy Lajos

Kiállítás a bőr Galériában

Magyar Nemzet 1985. 1. 12.

Kunffy Lajos

Kiállítás a gálosfai
Festetich-kastélyban

Magyar Nemzet 1985. VIII. 22.

Kunffy Lajos, festőművész

Takács Gyula költő és festő Kaposváron él, elmondja, hogy kisgyerek kora óta rajzol és fest. Kaposvár a festők városa: ott volt Vaszary, Galimberti, ide való Somogy megyébe Bernáth Aurél – és Kunffy Lajos is, akinek egyik visszaemlékezéseit a somogyiak adták ki ő, Takács Gyula írta az előszavát.

Esti Magazin

1983. XII 16. Kossuth 18.30 (Zné).

Kunffy Lajos, festő

L. : Zichy M.

É. T. Képzőművészet és iparművészet 379

Élet és Tudomány, Bp 1980. május 21 XXXV/12.

Kunffy Lajos, festőművész

Tabi tárlatán Bóka Dezső műveiben megörökítette a környéket. Festőnövelő ez a vidék. Somban Iványi Grünwald Béla született, Somogytúr Kunffy Lajos szűkebb hazája volt, ez a Balatontól látszatra félrecső hely is telített a táj festői feldolgozásaival.

Losonci Miklós: A figura és a környezet egysége.

Pest Megyei Hírlap, 1980. szept. 30.

Kunffy Lajos, festő

MÚZEUM

SZERKESZTI: ÉRI ISTVÁN

Lakodalom Somogytúron

Kunffy Lajost (1869—1962) a Balatonhoz közeli *Somogytúr* avatta a magyar falunak romantizálást elkerülő festőjévé. A száz évvel ezelőtti *Kaposváron* támadhatott kedve a festészethez. Emlékírásában maga idézi az élményt, hogy a könyvesbolt kirakatában mesésnek tetsző karriert hirdetett *Munkácsy* Mihály *Krisztus Pilátus előtt* című képének reprodukciója. Előbb kötelességtudóan létbiztonságot teremtett magának — jogásznak ment —, letudta a katonaságot, aztán követte földijét, a tőle alig idősebb *Rippl-Rónait*. Tanult és élt *Münchenben* és *Párizsban*, de aztán hamarosan visszatért Somogyba. Piktúrájának fölfrissítését tervezve kapcsolódott be apja gazdálkodásába. Földéződtek benne gyermekkorának mély, eleven élményei, s 1914-ben végleg Somogytúron telepedett le.

Nagy vásznakra festette jellegzetes alakokkal teli, bensőséges hangulatú képeit. Szomorúságot, pihenést, munkát, derűs tájakat varázsolt. Sok szép művét ajándékozta a kaposvári múzeumnak.

A képünkön is látható *Somogytúri lakodalmi mulatság* 1909-ben készült. Mint sok másik képéhez, ehhez is alaposan tanulmányozta a falujabelieket. A lányok és a legények kedvüket leltéky abban, hogy egy festményen úgy láthatták magukat, ahogyan Kunffy festette őket. Mesteri érzéke volt a művésznek ahhoz, hogy *ellenálljon a részletezés csábításainak* — amihez sok társa gyenge volt. A lakodalmi kép színei *frissek, élénkek* — az egyszeri, módosítások nélküli színfelrakástól. Erre a módszerre Rippl-Rónai tanította kollégáját — miközben sok-sok nyári napon ott vendégeskedett a kellemes Kunffy-kúriában.

Az oszlopos, tornácos hajdani *műterem* 1958-tól látogatható. A műveket azóta időnként cserélik — a Rippl-Rónai Múzeum gyűjteményéből. Nemrég az eredeti bútorokkal berendezett volt *lakóépület* is megnyílt a látogatók előtt: az *emlékmúzeum ezzel teljessé vált.*

Horváth János

891

XXXV/28

VILÁGA

kercsek szupravezető filmből

az elemi részecskék kutatásához hasznan mind erősebb mágneses mezőkre, gnesekre van szükség. Ez csak szupraxkkel oldható meg, de az igen drága lául a nióbium-germánium vagy a nió-szilícium ötvözetekből előállított mágtömegük és óriási költségük ellenére ják a kívánt mágneses hatást. A greitató intézet munkatársai egy merész iak elő a hagyományosnál sokkal könynágnestekercseket.

nőmérsékleten elgőzölögtetett ötvözetekrugalmas alapra *vékony rétegeket* viszz így készített filmszalagokat a kívánt elik. A filmek mágneses tulajdonságai lmúlják a hagyományos alakú mágneltérő kristályszerkezettel magyarázható. ti rétege szálas vagy tűs kristályszerkebbb rétegei hexagonális (hatszögű) kristályokból állnak. A szálas szerkezetű kristályok csúcsai koncentrálják az erővonalakat, ami magyarázza a filmek jobb mágneses tulajdonságait. *(La Recherche)*

Ebben a [illegible] *mágneses terve* kerültek, amely a hidrogénmag (proton) körül keringő elektron forgási irányát megváltoztatta, azaz *mindegyik atom elektronja azonos irányban forgott,* ami az újraegyesülés megakadályozásának egyik alapvető feltétele. Ez sem volt azonban elegendő a sikerhez, mert a cella falán mégis megindult az atomok egyesülése molekulává. Ellenben, ha az edény belső falát egy szuperfolyékony* *héliumfilmmel* védte, akkor a hidrogénatomok már valóban kizárólag egyediek maradtak. Ezt úgy sikerült bebizonyítani, hogy némi melegítéssel elpárologtatták a héliumfilmet, és ekkor pontosan azt a hőfejlődést észlelték, amely a hidrogénatomok egyesülésekor felszabadul.

Eddig a meglehetősen híg ($1{,}8 \times 10^{14}$ atom/cm^3) gázban *kilenc percig* sikerült az egyatomos állapotot fenn-

Kombinált nap- és szélerőmű

Jörg *Schlaich* stuttgarti mérnökprofesszor egy új típusú erőmű tervével foglalkozik, amely a nap- és a szélenergiát kombináltan hasznosítaná. A berendezés középpontjában egy nagyméretű toronyszerű *kürtő* áll, belsejében *szélturbinákkal.* A tornyot környező területet több emeletnyi magasságban *műanyag fóliatető* fedné. (Hasonló szerkezettel készült a müncheni olimpiai stadion fóliafedése.) Az úgynevezett *üvegházhatás* következtében a tető alatt a napsugárzás a levegőt jelen-

Emlékház Somogytúron

Az emlékház vendégszobája

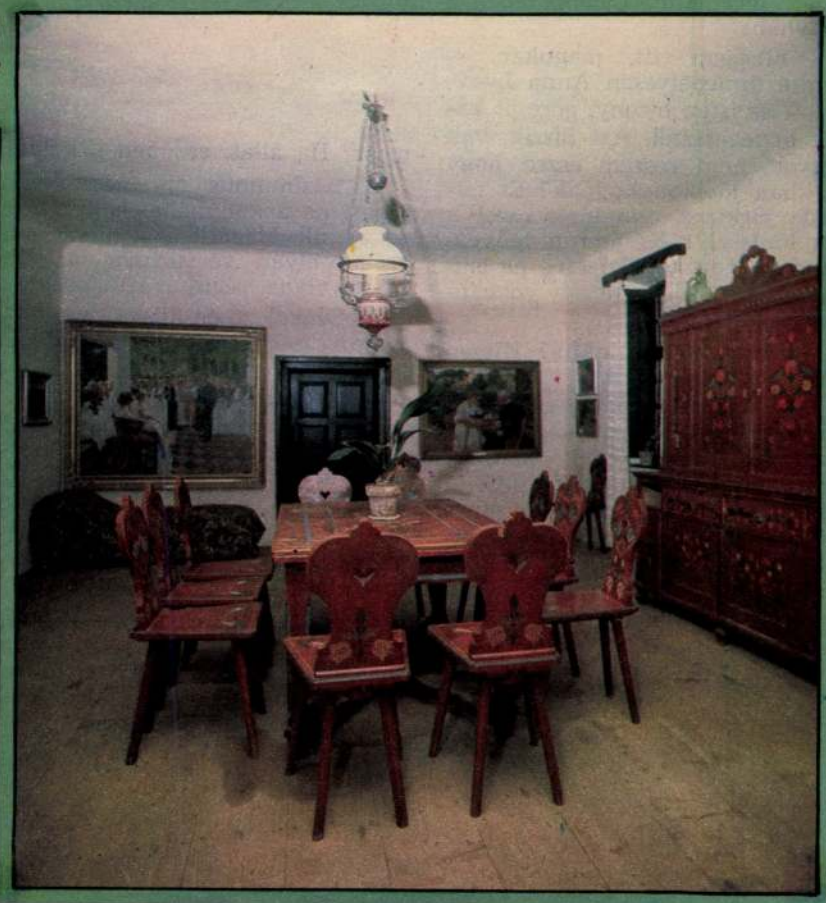

A művész kései önarcképe (részlet)

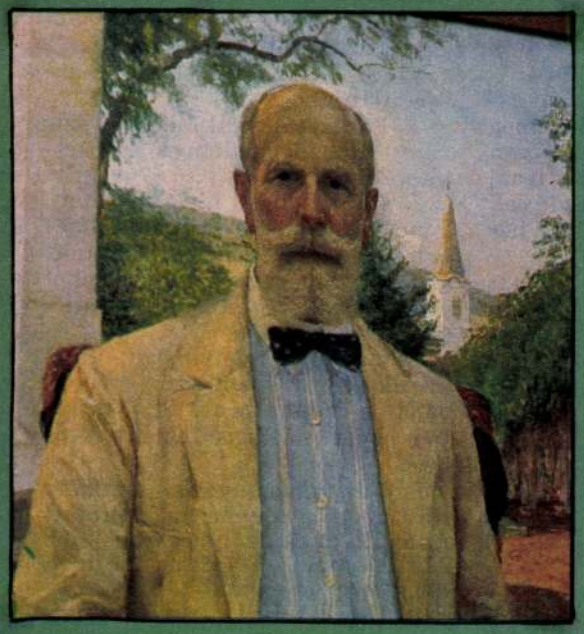

A festett bútorral berendezett egykori ebédlő

Kunffy Lajos sírja az emlékház kertjében

München, Párizs – Somogytúr, ezek voltak Kunffy Lajos, a francia Becsületrend tulajdonosa életének állomásai. Megbecsült kismester volt, a somogyi táj és paraszti munka megörökítője; az Érdemes Művész címét 91 évesen kapta meg. Hollósy Simon volt első tanára, és úgy tűnik, élete végéig követte Nagybánya szemléletmódját. Nagybányától távol is. Utolsó lakhelyén, a kicsi Somogytúron, amely párizsi évei alatt is szállást adott nyaranta számára, emlékház őrzi műveit, személyes tárgyait, még utolsó színkeverő palettáját is, a lokálpatrióta – vagyis a szülőhelyet hazaként szerető – hagyománytisztelet szép gesztusaként.

CSER ISTVÁN (MTI) FELVÉTELEI

venni, de még egyben lenyelné, jobb a papírpohár.

— Az almát ki fogja dobni — mondtam.

— Majd meglátjuk. Tán nem is jön rá, mostanában már a szeme is romlik. — Gelja néni az ajtóra nézett, mert Anna Lvovna lépett a konyhába.

— Elnézem itt magukat — kezdte ünnepélyesen Anna Lvovna —, és isten bizony, görcsöt kapok a nevetéstől. Azt hiszik, vak vagyok, nem veszem észre, hogy titokban jótékonykodnak? És micsoda cirkuszt csinálnak ezzel a titkolózással?! És ami a lényeg: mindezt kiért teszik? Még ha ember volna... de csak egy rosszindulatú micsoda...

— Maga nem sajnálja? Hiszen öreg — szóltam közbe.

— A sajnálattal, kedvesem, nem illik kérkedni, mert megalázó a másikra. Ami pedig a konkrét esetet illeti — folytatta és föltette a kávét —, a konkrét esetről nincs mit mondani. Valahogy el lehetett viselni, amíg betöltötte a... a funkcióját... a rosszindulatú kunsztjaival együtt ugye, de most? Ha állat, erdőben a helye!

A házimumus oly nesztelenül lépett be a konyhába. hogy észre se vettük. Megállt az ajtóban, s a szeme olyan vérvörösen lángolt, mint valaha, régmúlt ifjúkorában.

— Szóval... én állat vagyok — mondta csöndesen, és leült egy hokedlire. — Na, most majd megmutatom maguknak!

Nehezen, szaggatottan húzta a levegőt, ősz, ritkuló szőre felborzolódott a fején és a nyakán:

— Most rögtön... megrogyggyan... a lábuk! A lábuk! És... a padlóra... zuhannak! Aztán... Egy-kettő-három! A padlóra!

Gelja nénivel egyszerre vágtuk magunkat hasra. Anna Lvovna a tűzhelynek támaszkodva állva maradt, fölnevetett és farkasszemet nézett a házimumussal.

— Hát te? — kérdezte a házimumus. — Azt hiszed, rád nem vonatkozik? Hasra!

— Kegyeskedjék megmondani, miért kéne hasra vágni magamat? — vicsorgott Anna Lvovna.

— Mert én akarom.

— Rögtön szörnyethalok a félelemtől. — Anna Lvovna egészen közel lépett a házimumushoz. — Még hogy ő akarja! Csepűrágó! Tudod, mit tudsz? Összerondítani mindent a pikkelyekkel, és alamizsnán élősködni! Nemsokára szemétre hajítanak, te rongy, te senki! Le vagy írva!

— Le-ír-va! — ismételte meg suttogva a házimumus. — Ki van leírva? Én? Nem igaz! Nem igaz! Még jó erőben vagyok! Nézd csak meg, a másik kettő a padlón hasal.

— Hahaha! — tört ki a nevetés Anna Lvovnából. — Mert tettetik magukat! Sajnálnak, érted? Pedig már le vagy írva! Ott voltam a múzeumban, amikor leírtak.

— Nem igaz! — A házimumus felugrott a hokedliről, és fel-alá száguldott az ajtó és a tűzhely között, teljesen csupasz farka csak úgy kopogott a kövön. — Majd megmutatom én neked! Patkány leszel! Patkány!

— Hahaha! — volt Anna Lvovna válasza, s hirtelen teljes erőből rátiport a házimumus farkára.

KOVÁCS LÁSZLÓ RAJZA

A házimumus felordított. Hatalmas könnycseppek gurultak a szeméből, amely egyszeriben elhomályosult, önszínű lett. Gelja nénivel felugrottunk a padlóról.

— Nem szégyelli magát?! Hagyja békén! Benőtt már a feje lágya, hogy lehet ilyen kegyetlen!

— Patkány leszel! — sipította magánkívül a házimumus, és barna, görcsös ujjával megbökte Anna Lvovna vállát. — Egy-kettő-három!

— Hahaha! — Anna Lvovna egyre vidámabb lett.

Ekkor Gelja nénivel mi is rázendítettünk:

— Patkány leszel! Mocskos patkány! Rohadt patkány! Egy-kettő-három!

És Anna Lvovna hirtelen eltűnt.

Az imént még a szemünkbe nevetett, a válla csak úgy rázkódott a fehér blúzban, és most sehol sincs. Egyáltalán nincsen, mintha sose létezett volna.

Csönd lett a konyhában. Valami élőlény a lábamhoz vágódott, aztán a falhoz menekült. Visítottam egyet és felugrottam a hokedlire.

Egy hatalmas, szürke patkány surrant át a konyhán, és befutott Anna Lvovna konyhaasztala alá. A házimumus a falnak fordulva csöndesen szipogott.

— Ugyan már! — szólalt meg Gelja néni. — Hiszen sikerült! Ne sírjon! Jöjjön, egyék egy kis levest!

— Ezt... ezt maguk csinálták, és én... én tényleg le vagyok írva. Ez tény!

— Ne törődjön vele! — mondta Gelja néni, és óvatosan megsimogatta a házimumust. — És ne féljen senkitől. Ha bárki hozzá mer nyúlni magához, esküszöm, hogy... hogy beleültetem egy hangyabolyba.

— Én is — mondtam. — Jó lesz így?

A házimumus nem válaszolt: a falnak dőlve, hunyt szemmel, vékony, csupasz farkát maga köré kanyarítva már szundikált.

Oroszból fordította:
KIRÁLY ZSUZSA

ELŐD LÁSZLÓ

TŰZ

Kitört a hamutartó tűzhányója.
Három szökevénye:
A pernye, a füst és a láng
Az ég felé lódult, hogy bekormozza azt.

Kitört korlátja rabságából
Az óvintézkedésekbe szorított parázs.
Most rejtekeit fénylőn felmutatja,
Dühének titkos jegyeit.

Nem riogat tűzoltókat.
Nem falja föl a szobát.
Nem éri el a legalsó polcot sem,
Mikorra fölfalja önmagát.

KUNFFY LAJOS
Új Tükör 1983. XX. 18. sz.

Kunffy Lajos

szerepelt a Műcsarnok Tavasz tárlatán.

M. 1950. III. 15.

Kunffy Lajos

Képzőművészeti Társulat téli kiállításán a Műcsarnokban szerepelt.

Az igen nagy festői anyagból még *Kunffy* Lajos, *Remscy* Jenő, *Bánovszky* Miklós, *Vigh* Bertalan, *Aradi Edvi* Illés, *Eölvédy Gachal* József, *Bardócz* Dezső, *Z. Hadzsy* Olga, *Gulyás* Sándor, *Náray* Aurél, *Szmrecsányi* Ödön, *Viski* János, *Szokol* Vilibáld dr., vitéz *Darvassy* István, *Réti* Zsuzsa, *Lühnsdorf* Viktor, *Abonyi* Tivadar, *Szlávik* Dezső, *Fodor* Olga, *Sárközy* Elemér és *Oláh* Sándor műveit emelhetjük ki.

BH-929.XII.22.

Kunfy

Műveivel részt vasz az Arcképfestők kiállitásán, melyet a Nemzeti Szalonban rendeztek.

M.H. 93e.X.19.

Kunffy Lajos

Szerepelt a Miksarnok tavaszi tárlatán.

PH 1930. III. 15.

M.D.K.

Kunffy Lajos, festő

. . is részt vett az 1907 évi párizsi Salon d'Automne tárlatain.

- Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 72. old.
- /a cikk megj.: Budapesti Napló 1907. okt. 9./

Kunffy Lajos

Műcsarnok téli tárlatain szerepelt

Kunffy Lajos is hűségesen festi somogyi birtokának munkásnépét. *Udvary Pál* jól benépesített „Reggeli vásár"-t festett, *Kemény Nándor* „Pihenő napszámos"-t, *Fried Pál* színes tarka sokác menyecskéket, *Pállya Celesztin* „Boronálás"-t és vásári jeleneket, a náluk megszokott művészettel

PH.929.XII.22.

Kunffy Lajos

Művével részt vett a Nemzeti Szalonban rendezett Arcképkiállításon.

. 930. XI. 19. M

Kunfi Lajos

Berzsenyi Társaság dunántuli őszi találkán Szombathelyen szerepelt.

PH. 929. X. 16.

Kunffy Lajos MDK

Somogytur hóolvadás után, olf.

Jéghordás, olf.

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Kunfi

Műcsarnok téli kiállításán képé-
vel szerepelt.

PÓU·929.XII·22.

Kunffy Lajos

Műcsarnok téli tárlatán képe szerepelt.

NM.929.XII.22.

Kmetty

festőművész

Barcelonai világkiállitás - képzőművészeti kiállitása - kiállitási palotában - képével szerepel.

Porto.

Nemzeti Ujság
1929.VII.21.

Kunffy Lajos
festő

Méltatás

Tüskés Tibor: Kaposvári tárlat
Művészet, 1969. december – 47 kép.

Kunffy Lajos

Emlitre

Antalffy Gyula „Szamos jeszág" szerkesz
Kaposvár
Szamos szi Néplap, Kaposvár, 1970. feb. 8.

Kunffy Lajos festő

Műcsarnokban a nagy magyar kiállításon neve szerepelt.

EK. 932.II.21.

Kmetty Lajos

A barcelonai Arte Moderno-ban rendezett nemzetközi
műtárlaton ezüst érmet nyert

Pesti Hirlap
1930.II.9.

Kunfy Lajos

Środ

Lendvay Kárly. Párisi levél. Művészet

1908. 273. l.

755.

755. Pieter Boel.

Sz. Antwerpenben 1622-ben. † Párisban 1674-ben.

A vadkanvadászat.

A jobbra menekülő vadkant, a minden oldalról reá rontó kopók és vizslák üldözik, a melyeknek egyike eléje került. A kutyák közül három látható egészen, míg a többinek csak előrészét vagy fejét szemlélhetjük a szerint, a mint rohanva vagy a dombra mászva előbukkannak. Az üldözésben tíz kutya vesz részt, mert a vadkantól megsebzett tizenegyedik a földön fetreng. A háttér dombos vidék erdőkkel, hol a fák koronáiból egy tornyos vadászkastély bontakozik ki. Az égbolt felhős.

I
355.

Vászon, méretei 114 : 191 cm. — Mündler: VII. 37.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: IX. 21. *F. Sneyders:* Ein Eber von Hunden verfolgt. — 1815: X. 26. *F. Sneyders:* Ein Eber von Hunden verfolgt. — 1835: II. 23. *F. Sneyders:*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

SOMOGYI NÉPLAP
Kaposvár

1969 SEP 18

a külföldi filmekből ismertük a színes telefonokat, most már

L. G.

1021 Kunffy Lajos

Október: múzeumi hónap

Elkészült a múzeumi hónap Somogy megyei eseménynaptára. Október 2-án Somogytúron rendezik meg a múzeumi hónap megyei megnyitóját abból az alkalomból, hogy *Kunffy Lajos* festőművész születésének századik évfordulóját ünnepeljük. Az évfordulóra emlékkiállítás nyílik a Kunffy-házban, a művész életútjáról Bodnár Éva művészettörténész tart előadást. Október 5-én, vasárnap délelőtt nagyszabású díszfegyver-kiállítás nyílik a Rippl-Rónai múzeum képtárában. Néhány hónapos szünet után tehát ismét kitárul a múzeum kapuja a látogatók előtt. A díszfegyver-kiállítás anyagát a magyar fejedelmi és főúri kincstárakból állították össze. A marcali Berzsenyi-könyvtárban is bemutatják Martyn Ferenc Berzsenyi illusztrációit. Az ünnepélyes megnyitóra 12-én kerül sor. *Dr. Merényi Oszkár* előadásának a színhelye ugyancsak a marcali járási könyvtár; 13-án este Berzsenyi kutatásainak újabb eredményeiről számol be. 23-án este Kaposváron, a TIT-székházban *dr. László Gyula* Medgyessy Ferenc szobrász művészetét ismerteti. Hazánk felszabadulásának 25. évfordulójához kapcsolódik *dr. Kanyar József* előadása, melynek címe: *Az élet megindulása a felszabadulás után.* Erre az előadásra *27-én este* a TIT székházában kerül sor. Az üzemek és a múzeumok elevenebb kapcsolatát szolgálja majd az az előadás, melyet *dr. Draveczky Balázs* tart meg a Pamutfonó-ipari Vállalat Kaposvári Gyárában 28-án délután. Felszabadulásunk évfordulójának tiszteletére hirdették meg a művelődési osztályok, a KISZ, a Hazafias Népfront és a Rippl Rónai Múzeum a fegyvert és harci eszközöket gyűjtők pályázatát. A múzeumi hónap záróeseménye a pályázat eredményhirdetése és a díjkiosztás.

Két fényképes vándorkiállítás »utazik« októberben megyeszerte. A *Somogy megye néprajzát* bemutató kiállítást október 1-én a kaposvári ÉDOSZ Művelődési Házban nyitják meg, majd a VBKM-ben és a Pamutfonó-ipari Vállalat Kaposvári Gyárában láthatják a dolgozók. A *Mai Somogy* című kiállítást az említett helyeken kívül a Kilián György Úttörő és Ifjúsági Házban is bemutatják. Mindkét kiállítást — a hónap közepétől — vidéken is több helyen láthatják.

...ecében, és sor ke...
...sági delegációk cse...

...egkort

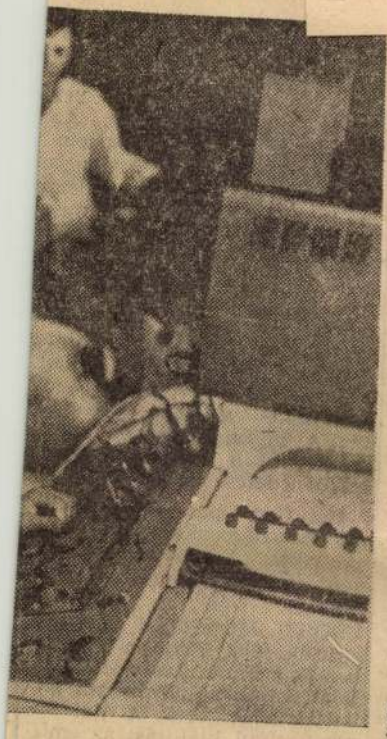

... a legkorszerűbb berendezésekkel

... *Alekszandr Nagornüj* harkovi tudósnak is, aki fölvetette azt az elképzelést, hogy az öregedéssel párhuzamosan fokozatosan csökken a sejtek proto-

...nol hozzák létre a Szovjetunióban e tudományág országos központját, Kijevre esett a választás. 1958-ban megalapították a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiája Kijevi Gerontológiai Intézetét.

Tíz év alatt az intézmény az egész világon tudományos tekintélyt vívott ki magának. A gerontológiai intézet munkáját három részre oszthatjuk: klinikai, kísérleti és higiéniai területre.

Az első a teljesen egészséges középkorú és idős emberek öregedésének biológiai lényegét kutatja. A kutatásokat negyven-ötven éves korban kezdik, amikor az öregedés első jelei mutatkoznak. A kísérleti részleg állatokon végez megfigyeléseket. A harmadik, klinikai részleg pedig konkrét tanácsokat ad az idős emberek ésszerű életmódjával kapcsolatban.

Az intézetben több új gyógyszert kísérleteztek ki, amelyek csökkentik az öregkori panaszokat. Külön értéke van a középkorú és idős emberek számára tudományosan megalapozott étkezési-napirendi és pihenési tanácsoknak. Az intézetben nincs semmi szenzáció. A komoly tudomány szenzációk nélkül igyekszik eredményeket elérni.

Kunffy Lajos: Aratók.

hitvány ringyó, eltakarodj innen és soha többet ne merj a szemem elé kerülni, mert nem állok jót magamról, ha . . .

Nem bírta folytatni. Ájultan esett a földre.

XI.

— A kisasszony költözik! — ezzel a hírrel szaladt be a szakácsnő Fricihez. — Már össze is pakkolt.

Frici magából kikelve szaladt le az udvarra. Megfeledkezett mindenről. A feleségéről is, akit különben a kisebbik huga, Mari vett gondozásába.

— Mi az, Sári? — kérdezte magából kikelve, mikor meglátta az idegen szállító-szekérre felhalmozott holmit, — mit akarsz csinálni?

— Elköltözöm. Ki a kertbe. Haza — tette hozzá kesernyés szájízzel.

— De miért, de miért? — dadogta Frici.

— Hát maradhatok ezek után tovább a házadban? — kérdezte Sarolta merev, lelketlen arccal.

— Riza nem beszélhetett komolyan — próbálta magyarázni Frici, — ideges, indulatos, mert megint viselős!... Ó, én hitvány állat — ütött a fejére kétségbeesve. De nem úgy értette s ha megnyugszik, jóvá fog tenni mindent.

— Azt hiszed? — kérdezte Sarolta. — Nagyon csalódsz. Riza most beszélt a lelkéből.

Ezt Frici már nem hallotta. Felszaladt az emeletre, hogy Rizától szerezzen bizonyosságot. Mari nem engedte be:

— Ne jöjj be. Csak felizgatnád. — Ó, te . . .!

— De nagy baj van! — nyöszörögte. — Sarolta elmegy. Itt akar hagyni örökre.

Most Riza felelt a hálószoba homályából:

— Csak menjen. Eggyel kevesebb lesz, aki bosszant. Bár régebben kidobtam volna.

Frici tehetetlenül legyintett s megint leszaladt az udvarra.

— De mit fogsz csinálni ott egyedül? — kérdezte kezét tördelve.

— Nem lezsek egyedül. A szobalány velem jön. Róza.

— És miből fogsz élni?

— Amim van. És fogok dolgozni. Majd megsegít az Isten.

Én is foglak segíteni — buzdult fel Frici. — Isten engem . . .

— Tőled nem fogadok el semmit. Érezned kell, hogy nem fogadhatok. Csak egyet kérek: az anyám ágyát. Amelyikben meghalt. Nem szeretném, hogy idegenek feküdjenek benne. Talán cselédek.

— Vidd, csak vidd! — mondta Frici s jórészt alig tudta, mit beszél s egyszerre kitört belőle a keserűség:

— Mit fogok én csinálni nélküled!

„Lesz, aki segítsen!" — akarta mondani Sarolta, de visszaparancsolta a már kitörő szót.

— Nézd, Frici — mondta — ami ma történt, már régóta készült, és el kellett jönnie. Kár bánkódni rajta. Hanem, búcsúzóra, Frici: Légy férfi, minden áron, mindenkivel

Pásztortűz 1933, 16.

A főtéri nagy ház

— Regény —

Irta: Nagy Péter (15)

Nem kapott választ. Ehelyett émelygés fogta el. Alig birta visszatartani a hányást. Végre sikerült nyugalmat erőszakolnia magára s akkor elindult haza, álmatlanságtól zúgó fejjel, fáradtan, az erőlködéstől kimerülve, terhességétől ingerülten és lehangolva attól a gondolattól, hogy anyja, ha élne, nem helyeselné merész terveit.

Mégis, amint hazaért, rögtön megkereste az urát.

— Légy jó, Fritz, tizenegy órára jöjj fel az ebédlőbe. Palit akkorra kértem, hogy számoljon be azzal, amit az üzletről megtudott. Azután — majd határozunk.

— Felmegyek, drágám — mondta Frici, majdnem vidáman. Úgy érezte a felesége hangjából, hogy talán már nem ragaszkodik annyira az üzlethez, mint eddig.

Pali már várta Rizát. Hadonászva mondta:

— Csak azért jöttem, hogy bejelentsem: megtaláltam a szakembert. Aki kevés fizetésért elintézi az üzlet külső részét. Amit az erdőben kell végezni. Nagyszerű ember. Becsületes, pontos és megbizható. És ő is azt mondta, hogy nagy vagyont lehet szerezni rajta.

Tizenegy órakor visszajött Leitner és hozta a szakembert. Nagytermetű, lomha járású, élénk beszédű örményforma ember volt. Ruhája rendetlen, kissé szegényszagú. Haja, bajusza gondozatlan, szeme értelmes, bár nyugtalan járású s ravaszságot rejtő.

Frici is feljött a műhelyből s hozta magával Saroltát, a Riza bosszuságára. Nem is nagyon titkolta, mert sűrű szemöldöke összerándult és rosszul rejtett izgatottságtól szapora beszéde egyszerre elakadt.

Az üzlet tárgyalását Leitner kezdte meg. Elmondta, hogy hány talpfa kell, milyen minőségű, milyen méretű. Hova mennyit kell szállítani és mikorra. Mi az ára, menynyibe kerül a kitermelése, szállítása, mennyit adnak érte és mi a bizonyos haszon. A számok csak úgy röpködtek a szájából s valósággal elkábították Rizát is, Fricit is. A szakember egy szót sem szólt közbe, csak folyton mosolygott s nagy elismeréssel bólogatott, Sarolta pedig figyelt, a legfeszültebb figyelemmel és néha-néha leírt egy-egy számot.

— Ebből látszik — fejezte be Leitner kiizzadva, elfulladva — hogy az üzlet — aranyüzlet. Megcsinálni pedig nem nehéz, mert a talpfák megszerzését, kifaragását, számbavételét, leszállítását, a parasztokkal való veszkődést, egyszóval a külső munkát elvállalja Kristóf barátom. Hozzám való barátságból. Mert fizetést keveset kér. Heti tizenöt forintot. És útiköltséget.

— Az mennyire mehet? — kérdezte Frici bizonytalanul.

— Nem sok, instálom — szólalt meg a szakember. — Nyolc-tiz pengő legfeljebb. Hetenként.

— A kidolgozatlan fát honnan kell beszerezni? — kérdezte most Sarolta.

— A vasut vonala mellett bőven van erdő mindenütt. Hol a községeké, hol földesuraké, hol jobbágyoké. Ebben hiány nincs s nem lehet fennakadás — magyarázta a szakember.

— De ugy-e, azt előre meg kell venni s kifizetni? — kérdezte tovább Sarolta.

Papp Kristóf rábólintott.

— És a munkásokat s a szállítást is!

— Csakis! — felelte Kristóf lakónikusan.

— És ki fog fizetni? — kérdezte megint Sarolta.

— A tekintetes úr, de az én kezemmel — mondta Papp Kristóf. — Mert ezt csak ott lehet végezni, a helyszínen.

— Mi pedig csak akkor kapunk pénzt, ha átvették a talpfákat, hiány nélkül?

Kristóf megint rábólintott.

— És ha hiány lesz? — kérdezte tovább Sarolta.

— De nem lesz hiány! — feleltek egyszerre Pali és Papp Kristóf.

— A fejemet teszem rá, hogy nem lesz — erősítette még Papp Kristóf.

— Lehet, hogy nem lesz — hagyta rá Sarolta. — De így is olyan nagy összeget kell befektetni az üzletbe...

— Hiszen ezért fordulunk a tekintetes úrhoz — vágott közbe Papp Kristóf. — Ha volna pénzünk, akár nekem, akár Pali barátomnak, nem engednők át másnak az óriási hasznot.

— Viszont, olyan nagy összeget kell befektetni — fejezte be megkezdett mondatát Sarolta — és még azonfelül bizonyára kauciót is...

— Nyolcezer forintot — erősítette meg Papp Kristóf.

— ... hogy alig tudnók összeszedni. Különösen a mostani nehéz viszonyok közt. A haszon pedig, ha minden úgy van és minden teljes rendben folyik, a legkisebb hiba nélkül, lehet tizenöt-húszezer pengő. Tehát nem olyan óriási, amint Pali mondta. Ezért...

— Ezért? — kérdezte Frici reménykedve. Amint Sarolta előbbre haladt nyugodt beszédével, úgy derült fel a Frici arca.

Sarolta felelni készült, de Riza nem engedte szóhoz. Attól kezdve, hogy Sarolta beleszólt a dologba, dühe folyton erősödött. Annál jobban, minél erősebbek és igazabbak voltak a Sarolta ellenvetései. Mikor pedig Frici maga nyíltan átadta a döntést Saroltánk, Riza nem bírt tovább magával. Dühe kiöntött és fékezhetetlenül elsodort minden gátat, minden tartalékot maga elől.

— Hát ki itt a ház feje? Én-e, vagy a férjem, vagy ez... a lány? Honnan vesz magának bátorságot ez a senki, ez az ingyenélő, akit kegyelemből tartunk, hogy bele szóljon a legnagyobb fontosságú ügyekbe s kereket vessen jól megfontolt olyan tervek elé, amik megsokszorozhatják a testvére vagyonát? Az én vagyonomat, a gyermekeim vagyonát. Mondd — fordult egyenesen Sarolta felé — honnan veszel bátorságot erre, te... te... hitvány, te...

— De, kedvesem — szólt közbe félénken Frici — ne légy igazságtalan, hisz én...

— Épen ez a vérlázító — fordult most férjéhez — hogy ez az ember, ez a . férfi, gyávaságból, vagy hogy magát kímélje, minden dolgát átháritja erre az aljas perszónára. A feleségét pedig hátrateszi. Hátrább az utolsó konyhaszolgálónál. Szégyen, gyalázat. Szegény anyám, ha...

Torkán akadt a szó, mert érezte, hogy minden szava hazug s hivatkozása anyjára a leghazugabb. Megnémult dühe most hisztériás rohamban tört ki. Tépte, szakgatta ruháját, haját, karmolta arcát. Úgy, mint akkor, Saroltával volt első összetűzése után.

Frici ijedten rohant hozzá. Átölelte s igyekezett lefogni karját.

— Kíméld magad, drágám — csillapította reszkető szóval — kíméld magad és gyermekünket.

— Kíméld gyermekünket — ismételte halálos gúnnyal Riza, megint megtalálva hangját. — Gyermekünket! Azzal persze törődsz. Csakis azzal törődsz. Mert egyebet nem tudsz, csak enni, furulyázni, meg gyermeket csinálni. Mert hitvány vagy, önző vagy, kéjsóvár vagy, mint minden férfi.

Frici majdnem megdermedt döbbenetében. Ismeretlen nő volt ez, nem az ő Rizája. Ismeretlen és közönséges, aki máris szégyenbe hozta. Intett Palinak, hogy menjen, hogy vigye el barátját. Ő maga pedig megint Rizához fordult, hogy csendesítse, magához térítse, visszaadja önönmagának. Sarolta, akit eddig béklyóban tartott az ijedtség, gyöngéd szóval indult Rizához:

— Édes lelkem — kezdett hozzá a megnyugtatáshoz.

De Riza félbeszakította, megint fellángolt dühvel:

— Elmenj innen, elhordd magad innen, te képmutató,

2) Kunffy Lajos
festő

Párizsban, ahol számottevő sikerei voltak a század elején; elmerte a francia bensőletrendet is.

Rippl-Rónai ival szoros barátságban volt. Korai művei közül kiemelkedik „Sób" c. munkája /1896/.

Későbbi képei vándorló ugányokat, öreg Dévényi Iván: Képzőművészeti évforduló lelenkor, Pécs 1969 XII. 1100.

3) Kunffy Lajos
festő

aratókat, tereferélő falusi lányokat, a Balaton partvidékét, a vidéki élet epizódjait ábrázolják hitelesen, igényesen. A festőgyakran örökíti meg festő-barátai ~~és ön~~ /Edvi-Illés Aladár, Iványi-Grünwald Béla/ és önmaga arcvonásait. 1924-ből való önportréját a kaposvári Dévényi Iván: Képzőművészeti évfordulók Jelenkor, Pécs 1969 XII. 1100.

4) Kunffy Lajos
festő"

Rippl-Rónai Múzeum őrzi. Egyik legmarcadandóbb arcképe Giesswein Sándorról készült.

1953-ban, majd 1960-ban retrospektív tárlata nyílott Budapesten.

„A Magyar Népköztársaság érdemes művésze" címet kapta.

Dévényi Iván: Képzőművészeti értordulók Jelenkor, Pécs 1969 XII. 1100

Kunfy Lajos

festőről cikk jelent meg a Somogyi hírlap kaposvári ujság 1905. julius 27-i számában „Kunfy Lajos" cím alatt.

Kárássy Sándorné: Rippl-Rónai a somogyi sajtóban 1885–1957. A somogyi muzeum füzetei 5. sz. 1965. 81

MDK

Kunffy Lajos

Szánkázó gyermekek, o.

Főv.Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

Az ő munkája a szepesi
Kapitula, 1424/, valamint
/Velká, 1439/ templom
Gál Konrád műhelyét, a
sodott.

Heyr: Rudolf /Bécs,
30./: osztrák szobrász
Több középületet diszi
/Egyetem, Parlament

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kunty Lajos

NÉPSZAVA
1967 OKT. 7.

...ciónak vezérigazgatója, magnetofon, rádió adó-vevő és ipari tv.

Kunty Lajos festőművész síremlékének avató ünnepségét ma tartják Somogytúr községben.

Az űrkutatás tíz éve

Teljes körképet ad az ...

épülő *férfiruha-szaküzlet*
lesz. A Vörös Október

Kémffy Lajos
Istönnüvész

Tavarsi Tárlat – Műcsarnokban – Képéről szerepel.

Pesti Napló
1929 III. 3

Kimffy Lajos
Istvánnyán

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban – képével szerepel.

St Est

1929 III. 3

Kiauffy Lajos
festőművés

Tavarsi kiállítás – Műcsarnokban – képével
szerepel. –

Esti Kurir
1929 III. 3

Kúnffy Lajos
festőművész

Tavaszi kiállítás - Műcsarnokban - aktkompozíció-
val szerepel.

Budapest, Hirlap

1929 III. 3.

Kunffy Lajos
festőművész

Tavaszi kiállítás - Műcsarnokban - arcképével
szerepel.

Budapesti Hírlap
1929 III. 3

Kunffy Lajos

MDK

Tél

Micsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

Ősz

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Kunffy Lajos MDK

Arcképtanulmány, pasztell

Műcsarnok 1941-42 téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Hófedte háztető, olf.

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Kunfy Lajos

Frank János: Lakatos Artur. L.A. festőművész kiáll. Fényes A.-terem, Bpest. 1960. szept.

MDK

Kunffy Lajos

Almák, of.

Árv. Csarnok 1o4. aukc. 1942. máj. 9. 1.

Kunff Lajos

Magyar akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban neve szerepelt

EK. 930. XII. 14

gyügyei Nagy Zsigmond
festőművész

karácsonyi műteremkiállítása.

VI. Wekerle Sándor-utca 22.

1930. XII.

Kunffy Lajos

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Múzeumban - képével szerepel. Ragyogóan szines virágai.

Magyarság
1930.XI.9.

Kunffy

Részt vesz a Műcsarnok harmadik nemzeti képzőművészeti kiállításán.

8 ó.ujság 1935.III.24.

Kunfy Lajos festő

ha avatják síkemlékét

Somogytúk községben

Nagyvarsa 1967 X. 7 4 old.

Dunffy Lajos festő

kapcsolatai Rippl-Rónai József
barátjával, Párizsban - Somogybau
Együtt festenek egy művet Vargón.

Visszaemlékezések Rippl-Rónai Jó-
zsefre, Somogyi Almanach 3 sz. Kaposvár
1958. 16-20 ~~old~~. l.

Dunffy Lajos

Lefestette Dippl-Dónai Józsefet munkaközben, portrét is készített őróla pasztellben, amely a somogyi múzeumba került. Dippl-Dónai is festett Dunffy-ről egy arcképet.

Visszaemlékezések Dippl-Dónai Józsefre

Somogyi Almanach 3. sz. Kaposvár 1958.

20 l.

Kunffy Lajos

cikket közli az olvasói mű „Visszaemlékezésem Rippl-Rónai Józsefre" címmel Rippl-Rónai József halálának 30-ik évfordulója alkalmából.

Visszaemlékezések Rippl-Rónai Józsefre,

Somogyi almanach 3. p. Kaposvár, 1958.

16—20 l.

Kunffy Lajos

Gólosfán két vászonra festett falképen dolgozik; 1905-ben befejezte Somogytúron a paplak előtt ülő", pipával-bibliával, Szászy József somogytúri tisztelettes életnagyságu arcképét. A festmény a Szépművészeti Muzeumba került, ahonnan az azonban eltünt.

Visszaemlékezések Rippl-Rónai Józsefre

Somogyi Almanach 3. sz. Kaposvár 1958. 191.

Kunffy Lajos

1906 nyarán Somogyturon „A gyermektemetés" című művén dolgozott, amelyet 20 db. más munkájával a festő a kaposvári muzeumnak ajándékozott. Látrányban Koller plébános arcképét festette meg.

Visszaemlékezések Rippl-Rónai Józsefre

Somogyi Almanach 3. sz. Kaposvár 1958. 19 l.

Kunffy Lajos

cikket ír Rippl-Rónai Józsefről „Visszaemlékezéseim Rippl-Rónai Józsefre" címmel.

Somogyi néplap, 1957. november 24.

Kávássy Sándorné: Rippl-Rónai a somogyi sajtóban 1885-1957. A somogyi muzeum füzetei 5. sz. Kaposvár, 1965. 34 l.

Kunffy Lajos

festőművész elrendezte Kaposvárott, a muzeum héjtárában Rippl-Rónai József hagyaték képeit.

Új Somogy, 1933. szeptember 20.

Kávássy Sándorné: Rippl-Rónai a somogyi sajtóban 1885-1957. A somogyi muzeum füzetei 5. sz. Kaposvár, 1965. 32 l.

1

Kunfy Lajos

festőről emlékszik meg az alanti cikk

„Kaposvári festő" sikere Párizsban. Kunfy Lajos a Georges palotában." Somogyi hírlap, 1913. II. 6

Kárássy Sándorné: Rippl-Rónai a somogyi sajtóban, 1885-1957. A somogyi muzeum füzetei 5. p. Kaposvár, 1965 181

Kunffy Lajos

kiállitott festményei:

Somogytúr hóolvadás után, olaj, 65 x 81 cm.

Jéghordás, olaj, 65 x 81 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

10. l.

Kunffy Lajos (mil. 1869)

A Termelőszövetkezet gabonaját
szépelik molossal. 1953.
o.v. 80 x 100 cm. J.b.l.: Kunffy 53
A művész tul.

Merőjardasáj a Képzőművészetben.
A Kat. bev. Matolcsi János.
Bp. 1959

22. l.

Kunffy Lajos Somogy 2002/2

HORVÁTH JÁNOS

Lapozgatás Kunffy Lajos emlékiratában

Negyven évvel ezelőtt, a kortárs művészet távlatán belül, 1962. március 12-én, 93 éves korában hunyt el a somogyi festőművészet „nagy generációjának" Rippl-Rónai és Vaszary mellett a harmadik alakja, Kunffy Lajos. Az ő életútjának is Kaposvár, Budapest, München, Párizs voltak a meghatározó jelentőségű állomásai.

A kaposvári gimnáziumi évek idején Galimberti Alajostól (1847–1897) és Koroknyai Ottótól (1856–1898) vett rajzórákat. Az idősebb Galimbertiről feljegyezte, hogy „...ő maga már nem festett, s kezdtem rájönni, hogy művészi tehetsége igen közepes. Mint ember végtelenül kedves volt, olasz fajtája minden bájával. Feljegyeztem még róla, hogy nagyon sokat cigarettázott. Rám akkor ifjú koromban igen nagy hatással volt, hogy a zsebében hordott purzsicsán dohányból bal kezével a zsebében megsodorta a cigarettát, és onnan már készen vette elő.

Nem vette rossz néven, hogy amikor modernebb festő jött Kaposvárra, hozzá pártoltam. Koroknyay Ottó Sárdról jött be Kaposvárra. A Somssich családnál élt, akkor már pár éve, mint bécsi rokonuk. Nevét is egy ottani puszta után változtatta magyarra...Koroknyay – igen bölcsen – nem engedett még festeni, csak rajzoltam élő modellek után. Ez már jó iskola lett volna, de a hetedik és nyolcadik gimnáziumi osztály nagy tananyaga miatt kevés időt szentelhettem a festészetnek...

... Gimnáziumi éveimmel kapcsolatban meg kell emlékeznem két kiemelkedő tanáregyéniségről: Hock János katolikus és dr. Rosenberg Sándor izraelita hittanárról. Hock János utóbb Budapesten mint nagyon népszerű hitszónok szerepelt. Pápai származású volt. Kaposváron egy gimnazista társunk temetésekor tűnt fel, amelyre az egész ifjúság a tanári karral együtt kivonult. Halotti beszéde oly megrázó volt, hogy az egész város erről beszélt. Hamarosan ezután országgyűlési képviselő lett. Ugyanis a 48-as párttal szemben az igali járásban olyan kormánypárti jelölt kellett, aki szónoki tehetségével a pártot győzelemre viszi. Tallián Béla főispán épp nagy szónoki képessége miatt Hock Jánost kérte fel erre, és csakugyan győzött is. A kormánypártnak azonban hamarosan hátat fordított. Utóbb újságírói és hitszónoki szereplése tette népszerűvé. Csak úgy tódult a pesti közönség meghallgatására a Ferenciek templomába. Rippl-Rónai ebben az időben Budapesten egy nagyszerű, életnagyságú szénrajzot csinált profiljáról. Mely mefisztói benyomást tett.

A másik érdekes tanáregyéniség dr. Rosenberg Sándor volt, aki nyugati tudós benyomását keltő, finom arcvonású ember volt. Pirospozsgás arcát gesztenyebarna, gondozott szakáll övezte, és világosbarna szemei mindig mosolygóan tekintettek aranykeretes csíptetője alól. Ragyogó szónok volt. Erős meggyőződésű 48-as volt. Független gondolkozására vallott, hogy a vegyes házasságok mellett foglalt állást, amikor az erre vonatkozó törvényről országszerte nagy viták folytak...

... Abban az időben a gimnáziumban igen liberális szellem uralkodott... Az érettségit »jó« eredménnyel végeztem. Ennek jutalmául apám elvitt egy kis olaszországi körútra... Szeptemberben Budapestre vitt atyám, hogy a jogi fakultásra beiratkozzam. Nem ellenezte, hogy a művészettel is foglalkozzam, hiszen annyi galériát, annyi képet látott olaszországi katonáskodása alatt, hogy szívesen gondolt arra, tán majd a fia is tud ilyeneket festeni. Azonban apai gondoskodásból mégis megkívánta, hogy diplomát szerezzek a jogi fakultáson."

Kunffy Lajos a művészeti tanulmányait a jogászévekkel egy időben, 1887-től a pesti Mintarajziskolában kezdte el. A szülői tetszés elnyerése érdekében lemásolt egy múzeumban függő Benczúr-festményt, majd átállt a divatosnak számító Vágó Pál esti iskolájába. Délelőtt a jogi egyetemre, délután Vágó műtermébe járt. Jogász végzettsége szerinti állást soha nem vállalt. Művészi törekvéseit mindenek fölé helyezte. Művészeti problémák okos megfogalmazásában és a kultúrdiplomáciában viszont sikeres lett.

1891-ben utazott Münchenbe, ahol néhány hónapig tanult Hollósy Simon magániskolájában, majd egy fél tanévet a Festészeti Akadémián.

„Az Akadémián Hackl tanár osztályába kerültem. Itt két magyar fiút találtam: Komaházit és Lyka Károlyt...Lyka esztétának, műkritikusnak készült. Igen helyesen szükségesnek tartotta, hogy gyakorlatilag megismerkedjék a rajzzal és a festés technikájával... Ez időben érkeztek vissza ifjú magyar festők Párizsból 1892 tavaszán: Csók István, Ferenczy Károly, Iványi Grünwald Béla... Ők aztán beszéltek nekünk Párizs művészeti életéről, nagyszerűségéről és elfogott a vágy engem is, ott folytatni tanulmányaimat... Már október elején útra keltem...A Julianban eltöltött három év, 22 éves koromtól 25-ig a boldogság évei voltak, telve a művészi sikerek reménységével. Milyen gyönyörűnek láttuk az életet, a jövőt... Elmondhatom, hogy a Julian Akadémián nagy szorgalommal dolgoztam, egy órát sem mulasztottam. Szívvel-lélekkel csak a művészetnek éltem. Ez visszatartott attól is, hogy szerelmi kalandokba bocsátkozzam, pedig a nagy áruházakból este 6-kor kitóduló fiatal leányokkal könnyen lehetett volna ismeretséget kötni... Nekünk fiatal magyar művésznövendékeknek fényes találkozóhelyünk volt Munkácsy Mihály, Párizsban is ünnepelt mesterünk palotája."

Rippl-Rónaival, a volt Munkácsy-tanítvánnyal, a Nabis művészcsoport művészetújító tagjával Párizsban került szorosabb barátságba. Kunffy nyaranként apja gálosfai birtokán vakációzott. Az 1892-beli nyárra vonatkozóan írja: „Ezen a nyáron jött haza hosszú évek után Rippl-Rónai is szülei látogatására. Őt is meghívtam... együtt élveztük Párizs után a falusi nyugalmat és a park árnyas pihenőit. Rippl-Rónait megihlették a kúszó töklevelek sárga kelyhű virágaikkal, ezekről festett dekoratív dolgokat..."

Kunffyt a plein air festészet ragadta meg. Itthoni nyaralásai során egyre nagyobb szabású kompozíciókat festett ebben a szellemben a falusi emberek világáról. Párizsi első szereplése a francia művészek szalonjában a *Teázó társaság* című művével történt 1894-ben, amely még nem plein air kép volt. Sőt felhagyott e modern stílussal akkor is, amikor a honfoglalás ezredik évfordulója alkalmából meghirdetett budapesti Millenáris Kiállításra a bibliai Jóbot festette meg Munkácsyéhoz közeli felfogásban (1896).

„A milleniumi kiállítás megnyitására Budapestre utaztam. A *Jób* a Műcsarnok harmadik nagy termének nyugati fala közepére került, alatta Munkácsy *A sztrájkolók* című képe volt felakasztva. Jobbról és balra is Munkácsy festményei vették körül képemet..."

Jóleső érzéssel vette munkájának ily módon történt „befogadását", de úgy döntött, hogy más irányban folytatja tovább a festészetét. Kunffy a tehetség és művészi program tekintetében a Nagybányai Iskola alapító művészeivel rokonítható. Egykori mestere, Hollósy Simon 1896 májusában költözött Nagybányára tanítványaival és fiatal, lelkes kollégáival, Ferenczy Károllyal és Iványi Grünwald Bélával a fények és a színek beható elemzése céljából. A nyaranként újra és újra megismétlődő összejövetelek eredményezték ötven éven át a festőtelep egész magyar festészetet megújító jelentőségét. Kunffy szerencsés családi és anyagi helyzete következtében nem gondolt arra, hogy Nagybányára utazzék, ahol a lakásról és az ellátásról a művészeknek kellett gondoskodniuk. Neki ott voltak apja birtokai, ahol mindene megvolt a művészi munkához. Gálosfa után 1899-ben a Baranya megyei Vargán festett.

„Ez a kis Varga nagyon megőrizte népies régi jellegét épületeivel, népe tatár fejével és viseletével. Éreztem, hogy ez a kis falu kincsesbányája lehet piktori munkálkodásomnak... Ezen képeim 1901-ben, a Téli Tárlaton kerültek kiállításra a budapesti Műcsarnokban... Kiállításom sikere arra az elhatározásra bírt, hogy Budapesten telepszem meg és műtermet keresek. Elhatározásomat egy más esemény is befolyásolta. Szerelmes lettem, komolyan."

Egy 18 éves szép és okos, vörös hajú, budapesti lány, tehetséges zongorista, Tiller Ella lett a szíve választottja a 30 éves, délceg megjelenésű, rövid szakállt viselő művésznek.

„Mindennél jobban foglalkoztatott azonban most már a házasság terve, de rá kellett jönnöm arra is, hogy a családalapítás nem könnyű dolog egy kezdő festő számára. Egyszerű lett volna a megoldás, ha otthon maradok, és apám egyik gazdaságában kifejtett tevékenységemmel megszerzem a létfenntartás eszközeit."

Kunffy akkor élte művészi kibontakozásának legnagyobb szárnyalását. Magasrendű eszméit, küzdőszellemét jellemzi egy eset. Berzeviczy Albert országgyűlési képviselő egyik parlamenti felszólalásában nagyon kikelt az ún. szecessziós piktúra ellen. Kunffy válaszul reflexiót írt a *Műcsarnok* című szaklapba: „Kifejtettem, hogy az országgyűlés nem illetékes fórum, hogy tudományos vagy művészeti irányok felett bírálatot mondjon. A budget tárgyalásnak csak az lehet a feladata, hogy a megfelelő eszközöket biztosítsa a tudósok és művészek munkájához, mert csak így szolgálhatják a kultúrát. Szakértők feladata megállapítani, hogy tudományos kutatások vagy új művészeti irányok helyes úton haladnak-e..."

„Ellával tervezgettük, hogyan fogjuk jövő közös életünket berendezni. Ő arra hajlott, hogy Párizsban telepedjünk le. Ott inkább magunknak és a művészetnek fogunk élni. Nem volt nehéz engem erre kapacitálni, aki annyira Páris varázsa alatt álltam. Tisztában voltam ugyan azzal, hogy Párisban művészi keresethez nem fogok jutni, mert akkor már idegen művészek ott anyagilag nemigen boldogultak, és a franciák közül is azok, akik már hírnévre tettek szert.

Hiszen azért települt már haza Karlovszky, Rippl-Rónai is... Úgy gondolva Ellával, hogy a szülők részéről biztosított jövedelemmel szerényen fogunk élni ..."

Művészeti élményekben gazdag olaszországi nászútjuk után a művészetek fővárosába költöztek. Párizsban született egyetlen gyermekük, Zoltán. A családi közegben és a francia tengerparton festett képeinek a Salon d' Automne-ban volt a legjobb fogadtatása. Annak művészi egyesülete zsűrimentes tagjává választotta. A budapesti Képzőművészeti Társulat egy kortárs francia és amerikai festők munkáiból álló kiállítás megszervezését bízta Kunffyra. A szakértelmet, diplomáciai képességet megpróbáló feladat sikeres teljesítése miatt a francia fél 1903-ban becsületrenddel jutalmazta őt.

Legjobb képeit az otthon töltött nyarak során festette. A somogytúri 1000 holdas birtokot 1905-ben kapta apjától. A rajta álló 19. századi nemesi kúriát még nagyapja vásárolta a Bosnyák családtól. A birtokgazdálkodást eleinte Károly nevű öccse irányította, aki Halle Gazdasági Egyetemén szerzett szaktudással tovább növelte a Kunffyak birtokait.

A művész Somogytúron fedezte fel a képi világát megújító nagy hajú, sötét arcbőrű, tarka ruhás cigányokat. Az egzotikus hatás, amely a cigányok életmódja és külsőségei révén Kunffy festészetében megjelent, Párizsban nagy népszerűséget, egyedülálló karakterizálást hozott részére. 1913-ban jutott a siker csúcsára a Georges Petit Galériában rendezett, 144 képet bemutató kiállításának alkalmából. A szép karriernek az I. világháború kitörése vetett véget. El kellett költözniük Franciaországból, és Budapesten, illetve Somogytúron kezdett a művész új életet. Beletanult a gazdálkodásba, és Somogytúrt a művészet otthonává tette. A görög templomok homlokzatának mintájára maga tervezte meg s építtetett hatalmas műtermet.

Kunffy második életszakasza, amely a közelünkben zajlott le, jóval ismertebb az előzőnél. Itthon beárnyékolta őt Rippl-Rónai nagysága. A magas kort megélt művész bölcs, visszavonult életet élt. Abban a becses emlékiratban, amelyből hosszasan idéztünk, egy rendkívül értékes ember tárul fel előttünk. Nagyon érdekes történelmi mozzanatok színezik az életét. A két világháború között is kapott diplomáciai feladatokat.

Szeretnénk, ha sikerülne az itt olvasható emlékirati lapozgatásunk nyomán nagyobb figyelmet, érdeklődést kelteni Kunffy személye és művészete iránt. A műgyűjtők körében igen kedveltek a képei. A budapesti aukciókon emelkedik műveinek árfolyama. A Somogy megyei múzeumi szervezet nagyon gazdag a Kunffy-alkotásokban. Somogytúron a két épületből álló Kunffy Lajos Emlékmúzeum várja látogatóit.

Az idézett kiadvány: Kunffy Lajos: Visszaemlékezéseim. Kaposvár, 1981. Somogyi Almanach 31–33. szám

1) Knuffy Lajos
festő

1869–1962-ig élt. Életének legjelentősebb részét Somogytáron töltötte.

Eredetileg jogásznak készült. Elkerült ~~Bécsbe~~ Münchenbe. ~~[illegible]~~ Hollósy Simon csoportjához csatlakozott.

Később bentazta fél Európát. Sokáig élt

Dévényi Iván: Képzőművészeti évfordulók
Lelenkor, Pécs 1969 XII. 1100

Kunffy Lajos
tes Lö[illegible]

KUNFFY LAJOS

Magyar Világ 37. évf. 197. sz. 2004. aug. 24. 14. l.

* **Kunffy Lajos,** a századforduló kiemelkedő festőművésze műveiből nyílik kiállítás augusztus 25-én, szerdán este hat órakor a kecskeméti Bozsó Gyűjteményben (Kecskemét, Klapka u. 34.). *(mh)*

tipusztit, s Várkony alakuljon át
nden /Drávapiskiben praeorans
dve egyszerre megváltozott itt min-
em lehetett ráismerni a gyülekezet-
k megválasztását is kierőszakolták,
ást vittek végbe, hogy rövidesen,
et vesztették az emberek. Közben
saját kezüleg hamisitott mük.[ödési]
s annak alapján választották meg,
ossz volt /tessék megnézni a fel-
928 évi j[egy]zőkönyvében[2] - négy
ödési] biz.[onyitvány]-ba beirta,
egindult az előzetes eljárás - ő

12.17

M.D.K.

Kunfy /Kunffy Lajos/

Lázár Béla: Téli tárlat c. cikkének "Az ember" c. fejezetében a müvész/ munkáját/ "..előkelően idegen"-ként emliti.

Magyar Salon, Bp. 1903. nov. hó. 4o. kötet 273-281. lap

Kunffy Lajos

Síremlékét október 7-én avat-
ják fel Somogyhárson.

Magyar Nemzet, 1967. X. 6. 4. o. Hanló

M.D.K.

Kunfy

"Érdekes pasztell studiumát" emliti meg Lázár Béla: "Tavasz tárlat"-ról szóló cikkében.

Magyar Salon, Bp. 1900. május
321-344. lap

Kunffy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

1983 OKT -6.

— Tegnap jubilált a Kunffy-kiállítás. Tíz évvel ezelőtt nyílt meg az első tárlat Kunffy Lajos műveiből. A somogyvári ház udvarán tavaly óta fehérmárvány síremlék őrzi a művész emlékét.

M.D.

Kunffy Lajos
festő

A Somogy megyei képző művészek
1956. évi jubileumi kiállítás án
vezít vett.

Márffy Albin: Soós István...
Művészet, 1969. ápriles – 26 lap.

Kunffy Lajos

Somogyfúr hóolvadás után, o., 65 x 81 cm
Jéghordás, o., 65 x 81 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítása 1957,
Kat. nem. Kisdéjinés Kisimi) réni

10.

M.D.K.

Kunffy

Aratási jelenetének friss szineit és jó levegőjét dicséri Lázár Béla: "Téli tá lat" c. beszámolójában.

Magyar Salon, Bp. 19o1. február hó
982-994. lap

Kunffy Lajos „festő"

M.D.K.

nevét említi:

Huba László: Budapest - Somogy - Zala

Bp. /é.n./, Panoráma, /Magyarország irásbanés képben/ 11.köt./

41. old.

M.D.K.

Kunffy Lajos, festő

1869-ben Somogyiron született, ahol egykori házában emlékmúzeumot rendeztek be. Kunffy akkor a nagy magyar festőnemzedékhez tartozott, amelynek ifjúsága a nagybányai és szolnoki iskola alapításának idejére esik. A múzeumban 70 kép látható.

Huba Lászbó: Budapest - Somogy - Zala
Bp. /é.n./, Panoráma, /Magyarország írásban és képben 11.köt./
66. old.

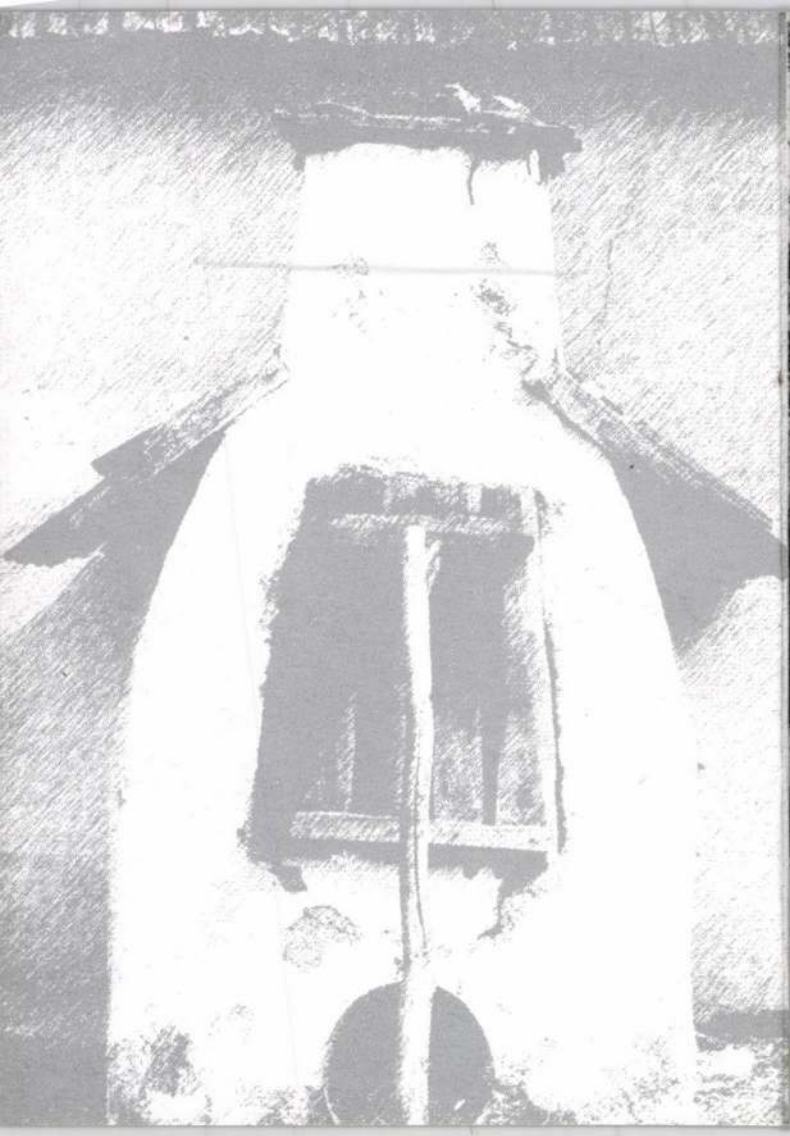

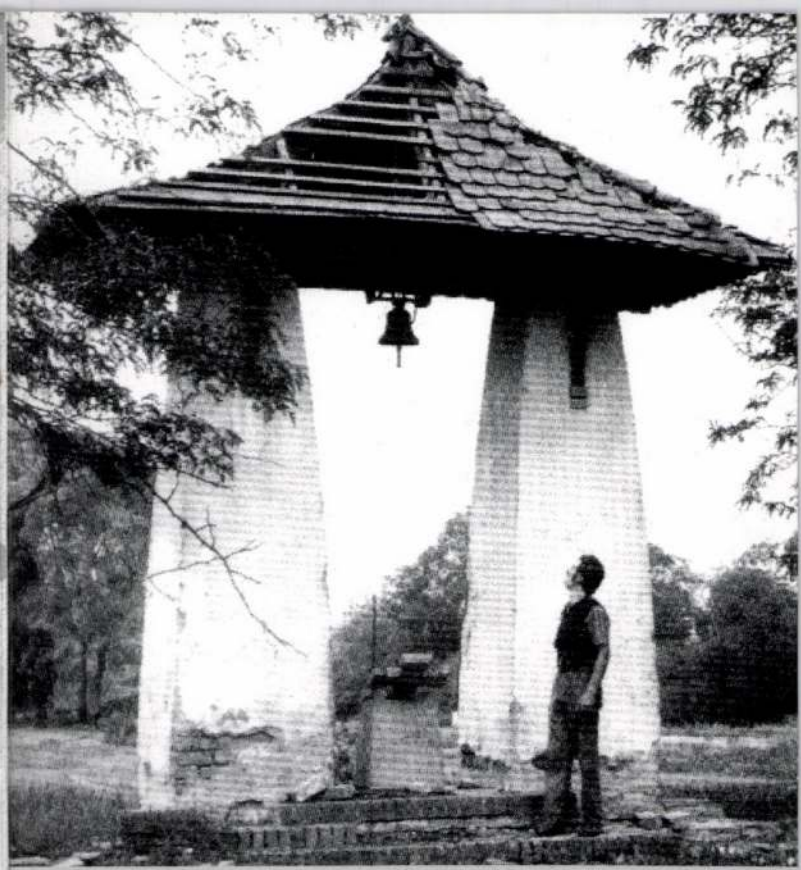

MEGHÍVÓ

Feltárhatók-e még kultúránk
legmélyebb rétegei?

Az építészet kristálytiszta ősformáit
a paraszti gazdálkodás
udvarbeli „tákolmányaiban"
láttam meg.

A kerekólakat, kőlábas kukoricagórékat,
kinti kemencéket és pásztorépítményeket
az 1970-es és 80-as években
kutattam fel
a Nagyalföld tanyavilágában
és pusztáin.

Az Országos Műemlékvédelmi Hivatal
meghívja Önt

KUNKOVÁCS LÁSZLÓ
etnofotográfus

ŐSÉPÍTMÉNYEK
(Népi építészetünk archaikus rétege)
című kiállításának megnyitójára

2001. július 23-án, hétfőn 16 órára
az OMvH pincegaléria jába
(Budapest, I., Táncsics Mihály u. 1.)

Megnyitja:
Sáros László
Ybl-díjas építész

A megnyítót könyvbemutató követi, mivel a szerző
gyűjtése könyv formájában is megjelent.

A szakmai beszélgetést vezeti:
Sisa Béla
az OMvH osztályvezetője

Megtekinthető:
2001. augusztus 14-ig
naponta 9-14 óráig

Kmetty Lajos

festőművész

Nemzetközi Képzőművészeti Kiállitás - Rákóczi ut 72. a földmüvelés volt muzeumának helyiségében - képével szerepel.

Esti Kurir
1929.VI.5.

MDK

dr.Kunffy Lajos

Virágzó Prunus, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.
6. l.

Kunffy Lajos, festő

MDK

születése nek 100. évfordulója alkalmából kiállítást rendez - nek Somogyban.

—: Múzeumi hónap 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. okt. 2

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

dr. Kunffy Lajos

Esti napfény, of.

Angol-magyar kiáll. MÜcs. 1926. máj.

21. l.

Kunffy Lajos

MDK

Kunfi Lajos

Bivalyfogat, repr.

Képzőm. Társ. 1909. tav. kiáll. kat.

mdk

Kunfi Lajos

Bivalyfogat e. müve. (levegőperspektiva a jintelen reprodukciókon a kattés halványsságában jut kifejezésre | kép 1

Hoffmann Ernő. Fizikai problémák a festőművészetben. Bpest 1927
Kmf a Természettudományi közlönyből
616 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kunfi Lajos

HEVES MEGYEI NÉPUJSÁG

1963 OKT. 10.

— *KUNFI LAJOS somogytúri műtermét és lakóházát a megyei tanács megvásárolta a festő özvegyétől, s felújítása után állandó kiállítást rendeznek be a művész hagyatékából. A több mint 100 éves kúriában pedig alkotóházat létesítenek.*

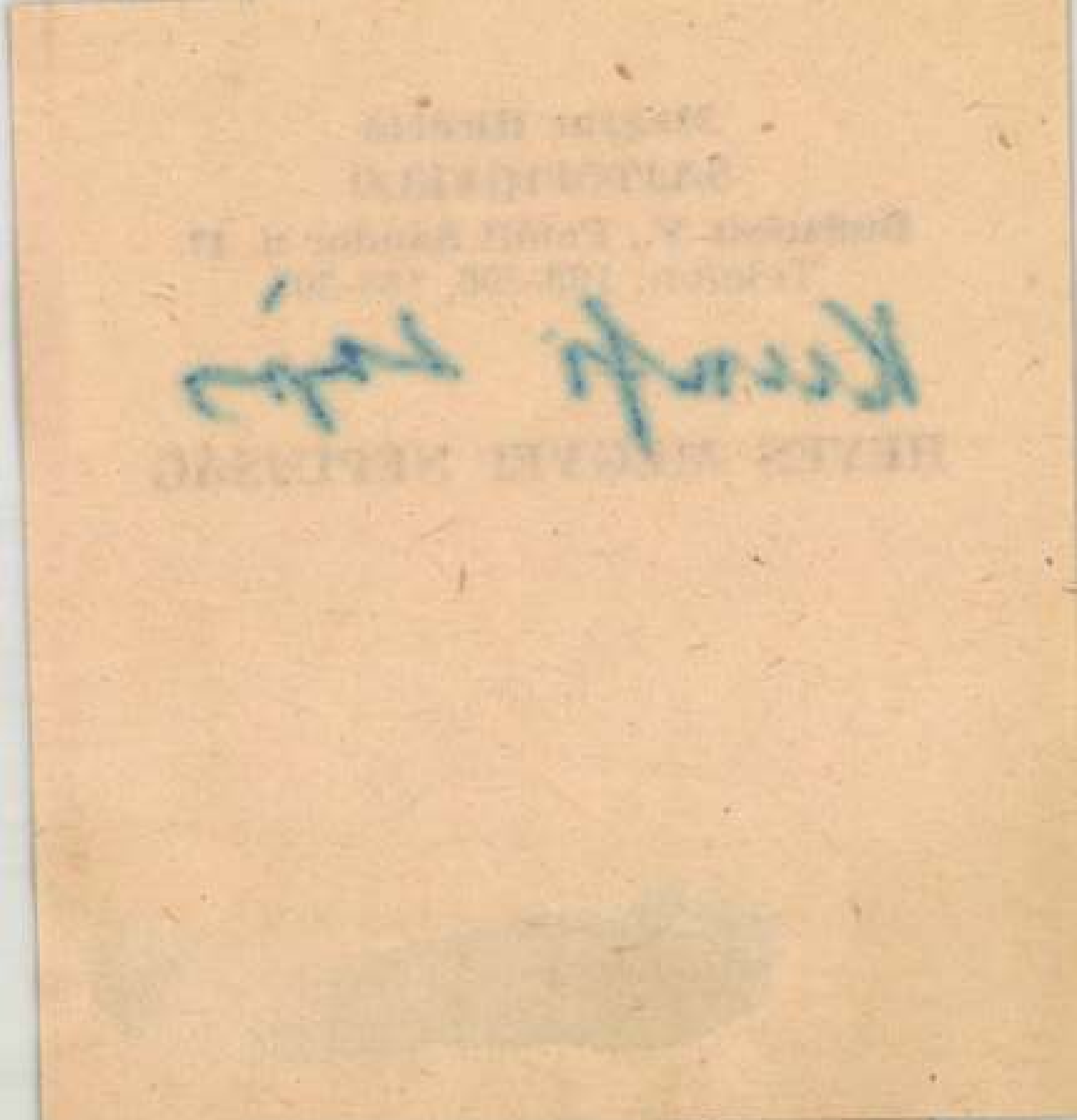

...Albert III., Pásztor, Simon II., összetételű hazai csapat

Kunfi Lajos, festő

MDK

„Kunfi Lajos somogyi festőművész péntekem (okt. 2-án) töltötte be életének 90. esztendejét. Az idős művésznek ajándékokkal kedveskedett.

Somogy megyei Tanács

— : Hír

Népszabadság, Bp. 1959. okt. 3.

10.1

MDK

Knuffi Lajos, festő.

Látogatóban. Of. -

Műcs. - Tav. tárl. 1952 máj. 16 - jún. 4. Kat. 8. l.

Kunfy Lajos MDK

Tanulmány, olf.

Mücsarnok 1895/96. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Tanulmány a Jeremiás prófétához, olf.

Műcsarnok 1895/96. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Önarckép, pasztell

Műcsarnok 1895-96. téli kiáll.

MDK

Kunfy Lajos, festöm.

Tüz körül ülö cigányok. Olf.
Kékruhás leány. " 88.1.

Mücs.- 1911-12.évi téli kiáll. Kat. 84.1. és 88.1.

MDK

Kúnfy Lajos

A Műcsarnok háborus kiállításán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállítás.

Művészet, 1914. 451-452.l.

Kunfy Lajos

MDK

Vizhordó fiu, repr.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Job, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáli.

Kunfy Lajos MDK

Vizhordó fiu, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Kunfy Lajos

A rózsa.Pasztell.

KMTárs.1902/3. téli kiáll. 42.1.

MDK

Kunfy Lajos

A modell. Olajf.

KMTárs.1902/3. téli kiall.42.1.

MDK

Kúnfy Lajos

Cigánysátor előtt.Olajf.

Műcsarnok,1911/12.téli kiall.

MOK

Kunfy Lajos, festő,
pastell fejei az 1931-es tárlat élén
járó képei.

[gy.] Magyar Akvarell- és Pastellfestők Egyesülete.
Képzőművészet. 1931. 43-44. o. 186. l.

Kunfy Lajos MDK

k2.1896

"Az első hó" c. képe a Magyar Képzőművészeti Társulat 19o8-as kiállitásán szerepelt.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.Bp.19o8.41.l.

MDK

Kunfy Lajos, festö

362. Nöi arckép. Of.
389. "Alakok a falumból."
Császár József, a biró. "

Képzömüvészeti Társ. 1901/2. Téli Kiáll. Kat. 43. l.

MDK

Kunfy Lajos, Kaposvár

Magyar kiállító művészek névsora. Műcsarnok. 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDK

Kunfy Lajos

elismerő oklevél

Wlassics: Párisi kiáll.kitüntetései. Mücs. 1900. 326-7 l.

Kunfy Lajos

NDK

Aratók, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Vitatkozó papok, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

A St. Germain de Lauzerois templom előtt

Párizsban, olf.

Mücsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Nympha, pastell

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Megérett a buza, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

K.J. ur arcképe, olf.

Női arckép, pàsztell

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Balogh Ádám,Farkas,Balogh János /Alakok a falumból/ olf.

Halászbárkák, olf.

Rab Imre, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Breton leányka, olf.

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Falusi virágos kert, olf.

Mücsarnok 1900. tavaszi kiáll.

Kunfy Lajos MDK

A St.Germain de Lauzerois templom előtt Párisban repr.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Holdfény, olf.

Naplemente, pasztell

Műcs rnok 19oo. tava zi kiáll.

MDK

Kunfy Lajos

Tanulmányfej, olaj

Szegedi Képzőművv. Egy. Tavaszi kiáll. 19ol.

11 1.

MDK

Kunfy Lajos

Holdfény, of.

Naplemente, paszt.

Műcsarnok 1900. tav. kiáll. 34.1.

MDK

Kunfy Lajos

Lyka: Téli tárl. 1900-1. 42.1. kép

MDK

Kunfy Lajos

"Az anya" c. triptichonja, a bölcsőtől a sirig ábrázolja az anyaság szerepét. A Műcsarnok tav. tárlatán.

/Kézdi./: Tav.tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.ápr.1. 4.l.

KUNFY LAJOS

Férfiarckép. Olajf.
Lámpafényben. Olajf.
Feleségem. Olajf.

KMT 1903/4. téli kiáll.kat. 43.oldal

KUNFY LAJOS

Napnyugta. Olajf.
Legelő. Olajf.
Arcképtanulmány. Olajf.
G. urnő arcképe. Olajf.

KMT 1903/4. téli kiáll.kat. 43.oldal

Kunfy Lajos

MDK

A kertész

Műcsarnok 1926. Őszi kiállítás

KUNFY LAJOS

359. Alakok a falumból /Csertán István/. Olajf.

Képzőm.Társ.1901-2. téli kiáll.kat. 42.old.

KUNFY LAJOS

595 Normand táj. Olajf. Eladó.

Képzőm.Társ.1903/4.téli kiáll.kat. 56.oldal

M.D.K.

Kunfy Lajos, festő (1869-1962)

„Első hó" c. festményét említi:

G.G.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. 156.p.

MDK

Kunfy Lajos

Képkiállitások megnyitása. Vas. Ujs. 1898. 45. évf. 897. l.

Kunty Lajos

Ady emlit

A párisi Szalon
BH 1904. ápr. 28

MDK

Kunfy Lajos, festöm.

Kaposfüredi fuvaros-legek. Megv.: Kemény Samu.

Arató lányok. Megv.: dr. Rózsa Ernö. Kaposváron.

Vásárlások a somogyi művészek kiállításán Kaposváron. Művészet. 1903. 352.l.

MDK

Kunfy Lajos,festöm.

XII. terem.

221. Falusi virágos kert. Olf.

Műcsarnok. 1900. tav.kiáll. Kat. 39.l.

Kúrfy Lajos festő
Kisalföld 1958 jan. 25.

4 oldal.-

MDK

Kunfy Lajos, festőm.

299. Tanulmány. Olf.

KMT 1907. Tav. Kiáll. Kat. 37. l.

MNK

Kúnfy Lajos

Holdfény, olajfm.
Naplemente, pasztell

Műcsarnok, 1900.tav.kiáll. 34.lap

Kúnfy Lajos

Vitatkozó papok, olajfm.

Műcsarnok, 1900/I. téli kiáll. 41.lap

MDK

Kúnfy Lajos

Vitatkozó papok, olajfm.

KMTáxs. 1900/1. téli k. 41.lap

MDK

Kúnfy Lajos

Zoltán. Olajfm.
Női arcképtanulmány. Pastel.

Műtárs. 1907. tav. kiáll. 56.lap

MDK

Kunfy Lajos

Désespoir/Kétségbeesés/, of.

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll. kat. 33.l.

MDK

Kunfy Lajos

Désespoir /Kétségbeesés/.,of.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. kat. 33.l.

Kunfy Lajos MDK

Férfiarckép, olf.

Gyermek a dadájával, olf.

R. kisasszony arcképe, olf.

Baranyahegyháti menyecske, olf.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

H. urnő arcképe, olf.

K. urnő arcképe, olf.

Parasztlány, olf.

Gyermek, olf.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll.

MDK

Kunfy Lajos

A Hazafias Népfront ünneplésére a Somogymegyei Képzőművészek csoportja ünnepséget rendezett. Fenti művész is jelen volt.

Esti Hirlap 151 sz. 1959. jun. 30 2 old.

Kunfy Lajos
Gyermek, olaj

[illegible] 53 1.

Győri Mihály: Marosvásárhely régi és uj képzőművésztehetségei. Székely Nép, 1943. augusztus 18. 4 l.

Kunfy Lajos
Férfi arckép, olaj
Gyermek a dadájával, olaj
R. kisasszony arcképe, olaj
Baranyahegyháti menyecske, olaj
H, urnő arcképe, olaj
K. Urnő arcképe, olaj
Parasztlány, olaj

dr.Kúnfy Lajos.festőművész
Virágos kert.Olajf.
Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1900 szeptember 16.

Restaurálta Nikássy Lajos, 1934.

NÉMET (RAJNAI) FESTŐ, 1574(?)-ből
Szárnyasoltár.

Középkép: *Madonna Jézussal és angyal passió-címerrel*, balszárnyon *Keresztelő Szent János és Szent Egyed*, jobbon *Árpádházi Szent Erzsébet és Szent Brigitta*. Összecsukva mondatszalagos donátor Vir dolorum előtt, balszárnyon 1574(?)-es évszámmal.

Fa, tempera és olaj, középkép 60×50, szárnyak 60×20 cm.

Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új Magyar Sion II., 1871., 374. l.

NÉMET FESTŐ, XVII. század
Jelenet a harmincéves háborúból

Vászon, olaj, 164×250 cm.

Maszlaghy II., 434. szám.

NÉMET FESTŐ, XVII. század
Csatajelenet

Vászon, olaj, 51×37 cm.

NÉMET FESTŐ, XVII. század
Sack Ottó svéd lovasezredes, Gusztáv Adolf hadvezérének arcképe

Vászon, olaj, 118×90 cm.

NÉMET FESTŐ, 1695-ből
Női arckép

Vászon, olaj, 44×32 cm.

dr.Kunfy Lajos festőművész
Breton leányka.Olajf.
Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1900 szeptember 16

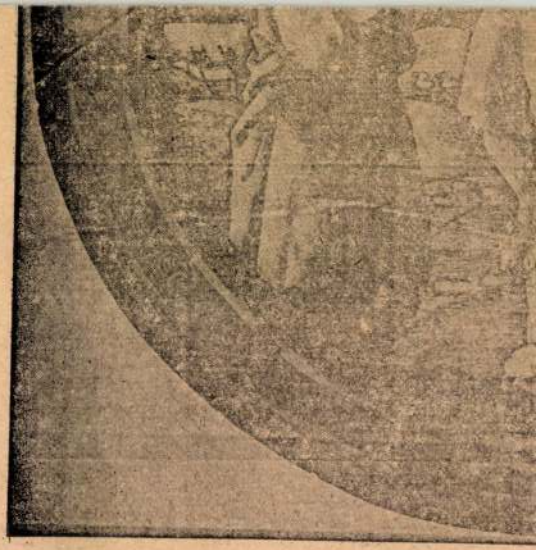

183. kép. Kálvária

SZENT ORSOLYA

SZENT DOROTTYA

Magyar neogótikus utánzatok, XIX. század.
Egyenkint 100×44 cm.

SZENT MÁTYÁS APOSTOL

Magyar neogótikus utánzat, XIX. század.
46×25 cm.

Kunfy Lajos

Műcsarnok 1900. 19.sz. 270 l.

MDK

Kunfy Lajos
Arcképtanulmány, olaj

KUT 1907/8. téli kiáll.

Kunfy Lajos

Öreg paraszt, olaj

KUT 1907/8. téli kiáll.

MDK

Kunfy Lajos
Himző nő, olaj

KUT 1907/8. téli kiáll.

Kunfy Lajos
"arcképei és tanulmányai"

Az 1904-iki téli tárlat. 14 l.

MOK

Kimfy Lajos, festő.

A tenger. Ol.-

Nemz. Szal. - Karács. Kiáll. 1898-99, dec. 16-jan. 20. - Tm

MDK

Kunfy Lajos, feste.

Holdkelte.
Este.

Neuw. Szal. - Karácsi Kiáll. 1898-99, dec. 16; jan. 20-ig.
Tm.

1-51

M. D. K

KUNFY Lajos

Roboz István arcképe (1894.) Rezi.

Beszáll. Így éltünk ... Bp. 1956. 54. l.

M.O.M.

Kunffy Lajos festő

Bp. IV. Ferenc - József rakpart 16.
1901-től a Fészek club tagja.

A „Fészek" .... Tagnévjegyzéke. Bp. 1913, 39

MDK

Kunfy Lajos

A Saint Germain de l'Auxerrois templom előtt
Párisban, olaj

Szegedi Képzőműv. Egy. Tav.kiáll. 1901.

6 l.

Kunfy Lajos MDK

Tenger, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

MDK

Kunfy Lajos

Zoltán, of.

Női arcképtanulmány, paszt.

KMT. 1907. tav. kiáll. kat. 36.l.

MDK

Kunfy Lajos

K. urnő arcképe, of.

Parasztlány, of.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Kunfy Lajos

Gyermek, of.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Kunfy Lajos

Baranyahegyháti menyecske, of.

H. urnő arcképe, of.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Kunfy Lajos

Férfi arckép, of.

Gyermek a dadájával, of.

R. kisasszony arcképe, of.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Kunfy Lajos

Hollósy Simon, Kunfy Lajos mestere

Kunfy Lajos. Müvészet XII.évf.1913. 133-36.

MDK

Kunfy Lajos

Koroknyai Ottó, Kunfy Lajos mestere

Kunfy Lajos. Müvészet XII.évf.1913. 133-136.

MDK

Kunfy Lajos

Szerelmesek, of.

Képzőm. Társ. 1909/1o. téli kiáll. kat. 46.l.

MDK

Kunfy Lajos

Galimberti olasz festő, Kunfy Lajos mestere

"Kunfy Lajos" Müvészet, XII. évf. 1913. 133-136 l.

MDK

Kunfy Lajos

Bivalyfogat, of.

Műcsarnok 1909. tav. kiáll. kat. 33.l.

MDK

Kunfy Lajos

Nympha. Of.

Képzőm. Társ. 1905/6. téli kiáll. kat. 41.l.

MDK

Kunfy Lajos

Piroskalapos hölgy, of.

A model, of.

A zongoránál, of.

Képzőm. Társ. 1905/6. téli kiáll. kat. 42.l.

MDK

Kunfy Lajos

Feketekalapos hölgy, of.

Olvasó nő, of.

Arcképtanulmány, of.

Képzőm. Társ. 1905/6. téli kiáll. kat. 42.l.

MDK

Kunfy Lajos

Anya gyermekével, of.

Teknős cigányok, of.

A somogyturi tiszteletes ur. Of.

Képzőm. Társ. 1905/6. téli kiáll. kat. 42.l.

Kunfy Lajos MDK

Cigánysátor előtt, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállítás

Kunfy Lajos MDK

Tüz körül ülő cigányok, olf.

Mücsarnok 1911/12. Jubileumi kiállitás

Kunfy Lajos

MDK

Cigányok, olf.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Kunfy Lajos

Kékruhás leány, olf.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Kunfy Lajos..festöm.

Játszó gyermek. Olf.

KMT 1905/6 téli kiáll. Kat. 53.1.

MDK

Kúnfy Lajos

Arcképtanulmany, olajfm.
Oreg paraszt, "

Képzőm.Társ.1907/8.téli kiall.kat. 33.1.

MDK

Kunfy Lajos

Női arckép, of.

Képzőm. Társ. 1901/2. téli kiáll. kat. ~~44.1.~~
43.1.

MDK

Kunfy Lajos

"Alakok a falumból". Császár József, a biró.
Olajfestmény

Képzőm. Társ. 1901/2. téli kiáll. kat. 44.l. 4744

MDK

Kunfy Lajos

Somogyi kanász, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli tárlat

Kunfy Lajos MDK

Bivalyfogat, repr.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Piroskalapos hölgy, olf.

A modell, olf.

A zongoránál, olf.

Anya gyermekével, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Teknős cigányok, olf.

A somogyturi tiszteletes ur: Szászy József,olf.

Feketelkalapos hölgy, olf.

Olvasó nő, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Kunfy Lajos

MDK

Nympha, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Arcképtanulmány, olf.

Művészmunkák 1905/6. téli kiáll.

Kunfy Lajos

Művei a téli tárlaton.

Heller Simon: A téli tárlat.

Budapesti Szemle, 1904. jan. sz. 131-136. l.

Kunfy Lajos MDK

Esti fényben, repr.

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Napnyugta, olf.

Legelő, olf.

Arcképtanulmány, olf.

G.urnő arcképe, olf.

Mücsarnok 1903/4. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Férfiarckép, olf.

Lámpafényben, olf.

Feleségem, olf.

Mücsarnok 1903/4. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Désespoir /Kétségbeesés/, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

A rózsa, pasztell

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Esti fényben, olf.

Mücsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Normand táj, olf.

Műcsarnok 1903/4. téli kiáll.

MDK

Kunfy Lajos

Nyári nap, of.

Gyermekarckép, paszt.

Arcképtanulmány, paszt.

Mücsarnok 1909/1o. téli kiáll. kat. 47.1.

MDK

Kunfy Lajos

Nyári reggel, paszt.

Rippl-Rónai, paszt.

Mücsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 47.l.

MDK

Kunfy Lajos

Vándor cimbalmos, paszt.

Üvegesek, paszt.

Műcsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 47.l.

MDK

Kunfy Lajos

Szerelmesek, of.

Mücsarnok 1909/1o. téli kiáll. kat. 46.l.

Kunfy Lajos MDK

Játszó gyermek, olf.

Millenniumok 1905/6. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Bretagnei partvidék, olf.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

Kunfy Lajos

MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Majorrészlet, olf.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

MDK

Kunfy Lajos

Virágok.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV. A Munkácsy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat.14.1.

Kunfy Lajos festő M.D.K.

"az első hó"

Pogány Ö. Gábor :az alföldi festők öröksége 26.1.

"z alföldi festészet kérdései Hódmezővásárhely 19[illegible]0.

STATAT

MDK

Kunfy Lajos

Vasárnap, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Bivalyfogat, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

MDK

Kunfy Lajos

Almaszedés.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV. A Munkácsy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 17.1.

MDK

Kunfy Lajos, festőm.

A St.Germain de Lauzerois templom előtt Párisban.
Olf.

KMTárs. 1899-1900. téli kiállítása. Kat. 25.l.

MDK

Kúnfy Lajos

Alakok a falumból (Csertan Istvan) Olajf.

KMTárs.1901/2.téli kiall. 42.l.

MDK

Kunfy Lajos

Tanulmány a Jeremiás profétához

A Képzőművészeti Társulat téli tárlata. Vasárnapi Ujság 1895. 48. sz. 798-799.l.

Kunfy Lajos, festőm. MDK

141. Breton lányka Olf.

KMT 1898/99. téli kiáll. Kat. 28.1.

MDK

Kunfy Lajos, festöm.

müve által kitünöen van képviselve a tavaszi tárlaton.

K-n Ö-n: Tavaszi tárlat a Mücsarnokban.
Vas.Ujs.1909.56.évf.15.sz.ápr.11. 286.l.

MDK

Kúnfy Lajos

Nyári nap.Olajf.
Gyermekarckép, Pastel.Mgt.
Arcképtanulmány, "
Nyári reggel, "

Képzőm.Társ 1909/10.téli kiáll.kat. 47.l.

Kapitän zur See

MDK

Kúnfy Lajos

Rippl-Rónai, Pastel
Vándor cimbalmos.Pastel
Üvegesek. "

Képzőm.Társ.1909/10. téli kiáll.kat.47.l.

MDK

Kunfy Lajos festő

Műcsarnok, 1900/1901. téli kiáll. 59.l.

MDK

Kunfy Lajos

Normand táj, of.

KMT. 1903/4. téli kiáll. kat. 56.l.

Kunfy Lajos, festöm.

239.	Arckép.	Olf.
245.	Majorrészlet.	"

Mücsarnok. 1904.Tavaszi kiáll. Kat. 34.l.

MDK

Kunfy Lajos, festőm.

Part
Btretagnei vidék. Olf.

Műcsarnok.1904.Tavaszi kiáll. Kat. 33.l.

Kunfy Lajos

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1907. tavaszi kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Zoltán, olf.

Női arcképtanulmány, pasztell

Mücsarnok 1907. tavaszi kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Temetés, olf.

Mücsarnok 1906/7. téli nemzetk. kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Gyermekarckép, olf.

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Kunfy Lajos

Az első hó, olf.

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Falusi ház, olf.

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Öreg paraszt, olf.

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Kunfy Lajos MDK

Himző nő, elf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Kunfy Lajos

MDK

Arcképtanulmány, olf.

Miccsarnok 1907/8. téli kiáll.

MDK

Kunfy Lajos, festőm.

Holdfény. Olf.
Naplemente. Pastell.

Mücs.-OMKT. Tavaszi kiállitás. 1900. Kat. XXXX.
34.1.

MDK

Kunfy Lajos, festőm.

Falusi virágos kert. Olf.

Mücs.-OMKT - Tavaszi kiáll. 1900. Kat. 39.l.

Kunfi Lajos.
FIGYELŐ
ujságközlemény figyelő irodája
Budapest, XIV., Nürnberg-utca 42.
Telefon: 296—534

Lap: ----------

Megjelent: ----------

A pécsi múzeumba viszik a somogyi képzőművészeti anyagot kiállításra

Kaposváron a múzeumban kiállított somogyi képzőművészeti anyagot a pécsi városi Múzeumba vitték, ahol április 11-től 24-ig lesz kiállítva. Ezt a kiállítást a pécsi dolgozók nagy érdeklődéssel tekintették meg és ebből az alkalomból látogatott le Pécsre a „Mi Alkotásaink Vállalat" Budapesti központja és a Múzeumközpont kiküldötte: *Radocsai* Dénes elvtárs, művésztörténész.

A kitűnő művészeti alkotások közül megvásárolta *Kunfi* Lajos művészünk „Kovácsműhely" és „Tavaszi munkák" című képeit, *Soltra* Elemér „Törik a nagyberket" és „Traktorjavítás" című képeit. Nagy érdeklődést keltett *Tomori* Aladár művészünk „Kút előtt" című képe, *Lovrits* Kálmán „Ifjúmunkásavatás" című képe.

A megvásárolt képek között volt *Soós* István „Szovjet katona" c. képe, valamint *Gerő* Kázmér fiatal képzőművészünk élénk színekkel festett „Készül a faluiság" című képe.

Ennek a képzőművészeti kiállításnak az anyagát, 26 képet, tovább viszik a szekszárdi Múzeumba, ahol május 1-től 15-ig lesz kiállítás alatt. Ezen a kiállításon Pécs, Mohács és Kaposvár képzőművészei vesznek részt alkotásaik legjavával.

Somogyi képzőművészeink az eddig elért szép eredményeknél nem állanak meg, tovább kívánják fejleszteni tudásukat, minél tökéletesebben meg akarják ismertetni dolgozóinkkal az igazi realista művészetet, amely épp úgy, mint a szovjet művészek alkotásai, a dolgozók életéből, a valóságos életből meríti tárgyát. Éppen ezért kívánnak résztvenni képzőművészeink a Budapesti Honvéd Kiállításon, amely május 1-én kerül bemutatásra. De készülnek a legjobb tudásukkal a november 1-én megnyiló II. Magyar Képzőművészet Kiállításra is.

Somogyi képzőművészeink törekvő szorgalmas munkája az élenjáró művészcsoportok között van, munkájukkal útat mutatnak a többi művészeti ágaknak is a szocialista realista művészetért vívott harcban.

ellenállása igenis meg-
háborút! *A háború nem elkerülhetetlen:* ez a legfontosabb kérdés, melyet nekünk Somogy dolgozóinak meg kell magyarázni.

Tapasztaljuk, hogy a *dolgozók gyűlölik a fasiszta Tito-klikket.* A népnevelőkhöz sok kérdést intéztek ezzel kapcsolatban a dolgozók. Különösen az érdekelte őket, hogyan élnek Jugoszláviában a munkások, parasztok, hogyan zsákmányolják ki a kulákok a dolgozókat az úgynevezett „szövetkezetekben", hogyan vásárolja meg az amerikai imperializmus Jugoszlávia értékeit. A népnevelők azonban nem minden esetben tudtak részletesen felelni ezekre a kérdésekre; ezért a Szabad Nép-ben, Somogyi Néplap-ban és különböző könyvekben megjelent anyagot jobban meg kell ismertetni a népnevelőkkel s emellett még a határszéli tapasztalatokat is fokozottabban kell a pártszervezetnek a népnevelők rendelkezésére bocsátani.

Nyiltan meg kell mondai azt a tapasztalatot is, hogy igen kis számmal, de mégis csak *akadnak olyan dolgozók is, akik többé-kevésbbé helytelenül látják a béke kérdését.* Pl. Kaposváron, a Berzsenyi-utca 38. szám alatt egy vasutas dolgozó kijelentette: neki a vallása tiltja, hogy aláírja a békeivet. A békeív aláírását a feleségének is megtiltotta. A feleség a népnevelők után ment és titokban aláírta a békeivet. A népnevelők azonban azt a hibát követték el, hogy nyomban otthagyták a vasutas dolgozót ahelyett, hogy megmagyarázták volna

73 Nagy Kálmán: Debreczeni kanász.

Künfy Lajos

62. Künfy Lajos: A St.-Germain de Lauzerois templom előtt Párisban.

Műcsarnok 1899/1900
téli kiáll.

-Kitüntetések

Légion d'Honneur lovagkeresztje
- Kunfy Lajos -

M Ú V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Egyesületek

Salon d'Automne/Paris/
- Kunfy Lajos sociétaire -

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Müvészeti oktatás

Mintárajziskola

MÜVÉSZET
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Muzeológia

Szépmüvészeti Muzeum:

K u n f y L a j o s :
A nimfa.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló ,abl.kép - Életkép

K u n f y · L a j o s :
Bretagneiak imádkoznak a
tengerparton

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfyy Lajos"

Önálló táblakép - életkép

K u n f y / L a j o s
Falusi plébános

M Ú V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló tablakép - Életkép

K u n f y L a j o s :
Five o'clock

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Életkép

K u n f y L a j o s :
Iskola

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Életkép

K u n f y L a j o s :
A szerelmesek

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - életkép

K u n f y L a j o s :
Temetés

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Életkép

K u n f y L a j o s :
Vitatkozó papok.

M Ű V É S Z É T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Arckép

Kunfy Lajos:
Mme Clémenceau

MŰVÉSZET
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Arckép

K u n f y L a j o s :
M.Henri Garnier

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Arckép

Kunfy Lajos
Mlle L.Garnier

MŰVÉSZET
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Arckép

K u n f y L a j o s :
Kékruhás hölgy arcképe

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Arckép

K u n f y L a j o s :
Madame Kunfy

M Ű V É S Z É T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Kunffy dajos festő

Pesti Hirlap. 1932. ápr. 3. 6

Fótky Jenő: két kiállítás

Kunffy Lajos festő

Műbarát,

kiállítások.

Kunwald Cézár festő

Pesti Hirlap. 1932. jan. 13. 3

A piaristák budai Cassiciacum kápolnájának oltárképe...

Kusch Lorenz ötvösmester.Erdély.XVII.
sz.-

Arch.Sieb.1913.39.köt.536.l.

Kuzmik Livia szobrász

Pesti Hirlap. 1932. jun. 24.6

Garibaldi emlékszobra Budapesten

Kürthy György, építész

Művészet, II., 1903. 357.

Művészeti irodalom.

Kürthy György grafikus

Pesti Hirlap. 1932. ápr. 21. 6

Döntöttek a szellemi olimpiászra
benyújtott pályamunkák
fölött

Önálló táblakép - Arckép

K u n f y L a j o s :
Madame Léon L'hermitte

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Arckép

K u n f y L a j o s :
Comtesse de Morphy

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Arckép

Kunfy Lajos:
Mlle Roussy

MŰVÉSZET
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Arckép

K u n f y L a j o s :
M.Paul de Tallais

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Állatábrázolás

K u n f y L a j o s :
Bivalyfogat.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Akt

K u n f y Lajos:
Kétségbeesés

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Népélet kép

K u n f y L a j o s :
Az aratók koronája

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Népéletkép

K u n f y L a j o s :
Cigányfiu

- illusztráció -

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
137.
Szöveg: 133-136. "Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Népéletkép

K u n f y L a j o s :
Cigánygyerekek

- illusztráció -

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
137.

Szöveg: 133-136. "Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Népéletkép

K u n f y L a j o s :
Cigányok

- illusztráció -

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
136.

Szöveg: 133-136. "Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Népéletkép

K u n f y L a j o s :
Cigánypurdék

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép- Népéletkép

K u n f y L a j o s :
Falusi temetés

- illusztrácio -

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
135.
Szöveg: "Kunfy Lajos" 133-136.

Önálló táblakép - Népéletkép

K u n f y L a j o s :
Vasárnap a faluban

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Népviselet

K u n f y L a j o s :
Magyar tipusok

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló tábl.kép - Népvisselet

K u n f y L a j o s :
Par.sztmenyecskék vas.árn.pi
diszben

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Mitológiai kép

Kunfy Lajos:
A nimfa

MŰVÉSZET
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Önálló táblakép - Tájkép

K u n f y L a j o s :
Behavazott falu

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

P á r i s

Société Napionale des Beaux
Arts kiállitása

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

M ü n c h e n

Kunfy Lajos tanulmányai

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

O r c i

K u n f y Lajos szülőhelye
1869.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.

P á r i s

"Société Nationale des Beaux Arts"
/Kunfy Lajos/

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

P á r i s

Salon des Artistes Francais
/Kunfy Lajos/

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

P á r i s

K u n f y, L a j o s
tanulmányai /1898/

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133 - 136.
"Kunfy Lajos"

P á r i s

Kunfy Lajos kiállitásai

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Kunfy Lajos festő

Magyar Müvészet 1925.232-233.o.
Müvészetünk a külföldön.

Kúnfy Lajos

291 **Kúnfy Lajos.** Nyári nap. Olajf. Eladó.
292 **Kúnfy Lajos.** Gyermekarckép. Pastel. Magánt.
293 **Kúnfy Lajos.** Arcképtanulmány. Pastel. Eladó.
294 **Kúnfy Lajos.** Nyári reggel. Pastel. Eladó.
295 **Kúnfy Lajos.** Rippl-Rónai. Pastel.
296 **Kúnfy Lajos.** Vándor cimbalmos. Pastel. Eladó.
297 **Kúnfy Lajos.** Üvegesek. Pastel. Eladó.
298 **Kővári Szilárd.** Napos délelőtt a külvárosban. Olajf. Eladó.
299 **Tibor Ernő.** Napsütött bárkák. Olajf. Eladó.
300 **Tibor Ernő.** Halvásár. Olajf. Eladó.
301 **Kővári Szilárd.** A nap bearanyozza a völgyet. Olajf. Eladó.
302 **Cserna Rezső S.** Muskátlik egy tabáni udvarban. Olajf. Magánt.

X. TEREM.

303 **Vesztróczy Manó** Női fej. Olajf. Eladó.
304 **Thein Miksa.** Etel. Olajf. Eladó.
305 **Bruck Lajos.** Kilátás egy budai ház erkélyéről. Olajf. Eladó.
306 **Bruck Lajos.** Régi ház folyosója. Olajf. Eladó.
307 **K. Spányi Béla.** Falu vége. Olajf. Eladó.
308 **K. Spányi Béla.** Növekvő hold. Olajf. Eladó.
309 **K. Spányi Béla.** Nyár utólja. Olajf. Eladó.
310 **Udvary Géza.** Könyvek között. Olajf. Eladó.
311 **K. Spányi Béla.** Őszi delelő. Olajf. Eladó.
312 **Nagy Vilmos.** Udvarrészlet. Olajf. Eladó.
313 **Jendrássik Jenő.** A reggeli. Olajf. Eladó.
314 **Jendrássik Jenő.** A balconon. Olajf. Eladó.
315 **Jendrássik Jenő.** Tanácskozás. Olajf. Eladó.

Műcsarnok 1909/10 téli tárl.

*316 **Jendrássik Jenő.** A kis lusta. Olajf. Eladó.
317 **Jendrássik Jenő.** Köpülő leány. Olajf. Eladó.
318 **Jendrássik Jenő.** Délután a folyó partján. Olajf. Eladó.
319 **Jendrássik Jenő.** Erzsi. Olajf. Eladó.
320 **Jendrássik Jenő.** Pihenő leány. Olajf. Eladó.
321 **Thein Miksa.** Changeant. Olajf. Eladó.
322 **Udvary Géza.** Fiam arcképe. Olajf. Magánt.
323 **Nagy Vilmos.** A levél. Olajf. Eladó.
324 **Hegedűs László.** Crimson rózsák. Olajf. Eladó.
325 **Rottman Mozart.** A kis Mama. Olajf. Eladó.
326 **Nagy Vilmos.** Narancsok. Olajf. Eladó.
327 **Paczka Ferenc.** Özv. Ráth Györgyné arcképe. Olajf. Magánt.
328 **Hegedűs László.** Levélírás közben. Olajf. Eladó.
329 **Balló Ede.** Férfi arckép. Olajf. Magánt.
330 **Mányai József.** Csendélet. Olajf. Magánt.
331 **Hegedűs László.** Platánok. Olajf. Eladó.
332 **Mányai József.** Városligeti rész. Olajf. Eladó.
333 **Balló Ede.** Dr. Hertzka Tivadar arcképe. Olajf. Magánt.
334 **Bruck Miksa.** Cyprusok a Como-partján. Olajf. Eladó.
335 **Kukán Géza.** Bácsi a műterem sarokban. Olajf. Eladó.
*336 **K. Spányi Béla.** Napos út. Olajf. Eladó.
*337 **Balló Ede.** Férfi arckép. Olajf. Magánt.

XI. TEREM.

338 **Horthy Béla.** Búzakeresztek. Olajf. Eladó.
339 **Horthy Béla.** Napraforgók. Olajf. Eladó.
340 **Nádler Róbert.** Tarka sziklásöböl. Olajf. Eladó.

261 **Zord Arnold.** Önarcképem. Olajf. Eladó.
262 **Mányay József.** Nagybányai rész. Olajf. Eladó.
263 **Plány Ervin.** Májusban. Olajf. Eladó.
264 **M. Vészi Margit.** Arcképvázlat. Olajf. Magánt.
265 **M. Vészi Margit.** Arcképvázlat. Olajf. Magánt.
266 **Telek Antal.** Délután. Olajf. Eladó.
267 **Juszkó Béla.** Esthangulat. Olajf. Eladó.
268 **Kövér Gyula.** Kilátás ablakomból a St. Sulpice templom tornyára. Olajf. Eladó.
269 **Kövér Gyula.** Sárgakendős hölgy. Olajf. Eladó.
270 **Kövér Gyula.** Sevillai nők az ablakban. Olajf. Eladó.
271 **Pécsi János.** Részlet a Tauern-alpokból. Olajf. Eladó.
272 **Mátrai Vilmos.** A Melocco-gyár. Olajf. Eladó.
273 **Kandó László.** Utcarészlet. Olajf. Eladó.
274 **Kandó László.** Késmárki részlet. Olajf. Eladó.
275 **Kandó László.** Tájkép. Olajf. Eladó.
276 **Vesztróczy Manó.** Tere-fere. Olajf. Eladó.
*277 **Juszkó Béla.** Szoboszlai ötös fogat. Olajf. Eladó.
278 **Vesztróczy Manó.** Vasárnap. Olajf. Eladó.
279 **Vesztróczy Manó.** Partfő Kenesén. Olajf. Eladó.
280 **Vesztróczy Manó.** Délután. Olajf. Eladó.
281 **Baranski E. László.** Falurészlet. (Mezőség.) Olajf. Eladó.
282 **Udvary Géza.** Fehérmegyei részlet. Olajf. Eladó.
283 **Telek Antal.** Alkony. Olajf. Eladó.
284 **Udvary Géza.** Nem stimmel. Olajf. Eladó.
285 **Miesz Frigyes.** Arcképtanulmány. Eladó.
286 **Udvary Géza.** Tékozló fiú. Olajf. Eladó.
287 **Mérő István.** Meggyszedő gyerekek. Olajf. Eladó.
288 **Mérő István.** Női arckép. Olajf. Magánt.
289 **Mérő István.** Még egy szál virágot! Olajf. Eladó.
290 **Kúnfy Lajos.** Szerelmesek. Olajf. Eladó.

239 **Csillag István.** Dupla gyermekportrait. Bronzplakett. Magánt.

240 **Beck Ö. Fülöp.** Férfiarckép. Szobormű. Magánt.

241 **Beck Ö. Fülöp.** Plakettek. Eladó.

242 **Beck Ö. Fülöp.** Férfiarckép. Eladó.

243 **Murányi Gyula.** Vámbéry Ármin. Plakett. Eladó.

244 **Vágó Dezső.** Női arcképtanulmány. Szobormű. Eladó.

245 **Berán Lajos.** Dr. Prof. S. A. gyermekei. Szobormű Magánt.

246 **Fadrusz Jánosné.** Férfi mellszobor. Szobormű. Steinacker Arthur angol konsul tulajd.

247 **Bánszky Sándor.** Hangulat. Szobormű. Eladó.

248 **Körmendi Frim Jenő.** Tanulmány. Szobormű. Eladó.

249 **Kozma Erzsébet Veress Zoltánné.** Bláthy O. Titusz úr portraitja. Márvány-reliefszobormű. Magánt.

250 **Gecső Sándor.** Tanulmányfej. Szobormű. Magánt.

251 **Beszédes J. László.** Dr. Halász Aladár képmása. (Mellszobor.) Magánt.

252 **Holló Barnabás.** Testvérkék. Szobormű. Magánt.

253 **Istók János.** Fiúnk. Szobormű. Magánt.

254 **Pásztor János.** Fadrusz János. Szobormű. Eladó.

255 **Philipp István.** Gyermekfej. P. Lili. Szobormű. Magánt.

256 **Vas Viktor.** Krisztusfej. Bronz-szobormű. Eladó.

257 **Istók János.** Antal Gábor dunántúli ref. püspök. Szobormű. Magánt.

IX. TEREM.

258 **Zord Arnold.** Vetköző nő. Olajf. Eladó.

259 **Zord Arnold.** Fahíd. Olajf. Eladó.

260 **Zord Arnold.** Templomrészlet. Olajf. Eladó.

Künfy Lajos

549 **Rosenmayer Ferenc.** Vásár. Olajfestmény. Eladó.

550 **Gulácsy Lajos.** Utolsó kenet. Olajfestmény. Magántulajdon.

551 **Gulácsy Lajos.** Via Antica. Olajfestmény. Eladó.

552 **Gulácsy Lajos.** Zivatar előtt. Olajf. Eladó.

553 **Gulácsy Lajos.** „Elhangzott dal régi fényről, — szerelemről . . ." Olajfestmény. Eladó.

554 **Gulácsy Lajos.** Firenzei gyárrészlet. Olajfestm. Eladó.

555 **Gulácsy Lajos.** Elegia. Olajfestmény. Eladó.

556 **Madarász Viktor.** II. Rákóczi Ferenc bécsujhelyi fogsága. Olajfestmény. Eladó.

557 **Frecskay Endre.** Mély út. Pasztell. Eladó.

558 **Frecskay Endre.** Sajómenti táj. Pasztell. Eladó.

559 **Frecskay Endre.** Tájkép a Sajó mellett. Olajf. Eladó.

560 **Frecskay Endre.** Hegyi táj. Pasztell. Eladó.

561 **Mikes Ödön.** Tópart. Olajfestmény. Eladó.

562 **Künfy Lajos.** Férfi arckép. Olajfestmény. Magántulajdon.

563 **Künfy Lajos.** Gyermek a dadájával. Olajfestmény Magántulajdon.

564 **Künfy Lajos.** R. kisasszony arcképe. Olajfestm. Magántulajdon.

565 **Künfy Lajos.** Baranyahegyháti menyecske. Olajfestmény. Eladó.

566 **Künfy Lajos.** H. úrnő arcképe. Olajfestm. Magántulajdon.

567 **Künfy Lajos.** K. úrnő arcképe. Olajfestm. Magántulajdon.

568 **Künfy Lajos.** Parasztlány. Olajfestmény. Eladó.

569 **Árkay Aladár.** Budai részlet őszi esőben. Olajfestmény. Eladó.

570 **Kunfy Lajos.** Gyermek. Olajfestmény. Eladó.

Műcsarnok 1904/5
Téli K.

571 **Grosz Béla.** Áhitat. Olajfestmény. Eladó.
572 **Grosz Béla.** Borcsa. Olajfest. Eladó.
573 **Grosz Béla.** Mindenszentek estén. Olajf. Eladó.
574 **Grosz Béla.** Ábránd. Olajfestmény. Eladó.
575 **Raáb Ervin.** Elgondolkodva. Olajf. Eladó.
576 **Hadzsy Olga.** Görgey Arthur arcképe. Olajfestmény. Magántulajdon.
577 **Biasini Mari.** Madonna. Olajfestmény. Eladó.

XVI. TEREM.

578 **Papp Sándor.** Arcképtanulmány. Olajfestm. Eladó.
579 **Vészi Margit.** Arcképvázlat. Olajf. Magántulajdon.
580 **Vészi Margit.** Önarckép. Olajf. Magántulajdon.
581 **Papp Sándor.** Arcképtanulmány. Olajf. Eladó.
582 **Papp Sándor.** Arcképtanulmány. Olajf. Eladó.
583 **Papp Sándor.** Arcképtanulmány. Olajf. Eladó.
584 **Déry Béla.** Csónakok. Olajf. Eladó.
585 **Hernádi Kornél.** Zárt ajtó. Olajf. Eladó.
586 **Nagy Zsigmond.** Reb Eleazar. Olajf. Eladó.
587 **Kemenszky Árpád.** Arckép. Olajf. Magántulajdon.
588 **Horthy Béla.** Téli táj. Olajf. Eladó.
589 **Greguss Imre.** Történelmi arckép (1500-ból). Olajf. Eladó.
590 **Greguss Imre.** Történelmi arckép (1704-ből). Olajf. Eladó.
591 **Montbach Emma.** Arckép. Olajf. Magántulajdon.
592 **Keményffi Jenő.** Tanya. Olajf. Eladó.
593 **Pataky László.** Künn a pusztán. Olajf. Eladó.
594 **Illés Antal.** Házi mulatság. Olajf. Eladó.
595 **Illés Antal.** Pörös atyafiak. Olajf. Eladó.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPTERJESZTŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-176

1969 DEC

Kunffy Lajos

A somogytúri Kunffy Képtárban a Múzeum
Lajos századik születésnapja alkalmából rend
ünnepélyes megnyitóját október 2-án tartottá

i Hónap és Kunffy
lezett emlékkiállítás
k.

Kunffy Lajos

1914. áprilisában a Nemzeti Szalonban volt az az évben alakult X Céhbeliek Társaságának első kiállitása. melyen részt vett.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.

309.1

Kunffy Lajos (186?-)

Szánkázó gyermekek.
Olj f. 5?x72 vászon Ltsz:71?.Sign.1923.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Kunffy Lajos

festőművész

Magyar-olasz kiállítás - Művész otthonban Rákóczi út 72 sz.a. - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1929.VI.5.

Kunffy Lajos

Portréval szerepel a
Műcsarnok téli tárlatán

Az Est 1926 II. 2 B

Kunffy Lajos

MDK

Nympha, paszt.

Hollandi majorrészlet, o.

Szépműv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp.1952.

M.D.K.

Kunffy [Lajos]. festő

"két becsületesen megfestett képét" említi meg Majovszky a párizsi őszi Salon magyar kiállítói körül, akikkel általában besorol a „Gauguin és Cézanne utánzó irányzatos tömegébe."

Majovszky Pál Párizsból 1908.IX.30-án K.Lippich Elekhez intézett levelében, Közli: Koós Judith, Aksoli Gallen Kalleláról írt tanulmányában,
Művészettörténeti Értesitő, Bp.1967.XVI.évf.1.sz. 57. old.

Kuntty Lajos

festőművész

Olasz-magyar kiállitás - Rákóczi uti szálló üvegtetejü csarnokában - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1929.VI.5.

M.D.K.

Kunfy

"Pasztellje áll legközelebb a modern asszonyhoz, könnyed, finom és puha szinezésü" irja müvéről Lázár Béla:"Téli tárlat"-ról szóló cikkében.

Magyar Salon, Bp. 1900. január
811-832. lap

M.D.K.

Kunfy

Keményffy és Nyilasy művészekkel együtt említi Lázár Béla: "Műtárlatok" c. cikkében az ifjabb erők között hármukat, akik "előretörnek és csekély hijján ott vannak, ahol mesetereik."

Magyar Salon, Bp. 1902. dec. hó, XXXVIII.kötet 257-266. lap

M.D.K.

Kunfy Lajos

Müveit először állitotta ki a müvész az Andrássy-uti Mücsarnok téli kiállitásán, -közli "A HÉT TÜKRE" c. rovat.

Képes Családi Lapok, Bp. 1894. dec. 2.
16. évf. 49. sz. 784. lap

Ügyintéző:
Tárgy:

Kunffy Lajos
festő

M.D.Y

A „Tanácsható cigányok" 1910-es alkotás. Közvetlen átérzésből fakadt a „Gyermektemetés" c. műve.

Dr. Bodnár Éva: Szár vé Mihaly
Somogyi Néplap, 1969. okt. 5.

Kunffy Lajos
festő

M.D.K

Megfestette a falu határában
letelepedett cigányokat. Érzékel-
tette keserves elhagyottságukat.

Dr Bodnár Éva: Szár évé miletett

Somogyi Néplap, 1969 okt 5.

M.D.K.

Kunffy Lajos
festő

Kaposvárott, szűkebb hazájában
és tölt kiállítása nyílt, 1958-
ban avattiák fel Somogyhúsvon
a Kunffy képtárat.

Dr. Bodnár Éva: Szár éve Szeletett

Somogyi Néplap, 1969. ort. 5.

M.D.Y

Stumffy Lajos
festő

1924-ben, a budapesti Nemzeti Szalonban mintegy 300 képpel szerepelt. Ez volt első gyűjteményes kiállítása.

Dr. Bodnár Éva: Szár vé mitelett
Somogyi Néplap, 1969. okt. 5.

M.D.Y

Kunffy Lajos
festő

Első nagy gyűjteményes kiállítása
1913-ban volt Párizsban a
Galeries Georges Petit-en.

Dr. Bodnár Éva: Szár vér szibelett
Somogyi Néplap, 1969. okt. 5.

M.D.

Kunffy Lajos
festő

A pariesi Salon és a harai
Műcsarnok kiállításain évről
évre szerepelt.

Dr. Bodnár Éva: Szár évé született
Somogyi Néplap, 1969. Okt. 5.

Kuriffy Lajos
festő-

M.D.f

1892-ben a Julian Akadémiára
is atthozott be. Mesterei a száradvégi
francia történeti festészet jeles kép-
viselői.

Dr. Bodnár Géza: Szár lve Múltett
somogyi Nepláp, 1969. okt. 5.

Kunffy Lajos
festő

M.D.

1894-ben a Műcsarnokban is
feltűnt. A millenniumi seregszemlén
~~fel~~bemutatta Jó-kompozícióját és
a Vis hordó fiút.

Dr. Bodnár Erik: Szár lve miletett
Somogyi Néplap, 1969. ort. 5.

M.D.

Skruffy Lajos
festő

1894-ben lépett a nyilvánvaság elé Párisban a Salon des Artistes Français-ban, a „Teáro társaság" című művével.

Dr. Bodnár Erik: Szár lve miletett

Sörnegyi Néplap, 1969. okt. 5.

Kuriffy Lajos
festő

M.D.f

Munkácsy Mihály nyomán
indult el a festő i pályáján.

Dr. Bodnár Éva: Szár éve született
Somogyi Néplap, 1969. ort. 5.

Klemffy Lajos
festő

M.D.

A „Bivalyfogat" 1908-ból való,
Az „Aratóünnepély" 1908-ces
mű, 1910-ben készült a „~~A-~~
~~[illegible]~~ Lányok csoportja va-
sárnap".

Dr. Bodnár Éva: Szár és Mikolott
Somogyi Néplap, 1969. okt 5.

Kuffy Lajos
festő

M.D.V.

1900-ból csak magyar tárgyú képeket fest. Legnagyobb elismerést ezekkel vívta ki. A „Somogyi tisztelettes" 1907-ben készült

Dr. Bodnár Éva: Szár évé született
Somogyi Néplap, 1969. okt. 5.

M.D.4

Kunffy Lajos
festő

A Mintarajz iskola elvégzése
utáni München, majd hé-
rült Párizsba mert, Hollósy
Simon tanítványa volt.

Dr. Bodnár Éva: Szín lévé születtett
sorsoggi Nepláp, 1969. okt 5.

Küffy Lajos
Jeslo-

M.D.4

Somogy megjeben született Orcibán, iskolait Kaposvárón végezte. Az érettségi ezt án Pesten folytatta tanulmányait.

Dr. Bodnár Éva: Szár lve született.
Somogyi Néplap, 1969. okt. 5.

Kumfity Lajos

Somogyban működött

Tuskés Tibor: Kaposvári tárlat

Művészet 1969 dec. 47old.

M.D.K

Remffy Lajos
festő

Műveinek tárgyát a hazai föld
és hazai emberek adták. 1899-ben
egy francia tárgyú képe szerepel a
Salonban.

Dr. Bodnár Géza: Szín és mielőtt
Somogy Néplap, 1969 okt. 5.

KUNFFY Lajos

HORVÁTH János: Kunffy Lajos (1869-1962). Kaposvár : Somogy Megyei Muzeumok Igazgatósága, 1993 84 p. ill. E

oldal. Nagyon érdekelne az a 17. századi ukrán
amelynek hatására a »nem kézzel festett Üdvözítő
sát« kezdik alkalmazni, így a szentesi templomban is.
oldal. Már az antik Róma diadalkapui, különösen
ntin hármas nyílású diadalkapuja hathatott eszmei-
izánci szentélyrekesztőre éppúgy, mint a római bazi-
zentélyt és hajót összekapcsoló arcus triumphalisára.
ez a hatás érvényesül a liturgia eredeti szemléletét,
mely szerint nem kirekesztésről, elválasztásról van itt
anem égi kapuról. Jákob szavaival: »Félelmetes ez a
z az Isten háza és a *Menny kapuja!*« — amint ez ma
den templomszentelési misében felhangzik.
oldal. A szegedi Szent Miklós ereklyéinek átviteléről
zett templom királyiajtó-faragványa a bűnbeesés fá-
Krisztus Megváltó Keresztjével való teológiai kap-
át fejezi ki, amint a paradicsomi kígyó kúszik föl az
geliszmosz jelenetét — Mária és Gábor alakját —
kapcsoló szimbolikus dekorátumon. Ezzel szinte egy
n készült a Szeged-alsóvárosi templom Pieta-, ill.
Kereszt-oltárának keresztben kicsúcsosodó paradi-
fája.
. oldal. A változatos díszítmények: rózsa, pálma, szőlő
antusz, tölgylevél, babérkoszorú és gyümölcs ikono-
értelmét érdemes lenne legalább egy mondat erejéig
lantani.
. oldal. Érthető, hogy az egri és pesti képek festője, a
Anton Kuchelmeister nyugati előképek után dolgo-
de mi lehet az oka az idegen, addig nem alkalmazott
rt típusok szélesebb körű befogadásának, illetve az
ográfiai program fellazulásának, amint pl. a dunaföld-
Szentlélek-templomnál látjuk. (87. oldal)
. oldal. A fentebb jelzett, kiegészítő fejezetben kellene

KUNFFY Lajos

Horváth János: Kunffy Lajos

rec: S.B.: Csak az emberek érdekelték

: Kunffy Lajos Somogytúron.

= M. Nemzet, 1988. okt. 14.9.

97.

ÉS 38. sz. · nem

Lattam

Kunffy Lajos

neve emlitve

Vigilia 1970 augusztus

560. old.

Kiszönüvészet

Kunffy

műcét óhajtja megvásárolni Kaposvár.
Somogy, 1903. 23 sz. 3 l.

Fiola Pál: Vasary János biográfia és bibliográfia, Kaposvár, 1970.

1040

Rippl-Rónai J.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;
beiratkozás éve 1891.

Jószai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis
1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Kunffy Lajos

Kaposvárott Rippl-Rónai Józsefnél tanult, valamint Vaszary Jánostól.

Kaposvári útikalauz, Kaposvár, (é.n.).

481

37-381

M.D.K

Kuruffy Lajos
festő

Kedvelt tanítása az archip.a
táj kompozíciókon kívül.

Dr. Bodnár Éva: Szár évé Szeletett
Somogyi Néplap, 1969 okt. 5.

MDK

dr. Kunffy Lajos

Puskás János tiszteletes ur, of.

Angol-magyar kiáll. Mücs. 1926. máj.

21. l.

M.D.K.

Kunffy Lajos
festő

Nyári délután"
"Arckép"
} repro

Dr. Bodnár Éva: Szár évé szeletett.
Somogyi Néplap, 1969 okt. 5.

Kunffy
Jenő

l. ok

Szabad Művészet
1950.10.399.l

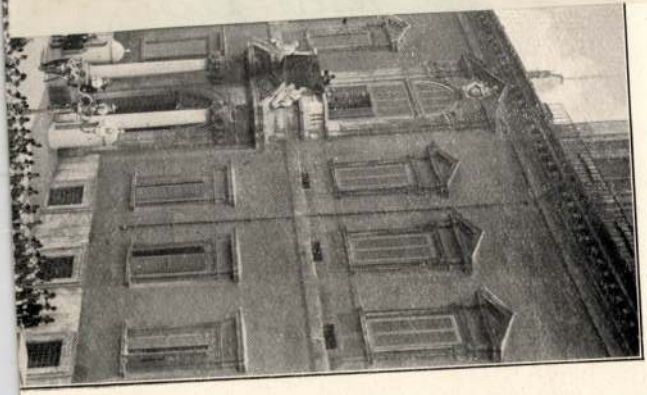

MUSSOLINI

Re Alfonso XIII visita il Colosseo.

Kunffy

neve említve mint Kaposvár nagy szülöttje, Kaposi Mór születésének 150. évfordulója egyszám

Nagy Gyula: Kaposi Mór és Kaposvár
Somogy, 1987. 5. sz. 85. l.

M.D.K.

Kunffi Lajos

Férfiarcképét kiemeli a kritika, amelyet a Műcsarnok tavaszi tárlatán kiállitott 443 kép és szobor között mutattak be.

Képek, szobrok--festők, szobrászok c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni 26. -juli 2.
X. évf. 26. sz. 20. l.

Kunffy,festöm.

ismert kézvonásait látjuk.

Kende Béla:

A Mücsarnok tavaszi tárlata.194o.
Müvészet. 194o.33.sz. 45.1.

Kunffy [, festő] MDK

A somogytúri Kunffy-kastélyt

Képtárrá alakítottak át.

~ : háztizenöt kastély sorsa 7

NÉPSZABADSÁG bp. 1965. nov. 10.

Kunffy Lajos

résztvett a kaposvári kiállításon. Művészeti hírek. Szabad művészet, 1947. 6-7. sz.

1291

Fiola Pál: Vaszary János biográfia és bibliográfia, Kaposvár, 1970.

751

Lumsky

Bibliográfia: Vaszary-, Rippl-Rónai-, Lumsky kiállítást tervez a múzeum. Somogyi Néplap, 1961. 2. sz. 6 l.

Fiola Pál: Vaszary János bibliográfia és bibliográfia, Kaposvár, 1970.

7 gy.

Dunszky

Bibliográfia: A kaposvári képzőművészeti kiállítás. Somogyvármegye, 1903. 23. sz. 31.

Fiola Pál: Vaszary János bibliográfia és bibliográfia, Kaposvár, 1970.

450

Kunffy Lajos

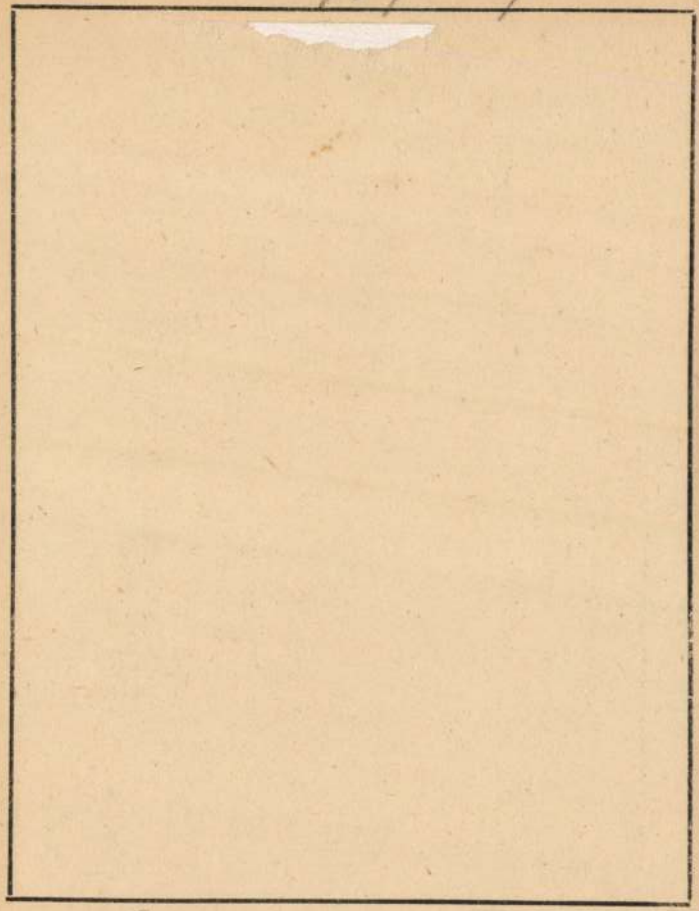

Céhbeliek V. kiáll

Nemzeti Szalon 1924

124. KÚNFFY LAJOS: „LEÁNY KÉK RUHÁBAN"

A TAMÁS - GALÉRIA
CXXX. KIÁLLÍTÁSA

KUNFFY LAJOS

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLITÁSA

TAMÁS GALÉRIA
V., AKADÉMIA UCCA 8

ÁRA 1.— PENGŐ

		Pengő
1.	Zuzmarás reggel	1.000.—
2.	Jégtörés	750.—
3.	A látrányi kuruzsló	1.500.—
4.	Nyirfák	600.—
5.	Havas táj	500.—
6.	Cigánylány	650.—
7.	Zöldruhás cigánylány	250.—
8.	Havas utca	150.—
9.	Kastély télen	150.—
10.	Virágzó domboldal	600.—
11.	Ülő lányka	650.—
12.	Tavaszi napsütés	450.—
13.	Faluvége	650.—
14.	Virágcsendélet gyümölccsel	1.000.—
15.	Őszi domboldal	700.—
16.	Április	450.—
17.	Hóolvadás	700.—
18.	Őszi hangulat	700.—
19.	Virágzó fák	500.—
20.	Reggelizö asztal	900.—
21.	Dülőút	800.—

		Pengő
22.	Téli csend	600.—
23.	Mezei út	750.—
24.	Falusi leánykák	1.000.—
25.	Tavaszi napfény	750.—
26.	Somogyturi kisgazda	600.—
27.	Tavasz	500.—
28.	Virágok kék vázában	700.—
29.	A turi pusztai út	800.—
30.	Mezei virágok	750.—
31.	Kora tavasz	500.—
32.	Virágzó meggyfák	350.—
33.	Őszirózsák	300.—
34.	Kertrészlet tavasszal	250.—
35.	Balaton	80.—
36.	Önarckép (rajz)	magánt.
37.	Napnyugta	80.—
38.	Jéghordás	100.—
39.	Dalmát tengerpart	70.—
40.	Kézimunkázó nő (rajz)	150.—
41.	Emlék Raguzából	70.—
42.	Tájképvázlat	50.—

Tamás galéria

V, Akadémia ucca 8 — Tel.: 125-423

MODERN KÉPKIÁLLÍTÁSOK
MODERN KERETEZÉS
MODERN RÉZKARCOK

Restaurálás

szakszerű művészi kivitelben

NEPVISELETI KIADVÁNYOK
KARÁCSONYI ÜDVÖZLŐ
KÁRTYÁK

Reprodukciók

régi és modern mesterek művészi
tökéletességű színes nyomatai

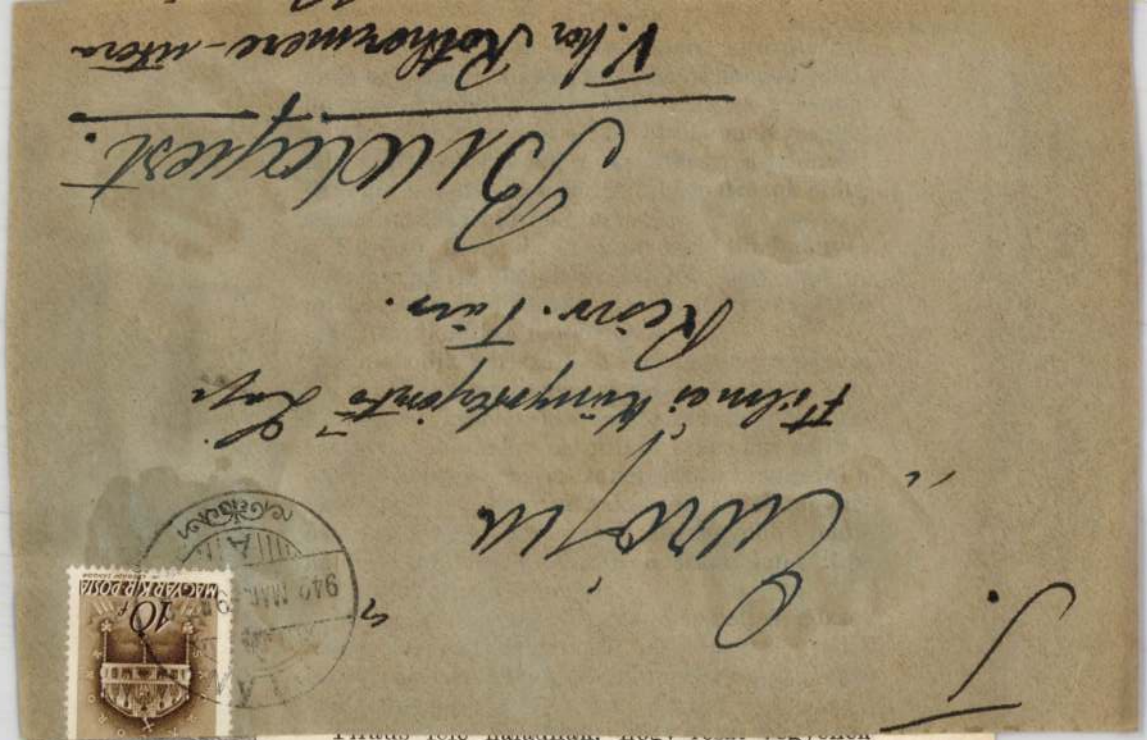

az európai hatalmak flotta-tüntetésében és megfenyegessék a gyógyulni nem akaró «beteg embert.»

A «Szent-György» hajót 1903. évben bocsátották vízre; súlya 7300 tonna, gépei 13,000 lóerőt képesek kifejteni. A hajó óránként 21 tengeri mérföldet tehet meg, teljes hoszszában pánczéllal van övezve, melynek vastagsága helyenként 210 milliméterre rúg.

A «Szigetvár» 1900-ban készült el és ekkor világkörüli útra ment, mely tizennégy hónapig tartott. Méretei kisebbek, mint a «Szent György» dimenziói, de sebesség tekintetében amannak semmivel sem áll mögötte. Sulya 2300 tonna, hajtásáról összesen 7200 lóerőt teljesítő gépek gondoskodnak.

ÓRIÁS GÉPE.

Báthory Anna? Me-
ja? Kegyelem volt,
ték, összes vagyona

tt hagyta meg vég-
minden tőle örökölt
ngyelországba köl-
t. Báthory Annának
y talpalatnyi földje,
irt. Ott legalább ke-

Kunfy Lajos: A somogytúri tiszteletes úr.

312-IK KIÁLLITÁS.

KÚNFFY LAJOS

FESTŐMŰVÉSZ

GYÜJTEMÉNYES
KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA.

1924. FEBRUÁR 2—17-IG.

A NEMZETI SZALON IGAZGATÓSÁGA:

ELNÖK:
gróf Andrássy Gyula v. b. t. t.

MŰVÉSZETI ALELNÖK:
Horvai János
szobrászművész

IGAZGATÓ:
Déry Béla
festőművész

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Művészek:
Edvi Illés Aladár
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
Rubovics Márk
Vajda Zsigmond

Műpártolók:
Bauman Márton
Gellért Jenő
alelnöki teendőkkel megbízva
Dr. Ilosvay Lajos

MŰTÁROS:
Kató Kálmán

TITKÁR:
Bende János

ÜGYÉSZ:
Dr. Képessy József

PÉNZTÁROS
Weiser Kálmán

SOCIETAIRE TAGOK:

Baditz Ottó
Déry Béla
Edvi Illés Aladár
Gellért Jenő
Horvai János
Kacziány Ödön
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
† *Kőrösfői Kriesch Aladár*
László Fülöp Élek
† *br. Mednyánszky László*
Mendlik Oszkár
Rubovics Márk
† *Székely Bertalan*
† *Szikszay Ferencz*
Vajda Zsigmond

ELŐSZÓ.

Kúnffy Lajos a háboru kitöréséig Párisban élt és 1913-ban, az ismert Georges Petit-féle galériában kollektiv kiállitást rendezett müveiből. Ezt a gyüjteményt a háboru kitörésekor sequestrálták a franciák. A gyüjteménynek zár alól való feloldása és hazaszállitása igen nagy nehézségekbe ütközött, de végül is sikerrel járt és ez a gyüjtemény az, melyet most a művész ujabb müveivel kibővitve, Budapest közönségének bemutatunk.

Annak idején az összes párisi lapok elismeréssel irtak és rendkivül melegen emlékeztek meg Kúnffy Lajos gyüjteményes kiállitásáról, melynek katalógusát Léopold Honoré, a kiváló francia műbiráló a következő előszóval vezette be:

„Bizonyos izlésbeli és érzelmi közösség, különböző emlékek, már régtől fogva közelhozták egymáshoz Magyarországot és Franciaországot és ez a kölcsönös rokonszenvből fakadó közeledés szinte a tradició vonzóerejét gyakorolta a művészekre. Ezt a tradiciót Munkácsy és kivüle még mennyi más ápolta már — tehát Kúnffy Lajos sem vonhatta ki magát alóla. Annak a francia kedélynek és szellemnek hatása alatt, melyet a mi művészeink oly pazarul ontanak, Kúnffy Lajos sem habozott, hogy ennek alaposabb megismerése végett Párisba költözzék és mint Benjamin Constant és Paul Laurens tanitványa folytassa és fejezze be tanulmányait. Ez idő óta, immár tizenöt éve a Société Nationale des Beaux-Arts szalonjában állitja ki müveit és amit a fiatal magyar mester ma a párisi mü-

értők birálata alá bocsájt, az termékeny munkásságának gyümölcse: egy szép és vibrálóan változatos kiállitás, amelyben nincs semmi banális, semmi felszines és amely épp a maga idejében érkezett.

Páris boulevard-jai, bármily vonzóak is, nem terelték el Kúnffyt a maga művészetétől. A párisi élet lázas sodrában is megőrzi nyugalmát, azt a melancholikus vonást, mely a magyar természetet jellemzi és főleg sohasem veszti szem elől szülőföldjét.

Ez az egyébként, mely ennek az érdekes művészi megnyilatkozásnak határozott vonását adja, egy meglepő művészi egyéniség igazolását, egy kitartó művészi törekvés eredményét, mely soha sem szűnik meg sulyosodni és növekedni. És mindez, akár lendülettel és őszinteséggel tájképeit festi a művész, akár tipikus és pittoreszk cigányait ábrázolja, mint éber és megértő megfigyelő.

Anélkül, hogy fölösleges kommentárokkal kisérnénk itt munkálkodását, elég annak a megállapitására szoritkoznunk, hogy Kúnffy Lajos pályájának különböző állomásaiból, magyarországi utazásaiból a Balaton szép partján és azokból a művekből, melyek mindezekből fakadtak, mély érzelem szűrődik le, melyben mindenütt ott rezeg valami a magyar lélekből."

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE.

A mütárgyak eladására kizárólag **Kató Kálmán** mütáros van feljogositva.

A vételár 50%-a a vásárláskor, a többi 50% pedig 8 napon belül, legkésőbb azonban a kiállitás bezárásakor fizetendő.

OLAJFESTMÉNYEK:

1 Vitatkozó francia papok, 1899
2 Kétségbeesés, 1902
3 A somogytúri tiszteletes úr, 1905
4 Gyermektemetés, 1907
5 Bivalyfogat, 1908
6 Aratási ünnepély, 1908
7 Tanácskozó cigányok, 1910
8 Normandiai major, 1903
9 Normandiai magaslatok, 1903
10 Normandiai öböl, 1903
11 Normandiai koldusasszony, 1903
12 Fáradt ember, 1903
13 Normandiai gyümölcsös, 1903
14 Balogh Ádám, 1900
15 Balogh János, 1900
16 Rab Imre, 1900
17 Császár József vargai biró, 1900
18 Vargai dombok, 1900
19 Malmok a Dráván, 1900
20 Hárfások, 1905
21 Gyermek almával, 1904
22 Zöldruhás parasztmenyecske, 1904
23 Templom előtt, 1904
24 Hófedte ólak, 1909
25 Falurészlet hóval, 1909
26 Gyenge napfény, hóval 1909

27 A Nyires télen, 1910
28 A nyires ősszel, 1910
29 A nyires ködben, 1910
30 Parasztházak hóval, 1909
31 Szerelmesek, 1909
32 Trágyahordás, 1910
33 Zoltán, magántulajdon, 1910,
34 A tiszteletes úr kertje, 1905
35 Cigányleány testvéreivel, 1910
36 Két cigány, 1910
37 Cigányfiúk, 1910
38 Cigányfiú fekete kabáttal, 1911
39 Porga József, ácsmester, 1909
40 Cigányleányok, 1910
41 Sátorozó cigányok, 1910
42 Csavargó, 1911
43 Pihenő vándor, 1911
44 Tanácskozó cigányok (vázlat), 1910
45 A kunyhó előtt, 1910
46 Cigánytanya, 1910
47 Cigányok szürkületben, 1910
48 Teknővájó cigány, 1912
49 Apáthy István, 1911
50 Tanulmány a bivalyfogathoz, 1908
51 Fejmosás, 1911
52 Hóolvadás, 1910
53 Csendélet, 1911
54 Morphy grófné, magántul., 1911

55 Balatonmenti vidék télen, 1911
56 Kis tó, 1912
57 Fürdőkabinok, 1911
58 Kolduló cigánynők, 1910
59 Utcai énekesek, 1910
60 Vivómester, 1910
61 Bognármester, 1910
62 Kocsikázás, 1911
63 Teknővájó cigányok, 1910
64 Fürdő cigánygyerekek, 1910
65 Templomba menők, 1911
66 Somogyi táj, gémes kúttal, 1901
67 Fürdő gyerekek, 1911
68 Cigányok vacsoránál, 1911
69 Vörös bokrok hóval, 1910
70 Falusi bál, 1912
71 Svájci hegyek, napfényben, 1912
72 Clavadel, 1912
73 Erdőre menő cigányok, 1910
74 Mezitelen cigánygyerekek, 1911
75 Dolgozó cigányok, 1910
76 Cigánysátorozás, 1910
77 A kordés ember, 1913
78 Hazafelé, 1913
79 Koldus, 1913
80 A sánta ember, 1913
81 Kintornás a faluban, 1913
82 Szűcs Lajos, a méhész, 1913

83 Tunisi kapu, 1914
84 Tunisi utca, 1914
85 Leon Lhermitte festő neje, magánt. 1912
86 Grisette, 1912
87 Hazatérő cigánynők, 1911
88 Építkezés Párisban, 1913
89 Cigánycsalád, 1911
90 Félakt, 1912
91 Somogytúr ködben, 1911
92 Disznóetetés, 1912
93 Főző cigánylcány, 1911
94 Kékruhás leány, 1912
95 Lámpafénynél, 1910
96 Öreg ember szamarával, 1912
97 Bagatelle a boisban, 1912
98 A bois bejárata este, 1913
99 A Notre-Dame, 1913
100 Esti fényben, 1902
101 Domboldal ősszel, 1910
102 Falusi ház hóval, 1910
103 Kilátás a terasseról, 1911
104 Cigányok a kunyhó előtt, 1910
105 Cigányfiu, 1910
106 A boisban tavasszal, 1913
107 Cigányasszony gyerekekkel, 1910
108 Somogytúr őszi fényben, 1912
109 Szajnahid, 1913
110 Thorma István kanász, 1914

111 Halászok, 1914
112 Cifra kendős parasztnő, 1915
113 Giesswein Sándor praelatus, 1917
114 Olvasó fiú, 1920
115 Szlányi a nyiresben, 1919
116 Szlányi Lajos festőművész, 1918
117 Edvi Illés Aladár festőművész, 1921
118 „Marquise", 1920
119 Tavasz, 1917
120 Homokos ut, 1920
121 Túri-utca napsugárral, 1920
122 Aratók, 1921
123 Kévehordó lányok, 1921
124 A vöröshajú nő, 1920
125 A feketehajú nő, 1919
126 A Zdenka, 1920
127 Ticharich Zdenka zongoraművésznő, 1920
128 Anemonák, 1914
129 Lellei-út, 1922
130 Ebédelő aratók, 1921
131 A pásztorház, 1923
132 A túri főutca, 1923
133 Szánkózó gyerekek, 1923
134 Cigányasszony és leány, 1923
135 A dunapart hóval, 1923
136 Cigányleány, 1923
137 Csikós, 1923

138 Havas-út kereszttel, 1920
139 Zsuzsi néni, 1922
140 Délutáni napsütés, 1922
141 Cigánykunyhó téli napfényben, 1917
142 A györöki vásár, 1923
143 Nagy Ferenc túri biró, 1923
144 A dunapart virágzó akáccal, 1922
145 Egy szép asszony, 1922
146 Ebédelő aratók, vázlat, 1921
147 Bivalyfogat hóban, 1922
148 Hófedte út, 1923
149 Fekvő nő, 1914
150 Platánok ősszel, 1919
151 Sárga akác, 1918
152 Falusi ház, napsütéses hóval, 1923
153 Rezgő nyárfa, 1923
154 Utca napfényben, 1922
155 A túri főutca hóval, 1922
156 Partos út, 1923
157 A túri völgy, 1920
158 Az udvarban, 1918
159 Olvasó leány, 1917
160 Tél vége, 1916
161 Kúnffy Lajosné arcképe
162 A dunapart hóolvadáskor, 1921
163 Disznóölés, 1922
164 A csikóistálló télen, 1923
165 Kertrészlet ősszel, 1923

166 Déli napfény, 1922
167 Gabonaforgatók, 1923
168 Öreg cigány gyerekkel, 1923
169 „A kisbéres", Petőfi költeménye után, 1922
170 Falusi lak ősszel, 1921
171 Parkrészlet, 1922
172 Lófogat őszi napfényben, 1922
173 Cséplés, 1923
174 Három cigánygyerek, 1923
175 Apám a lugasban, 1921
176 A verandán, 1920
177 Napsugaras őszi nap, 1920
178 Jászberényi Andrásné arcképe, magántulajdon, 1921
179 Egy béres, 1910
180 Önarckép, 1923
181 Kolompár cigánylány, 1923
182 Munkások ebédelnek, magánt., 1920
183 Legelő ló a normandiai partokon, 1902
184 Falu hó alatt, 1910
185 Mosó asszony, 1911
185/a Normandiai legelő
185/b Lámpa fényben

OLAJFESTMÉNY VÁZLATOK:

186—198-ig Páris és Franciaországból,
200—210-ig Tunis és Olaszországból,
211—221-ig Budapest dunapart,
222—225-ig Koronázási vázlatok,
226—271-ig Figurális vázlatok,
272 Somogyi vázlat.

PASTELLEK:

273 Szőke nő profilban
274 Párisi model
275 Tanulmány a „Temetés"-hez I.
276 „ „ „ II.
277 Rippl Rónai József arcképe
278 Madame Michel Clémenceau
279 Tanulmány az Aratóünnepélyhez
280 Parasztányok vasárnap
281 A somogytúri iskola
282 Öltözködő leány
283 Falu hóval
284 Fűben ülő leányok.

A

műtárgyak árai
a termek bejáratánál
vannak kifüggesztve.

Kunffy Lajos

Kunffy Lajos — Glatz kortársa — ugyancsak a századforduló naturalista-impresszionista művészetétől kapta egész életre szóló, döntő élményét. Első képeivel mint a derűs dunántúli lankák, somogyi tájhangulatok és népi típusok specialistája mutatkozott be, szerencsésen egyesítve magában a magyar földszeretet lírai közvetlenségét és a kulturált festői kifejezésmód franciás könnyedségét. Ezeket a jelentős sajátosságait mindmáig épúgy megőrizte, mint biztos rajztudását, karakterizáló erejét, világos színeinek levegősségét és munkakedvének töretlen frisseségét. Most bemutatott, legújabb művei főkép somogytúri tájmotívumok: tavaszi virágzásba borult fák, havas dombhátak, nyári napsütésben kiszínesedő vagy rozsdás, őszi fátylakat lengető erdei utak és finom, téli ködpárából kibontakozó városrészletek, Kunffy érett, szolid, egyenletes művészetének java alkotásai. Hozzájuk csatlakozik néhány jellegzetes portré *(Kisgazda, A látrányi kuruzsló, Cigánylány)* és alakos kép, végül egy sor rendkívül ízléses, tiszta színekben pompázó, elegáns virágcsendélet.

—l.

Sorozatainkat illető tanácsait és megjegyzéseit előre is köszönjük.

Az

OFFICINA KIADÓVÁLLALATNAK

BUDAPEST, VI.
Nagymező-u. 26.

Kunffy Lajos kiállítása

Kunffy Lajos festőművész új képeit mutatja be a *Tamás Galéria* vasárnap megnyílt kiállítása.

Kunffy Lajos — aki már túl van a hetvenen — a mult század utolsó évtizedében mint a somogyi tájak, népi típusok és életképek jellegzetes festője mutatkozott be. Alig hogy megjárta München és Párist, visszatért szülőföldjére s onnan küldte első plein-air képeit a Műcsarnokba. Köztük a *Somogytúri tiszteletest*, amely hamarosan a Szépművészeti Múzeumba került. Somogyhoz mindmáig hű maradt, épúgy, mint palettájának rég kivilágosodott, derült színskálájához és fiatalkorának döntő művészi élményéhez: a naturalista-impresszionizmushoz. Az utóbbi évtizedek nyugtalan, kereső áramlatai nemigen hagytak nyomot művészetén. Legfeljebb annyiban hatottak rá, hogy kifejezési eszközeit egyszerűbbé tették és színérzékenységét még finomabbá fejlesztették. Most kiállított, legújabb anyaga erről époly meggyőzően tanuskodik, mint alkotókedvének fiatalos frisseségéről.

Kunffy festői világán valami könnyed, világos, szinte tavaszi derű ömlik el. Még ködpáráktól fátyolos, tompítottan lágy színekbe hangolt, havas tájai, csendes melancholiát lehelő, őszi domboldalai mögött is ott érzik a napsütés fénye és melege. *Zuzmarás reggele*, *Turi-pusztai útja* (talán egész gyüjteményének legszebb darabja), *Dűlőútja*, *Hóolvadása*, *Lankás tavaszi tája*, *Szüreti hangulata* és *Virágzó fák* című képe ugyanúgy a természet örök szerelmesére vall, akár tüzes, tiszta színeket ízléses harmóniában kicsendítő, franciás könnyedségű impresszionista *virágcsendéleteinek* pompás sora. Szolid, kiérett, biztosan megalapozott művészet ez, amelynek komoly értékei a portré és figurális téren is (Lát-

Pest, 1942 márc. 16.

rányi kuruzsló, Cigánylány) jellemző erővel mutatkoznak meg.

—rp—

Kunffy

Cséplésidő c. képének
szines repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1930. 31. sz.

Kunffy Lajos dr

festő

élet. arczip

lásd

Dömjén Miklós

Somogymegye Trianon

után Bp. é. n.

309. l.

MOB kat. 3212.

Kunffy Lajos

Gyermektemetés c. Lépe repr.

Dömjén Miklós

Somogymegye Trianon után. Bp. é. n. 68. l. után

Kunffy Lajós

festő Somogytúr

Életrajz

esetleg lárd

Szabó Somogyom

213. l.

MOB Kot. 3209.

CS. SZABÓ LÁSZLÓ

APAI ÖRÖKSÉG

Cs. Szabó Lászlót finom ízű magyar stílusa, gondolatainak súlya és világossága, témáinak újsága és érdekessége az ifjabb nemzedék legjobb elbeszélői közé emeli. Elbeszélései túlnőnek e műfaj nálunk megszokott határain, mondanivalóikban, terjedelmükben egyaránt. Könyve mai irodalmunk egyik legértékesebb alkotása.

II. HÓ	28 NAP	FEBRUÁR

Vasárnap
20
Hatv.-vas.

Hétfő
21
Eleonóra

Kedd
22
Péter székfogl.

Kunffy Lajos

festő

Életrajzi adatok

lásd

Margittay Rikárd

Balaton. Tájak — emberek. Bp. 1943

209 – 215. l.

MOBKvt. 3444.

Kúnffy Lajos

1944-ben somogy-
túri (?) műtermét
feldulták, nagyobb olajfest-
ményeiről a festéket
leoldották és ruha-
készítésre használták.
Újabban megint nagy
kedvvel fest, régi
modorától eltérő irány-
ban.

Perczel György dr
fiának közlése
1947. máj. 14-

Richter, Gustav, néinet festő V. 211.

Kunffy Lajos

l.

Müvész Otthon 1929.

13. l.

Ernst Múzeum
kiállítási.
C I. VII.

[77. csoport. kiáll.]

Boldizsár István
Csók István
Herman Lipót
Rudnay Gyula
Szüle Péter
1936. jan.

Tov. Keptár

Kunffy Lajos dr

Céhbelich Társasága tagja

KMTÁRS művcsoptok
1931. feb-márc kiáll.

II-7, 20, 21.

1931. őszi tárl. III. 329, 332.
1931/32. téli tárl. 118, 119, 120.
1932. febr-márc. kiáll. 433
1932. tav. tárl. 142, 147
1932. őszi tárl. III. 6, 19,
M. Arcképfestők Társasága tagja.
1932. őszi tárl. II. 39
1932/33. téli kiáll. 181, 182, 246, 248, 407.
1933. nemz. képzm. kiáll 360, 361, 362

RA RTG

DEI SÁNDOR

HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN

VÁSÁRHELYI UJSÁG
K SZERKESZTŐSÉGE
VATALA.

TELEFONSZÁM: 22 és 209

NYVTÁR.

ezö-Vásárhely, 192

Szent Antal-u. 7. szám.

tg (ezelőtt Erdei Sándor) könyvnyomdai műintézet nyomása, Hódmező-Vásárhely.
szedte és nyomta: Molnár József.

Kunffy Lajos festő

Ferenc József-rakpart 16. Műcsarnok

1930. tav. kiáll. 34, 57

1930/31. jub. kiáll. 59, 60, 336, 337

1934. téli kiáll. 47, 292,

1934. nemz. képzm. kiáll. 312.

HI.

Eperjes - Kassai gyorsposta-jegy

VIII. 162.

Kunffy Lajos

vod
3

Lyka Károly:
Egy festő életműve
a Nemzeti Szalonban
(Kunffy Lajos)
Esti Kurir
1924. febr. 2.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kunfy Lajos

XXVII. aukció
A Gyűjtő 1916. 45. l.
Somogyi táj 120.-

Kiskúnlaczkára, ref.

86,277,

Kunffy Lajos

Thieme Becker

XXIII. 104. l. (Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban *vagy* **Postán** *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet		Film, Szinház, Irodalom	Képes Sport	Magyar Rejtvény Ujság	Sztár	Magyar Nők Lapja	Hasznos könyv	
köznap	vasárnap							
—	—	12				4		

Kelt Pétfürdő

Hungler Ferenc

aláírás.

Kunffy Lajos

wód

z

Est. 1928

23. P.

Sopron, Gr. Jakab

260-261

Kunffy Lajos

1913. évi párisi kiállításának katalogusát lásd könyvtáramban.

virágkosár, indás kerettel. XVIII. sz. v. 100×150 cm. 1000.—

1410. TEMETŐ-KULA-SZŐNYEG, zöldes tükrében szarkofágok és fák, sárgásalapu stilizált virágos sarkokkal, sávos kerettel. XVII. sz. v. 130×180 cm. 3500.—

1411. KÉTOSZLOPOS KULA-IMASZŐNYEG, sárgás-barna imafülkével, kék boltmezővel, sávos kerettel. XVII. sz. 120×177 cm. 1000.—

1412. U. n. LENGYEL-SZŐNYEG, piros alap, arany-ezüst átszövésü arabeszkes disszel, zöld aranykeretdisszel. XVII. sz. e. 86×140 cm. 10.000.—
Illusztr. XXX. tábl.

1413. KÉTOSZLOPOS JORDESZ-SZŐNYEG, barnás imafülkével, kék, arabeszkes boltmezővel, husszinü, Jordesz-rajzu kerettel. XVII. sz. e. 105×130 cm. 3000.—

1414. KUBA-SZŐNYEG, kék tükrében rozettás, indás rajz, kampós disszel, keskeny fehér keretsávval. XVII. sz. 90×162 cm. 6000.—

1415. MÉDAILLONOS NAGY PERZSA-SZŐNYEG, sötétkék tükrében 3 sor karélyos médaillon, vörös keretsávval. XIX. sz. 330×405 cm. 950.—

1416. NAGY JORAGÁN-SZŐNYEG, téglavörös alapon két sor médaillon, fehér keretsávval. XIX. sz. 300×367 cm. 500.—

Kuruffy Lajos

Csendélet c.
képe repr-
Szinbáři Élet
1932. 22. 4.
29. l.

1022. Frank:
~~Eletrajzi adatai ismeretle~~
Mikodott a XVIII sz. vég

Bezerédj Ignácz.

látható

Mellig, kissé jobbra
ősz, szeme szürke, arcza leb
jelvénye disziti. Öltözete:
noros kabát álló gallérral.
fec. 1818.

Vászon, méretei 62.6
Vétetett 1906. juliu
(1012-906).-- Elszámoltatott

Felirata az ovális kereten
szári s Királyi Udvari Tanátsnok
yes Hatalmu Regense.

Sz n 1

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Kunffy Lajos

l.

Dany 1927

12, 24, 30, 78, 82. l.

Kunffy Sajos

elismerő okl.

Közlezrkiáll

1268. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Kunffy Lajos

wód
z
Yblutoló 48, 52. l.

III

759 (3575).

816 (44) 1905.

343.

...nnatban

...zólva)

~~...alliumát jobb vállára vetetten~~

~~...ról leesuszott~~, ~~bucsúzik~~ midon a keb-

...étől és gyermekétől, kinek fején

...alról ~~egy~~ másik fiú áll pajzszsal

...czost veszünk észre a ki Hektor-

... melyben ~~ez~~ dárdát tart.

... 140 X 132

20578 sz. leirattal 150 K-án.

...: Andromechától

...: Astianaxtól

255

Kemffy Lajos

Szód
2

Tóth László dr.
A párisi Szalon.
Magyar Hirlap.
1913. máj. 30.

741.a

ond.

ldalú medaillon előlapján, mel-
és szembe nézve van ábrázolva.
: prémkucsma ékköves boglár-
felhajtott gallérú felöltő. Fel-
ül : »JOHANNES. SIGISMVND. D.

8·9 : 8·9 cm. — Lelt. sz. 1140. —
irsch) Emil ajándéka 1907 április
ett az 1909 november 24-iki 5395.
25-iki 656 (351–910) és a 3211–910.
1910 január 10-iki (2095–909) és
–910) sz. jegyzékek alapján. — Be-
n (41–908).

Kunffy Lajos
festő

** **Kúnffy Lajos.** A Nemzeti Szalon valamennyi termét megtölti kiállitásával ez a régi, érdemes müvészünk, ki tekintélyes müvészi multtal a háta mögött itthon csak most rendezi első gyüjteményes kiállitását. Alakulásának különböző korszakai jól megismerszenek bemutatott müvein. A naturalista szemléletü müvész korai munkái a rajzos naturalizmus alkotásai. Szinben hüvöskés, szürke tónusban összemosott kompoziciók; feltünően gondos rajtuk a rajz. Ebből a korszakából való munkái (a „Kétségbeesés" cimü [illegible], a „Bizalyfogat" stb.) a legrokonszenvesebbek. [illegible] is uryanaz a finom, fátyolos tónus fogl [illegible] a szinecket. Erre a korszakára, melyet talán kezdő korszakának nevezhetnénk, következett a verőfényes korszaka. A napfényben exponált alakokat és a napfényben [illegible] tájakat festette akkoriban különös előszeretettel. Napfénye idővel tulzottan sárgaszinü, valósággal [illegible] hatásu lett. Kúnffy szineiben általában gyakran tulzottság érzik, a szinesség akarata a szinesség önkéntelensége helyett. Tárgyra igen változatos festői oeuvrejében azonban az ellenkezőre is akad példa. Néhány szép havas tájképe, „Falusi bál" cimü vázlata, friss és meggyőző szines elképzelések. Kiállitása egészben vonzó képe egy szorgalmas és a nagy célokért lelkesedő müvészéletnek. *(e. a.)*

Az Ujság
1924. febr. 2.

973. VIZESPOHÁR, köszörült üveg, [illegible]
glas, geschliffen, fazettiert, mit [illegible]

974. POHÁR, tejfehér üveg, ezüst [illegible]
Neorokokodekor in Silber, Böh[illegible]

975. VIZESPOHÁR, üveg, köszörül[illegible]
Wasserglas, geschliffen, mit Me[illegible]

— GLAS.

-1000.

ldalán kávénövényág, alatta „Mein Liebstes" föl-
laded, darauf Kaffeepflanze mit Aufschrift. Wien,

nbös ezüst kupakkal. Cseh, XIX. sz. — Zwei grosse
er Silberkapsel. Böhmisch, XIX. Jh.

lusban. XIX. sz. — Prunkpokal, blaues Glas, in vene-

pál szinben. Cseh, 1820—30. — Pokal mit Deckel, in

beköszörülve „Tetschen" látképe. Cseh, 1850 k. —
t von „Tetschen". Böhmisch, um 1850.

nér szemekkel. Cseh, 1850. — Humpen mit Deckel,
).

EL, üveg, vörös alapon magyar cimerrel. Magyar,
innfassung, mit ung. Wappen. Ungarisch, um 1850.

lapon magyar cimer. Magyar, 1850. — Zwei Wasser-

Kunffy Lajos

kol. kiáll. Páris
3 terem, 144 kép,
20 tanulmány

ivód

Somogyi Hirlap

1913. febr. 12.
(Fn.: Kunffy Lajos
párisi kiállítása.)

663 n

Kunfy Lajos

cród
z
Somogyi Hirlap
1913. jan. 22.
(„Kaposvári festő"
sikere Párisban.
Kunfy Lajos a Georges-
palotában.)

686.

16.6.12

Kunffy Lajos

koll. kiáll. Tamás Galéria

vod

Ujság

1942. márc. 14.

(c.a.: K.L. festmenyei.)

Kelnek a kés fogato hinto
egy ezérre, mely elé két ökör v
egy mázi
ülő parafzt (hvat vezet a jó

Kézrajz, mérete: 11.4
Lefza 21.9.4.

es Muzeumi épület nyolcz (korinth-) oszlopon nyug-
alán a tért két jelvényes képszobor diszíti.
babért tartva, jobbján a Történelem jegyen-
hirdeti annak dicsőségét, míg a sarokban az
et, a Szobrászat s a Tisza látható. Az épület
u körút, vezet el, rajta túl a fhg Sándor ut-
-ház, míg azon innen a Muzeum ut-
oly" tűnik szemünkbe. A kép bal felén a
ín a „Gyarmathy"-féle fűszerkereskedéssel.
ga áll s a tulsó elé fogott lovat a gazda
öldön ülnek, két leány beszélget s a közeledő
neti kutyáját; jobbról kofák árúlják hol-
nortban beszélgetők közelében egy pék-inas
egy czigánygyerek a vele szemben álló
muzeum előtt (két) s a Kecskemeti utcza felől
ik. s az úttestén, hol számosan járnak-

KUNFFY LAJOS :

156. Havas táj. - Olajf., 73 x 59 cm.
Jelz.l.b.: "Kunffy Lajos".

Székesfőv. képt. pub. kiáll.
1944.

Kunffy Lajos

229. Tájkép. - Olajf., v. [illegible] cm. Jelz.l.j.: "Rudnay".

230. Krumplihámozó. - Olajf., v. 74.5 x 91 cm. Jelz.l.j." Rudnay".

SÁMUEL KORNÉL / 1883 - 1914 / "

231. Női akt. - Szobor, br. Mag.: 41 cm. Jelz.a talapz.f.o.: "Sámuel C."

SÁRDY BRUTUSZ :

232. Őszi táj. - Olajf., v. 56 x 43.5 cm. Jelz.l.b.: "Sárdy Brutusz 939".

Kunffy Lajos

koll. kiáll –

Tamás Galéria 130-27

1942. März.

Jegyzet

fill.

érték

Folyószám	Szakleltári sorszám	A leltári napló folyószáma	A

Kumpfy Lajos

aukció

Árverési Csarnok Kft.

31. sz. 1926. febr.

35. sz. 1926. dec.

Kúnffy Lajos

Az Ujság, 1924. I. évf. 203. l.

NEMZETI SZALON

Kúnffy Lajos közel 300 képből álló retrospektiv kiállítást rendezett. A festőiskolákat megjárt, szorgalmas művész életmunkája van előttünk. A szorgalom minden pályán tiszteletet érdemel, ám a művészetben alig számít eredménynek. Nagy robajlások, égzengésszerű viharok, gyötrődések járják át az igazi művész lelkét. Kúnffy túlzottan egyenletes kedélyű művész, ezért ismétli annyiszor önmagát és nagy ritkán van új mondanivalója.

Biztatóan indult. Egyik korai munkáját a *somogytúri tiszteletes* képmását (3. sz.) ma is örömmel, élvezettel szemléltük. Bastien-Lepage-i finomságok vannak e szép portré fölfogásában, a jól karakterizált arc és kezek megrajzolásában. A paplak gyengéd, üde virágai szint, poézist, majdnem stilust adnak a szürke harmoniában tartott festménynek. *Felesége* arcképe (161. sz.), amely ugyanebből az időből — 1900 elejéről — származhatik, bájosan franciás reminiszcenciákat ébreszt. *Giesswein Sándor* arcképe már sokkalta banálisabb, noha a lángszavú papreformátor markáns feje, fekete talárja és lila cingulusa festői témául kínálkozott.

Plein-air tájképeiben, alakos kompozicióiban is találkozunk egy-egy sikerült, festői megérzésben fogant darabbal. Ilyen például a *Napsugaras őszi nap* (177. sz.), szinte nőiesen gyengéd szineivel, néhány frissen odavetett téli tájképe: *Hófödte ólak* (24. sz.) *Falusi ház hóval* (102. sz.). Kisebb képei sikerültebbek a nagyoknál, a *Kordés ember* (77. sz.), amely csak vázlat, kvalitásokat nyújt, amelyek ugyanezen téma nagyobbméretű megfejtésénél hiányzanak. A *Hazafelé* (78. sz.) egyhangú sárgáival mélyen a vázlat mögött marad. Az érzés intenzitása vibrál a *Templom előtt* c. képen markáns vonásokkal karakterizált cigány-alakokon, (23. sz.), míg az *Öreg cigány gyerekekkel*, ugyanezen téma variánsa, a háttérben festőietlenül alkalmazott cserépfödte házakkal, szétesik és fölhigítva unalmassá válik. Egyik főhibája a látás egységének hiánya, amit lát, nem markolja föl erővel. Pedig milyen pompás cigány-modelljei vannak! Pettenkofen sohasem festette őket olyan nagy méretben, mint Kúnffy, mert ismerte erejének határait és azon igyekezett, hogy a kis képekbe belesűrítse minden egyéni tudását.

Rffy

MÚZEUMOK

A Szépművészeti Múzeum gyarapodása. A Szépművészeti Múzeum *régi képtára* legujabban gróf Széchenyi Miklós nagyváradi püspök hagyományaképpen Gerbrandt van den Eeckhoutnak egy szignált és keltezett festményével gyarapodott. A kép egy karosszékben ülő tudóst ábrázol könyvekkel elboritott asztala mellett. A múzeum *modern képtárának* ujabb szerzeményei: Heinrich Edének 1873-ban festett női arcképe (Belvedere műv. társ. ajándéka Fónagy Béla igazgató utján), Szábó István János férfi- és női arcképe (Kell Jenő aj.), Deli Antal „Ivó" c. festménye (Fränkel Ernő aj.), Vass Elemér „Olajfák a domboldalban" c. festménye (cserében ugyane művésznek képéért), Kotász Károly „Kora tavasszal" c. festménye (Jánoshalmi Nemes Marcell aj.) A *rajzgyüjtemény* nevezetesebb gyarapodásai: Gianbattista Tiepolónak egy álló férfialakot ábrázoló vörös krétarajza (Nebehay Gusztáv, Bécs, ajándéka), J. Martin Schmidt (Kremser-Schmidt) allegórikus tárgyú tusrajza (vét. Biehn János adományából), Zichy Mihálynak verandán ülő férfit ábrázoló tollrajza (dr. Hültl Hümér tanár aj.), Szőnyi István, „Gyárváros" c. tollrajza (Fleissig Sándor és Forbáth Róbert aj.), Medgyessy Ferenc „Itatás" c. pasztellje (vét. Wolfner Gyula adományából), Czóbel Béla „Fiúarckép" c. szénrajza (vét. Ernst Lajos adományából). A *szoborgyüjtemény* részére a múzeum igazgatósága részben az intézet javadalmából, részben Porkai Márton adományából megvásárolta Strobl Alajosnak egy terrakottáját, mely a művész ifjúkori képmását ábrázolja.

Az Iparművészeti Múzeum ujabb szerzeményei. Egyelőre csak rövid felsorolásban az alábbiakban említjük fel azt a néhány jelentékenyebb tárgyat, melyet az Iparművészeti Múzeum a mai nehéz viszonyok között az 1922—23. évben megszerezhetett. Magyar szempontból jelentékeny egy XVIII. századi aranyozott ezüst csokoralakú *násfa*, Giergl Alajos pesti ötvös *serlege* 1842-ből, egy gazdagrajzú, fehérhimzésű magyar *párnahéj* a XVII. századból, két korongalakú kis *üvegfestmény*, May Mihály brassói ötvös kis rokoko stílusú, aranyozott ezüst *kupája* (vét. néhány műbarát támogatásával).

Egyik-másik darab részletesebb megbeszélésére,

Künffy Lajos

Gönczi Ferenc:
A Somogymegyei Muzeum
Egyesület 25 éves története.
Kaposvár 1935. 36. l.

Fentinek 1926. decemberében
koll. kiállítása volt
Kaposváron.

u. o. 39. l.
59. l.

Kunffy Lajos dr

festő

archeje repr.

Karczagmagyállam

684. l.

ecato da Camerino.

V. században.

Jézussal és szentekkel.

Madonna és kezeit összetéve
fekvő Jézust, ki nyakán és
gyfüzért visel, míg bal kezét
alra S. IVVENALIS és S. SAVI-
IVS és S. IERONIMVS áll teljes
ögött, a négy angyal közül,
kettő vörös meg fehér rózsát
őjén két zenélő angyalka he-
n, a másik gitáron játszik.
veszi körül, de Jézusában
ünket. A trón emelvénye min-
ér aranyozott. Felirata a már
zépült: »*1473*«.

m. — Lelt. sz. 1209. — Vétetett
től 16700 lirán (15130·20 K).
us 31-én (246–95). — Az el-
47–95 és az 1895 november
ívet. — Az elszámolás elfogadta
635–900) és az 1901 augusztus
-901).

adatok a Szépművészeti Mú-
vanni Boccato da Camerino:
1910: III. 74. *G. Boccato da*
saints.
lajstr. 12. l. — Verzeichniss

III

53 (1209).
601 (54).

53

Kunffy Lajos dr

festő

1. élet.

Karcragmagyarlam

670. h.

a ~~nezve~~ fordult, kerek medaillonban, melyet hadi é-
l. ~~Fején~~ Turbán ~~van~~ ékköves forgó~~ja~~val ~~lófark~~-
akált hord. Brokát palástja hermelines.
iszén:

APERATOR TVRC."
o német szöveg olvasható.
tei a háttérnek 11.2 : 14.2 cm.

140/95 N°6.

< Kunffy Lajos dr >

< > Nemzeti mü-
vészet.

Karczagmagyállam
77 - 78. l.

1913. ban Párisban
koll. kiállítást
renderett müveiből.

497

i nyomda Budapest. II-905.

KUNFFY LAJOS

80	dr. Fóris Lászlóné *	olajf.	Mgtul.
80a	Önarckép	olajf.	Mgtul.
80b	Kisfaludi Strobl Zsigmond	olajf.	Mgtul.

Magyar Arckép Tár
1930.
* Repr. a katalogusban

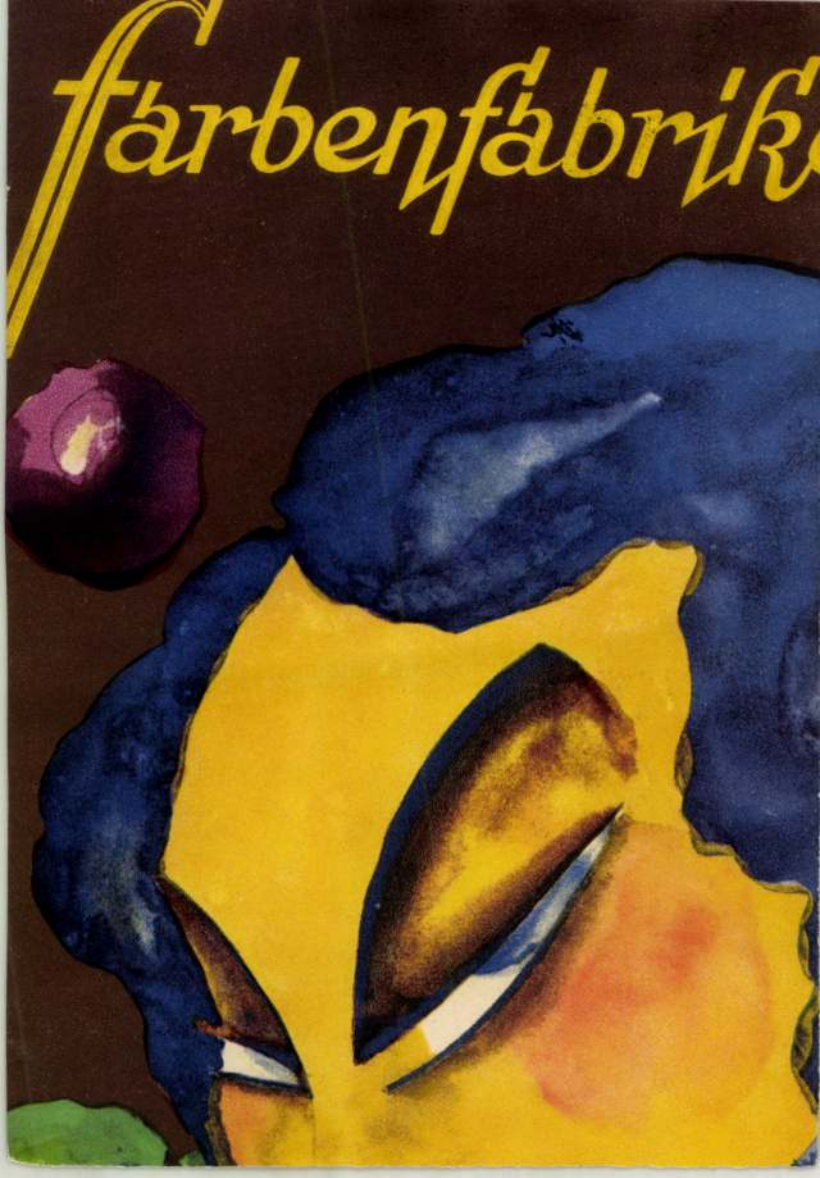
farbenfabrik

Kunffy Lajos

I.

Kat. Beograd

1931

Kunffy Lajos

28.	Megjöttek a gólyák	1100.—
29.	Virágcsendélet	800.—
30.	Pásztorfiuk	600.—
31.	Cigányleány	1100.—
32.	Almaszedés	650.—
33.	Nyires	700.—

Szépművészeti Kiállítások magyar mesterek műveiből. II.
Sopron. 1931. ápr.

Künffy Lajos

Lárd

Expoziția maeștrilor maghiari.

Oradea 1931
(Fränkel)

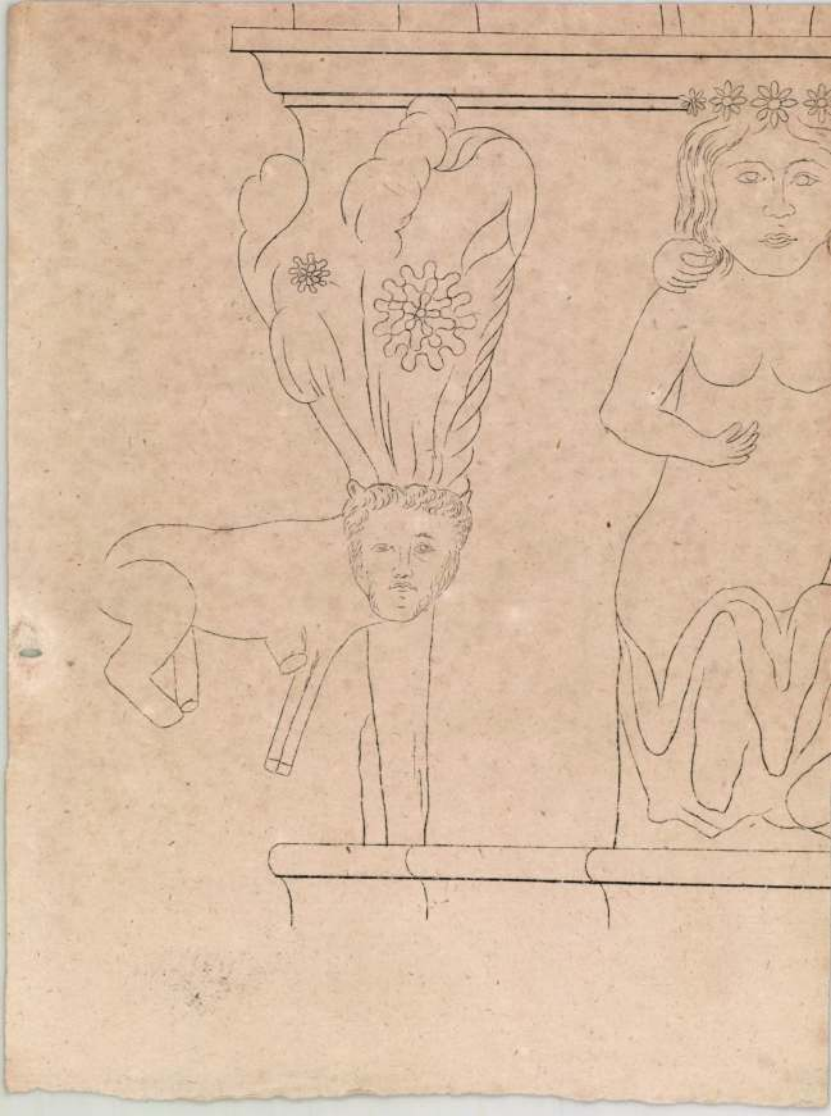

Kimffy Lajos

László

Szépművészeti kiállítások magyar mesterek műveiből. V. sorozat.

Nyíregyháza, 1931. május.

6 mű

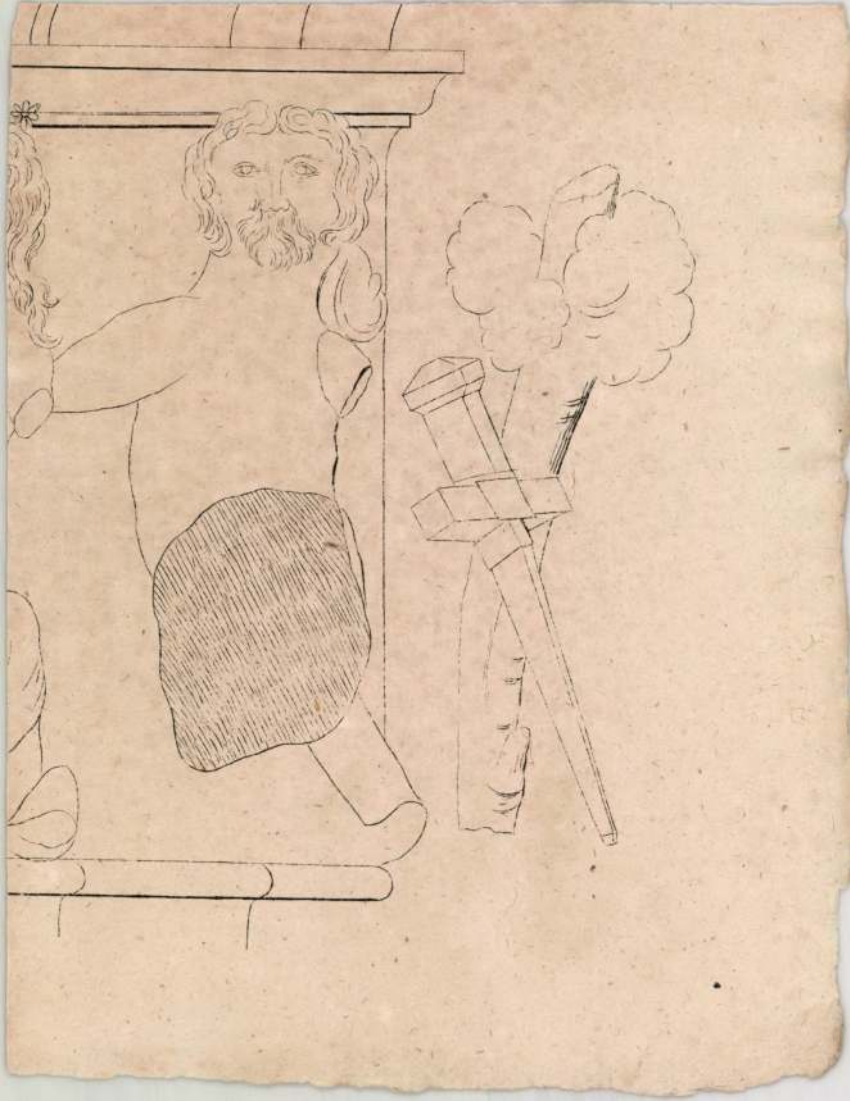

Kunffy Lajos

Lásd

Szépművészeti Kiállítások
magyar mesterek
műveiből I. sorozat,
Lyon, 1931. márc-ápr.
(Fränkel).

5 mű.

3.

4.

Kunfy Lajos
festő

Fővárosi Lapok, 1900. dec. 16., 6. sz.
(Vajda Imre: Téli tájkat.)

Kalmár

Kunfy Lajos
festő

Fővárosi Lapok 1900. dec. 23., 13. old.
(Vajda Ernő: Téli tárlat.)

Kalmár

KUNFFY LAJOS

90. Virágok barna edényben, olajf.
91. Virágcsendélet, olajf.

Nemzeti Szalon

Őszi tárl. 1940. okt.

KUNFFY LAJOS

68	Ciniák	olajf.	200.—
69	Piros almák		300.—
70	Anemonák	olajf.	200.—
71	Csendélet dinnyével		650.—

Nemzeti Szalon

Csendélet kiáll. 1932 febr-márc

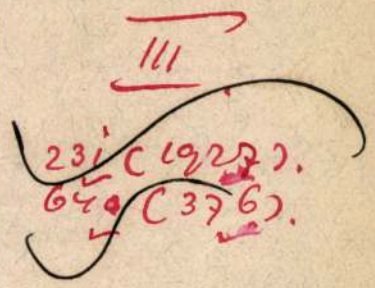

nyozott lábú kerek márvány-
két sakkozó hölgyet látunk.
lgetnek, míg a jobbját ökölre
jobbról közeledő rózsaszínű
ban hűsítőt hoz a tálczán,
yolfalhoz támaszkodott fiatal
ője, ki uszályos selyemruhát
il, bal kezét felemelte, jobbját
szemközt álló fekete ruhás
sz és legyezi magát. A balról
ete kabát paszománttal, nagy
al, fehér mellény, térdig érő
n harisnya és csatos czipő;
: vörösbarna kabát, világos
, fehér harisnya meg kivágott
rizsporos. A háttérben, a
alap, keztyű és bot van, míg
lent balról: »*Elisa Nemes*

cm. — Lelt. sz. 1927. — Gróf
iza hagyománya (100–900). —
(711–900). — Értéke ... ... K.
z 1901 április 24-iki 17342 sz.

r 16-iki felterjesztés és az 1902
irat (33–902) alapján kiadatott
tendő Pécs városi múzeumnak

Kunty Lajos

gyűjt. kiáll.

Nemzeti Szalon
1924 febr.

Tőv. képt.

Kunffy Lajos

Harafelé a szőllőtől
c. kepe repr.

Művészet 1941. 38. sz.
24. l.

Jelacsics József.

Derékig, kissé jobb
hában válravetett prémgalléru köp
ravalója felett és mellén négy re

JOS. FREIH. v. JELLA
Banus von Croatie
legalól középütt: GEDR. BEI L

Kőny., mér. 10

Sz. n. 117-

312-IK KIÁLLITÁS.

KÚNFFY LAJOS

FESTŐMŰVÉSZ

GYÜJTEMÉNYES
KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA.

1924. FEBRUÁR 2—17-IG.

312-IK KIÁLLITÁS.

KÚNFFY LAJOS

FESTŐMŰVÉSZ

GYÜJTEMÉNYES
KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA.

1924. FEBRUÁR 2—17-IG.

A NEMZETI SZALON IGAZGATÓSÁGA:

ELNÖK:
gróf Andrássy Gyula v. b. t. t.

MŰVÉSZETI ALELNÖK:
Horvai János
szobrászművész

IGAZGATÓ:
Déry Béla
festőművész

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Művészek:
Edvi Illés Aladár
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
Rubovics Márk
Vajda Zsigmond

Műpártolók:
Bauman Márton
Gellért Jenő
alelnöki teendőkkel megbízva
Dr. Ilosvay Lajos

MŰTÁROS:
Kató Kálmán

TITKÁR:
Bende János

ÜGYÉSZ:
Dr. Képessy József

PÉNZTÁROS
Weiser Kálmán

SOCIETAIRE TAGOK:

Baditz Ottó
Déry Béla
Edvi Illés Aladár
Gellért Jenő
Horvai János
Kacziány Ödön
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
† *Kőrösfői Kriesch Aladár*
László Fülöp Ölek
† *br. Mednyánszky László*
Mendlik Oszkár
Rubovics Márk
† *Székely Bertalan*
† *Szikszay Ferencz*
Vajda Zsigmond

ELŐSZÓ.

Kúnffy Lajos a háboru kitöréséig Párisban élt és 1913-ban, az ismert Georges Petit-féle galléríában kollektiv kiállitást rendezett müveiből. Ezt a gyüjteményt a háboru kitörésekor sequestrálták a franciák. A gyüjteménynek zár alól való feloldása és hazaszállitása igen nagy nehézségekbe ütközött, de végül is sikerrel járt és ez a gyüjtemény az, melyet most a müvész ujabb müveivel kibővitve, Budapest közönségének bemutatunk.

Annak idején az összes párisi lapok elismeréssel irtak és rendkivül melegen emlékeztek meg Kúnffy Lajos gyüjteményes kiállitásáról, melynek katalógusát Léopold Honoré, a kiváló francia mübiráló a következő előszóval vezette be:

„Bizonyos izlésbeli és érzelmi közösség, különböző emlékek, már régtől fogva közelhozták egymáshoz Magyarországot és Franciaországot és ez a kölcsönös rokonszenvből fakadó közeledés szinte a tradició vonzóerejét gyakorolta a müvészekre. Ezt a tradiciót Munkácsy és kivüle még mennyi más ápolta már — tehát Kúnffy Lajos sem vonhatta ki magát alóla. Annak a francia kedélynek és szellemnek hatása alatt, melyet a mi müvészeink oly pazarul ontanak, Kúnffy Lajos sem habozott, hogy ennek alaposabb megismerése végett Párisba költözzék és mint Benjamin Constant és Paul Laurens tanitványa folytassa és fejezze be tanulmányait. Ez idő óta, immár tizenöt éve a Société Nationale des Beaux-Arts szalonjában állitja ki müveit és amit a fiatal magyar mester ma a párisi mü-

értők birálata alá bocsájt, az termékeny munkásságának gyümölcse: egy szép és vibrálóan változatos kiállitás, amelyben nincs semmi banális, semmi felszines és amely épp a maga idejében érkezett.

Páris boulevard-jai, bármily vonzóak is, nem terelték el Kúnffyt a maga művészetétől. A párisi élet lázas sodrában is megőrzi nyugalmát, azt a melancholikus vonást, mely a magyar természetet jellemzi és főleg sohasem veszti szem elől szülőföldjét.

Ez az egyébként, mely ennek az érdekes művészi megnyilatkozásnak határozott vonását adja, egy meglepő művészi egyéniség igazolását, egy kitartó művészi törekvés eredményét, mely soha sem szünik meg sulyosodni és növekedni. És mindez, akár lendülettel és őszinteséggel tájképeit festi a művész, akár tipikus és pittoreszk cigányait ábrázolja, mint éber és megértő megfigyelő.

Anélkül, hogy fölösleges kommentárokkal kisérnénk itt munkálkodását, elég annak a megállapitására szoritkoznunk, hogy Kúnffy Lajos pályájának különböző állomásaiból, magyarországi utazásaiból a Balaton szép partján és azokból a művekből, melyek mindezekből fakadtak, mély érzelem szűrődik le, melyben mindenütt ott rezeg valami a magyar lélekből."

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE.

A mütárgyak eladására kizárólag **Kató Kálmán** mütáros van feljogositva.

A vételár 50%-a a vásárláskor, a többi 50% pedig 8 napon belül, legkésőbb azonban a kiállitás bezárásakor fizetendő.

OLAJFESTMÉNYEK:

1 Vitatkozó francia papok, 1899
2 Kétségbeesés, 1902
3 A somogytúri tiszteletes úr, 1905
4 Gyermektemetés, 1907
5 Bivalyfogat, 1908
6 Aratási ünnepély, 1908
7 Tanácskozó cigányok, 1910
8 Normandiai major, 1903
9 Normandiai magaslatok, 1903
10 Normandiai öböl, 1903
11 Normandiai koldusasszony, 1903
12 Fáradt ember, 1903
13 Normandiai gyümölcsös, 1903
14 Balogh Ádám, 1900
15 Balogh János, 1900
16 Rab Imre, 1900
17 Császár József vargai biró, 1900
18 Vargai dombok, 1900
19 Malmok a Dráván, 1900
20 Hárfások, 1905
21 Gyermek almával, 1904
22 Zöldruhás parasztmenyecske, 1904
23 Templom előtt, 1904
24 Hófedte ólak, 1909
25 Falurészlet hóval, 1909
26 Gyenge napfény, hóval 1909

27 A Nyires télen, 1910
28 A nyires ősszel, 1910
29 A nyires ködben, 1910
30 Parasztházak hóval, 1909
31 Szerelmesek, 1909
32 Trágyahordás, 1910
33 Zoltán, magántulajdon, 1910,
34 A tiszteletes úr kertje, 1905
35 Cigányleány testvéreivel, 1910
36 Két cigány, 1910
37 Cigányfiúk, 1910
38 Cigányfiú fekete kabáttal, 1911
39 Porga József, ácsmester, 1909
40 Cigányleányok, 1910
41 Sátorozó cigányok, 1910
42 Csavargó, 1911
43 Pihenő vándor, 1911
44 Tanácskozó cigányok (vázlat), 1910
45 A kunyhó előtt, 1910
46 Cigánytanya, 1910
47 Cigányok szürkületben, 1910
48 Teknővájó cigány, 1912
49 Apáthy István, 1911
50 Tanulmány a bivalyfogathoz, 1908
51 Fejmosás, 1911
52 Hóolvadás, 1910
53 Csendélet, 1911
54 Morphy grófné, magántul., 1911

55 Balatonmenti vidék télen, 1911
56 Kis tó, 1912
57 Fürdőkabinok, 1911
58 Kolduló cigánynők, 1910
59 Utcai énekesek, 1910
60 Vivómester, 1910
61 Bognármester, 1910
62 Kocsikázás, 1911
63 Teknővájó cigányok, 1910
64 Fürdő cigánygyerekek, 1910
65 Templomba menők, 1911
66 Somogyi táj, gémes kúttal, 1901
67 Fürdő gyerekek, 1911
68 Cigányok vacsoránál, 1911
69 Vörös bokrok hóval, 1910
70 Falusi bál, 1912
71 Svájci hegyek, napfényben, 1912
72 Clavadel, 1912
73 Erdőre menő cigányok, 1910
74 Mezitelen cigánygyerekek, 1911
75 Dolgozó cigányok, 1910
76 Cigánysátorozás, 1910
77 A kordés ember, 1913
78 Hazafelé, 1913
79 Koldus, 1913
80 A sánta ember, 1913
81 Kintornás a faluban, 1913
82 Szűcs Lajos, a méhész, 1913

83 Tunisi kapu, 1914
84 Tunisi utca, 1914
85 Leon Lhermitte festő neje, magánt. 1912
86 Grisette, 1912
87 Hazatérő cigánynők, 1911
88 Építkezés Párisban, 1913
89 Cigánycsalád, 1911
90 Félakt, 1912
91 Somogytúr ködben, 1911
92 Disznóetetés, 1912
93 Főző cigánylcány, 1911
94 Kékruhás leány, 1912
95 Lámpafénynél, 1910
96 Öreg ember szamarával, 1912
97 Bagatelle a boisban, 1912
98 A bois bejárata este, 1913
99 A Notre-Dame, 1913
100 Esti fényben, 1902
101 Domboldal ősszel, 1910
102 Falusi ház hóval, 1910
103 Kilátás a terasseról, 1911
104 Cigányok a kunyhó előtt, 1910
105 Cigányfiu, 1910
106 A boisban tavasszal, 1913
107 Cigányasszony gyerekekkel, 1910
108 Somogytúr őszi fényben, 1912
109 Szajnahid, 1913
110 Thorma István kanász, 1914

111 Halászok, 1914
112 Cifra kendős parasztnő, 1915
113 Giesswein Sándor praelatus, 1917
114 Olvasó fiú, 1920
115 Szlányi a nyiresben, 1919
116 Szlányi Lajos festőművész, 1918
117 Edvi Illés Aladár festőművész, 1921
118 „Marquise", 1920
119 Tavasz, 1917
120 Homokos ut, 1920
121 Túri-utca napsugárral, 1920
122 Aratók, 1921
123 Kévehordó lányok, 1921
124 A vöröshajú nő, 1920
125 A feketehajú nő, 1919
126 A Zdenka, 1920
127 Ticharich Zdenka zongoraművésznő, 1920
128 Anemonák, 1914
129 Lellei-út, 1922
130 Ebédelő aratók, 1921
131 A pásztorház, 1923
132 A túri főutca, 1923
133 Szánkózó gyerekek, 1923
134 Cigányasszony és leány, 1923
135 A dunapart hóval, 1923
136 Cigányleány, 1923
137 Csikós, 1923

138 Havas-út kereszttel, 1920
139 Zsuzsi néni, 1922
140 Délutáni napsütés, 1922
141 Cigánykunyhó téli napfényben, 1917
142 A györöki vásár, 1923
143 Nagy Ferenc túri biró, 1923
144 A dunapart virágzó akáccal, 1922
145 Egy szép asszony, 1922
146 Ebédelő aratók, vázlat, 1921
147 Bivalyfogat hóban, 1922
148 Hófedte út, 1923
149 Fekvő nő, 1914
150 Platánok ősszel, 1919
151 Sárga akác, 1918
152 Falusi ház, napsütéses hóval, 1923
153 Rezgő nyárfa, 1923
154 Utca napfényben, 1922
155 A túri főutca hóval, 1922
156 Partos út, 1923
157 A túri völgy, 1920
158 Az udvarban, 1918
159 Olvasó leány, 1917
160 Tél vége, 1916
161 Kúnffy Lajosné arcképe
162 A dunapart hóolvadáskor, 1921
163 Disznóölés, 1922
164 A csikóistálló télen, 1923
165 Kertrészlet ősszel, 1923

166 Déli napfény, 1922
167 Gabonaforgatók, 1923
168 Öreg cigány gyerekkel, 1923
169 „A kisbéres", Petőfi költeménye után, 1922
170 Falusi lak ősszel, 1921
171 Parkrészlet, 1922
172 Lófogat őszi napfényben, 1922
173 Cséplés, 1923
174 Három cigánygyerek, 1923
175 Apám a lugasban, 1921
176 A verandán, 1920
177 Napsugaras őszi nap, 1920
178 Jászberényi Andrásné arcképe, magántulajdon, 1921
179 Egy béres, 1910
180 Önarckép, 1923
181 Kolompár cigánylány, 1923
182 Munkások ebédelnek, magánt., 1920
183 Legelő ló a normandiai partokon, 1902
184 Falu hó alatt, 1910
185 Mosó asszony, 1911
185/a Normandiai legelő
185/b Lámpa fényben

OLAJFESTMÉNY VÁZLATOK:

186—198-ig Páris és Franciaországból,
200—210-ig Tunis és Olaszországból,
211—221-ig Budapest dunapart,
222—225-ig Koronázási vázlatok,
226—271-ig Figurális vázlatok,
272 Somogyi vázlat.

PASTELLEK:

273 Szőke nő profilban
274 Párisi model
275 Tanulmány a „Temetés"-hez I.
276 „ „ „ II.
277 Rippl Rónai József arcképe
278 Madame Michel Clémenceau
279 Tanulmány az Aratóünnepélyhez
280 Parasztányok vasárnap
281 A somogytúri iskola
282 Öltözködő leány
283 Falu hóval
284 Fűben ülő leányok.

A
műtárgyak árai
a termek bejáratánál
vannak kifüggesztve.

Vészi Gerson könyvnyomdája
Budapest, Podmaniczky-utca 13
Telefon-szám: 108—03

Künfy Lajos

104. Künfy Lajos: Esti fényben.

Műcsarnok 1903. dar.
nemzetk. kiáll

338. Melchers Gari : Csók.

Künffy Lajos

A somogyturi tiszteletes c. képe repr. és emlékszerai arról, hogy mit tart az életről.

Húsvét, a Céhbeliek első könyvt.
[Bp] 1914.

Kunffy Lajos

l.

Cséhbeliek I. kiáll.

Nemzeti Szalon 1914.

Kunffy Lajos

KMTárs 1940. A gyermek

Zoltán almával
Fürdőző cigány gyerekek
Zoltán matróz-
ruhában

BUDAPEST
DEC. 23 22
LKb

Kunffy Lajos

l.

Cébbelick II. kiall

1918.

Nemzeti Szalon

tságának müködése 1935-ben.

ytatta multévi nagy lendületü munkássá-

itása és

Kunffy Lajós

~~876/1942.~~

Kun Társ 1927 őszi kiáll.

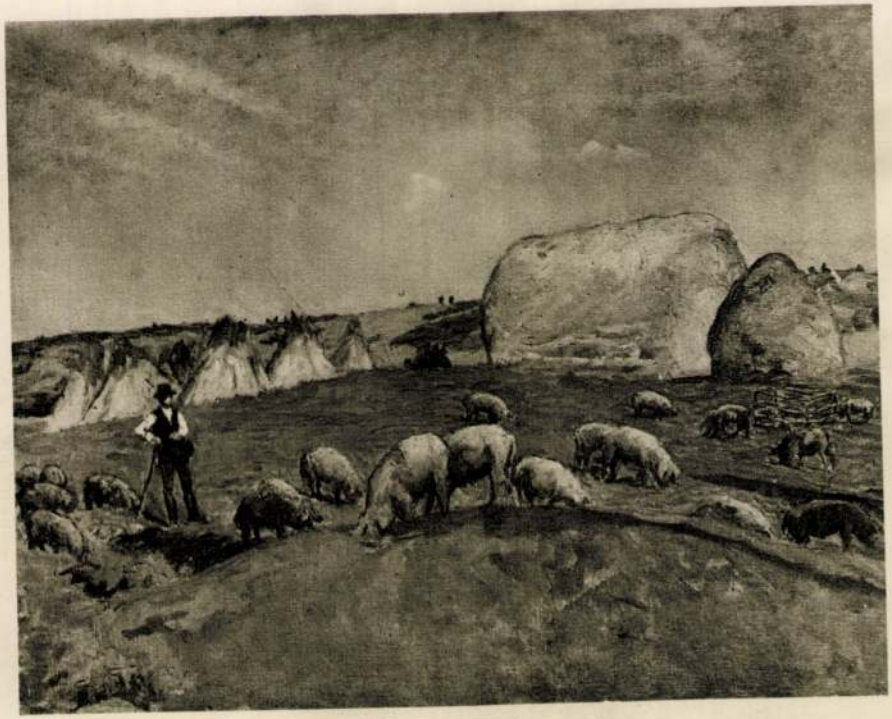

KÚNFFY LAJOS: LEGELŐ SERTÉSEK

összegeket adják át Nemes Árpá
tékokat is meg kell őrizni.

4./ Május 3-án a szósz
tésre kapott boritékot nem hoz
adja át hitoktatójának -akár g

tján kiküldendő képes tájékoztató

sére.

és leányiskolában tanító hitoktató
közelebbi hittan órán, hogy a saját
vigyen ki 10-12 drb pontos cimre
a hivekhez ujabb kérelmet intéz az
imnáziumra adományukat a boritékban

tkező fiuk és leányok felirják a ne-
a pontos adataikat, melyet még ugyan-
visszaadnak a hitoktatónak, aki azo-
en azonnal, de legkésőbb május 3-én
házmegye gazdasági hivatalába.

kat a megjelölt 10-12 cimmel együtt,
olva minden hitoktatónak május 10-14
etleg a hittanóráról egy gyermeket
d a Kálvin térre, aki a boritékokat
spénzét fizetjük,ha szükséges/.

agy boritékjára a gyermekek maguk ir-
z mellékelt névlistáról s lehetőleg
5-7-ig a cimzettek lakására kiviszik.
s alkalmas/. A gyermekek ünneplőbe
sátják őket, kérjék meg, hogy szeret-
nak személyesen átadni, mert az na-
Ha a cimzettnek nem adhatják át, mond-
volna a cimzettel beszélni, de a le-
a beszélnek vele, mondják el kedvesen,
ium épitése ügyében. A levélben min-
A gyermekek semmi körülmények között
rmekek legyenek kedvesek, illedelme-
emberekat, hogy csak

EDVI ILLÉS

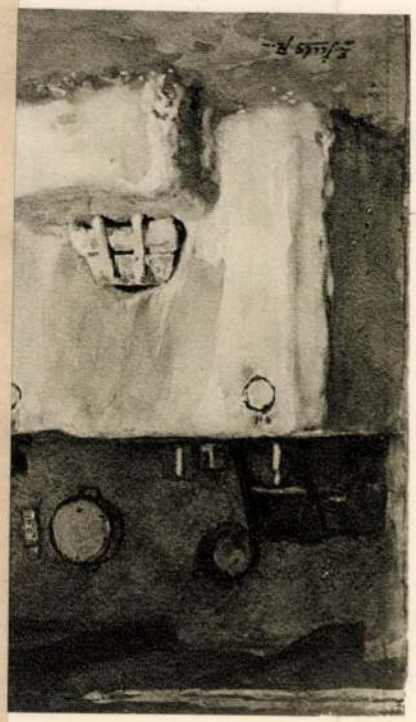

Kunffy Lajos

KÚNFFY LAJOS: ARATÓK

Kunffy 1927. őszi kiáll.

BARKÁSZ L

knak a Fővárosban most kell minden
ahol bántalom érné a gyermeket, azon-
Ne engedjék magukat könnyen elutasi-
mbán bánnának velük, előre mondjuk
znak ilyen esetekkel is. Nem mindenki
ogy alkalmatlan időben ne menjenek.

után a kiküldöttek számoljanak le
ól.

us Életben a vezércikk is és a hir
fogja hivni a hivek figyelmét, hogy
ják őket.

m szives segitségét. Ha ebben a mun-
ttték a legnagyobbat, amit megtehet-
.

Atyafiui szeretettel:

r

S z a b ó I m r e s. k.
esperes

Fordits!

Kuvffy Lajos

Céhbeliek jub. kiáll. Lat.
Nemzeti halon 1934. jan.

77. KUNFFY LAJOS: Téli hangulat

KUNFFY LAJOS

76	Olvadás	olajf.	Eladó
77	Téli hangulat	olajf.	Eladó
78	Falu télen	olajf.	Eladó
79	Hazafelé	olajf.	Eladó
80	Falusi utcarészlet	olajf.	Eladó
80a	Tavaszi olvadás	olajf.	Eladó

Ochhelick jub. ki áll. Ent.
Nemzeti Salon 1934. jan.

25. GÁBOR MÓRICZ: Lewellin Jons

Kunffy Lajos

143. Kunffy Lajos: Arcképtanulmány

Cehbelick VI. kiáll
Nemzeti Salon
1926.

Kunffy Lajos K

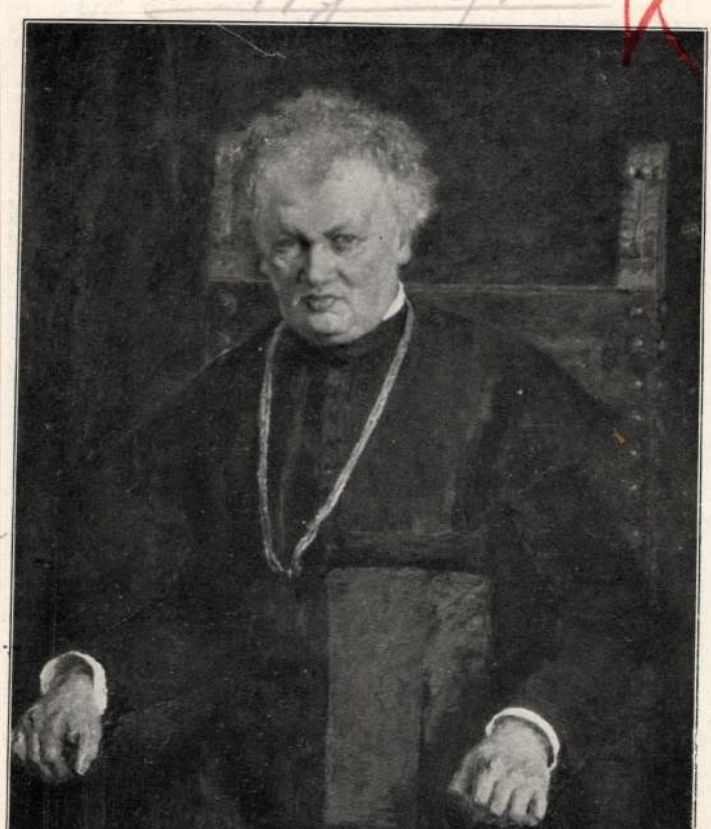

420 Kunffy Lajos: Dr. Giesswein Sándor praelatus, orsz. képviselő úr arcképe.

KMTársz. 1917. tav. kiáll.

31 Rippl-Rónai József: Boulevard de Montparnasse.

Kunffy Lajos dr

szül. 1869. okt-2. Orsi-
ban.

Akadémia München,
Académie Julien Pá-
rizs. 15 évig Párizs-
ban élt. 1914-óta
Budapesten

Fehéseruhás hölgy, of
1926
Mélyút Magyaromá-
gon, of. 1925
Női arckép, of.
1925

Kat Nürnb 1929

27.l.

MED. UNIV.
Dr. MIXICH NÁNDOR
orvos—fogorvos
rendel: d. e. 10—12. d. u. 3—7-ig.
I., HORTHY MIKLÓS-ÚT 76. II. 6.

Rp.

Budapest, 193

Kunffy Lajos

1

Szabad Művészet

1957. 33. l.

1215 korona. [illegible]

jávadlatou tehát a következ

1). Vagy épitersék meg egy

2). Épitersék ki házilag a felm

vezeték 1790 korona költségget

költséghozzájárulása 1215 koronár

Korona pedig fordítlassék a

hozatalára.

Lehnecsbánya 1912

Künffy Lajos

Fekvő nő, pasztell

Nemzeti Szalon

MAPE. 14. kiáll. 1928 okt.

SZOBOTKA IMRE :
Fák

Kimffy Lajos

Áll. pasztelldíj 1925
Székesfőv. pasztelldíj 1923

Nemzeti Szalon
MAPE 16. kiáll.
1930. dec.

Kunffy Lajos

Önarckép, repr.

Művészet. 1942. 44. k.

32, 33. l. (A Tamás)

A Tamás (Galéria kiállításáról.)

elnök

közoktatásügyi minisztérium
számvevőségének

Budapest

Kunffy Lajos

Vasary János

Képei a Kapos-
vári múzeumban

l.

Magy. Művészet

1948. 38. l.

Kunffy Lajos

U. 3800

Csepleszidő c.
olajf. Szücsen
repr.

Pesti Hirlap Vasárnapja
1930. aug. 3.

887.

z Julianna bnő.

ábrázolva, bodrozott hajának fodri-
ra omlanak, szeme világos kék. Fehér
ágott s nyakdiszt nem visel.

en 1)
i 32: 22 Cm. (243/99)
május 17-én Szeniczey Ödöntől. Ára 50 ft.
retlen.

na 137/99.
— A vételár elszámoltatott 1899. XII. 31-én
tudomásul vette 1900. IV. 25-én a 7101
).

Kunffy Lajós

U. 3798

Napsütött víz az italom c. olágfüzetben repr.

Pesti Hirlap Vasarnapja

1931. jul. 19.

886.

:

a fordul, de szembe tekint. Egyszer fodrí-
noros, szemöldöke s szeme barna, bajú-
tvált. Inge, melynek galléria lehajtott, a
zabátja szürke.

en,
te. 32 : 22 cm. (243/99)
máj 17-én Szeniczey Ödöntől. Ára 50 frt.)
eretlen
száma: 136/99
i. — A vételár elszámoltatott 1899. XII. 31-
molást hudomásul vette 1900. IV. 25-én a
51/900).

Kunffy Lajós

U. 3834

Megkezdődött az
avatás c. olajf.
nincsen repr

Pesti Hirlap vasár-
napja

1930. jun. 29.

Római bronzsúlymíték K-148.

Kunffy Lajos dr
postás
Somogytúr

MKSz 1947

Kunffy Lajós

Perállag III

1463. l.

/III. sz. — VASE, Fayence, mit zwei seitlichen Henkeln
undert.

urgi« bíbormintával. Jegye: H. Holics, XVIII. sz. Javi-
llt, mit »Strassburger« Reliefdekor in Purpur. Holics,

, XIX. sz. vége. — KRUG, Majolika. Hollóháza, Ende

KRUG, Ton, grün glasiert. Tata.

, XIX. sz. e. f. — CACHEPOT, Steingut, mit Streu-
iert.

. sz. v. — KAFFEE- UND MILCHKANNE, Majolika.

OTHEKENGEFÄSS, Fayence, mit Schriftschild. Buda,

virágcsokrok, felirattal és 1769. évszámmal. Holics. —
ensträussen in Rocaillenfeldern. Holics. 1769.

KANNE, Steingut, mit grünen Bordüren. Anfang XIX.

PÉCS THJ. VÁROS SZABADMŰVELŐDÉSI FELÜGYELŐJE
ÉS
A KÉPZŐMŰVÉSZEK SZABAD SZERVEZETE
PÉCSI CSOPORTJA RENDEZÉSÉBEN

A

KAPOSVÁRI KÉPZŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSÁNAK

KATALÓGUSA

PÉCS, 1948 MÁJUS 23—30

ÁRA 1 FORINT

KUNFFY LAJOS

1. Tavaszi fény	70×100	olaj	1500 Ft
2. Önarckép	50×70	„	1800 Ft
3. Ébred a természet	50×70	„	800 Ft
4. Terített asztal	70×90	„	2000 Ft
5. Késő ősszel Somogytúron	70×90	„	1800 Ft
6. Virágok	61×85	„	1200 Ft

Z. SOÓS ISTVÁN

7. Padova	66×76	tempera	2000 Ft
8. Karám	66×76	„	—
9. Sározók	66×76	„	—
10. Nyitott könyv	66×76	„ Gáspár	A. tul.
11. Zselici dombok	60×45	„	—
12. Fekete zongora	60×45	„	—
13. Üvegek	60×45	„	—
14. Csori	50×40	„	—
15. Gyárváros	50×40	„	—
16. Besüt a nap	50×40	„	—
17. Műtermünkben	50×40	„	—
18. San Marco	15×21	„	300 Ft
19. Vitorlaszerelés	15×21	aquarel	250 Ft
20. Trinita dei Monti	22×25	conté kréta	200 Ft
21. Kisváros	13×20	mezzotinta	100 Ft
22. Cica mama	15×21	ceruza	100 Ft
23. Anyai öröm	13×21	„	100 Ft

Árak keret nélkül értendők!

RUISZ GYÖRGY

24. Verandán	70×100	olaj	2000 Ft
25. Magányos park	58×80	„	1200 Ft
26. Decemberi este	65×80	„	1200 Ft
27. Husvéti litánia	56×69	„	1000 Ft
28. Sakkozók	22×28	pasztel	350 Ft
29. Somogyi paraszt	15×21	conté kréta	300 Ft
30. Szüretelők	17×21	tus	250 Ft
31. Önarckép	11×14	„	200 Ft

LOVRITS KÁLMÁN

32. Parasztleány	35×45	szénrajz	200 Ft
33. Balaton	30×45	aquarel	300 Ft
34. Kilátás az ablakomból	50×70	pasztel	500 Ft
35. Koldusasszony	50×70	„	—
36. Virágok	65×75	olaj	800 Ft
37. A csendes Balaton	60×78	pasztel	800 Ft
38. Reggeli hangulat	50×60	„	800 Ft

MÓRICZ MARGIT

39. Algiri arab	22×30	aquarel	—
40. Húgom	24×34	„	—

PAZSICZKY SÁNDOR

41. Őszi szinek	33×50	aquarel	400 Ft
42. Itt az ősz	33×50	„	400 Ft
43. Még tart a tél	18×28	„	400 Ft
44. Februárban	18×25	„	300 Ft
45. Hóolvadás	18×25	„	200 Ft
46. December 31	20×30	„	300 Ft
47. Fürdéspótló	16×26	ceruza	200 Ft
48. Fonyódi strand	16×26	„	200 Ft
49. Hálószárító	22×30	„	250 Ft
50. Fonyódi halásztelep	22×30	„	250 Ft
51. Március	18×30	aquarel	200 Ft
52. Viharban a Balatonnál	32×55	„	500 Ft

RAKSÁNYI LAJOS

(Katalógusadatok hiányoznak)

Kuruffy Lajos

Sovabb

F. k. Kelle Sándor

Barátság nyomda, Pécs

Kunffy Lajos

Lakatos Artur

László Fülöp

Magyar Mannheimer G.

Maffy Ödön

Márk Lajos

Márton Ferenc

I. Velencei Biennale

1932. 298. l.

2065. Ziegler Károly.
Sz. Segesvárott 1866 de
Saját arczképe.

Derékon alól, jobbra
jobb kezében ecsetet, baljában
ja, [illegible] szemöldöke és bajusz
Koczkás barna tric[illegible]nak ujja s
zöld. Jelzése fölül balra: >IPS
ramm alatt: >M[illegible]CCCCI4.

Vászon, mér. 100 : 68
Vétetett az 1901: XII.
(682/901)
Elszámoltatott 1902: I
Az elszámolást elfogad
rat. (592/902.)

904:IV.30.

92258-901

tovább
2

Kunffy Lajos

Lovrits Kálmán

Mórics Margit

Pazsiczky Sándor

Raksányi Lajos

Ruisz György

Z. Soós István

Kaposvári képrö-
mnivesek kiállítása Pécsett.

l. Pécsi képrömnalmerv. kiáll.
1948. máj.

P 14 f tőkét, ennek 1 193

8 % kamatát és a perköltséget a

ási itélet.

Korona nevében!

ereseti kérelem értelmében és 71 P

si határidővel elmarasztalja.

i apr hó 4 napján.

D Kargha biró s. k.

p- A kiadmány hiteléül:

BUDAPESTI I-III. KER. KIR. JÁRASBIRÓSÁG * BUDAPEST *

birósági kezelő.

n.

ny kérése 49,000/1930. I. M. rendelet 16. §-ához.

iráruház Budapest.

Kunffy Lajos

Koll. kiállítása
a v. Ernst Mu-
zeumban
Glatz Oszkárral
együtt.
1953. márc. – ápr.

Könyvtáramban
a volt Ernst Mu-
zeum katalō-
gusai közt.

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
Fényrép		

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

KATALÓGUS

Dr. Kunffy Lajos 1949 augusztus 14-21-ig tartó kiállításról

	A kiállított kép címe:	Ára:
1.	Kora tavaszi esti hangulat	300 Ft
2.	Hóolvadás	250 „
3.	A pásztorház esti napfényben	5000 „
4.	A kertész	2500 „
5.	A vak cigány	2600 „
6.	Kévehordó lányok	3600 „
7.	Virágcsendélet	450 „
8.	Birkanyírók	1600 „
9.	Bivalyfogat	2000 „
10.	Szalmahordók	3000 „
11.	Szamárkordés	3000 „
12.	Disznópásztor	2500 „
13.	Az asztalos	4000 „
14.	Delelőnyáj	1600 „
15.	Kezdődik az aratás	3500 „

A kiállított kép címe:	Ára:
16. Baranyai menyecske	3000 Ft
17. Nemes András „Izlik a pipa"	1000 „
18. Menyecske a kisleánnyal	650 „
19. Tanácskozó cigányok	1000 „
20. A bognár	650 „
21. A kertészkedő tiszteletes	3000 „
22. Keleti szépség	1000 „
23. Napnyugta	800 „
24. Önarckép (magántulajdon)	
25. Ebédvivő asszony	4000 „
26. Az újszülött (leánygimn. tul.)	
27. Egy munkáscsalád	8500 „
28. Az anya halála (leánygimn. tul.)	
29. Szomszédasszony	4000 „
30. Somogytúri utca	200 „
31. Hazafelé a pincéből	1200 „
32. A kis pólyásbaba	500 „
33. Paprikaszedő	500 „
34. Disznópörkölés I	600 „

KATALÓGUS

Dr. Kunffy Lajos 1949 augusztus 14-21-ig tartó kiállításról

A kiállított kép címe:	Ára:
1. Kora tavaszi esti hangulat	300 Ft
2. Hóolvadás	250 „
3. A pásztorház esti napfényben	5000 „
4. A kertész	2500 „
5. A vak cigány	2600 „
6. Kévehordó lányok	3600 „
7. Virágcsendélet	450 „
8. Birkanyírók	1600 „
9. Bivalyfogat	2000 „
10. Szalmahordók	3000 „
11. Szamárkordés	3000 „
12. Disznópásztor	2500 „
13. Az asztalos	4000 „
14. Delelőnyáj	1600 „
15. Kezdődik az aratás	3500 „

A kiállított kép címe:	Ára:
16. Baranyai menyecske	3000 Ft
17. Nemes András „Izlik a pipa"	1000 „
18. Menyecske a kisleánnyal	650 „
19. Tanácskozó cigányok	1000 „
20. A bognár	650 „
21. A kertészkedő tiszteletes	3000 „
22. Keleti szépség	1000 „
23. Napnyugta	800 „
24. Önarckép (magántulajdon)	
25. Ebédvivő asszony	4000 „
26. Az újszülött (leánygimn. tul.)	
27. Egy munkáscsalád	8500 „
28. Az anya halála (leánygimn. tul.)	
29. Szomszédasszony	4000 „
30. Somogytúri utca	200 „
31. Hazafelé a pincéből	1200 „
32. A kis pólyásbaba	500 „
33. Paprikaszedő	500 „
34. Disznópörkölés I	600 „

A kiállított kép címe:	Ára:
35. Főző cigánylány	1000 „
36. Teknyős cigány	1200 „
37. A szerelmesek	2000 „
38. Almaszedő	800 „
39. Disznópörkölés II.	1000 „
40. Lovak csikóval	800 „
41. Építkezés Párisban	2000 „
42. Fakutyázás	600 „
43. A gabonahordás	1200 „
44. Testvérek	1500 „
45. Arató	1500 „
46. Hazatérő aratók	2000 „
47. Pihenő öreg	2000 „
48. Csendélet	2000 „
49. Látrányi lódoktor	2500 „
50. Hazatérő csorda	2000 „
51. Bevágott út (magántulajdon)	
52. Cigánylány	1500 „
53. Virágok korsóban	1000 „

A kiállított kép címe:	Ára:
54. Kapáló lányok	1500 „
55. Virágcsendélet körtékkel	1000 „
56. Öntöző lányok	1500 „
57. Az öreg béres	1000 „
58. Jéghordás	1000 „
59. Ut a Balatonhoz	1000 „
60. Cigánycsalád	2500 „
61. Rokkant koldus	800 „
62. Virágcsendélet pipaccsal	600 „

A kiállított képek eladására egyedül Dr. Boór Lászlóné Gáts Margit jogosított, a képkiállítás vezetője.

Fk.: Dr. Kunffy Lajos. — Uj-Somogy Nyomda, Kaposvár.

A kiállított kép címe:	Ára:
35. Főző cigánylány	1000 „
36. Teknyős cigány	1200 „
37. A szerelmesek	2000 „
38. Almaszedő	800 „
39. Disznópörkölés II.	1000 „
40. Lovak csikóval	800 „
41. Építkezés Párisban	2000 „
42. Fakutyázás	600 „
43. A gabonahordás	1200 „
44. Testvérek	1500 „
45. Arató	1500 „
46. Hazatérő aratók	2000 „
47. Pihenő öreg	2000 „
48. Csendélet	2000 „
49. Látrányi lódoktor	2500 „
50. Hazatérő csorda	2000 „
51. Bevágott út (magántulajdon)	
52. Cigánylány	1500 „
53. Virágok korsóban	1000 „

A kiállított kép címe:	Ára:
54. Kapáló lányok	1500 „
55. Virágcsendélet körtékkel	1000 „
56. Öntöző lányok	1500 „
57. Az öreg béres	1000 „
58. Jéghordás	1000 „
59. Ut a Balatonhoz	1000 „
60. Cigánycsalád	2500 „
61. Rokkant koldus	800 „
62. Virágcsendélet pipaccsal	600 „

A kiállított képek eladására egyedül Dr. Boór Lászlóné Gáts Margit jogosított, a képkiállítás vezetője.

Fk.: Dr. Kunffy Lajos. — Uj-Somogy Nyomda, Kaposvár.

Kunffy Lajos

Cikke

Husvét a Cél-
belich első
Rovnyol Bp.
1914.

Künffy Lajos festőművész
gyűjteményes kiállításának katalogusa.
Nemzeti Szalon 312-ik kiállítása.
Budapest, 1924. febr. 2-17.
8-r, 16 szlan l, fűrve.

Künffy Lajos

H. 3. p. c.

—. 20

Kunffy Lajos

lásd teljes életrap
Szegi Pál tól

Szabad Művészet

1952. 6. sz. 291–295. l.
képekkel.

Gyarthon, Stefan

Meister M S.

Sonder-Abdruck Ungarische Jahrbücher. Band XII. April 1932. Heft 1/2.

Berlin u. Leipzig, 1932. Walter de Gruyter & Co. 8-r, 39 l, 3 képestáblával, fűzve.

H. 3, p. e.

1.—

Kunffy Lajos

Kunffy Lajos:

1.	Terített asztal	of.	1500 Frt.
2.	Tavaszi fények	of.	1500 „
3.	Tehenes gazda	of.	mgt.
4.	Önarckép	of.	mgt.
5.	Őszi hangulat	of.	mgt.
6.	Virágzó fák	of.	1000 „
7.	Erdő szélén	of.	1200 „

1948. dec. hó 11.
Kaposvár-ott.

238 sz.

...mlékek Orsz. Biroltsag

Rys. IX Rákos u 10

...ó számla vermeti

...eldemennyt

ó ..... nap.

KIR. M. EGYETEMI NYOMDA KÖNYVESBOLTJA

IV, Kossuth Lajos-utca 18. Telefon: 89-5-40

Kunffy Lajos

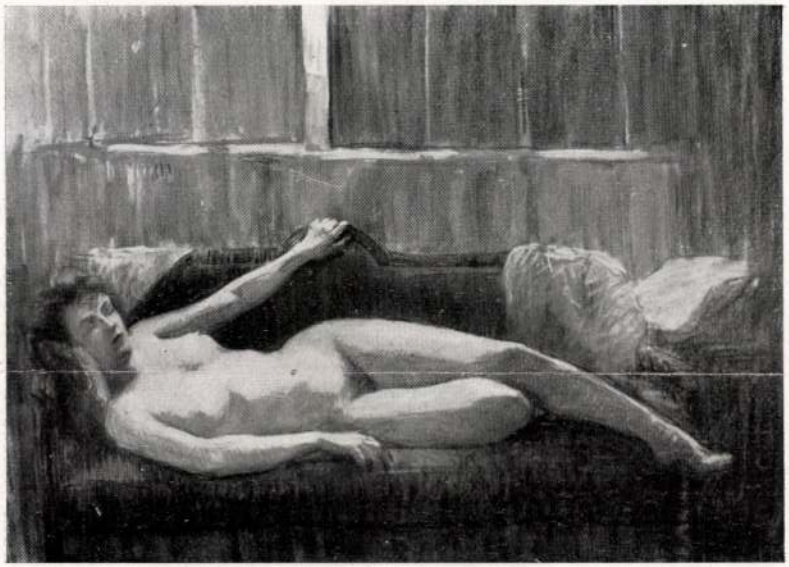

225. KÚNFFY LAJOS : Fekvő nő. Pasztell.

Magy. Akv. és Pastpest Egy.
XIV. kiáll.
1928.

217. ARADI EDVI ILLÉS JENŐ: A forrás.
218. BALLÓ EDE: Bódy Tivadar arcképe. Magántulajdon.
219. EÖLVEDY GACHAL JÓZSEF: Fűzfák.
220. GULYÁS JÁNOS: Csalódás.
221. NÁDLER RÓBERT: Campanile.
222. Báró PONGRÁCZ SAROLTA: Süt a nap.
223. MAJOR JENŐ maróthi: Tavasz.
224. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Falurészlet.
225. EDVI ILLÉS ALADÁRNÉ: Arcképtanulmány.
226. NAGY VILMOS: A zenélő óra.
227. HUBER ISTVÁN: Akt.
228. NAGY VILMOS: Kék szoba.
229. UHER ARISZTID: Ulain Vilma arcképe. Magántulajdon.
230. GY. SÁNDOR JÓZSEF: Venezia.
231. MAJOR JENŐ maróthi: Búzakeresztek.
232. GY. SÁNDOR JÓZSEF: Napos táj.
233. GY. SÁNDOR JÓZSEF: Templom belseje.
234. SÁRDY BRUTUS: Téli hangulat.
235. SÁRDY RRUTUS: Fatörzsek.
236. KEMÉNY NÁNDOR: Édesanyám.
237. SÁRDY BRUTUS: Fűzfák.
238. SÁRDY BRUTUS: Dunaáradás.
239. TURMAYER SÁNDOR: Tanulmány.

VI. TEREM.

VÁRADY GYULA GYÜJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA.

Olajfestmények. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

240. Erdő csendje.
241. A Balaton. Magántulajdon.
242. A Bodrog.
243. Tátrai fenyves.

KMTárs 1927. őszi kiáll

244. A csorbai tó környéke. Magántulajdon.
245. A csorbai tó.
246. Virágzó mandulafa. Magántulajdon.
247. Hegyi forrás.
248. A falu széle.
249. Zöld szoba a selmecbányai Leányvárban.
250. Tabáni részlet.
251. Bakonybél.
252. A Tátra esős hangulatban.
253. A Wolfgang-tó.
254. A szigligeti öböl a Balatonon.
255. Tavasz.
256. Esős hangulat.
257. Naplemente.
258. A városligeti tó.
259. Kertalja.
260. Szigliget.
261. A Szent Gellérthegy oldala.
262. Görzi udvar a háború alatt.
263. Hóolvadás.
264. Tátika alján. Magántulajdon.
265. A tiroli hegyek. Magántulajdon.
266. A Tisza partján.
267. Felhők a hegyek oldalán.
268. Havas kazlak.
269. Téli erdő.
270. Szigligeti várrom.
271. Bakonyi részlet.
272. Sárga udvar.
273. Szérüskert.
274. Az összelőtt görzi dóm.
275. Tátika romja.
276. Tiszai esthangulat.
277. Tátika ősszel.
278. A sümegi plébániatemplom belseje.
279. A haragos Balaton.

280. A Balaton a szigligeti öböllel.
281. Tavasz ébredése.
282. A sümegi várrom.
283. Cigányfertály.
284. Tél a füzesben.
285. Lágymányos.
286. Tapolca patak.
287. A selmecbányai régi posta udvara. A gróf Andrássy Dénes alap tulajdona
288. Téli délután.
289. A pisztrángok hazája. (A Garam.)

VII. TEREM.

BURGHARDT REZSŐ ÉS BURGHARDT JÓZSEF GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTASA.

Olajfestmények. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

I. BURGHARDT REZSŐ művei:

290. Séta a Gellérthegyen.
291. Alföldi táj.
295. A parkban.
296. Dr. Fekete Béla. Magántulajdon.
298. Hegyes vidék.
299. Arckép. Magántulajdon.
300. Holland tenger.
301. Tabán október végén. Magántulajdon.
303. Őszi est Tabánban.
304. San Marco-i részlet.
305. Reggel a Lagunán.
306. Tabáni udvar.
308. Tabáni udvar télen.

309. Ősz a Gellérthegyen.
310. Santa Maria della Salute.
311. Faluvége.
313. Vihar a tengeren.

II. BURGHARDT JÓZSEF művei:

292. Kerepesi táj.
293. Dr. Marek József arcképe.
294. Kerepes.
297. Faragó Árpád szobrász arcképe.
302. Fleischer Antal arcképe.
307. Dr. Nádaskay Ferenc arcképe. Magántulajdon.
312. Dr. Kövess János arcképe.

VIII. TEREM.

BURGHARDT REZSŐ ÉS BURGHARDT JÓZSEF GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA.

Olajfestmények. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

I. BURGHARDT REZSŐ művei:

314. Rákosszentmihályi táj. Magántulajdon.
316. Tavasz a Gellérthegyen.
317. Tabán. Hadnagy-utca.
318. Naplemente az Adrián.
319. A balkon.
320. Báró Fejérváry Imre arcképe. Magántulajdon.
322. A régi Tabán.
323. A Piazzetta Veneziában.
324. Este a Piazzettán.
325. Smergel Ignácné arcképe.
326. Tabán.

327. Részlet a San Marcoból.
328. A San Marco belseje.
329. Erdőszéle Hollandiában.
330. Spitz Henrikné arcképe. Magántulajdon.
331. Hajógyár Veneziában.
332. A Szajna partján.
333. Reiner Mihályné arcképe. Magántulajdon.
334. Részlet Veneziából.
336. Kilátás a Gellérthegyről.

II. BURGHARDT JÓZSEF művei:

315. Gouth Irmuska arcképe. Magántulajdon.
321. Falurészlet.
335. Női arckép. Magántulajdon.

IX. TEREM.

somogytúri KUNFFY LAJOS GYÜJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA.

Olajfestmények, pasztelek. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

337. Ópiumos nő.
338. Processzió.
339. Almafa.
340. Márta.
341. Magános ház.
342. Őszi napfény.
343. Cigánycsalád.
344. Cigányfiú a faluvégén.
345. Hóolvadás a Dunán.
346. Iványi Grünwald Béla modelljeivel.
347. Bivalyfogat.
348. Ebédelő aratók.
349. Virágcsendélet.

Kunffy Lajos

Teendők diákok és diákleányok ut

megszervezés

1./ Minden középfoku fiu é
szólitsa fel tanitványait a legk
utcájába, vagy annak környékére
szóló nagy boritékot, amelyben a
egyházmegye elnöksége, hogy a gi
lévő csekklapon küldjék be.

2./ A buzditó szóra jelent
kik átnyujtandó jelentkező lapra
azon az órán pontosan kitöltve v
kat akár postán, akár személyese
déli 12 óráig eljuttatja az egyh

3./ A kiküldendő boritéko
előre elkészitve és összecsomagol
között kezei közé juttatjuk /ese
az óra elején a hitoktató beküld
hitoktatójának kiviszi; villamos

4./ A képes tájékoztató na
ják fel a cimeket a boritékokho
május 12-17 között délután 1/2
/Vasárnap a 12-1/2 2 órai idő is
öltöznek s mikor az ajtón bebocs
nék a levelet a cimzettnek magá
gyon fontos üzenetet tartalmaz.
ják meg, hogy nagyon szerettek v
velet neki okvetlen adják át. Ha
hogy követségbe jöttek a gimnázi
den meg van irva, olvassák el. A
nem fogadhatnak el pénzt. A gye
sek, találékonyak, biztassák az

1927 évi

350. Virágok.
351. Krumpliszedők.
352. Téli táj Somogyban. Magántulajdon.
353. Vasárnap a falun.
354. Fürdő cigánygyerekek.
355. A reggeli.
356. Trágyahordás télen.
357. Suhanc.
358. A kis bojtár hóban.
359. Legelő sertések.
360. Önarckép. Magántulajdon.
361. Kilátás a hallból.
362. Feketeruhás arckép. Magántulajdon.
363. Tehenek az istállóban.
364. Az aratók.
365. Birkanyirás.
366. Arckép.
367. Kód a Dunán.
368. Festő a cigányok között.

Kunffy Lajos MDK

Virágos asztal, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Kunffy Lajos MDK

Öntöző leány, olf.

Csendélet, olf.

Szüret, olf.

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

Ivó munkás, olf.

Műcsarnok 1932 tavassi kiállitás

Kunffy Lajos

Napos ut, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállítás

Kunffy Lajos

Szánkázó gyerekek

Műcsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti gyűjteményéből rendezett kiállítás

MDK

Kunffy Lajos

Az uj somogyturi tsz., of.

8. M.Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 196o. ápr.

Kunffy Lajos MDK

Spanyol csendőr, olf.

Jéghordás, olf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Őszi szántás, olf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Nyirfák

Hóolvadás márciusban

Dülő-ut

Műcsarnok 1941 Jubil umi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Hazafelé a szőlőből

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Önarckép, szines rajz

Hicsarnok 1939 Őszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

Csendélet, tempera

Virágcsendélet, olf.

Mücsarnok 1940 A magyar müvészetért c.kiáll.

Kunffy Lajos

A Nücsarnok 1927-es tavasi tárlatán a Képzőművészek Egyesülete tagjaként szerepelt.

? 1927. IV. 1.

MDK

Kunffy Lajos

festőműv. zsüritag

N. Szal. őszi tárlat, 1921. szept.

Szünffy Lajos festő MDk

Az idős, kaposvári festőnek kutonózen „Jéghordás" c. művét emeliki.

„A déldunántúli képzőművesek nagyrabású kiállítása".

Dunántúli Napló. 1950. VII. évf. júl 25. 4. l.

M.D.K.

Kunffy Lajos

Festőművész kiállitott az Ernst muzeomben.

havas: Két kiállitás.

Népszava 1960. dec.31. 2.old. 310.szám.

Kunffy Lajos, festő

1

Bok

A somogyi táj és népélet festője, Hollósy Simon egyhori münchenni tanítványa a somogytúri. Kunffy Lajos képtárban dolgozik. A 91 éves mester alkotásaiból sokat őriznek hazai és külföldi múzeumok. 70 éve rendszeresen dolgozik. Ma is! Csók István, Vedres Márk és Lyka Károly társai voltak az indulásnál. Munkáinyt jól ismerte. Hatása alatt is állott. (V. ö. Jób nemvedése") Művészi fejlődésében nagy szerepe volt a hazai táj – Somogy! – ihletésének.

Lengyel István, : Kunffy Lajos

8-l

Népszabadság. Bp. 1960. aug. 14.

Rónay Mária

Kunffy Lajos: Somogyturi iskola /1899/,/of./

SZABAD MÜVÉSZET

1952.jun.6.sz. 292.l.

/Szegi P.: K.L.gyüjt.kiállitása a kaposvári muzeumban/

Rónay Mária

Kunffy Lajos: Részlet az "Ebédelő aratók" c.képből

/of./

SZABAD MŰVÉSZET

1952.jun.6.sz. 293.l.

/Szegi P.: Kunffy L. gyüjt.kiállitása a Kaposvári Muzeumban/

Rónay Mária

Kunffy Lajos: Aratólegény /of./

SZABAD MÜVÉSZET
1952.jun.6.sz. 294.l.

/Szegi P.: Kunffy L. gyüjt.kiállitása a Kaposvári Muzeumban/

Kunffy Lajos, festő (2) 17 Dk

Somogyi témájú képei: Somogyi gyermektemetés; Szalmazakók, Aratók hazafelé, Vezetik a tehenet a vásárról, Pásztorház gémeskúttal, stb.

Párisban 2 évtizedet élt, budapesten rövid ideig tartózkodott, élete javarészét a falulan [Somogytúr] töltötte. (feleségével 59 éve él együtt a legnagyobb harmóniában) Legújabb portréja a somogytúri tanács cy fiatal, csinos elöadónőjét ábrázolja. = Realista törekvésű festő, de sok benne az impressionista vonás. Pl. spanyolországi képei... (Cl. Monet hatás) – Spanyolországot a 20. években járta be Sauer Emil zongoraművén társaságában.

Lengyel István: Kunffy Lajos 8. l

Népszabadság, szp. 1960. aug. 14.

M.D.K

Kunffy Lajos
festő

Érdemes művész" címet kapta.
"

Kitüntetések. — 36 lap.
Művészet, 1960. augusztus.

MDK

Kunffy Lajos

Kaposvári hir. Szabad Müvészet, 1947. 6-7.sz.
129. l.

MDK

Kunffy Lajos

Női profil, paszt.

MAPE 13.kiáll. N.Szal. 1927. máj. 1o l.

MDK

Kunffy Lajos, festö

Kévehordó leányok.	Olf.
Aratók.	"
D.Lily kisasszony arcképe.	"

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Műcs. Kat. 31.l.
34.l.

MDK

Kunffy Lajos

Önarckép, festm.

Az önarckép. Alkotás Müvészház, 1923. márc. 18. l.

Kunffy Lajos, festö

Párisi nö.	Pasztell.
Imádkozó nö.	"
Parasztok vasárnap.	"
Falu télen.	"

A Magy. Akv.- és Paszt.fest.Egy. X.kiáll. 1923.nov.
Nemz. Szal. Kat.

MDK

Kunffy Lajos, festö

Tuniszban. Olf.

MK.Seg.Biz.Müv. Kiáll. 1914.nov.-dec. Kat. 3.l.
Szépm.Muz.

MDK

Kunffy Lajos, festö

Parkrészlet. Olf.

Tavaszi tárlat. 1933 ápr.-máj. MNKT-Műcs. Kat. 45.1.

MDK

Kunffy Lajos

Almák, of.

Árv. Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 30. 1.

dr.Kunffy Lajos

Bucsuzás azmélettől, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

6. l.

MDK

dr.Kunffy Lajos

Tél, of.

Horthy jub. kiáll. Mics. 1939. dec.

6. 1.

Kunffy Lajos, festő Mok

Salamon Béla melegbangú, szubjektív írása a 92 éves művészről, akit társulatával, Somogytúron átutaztában meglátogatott.

Salamon Béla: Képkiállításon Somogytúron 7.1

bp. 1961. szept. 8.

NÉPSZABADSÁG,

MDK

Kunffy Lajos

Állami pasztelldijet nyert 1925

Nagy.Akvarell és paszt.festők 14. kiáll. N.Szal.

6928. okt. 20. 1.

MDK

Kunffy Lajos

Fekvő nő, paszt.

Arckép, paszt.

Magy.Akvarell és paszt.festők 14.kiáll. N.Szal.
1928. okt. 13. 1.

MDK

dr.Kunffy Lajos

Önarckép, of.

Magy.Arcképfestők Társ.kiáll. N.Szal.1939.nov.

7. 1.

MDK

Kunffy Lajos

Budapest székesfőváros díját nyerte, paszt.re

1923

Magy. Akvarell és paszt. festők 14. kiáll. N. Szal. 1928. okt. 20. l.

Kunffy Lajos, festő

(4.)

Ebédlő arató, (1921) c.
festménye. Repr.:

Péter Imre: Kunffy Lajos Kiállítása az Ernst Múzeumban 8.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. dec. 24

Kunffy Lajos, festő (2) M-Dk

Hosszabb-rövidebb külföldi tartózkodások, tanulmányok után mindig visszatért „Somogyországba", Somogytúrra.

Tanulmányait a pesti Mintarajziskolában kezdte. Innen Münchenbe ment. Hollósy Simon tanítványa volt. Ezután ment Párizsba. Ott Munkácsy és az impressionizmus egyidejűleg hatott rá. A század első évtizedében festett kompozíciói: A Somogytúri tintelete (1905), a Gyermektemetés (1907), az Aratóünnep (1908), a Tanácskozó cigányok (1910).

Péter Imre: Kunffy Lajos kiállítása az Ernst Múzeumban 8.(.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. dec. 24

Kunffy Lajos, festő. (3) MDK

A Kor nagy művészeinek, köztük Rodinnak is barátságát szerzi meg művészete vonzásával. Első nagyobb gyűjteményes Kiállítását Párizsban rendezi tek meg 1913-ban. 1914-ben végleg hazajött. Azóta a fővárostól tánol a nép között él és dolgozik.
Zsuzsa néni, Ebédelő aratók, Tarasz, Hóolvadás a Legoldalon c. képei, majd spanyolországi és ennak afrikai útján alkotott művei, s Önarchép 70 éves koromban c festménye mutatják festészete nagyszerűségét.
Péter Imre: Kunffy Lajos Kiállítása az Ernst Múzeumban
P.L

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. dec. 24.

Kunffy Lajos festő

MTI

Az Ernst Múzeumban dec. 17-én megnyitották még a 92 esztendős Mester kiállítását

—: Ünnepélyesen megnyitották Kunffy Lajos festőművész kiállítását 8.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. dec. 18

Kunffy Lajos, festő (1) MDK

A pátriárka korú művész hétévtizedes művészi munkásságának áttekintését adja az Ernst Múzeumban rendezett gyűjteményes kiállításán. (Utoljára 1953-ban állított ki Glatz Oszkárral együtt ugyanott.)

Bibliai tárgyú kompozíciója a Jób c. képe a kezdeti időszak erős Munkácsy-hatását mutatja. Utóbb plein air-ben festett népéletképek, majd a lekeletkönnyű lazúrokkal festett táj- és csendéletképek mutatják a művész útját napjainkig.

Péter Imre: Kunffy Lajos kiállítása az Ernst Múzeumban 8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. dec. 24.

MDK

Kunffy Lajos festőművész

Kilencvenkét éves. Somogyi szőlőtermelő családban még ma is alkot. December 17-én (1960) az Ernst Múzeum termeiben rendezi meg kiállítását. A kiállításon 280 festménye szerepel: portrék, csendéletek, somogyi tájképek. (Ebédelő aratók c. műve és a művész arcképe repr.)

Kunffy Lajos, ...

Ország-Világ, Bp. 1960. 50. sz. 15. l.

M.D.K.

Kunffy Lajos /1869-

281. Mosónők. Olajf. 34x46
282. Női arckép. Pastel 53x48

Elvesztek. /Somogymegyei Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
18. l.
MUMOK. Bp. 1952.

Kunffy Lajos
festő

M.D.K.

„Bivalyfogat", „Aratóünnepély",
„Lányok csoportja vasárnap",
„Tanácskozó cigányok", – Felesé-
„géről festett archépekről.

Bodnár Éva: Kunffy Lajos – 34 l.
Művészet, 1961. február.

MDK

Kunffy Lajos

Falusi utca, festm.

Vidéki centrumok. Képzőművészet, 1929. 25.sz.

238. l.

Szombathely

MDK

Kunffy Lajos

Kézimunkázó nő, sz.rajz

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 9. 1.

MDK

Kunffy Lajos

Arcképtanulmány, paszt.

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 21. 1.

MDA

Dr. Kunffy Lajos

Ebédet vivő asszony, of.

Angol-magyar kiáll. Mucs. 1926. máj.
2e.l.

zik. A német néphitben u
körben feltámadáskor szi
pirostojásfestésnél dolg
Mint gonoszjáró nap szer
a kigyóval kapcsolódik ö
Vannak bizonyos tárgyak,
segiti a fölismerést, ig
porsódeszka görcslyuka a
tott ruha is hozzásegit
dekezésnek hatékony eszk
A forgószélben általános
kodnak.

MDK

dr. Kunffy Lajos

Aratók, of.

Angol-magyar kiáll. Mios. 1926. máj.

20. 1.

Künffy Lajos

festő

Szentmiklós

386-1.

K 67 f-re Foerk Erno épitész, ta
K 50 f-re Nagrand Mihály épitésve-
65 K 76 f-re és dr. Lux Kálmán biz.
s kolozsvári utiszámláját 134 K-ra
sszaküldeni.
i február hó 17.-én.

Nagy
számv. igazgató.

Kunffy Lajos

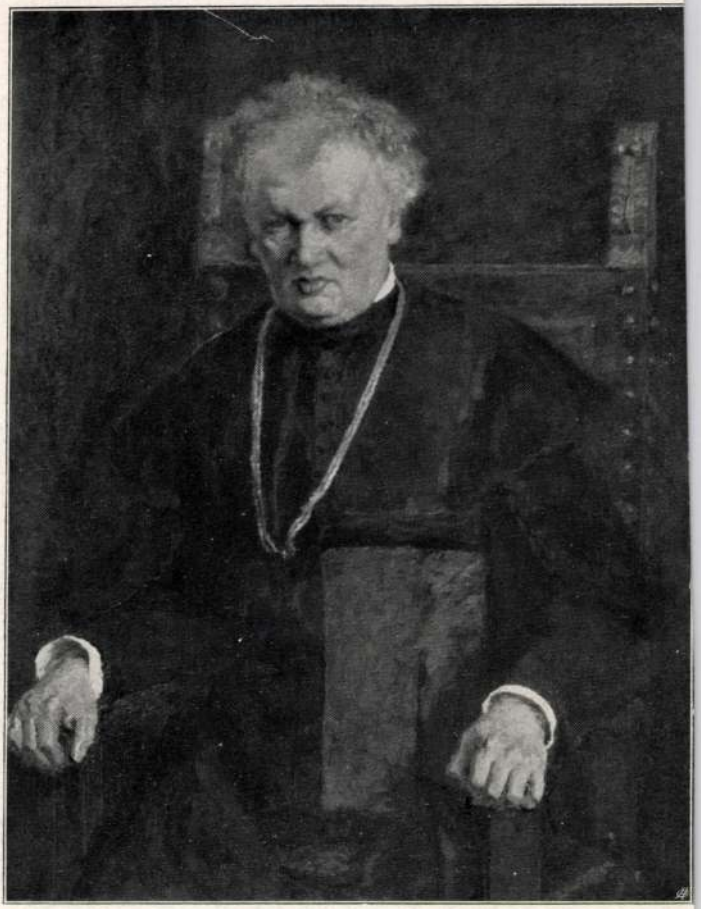

420 Kunffy Lajos: Dr. Giesswein Sándor praelatus, orsz. képviselő úr arcképe.

31 Rippl-Rónai József: Boulevard de Montparnasse.

Kunffy Lajós

Koll. Kiall.

wód

Ibl Szemle

1942. 778. r. 168. l.

molása számvevőségem által
tellel, 3697.12 P kiadássa
kiadással elfogadhatónak
Felkérem
ről nevezett műszaki taná
kedjék azzal, hogy a fent
lön fogok intézkedni.
Budapest,
A mir

A Műemlékek Országos Bizo
tek. I

Kunffy Lajos

Lyka München

67, 70, 71 l.

Kunffy Lajos

koll. kiáll. Műcsarnok

ivod

Ujság. 1927. okt. 29.

(e. a.: A Műcsarnok
őszi tárlata.)

(Trokner Dénes Lajosmaniye). – Ér-
a. átirathel (428/97) – A. arvelelvő
1898. II. 17 én a 8742 sz. levre (85/98)

1500.

David Ryckaert III.

Sz. Antwerpenben 1612-ben. + ugyanott 1661-ben

Lakomázó pórcs

A szoba k
félig vísna van
jú, szakállú és
levelet olvas; a
szöke nővel en
széles katimájú
latt a széltől ü
A háttérben,
az ennyelgők fe
körül egy kalapj
falon pedig az
A 2 elöterbe
látszik sütni,
~~Kön le figelmi~~
hájat emelte
tett zaskóból (em
hol ketten zenél
olvasható.

L nek ferfi tagjai

L a mely mellett a tálczán
sonka van,

F képez két csoportot.

Kunffy Lajos

Már öreg ember. Földbirtokából csak 100 holdat és kastélyát hagyták meg, melyet kiraboltak. Festményeit szétkurcolták, vásznát profán célokra felhasználták. A birtokot bérbeadta, annak jövedelméből él. Most azon fáradozik, hogy birtoka roncsán művésztelepet létesítsen, mely az ő vezetése alatt állana. A Somogyvármegyei Muzeumnak ígéretet tett, hogy életrajzát részletesen megírja s a muzeumnak ajándékozza. A muzeumban nagy méretű képe: Gyermektemetés Somogyban.

Értesülés Sovó Istvántól
Kaposvárt 1948. febr. 11.

Dr Szönyi Ottó úrnak

ipaorművészeti iskolai tanár

Budapest

Kinizsi utca 31.

Kunffy Lajos

139	Delelés, olajf.	25000
140	Somogyi ut, olajf.	10000
141	Sertések. olajf.	25000
142	Komor hangulat, olajf,	30000
*143	Női arckép tanulmány	20000
144	A szomszédasszony	25000
145	Feketeruhás arckép	20000
146	Kisfaludi Strobl Zsigmond arcképe olajf.	mgtul.
147	Dr. Szigethy Gyula Sándor igazgató-főorvos arcképe. olajf.	mgtul.
148	Processió, olajf.	10000
149	Befagyott árok, olajf.	12000
150	Téli napfény, olajf.	8000

Céhbelick VI. kiáll

Nemzeti Szalon 1926

bor Móric : Lányi Kornélné

Kúnffy Lajos

105 Edvi Illés Aladár arcképe. Olajfestm.
106 Olvasó ifju Kunffy Zolt. arck. «
107 Tanulmányfej napfényben. «
108 Délszláv női fej. «
109 Kévehordó leányok »

110 Falusi utca esti napsugárban. Olajf.
111 Napsütött ut «
112 A major udvar esti fényben «
113 Kis magyar curia «
114 Virágcsendélet »
114/a Téli kertben «

Céhbelick III. kiáll

Nemzeti Szalon

1921

167 A híd mellett, olajf.
168 Olvasmányba merülve, olajf.
169 A művésznő, olajf.
170 Sc. Ives Cornwallban, olajf.

Nyilassy Sándor

171 Vasárnap a Tisza töltésen, olajf.
(A dr. Milkó Endre-féle gyüjteményből.)

Paczka Ferenc

Nemzeti Szalon

y Sándor: „Eros" temploma

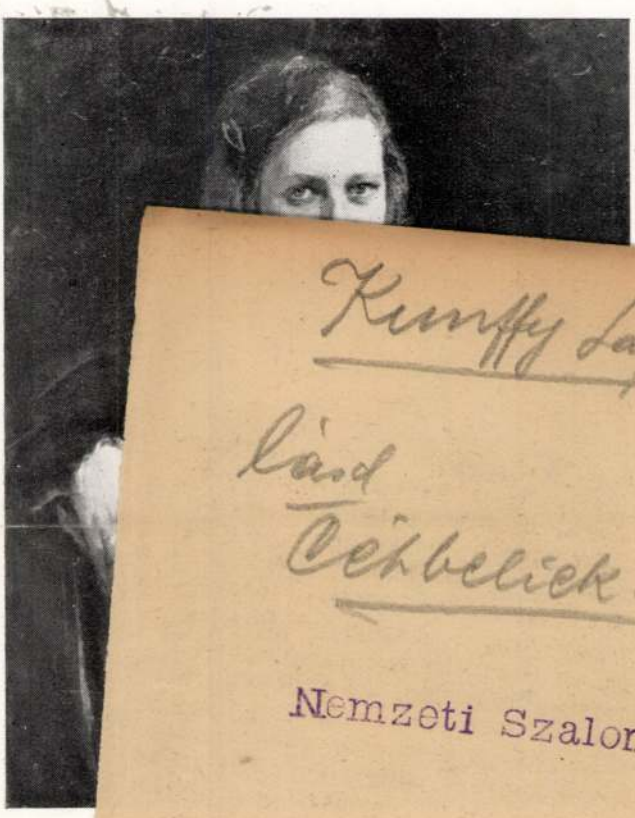

Kunffy Lajos

Lánd

Cékbelick IV. kiáll

Nemzeti Szalon 1923

Nemz

Archa

Kunfy Lajos

LOHWAG ERNESZTIN: VÉRTESSY SÁNDORNÉ

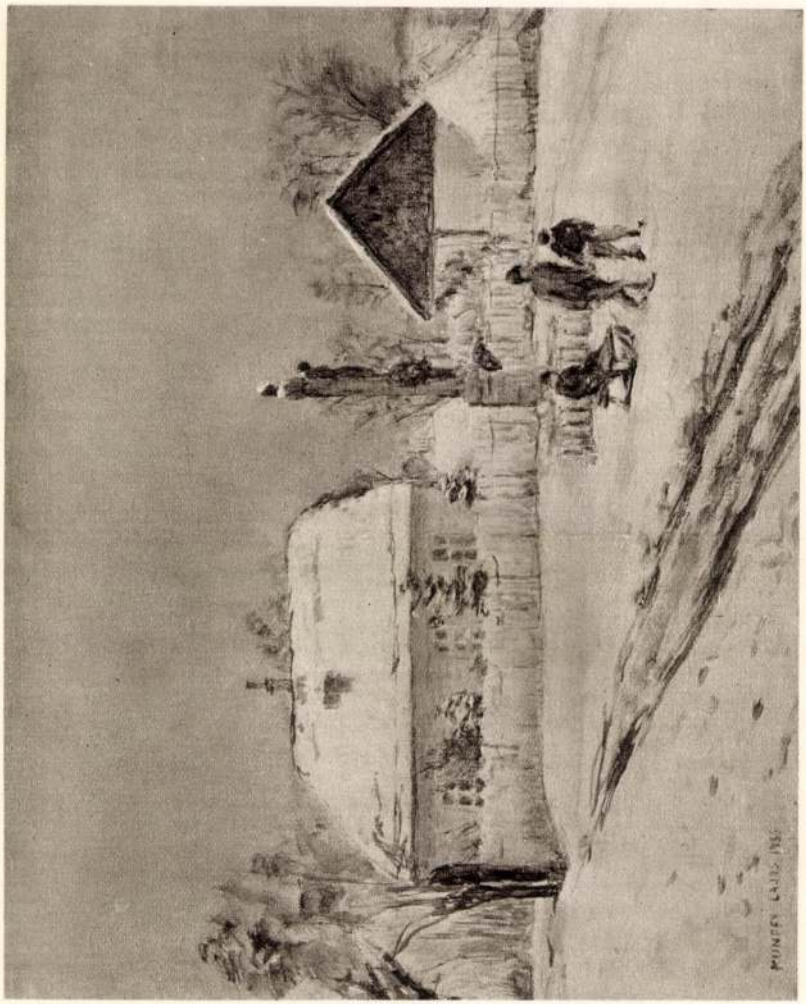

KUNFFY LAJOS: TÉL

Neuvreti képröm. kiáll. tárgyn.
1937

LOHWAG ERNESZTIN: VÉRTESSY SÁNDORNÉ

KUNFFY LAJOS : TÉL

Kunffy Lajos

Képzőművészet 1927. 4. f.

KUNFFY LAJOS: *Önarckép*

táról.

Becz Jenő: A tabán
Janszky Béla és Szivessy Tibor
Szentgyörgyvári *Gyenes* Lajos: A lakásművészet történelmi fejlődése
Dr. Siklóssy László: Két magyar faliszőnyeg amatőr a XVI. században
Bartus Ödön: Miskolc
Gellény-Gerhard József: Az üvegkarc készítése
Kerny István: A fényképezés tévelygései
Hirek

KÉPEK JEGYZÉKE:

Zala György fényképe a cimlapon
Zala György: A nemzeti megújhódás szobra Szegeden
Zala György: A berlini kongresszus
Zala György: A munka jólét
Zala György: A tudás dicsőség
Bosznay István: Szántás
Márk Lajos: H. F. úrhölgy portréja
Komáromi Kacz Endre: Sípőcz Jenő dr.
Sárkány Gyula: Női portré
Hosszú Márton: Br. Wesselényi Istvánné arcképe
Moldován Béla: Lakatos Márta arcképe

Arany János Irodalmi és nyomdai rt. Budapest, V

Kunffy Lajos dr.: Ebédelő aratók
dott Kunffy Lodovico: Contadini che mangiano

Iványi Grünwald Béla: Cigányok
Iványi Grünwald Adalberto: Zingari

Székely Andor

98. SZÉKELY ANDOR: Női arckép.

Képrőm. Tass. 1905/6.
Szélkiall. Eat

Künfy Lajos

229. Künfy Lajos: A somogytúri tiszteletes úr.

Künffy Lajos

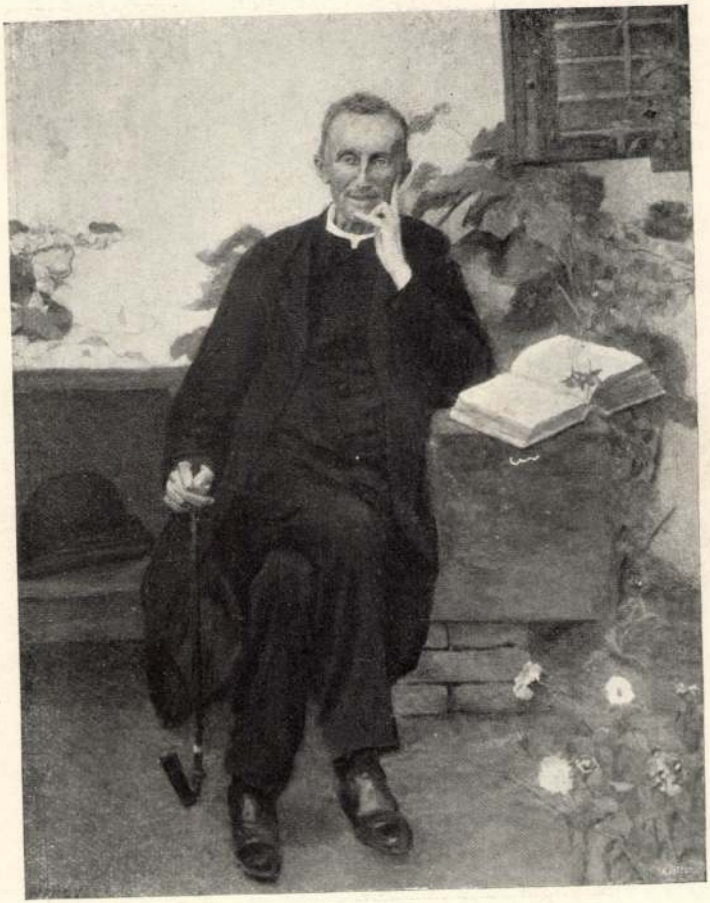

229. Kúnfy Lajos: A somogytúri tiszteletes úr.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.
Eat.

98. Székely Andor: Női arckép.

Kunffy Lajós

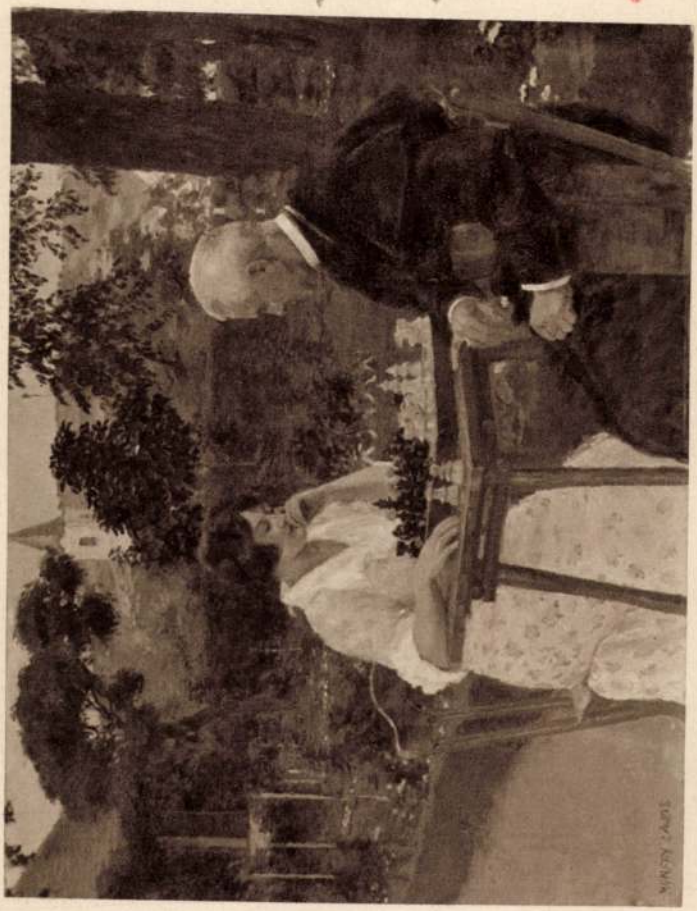

KUNFFY LAJOS: SAKKJÁTÉK

Műcsarnok 1930/31 jub. Kiáll –

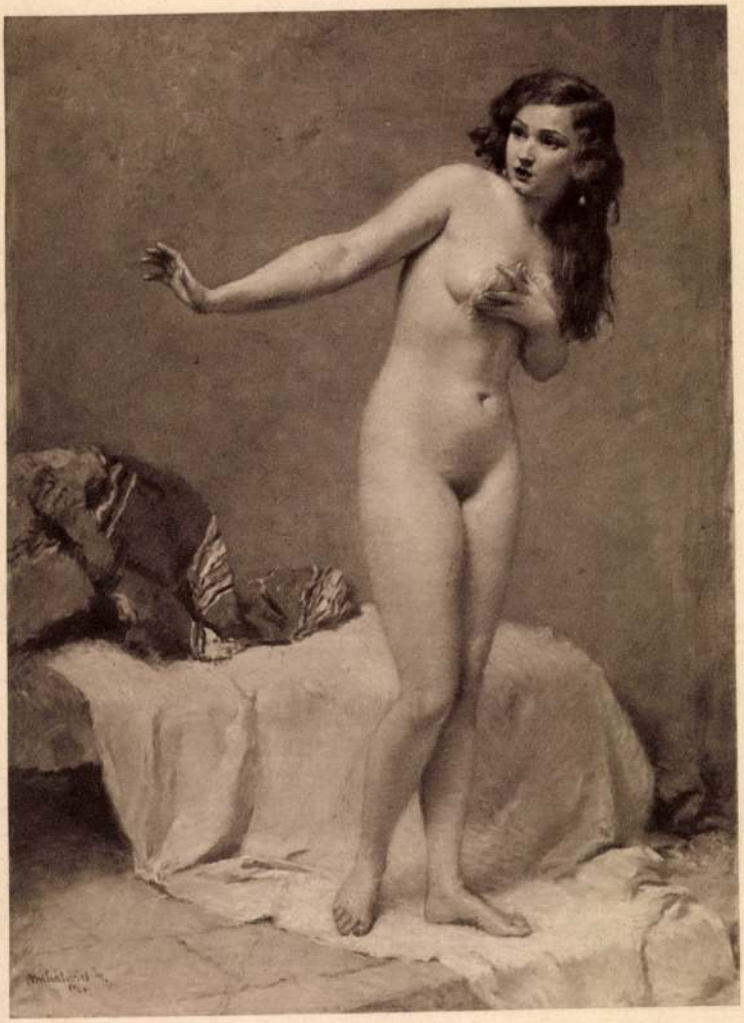

MIHALOVITS MIKLÓS: MEGLEPETÉS

Kunffy Lajos

"Három kiállitás" cimmel Németh Antal számol be három művész munkájáról. Vaszary János az Ernst Muzeumban, Czóbel Béla a Belvedereben és Kunffy Lajos a Nemzeti Szalonban mutatta be müveit.

Kunffy Lajost becsületes, képzett naturalista festőként emliti meg Németh Antal. Sok finomsággal és kedvvel festi le az eléje táruló formákat. Ujabb festményei komolyfejlődésről tanuskodnak.

**A HÉT, Bp. 1924. febr. 6.
XXXIV. évf. 4. sz. 12. lap.**

Kúnffy Lajos

Műcsarnok Páris

1907. tav. kiáll. - 271, 272, 299

1907-8. téli kiáll. - 41, 44, 61, 102, 112, 113, 123

1908-9. téli kiáll. - 222

1909. tav. kiáll. 160

1909-10. téli kiáll. 290-297

1911-12. jub. kiáll. Somogytur 169. 830, 855, 880

k (Mózes II. könyv 2. r. 20.)

a kötelekre vetett pányvából rögtönzött sá-
lnál ül Ráguel. Jobb kezében edényt tart és
ki a vizesedénynél látható kenyérből le-
karolt Szeforának nyujtja.
rék köpenyt; Mózes, kinek bal kezében hosszú
érő piros köntöst; a kibontott szőke haju
sten igaz papjának felesége sárgásbarna
világoskék felsőt visel. A földön vizes-
ik szemünkbe. A jelenetet jobbról a töb-
t virágokkal ékesitették és a kik közül négy
es kutyát csititgatja és egy kezeiben gu-
és nézi azt, ki térdre ereszkedve foglalko-
hol az áldozati tüz lobog és egy ülő embert
sz játszik. Az egyik a lantot veri és a má-
re. Az oltárt és a szobor talapzatát virág-
ol az oszlopos épület erkélyén, egy nő cse-
at visz fején virágokkal. Az égbolt felhős.

.7 cm.
nya 1892: XII. 3.
tr. 8.)--
VI. 28-án a 2122 sz. átirattal érkezett.

II : 685

Kunsthy Lajos

U 4272/130

Alibunár h. n. VI. 185.

 M. D. K.

KUNFFY Lajos festő

A század első éveiben:

„A somogyvári tisztelettes"

„Gyermektemetés"

„Az aratóünnep"

„Tanácskozó cigányok"

Állandó kiállítója Salon-nak az Őszi Szalon szürinmentes tagnak választotta

Magyar Nemzet 1960 (XVI) dec. 31. 4. l. /.

—4.— M.D.K.

KUNFFY Lajos festő

Első gyűjteményes kiállítása a párisi:

Georges Petit galeria

Az első világháború óta Somogy-

Turán él

Tájképek, portrék, önarchipek, fele-

jégenez, ~~[illegible]~~ kisfiának, mű-

vészbarátainak archípei ./.

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) ~~[illegible]~~ dec. 31.

Y. C.

— 5. — M. D. C.

KUNFFY Lajos festő

2 Spanyolországban festett portre spanyol nemzetőr, sevillai hotel-portás

Tuniszi és algeri fájkepsorozat

A riáll első repérek dátuma 1883 a legutóbbie 1960.

Dutka Mária: Kunffy Lajos gyüjteménye kiállítása

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 31. 4. l.

de. D. U

KUNFFY Lajos festő

Kiállítása az Ernst Múzeumban
(92 éves mester élen volt)

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 16. 4. l.

dr. D. K.

KUNFFY Lajos festő

kiállítása az Ernst Múzeumban

Értékes kiállítások Budapesten

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 8. 7. l.

Kunffy Lajos
festő

M.D.K

A kaposvári Rippl Rónai Múzeumban szerepelt munkája.

-42 l.

Művészet, 1961. január - 1 szám.

Kunffy Lajos
festő

M.D.K.

Régi kiállításairól. — Most az Ernst Museumban mutatja be munkásságát. — Ebédelő aratok (repro), Iványi cigányokat fest (repro)

Bodnár Éva: Kunffy Lajos - 34 l.
Művészet, 1961. február

Kunffy Lajos
festő

M.D.K.

Teáró társaság", Jób kompozíciója,
"Vízhordó fiú" c. képei. Párizsi képeiről.
"Somogytúri tiszteletes", "Gyermekte-
"metés" + repro,

Boduár Éva: Kunffy Lajos – 34 l.
Művészet, 1961. február.

MDK

Kmlffy Lajos, festő.

2 db. ol. festm. (sv. ciummel)

Ungerska Konstutställningen i Konstakademien

Stockholm, 1922 máj. – Jegyz. 26. l.

M.D.K.

KUNFFY Lajos festő

Hollósy-tanítvány

később Párizs Julian-iskola

Réti István: A magyarországi művészlelek

Bp. 1954. 235, 287.

Skumpfy Lajos
festő

M.D.K.

A Munka Érdemrenddel tüntették ki

Magyar Nemzet, 1959. nov. 13.
Napló.

4 l.

MDK

Kúnffy Lajos festő.

A város tulajdonában van a festő egyik alkotása.

„Modern pécsi képtár Pécs-Baranya régi metszetei a Városi Múzeumban.
Dunántúli Napló. 1946. II. évf. aug. 18. 6. l.

Kunffy Lajos MDK

Somogyi ut télen, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Kunffy Lajos, festő M Dh.

A kaposvári múzeumban megnyílt „Balaton a festészetben" c. tárlaton szerepel.

Hír.

Népszabadság, bp. 1950. aug. 18. 10.1 [Vidéki]

MDK

Kunffy Lajos festő

e.a: Arcképkiáll. a N. Szalonban. Ujság.

1939. nov. 4. 5.l.

MDK

Kmoffay Lajos, festő.

Fekvő akt.

A „Helikon" kiáll.-i. VI. Kiáll. 1922 Április

Jegyz. 13. l.

MDK

Kunffy Lajos, sz. 1868.

Téli táj

Ernst Muz. 29. szuke. 1924. 27 l.

MDK

Kunffy Lajos

Somogyturi tanácselnök, of.

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 6 l.

Kunffy Lajos, Jestő? MDK

Csók István ifjúkori jóbarátja. Somogyban él. Sok a közös emlékük.

Lengyel István: Gyönyörű volt!
Születésnapi beszélgetés a 95 éves Csók István otthonában

Népszabadság Bp. 1960. febr. 13 – 8.

Kunffy Lajos

A barcelonai Arte Moderno-ban rendezett nemzetközi
müvészeten ezüstérmet nyert.-

Magyar Hirlap
1930.II.9.

Kunffy Dajos MDK

Az uj somogyturi termelőszövetkezet, olf.

Mücsarnok 1960 VIII.Magyar képzőművészeti kiáll.

Kunffy Lajos

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Pósai Újság 1930. III. 15.

Kunfy Lajos

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M H 1930. III. 15.

Kunffy Lajos

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

EK 1930. III. 15.

Kunfi Lajos

szerepelt a dűcsamok Tavani tárlatán.

Est 1930. III. 15.

Kunffy Lajos

Szerepelt a Múcsamos Őni tárlatán.

EK 1932. I. 30.

Kunffy Lajos

Nemzeti Szalon csendéletkiállításán virágcsendéletével szerepelt

EK. 932. II. 21.

Kunffy

Nemzeti Szalon csendéletkiállítá-
sán szerepelt.

Pois. 932. II. 23.

Kunffy Lajos

Nemzeti Szalón emlékkiállításán szerepelt.

Est 932.II.21.

Kunffy

Nemzeti Szalón csendéletkiállításán szerepelt.

Pesti Napló 932. II. 21.

Kunffy Lajos.

Nemzeti Szalón csendéletkiállításán szerepelt.

PH.932.T.21.

Kunffy Lajos

Szerepelt a Műcsarnok Téli tárlatán.

N. h. 1939. XII. 17.

Kunffy Lajos

Szerepelt a magy. képzőművészek bécsi kiállításán.

W. h. 1931. IV. 23.

Kunffy Lajos

Szerepelt a magy. képzőművészek bukaresti kiállításán.

P. H. 1931. IV. 23.

Kunfi Lajos

** **Magyar festőművészek bukaresti kiállitása.** *Bukarestből* jelentik: *Miklós* herceg szombaton délután 5 órakor meglátogatta a budapesti magyar festőművészek bukaresti kiállitását, amelynek egyben védnöke is. A román állam a kiállitott képek közül megvette Kunfi *Cigánycsalád* cimü képét. A városi tanács szintén fog a főváros részére képeket vásárolni. A király Jorga miniszterelnök utján *Kunfit* a román koronarend parancsnoki keresztjével tüntette ki.

Lipót 1931. IV. 13.

Kunffy Lajos

— **Magyar festőművész alkotása a bukaresti román nemzeti muzeumban.** A Bukarestben most lezajlott nagysikerű magyar képzőművészeti kiállitás során több művész festményét vásárolták meg magángyüjtemények számára. A bukaresti muzeum *Kúnffy Lajos* „Cigányleány" cimü festményét vásárolta meg, egyikét a kiváló magyar művész reprezentáns alkotásainak. Kúnffy Lajost egyébként, aki a magyar művészek képviseletében Bukarestben tartózkodott, a román király a koronarend parancsnoki keresztjével tüntette ki.

P. M. 1931. V. 16.

Kunffy Lajos

— **Magyar lektorátust állitanak fel a bukaresti egyetemen.** Bukarestből jelentik, hogy *Jorga* miniszterelnök kedden megtekintette a magyar festők *Miklós* királyi herceg fővédnöksége alatt álló bukaresti kiállitását. A magyar festők nevében *Kunffy* Lajos fogadta a miniszterelnököt, akit beszéddel üdvözölt. *Jorga* válaszában arról beszélt, hogy a müvészet senkié, csak önmagáé s csak önmagának produkál. Ezután kijelentette, hogy majd igyekszik a magyar kultura iránti rokonszenvéről tanuságot tenni. Ennek egyik fontos kifejezője az lesz, hogy a legközelebbi jövőben magyar lektorátust állit fel a bukaresti egyetemen, hogy ennek keretében előadásokat tartsanak a magyar nyelvről, irodalomról és történelemről.

W. 11. 1934. IV. 21.

Kunffy
festőművész

Műcsarnok Téli Kiállítása - képével szerepel.

Csendélet.

8 órai Ujság 1931.XII.20.

Kunffy Lajos

festőművész

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállítása - Műcsarnokban - képével vesz részt.

Esti Kurir 1931.VII.19.

Kunffy Lajos
festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel.-

Görögdinnyés csendélete és Szüret c.képe

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

Kunffy Lajos

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel -
sikerült csendélete.

Pesti Napló 1931.XII.20.

Kunffy Lajos

Alkotása, a Műcsarnok tav. tárlatán.

B.H.932.IV.24.

Kunffy Lajos

Alkotása, a Műcsarnok tav. tárlatán.

B.H.932.IV.24.

Kunffy Lajos

"Ivó" c. műve, a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

P.H.932.IV.24.

Kunffy Lajos

"Ivó" c. móve, a Képzőm.Térs. tav. térlatén.

P.H.932.IV.24.

Kunffy Lajos

Alkotása, a szfőv. képzőm. gyüjteményének kiállitásán a Műcsarnokban.

P.H.932.VI.19.

Kunsky Labos

Kunffy Lajos

Szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

E.K.932.IV.24.

Kunft Ladjos

Zugelassen z Nachdruck bew. Verlagsrecht.

B.K.932.IV.24.

Kunffy Lajos festőművész

Ujpesten - Közmüvelődési Kör disztermében - rendezett szépmüvészeti kiállitáson képével szerepel

Pesti Hirlap 1931.V.17.

Kunffy Lajos dr.

Alkotásával szerepelt a Nagykanizsán rend.tárlaton.

N.U.931.V.6.
P.H.931.V.6.

MDK

Kunffy Lajos

Legelő sertések, festm.

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Mücs.

1927. jan.

Kunffy Lajos

MDK

Kézimunkázó nő, szines rajz

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Edvi Illés Aladár

Arcképtanulmány

Angyal Dávid

Giesswein Sándor

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Komfy Ladies

Kunffy Lajos

MDK

Sponyol csendőr

Dr. Kopits Jenő

Leon Lhermitté-né

Műcsarnok 1941 Arcképkiállitás

Kunffy Lajos

„Aratók" c. művére a Tavaszi kiállításon Halmos Izor genre-díját kapta.

Magyarság
M. 1926. VI. 20.

Kunffy Lajos

Kiállít a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

P.N. 1926. V. 16. (Pesti Napló)

Kunffy Lajos

Szerepel a Műcsarnok tava-
ki kiállításán.

Az Est, 1926. V. 16.

Kunffy Lajos MDK

Zoltán almával

Fürdözö cigánygyerekek

Zoltán matrózruhában

Mücsarnok 194o Gyermek a müvészetben c.kiáll.

Kunffy

festőművész

Munkácsy-féle kiállításon Ernst Museumban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1930.VI.9.

Kunffy Lajos

Akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt. ~~F~~

Újság 930. XII. 14.

Kunfy Lajos
festőművész

Munkácsy-cóh kiállitása - az Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.VI.9.

Kunffy Lajos.

festőművész

a párisi Salon czéri őszi tárlatán egy festménye szerepel.

Magyarság, 1927. nov. 9.

Kunffy Lajos

Kiállítása a Besnyó-galériában.

M.H.932.V.8.

Kunffy Lajos

A fia képmását állitotta ki, a magy.arcképfestők társ.kiáll.-án a Műcsarnokban.

P.H.931.X.16.

Kunffy Lajos

932.V.8 B. H.

MŰVÉSZET

A Váci-utca 25. szám alatti *Besnyő-Galériában Kunffy* Lajos, *Zádor* István és *Herman* Lipót rendezett gyüjteményes kiállítást. Mind a hárman már ismert, jellemző műveikből mutatnak be jól kiválasztott sorozatot.

Y. E.

B.H.932.V.8.

Kunffy Lajos

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Mücsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.XII.20.

Kunffy Lajos

MDK

Virágcsendélet, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Kunffy Lajos MDK

Növérek

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Kunffy Lajos

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki ki-
állításán

Est 1931. II. 22.

Kunffy Lajos

MDK

Női arckép

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

dr. F.S. arcképe

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Kunffy Lajos

MDK

dr. F.S. arcképe

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Kun Ilona

Művével részt vett a Kaposvári Hét reprezentatív kiállításán.

m. 934. IX. 20.
934. IX. 8.

Kunfi Lajos

Művével nevepel a
Műcsarnokban rendezett
Magyar Riállításn.

V. U. 939. IX. 30.

Kunffy Lajos

A II. nemzeti képzőművészeti kiállításon a Műcsarnokban szerepelt.

PN. 934. IV. 29.

Tóth Ilona

A Tanácsköztársaság kikiáltása
a Múzeumkertben 1919-ben.

Ltsz.: 934.IV.52.

Kunfi Lajos

Szerepelt a Műcsarnok Őni tárlatán.

PH 1926. X. 24.

Kunffy Lajos

Szerepelt a művészmunkások műcsarnoki kiállításán.

EK 1931. II. 24.

Kunfy Lajos

MDK

Látogatóban, olf.

Műcsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Kunffy Lajos

szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Kunffy Lajos MDK

Kukoricaszedés után, olf.

Műcsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kunffy Lajos MDK

+anulmány, olf.

Mücsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kunffy Lajos MDK

Falusi kovács, olf.

Csurgói menyecske, olf.

Mücsarnok 1951.II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kunffy Lajos

MDK

Havas táj, olf.

Műcsarnok 1944 Szökesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

Kunffy Lajos

Gyűjtemény amyoggal nekapal a hűcsarnak öni távlatán

Magarság 1927. X. 22

Kúnffy Lajos

"Gabonabehordás" c. műve.....
a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

Kunffy Lajos

Alkotásával szerepel a Magy.Képzőművészeti Egyesület 40 éves jub.kiállitásán.

N.U.934.XII.8.

Kunffy

festőművész

Téli tájat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Kiemelkednek apró gyöngyszemei.

Magyarság
1934.I.14.

Kunffy Lajos

festőművész

Céhbeliek Kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Feltünnek frissen odavetett havas tájképei.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Kunffy?Lajos

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Egy sorozat friss falusi vázlatal - hig olajfestékkel, vizfestéses modorban.

Pesti Hirlap
1934.I.14.

Kunffy Lajos

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.17.

Kunffy Lajos

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Szolid hangulatképeivel.

Magyar Hirlap
1934.1.14.

Kunffy Lajos

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.14.

Kunfy Lajos

Szerepelt a chűcsamok Ćsi tárlatán.

Ujság 1926. X. 24.

dr Kunffy Lajos

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerépel.

Virágos asztal.

Pesti Hirlap
1935.VI.16.

Kunffy Lajos MDK

Őszi táj, olf.

Mücsarnok 1954 V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kunfy

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1935.III.24.

M.D.K

Kuneffy Lajos
festő -

A legerőtelejesebb kiállító
művész. – Zsuzsa szomszéd-
ja "cinni" műtét mutatta
be a tailaton

-di- : A somogyi képző művészek kiállítása
Dunantúli Napló, 1957. ~~szeptember~~ 17 – 3 kep

MDK

Kunffy Lajos

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz. 3o l.

MDK

Kunffy Lajos

állami passt.díjat nyert 1925

MAPE 12.kiáll.kat. N.Szal. 1926. máj.

5 l.

MDK

Kunffy Lajos

Bp.Dzsékesfőv. díját nyerte pasztellre, 1923.

MAPE 12.kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj. 5 l.

MDK

Kunffy Lajos

Lyka K: Nagy m. művészek. Bp. 1957. A Balaton festői. 111.l.

M. D. K.

Kunffy Lajos festőművész

Somogytur, Bosnyák-kuria az ő tulajdona.

Genth. Müeml. 1959 I. 297.

Kúnffy Lajos festő. MDK.

„Hazatérés a mezőről" c. művével szerepel a Képtárban."

Nikolszky Géza: „Pécsállandó Képtára a Városi Múzeumban."

Dunántúli Napsava 1946. II. évf. szept. 15. 6. l.

Kunffy Lajos, festő MDk.

1959. nov. 12-én, kaposvárott adták át a 90 éves festőművésznek a Munka Érdemrend kitüntetést.

–: Kitüntetések

Népszabadság, 1959. nov. 13. 8. l

M. O. K

KUNFFY Lajos festő

„Externes művész" 1960. ápr. 4.

Magyar Nemzet 1960 (XVI. évf.) 79. sz. ápr 2. 4. o.

M.D.K.

Kunffy Lajos /1869-

450. Szánkázó gyermekek. Olajf. 59x72 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 31.l.

MDK.

Kunffy Lajos festő, Somogyvártur,

"Szlányi Lajos arcképe" /olaj/

"Önarckép" /olaj/

Vidéken élő képzőművészek kiállitása

Nemzeti Szalon, 1955. 15.1.

MDK.

Kunffy Lajos festő

"Kertrészlet" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.
39.l.

MDK

Kunffy Lajos, festö

312. Somogyi ut télen. Olf.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.Kiáll. 1934.ápr.29.-jun. 17.
Kat. 14.1.

MDK

Dr. Kunffy Lajos

Somogytur télen.

Nyirfák.

Lófogat a látrányi uton.

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 20.l.
Mücs.

MDK

Kunffy Lajos, festö

61o. Hófedte háztetö. Olf.

Bp.Mücs.-"A Magyar Müvészetért." Képzöm.Kiáll. 1942.
jun.6.-22. Kat. 23.
1.

MDK

Kunffy Lajos, festö

Falusi kovács. Olf.

Csurgói menyecske. "

Bp.Mücs.-II.Magy. Képzöm.Kiáll. 1951. nov.4.-dec.2.
Kat. 7.1.

M.D.K.

Kunffy Lajos /1869-

345. Nympha. Pastel. 100 x 81, papir.
346. Hollandi majorrészlet. Olajf. 60 x 73. vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 39. l.

M.D.K.

dr. Kunffy Lajos

254. Zoltán almával.
255. Fürdőző cigánygyerekek
256. Zoltán matrózruhában.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója. Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Trásulat. 19. l.

MDK

Kunffy Lajos dr.

Virágos asztal, of.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. Mücs.
18.1.

MDA

MDK

Kunffy Lajos, festö

Hóolvadás.
Virágcsendélet.
Ösz a nyiresben.

Dp.Mücs.-VKT. Nemz.Képzömüv.kiáll. /Reml.M.Kir.Vall.-
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 3o.l.

Künffy Lajos festő MDk

„Tavaszi munkák", „Ökrösszekér", „Falusi Kovácsok" c. képeit külön kiemeli.

„A Kaposvári festők pécsi kiállítása"
Dunántúli Napló. 1951. VIII. évf. márc. 17. 4.

 M. D. Kr

KUNFFY Lajos festő

Jogi tanulmányaival párhuzamosan
végezte el a mintarajziskolát
Münchenben Hallósy rövéhez csatla-
kozott
Párisban telepedett le, itt 2 évtizedet
töltött

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) dec. 31. 4. l.

— 2. — M. D. K.

KUNFFY Lajos festő

A Millennium évében kiszúlt „Jób"

Párisban is magyar főrént, somogyi pa-
vontokat kest

~~Sant~~ „Saint Germain előte vitatkozó ab-
bék"

Nyaranta kazalátogat

./.

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) dec. 31. 4. l.

Kunffy Lajos

Kiállít

Uj M. 1942. IV. 19.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolható

Kunffy Lajos MDK

Turi utca kora tavasszal, tempera

Nemes András turi kisgazda

Műcsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kunffy Lajos MDK

Ebédelő aratók, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Mertrészlet ősszel

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Aratók, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

KunffyLajos MDK

Aratópár, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Kunffy Lajos [redacted]

Parkrészlet Mária szoborral

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Kunffy Lajos

MDK

Turi utca, tempera

Miesarnok 1932. őszi tárlat

Kunffy Lajos

művei aukciós

PH. 1942. II. 11.

Kérdő

Név: . . . . . .

Volt-e önálló kiállitása 1954-óta: . . .

. . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt 1954 ut

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásokat kapott: . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

1954 után készült fontosabb müvei: . .

. . . . . .

Khuffy Lajos

Kiáltás

PH. 1942. IV. 22.

Központ meginditotta rotaprintes for-
ő köteteként a
képzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
atkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

ók a Művészettörténeti Dokumentációs

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

Tájkép. Olf. Jelz.

Árv. Csarn.1937.okt.83.sz./Árv.Közl. rk.sz./ 28.1.

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

Öntözö leány.	Olf.
Csendélet.	"
Szüret.	"

Mücs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17.Kat. lo.1.

MDK

Kunffy Lajos, festőm.

HI.: Halmos Izor-díj.

Kitüntetések, díjak.
Műcs.-OMKT.1931-32.évi téli kiáll. Kat. 32.l.

Kunffy Lajos MDK

Kazlak a hóban, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Rab Imre

Mücsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

Kunffy Lajos MDK

Hóolvadás

Virágcsendélet

Ősz a nyiresben

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kunity Lajos

Hódolvadás

Virágcsendélet

Ősz a nyíregyben

Kunffy Lajos MDK

Hóolvadás, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Kunsty Lætos

Hóolvadás, olf.

Kunffy Lajos MDK

Meredek ut, olf.

Aratók, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Arcképtanulmány

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Kunffy Lajos

Kiállít

PH. 1932. IV. 3.

Kunffy Lajos MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Kunffy Lajos képei a Tamás Galériában

Kevés olyan festőművészünk van, aki az impresszionizmus legnemesebb hagyományait úgy tudta megőrizni, hogy ne hassanak régieskedőknek. *Kunffy* Lajos impresszionizmusa felszívta a mai művészi látás jellegzetességeit anélkül, hogy egyetlen pillanatra eltávolodott volna a természettől. Minden képe csupa kedély, harmónia, derű, kiegyensúlyozottság és olyan egyszerű, mint egy népdal. Ezt annál is inkább érezzük, mert egy-egy távoli országúti emlékén kívül a magyar falut festi, mezei virágokat, az évszakok csodás színváltozásait, a pusztán élő ember munkáját és azt a gyógyító csendet, ami a tanyát elborítja. Egy-egy képén felbukkan egy kisgazda hamiskásan mosolygó, pipázó képe vagy a faluszélen élő cigánylányok, kuruzslók sötét pillantása s ezek ugyanolyan virtuóz tudással és a művészi vizió ugyanolyan meggyőző erejével kerekednek életre a vásznon, mint tájai. *Kunffy* Lajos kiállításában nagy öröme telik mindazoknak, akik az őszinte művészt és a képet szeretik.

dr. Kóla Margit

8.o.ú. 942. III. 17

Kunffy Lajos

Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tör

Mü

Kunffy Lajos
Nv. 1942. III. 18.

Kiállitás

A *Tamás-galéria* helyiségében az idős mester, *Kunffy* Lajos, a nagybányai iskola és Csókék nemzedékének tagja mutatja be alkotásait. A tárlat nem a mai művészi vitákhoz akar hozzájárulni, hanem a kedvesemlékü multat idézi föl. A sokáig Párisban élt művész megtanulta mindazt, ami elsajátitható volt a francia művészettől. Tiszta, világos szinekkel alakitja festményeit, józan és mérsékletes módon házasitja természetelvüségét az egykori nagy vitákat keltő impresszionizmussal. Nem való az ujitók, a forradalmárok, az első helyen haladó művészek közül, de amit csinál, őszintén és kedvvel teszi. Műveltsége nem vall kudarcot a magyar tárgyu alkotásoknál sem; virágcsendéleteit ragyogó, ezer szinben játszó friss és eleven módon oldja meg, arcképeinél vagy tájainál tartózkodóbb, józanabb és hivebb marad a természethez. A mai művészeti szemlélet nem jogosult arra, hogy itéletet mondjon az elmult korszak fölött, de elismeri és méltányolja a művész fiatal érdeklődését, alkotó kedvét és elevenségét.

rd.

Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból
mely a terület épitészeti állagának a t

Kunffy Lajos MDK

Cigányleány, olf.

Legelő sertések, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Kunffy Lajos

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

BH. 1932. XII. 17.

Kunffy Lajos

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

MO. 1932. XII. 18.

Kemffy Lajos

szerepelt a. Műcsarnok őni tárlatán.

PH. 1932. X. 29.

Kunffy Lajos

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PFL 1933. XII. 20.

Kunffy Lajos

szerepelt az I. nemzeti társaton.

Sárai Lajos 1933. IV 20.

Kun//y Lajos

Művével nemzet a Műcsarnok
Téli Tárlatán.

P. H. 929. XII. 22.
N. Ü. 929. XII. 22.

Kunffy

"Aratók" c. művével

szerepelt a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-án.

8.0.0.930.X.5.

Kunffy Lajos dr.

Alkotása, a Független Művészek Társaságának
őszi tárlatán.

N.U.930.X.2.

Kunffy Lajos

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Magyar Arcképfestők Társasága kiáll.-án.

E.K.930.X.19.

Kunffy Lajos dr.

Alkotása, a Független Művészek Társaságának kiáll.-án.

P.H.930.X.2.

Kunffy Lajos

Szerepelt a Nemzeti Szalónban a Független
Művészek III.kiáll.-ón.

Ujság,930.X.5.

Kunffy Lajos

Alkotásával szerepelt a Nemzeti Szalónban
a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-án.

Uj Nemzedék, 930.X.5.

Kunfi Lajos

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-án.

Est, 930.X.5.

Kunffy Lajos dr.

Alkotása a Független Művészek Társ.-nak
őszi tárlatán a Nemzeti Szalónban.

M.930.X.2.

Kunfy Lajos dr.

"Aratók" c. művével .....

szerepelt a Független Művészek Társasága tárlatán.

P.H.930.X.5.

Kunffy Lajos

MDK

Rab Imre, olf.

Műcsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

KUNFFY LAJOS dr.

459. Csendélet. Temp.
461. Virágcsendélet. o.f.

KMTárs.Magyar Művészetért kiáll.194o-41. 18.old.

KUNFFY LAJOS

Őszi hangulat. of.
Virágzó fák "
Erdő szélén. "

1948.dec.kiáll.Kaposvár. Katalógus

KUNFFY LAJOS

Teritett asztal	of.
Tavaszi fények	"
Tehenes gazda	"
Önarckép	"

1948.dec.kiáll.Kaposvár. Katalógus

Kunffy Lajos MDK

Hátas ló, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Cigányfiu

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Falusi ház, olf.

Mücsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

dr.Fóris Lászlóné, of.

Önarckép, of.

Kisfaludi Strobl Zsigmond, of.

Arcképfestők. N.Szal.kiáll. 193o. okt.

Kunffy Lajos, Jestő MDH

A Somogytúron élő 92 éves Jestő művén tárlata dec. 17-én nyílik meg [az Ernst „Galériában"].

-: Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP 1 bp. 1960. dec. 14.

Kunffy Lajos MDK

Jéghordás,

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Kunffy Lajos MDK

Növérek

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

Képzőművészet 1928. II.évf. 12.sz. 173.l.

KDK

Kunffy Lajos, festöm.

napsüteses impressziói nem érdektelenek.

Tárlatok. A Cébeliek kiállítása.
Képzőművészet. 1933. 105-106.l.

MDK

Kunffy Lajos festőm.

Spectator: Képzőművészet. Pesti Szemle, 1940, ápr.sz. 74-80 l.

Kunffy Lajos MDK

Aratási részlet, olf.

Műcsarnok 1894/95. téli kiáll.

MDK

Kunffy Lajos, festőm.

Déry B.:Kulturpropagandánk a külföldön. Bp.1921. 7.l.

M.D.K.

Kunffy Lajos

A Képzőművészeti Szabadiskola munkájára vonatkozó cikk megemliti az "Esti Akt"-ot, ahol sok hires müvész készit vázlatot. Ezek között szerepel a müvész neve is.

Képzőművészeti Szabadiskola c. közl. Szinházi Élet. Bp. 1921. szept. 25.- okt.1. X. évf. 39. sz. 36. l.

MDK

somogyturi Kunffy Lajos,

ekkora kollekcióval most jelenik meg elöször. Pompás megfigyelöje a dunántuli népéletnek, melyet kolorisztikusan dolgoz fel.

Siklóssy László: A budapesti Mücsarnok Öszi Tárlata. Müvészeti Szalon. 1927.november. II.évf. 2.sz. 1-2.l.

MDK

Kunffy Lajos

Két levél. Képzőművészet 1930. 30.sz.

111.l.

Kunffy Lajos MDK

"Five o'clock thea", olf.

Mücsarnok 1894/95. téli kiáll.

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

Női tanulmányfej. Olf. Jelz.

Árv. Közl.1936.márc.76.sz.2.rk.sz. 42.1.

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

Tájkép. Olf. Jelz.

Arv. Közl. 1937. 4.[illegible].sz. 28.l.

MDK

Kunffy Lajos festő

a N.Szal. zsüritagja az 1922. évre

N.Szol. tav.tárlat, 1922. máj.

MDK

Kunffy Lajos

Egyed István arató, vf.

Műcs. 1926. téli kiáll.

MDK

Kunffy Lajos

Kat. Nagykőrös kiállitáson vett részt, 1926.

MOB Kvt. 2465.sz.

MDK

Kunffy Lajos, festőm.

Aratók. Repr.

Evk. KMT. 1928. 169.l.

MDK

Kunffy Lajos

M.Arcképfestők Társ. I. kiáll. Képzőmüv. 193o.
34.sz. 22o l.

MDK

Kunffy Lajos

Képzőművészet 1931. 37.sz. 41. l. kép

KUNFFY LAJOS

Aratópár. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
16. oldal

KUNFFY LAJOS

Ebédelő aratók. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
17. oldal

Kunffy Lajos MDK

Gabonaérés

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Posznay István festő arcképe, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

K.Gy-né arcképe, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

L.Gy. ur arcképe, olf.
Tunisi utca, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Clavadeli hegyek

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Hazafelé a taligán
Parasztbál

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Kunffy

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel. - csendélet.

Magyarság 1931.XII.20.

Tisztelt Társaság!

Tájt Tárlat a Műcsarnokban - Kéjvel szeretnél

Magyarság 1931.XII.20.

Kunffy

Műve szerepelt a Soproni Képzőm.Kör gyüjteményes kiáll.-én.

Ujság, 931.IV.21.
N.U.931.IV.21.

Kunffy Lajos

Szerepelt a Munkácsy-Céh kiállitásán az Ernst Múzeumban.

Pesti Napló, 932.IV.3.

Kunčý Jaţos

Kunffy Lajos

Nemzeti Szalon csendéletkiállításán neve szerepelt.

M.932.II.21.

Künffy Lajos

Műcsarnok kiállításán: "Nyolcvan eszendő magyar képzőművészete" somogyi tájával szerepelt.

PH. 932. II. 20.

Kunffy Lajos festőművész

Műveiből kiállitást rendezett a Besnyő-Galériában.

P.N.932.IV.30.

Kunffy Lajos

"Fürdőző gyerekek" c. műve a "Céhbeliek" kiáll.-án a Nemzeti Szalonban.

B.H.932.III.20.

Kunffy Lajos

Alkotásával szerepel a "Céhbeliek" kiáll.-án
a Nemzeti Szalónban.

P.N.932.III.20.

Property of Library

Kunffy Lajos

Tájképsorozata, a "Céhbeliek" kiáll.-án.

N.U.932.III.22.

Книгу взяла

Телефонограмма в "Сельбеллек" 4141.-Нм.

М.У.О.Р.Э. III.22.

Kunffy Lajos

Tizennégy képből álló kollekciója: Virágcsendélet, Akt, Téli táj, Fasor c. művei a kollekcióból. A "Céhbeliek" kiáll.-án mutatta be.

P.H.932.III.20.

Kunffy Lajos

"Cigányok" c. műve, a Munkácsy-Céh kiállításán.

P.H.932.IV.3.

Kunffy Lajos

"Cigányok" c. műve, a Munkácsy-Cáh kiállitásán.

P.H.952.IV.5.

Kunffy Lajos.

Műve szerepelni fog Bécsben, a nemzetközi kiállításon. a kiállítás ápr. 9.-én nyílik meg.

Magyarság, 1927. márc. 31.

Kunffy Lajos

mevével találkoznunk az Arcképfestők sorában.

- io: A Mücs. őszi tárlatán.
P.N. 931. X. 18.

Kimffy Lajos – t

a közgyülés a Társaság rendes tagjául választotta meg.

A M. Arcképfestők Társ.-nak közgyülése.

M. 931. III. 12.

Kunffy Lajos

is szerepel a MAFE kiállításán.

(k.m.): Ősi Tárlat. - Pállya Celestin 60 éves jub.-a.
L. K. 931. X. 18.

Kunffy Lajos MDK

Nyirfák

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

Lófogat a látrányi uton

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

Somogytur télen

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Kunffy Lajos.

A Budapest városkép-kiállítasón, a lücsornokban, - műve szerepel.

Pesti Napló, 1928. jún. 14.

MDK

Kunffy Lajos

Fekvő akt, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

MDK

Kunffy Lajos

Borus somogyi táj, of.

M.táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Mücs. 1927. jan.

Kunffy Lajos

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
Érdekes portrait a Sakkjáték.

Pesti Hirlap
1930.VII.20.

Kmoffy Lajos

szerepelt a Magy. Arcképfestők kiállításán

MC 1939. XI. 4.

Künfy Lajos

Magyar akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban női fejekkel szerepelt.

PH. 930. XII. 14.

Kunffy Lajos

Nemzeti Szalonban a Magyar Akvarell- és Pasztell festők Egyesületének kiállításán neve szerepelt.

PN. 930. XII. 14.

Kunffy

só arcképpel perepelt

M. Arcképf. T.-nak kiáll.-a.

Gy. T. 1 Őszi tárlat

8. Ó. U. 931. X. 18

Kunffy Lajos

müveit kell kiemelnünk.
M. Arcképfestők Társ. kiáll.-a.

Ybl Ervin: Ősi stárlat.
B. H. 931. X. 18.

Künffy Lajos

a fia portrait-ját szép, meleg tónusban festette meg.

M. Arcképf.-T.-nak kiállítása.

Kézdi Kovács L.: A Műcs. őszi tárlata.

P. H. 931. X. 18.

Kunffy
Festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel. Öregasszonya.

8 órai Ujság
1930.XII.21.

Kunffy

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
Öreg asszony figurája.

Magyar Hírlap
1930.XII.21.

Kunffy Lajos

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Nat.
1930.[illegible].[illegible].

Kunffy Lajos

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1930.VII.21.

MDK

Kunffy Lajos, Somogytur

Őszi táj, of.

Vidéken élő képzőmüv.kiáll. Ernst Muz. 1954. nov.

16. 1.

Kunffy Lajos, festő

A kaposvári Rippl-Rónai múzeum rendezésében nyitották meg a somogyi festőművészek őszi tárlatát. A csaknem félszáz alkotás között ott láthatók a 91 éves Kunffy Lajos somogytúri festőművész idei alkotásai

Ś.

10. l.

– Hír

Népszabadság, bp. 1960. nov. 1.

Kunffy Lajos, festő 17 Dh

1 A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Magyar Népköztársaság érdemes művéne címet adományozta a festőművésznek.

-: Új kiváló és érdemes művének

Népszabadság Bp. 1960. ápr. 2. 2. l

Kunffy Lajos művész MDK

Önarckép. "Terített asztal." c. művei feltűnő sikert arattak.

Nikelszky Géza: „Kaposvári képzőművészek tárlata. Pécsett"
Dunántúli Nyslo. 1948. V. évf. máj. 23. 6. l.

MDK

Kumffy Lajos, festö

Tavasz.
Tél.
Domboldal.

OMKT.-Műcsarnok. IV.Nemzeti Képzőműv. Kiáll.
Bp.1937.ápr.20.-jun.20. Kat. 17.1.

Kunffy

Kiadlit

M. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

ok: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

y müveivel: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

on: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Kunffy Lajos

P. H. 932. XII. 20.

'gy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

. 650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Kuffy Lajos

Kiállít

E. K. 932. XII. 21.

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányutc

Kunffy Lajos

Kiállít

P. H. 932. okt. 29.

özpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
épzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
tkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

k a Művészettörténeti Dokumentációs

melk

Kunffy Lajos

volt egyetlen még élő tagja a Fesek klub megalapitóinak s a perkeztő felkérésére levélben irt pár sort vissza emlekezéseiről. Sajnos időközben elhunyt.

Demeter Imre: A Fesek
Budapest 1962, 43. l

MDK

Kunffy Lajos, Somogytur

Szlányi Lajos arcképe, of.

Önarckép, of.

Vidéken élő képzőművészek kiáll.II. N.Szal.

1955. 15. 1.

MDK

Kunffy Lajos festő

Kora tavasz
Vásárról

Szabadszervezeti közlemények. Szabad Művészet
1949. 48. l. /Somogymegyeiek csop. Kaposvár/

MDK

Kunffy Lajos

Mietitori

Vecchie donne

Mostra Roma 1928. VI. 47. l.

MDK

Kunffy Lajos

Mostra Roma 1928. VI.

MDK

Kunffy Lajos.

Önálló gyüjt.kiáll.keretében mutatkozott be.
1924.

A Nemz. Szal.400-ik jub.kiáll. és a KEVR XX-ik kiáll.
1929.febr.

Kunffy Lajos festőművész

Cigányfiu

Jubileumi kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok.1934.

Kunffy Lajos festőművész.

MDK.

Képzőművészeti Társulatnak tavaszi Kiállitásán vett részt a Szépművészeti Muzeumben.

Művészet, 1918. 1.1.

Kunffy Lajos festőművész

Kertrészlet ősszel

1934.évi emlék- és gyüjteményes kiállitás
tárgymutatója. Műcsarnok.

Kunffy Lajos festőművész

Aratók

Magyar kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934.

Kunffy Lajos MDK

Spanyol csendőr

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Kunffy Lajos MDK

Őszi szántás

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Kunffy Lajos dr., festőm.

Dr.S.K. ur arcképe. olf.

T.R.ur arcképe. " 8.1.

Mücs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 7.1. és 8.1.

MDK

Kunffy Lajos, festőm.-gra f.

528. Tanulmányfej. Szinezett körajz.
50x35 J.l.j.

Árv.CMarn. 1932. I.rk.sz. 29.1.
61. sz. máre

MDK

Kunffy Lajos, Somogytur, Somogy m.

Öszi táj olaj

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20.´- dec.4-ig.Ernst Múzeum. 16.1.

MDK

Kunffy Lajos

"Kaszás csillag az égen, kaszalgatnak a réten." c. olajfestm.Repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja,1932.jun.5. Cimlap.

MDK

Kunffy Lajos

"A jó kertész" c.olajfestm.Repr.

P.H.Vasárnapja. 1932.VII.17. Címlap.

MDK

Kunffy Lajos

"Megkezdődött az aratás"c.olajfestm.Repr.

A P.H.Vasárnapja, 1930.VI.29. Címlap.

MDK

Kunffy Lajos

Képzőművészet, 1927, 4.sz. 8. l.

Kunffy Lajos MDK

Csendélet, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

Kunffy Lajos MDK

A kisbéres, olf.
"A küszöbön guggol Sári néni", olf.
Öreg ház, olf.
Bivalyfogat, olf.

A Céhbeliek IV. kiállitása
Nemzeti Szalon 1923.

Kunffy Lajos MDK

Falusi utca déli napfényben, olf.
Kártyvető cigánynők, olf.
Falusi utca, olf.

A Céhbelink IV. kiállitása
Nemzeti Szalon 1923.

Kunffy Lajos MDK

Kertrészlet ősszel

A magyar akvarel és pasztelfestők egyesülete
Mücsarnok 1934. márc-ápr.

Kunffy Lajos MDK

Női tanulmány, olf.

Mücsarnok 192o-21. Téli kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

Edvi Illés Aladár arcképe, olf.
Olvasó ifju Kunffy Zsolt, olf.
Tanulmányfej napfényben, olf.
Délszláv női fej, olf.

A Céhbeliek harmadik kiállitása
Nemzeti Szalon 1921.

Kunffy Lajos MDK

Kévehordó leányok, olf.
Falusi utcg esti napsugárban, olf.
Napsütött utm olf.

A Céhbeliek harmadik kiállitása
Nemzeti Szalon 1921.

Kunffy Lajos MDK

A major udvar esti fényben, olf.

Kis magyar curia,olf.

Virágcsendélet, olf.
Téli kertben, olf.

A Céhbeliek harmadik kiállitása
Nemzeti Szalon 1921.

Kunffy Lajos festőművész

Gabonahordás

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Mücsarnok 1934.

Kunffy Lajos festőművész

Rab Imre

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa.1934.

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

karakterben találó és szinekben kellemes tanulmányával szerepel.

Műcsarnok.-Tavaszi tárlat. - Képzőművészet. 1932. 51.sz

MDK

Kunffy Lajos

a Céh művésztagja, festő

Munkácsy Céh 8. repr. Kiáll. N.Szal. 1935. márc.

3.l.

MDK

Kunffy Lajos

Rippl Rónai József Emlékezései. Bp. 1957.

146 l.

ntes, homlokzatán két ablak és hul-
an.

MDK

Kunffy Lajos

Cigányok, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.

24 l.

Kunffy Lajos

Paprika csendélet, vizfestmény
Falusi házak tavaszi napfényben, olaj
Férfi arckép, olaj
Három királyok, olaj
Falu télen, olaj
Virág csendélet, olaj

Somogymegyei Képzőművészek Szakszervezete, Kaposvár, 1947. Vaszary János emlékkiállitás katalogusa.

MDK

Kunffy Lajos

Dutka M: 4. Magy. Képzőműv. kiáll. szobrai.
Magy. Nemzet, 1954. jan. 10. 7 l.

Várpalota

Zichy utca 1. Paraszthász, föl

/Várpalota V és MV. Bp. 1951.

MDK

Kunffy Lajos

Női arckép, olaj

N,Szal. I.nagykanizsai kiáll. 1906.

7 l.

Kunffy Lajos, festő MDk

A Somogytúron élő 92 éves festőmű-
vész portréját Jesti Boldizsár István.

— : Ma hallottuk 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 27.

MDK

Dr.Kunffy Lajos
művei:

Spanyol csendőr.
Jéghordás.
Őszi szántás.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 32.l.

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

Almák. Olf. Jelz.

Árv.Közl.1940.1.rk.sz. 27.1.

MDK

Kunffy Lajos

"Dr.Giesswein Sándor praelatus,orsz.képviselő úr arcképe" Repr.

KMT 1917.tav.kiall.kat.

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

356. Téli táj. Olf. 68x8o. Jelzett.

Festmények, rajzok, metszetek. - 97. aukció.
Árv. Közl. 1941. márc. 2. rk. sz. - Kat. 3o. l.

Kunffy Lajos
Havas tájkép, olaj
Lombtalan fa, "
Tunisszi utca, "
Feketehaju nő, "

Magyar studio avató kiállitás. 1920. 11 1.

otás /Bojár/ 3

etelés nélküli vakablak, a hajón két-
, a szentélyben egy-egy ugyanilyen való
ablak.

Az apszis alig ugrik ki a templom
téből. A sekrestye délen van. A temp-
not nyugat felé kontyolt, a sekrestyé-
féltető boritja, mindkettő palafedés-
-.

A kórus alatti térből délre oldalká-
lna nyilik, északra a kórus feljárója.
ajó hosszanti falait három-három erő-
ljes, lábazat és fejezet nélküli, csu-
n vállkővel fedett pillértagolja,
elykre a haránthevederek támaszkodnak.
első pillérpár a kórus vonalában he-
ezkedik el, a hátsó pár a diadalivet
tdozza..A lapos, egyenes záródásu ap-

Kunffy Lajos

Női tanulmányfej, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2. rendk.sz.

42 l.

Kunffy Lajos
Somogytur télen, olaj

Nyíri Tükrök. Ernst Múz. 1954. jul. 2 1.

Kunffy Lajos
Falusi kovács, olaj
Csurgói menyecske, olaj

II. Magy. képzőműv. kiáll. Műcs. 1951. nov.
7 l.

Kunffy Lajos

Balatonlellei ut, olaj
Somogyi kanász, olaj
Tél Somogyban, olaj

I. Balatoni kiáll. N.Szal. Bp.1922. jan. 23 l.

M.D.K.

Kunffy Lajos
festő

A kaposvári Rippl Rónai-Múzeumban „A Balaton a festés szemével" kiállításon alkotásaival szerepel.

Magyar Nemzet, 1959. aug. 18
Vasló-

7 l.

MDK

Kunffy Lajos

Párisi nő, paszt.

Tanulm. a "Falusi bál-"hoz, paszt.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 12 l.

Kunffy Lajos
festő

M.D.K.

Emlékbeszédet mondott a kaposvári Ivány Grünwald emlékmű leleplezésénél.

Vapló.
Magyar Nemzet, 1959. junius 30.

7

Kunffy Lajos
Virágok barna edényben, olaj
Virágcsendélet, olaj

Őszi tárlat. Nemzeti Szalon, 1940. október, lo 1.

Új Magyar Sion, VII., 1870., 30. l. — Folváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — -ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Rényi 22. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 770. l. — Kőrösy: Esztergom. Esztergom, 1887., 238. l. — Maszlaghy II., 188. szám. — Esztergom vármegye ... Bp. é. n. 176. l. — Gerevich: Az Újság. 1916., júl. 20., 4. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 249. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

ELSHEIMER, ADAM (német festő, 1578—1610)

Menekülés Egyptomba (140. kép)

Márvány, olaj, 17·5×35 cm.
Az Esterházy-gyüjteményből, majd Bubics Zsigmond tulajdonából.

Rényi 19—20. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 766. l. — Kőrösy: Esztergom. Esztergom, 1887., 238. l. — Maszlaghy II., 358. szám. — Esztergom vármegye ... Bp. é. n. 176. l. — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 4. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 246—247. l. — Lepold—Lippay 56. l.

FABER, LEOPOLD (osztrák festő, 1760—1820 körül)

MDK

Kunffy Lajos

Bülőut, olaj

Árverési Közlöny, 1939. 3.rk.

26 l.

MDK

Kunffy Lajos, sz. 1869.

A tüznél

Ernst Muz. aukc. 53.sz. 1936. máj. 19 1.

MDK

Kunffy Lajos

Nyires, of

Cigányasszony, of.

Virágcsendélet, of.

Almaszüret, of.

Árv. Közl. 1935. 2.rk.sz. 74.sz. 26 l.

M.D.K.

KÚNFFY Lajos festő

München a Hollósy-is Tolóban

tanul.

1893. Párís Julian

Réti István: A nagybányai művésztelep

Bpp-1954. 235., 297. l.

Kunffy Lajos

Téli táj sárga házzal, olaj
Kertészleány, tempera
T nácskozó cigányok, olaj
Cigánypár, olaj
Sáros utca, olaj
Pesti utca télen, olaj

Somogymegyei Képzőművészek Sza kszervezete, Kaposvár,1947. Vaszary János emlékkiállitás katalogusa.

MDK

Kunffy Lajos

Nichaus: De Telegraaf. 1921. máj. 29.

MDK

Reprodukciók.

Magyarorsz. művészeti csop.-jainak hiv. tárgymutatója. St.-Louisi kiáll. ~~1904~~ 1904.

1.

Kunffy Lajos
festő

M.D.K.

281) Mosónők

282) Nőt arckép

(Somogym. kur.)

Egyet köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

18 l.

Kunffy Lajos
festő.

M.D.K.

Kunffy somogyi születésű.

Lyka Károly: Nagy magyar mesterek. 111 l.
Bp. 1957.

Kurffy Lajos

Tavasz napfény, olaj
Bevágott ut, olaj

Somogymegyei Képzőművészek Sza kszervezete, Kaposvár, 1947. Vaszary János emlékkiállitás katalogusa.

MDK

Kunffy Lajos

Falusi temetés, festm.

müve a párisi Grand Salonban szerepelt.

Lendvai K: Párisi levéi. Müvészet, 1907,
273-74 l.

MDK

Kunffy Lajos

Hóolvadás

Virágcsendélet

Ősz a nyiresben

Nemz. Képzőmiv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

30 1.

MDK

Kunffy Lajos

Somogyturi tanácselnök, olaj

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 6 l.

MDG

Kunffy lajos festőművész

és Glatz Oszkár műveiből kiállítás
nyílt meg az Ernszt-múzeumban.

Glatz Oszkár Kossuth-díjas... (képtelivat.)

Nők lapja, Bp. 1953. április 2. [20. l.]

MDK

Kunffy Lajos

Cigányok, of.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

24 l.

MDK

Kunffy Lajos

Cigányok, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz. 23 l.

Kunffy Lajos, Genre-dij

Aratók, festm.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 130 l.

Kunffy Lajos
Tuniszban, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás. 1914. 3 1.

Kossuth-utcai oldalon pe
leten 5, illetve 7 ablak

Rákóczi fejedelem-utja 4

Klasszicista.
alakitva. Földszintes,
Az utcai front
kednek el.
Kapualjában sz
kétoldalt öt-öt pillérkö
tak, a szélesebb közökbe
ben kazettával diszitett
L alaku udvar

Rákóczi fejedelem-utja

Romantikus. F
sarkon. A Rákóczi-uti f
kapu + 7 + 1 vakablak.
Az ablakok ke
öldök a Rákóczi-uti old
ablakonként megszakad.

Kunffy Lajos
festő

MDK

Hollósy Simon leveleiből.

MMM Évkönyve 1951, 180l.

MDK

Kunffy Lajos festő

Gönczi-Szabó:Az 1956. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája Művért 1957.VI.évf.4.sz.347.l.

Kunffy Lajos festőművész

Rippl-Rónai munkában
Invalidus
Kék fátyol
Arcképtanulmány

A Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete
XVI. kiállitása, 1930. december N. helon

KANTZ LÁZÁR MELLKERESZTJE,

arany, zománcozva, opálokkal és gyémánt
Hátl[ap]ján a tulajdonos zománcos címere.
szerű lánccal, melynek csatján: Lazarus de
a. d. 1876. olvasható.
Mag. 13 cm.
A. Winkler bécsi ötvöstől, 1876.
Kantz Lázár esztergomi kanonok (1855—
hagyatékából.

Lepold Adatok, 34. l. — Lepold Kata
125. sz.

OLAJTARTÓ SZARV,

aranyozott ezüst, hólyagos és lombdíszes fe
sárkányfejes véggel. Felirata: Joannes
Simor Arch. Eppus. Strig. fieri fecit A
MDCCCLXXVII.
Mag. 48 cm.
Simor prímás készíttette, 1877.

Dankó 95—96. l. (Képe XXXIV. táblán
Irodalom. Egyházművészeti Lap, I., 1
370. l.

SZENT TERÉZ ÉS KER. SZENT JÁ
EREKLYÉINEK TARTÓJA,

aranyozott ezüst, zománc- és korálldísszel. Ta
felül korongalakú, benne XVIII. századi kere
ereklyék. Simor címerével és felirattal. Diana
hitelesítő bélyeggel és Anders mesternévvel.
Mag. 20·3 cm.
Anders bécsi ötvöstől, 1879. — Simor pr
készíttette, 1879.

MDK

Kunffy Lajos festőm.

Siklóssy L: Őszi tárlat a Műcs.-ban. Pesti Hirlap. 1943. okt. 2. 6 l.

Kunffy Lajos

Falusi ház, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 16 l.

Kunffy Lajos

festő MDK

Most 88 éves. Az első világháboruig Párizsban élt. A Champs de Mars-i Nagy Szalon állandó kiállitói közé tartozott. A Salon d'Automne "sociétaire"-jévé választotta. 1913-ban Georges Petit-nél önálló kiállitást mutatott be. A francia állam a becsületrenddel tüntette ki. Bpesti önálló kiállitásai: Mücsarnok 1927, TamásgGaléria 1942, Ernst-muzeum 1954.

Reproductiók: Önarckép 20.o.
"Cigánylány" 21.o.
"Aratók napnyugtakor" 21.o.

Fóthy János: Kunffy Lajos az "optimista realizmus" festője.
Müterem 1958 I. évf. 6. sz. 20-21.o.

Kunffy Lajos
Tanulmányfej, olaj

Őszi Tárlat, kiállitása. Műcsa. 1922. nov. 19 1

Kunffy Lajos
Arcképtanulmány, olaj

Őszi Tárlat, kiállitása. Műcsa. 1922. nov. 17 1

Kunffy Lajos

Balatonlellei ut, olaj
Somogyi kanász, olaj
Tél Somogyban, olaj

Balatoni Társaság I. kiáll. Nemz. Szal. 1922. jan.
19 1.

Kunffy Lajos
Cigányasszony, olaj
Almaszüret, olaj

Árverési csarnok, 1939. 18 1.

356

EGYHÁZASDENGELEG /Bojár/ 4

A nyugati homlokzat középr
a homlokzat három részre tagoló
folytatásaként emelkedik a főpá
kánynélküli orommezőktől támoga

A bejárat felett faltükörb
félkörös záródásu ablak /A/. A
a magas, párkánynélküli lábazat
pillér emelkedik, a szárnymezők
kétszeres sima tagozatu pillérf
gerendatagozat nélküli, az épül
kozik. A rizaliton a ~~friz~~ képszék is hi
golt övpárkány osztja két egyen
oldalán „A" ablak, a felsőben fal
szemöldökü ablak /mind a négy o

Kunffy Lajos
Fekvő akt, festm.

Helikon III. kiállitása. 1922. ápr. 13 l.

MDK

Kunffy Lajos
Fekvő kat, festm.

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 13 1.

KUNFFY Lajos festőm.

mél: Somogytar,
86 éves

NN: A Somogymegyei festőművések ...

Irodalmi Ujság 1955 u ért. 18 m ápr. 30, 8 l.

Kunffy Lajos

festőművész 89 éves. Legrégibb tanitványa a kaposvári gimnáziumnak.

Esti Hirlap 152 sz. 1958. jul. 1 2 old.

MDK

dr.Kunffy Lajos festő

KMTárs őszi kiáll. 1938. nov. Mücs. 36 l.

MDK

Kunffy Lajos, festö

Aratópár. Olf.

Ebédelö aratók. " 17.1.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. -1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 16.1.
17.1.

MDK

Kunffy Lajos, festö

Aratók.

Műcs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 9.1.

MD K

Kunffy Lajos dr., festö
/M.Arck.fest.Társ./

48. dr.F.S.arcképe.

58. dr.F.S. arcképe.

Mücs.-OMKT.Öszi Tárlat.1943.okt.2.-nov.1. Kat. 7.1.

MDK

Kunffy Lajos dr., festö

/M.Arck.fest. Társ./

Nöi arckép.

Mücs.-OMKT.Üszi Tárla/t. 1943.okt.2.-nov.1. Ka t. 5.1.

MDK

Dr.Kunffy Lajos, festö

Zoltán almával.
Fürdözö cigánygyerekek.
Zoltán matrózruhában.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.1940.II.-III
Kat. 19.1.

MDK

Kumffy Lajos, festö

Kukoricaszedés után. Olf.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.ja n.-febr. Kat. 8.l.

Kunffy Lajos festő M.D.K.

Szül. 1869 okt. 2. Orci (Somogy m.) Tanulmányait Kaposvárott végezte, ahol Galimberti Alajostól s Korroknyai Ottótól tanult festeni. Pesten jogi doktor lett, Vágó Pál műtermében dolgozott. Járt Münchenben és Párisban 1908 ban hazatért.

1924 Kollektiv kiállitás

1925 Kaposvári "

Bereczk Sándor: Kaposvár rendezett tanácsu város tört. és fejlődése. Bp. 1925 187.

Kunffy Lajos
Ivó munkás

Tavaszi Tárlat. Mücsarnok, 1932. április 11 1.

ÁZI KINCSTÁR

MŰVEK

Mérey Mihály esztergomi kanonok (1689—1711) birtokából.
Lepold Adatok, 30. l.

BÉKECSÓK-TÁBLA, (232. kép)
aranyozott ezüst, rekeszzománccal. Közepén bemélyített kettős kereszt fából, a Szt Kereszt állítólagos ereklyéjével. A táblát két vízszintes rekeszzománcos sáv osztja háromfelé. Fent két szárnyas angyal látható, középütt balra Konstantin császár O'ΑΓΙΟC ΚωΝΤΑΝΤΙΝΟΣ felirattal, jobbra Szent Ilona ΗΑΓΙΑ ΕΛΕΝΑ felirattal, alul balra Krisztust

Kunffy Lajos
Napos ut

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április 11 1.

KERESZTÉNY

MDK

Kunffy Lajos

-p-: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pest 1943. nov. 20.

MDK

Kunffy Lajos

Dutka M: A vidék képzőművészete. Magyar Nemzet.
1954. dec. 7. 7 l.

Kunffy Lajos festőművész
Arcképkiállitás a Műcsarnokban
Pesti Hirlap, 1941. okt.31. 6.c

zált levélindákból képezi. A levelek erezetét sárga, vagy fehér, sűrű pontozással festi. A levelek közé változatos stilizált virágokat vegyít, hosszúkás vagy gömbölyded, tobozszerűen mintázott kehellyel. Néhol naturalisztikusabb virágokkal, szekfűvel is találkozunk. A díszítést kisebb aranytallérokkal hinti tele, amelyeket zöld vonalkákkal övez. A 181b lap díszítése közé egy nagy, piros tarajos, kukorékoló kakast fest, amelyet azonban később elmázoltak. Az egyetlen iniciáléba illesztett miniatura két térdeplő alakjának arca, keze nagy, s apró szemük fekete. Az iniciálék keretét két, szakaszokra osztott színnel festi. Az élénk, friss színek: rózsaszín, halványzöld, vörös, kék, homoksárga.

(I—XXXX. számozású lapok hiányoznak.)

67a lap (CXIV): (Te igitur clementissime Pater.) Az előző lap a Kánon-képpel hiányzik. A Kánon kezdeténél *T* iniciálé (74×76 mm), rózsaszín és halványzöld szakaszokra osztott keretben, poncolt aranyalapon, halványkék betű, árnyékolt levéldíszítéssel. A lap négy oldalát keretdíszítés szegélyezi. A lap belső szélén egyenes zöld szár húzódik végig, kék kelyhű piros szekfűvel s hosszú, nyugtalanabb lendülettel kanyargó kék és piros levelekkel. A lap további három szélén hullámvonalban haladó levélindák, rózsaszín, zöld, kék, homoksárga levelek képezik a díszítést, két stilizált virággal s egy naturalisztikusabb rózsaszín levéllel. A díszek közt sok elszórt, zöld vonalkás, kisebb aranytallér. (301. kép.)

72b lap (CXX'): (... Consumatum est. Placeat tibi sancta Trinitas.) A Kánon befejezése után más kéz írásával valamivel későbbi, XV. századi kurzív szövegbetoldás, végén „1497" évszámmal.

74a lap: (CXXI): Iniciálé kitépve. A lap alsó és külső szélén díszítés a 67a lap díszítésének modorában, kék szekfűvel.

MDK

dr. Kunffy Lajos, festö

Aratók. Olf.

Nemz.Szal.-A Független Müvészek Társ. -III.kiáll.
1930.okt. Ka t.

Kunffy Lajos

MDK

Herman L: A müvészasztal. Bp. 1958.
11.1.

MDK

Kunffy Lajos

Falu vége, of.

Mezőn, of.

Árv.Közl. 1929. jun. 4.sz.rk. 24 l.

MDK

Kunffy Lajos

Fekvő akt, of.

Akt kiáll. 1925. OMKT. Műcs. dec.

9. 1.

MDK

építész

Magánépitkezések. E.I. 1910.jun.12. 251. l.

M.D.K.

Kunffy Lajos festőművész

A Magyar Népköztársaság érdemes művésze lett felszabadulásunk 15. évfordulójára.

A Magyar Népköztársaság uj kiváló művészei. c. közl.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. ápr. 8. IV. évf. 15. sz. 8-9. l.

Kunffy Lajos MDK

Résztvett a kiállitáson

"Zsuzsa szomszéd"

Garay Ferenc: Somogy megyei képzőművészek képkiállitása Pécsett.

"SOMOGYORSZÁG. 1957. szept. 6. 3.1.

MDK

Kunffy Lajos, festő

Őszi táj. olf.

Műcs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat.14.l.

MDK

Kunffy Lajos, festőm.

nevét jegyezzük fel, ki mint a képzőművészek csoportjának tagja szép darabot állitott ki.

Szentgyörgyvári Gyenes Lajos:
Képzőművészet. I.évf. 1.sz. 9.l. év?

MDK

Kunffy Lajos

Képzőművészet 1931. 37.sz. 42.l. kép

MDK

Kunffy Lajos dr., festö

Virágcsendélet. Olajf.

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll. "A Magyar Müvészetért". 1943 máj.16-30. Kat. 16.1.

MDK

Kunffy Lajos

Somogytur hóolvadás után, of.

Jéghordás, of.

Tav. Térl. 1957. Mücs.

MDK

Kunffy Lajos,festö

Somogytur hó olvadás után. Olaj.
Jéghordás. "

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat.le.l.

MDK

Kunffy Lajos, festö

Tanulmány. Olaj,

/Műcsarnok?/.-III.Képzőműv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat. 8.l.

M. D. K

KUNFFY Lajos festő

a Magyar Néphöztaxt. érd. művésze

93 éves korában Kaposvárott elhunyt

Megjárta Münchent

Sokáig élt Párizsban

Elhunyt Kunffy Lajos festőművész

Magyar N emzet 1962. március 13. 4. l.

Kunffy Lajos
festő

M.D.K

Stilen evenházom éves korában meghalt
Kunffy Lajos festő művész. — Méltatás.

F.J.: Kunffy Lajos
Művészet, 1962 április — 46 l.

Kunffy Rajos festő

M.D.K.

„Ebédelő aratók", (repro)

„Méltatás.

– r – r: Kunffy Rajos halálára

Élet és Irodalom, 1962. márc 17 – 2 l.

Kunffy Lajos, festő

1926

Márc. 16-án temették el Kunffy Lajos festőművészt Somogytáron.

–: Eltemették Kunffy Lajos festőművészt 10.l

NÉPSZABADSÁG, bn. 1962. március 17.

Kunffy Lajos festő MDk

Márc. 16-án temetik Somogytúr-
községben.

—: Hír 10.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. márc. 15.

Kunffy Lajos, festő (1) MDK

Március 12-én Kaposvárott 93 éves korában elhúnyt.

Kunffy Lajos a somogy táj és népélet festője. Vag utat tett meg Hollóssy Simon müncheni festőiskolájától 20 évi párizsi munkásságán át falujáig. – Párizsban népszerű volt mint Munkácsy. A Rue Bayen 31. n. alatti műtermében olyan művészek is megjelentek mint Rodin, Besnard...

L. I.: Meghalt Kunffy Lajos festőművész 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. márc. 13.

Kunffy Lajos, festő (2) MDK

Művészi pályafutása a múlt század végén a pesti Mintarajziskolából indult el. Útja Münchenen, Párisson, a spanyol földön át vezetett vissza a hazai tájakig. Claude Monet, a nagy impresszionista művész volt mintaképe.
A somogytúri „Kunffy Lajos Képtár", ahol utolsó éveiben dolgozott ma már nemzeti közkincs.

L. I.: Meghalt Kunffy Lajos festőművész 6.

Bp. 1962. márc. 13.

NÉPSZABADSÁG

mdk

Kunffy Lajos festőmnvése

93 esztendős korában elhunyt, utolsó kívánsága szerint műterme közelében a haissal övezett somogyturi parkban helyezték örök nyugalomra

mozaik

Nepszava 90 évf., 64 sz 1962 márc 17.

mo 2

Knuffy Lajos festőművész

érdemes művész halálhíre. 93 éves korában hunyt el Kaposvárott.

Mozaik.

Népszava, 90 évf. 60 sz 1962, márc 13.

M.O.V.

KUNFFY Lajos Balo

A Balaton a festészetben c. kiállitáson szerepel

Napló
Magyar Nemzet 1962. február 9. 4.l.

MDK

Kunffy Lajos, festő

Arckép. Szines rajz.

/Ezen belül a MAFE 24. kiáll.-a/
Műcsarnok.-Őszi tárlat. 1939.okt.8.-nov.19. Kat. 11.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kunffy Lajos

NÉPSZAVA

1963 OKT 10

Alkotóház Somogytúron

KAPOSVÁR: Kunffy Lajos somogytúri műtermét és lakóházát a megyei tanács megvásárolta a festő özvegyétől. A két érdekes, régi épületet felújítják, s a műteremben állandó kiállítást rendeznek be a művész hagyatékából, a több mint százéves kúriában pedig alkotóházat létesítenek.

A hosszú szünet után, T
későn írott Otellóból már
nem is szabad részt ki-
ragadni, (habár lehetne),
az maga a tökéletes ze-

MDK

Kunffy Lajos

Dr. Giesswein Sándor prelátus, repr.

KMTárs. 1917. tav. kiáll. kat.

MDK

Kunffy Lajos

A somogyturi tiszteletes ur, repr.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll. kat.

Kunffy Lajos MDK

Clawadeli hegyek

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

MDK

MDK

Kunffy Lajos

Sakkjáték, repr.

Mücsarnok 1930/31. jub. kiáll. kat.

MDK

Kunffy Lajos

Aratók, repr.

Évk. KMT. 1928. 169.1.

MDK

Kunffy Lajos

Bivalyfogat, repr.

Mücsarnok 1909. tav. kiáll. kat.

MDK

Kunffy Lajos

Szomszédasszony, repr.

Képzőm. Társ. 1927. tav. kiáll. kat.

MDK

Kunffy Lajos

Lámpafényben, repr.

Képzőm. Társ. 1918. tav. kiáll. kat.

MDK

Kunffy Lajos dr.

Ebédelő aratók, repr.

Csókássy.

MDK

Kunffy Lajos

Spanyol csendőr, repr.

KMT 1928. tav. kiáll. kat.

MDK

Kunffy Lajos

F.J.: A Székesfővárosi Képtár uj szerzeményeinek kiáll. Pesti Hirlap 1943. márc. 6. 7.l.

Kunffy Lajos MDK

Hátas ló, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 60.l.

Kunffy Lajos MDK

Hazafelé a taligán

Parasztbál

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

MmDK

Kunffy Lajos, festöm.

festöi kvalitásokkal excelláló vásznai az V. teremben megállitják a nézöt.

A Mücsarnok Téli Tárlatáról.-Festmények.
Képzömüvészet .1929. 16.sz 25.1.

MDK

Kunffy Lajos

Kaposváron somogyi művészek reprezentativ kiállitása. Alkotásai közt cigány képei a kiáll.-on.

Cikk: Somogyi ...

Képzőművészet, 1934. 78.sz. 229.lap

Kunffy Lajos

MDK

D. Lily kisasszony arcképe, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kunffy Lajos

MDK

Aratók, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

Kévehordó leányok, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

Tanulmányfej, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos MDK

Ebédelő aratók, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

"Önarckép" c. festménye.Repr. (A Műcsarnok őszi tárlatáról.)

Képzőművészet, 1927. 4.sz. 11.lap

MDK

Kunfly Lajos

"Önarckép" c. festményre. Kepr. (A műcsarnok évi tárlatairól.)

Képzőművészet, 1927. 4.sz. 11.lap

Kunffy Lajos MDK

Női tanulmány, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Parkrészlet, olf.

Mücsarnok 1923 tavaszi tárlat

Monthly basis

LDK

Parking&slot, oil.

Mileage 1929 Taxes Total

MDK

Kunffy Lajos

1927.márc.13-tól 2o-ig rend. pécsi kiállitáson szerepelt műve.

Felvinczi Takács Zoltán: Kiáll.Pécsett

Magy.Művészet, 1927. 165-166.lap

Kunfy ba}os

1927.mdxo.13-t01 2o-1g rend. pecal Kiel1tteson
energeqlt mdve.

f'elvincel Tdmlca Colten: Kiell.Fecenelt

Mary.mdvoseel, 1927. 155-166.Irp

Fénykép

Magyar Foto: GK 1026/33 Hegedűsné

Kunffy Lajos: Csurgói menyecske

Olaj

1951. X. 26.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: KJ 51111/3 Hegedüsné

Kunffy Lajos: Klányi Lajos arcképe
Olaj

1957. XI. 11.
Meg. van

Kunffy Lajos, festőm. MDK

szemben azokkal kiknél a szimbolumok uralkodnak, a természet hű tolmácsa, s mondanivalójukat nem teszik elsődlegessé a valósággal szemben: azok közé tartózik, azaz-tárgyilagos, objektiv.

III. Nemzeti Kiállitás.
Képzőművészet. 1935. 23-24.1.

MDK

Kunffy Lajos, festőm.

318. Borus somogyi táj. Olf.
328. Delelő.

KMTárs. 1927. táj- és életkép kiáll. Kat. 19.1.

MDK

Kunffy Lajos

A Berzsenyi Társaság kiáll. Kaposvár. Képzőművészet
1928. lo. sz. 137.l.

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

Perczel Györgyné, portré.

A Tavaszi Tárlat portréi.
Képzömüvészet. 1929. 13.sz.

MDk

Kunffy Lajos „festő"

Somogyban élt és dolgozott.

A megyei tanács megvásárolta Kunffy Lajos somogyjádi házát s ott majd művésztelepet létesít.

Lóránt János: Ne legyen mostohagyerek a képzőművészet 6–7. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 22.

Kunffy Lajos, festöm. MDK

erös napsütésben álló alakjai dominálják az V.sz. terem oldalfalát. Markáns, egyéni jellegzetességü képek.

Chroniqueur: ?
Műcsarnok.-Téli tárlat.
Képzömüvészet.IV.évf. 26.sz. 27-28.l.

MDK

Künffy Lajos, festöm.

607. Női tanulmányfej. Olf. Jelz.

Árverési Közlöny.1936.2.sz. 42.l.

MDK

Kunffy Lajos, festömüvész

fáradozott annak az emléktáblának ill dombormünek létrehozatalán, melyet Sidló Ferenc szobrászm. készitett s diszíti az ösi zalai Zichy-kuriát, hol a nagy festö Z.M. unokája vitéz Csicsery Rónay Istvánné férjével kegyelettel valósitotta meg Zichy Mihály Zalai Ereklyemuzeumát.

P.E.: Magyar festö örökitette meg Kaukázus dicsö-
Pest. 1941. nov.27. 7.l. séget.

Fényképész

Magyar Fotó: BT 3416/16-18 Hegedüsné

Rumpf Lajos kiállítása az Ernst-Múzeumban

1953. IV. 16.

Még van.

MDK

Kunffy Lajos, festöm.

346. A vizes malom. Olf.

KMTárs. 1927.táj- és életkép kiáll. Kat. 2c.1.

Kunffy Lajos, festöm. MDK

327. Tájkép. Jelzett. Olf.

Árverési Közlöny. 1937.okt.[illegible].sz. 28.1.

1952

Kunffy Zojo

Gipsz. — 53 cm.

Sz. M. tulaj'd.

Kunffy Lajos, festőm.

a X.-XI.terem a különböző irányu,de kiforrott egyéniségü mesterek alkotásait mutatja be.
Minden név egy-egy fogalom.

A Műcsarnok reprezentativ kiállitása.
Képzőművészet.1932. 48.sz. 63.l.

MDK

Kunffy Lajos

A "Céhbeliek" jub.kiáll. Nemzeti Ujság 1934. jan. 14.

Kunffy Lajos, ár. festöm. MNK

Sopron.-Színházi festö-terem. - Gyüjteményes kiáll. Rendezte a Soproni Képzöm. Kör. 1931. ápr. 18-26.
Magyar mesterek müveiböl. II. Kat.

MDK

Kunffy Lajos

Képzőművészet 1934. 38.1.

MDK

Kunffy Lajos

A Magyar Arcképfestők kiáll. Magyarország 1939.nov.4.
7.l.

MDK

Kunffy Lajos

A St.-Germain de Lauzerois templom előtt Párisban, r epr.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll. kat.

MDK

Kunffy Lajos

Tél, repr.

Nemzeti képzőm. kiáll. 1937. tárgym.

MDK

Kunffy Lajos

A képzőművészeti év eseményei. P.H. 1934 évi naptára. 6o.l.

KUNFFY LAJOS

Tanulmány. Olaj 148x97

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

M.D.K.

Dr. Kunffy Lajos

"Női arckép" c. művének repr.-ját közli a lap. A képet a párisi Salon D'automne kiállitásán mutatták be.

49. sz.

Szinházi Élet. Bp. 1927. dec. 5-11. XVII. évf. /vagy XVIII. évf. a lap hiányos, igy az évf. és a pontos dátumot sem lehet helyesen megállapitani./ 45. lap.

MDK

Kunffy Lajos

Aratók, of. /Genre-dij/.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 13o.l.

MDK

Dr. Kunffy Lajos

Válaszuton, repr.

RátStr. 186.1.

MDK

Kunffy Lajos

Az Arcképfestők Társasága. Képzőművészet 1931. 43-44. sz. 188.l.

Kunffy Lajos

MDK

Arcképtanulmány, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

Kunffy Lajos

MDK

Tanulmányfej, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

T.R. ur arcképe, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Dr. S.K. ur arcképe, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Somogyi kanász, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Kunffy Lajos dr.

Nagy János a látrányi "csontrakó".

KMTárs, 1938. őszi tárl. 10.lap

MDK

Kunffy Lajos

A szomszédasszony, repr.

KMTárs. 1927. tav. kiáll. kat.

Kunffy Lajos

MDK

Hófedte ut, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Kunffy Lajos MIK

A hópiktor, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállítás

Kunffy Lajos

bb 60. megnyilt kunffy lajos festőművész kiállitása somogyturon

1021

vid j szb sr

1964. junius 17.

rendkivül elhanyagolt, rossz állapotban volt somogyturi müterme és a hajdani lakóháza a nemrég elhunyt neves festőművésznek, kunffy lajosnak. a somogy megyei tanács megvásárolta a két épületet, utána az évszázados fákkal körülvett mütermet felujitotta. az átrendezett képtárban állandó jellegü kiállitást rendeztek be a müvész hagyatékából, amelyet szerdán nyitottak meg. a tárlat mintegy 150 képet, s somogyturi táj festőjének legszebb és legértékesebb alkotásait mutatja be.

a közeljövőben a kunffy-parkban a müterem mellett, a festő temetkezési helyén, a somogy megyei tanács siremléket állit a művésznek. /mti/

-.-

-.-

bb. 66. iparmüvészeti kiállitás nyilt szombathelyen

vid/j/a/la 1964. junius 17.

szombathelyen a savaria muzeumban szerdán iparmüvészeti kiállitás nyilt, amely az elmult évek uj iparmüvészeti szerzeményeit mutatja be a látogatóknak./mti/

-.-

bb. 67. halálos zuhanás a szénás vontatóról

vid/j/a/la 1964. junius 17.

genye illés erőgépvezető a gerjeni termelőszövetkezet pótkocsis vontatóján szénát szállitott a határból a faluba kedden délután. a szénarakomány tetejébe felült idősb. balogh istván,

Kunffy Lajos
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
PÉCS
1957 SZEP 1 7. 6-7

HASZNOS KEZDEMÉNYEZÉS

A somogyi képzőművészek kiállítása

Hét festőművész huszonhárom alkotását mutatja be a Somogy megyei képzőművészek munkacsoportjának kiállítása. Feltehető, hogy a kiállítás rendezői a legjellegzetesebbet választották ki a meglévő anyagból bemutatás céljára és ugyanakkor szemelőtt tartották a minőségi követelményeket is.

Mindenekelőtt megállapítható, — ez az első benyomás — a Somogy megyei képzőművészek formai és színskálája jóval szűkebb, mint a baranyaiaké. Igaz, kevesebben is vannak, legalábbis az itt szereplők kis száma ezt mutatja. Szinte valamennyien közel állanak a naturalizmushoz, és az uralkodó tónus a sötét, helyenként drámai hatást keltő. Ebben is van bizonyos egység, hasonlóság. Mindkét jelenségét abban látom, hogy *Kunffy Lajos*, aki a legtekintélyesebb a kiállítók közül, erősen hat a képzőművészekre. Hatásától még *Z. Sóos István* sem ment teljesen, holott Kunffy mellett a legerőteljesebb egyéniségnek látszik. Egyedül *Gosztonyi Mária* két festménye; *„Tuniszi táj"* és *„Subiaco olasz városka"* című festményei jelentenek kivételt a tagadhatatlan szemlélet és tónusegységben.

Általános jellemvonás a fényszegénység. Még ott sem ragyog, ahol erre lehetőség nyílna, vagy ahol éppen indokolt lenne. Nem élnek a fényárnyék adta lehetőségek kihasználásával, a fény kompozíciós elemként való felhasználásával, és ez bizonyos komor jelleget kölcsönöz az egész kiállításnak.

Témaválasztásuk kielégítően gazdag. Tájkép, genrekép, csendélet, városrészlet, monumentalistásra törekvő kompozíciós kísérletek mind, mind képviselve vannak a számszerűen kis kiállításon. Ezek közül kettőnek — és ezek közül különösen az egyiknek — mondanivalója nagyigényű. *Ruisz György „Váróteremben"* című festménye az egyik, *Gerő Kázmér, „Latinka Sándor és társai"* a másik.

A „Váróteremben" annak jellegzetes környezetét, tipikus alakjait ábrázolja a művész hatásos megfogalmazásban, drámai erejű színkultúrával, de ezen kívül más mondanivalója nincs a komoly tehetségre valló festménynek. Regisztrál csupán és éppen ezért a kívánt hatás elmarad.

A „Latinka Sándor és társai" drámai mondanivalójú kompozíció témaválasztásáért elismerés illeti Gerő Kázmért, s ha előzetes vázlatnak szánta, nem befejezett, végleges alkotásnak, akkor egyetértek vele, ellenkező esetben nem, mert végleges, befejezett mű esetében a téma nagyszerűsége mellett elmarad a formai megoldás. Ez a kompozíció jogosan veti fel a tartalom és forma egységének kérdését. Itt a tartalom természeténél és céljánál fogva igényesebb formai megoldást követel. Ha ez nincs meg, akkor elsikkad az eszmei mondanivaló is, holott éppen ez ihlette alkotásra a művészt.

A kiállítás egyik legszebb és a szemlélőhöz talán legközelebb álló alkotása *Kunffy Lajos „Zuzsa szomszédja"*. Az egyszerűen fogalmazott, mély emberi érzést sugárzó alkotás egy idős, nagy tudású művész életművének szintézise.

Z. Soós István „Este" és *„Délutáni varrogatás"* című festményeire kivétel nélkül vonatkoznak az általános megállapítások, de ez mit sem von le értékéből. Ő a másik erőssége — a bemutatott festmények alapján — a Somogy megyei képzőművészek munkacsoportjának.

Szikra János két kisméretű képe, a *„Marcali táj"* és a *„Fonyódi részlet"* komor hangvételű, a vidék derűjét nélkülöző alkotások. Nem a pillanatnyi ábrázolat hitelességét vonom kétségbe, hanem a fényhatások ilyen formájú megválasztását kifogásolom.

Végül — remélem nem veszik ezt rossz néven a baranyaiak és somogyiak — összehasonlítva a két megye képzőművészeinek alkotásait, úgy látom *a színvonal körülbelül ugyanaz, azonosak a problémák, a témaválasztásban körülbelül ugyanolyan mértékben érvényesül a semlegességre való törekvés, és ami nem egyezik, az a kisebb létszámból adódik.* Több művész, szélesebb skálát, változatosabb szín és formai problémákat jelent.

Hasznos *és célravezető* lenne a cserekiállítás évenkénti megismétlése. Elsősorban nem az összehasonlítási, hanem az egymástól való tanulás lehetőségeiért.

— di —

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió külügyminisztériuma „megelégedéssel állapítja meg, hogy az Egyesült Államok külügyminisztériuma elfogadja azt a javaslatot, jetunió és az E mok kormánya gyalásokat a ké csolatainak fejle minisztérium e hogy a tárgyalás óberében kezd... amerikai külügyminisztérium képviselői és a washingtoni szovjet nagykövet" — írja a washingtoni szovjet nagykövetségnek az amerikai külügyminisztériumhoz szeptember 12-én intézett emlékirata.

A Szovjetunió külügyminisztériuma — írja a szovjet—amerikai kapcsolatok fejlesztéséről szóló emlékirat — nem érthet egyet azzal az állítással, hogy amerikai részről nem állítanak mesterséges akadályokat a két ország kapcsolatainak útjába. A szovjet nagykövetség július 26-i emlékiratában olyan tényeket sorolt fel, amelyek bizonyítják, hogy a Szovjetunió és az Egyesült célszerű lenne megvizsgálni. Ezek a kérdések a gazdaságot, a kereskedelmet, a tudományt, a kultúrát, a technikát és egyéb területeket érintik.

Az emlékirat azt a reményét fejezi ki, hogy az amerikai külügyminisztérium jóakaratúan fogja megvizsgálni a szovjet külügyminisztérium javaslatait.

Az emlékirat válasz az amerikai külügyminisztérium aug. 16-i emlékiratára. A moszkvai lapok vasárnap mindkét emlékirat szövegét közölték.

lügyminiszter összevonásokról

ban kijelentette, hogy „nem várunk támadást, de készen kell állnunk minden eshetőségre". Mindössze készenlétre hívtuk fel tisztjeinket: „ha csapatokat vonnak össze a határon, akkor mindenkinek készen kell állnia védelmi intézkedésekre."

Ugyanakkor Kuatli elnök — mint azt a damaszkuszi rádió közölte — azt hangoztatta, hogy az arab országok legna-

eink

BELGRÁD

A magyar külkereskedelem a közelmúltban megrendezett belgrádi nemzetközi vásáron egyebek között vízibuszt is kiállított. A hajónak nagy sikere volt és a jugoszláv vállalatok nyomban öt darabot rendeltek belőle.

Az első vízibusz nemrégiben megérkezett rendeltetési helyére, s Ujvidék és Kamencia között állították forgalomba. Több Duna és Tisza menti város szeretne most hasonló módon magyar vízibuszt vásárolni és forgalomba állítani.

DAMASZKUSZ

Szíriában megkezdték a népi ellenállási szervezetbe jelentkezett újoncok kiképzését. E polgári jellegű védelmi erőt a múlt évben hozták létre, hogy rendelkezésre álljon szükséghelyzet esetén. Ugy tudják, hogy a kormány megkezdte egyes tartalékosok behívását. Noha általános mozgósításról nincs szó, a tartalékosok behívásáról és a polgári védelmi erőbe való toborzásról szóló rendelet kiadására azt követően került sor, hogy a 6. amerikai hadiflotta a napokban provokációt hajtott végre a szíriai tengerpart közelében.

BUKAREST

Hamed el Hodzsa mezőgazdasági miniszter vezetésével szíriai kormányküldöttség érkezett Bukarestbe.

Chivu Stoica üzenete öt balkáni ország kormányfőihez

Bukarest (MTI). A Román Népköztársaság Minisztertanácsán megerősítették azt a hírt, hgy Chivu Stoica, a minisztertanács elnöke, üzenettel fordult Albánia, Bulgária, Görögország, Jugoszlávia és Törökország kormányfőihez.

A hivatalos közlemény szerint a minisztertanács elnökének üzenete a balkáni országok kapcsolataira vonatkozó fontos kérdésekkel foglalkozik. Az említett országokban a Román Népköztársaság nagykövetei adták át Chivu Stoica üzenetét.

Leértékelték a finn márkát

Helsinki (Reuter). A Finn Nemzeti Bank elnöke vasárnap rádióközleményben bejelentette, hogy a finn kormány augusztusban hozott határozata értelmében az ország külkereskedelmi mérlegének egyensúlyba hozására leértékelik a finn márkát.

A bejelentés szerint a jövőben 320 finn márka értéke lesz egyenlő egy dollárral, a korábbi 230 finn márka helyett.

Ugyanakkor megszüntették a finn márka kedvezményes árfolyamát bizonyos cikkek behozatalánál, valamint az úgynevezett „turistamárkánál".

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kunffy Lajos

SOMOGYORSZÁG

1957 OKT 26

Állandó kiállítás lesz Kunffy Lajos műtermében

Somogy megye ma is élő, nagynevű festőművésze, Kunffy Lajos 80 éves kora ellenére is fiatalos frisseséggel dolgozik. Aranyat érő kezei alól ma is értékes alkotások kerülnek ki. A kaposvári Rippl-Rónai Múzeum az idős művész somogytúri műtermét most 50 ezer forintos költséggel rendbehozatta és állandó kiállítást nyit, ahol a művész élete során alkotott műveit a kirándulók is mindenkor megtekinthetik.

A műteremben több mint ezer kép lesz elhelyezve, szebbnél szebb tájképek, aktok, csendéletek és a hatalmas, embernagyságú lovaskép is, amelyen a művész fiát örökítette meg és amelyik egyébként legkedvesebb alkotásai közé tartozik.

a szovjet küldöttség széleskörű javaslatot terjeszt majd a két ország küldöttségeinek megbeszélései elé a magyar—szovjet kulturális kapcsolatok kiszélesítéséről.

A Postakongresszus után

Az egyetemes postaegyesület ottawai kongresszusán a magyar posta képviselői is részt vettek. A küldöttség vezetője, Dedics Imre postavezérigazgató, a többi között a következőket mondotta:

Kunffy Lajos, festöm. MDK

az életképet képviseli a III. teremben.

. kiállitás. VII. terem.
Müvészet.1915. 3.1.

Kunffy Lajos

MDK

dr. Giesswein Sándor arcképe, olf.

Mücsarnok 1917 tavaszi tárlat

MWK

MDK

Kunffy Lajos

Művészet 1918. 3.1.

Kunffy Lajos MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

Kunffy Lajos festő

Nemrég hunyt el. Hagyatékából műtermében állandó kiállítást rendeznek

Nógrád, 1964. jún. 18., 4 old.

Kunffy Lajos, festő MDh

Kiállítása nyílt Somogytúron.

A Kunffy parkban, temetkezési helyén síremléket állítanak

— : Hír 10

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. jún. 18.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

dr. Kunffy Lajos

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1963 JUN 27

1021

Kalinyin város küldötteinek látogatása a megye és a város üzemeiben

Kaposvár testvérvárosának küldöttei, miután hétfőn és kedden megismerkedtek a megye néhány ipari és mezőgazdasági üzemével, tegnap meglátogattak három kaposvári üzemet.

A szovjet vendégeket a ruhaüzemben *Müller László* igazgató és *Csonka István* párttitkár fogadta. Elmondották, hogy tizenkét éve tíz munkással kezdett dolgozni az üzem, s ma már 1300 dolgozójuk van, több államba exportálnak, a Kaposváron készített fiúruhák Kalinyinba is eljutnak. A szovjet delegáció nevében *M. M. Nyesztyerova* elvtársnő, a Kalinyini Ruhaüzem pártbizottságának titkára köszönte meg a fogadtatást. A szovjet delegáció tagjai ezután fölkeresték a húsüzemet és a hűtőházat.

A kalinyini küldöttség tegnap ellátogatott a városi pártbizottságra, majd baráti beszélgetésen vett részt a városi tanácson. A szovjet delegációt a városi tanácson *Kisdeák József*, a városi pártbizottság első titkára, *dr. László István*, a megyei tanács vb-elnökhelyettese, *dr. Szilágyi Lajos*, a városi tanács vb-elnöke és *dr. Halomvári György*, a városi tanács vb-titkára fogadták. A beszélgetésen dr. Szilágyi Lajos tájékoztatta a szovjet vendégeket Kaposvár életéről, a távlati fejlesztési tervekről, majd Kisdeák József szólt a két város baráti kapcsolatának jelentőségéről. Elmondotta, hogy a város több üzeméből kérik, hogy baráti kapcsolatot építhessenek ki a kalinyini testvérüzemekkel. A szovjet delegáció nevében *Sz. A. Scserbakov* elvtárs, a küldöttség vezetője, a kalinyini terület ipari pártbizottságának másodtitkára mondott köszönetet a szívélyes, baráti fogadtatásért a város vezetőinek.

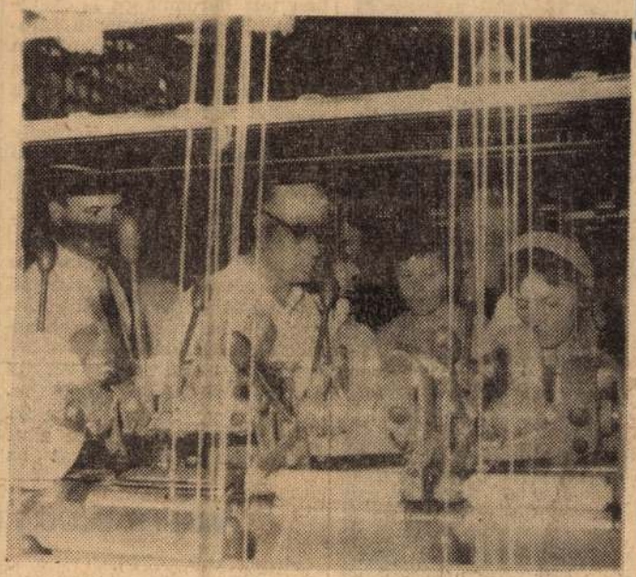

Nagyatádi tartózkodásuk során Kaposvár testvérvárosának, Kalinyinnak a küldöttei felkeresték a fonalgyárat. Kellemes órákat töltöttek az üzemben. Részletesen tanulmányozták a munkafolyamatokat, tájékozódtak a gyár termelési eredményeiről.

Kedden a Nagybereki Állami Gazdaságot és a balatonszentgyörgyi Dél-Balaton Termelőszövetkezetet látogatták meg a szovjet vendégek. Útközben megtekintették a tavaly elhunyt neves magyar festőművész, dr. Kunffy Lajos somogytúri műtermében rendezett kiállítást.

▲ kalinyini vendégek fölkeresték a megye több ipari és mezőgazdasági üzemét. A delegáció meglátogatta a Nagyatádi Konzervgyárat is.

Bikovszkij, a kongresszus tiszteletbeli küldöttei.
(MTI Külföldi Képszolgálat)

sztrák parlamentben

llentétes híreszteléseitől nyugtalanított osztrák közvélemény Habsburg Ottó-ellenes országos mozgalma. A Fresse szemforgató megütközéssel télte el, és riasztó jelnek tekintette a keresztényszocialista a szakszervezeti frakció Habsburg-ellenes állásfoglalását.

Az Osztrák Kommunista Párt nyilvánosságra hozta a parlamenthez intézett felhívását. »Az osztrák közvélemény — hangoztatja egyebek között a felhívás — azt várja és azt követeli a parlamenti képviselőktől, hogy kertelés nélkül foglaljanak állást Habsburg Ottó hazatérése és anyagi igényei ellen. Mondja ki a parlament: Habsburg Ottó nem léphet osztrák területre sem ma, sem a jövőben, és nem kaphat egyetlen fillért sem az osztrák államtól!«

k — Rusk mosakszik

tározott tiltakozást *Rusk* külügyminiszternél. Rusk válaszolt, és kijelentette, hogy Ellender megjegyzései »nem tükrözik az Egyesült Államok felfogását«.

A külügyminiszter válaszát nem tartották kielégítőnek, és ezért 22 afrikai állam diplomáciai képviselői közös nyilatkozatban utasították erélyesen vissza a fajgyűlölő amerikai szenátor kijelentéseit. (MTI)

A Pravda Ken

Moszkva (TASZSZ).

Grigorjev, a Pravda bonn tudósítója kommentárt fű *Kennedy* amerikai elnöknek Német Szövetségi Köztársaság ban tett háromnapos látogatá sához. Rámutat, hogy a látc gatás nyomán kialakulóba.. van a Bonn—Washington »atomtengely«, amely háborús veszélyt rejt magában.

— Ha lefejtjük a Kennedy látogatását kísérő diplomáciai mázt — írja a tudósító —, akkor láthatjuk, hogy Washington a NATO kebelében mutatkozó mély nézeteltérésektől nyugtalanítva szeretné, ha Bonn növekvő nyugat-európai befolyását a NATO-beli »fegyelem« helyreállítására használná fel. Például lelkére beszélne *De Gaulle-nak*. Az is az amerikai óhajok közé tartozik, hogy Nyugat-Németország a Közös Piac leple alatt ne gördítsen akadályokat az

feltétel nélkül — folytatja a tudósító. — Hajlandók beleegyezni, ha a Nyugat »német politikájának« alapjává a nyugatnémet revansvágyó és militarista körök követelései válnak, ha e körök számára hozzáférhetővé teszik a nukleáris fegyverek ravaszát. Nem véletlen, hogy Kennedy *Adenauerral* folytatott megbeszéléseinek egyik fő témája a NATO sokoldalú atomhaderejének kérdése volt, mivel e haderő megteremtése leplezésül szolgálna a nyugatnémet hadsereg atomfelfegyverzéséhez.

Kivonult az ellenzék a görög parlament vitájáról

Athén (AP, AFP).

A görög parlamentben vita folyik *Pipinelisz* miniszterelnök kormánynyilatkozatáról. Kedden este 78 ellenzéki képviselő kivonult a teremből közölve, hogy nem hajlandók támogatni az új miniszterelnök politikáját.

Pipinelisz korábban bejelentette, hogy hamarosan választásokat tartanak, s biztosítják, hogy mindenki szabadon nyilváníthassa véleményét a szavazáson.

Papandreu, a Centrum Unió Párt vezetője kijelentette, hogy nem kíván részt venni semmiféle választási komédiában.

Az Egyesült Demokratikus Baloldali Párt (EDA) ugyancsak kivonult, közölve, hogy a bizalmi szavazás során a kormány ellen foglal állást. (MTI)

Pintér László Szabó István:

Különös vadászat

(33)

— Ferenczi százados a Szovjetunióban tanult, nemrégen jött haza. A legtitkosabb műszaki rajzok, iratok, hajtóanyagminták az ő irodájában vannak elhelyezve. Hozzáférni ugyan nagyon nehéz, de nem lehetetlen. Megnéztük ezt is.

— Beszéltek Ferenczi századossal?

— Nem. Nem kaptunk rá parancsot.

— Pedig ki kell hallgatni Ferenczi századost. Tudnunk kell, hogy mikor határozták el a lány lillafüredi üdülését. Egyébként is úgy fest a dolog, hogy őt is be kell avatni az ügybe. Az ő segítségével hamarabb végzünk...

— Mikor legyen, őrnagy elvtárs?

— Még ma éjjel! Valamelyikük bemegy Ferenczi százados-ért, és kihozza. Ferenczi öltözzön civilbe!

— Őrnagy elvtárs megvárja?

— Nem, visszamegyek. Tizenkettőre legyenek ott a Palota Szálló mögötti Forrásbarlangban. Csak maga jöjjön meg Ferenczi! Semmi feltűnést!

Az őrnagy töltött a vizeskancsóból és ivott. Aztán folytatta:

— Hogy állunk a Kemecsei-üggyel?

— Nem valami jól. Harminkét utast hallgattak meg, de jóformán egyik sem tud semmit.

— Egyre nyilvánvalóbb, hogy a Fecske-terv rejtélyének megoldása megvilágítja majd a Kemecsei-ügyet is. A fiola legalábbis ezt mutatja...

Kunffy Lajos, Jestő MDG

Somogytúron átrendezték a művész egykori műtermét, s most 34 festmény gyönyörködteti a látogatót.

— : Hír 10.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. jún. 27.

MDK

Kunffy Lajos

Győzött a Reformesoport a M. Képzőm. Egyesületében.
Képzőművészet 1930. IV. évf. 29. sz. 104.l.

MDK

Kunffy Lajos

Ciniák. Olajf.
Piros almák.
Anemonák. Olajf.
Csendélet dinnyével.

Az első magyar representativ csendélet kiallitás katalogusa. Nemzeti Szalon 1932. Febr.-Marc.

Kunffy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 OKT 16

SOMOGYMEGYEI NÉPLAP

— KUNFFY LAJOS SOMOGYTÚRI MŰTERMÉT és lakóházát a megyei tanács megvásárolta a festő özvegyétől. A két érdekes, régi épületet felújítják, s a műteremben állandó kiállítást rendeznek be a művész hagyatékából. A több mint százéves kúptában alkotóházat létesíte-

1021

többre is...«

Kunffy Lajos, festő

MDK

Somogytúri műterét és lakóházát alkotóházzá alakítják át.

– : Röviden

6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. nov. 14.

MDK

Kunffy Lajos dr.

Csendélet, tempera
Virágcsendélet, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 18.1.

MDK

Kunffy Lajos, festőm.

komoly studiumait láthattuk.

Tárlatok.-Aquarellisták és Pasztellfestők kiáll
-a.

Képzőművészet.1928. 14.sz. 228.1.

M.D.K.

Kunffy Lajos festőművész

Fénykép a művészről munkaközben, amint „somogyturi birtokán cigánypurdékat fest."

Szinházi Élet. Bp. 1932. szept. 11-17. XXII. évf. 38. sz. 18. lap.

Kunffy Lajos MIK

Falusi ház, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Kunffy Lajos.

1941-ben kiállitotta müveit a Tamás Galéria.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Kunffy Lajos.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Kunffy Lajos.

A "Céhbeliek" társaságának alapitó tagjai 1914-ben.

Bende J: A Képzőművészeti egyesületek történet

Kunffy Lajos.

Gyüjteményes kiállitását rendezte a Nemzeti Szalon 1924-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Kunffy Lajos festő M.D.K.

Müveiből vásárolt a Galéria

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1960-1961-es évben 159.l.
A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Bp. 1963.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kunnfy Lajos

KISALFÖLD

1958 JAN 25

610

Somogy megyei képzőművészek kiállítása Sopronban

Érdekesnek ígérkező képzőművészeti kiállításra kerül sor január 26-án Sopronban, a Petőfi téri festőteremben. A Városi Tanács művelődési felügyelősége és a Soproni Képzőművészeti Kör rendezésében a Somogy megyei képzőművészek mutatják be a soproni közönségnek legszebb alkotásaikat. Kiállításra kerülnek: olajfestmények, grafikai művek, részint a kaposvári Rippl-Rónai-múzeumból, részint a Somogy Megyei Tanács tulajdonából, azonkívül a művészek készletéből. A kiállítók között van Kunnfy Lajos, Soós István, Ruisz György. Tíz művész 55 művel szerepel a tárlaton.

A kiállítás, amelyet Bognár Dezső, a Városi Tanács elnöke nyit meg, február 26-ig tart nyitva, délelőtt 10—1-ig és délután 3—7-ig.

1. A dolgozóknak a) bet
esetén: orvosi (szakorvosi) g
kezelés, gyógyszer, kötszer, g
víz, gyógyfürdő, gyógyászati
gédeszköz, fogászati ellátás,
házi (gyógyintézeti) ápolás,
pénz, útiköltség megtérítés; b)
lés esetés: szülészeti segédl
terhességi, gyermekágyi és
sági segély; c) elhalálozás es
temetési segély jár.

2. A dolgozók családtagjai betegség esetén ugyanazokra a szolgáltatásokra jogosultak, mint a dolgozók, a táppénz, valamint a terhességi és gyermekágyi segély kivételével.

Hogyan kell igazolni a családtag jogosultságát?

A családtag jogosultságához szükséges feltételeket (az eltartást, a keresetet, a jövedelmet, az együttlakást) a lakóbizottság, ahol lakóbizottság nincs, ott a szükse-

Kunffy Lajos festő M.D.K.

1869-1962/

Iványi Grünwald Béla cigányokat fest repr.

Csongoryné Nag Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1960-1961-es évben 100.1.

A Magyar Nemzeti Galéria Közlemén.ai IV. sz. Bp. 1963

Kunffy Lajos, festő MDK

Elhúnyt, Kaposvárott, 93 éves korában. Temetéséről később intézkednek.

— : Hír 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 13.

Kunffy Lajos

MDK

A vak cigány, olf.

Miskolcnak 1926 téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Férfiardkép, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Spanyol csendőr, repr.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Disznópörkölés, olf.

Téli csend, olf.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Szalmarakók, olf.

Gabonahordás, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Cigányasszony, olf.

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

—

Kunffy Lajos MDK

Gondolkozó nő, olf.

Az uj modell, olf.

Perczel Györgyné arcképe, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Nő tükörrel, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Nyires, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

Palma városa

Tanácskozó cigányok

Őszi táj felhőkkel

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.1.

Kunty lajos

Palma varosa

Tanecskozo ciganyok

Ossi tej feldkkel

KMÉRE. 1927. Ossi kiadi. ket. 16.1.

Kunffy Lajos MDK

Virágcsendélet

Virágok

Krumpliszedők

Téli táj Somogyban

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

köszönő irattal tüntették ki

A dunántuli tárlat dijai. Képzőművészet 1929. 25. sz. 233.l.

Kunffy Lajos MDK

L.Gy.ur arcképe, olf.

Tunisi utca, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

K.Gy-né arcképe, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Bosznay István festő arcképe, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

Ybl E.: A Műcsarnok téli kiállitása. B.H. 1935. nov. 17. 10.l.

MDK

Kunffy Lajos, festőm.

erös plein air képei meglepöen jók.

A Műcs. téli tárlata.
Képzömüvészet. 1932. VI.évf. 46.sz. XXXX 17.1.

MDK

Kunffy L. festőművész

Gyűjteményes kiállítása a Nagykanizsai Zrinyi Miklós Irodalmi és Művészeti Kör rendezései keretében 1931.okt.3-tól 10-ig.

Szépművészeti kiállítás magyar mesterek műveiből IV. Plakát.

MDK

Kunffy Lajos dr.

Turi utca kora tavasszal. Tempera.
Nemes András turi kisgazda.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 14.1.

MDK

Kúnffy Lajos

Hazafelé olajf.
Nyári délután "
Tél "

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatanak katalogusa. 1920. Majus. 12.o.

MDK

Kunffy Lajos

Ebédelő aratók

Virágcsendélet

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.1.

Kunffy Lajos

Szerepel a VIII. ho-ą d) Kézrőművészeti Kiallításon

Vigilia, 1960, 5 n., 313 old.

Kunffy Lajos MDK

Ópiumos nő, olf.

Processzió, olf.

Almafa, olf.

Márta, olf.

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

Fasor, of.

Fürdőző gyerekek, of.

Céhbeliek VII. kiáll. kat. 1932.

Kunffy Lajos festő

Somogytúron él. 92 éves.
Jogásmal) készült. München ban
Hollósy körébe kerül. fárt
Párisban. Munkai emlitve:
Jób (1896), Edes Illés A, Ivány,
Grünwald, Giesswein Sándor,

Vigilia, 1961, 2 n., 120 old.

Kunffy Lajos MDK

Az aratók

Birkanyirás

Arckép

Köd a Dunán

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Vasárnap a falun, olf.

Fürdő cigánygyerekek,

A reggeli

Trágyahordás télen

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

Suhanc

A kis bojtár hóban

Legelő sertések

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

Hóolvadás a Dunán

Iványi Grünwald Béla modelljeivel

Bivalyfogat

Ebédelő aratók

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

Kunffy Lajos.

MDK

Magános ház

Őszi napfény

Cigánycsalád

Cigányfiu a faluvégén

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

Önarckép

Kilátás a hallból

Feketeruhás arckép

Tehenek az istállóban

Műcsarnok 1927 őszi kiállítás

Kunffy Lajos MDK

Tanácskozó cigányok

Őszi táj felhőkkel

Edvi Illés Aladár arcképe

Falu télen

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Festő a cigányok között

Hazatérő aratók

A fiatal gazda

Palma városa

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

Almaszedés délutáni napfényben

Cigányasszony gyermekével, temp.

Falu télen

Céhbeliek VII. kiáll. kat. 1932.

MDK

Kunffy Lajos

A veteményes kertben, temp.

Fekvő akt, of.

Virágok, of.

Céhbelieb VII. kiáll. kat. 1932.

MDK

Kunffy Lajos

Somogyi táj, of.

Almaszedés, temp.

Paprikát szedő asszony, of.

Céhbeliek VII. kiáll. kat. 1932.

Kunffy Lajos MDK

A vizes malom, olf.

Mücsarnok 1927 Táj- és életképkiállitás

Kunffy Lajos MDK

Delelő, olf.

Mücsarnok 1927 Táj- és életképkiállitás

Kunffy Lajos MDK

Borus somogyi táj

Műcsarnok 1927 Táj- és életképkiállitás

Kunffy Lajos MDK

Egyed István arató, vizf.

Műcsarnok 1926 téli kiállítás

MDK

Kunffy Lajos

Cigányasszony c. műve a Műcsarnok tav.tárlatán.

Cikk: Tárlatok.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 94.l.

Kunffy Lajos MDK

Cigányok, olf.

Tehenek a tóban, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállítás

Kunffy Lajos festő M.N.K.

Kaposvárt született.

Zádor Mihály: Kaposvár, Bp. 1964. 211.l.

MDK

Kunffy Lajos

A kertész, olf.

Műcsarnok 1926 őszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

Gabonaérés, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

A szomszédasszony, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

A szomszédasszony, repr.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Kártyavető cigányasszonyok, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Aratók, olf.

Puskás János tiszteletes, olf.

Esti napfény, olf.

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Ebédet vivő asszony, olf.

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Fekvő akt, olf.

Műcsarnok 1925-26 Aktkiállitás

Kunffy Lajos MDK

Öreg füzfák, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

Somogyturi ut, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Az anya, olf.

Miesarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos

Osztrák hegyvidék, of.

Homokos ut, of.

Őszi hangulat, temp.

Céhbeliek VII. kiáll. kat. 1932.

MDK

Kunffy Lajos

Edvi Illés Aladár arcképe

Falu télen

Somogyturi utca

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.l.

MDK

Kunffy Lajos

Aratnak

Somogyturi utca II.

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.1.

MDK

Kunffy Lajos

Feketeruhás arckép

Tehenek az istállóban

Az aratók

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.1.

MDK

Kunffy Lajos

Birkanyirás

Arckép

Köd a Dunán

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.l.

MDK

Kunffy Lajos

Festő a cigányok között

Hazatérő aratók

A fiatal gazda

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.1.

Kunffy Lajos MDK

Legelő sertések, repr.

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Aratók, repr.

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Kunffy Lajos, festőm.

726.	Tájkép.	J.l.j.	Olf.
727.	M ezön.	J.l.j.	Olf.

Árverési Közlöny. 1929.ápr. 3.[illegible] 32.l.

Kunffy Lajos

MDK

Legelő sertések

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Kunffy Lajos

Virágok

Krumpliszedők

Téli táj Somogyban

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.l.

MDK

Kunffy Lajos

Vasárnap a falun

Fürdő cigánygyerekek

A reggeli

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.1.

MDK

Kunffy Lajos

Trágyahordás télen

Suhanc

A kis bojtár hóban

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.l.

MDK

Kunffy Lajos

Legelő sertések

Önarckép

Kilátás a hallból

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 16.l.

MDK

Kunffy Lajos

Ópiumos nő

Processzió

Almafa

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 15.1.

MDK

Kunffy Lajos

Márta

Magános ház

Őszi napfény

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 15.1.

Kunffy Lajos MDK

Somogyturi utca

Aratnak

Somogyturi utca II.

Mücsarnok 1927 őszi kiállítás

MDK

Kunffy Lajos

Cigánycsalád

Cigányfiu a faluvégen

Hóolvadás a Dunán

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 15.l.

MDK

Kunffy Lajos

Iványi Grünwald Béla modelljeivel

Bivalyfogat

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 15.l.

Kunffy Lajos

mellszobra –

Kisfaludi Strobl

Zsigmondtól, gipsz

készült

Szabad Művészet

1954. 90. l.

Kunffy Lajos

gyűjteményes
kiállítása

1953.

Katalogusa az Ernst
Muzeum katalogusai
közt van.
Könyvszámmal.

Kunffy Lajos

gyűjt. kiállítása
az Ernst Mu-
zeumban.

Szabad Művészet
1953. 74. l. (Glatz
O. és Kunffy L.
gyűjt. kiáll.)

Gyurgó Kázmér
(Kaposvár)

Kunffy Lajos
(Somogytúr)

Raksányi Lajos
(Csurgó)

Ruisz György
(Kaposvár)

Z. Svós István
(Kaposvár)

Tomory Aladár
(Kaposvár)

A vidéken élő művészek kiáll:
1954. nov.-dec.

A katalogus utolsó lapjan.

1334

Gyüjtem

A hely neve	A tárgy megnevezése	
Eperjes,	Szt. Jákob, Jakobot a XV. szd.	

~~Glatz Gerzsi~~

Kunffy Lajos

Sz. M. 1953. márc.-ápr. sz.
74-75. l.
(cs: Glatz és Kunffy
együt. kiáll., képeszel.)

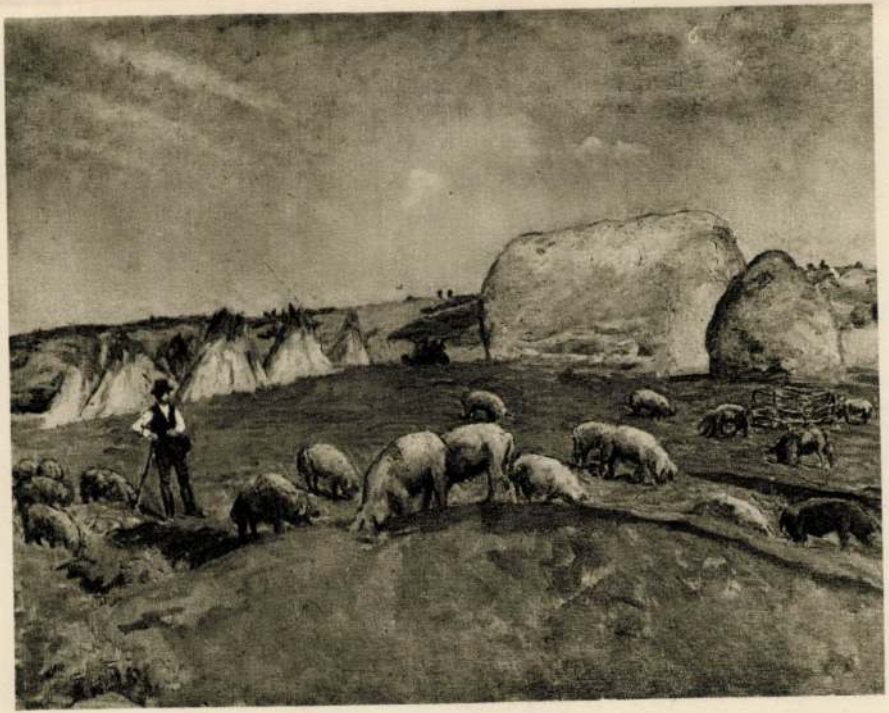

Künffy Lajos

KÚNFFY LAJOS: LEGELŐ SERTÉSEK

EDVI ILLÉS ALADÁR: ZALAMEGYEI KONYHA

~~Glatz Oszkár~~

Kunffy Lajos

Magyar Nemzet 1953 márc. 27.

Glatz Oszkár és Kunffy Lajos gyűjteményes kiállítása

Glatz Oszkár Kossuth-díjas festőművész és *Kunffy* Lajos festőművész műveiből gyűjteményes kiállítás nyílik az Ernst Múzeumban. Több mint félévszázad művészi tevékenységéről számolnak be a kiállított festmények és rajzok, amelyek arról is tanúskodnak, hogy a két idős mester a felszabadulás után tevékenyen kapcsolódott az ország kulturális életébe és részt vesz új képzőművészetünk kialakításában. A kiállítás ünnepélyes megnyitása szombaton délben 12-kor lesz. Megnyitó beszédet *Csók* István kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság kiváló művésze mond. A kiállítás április 19-ig minden nap délelőtt 10-től este 8-ig lesz nyitva. A belépés díjtalan.

~~Glatz Oszkár~~

Kunffy Lajos

Két kiállítás

Két kiállítás nyílt meg: egyik a *Műbarát* helyiségében, ahol *Glatz* Oszkár és *Gallé* Tibor mutatja be legújabb műveit, másik a *Tamás Galériában*, ahol *Kunffy* Lajos festőművész képei kerülnek bemutatásra.

Glatz Oszkár, a nagybányai plein air neveltje s a magyar naturalista festészet legkiválóbb élő mestere, ezúttal valóságos kis retrospektív kiállítással lepi meg tisztelőit. Négy évtizedes, gazdag munkásságának java eredményeiből válogatta ki ezt a szemelvényes anyagot (valamennyi kép a művész birtokában van és nem eladó) amely művészi fejlődésének, egyéni stíluskialakulásának minden fontosabb állomását híven jellemzi. A »szigorú« naturalizmustól, az impresszionizmus felszabadító hatását éreztető, színekben fokonként kivilágosodó és szélesebb festői előadású valóságábrázoláson keresztül, a neo-klasszicista leegyszerűsítés formai zártságáig és új tárgyiasságáig zökkenők nélkül, szinte valami benső szükségszerűséggel teljesedett ki Glatz Oszkár művészete, amelynek olyan múzeális értékű darabjaival találkozunk itt, mint a *Kis libapásztorok*, a *Kukoricaszár-vágók*, a *Harisnya-kötőlány*, a *Kövező gyermekek*, a *Hazafelé*, a *Templomban* a *Szappanbuborékok*, a *Vasárnap*, a *Sokác paraszt*, vagy a jól ismert *Magvető*, *Lovak* és *Szilvamagfejtés*. A magyar népművészet színes ragyogása volt és maradt mindig igazi ihletője Glatz kolorizmusának, amely mosolygó derűjével és életörömével legközvetlenebbül talán az *Iskolás gyermekek* és a *Libapásztorok* című vásznán érvényesül. -

Esti Magyarország 1942. márc. 17.

Sorozatunkat illető tanácsait és megjegyzéseit előre is köszönjük.

Az

OFFICINA-KIADÓVÁLLALATNAK

BUDAPEST, VI.
Nagymező-u. 26.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kunffy Lajos
SOMOGY MEGYEI NÉPLAP
1966. JÚN. 5

MÚZEUMAINK 1021

A somogytúri Kunffy Képtár

A somogytúri Kunffy Képtár az 1962-ben elhunyt, Munka Érdemrenddel kitüntetett neves Somogy megyei festőművész emlékét őrzi.

A képkiállítás az 1750-ben épült Bosnyák-kúria mellett levő műteremben található. A műtermet Kunffy Lajos (1869—1962) elképzelései és tervei szerint építették. Az övé volt a kúria is.

A képtár anyagát, 244 db képet megyénk tanácsa azzal a céllal vette meg, hogy méltó emlékkel adózzék, és egyben adózzon minden somogyi lakos Kunffy Lajos emlékének, aki életének jelentős részét Somogytúron töltötte: 1938-tól állandóan itt élt és alkotott.

Vásznain megörökítette a somogyi tájat, a Somogytúr környéki emberek hétköznapját és ünnepét, örömét és bánatát.

Kunffy Lajos annak a nagy magyar festőnemzedéknek volt a tagja, melynek ifjúsága egybeesett a nagybányai és szolnoki festőiskola megalapításával, és a magyarországi »plein air« (nyílt levegő) szemlélet széles körű elterjedésével. Ez a festői irány a múlt század második felétől terjedt el. A szemlélet hívei a természet fény- és levegős jelenségeinek a tárgyakon és a színeken megfigyelt hatását rögzítették. Ez a festészeti mód ellentéte a régebbi festési gyakorlatnak, mely a műterem ablakain átszűrődő vagy mesterséges világítást igényelt. Ez a festészeti mód nyitotta meg a művészek szemét a természet fokozott színessége előtt. Egyre inkább fölfedezik a napfény szétsugárzásából és a tárgyak fény-árnyék-szín játékából adódó varázslatot, melyet a levegő megvilágítása foglal egybe.

Kunffy Lajos baráti köréhez tartozott Kernstock Károly, Szlányi Lajos, Csók István, Ferenczy Károly stb. A kúriában annyi neves és jelentős festő között gyakran megfordult Rippl-Rónai József, Iványi-Grünwald Béla, Edvi Illés Aladár, Glatz Oszkár, Lyka Károly is.

A kiállítás bemutatja a messze földön ismert képek reprezentáns darabjait, csendéletei közül a legszebbeket, életképeket, portrékat, a somogyi és a Somogytúr környéki táj üde pillanatfelvételeit.

Ha a Somogytúron járunk, kedvteléssel sétálhatunk a kúria fával és virággal zsúfolt négyholdas parkjában. Innen jól látható a nemesen egyszerű, tympanonnal és oszlopokkal épült műterem. A kertben szobrok is találhatók, és itt van Kunffy Lajosnak és feleségének síremléke is.

D. B.

tikusnó. Újabb tampont ne-
szített, és ezt egy másik üveg-
ben levő vegyszerrel nedve-
sítette meg. Az arcon a pör-
senések megnyíltak, és auto-
matikusan kitisztultak. A har-
madik üveg tartalma már a
kezelés nyomait is eltüntette.

— Mi volt az üvegben?

— A gócot fertőtlenítő és
felnyitó, a beteg anyagokat
kihúzó, majd az előző vegy-
szerek hatását közömbösítő
folyadék. Az összetételük sza-
badalom.

— Ez a szabadalom —

gyítóval víz
rek hatását.
rül fehér fo
egészséges
hagyva.

Szerződést
Billsteinnel,
gat majd E
hosszabb időre. Igaz, több
lesz a munkája is. A buda-
pesti KISZÖV szakmafejlesz-
tő bizottsága tagjainak tart
előadást, és betanítja azokat
a kozmetikusokat, akik az új
arcvízzel dolgozhatnak.

O. Cs.

Tengeri algák és a gyümölcstermesztés

*Francia kutatók az utóbbi években jó eredményeket ér-
tek el a különféle tengeri moszatoknak a gyümölcstermesz-
tésben való felhasználásával. Ezeket trágyaként poralak-
ban a talajba juttatják vagy oldott állapotban a lombokra
permetezik. Az ilyen úton bevitt algák előnyös hatást gya-
korolnak a talaj szerkezetére, illetve serkentik a növények
élettevékenységét. Gondos laboratóriumi mérések alapján
kimutatták, hogy az algák mintegy 60 féle különböző ele-
met, zsírokat, fehérjéket, vitaminokat, szénhidrátokat stb.
tartalmaznak, ily módon érthetően magas a tápértékük.*

rikai köztársaság, Bamako a f
városa. 40. Könnyű nyári nadrá
42. Betű, fon. 45. Lantán vegyjel
46. Nagy tó Etiópiában. 47. A gé
kocsigyártás egyik úttörője (Kar
49. Tanár, a Magyar Nyelvőr c
mű folyóirat megalapítója (1832
1895). 52. Helyrag. 53. Halad
54. Jogfosztott, elnyomott emb
rek. 55. Kereskednek vele. 5
Marhahús része. 58. Kötőszó. 5
Cink vegyjele. 60. Fejér megy
község. 61. Európai tenger. 6
Osonó (—). 66. Szerep a Csong
és Tündé-ben. 67. Építőanya
68. Len betűi, keverve. 69. Ré
időszakból való (—). 71. KUA.
Ideiglenes kötelezvény. 73. Men
kártyán olvasható. 74. A magy
óvodaügy úttörője, a nőneve
jelentőségének lelkes hirdet
(Teréz, 1775—1861).

FÜGGŐLEGES:

1. A Drávába ömlik. 2. Név
állóvíz. 3. Igekötő irányt is je
4 Kívülről érkező hatására v
szol. 5. Zuhantak. 6. Nagyob
dott. 7. A Jeges-tengerbe ö
szibériai folyó. 8. Tömb — ide
szóval (betűhiány). 9. ÖNM. 1

Kunffy Lajos

Az első világháborúig Párizsban élt. A háború után Somogyban dolgozott, haláláig.

Dunántúli Napló 1966. máj. 29.

Kunffy Lajos

Nagy János a látrányi "csontrako"

Micsarnok 1938 Őszi tárlat

Kunffy Lajos MDK

Bucsuzás az élettől

Virágzó Prunus

Tél

Műcsarnok 1939 dec.-1940. január

Kunffy Lajos.

A Műcsarnok téli tárlatán „Disznó-körkölés" és „Kártyavető cigányasszonyok" c. vásznai szerepelnek. (említve.)

Pesti Hirlap, 1928. dec. 19.

Kunffy Lajos.

Tájképe szerepel a Műcsarnok téli kiállításán. (említve.)

Budapesti Hírlap, 1924. dec. 16.

Kunffy Lajos MDK

Tél, repr.

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Kindly Reply

Tel. Repr.

Kunffy Lajos MDK

Tavasz

Tél

Domboldal

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Kunffy Lajos MDK

Magyar csendélet

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

MDK

Kunfi Lajos

A tiszteletesur

Thirring G.dr.: Szépmüv. Muzeum. Budapest részletes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bp. 1926. 101.1.

DUNANTÚL
1966 MÁJ 12

1021

KÉT SÍRHANT

Mint kékes-szürke szalag szeli át a zöldbe, fehérbe, rózsaszínbe öltözött tavaszi tájat a műút, és történelmet idéző öreg falvak között suhan tova gépkocsink a ragyogó napsütésben Hévíz felé. Körülkocsizva a tavat, néhány száz méterrel a keszthelyi kitérő előtt születik az ötlet; nézzük meg a Gyöngyös csárdát és mellette Vak Illés és Kökés Pista hajdani betyárok sírját a sümegi út mentén.

A csárda kétszázharmincnyolc esztendős. Öreg, tiszteletre méltó, fagerendás épület, nagytermében kárpitokkal, falairól Vak Illés, Kökés Pista, Savanyó Jóska és Patkó Pista, a környék annak idején legnevezetesebb és leghíresebb — vagy talán leghírhedtebb? — betyárainak egész alakos képei néznek a jámbor, huszadik századi emberre, aki elmerengve csodálja meg az ugyancsak falra szerelt vitrinben Kökés Pista rozsdamarta pisztolyát, Vak Illés törött nyelű fokosát, Patkó Pista ravasz, fordított patkóját.

Hej, mi mindenről nem beszélnek ezek a rozsdás, öreg, szúette relikviák, amelyek számunkra csak romantikát, érdekességet jelentenek, de pontosan száz esztendővel ezelőtt milyen mélységes tragédiáknak voltak okozói, eszközei?!

A csárda ma szövetkezeti vendéglő, a vezetője okos, értelmes fiatal paraszt —, csizmában, fekete lovaglónadrágban. Úgy beszél a betyárműltról, mintha maga is részese lett volna. Mindent tud róluk, talán többet is, mint amennyi valójában történt, de nem is ez az érdekes, hanem a lelkesedés, ahogy beszél és ahogy a sarokban egy jó erőben lévő, őszhajú öregember bólogat minden jelentős epizód után; a csárda utolsó tulajdonosa. Hatvan éven át volt családja birtokában a csárda és nem egy öreg betyárt gyermekkorában személyesen is ismert.

A csárda vezetője fejezi be meggyőző előadását, hogy a csárda télen-nyáron üzemel, és télen nyolcvan, nyáron háromszáz személyre tudnak ülőhelyet biztosítani. Bográcsgulyás, tepertős túróscsusza a csárda főspecialitása, hozzá valódi szentgyörgyhegyit mérnek, és táviratra — Gyöngyös csárda, Rezi —, a megadott létszámnak megfelelően biztosítják az említett ételféleségeket.

Megköszönve a széleskörű tájékoztatót, elzarándokolunk a mintegy ötven méterre lévő közös sírhanthoz, hogy elmerengjünk egy régletűnt világ porrá vált szegénylegényeinek tragikus sorsán, múlandóságán, melynek tragikumát olcsó romantikává silányította az idő.

A sír szintje majdnem egyenlő az azt körülvevő sovány földdel, de kővel kerítették, két nyírfából összerótt kereszt áll az elülső szélén, közöttük öreg, mohos kőtábla: „Itt nyugszik Vak Illés és Kökés Pista." Ennyi a felirat. A keresztek mögött fiatal szomorúfűz, egy nagyobb és egy kisebb fenyő társaságában.

Nem a csárdában lőtték agyon őket, hanem ötszáz méterrel odébb egy szőlőhegyi „tanyában", ahol az időt töltötték volt, és egyik orgazdájuk adta zsandárkézre őket.

A régmúlt időket idézve indulunk tovább, útunk végcélja, Kaposvár felé. Somogytúrig semmi sem történik, ott néhai Kunffy Lajos festőművész egykori kúriája és műterme, előtte a tábla, arra öszönöz, hogy a betyárok után a neves festőművész emlékének is szenteljünk néhány percet.

1959-ben a Somogy megyei Tanács Idegenforgalmi Hivatala, a Kunffy-örökség kezelője, szép kis illusztrált füzetet adott ki, melyben a szerző, Móricz Béla megírja a mester életútját, részleteket közöl önéletrajzából, ismerteti a falut, Somogytúrt, mely annyi szép alkotásra ihlette a művészt és legvégül a „Képtárvezetőben" bemutatja az egykori műtermében elhelyezett festményeket. Nemrégen restaurálták a műtermet, a képeket ezért a terem közepén helyezték el, arra várva, hogy a kiszáradt falakon ismét felsorakozhassanak, egységes képet adva egy élet gazdag és következetes művészi terméséről.

Míg a „Somogytúri gyermektemetés" és a „Jób" című Európa-hírű nagy kompozíciókat nézem, önkéntelenül is eszembe ötlik a jól szerkesztett kis prospektus előszava, annak is az első bekezdése: „A somogytúri Kunffy-képtár egyedülálló különlegesség hazánkban. Ezzel a gesztussal Somogy megye híressé vált szülöttje, a 91 éves Kunffy Lajos festőművész iránt különös megbecsülésének óhajtott kifejezést adni."

A műterem mögött ős-park, közepén a mester egykor annyira kedvelt vadgesztenyés sétaútja, és a műterem feljárójától néhány méterre, két fiatal juhar között kettős sír; két egyszerű, kicsi keresztfával. Kunffy Lajosé és feleségéé. Immár mindketten ott pihennek az öreg park ősi földjében, melyet annyira szeretett a mester, hogy Párizsból is haza járt minden esztendőben.

Kunffy Lajos kilencvenkét évet élt meg, felesége nyolcvankettőt. Két évvel később követte férjét — bár messziről jött —, hogy ő is egyesüljön a somogytúri földdel.

És az egyszerű kis sírhanton egykedvű tarka tyúkok kapirgálnak; a szikrázó napsütésben fürge munkájuk nyomán, mint apró aranyrögfelső pereg tova a somogytúri sárga föld a sírhantról.

Az idegenvezető idevaló parasztasszony, aki sokat tanult „funkciójában" — jó informátorunk — egykedvűen jegyzi meg, hogy a tyúkok mégcsak hagyján, de ha a disznók jönnek... Mert időnként azok is feltúrják a mester és hitvese szerény sírhantját.

A „Somogytúri gyermektemetés" megrázó képével szivemben és eszemben nem tudok szabadulni az „Előszó" bevezető mondatától: „A somogytúri Kunffy-képtár egyedülálló különlegesség hazánkban." Aztán a tyúkkaparta sírhant mellett feltűnik előttem a szépen gondozott betyársír képe, a Gyöngyös patak mentén, Rezi határában.

Egy kicsit megnyugtató, hogy az egyiket a Veszprém megyei, a másikat a Somogy megyei Idegenforgalmi Hivatal gondozza.

Debitzky István

képző főiskolák hallgatói, hogy a sportpályákon, a tornatermekben, uszodákban is összemérjék erejüket, felkészültségüket, tudásukat. Ebben az évben Pécs lesz a színhelye a tanárképző főiskolák spartakiádjának.

Az 1950-es évektől kezdve hosszú időn keresztül csak Pécsett rendezték e baráti sportvetélkedőket a főiskolások. 1957-től Egerben s Szegeden is megindult a testnevelő tanárképzés, s ettől az időtől kezdve három városban felváltva rendeztek versenyeket. Később megszűnt az eddig érvényben lévő szabály, ami szerint a „profi" hallgatók — a testnevelőképzésben részesülők — nem indulhatnak a küzdelmekben. Így tehát most már tényleges a legjobbak vehetik fel a küzdelmeket. A résztvevők száma mindig bővült; s a tavalyi esztendőtől kezdve elmondhatjuk, új jellegű versengés folyik. Elesebb lett a harc, nagyobb lett a tét, hiszen az újonnan jelentkezett *Budapesti Egyesített Tisztiiskola parancsnoka egy hatalmas vándorserleget ajánlott fel az összesített versenyben legtöbb pontot elérő egyesületnek.*

Atlétikában, tornában, úszásban

Érdekes ve… dísztorna…

és két labdajáté… dában, kézilabdá… tudásukat a ver… azok a sportág… melyek a testne… képzéséhez eleng… ségesek.) A pontozás … lyig történik 6, 5, 4, 3, 2, 1 pontszám szerint, míg a csapatok helyezéseik után dupla pontot kapnak.

A főiskolai napok sportműsorának egyik kiemelkedő eseményének ígérkezik *szombaton este a pécsi Szabadtéri Színpadon a Főiskola és az MTS Baranya megyei Tanácsának közös rendezésében sorra kerülő dísztorna,* mellyel megkezdődnek a II. OSN megyei-városi rendezvényei.

Kedves színfoltja lesz az idei találkozónak, hogy az egri, szegedi, nyíregyházi tanárképző főiskolák, a Budapesti Gyógypedagógiai Főiskola, s az Egyesített Tisztiiskola mellett — akik a megnyitón egy gúlacsapatot szerepeltetnek, valamint az esti dísz-

főiskola sportol… mérkőzéseket játszanak. Elképzelhető, hogy jövőre ez a mindinkább bővülő baráti sportvetélkedő már nemzetközi jelleget fog ölteni.

Mit várhatunk a versenytől? Sikerül-e megismételnlök a pécsieknek az elmúlt évben Egerben elért kitűnő szereplést, eredményeket? Tovább őrizhetik-e a hatalmas vándorserleget? Mindezek a kérdések még nyitottak. Előljáróban talán annyit, hogy az előkészületekből kitűnik, hogy a Főiskola igazgatósága és sportköre hallatlan precizitással megtervezett program keretében kívánja lebonyolítani a küzdelmeket.

HEVERŐ, ispedalrugós ágybetét, modern garnitúra (5 db 3950 Ft-tól). RÉSZLETREIS! VAJTA kárpitos Pécs, Dévyné utca 11. szám. Telefon: 36-75

Autófényezés

Pécs, Zsolnay u. 9.

TÓTH TIBOR

fényezőmester

4 személyes cseh sátor eladó Perczel u. 11. Némethné.

Elcserélném belvárosi, III. emeleti szoba-konyhás lakásom hasonló udvariért, Kossuth u. 1. Rajs.

CH Wartburg eladó Pécs-Mészes Apafi u. 81. Megtekinthető 18 órától.

Ujnecsekaljai kétszobás, összkomfortos, távfűtéses lakást elcserélnék pécsi háromszobás, összkomfortra. „Június" jeligére a Jókai u. hirdetőbe.

Szoba-konyhás főbérletet vagy üres, nagyobb albérleti szobát keresünk. „Nyugdíjas" jeligére a Jókai u. hirdetőbe.

Veszek konyhabútort, hálóberendezést, rekamiét, heverőt, szőnyeget, hármasszekrényt, jobb bútorokat. Molnár, Felsővámház u. 3.

2 darab, új világos heverő, eladó. Móricz Zsigmond tér 15. I. 9.

Eladó beköltözhető háromszoba, összkomfortos új családi ház. Pécs, Kertváros, Keszü út 38.

3 szobabútor darabonkint is eladó, olcsón fizetési kedvezménnyel. Losonc u. 43. 4 után.

Megbízható, középkorú háztartási alkalmazottat bentlakással felveszek. Pécs, Hal tér 1.

Mecsekszentkút 20. sz. családi ház gyümölcsössel olcsón eladó.

Balatonfenyves, Mária u. 25., telek épülettel eladó Nagy kenvizsa, Bagola sor 5. Cvetkó Mátyás.

ESERNYŐ-JAVÍTÁS,

-áthúzás, olcsón és szakszerűen. Gyors, pontos kiszolgálás! Pécs, Sallai utca 40 szám. TEMPÓ Szövetkezet

Gyermek-etetőszéket és kerti csőgarnitúrát vennék. Tel.: 19-38.

Villanymotor, 220 volt, 130 Watt, 1,8 Amp eladó. Délelőtt 8—12-ig. Petőfi u. 31 II. em. 2.

Különbejáratú fél ház 200 négyszögöl szőlővel, konyhakerttel, beköltözhetően eladó — Vasas I. Szénа u. 43.

Angol nyelvoktatás most jelentkező kezdőknek, haladóknak. Jutányosan. Telefon: 26-04/87 mellékállomás.

Eladó Lottón nyert úgúlés Jaltába (Szovjetunió) egy személy részére. „Olcsó üdülés" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

Elcserélném utcai 1 nagy szoba, 1 kis szoba, nagy konyha, nagy éléskamrás lakásomat nagyobbméretű szoba-konyha, éléskamrásra, ugyanitt eladó zománcos fürdőkád, réz tartályai, új állapotban, jó Singer varrógép. Felsőbalokány u. 22. Farkas István u. felől van a bejárat.

Elcserélném belvárosi, földszinti garzonomat szoba-konyha komfortra. „Becher" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

Eladó Wartburg De Lux CL 11-ezer km. Komló, Majakovszki u. 3 földszint 3.

Elveszett tacskó gazdája címét, kutya pontos leírását a Sallai u. hirdetőbe adja le.

Harkányban nyaralót vennék. elfogadható áron „Vikend" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

1½ szoba, összkomfortos, magasiati úti OTP öröklakásomat eladnám. „Szeptemberi beköltözés 227" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

KEDVEZMÉNYESEN ÜDÜLHET AKI TAGJA AZ ÖNSEGÉLYEZŐ CSOPORTHAK

Egy fürdőkályha rézhengerrel és egy kettes nagyablak üvegezve, jó állapotban eladó. Cím: Pécs, I. ker. Aknász utca 12. Molnár.

Eladó szőlő, 423 n-öl, beköltözhető szoba, konyhás lakással, autóbuszhoz közel. — Megtekinthető mindennap este 6 órától, szombaton délután és vasárnap egész nap. Pécs, Kis-Daindol u. 23. sz.

Különbejáratú bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal férfi részére kiadó. — Zengora eladó vagy bérbe adó. Tolbuhin út 122.

Elcserélném 1 szoba, összkomfortos, OTP-s lakásomat 2 szoba, összkomfortos, OTP-s lakásra. „Kertváros" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

Egy 3 éves, fehér, szőrű, kisebb termetű kutya elkóborolt. Megtalálója a Sallai u. hirdetőbe adja le.

Elcserélném 1 szoba, összkomfortos, OTP-s lakásomat 2 szoba, összkomfortos, OTP-s lakásra. „Kertváros" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

Elveszett 1 db kulcs, kulcskarikán 3 kulcs. Becsületes megtalálója a Sallai u. hirdetőbe adja le.

Elcserélném 1 szoba, összkomfortos, OTP-s lakásomat 2 szoba, összkomfortos, OTP-s lakásra. „Kertváros" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

Elveszett 1 db kulcs, kulcskarikán 3 kulcs. Becsületes megtalálója a Sallai u. hirdetőbe adja le.

Elcserélném 1 szoba, összkomfortos, OTP-s lakásomat 2 szoba, összkomfortos, OTP-s lakásra. „Kertváros" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

Elveszett 1 db kulcs, kulcskarikán 3 kulcs. Becsületes megtalálója a Sallai u. hirdetőbe adja le.

Apróhir…

Szép üzletberendezés eladó. Teréz u. 5. sz.

Barna női orkán eladó. Kossuth u. 35. Házfelügyelő.

Kifogástalan, kisképernyős ORION TV 2200-ért eladó. Ujvilág u. 28.

Három darab öthónapos süldő eladó. Madarász Viktor u. 6. szám.

Beköltözhető ház áron alul, 400 n-öl szőlő, értékes gyümölcsfákkal, kerttel, gazdálkodásra alkalmas, város legszebb részén eladó. III. ker. Kismélyvölgy u. 54. sz. 24-es busz végállomás. Érdeklődni: Baranyiéknál, végállomáson.

Kétszobás családi ház eladó. Pellérd, Dózsa György u. 18.

Rézhengeres fürdőkályha eladó. Nagyvárad u. 24. Balcsengő.

Házrész, szoba-konyha, éléskamra azonnal beköltözhetően eladó. Gáspár u. 34.

Középkorú, magányos elhelyezkedne (vidékre is) kicsi gyermek mellé, vagy házat vezetni szolid dolgozók otthonába, hol bentlakás, fizetés, ellátás van. Többféle hoimimat is odavinném. Posta, közlekedés is legyen. „Megbízhatóság" jeligére a Sallai u. hirdetőbe.

Bárhol víkendház. Cím: … Kórósi … 5/B. II.

Életjáradék ben levő lakás jeligére … hirdetőbe.

100

a Pécs… Szaksz… is sok… a sza… vábbké… állandó… ményes… növény… mölcso… ség! E… ség, sz…

Lépjen

Wartburg … lapotban … tekinthető … délelőtt … a honvé… vagy délu… óra között… lós u. 8.

Elcserélném … e szoba, … tos, közp… lakásom … szoba, ha… uránvárosi… ra, Ham… igére a … hirdetőbe.

Figyelem!

Megnyílt a Regős utcai (nagypiacnál a…

műanyag-, edény-, üv…

Nagy választék, figyelmes kiszo…

Baranya megyei Vegyesiparcikk Kereskedelmi …

Kunffy Lajos

festő. szül. 1869. okt. 2.
Orosz.
Bő életrajz

Krück. II. 108. l.

1750. Kunfy Lajos:
Sz. Kaposvár 1868 november 15-én.

Nympha.

A természet [illegible] gyöngéd leány összekulcsolt és hátratett kezeivel fejét tartja, szemeit behunyta és kéjes gondolatokba merülten mélázik. Barna haja vállaira omlik, és [illegible] testével bal lábára nehezedik. A meztelenül ábrázolt Nejád, jobbról nyert elhelyezést, mögötte (a vizben a felhők tükröződnek vissza). A háttér balról erdőség. Jelzése alól jobbra: KUNFY 1899.

Pastell, méretei 100:81 cm.
Vétetett 1900: I. 20-án a 924 sz. leirattal 400 kor.
Elszámoltatott 1900: IX. 3-án (29/900. 457/900).
Az elszámolást tudomásul vette 1900: XII. 17-én a 14683 sz. alatt (689/900).

689 (1750)
809 (40).

1900

63

1959. Kunfy Lajos:
Sz. Kaposvárott 1868 november 15-én.

Aratók.

A nap-nyugta utáni hangulatban ábrázolt sik vidéken négy arató olykép megy párosával jobbra, hogy a sarlót hozó menyecske és a kaszáját czipelő gazda előtt, a legény és a leány halad, kik közül az előbbi vállán kaszát és gereblyét, az utóbbi ~~vedig~~ fején kosarat visz. A legény öltözete: pörge kalap, mellény, piros ing, kék kötény és szürke pantalló; a leányé: sárga fejkendő, világos kék rékli és sötét szoknya; a bekötött kontyú menyecskéé: kék rékli, ugyanilyen kötény és piros szoknya; a gazdáé: nemez kalap, fekete nyakkendő, mellény, vállravetett ujjas és bő gatya. Az egyes alakok térdig látnak. A háttérben buzaföldek terülnek el. Az égbolt derült. Jelzése jobbra: KUNFY L.4.

Vászon, méretei 76.3: 93 cm.

Vétetett az 1901: I. 3-án kelt 99318 ex 900 sz. leirattal 1000 koronán. (1/901.) Elszámoltatott 1901: VII. 19-én (90/901.)

Az 1901: II. 4-iki 4953 sz. leirattal kiadatott a pécsi Képzőművészeti Muzeum részére. (45/901)

L. Pécsi Napló 1901: X. 12-diki 237. számát.

Az elszámolást elfogadta az 1901: IX. 23-i 64907 sz. rendelet. (554/901.)

99318-900

Kumffy Lajos dr

Szefelslex. 187,
188. l.

Élctr. arch.

u. o. 789. l.

A Magyarországon tartózkodó, s a magyar művének ~~élet~~ megélhetése szempontjából szinte káros hatású művének másik csoportját az ~~portré~~ arcképfestők és litográfusok képezik. Ennek a korszaknak csaknem egyeduralkodó műfaja a portré. Már a XVIII. század második felében fellendül a miniatür-portré festészet. S a polgári társadalmi réteg kifejlődésével a portréfestészet mindig nagyobb területeket hódít. A XIX. század elsőfelének ~~kispolgári~~ még az

Kúnfy Lajos

A somogyi művészek kiállítása
Kaposvár ott 1903 ban

1) Kaposfüredi fuvaros lovak,
megv. Kemény Sanu Kaposvár

2) Arató lányok, megv. dr. Rózsa Er

Művészet, 1903. 352 l.

Kuffy

U. 741

Köd, holdvilág, stb.

Írta MALONYAY DEZSŐ

Egy kedves, gyerekkori pajtásommal adtunk egymásnak találkozót ide, a radnai havasok közé. Jó tizenöt esztendeje nem találkoztunk, azt hittük, roppant sok lesz a mondani valónk; most sül ki, hogy már alig ismerjük s egyátalában bajosan értjük meg egymást.

Valaha verseket írt ő is, azután piktor lett belőle. Magasztalták a lapok, hogy fényes talentum, a magyar Th. Rousseau, mert hát mi már így szoktuk, nem is nagy ember az, akit idegen karóval végig nem méregetünk. De biz a magyar Rousseau berekedt, néhány

Tengerparton — Festette *Kunfy*

év óta egyátalában nem dolgozik, legföljebb egy-egy *hangulat*-ot állít ki időnkint, olyan ködben ténfergő tökéletlenséget, ami ha művészet, hát az émelygés is emésztés.

Kissé meg is vénült, külsejével nem törődik, pötyög rajta minden s nem bírja az embereket, hármasban már alig lehet szavát venni.

Naphosszat kódorogtunk a hasonlíthatlanúl szép, vad vidéken, ahol olyan szűz még a természet, hogy az agyonkatalógusozott Svájc valóságos kifestett vén leány hozzá képest. — Kedvetlenül mondogatta:

»Semmi szín! Csupa fekető fenyő, unalmas bükk, kőris... Mit csinálsz ebből?!... Mindenfelől ott szemtelenkedik előtted az *Ünőkő* vagy a *Korongyos*, sivár szamárság. Hetek óta lesem, hogy néhány tisztességes felhőgomolygás essék rajta! Semmi!... Buta eső-felhők mászkálnak az oldalán. Eh!... Nem ér ez az élet így egy fityinget se. Az ember bizvást megmaradhatott volna majomnak addig, míg a kormányozható léghajót föl nem találják... Lásd, milyen pompás dolog volna, ha ma délután átnézhetnénk például Irlandba!... Éppen oda érnénk, mire alkonyodik... Itt?... Itt nincs is alkony. Ezek a spiszbürger hegyek hat óra után egyszerüen zsebre dugják a napot... Tokba teszik, mint valami pápaszemet lefekvés előtt. Még talán a hold majd lendít a helyzeten... Az se akar elbujni! Abszolute elviselhetetlen volna az élet köd s holdvilág nélkül. Nem igaz?«

Feleltem valamit, de az mellékes, hogy mit s ő egyátalában nem érdeklődött az én véleményem iránt.

A zuhatagos Izvor partján mendegéltünk. Szidta a víz harsogását.

— Nem boszant téged itt az örökös zúgás?... Szeretném tudni, mit fecseghetnek szüntelen ezek a habok? A sorsukat panaszolják egymásnak?... Hogy menni kell, mindig menni?... Hülyeség! Egyik csepp se hallgat a másikra s mégis jajgatnak örökké egymásnak.

Sétálgattunk néha a kohó környékén, érdekes fekete világ az ott. Hívtam:

— Gyere, menjünk be az olvasztó kemencékhez, nézzük meg ezt a históriát közelebbről.

— Megbolondultál!? — szólott, szinte dühösen. — Örvendj, hogy nem tudod bizonyosan, mi van ott.

Uj idők 1899. V. 50 sz.

Így még megjárja, közelről nyomoruság. Nekigémberedett páriák kotorják a tüzet, hatvan krajcár napszámért. Elványoltak, buták, éhesek, izzadnak, rossz szaguak, kénytelen leszel sajnálni őket, segíteni nem tudsz rajtuk, csak rontod a saját mulatságodat... Ne legyél, barátom, a dolgok rajzára kiváncsi soha!

Egy púpos kis gunyhó kuporog a híd mellett, mintha koldulna, azt mutatta:

— Nézd ezt a disznóólat!... Bizton valami jámbor oláh familia tengődik benne. Úgy-e nyomorúság így napsütésben?... De gyere s nézd meg éjszaka, mikor a hold ezüstözi be a formáit... Tündérmesébe illő boszorkányvár!... A köd, barátom, meg a hold, ez a szerencsénk, egyébként elviselhetetlen volna az élet. Mi a fészkes fenét érsz az irgalmatlan vonalakban tartott igazsággal?... A hazugság, az, az a szép, az a szín!... Csak a szín!!... Minek a rajz?!... Lásd, a természetben is, ami széppé teszi a valóság hitványságait, az az ő nagy hazugsága: a hold a kölcsönyfényü, kihült világ... Igazat?!.... Letérdepeltettek s megvertek gyermekkoromban, valahányszor hazugságon csiptek, pedig csak akkor hazudtam, mikor csúnya volt az igazság, melyet be kellett volna vallanom. Konvenció az egész, ostoba komplikálása az életnek! Ha reám bíznák, kötelezővé tenném az egész világon a hazugságot. Mennyivel egyszerübb, sokkal kényelmesebb, főként pedig őszintébb és egyszerre színesebb, artisztikusabb lenne az egész élet. Utálom a világ igazságait, de összezavarják az embert velük már gyermekkorában, — igazodj el aztán!... Mikor oly harmonikus volna, ha mindnyájan zavartalan őszinteséggel hazudhatnánk!...

És mindennapi bölcsesség, persze, egy tökéletlen fehérnép miatt!

Tegnap este ismét együtt bertákoltuk a holdat az Izvor partján.

— Hát abból az ábrándos nézésü kis leányból, akihez olyan formás verseket írtál valaha, mi lett?

— Lembergben van, egy előzékeny búzacenzál felesége.

— Ugyan!?... Az egyiptomi királykiasszony!?...

Bólintott, hogy: igen, igen, az a kis leány, aki olyan volt, olyan méla feketeszemü, mintha valamelyik fáraó szépséges leánya kelt volna életre a lótusz virágokkal párnázott koporsóból, olyan, mintha Nesi-Konson, az egyiptomi királykisasszony ébredt volna négyezer esztendős álmából és úgy nézett, olyan félő, megriadt, esdeklő szemmel erre az ismeretlen világra, mintha az álmait kereste volna, könyörögvén az én verselő barátomnak, hogy segítené őket megtalálni néki, — az a kis leány egy előzékeny búzacenzál felesége Lembergben.

— Pedig, hogy szerette a verseket! Hogy búsulhatott, mikor te még csak az ablaka előtt jártál s csak a verseidet olvasta, melyekben oly méltóságosan szenvedtél. Ma is emlékszem még néhány komor strófádra:

A sas, ha áruló cső
Nemes keblére lőtt,
Sebét nem mutogatja
Verébcsoport előtt.
Felhős oromra száll, hol
Nem látja földi szem
S ott hordja tépő kínját
Búsan, fönségesen...

— Te írtad ezt is, ugy-e?

— Ezt is én s más efféle sok cifra szamárságot... Napsütésben láttam még akkoriban a világot, mindent meg akartam markolni... Az élet így aztán hamarosan hátraköti az ember sarkát.

Elkacagta magát, de olyan penészes volt a kacagása, mint olyik vén leányé, aki bölcselkedik roppant savanyúan s a mindenséget teszi felelőssé azért, hogy az ördögnek se kellett feleségül.

Mondtam neki, de letorkolt s rögtön beállította a dolgot az ő filozófiájába.

— Magamat kacagom, én csináltam szamárságot. A leányt férjhez adták, punktum. Esküdöztünk, hogy csak egymáséi leszünk vagy meghalunk, — mindegy. Kellő holdvilágításban csinos az ilyen holmi. A búzacenzál előnyösebb parti volt, mint a magamfajta éhenkórász. Elvitték Lembergbe, szállt közénk a köd, szépen bepólyálta az egész história brutális rajzát, néhány esztendő s eligazodtam, nem maradt belőle csak egy kedves, elmosódott színvázlat... Most három éve az a péknek való ötletem támadt, hogy be kéne fejezni a képet, hogy kimegyek Lembergbe s megnézem még egyszer, jó közelről...

Barátom!!...

Azt hittem, soha Lembergbe nem érkezik velem a vonat. Sebesen átöltözöm, neki eresztek két hordárt, keressék meg a cenzál lakcímét. Egy kávéházban vártam. Reszkettem, mint mikor először találkoztunk s elpirultunk mindaketten... Az egyik hordár hozza a címet. Fogalma sem volt, hogy mit szólok az urának, néki pedig... Talán ott rogyok térdre előtte, ahol megpillantom... Akárcsak húsz esztendős lettem volna ismét, a legveszedelmesebben húsz esztendős.

Csöngetek. Az ura jött ajtót nyitni. Ingujjban, otthonosan, kissé potrohos, teljesen kopasz, az arca fénylett a zsiros jóléttől és milyen előzékeny! Ismertük egymást, hogy szorongatta a kezemet!... Örvendezve szólt be a szobába: — Milyen meglepetés! Találd ki drágám, ki van itt?!

A szobából az ismerős, édes hang, mintha ezüst gyöngyvirág kelyhek csengenének, éppen olyan dallamos enyhén, olyan álomba szenderítően, éppen mint tizenkét év előtt, mint mikor nékem csengett: — Vajjon ki lehet?!...

Kissé meghízott, el is pirult, — de éppen kávéztak. A kávéba mártott kifli volt a kezében.

Aztán beszélgettünk. Milyen nem remélt szerencse. Ha ők ezt előre tudták volna! Hogy meddig maradok Lembergben? Mert úgy-e, lesz hozzám szerencséjük egy szerényke vacsorára? Mit szeretek?...

— Oh, mi gyakran emlegetjük — mondotta az előzékeny ember. — A költeményei, tetszik látni, itt vannak díszkötésben. Úgy-e drágám, mindig itt vannak? Te sokszor fölolvastál belőle nekem.

A költeményeim tényleg ott voltak a kávésterítő alatt az asztalon.

Kérve kért az ember, hogy ne utazzam el aznap, de én már akkor nem győztem sietni Lembergből. Kínomban nem tudtam, hogy miről beszéljek hát nekik. A férj tudakolta, hogy jól kelnek-e a képek?... Ők is készülnek vásárolni majd egy képet, mert a két ablak közé kell a falra valami, olyan üres így kép nélkül...

Aztán meg kellett várnom, míg felöltöztek s hogy együtt maradjunk, elmentünk sétálni, megmutatták a város nevezetességeit. Ők karonfogva mentek. Sokan köszöntek nekik. Elfáradtunk, beültünk egy kávéházba. Jöttek az asztalunkhoz egyéb előzékeny emberek is, akiknek bemutattak engem, kedves régi jó ismerőst. Beszélgettek, búzaárakról, előnyös üzletekről s az egyiptomi királykisasszony is nagyon érdeklődött, sőt találóan hozzá is szólott ezen dolgokhoz... Végül én velem alig törődtek, az asztalon lévő képes ujságokban lapozgattam.

Egy ízben diskrét mozgolódás történt a férj és feleség közt az asztal alatt, ha nem csalódom, pénzt csúsztatott férje markába az asszony...

Azt szeretném tudni, mikorra heverem ki ezt az expedíciót?! Mikorra lepi be a köd s honnan kerül hozzá holdvilág?...

Uj Idők

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap

Szerkeszti Herczeg Ferenc

V. évfolyam. 1899. julius 2. 40. szám.

INGOVÁNY

Regény — Bársony István

Csellő felé

Délután négy óra volt s a barkácsi vasútállomásra éppen berobogott a személyvonat.

A rezes orru kalauz élesen és vontatva kiáltotta: »egy peeerc!« — s aközben egy első osztályu kocsihoz futott, hogy az ajtaját kinyissa.

Egy nő szállott ki a kocsiból, s mialatt a kalauz, jó borravaló reményében, maga segített leadogatni egy vasúti málházónak a kis bőröndöt és a kalapdobozt: tétovázva tekintett körül.

Az állomás mögött egyetlen fogat várt. Négyes a javából. A lovak toporzékoltak a türelmetlenségtől; sallangos szerszámjok vadonat uj volt; a bakon kéklibériás, fehér zsinóros, nyegle kocsis ült s úgy csittította a lovakat, hogy fincoltatásnak is beillett volna.

A kalauz megkapta borravalóját s a nő kisietett az állomásról.

— A Sárdyék kocsija ez? — kérdezte odakint a kocsist.

— Kezét csókolom nagysága, igenis.

— De ezen nincs hely a nagy ládámnak.

— Azt az igás hozza, csókolom kezit. Már itt is van ni.

Csakugyan éppen befordult az akáczfák alá két erős muraközi deressel az urasági igás.

A nő átadta neki a podgyász-levelet s maga könnyedén szállott be a rugalmas kocsiba.

— Mennyire van ide Csellő? — kérdezte a kocsist.

— Rendesen két óra; de ha nagysága parancsolja, megjárjuk másfél alatt.

Fiatal suhanc volt a kocsis, még csak ezután kerülhetett sor alá. Ebben a korban még a paraszt-ember nem zárkozott, mint később elég gyakran. Öntudatlanul is [illegible] valami. Ki [illegible] kedvében j[illegible]

Az igá[illegible] elmondhatt[illegible]

Asszo[illegible] lehetett. Ki[illegible] aki nem tu[illegible]

A mag[illegible] asszony ne[illegible] képpen is l[illegible] arra semm[illegible] másik, csak[illegible] Punktum.

Ilyesmiket gondolt magában Gyurka kocsis és várta a parancsot, hogy szabad-e hát kieresztenie a suhogót. Magától még sem merte. Ha megizzad a gyeplős, meg az ostorhegyes, a két remek Gidrán-csikó, abból nagy patália lehetne otthon.

— Nem bánom, siessünk, mondta a vendég.

Milyen furcsa a hangja, mint a sárgarígóé, gondolta Gyurka, s nagy feszengéssel egyenesedett ki a bakon. Kieresztette az ostorát, egyet csördített vele, megcsípte a csapóval az ostorhegyes nyakát; arra a négy gyönyörü állat megkapta a kocsit s nekivágott a nagy világnak, mintha meg sem akarna állani, amíg a végére nem ér.

A nő nem igen szokhatott ehhez, aggodalmasan kérdezte: nem lesz baj? hallja!

A legény peckesen ült a helyén, egy kicsit

Párisi Szalon **Templom előtt** *Kunfy* Lajos festménye

Templom előtt. A párisi Szalonban nem adják ingyen sem a kitüntetést, de még a helyet sem. Derék legény legyen az, akinek képét vagy szobrát ott befogadják, a nemzetközi művészi versengés e hatalmas csataterén. Ebben az évben aránytalanul sok magyar művész kopogtatott sikerrel a nehezen nyíló kapun. Ott látni Csóknak, Boruthnak, Lászlónak, Margónak, Weinbergernek, Rippl-Rónainak műveit és azonkívül egy fiatal művész képeit, *Kunffy* Lajosét, akit kevéssé ösmernek nálunk. *Kunffy* két képpel szerepel az idei Szalonban, az egyiknek reprodukcióját ebben a számunkban közöljük. Jellemző, erőteljes mű, amely becsületére válik Kunffynak.

visszafordult, úgy felelt, büszke önérzettel: ne tessen félni; *en* hajtok!

Nem telt bele két perc s már kint robogott a fogat a síkon, a gyepes réti úton, amely eleinte még porzott ugyan, de hova-tovább beleolvadt a pusztába, s nemsokára már csak a kerékvágás alatt megfonnyadt fű mutatta, hogy merre kígyózik.

Szeptember eleje volt s a nap jó melegen sütött. De a pusztai szél, meg a gyors hajtás egészen elvette a nap erejét. A nő kissé kinyitotta a száját, úgy szívta be nagy gyönyörűséggel a mezei levegőt.

Érdeklődve nézett széjjel az egyhangu és mégis szép tájékon. Azzal a tekintettel jártatta szemét minden irányban, amely elárulta, hogy uj neki ez a világ, ez a véget nem érő róna, amelynek csak egy dísze van, de az csudaszép: az a remek zöld, ami egy-egy jó eső után mindjárt jelentkezik a mezőségen.

Ez a *zöld* mindent beborított a tájékon. Jobbról egy ezer holdas legelő terült; rajta itt-ott vadvizes laposok látszottak; arról lehetett megösmerni az ilyen pontokat, hogy a környékökön sokkal sötétebb volt a fű s bibiczek röpködtek felette. Ha leszálltak, el is tűntek a pocsogóban, a sima mezőn ellenben csapatosan futkostak, bogarásztak.

Balról már nem volt a síkság ennyire nyílt, de még zöldebb, még bujább. Arra terült a széki mocsár. Kezdődött alacsony zsombikossal, amely belehajlott a sötét kákába; azután jött a hajlós gyékény s végül a susogó nád. Az pedig úgy folyt egymásba, mint a rengeteg. Ha a szél végigsuhintott rajta: zöld árnyék szaladt át rajta bús sóhajtással. Nem tudni az ilyen árnyékról, hol kezdődik; nem látni, hol végződik.

— Merre van Csellő? — kérdezte a nő.

A kocsis a legelő felé mutatott, jobboldalt. Arra. — S mindjárt hozzátette: »Amott, a másik oldalon, a nádason túl, látni egy facsoportot, az a tekintetes Zalár úr tanyája.«

A nő megrezzent. Arca egy pillanatra még pirosabb lett. Eltünődött. Merengve nézett az égre. Odafent apró, kerek, fehér foltok úsztak; alakra olyanok, mint a tearózsa. Kifodrosodtak, betüremlettek, középütt, mintha legsűrűbbek lettek volna. Még a szára is látszott némelyiknek. Még az illatukat is mintha érezni lehetett volna.

A kocsislegénynek az főtt a fejében, hogy sose látott még ő olyan hajat, mint ezé az új nagyságáé. Szinte meggyult, amikor rásütött a nap.

Lehet, hogy festve volt, de azt a legény honnan sejthette volna? Az igaz, hogy ragyogott, mint az arany. S úgy folyta körül a nő arcát, mintha keret lett volna. Rá volt fésülve a fülére, amelynek csak a cimpájából látszott ki egy piciség. S az egész arc fiatal volt és bájos: de mintha mégis egy vonása húzódott volna el rajta a bágyadtságnak. A szája körül volt valami, ami dacot és zárkozottságot sejtetett. Pedig a szája felséges volt. Íves, piros, finom, kicsike. Nem duzzadt; inkább keskeny; de még a levegőt is csókolta, amint csak egy szót szólt.

Széles karimáju, fehér uti kalapját kissé a szemére húzta, úgy nézett, — szinte lopva, — a Zalár-tanya felé.

Jóval azelőtt, hogy a Sárdy Tamás kocsija kirobogott a barkácsi állomásról, egy fekete leány sietett végig a csellői legelőn.

Vörös viganója volt, s hogy könnyebben lépjen, feltűzte a csipejére; így aztán térden felül látszott a lábaszára.

Ilyen barnára már nem éget a nap, ezzel csak születni lehet. Göndör, borzas haja is olyan volt, mint az éjszaka árnyéka. Keze-lába pedig egy csöppség. Kivált a keze úri kisasszonynak is beillett volna. Dolognak ugyan nem volt nyoma rajta.

Kebléből fehér papiros csücske kandikált ki. Egy levél volt az. Most jött a leány a cégérdi postáról; az volt legközelebb a Zalár-tanyához, oda szólt a levél.

A fekete leány a szeme elé tette a kezét, úgy nézett végig a rónán. Megakadt a szeme egy fehér folton. Ott legelt a gulya. A Sárdy Tamás kis gulyája, amely mellett Sámson, a törpe gulyás, szokott gunnyasztani.

A fekete leány mosolygott s arra vette az útját. Hogy boszankodik majd Sámson megint! vagy tán nem is boszankodik olyan nagyon. Csak úgy mutatja; magában pedig örül. A kis Sámson! a pici Sámson! a szerelmes, bolond Sámsonka!

A cigányleány tudta, kitalálta, hogy bomlik utána az apró gulyás. Melyik nő nem tudja az ilyet? — Olyan ostobának, olyan mulatságosnak találta a kis, vakarcs-embert. Hogy ő! . . . *a fekete rózsa,* aki után urak vesztek már meg, szíves legyen egy szurtos gulyáshoz! Ő, a Zalár-uraság, »fekete rózsája«!

De azért, hogy közeledett a gulyához, megigazgatta a haját; néhány székfűvirágot tépett, azt dugta sötét fürtei közé, összevissza, hogy úgy látszott, mintha kis csillagok jelennének meg az éjszakában.

Még a viganóját is leeresztette, de csak kurta volt az azért. Derekát riszálva haladt; aki messziről sokáig nézte, elkáprázhatott bele s azt gondolhatta: »ni ott, mekkora pipacs! s hogy lengeti a szél!« — Mert a vörös viganó alja minden lépésnél oldalt suhant: jobbra-balra, — jobbra-balra.

A gyepen egy helytt barna pont volt. Ott lopta Sámson a napot. Hanyatt feküdt a szürén. Talán elnyomta a meleg s aludt. Hogy el lehetne most lopni a makra-pipáját!

Igen, de ott van Pandur is, a nagy fehér komondor. Az, a bolond még a fecskét is megugatja, ha közel jön hozzá. Már kezdi. Már vakog, ámbár nem mutat nagy felháborodást; hisz jó ösmerős jön.

Sámson egyet hengeredik maga körül s rátámaszkodik a könyökére. Úgy mereszti a szemét.

— Pandur nye! nye! hallatszik a leány hívó hangja. A nagy kutya elhallgat s restül verdesi lompos farkával a gyepet. Menne is, nem is. A gazdájától kér tanácsot.

Sámson felfortyan. Azt sem tudni miért, hozzá suhint botjával kenyeres pajtásának s csöndesen káromkodik. Pandur hátracsapja a fülét s nyihogva, szűkölve ugrik el: menti az irháját.

A leány azalatt egyre közeledett, s amint vagy tíz lépésnyire volt a gulyástól, megállott.

Kunfy Lajos: Tűz körül ülő cigányok

Lalszki fizetett; legyalogolt a jegenyék és malmok közt a folyóparti klastromig.

A barátok többet tudtak az idegenről. Harmadéve, egy viharos éjszakán, köszöntött be hozzájuk, lerongyoltan, betegen, véres fejjel. Befogadták, mint sok más a határon átvergődött orosz menekülőt, aki védelmet keresett vastag falaik közt. Negyed évig az idegen csöndesen, betegen gubbaszkodott kamrájában, azután inni kezdett, oly mohósággal és kétségbeeséssel, amilyenről a barátok azelőtt nem tudtak. Nagy ügyességgel tudott magának újra meg újra pálinkát teremteni. Éjjel kiszökött a falon körösztül, s mikor lezárták a szobája ajtaját, az ablakon ugrott ki a szemétdombra. A kapust, a vízhordót, a kocsist, a disznópásztort sorra, mind megvesztegette, könyörgéssel, pénzzel, hogy szerezzenek neki pálinkát; nem egyszer a pincét, a borosszekrényt is fölfeszítette. Kialudva mámorát, alázatosan, mint a megvert kutya kért bocsánatot, megesküdvén üdvösségére, hogy meg fog javulni. Végre a rend főnöke vette magához, egy szobában lakott vele, percre nem hagyta magára, a lelkére beszélt, mindenféle füvekkel gyógyítgatta, és csakugyan leszoktatta gonosz szenvedélyéről. Pár napja Nikolszkoj vágyat érzett, hogy elhagyja a klastromot; akkor eleget tettek óhajtásának.

Lalszki visszaemlékezett az egykori Nikolszkojra, a hatalmas erejü, délceg juharra, amint a kazáni zendülésnél fölállt egy torlasz tetejére és kigombolva kabátját, célpontul tűzte oda mellét a katonáknak. Ötször lőttek rá, egy golyó sem találta. Mikor a tiszt hatodszor vezényelt tüzet, a gyalogosok babonásan rakták lábukhoz fegyverüket és keresztet vetettek. A szenteket nem járja át a golyó, tartja az orosz néphit; ezerszer lőhetsz rá a feszületre vagy a szűz anya arcképére, annyi az, mintha hópelyhet szórnál a sánckosarakra. Aztán maga előtt látta Nikolszkojt, amint beszédet tartott bajtársaihoz, amint ajkáról ideges, úgyszólván testetöltő szavak röpültek szét igazságról, egyenlőségről, látta, amint a forradalmárok megcsókolták a kabátja szegélyét, piros szalagos kalapját, amint a tömeg eszelősen, fölizgatva tódult nyomában; látta a százezer asztalt ország szerint tova, ahol egy teríték, egy szék mindig készen állott a részére. Az új orosz forradalom egy volt a Nikolszkoj nevével. Ő nevelte nagyra, ő adott neki lelket és ez az ember most ott fekszik a külvárosi csapszék padozatán, részegen, piszkosan, barommá alázkodva. Hazájában szent fogalom, középkori mese az új Krisztusról, az erő, a hit, a tisztaság fogalma; ő maga rongy, roszszabb az utolsó öszvérhajcsárnál.

— Nos, mit kivánsz még? — rázta föl a barát reszelős hangja Lalszkit.

A forradalmár dörmögött.

— Mit szólt, hová megy tőletek? — kérdezte, hogy valamit mondjon.

— Vissza Oroszországba.

Lalszki fölkapta fejét.

— Oroszországba?!

— Igen. Nem fél az elfogatástól, azt hiszi, hogy a nép melléje áll és a nép erősebb a császárnál. Ez az ő hite. Lehet; nehéz az Isten utait kifürkészni.

A forradalmár megcsókolta a barátot és visszatért a városba. Egy ideig kábultan barangolt a patak partján, majd megivott egy kávét, és a felső malomhoz ment. Befordult az ócska épületbe és bekopogtatott az emeleti szobába.

Uj Idők 1912. XVIII. 37 sz.

Szindbádnak természetesen Georgina jutott eszébe, nyomban öltözködni kezdett.

— Ültesse le!

Szeller a kalapját forgatta.

— Nem jobb volna elküldeni, hogy nincs itthon az úr? — kérdezte. — Ha egyszer a nők elkezdenek ide járni, akkor az ördög se bírja ki ebben a hotelben.

Szindbádnak nem volt kedve hosszadalmasan magyarázni az ügyet, sietve kapkodta ruháit és lépcsőket ugorva az előcsarnokban termett.

Georgina helyett Mariettet találta az előcsarnokban egy szalmafonatu székben üldögélve. Igen egyszerü fekete ruha volt rajta, kis fekete sapka, amelyre nyugodtan fölhajtotta sűrű fátyolát az idegen szálló előcsarnokában, mintha arcára volna írva tisztessége. Pedig sokkal szebb lett. Halovány arca némi kis pirosságra tett szert és szürke, mély szemében apró lámpások vándoroltak végig, amint Szindbádra emelte a tekintetét.

— Az istenért, hogy került ide?

Mariett összeütötte rövid szoknyája alatt angol topánkáit.

— Egyszerüen, önnel van beszélni valóm, amelyet azonban itt nem végezhetünk el. Négyszemközt szeretnék önnel beszélni. Kár volt lefáradnia. Elég lett volna megüzenni, hogy jöhetek.

Szindbád zavartan nézett körül. Vége köv.

Nagy útra küldött Isten

Nagy útra küldött Isten engem,
Kedves fiát szép, büszke útra.
És adott lelket, tiszta lelket,
Hogy ne szoruljak szennyes kútra.
És adott szemeket, hogy lássak,
Égő szívet is, hogy ne fázzak
És szép és gazdag könnyeket,
Hogy azok fölött sáfár légyek,
Hogy néki tetsző dolgot tégyek,
Reámbízott sok kincseket.

És macskalábon jött az asszony
És nem is szólt, csak némán nézett,
Csak a derekát hajlogatta,
Csak fehér vállát mutogatta,
Csak kényeskedve lépett.

És jaj! Utána megfordultam,
És jaj, de nagy inségbe hulltam.
Én két szememmel már nem látok,
Fagyott szívemmel együtt fázok,
Ajakam is csak őt dicséri,
A nótám is csak csókra kéri,
És érte sorvad, hervad testem,
Kis lábát lelkemmel feresztem, —
Uram nagy bűnömet belátom:
Rosszul vala sáfárkodásom.

Rosszul vala sáfárkodásom,
Reászórtam minden bírásom,
Reám bizott sok kincsedet,
Atyám! Bocsásd meg gyarló tettem:
Nagyon szép volt, — nagyon szerettem.

Juhász Jenő.

Nikolszkoj

Elbeszélés

Irta Lovik Károly

Lalszki egy drinápolyi korcsmában, a kályha homályos zúgában üldögélt; az ajtó kinyilt és egy magas, hosszuhaju, körszakállas ember lépett be. Az idegen leült, bort kért és mohón hajtotta föl a palack tartalmát.

— Vannak itt cigánylányok? — kérdezte éles, követelő, kristálytiszta hangon, amelynek hallatára a csöndesen gubbaszkodó Lalszki fölütötte fejét.

— Szolgálatára, — válaszolta a csapláros és tapsolt, mire két fonnyadt, duzzogó lány lépett az ivószobába.

— Énekeljetek, — szólt az idegen és az asztalra pár apró ezüstpénzt dobott, amelyet a cigányok mohón, mint a halak a zsemlyemorzsát, kaptak el.

— Ki ez az ember? — kérdezte Lalszki, mikor a korcsmáros elment mellette.

Czézár a vendéglős — csempész, orgazda, uzsorás egy személyben — nem szerette az ilyen kérdéseket.

— Nem tudom, — felelte morogva. — Nem érdeklődöm a vendégeim neve iránt. Rólad se tudom, ki vagy, pedig nem először fordulsz meg nálam.

— Jól ösmersz, — dübörgött Lalszki, — csak ravasz vagy; önmagadat is megcsalnád. Nem akarod üzleted kitünő hirnevét azzal megrontani, hogy kóbor forradalmároknak adsz szállást.

— Kérlek ne folytasd, — szakította félbe Czézár rosszkedvüen, és meggyujtva faggyugyertyáját, a pincébe bocsájtkozott alá.

Az idegen ez alatt, mitsem törődve a többi vendéggel, táncolni kezdett. Ügyetlenül, kihevülve járta el a trepákot, közbe-közbe az asztalhoz bokázva, és kihörpintve italát. A két lány énekelt és vihogott. Mikor a tánc vége felé közeledett, az idegen megbotlott a tulajdon lábában és elterült a földön.

Lalszki fölkelt és utána ment a csaplárosnak. A lépcsőn találkozott vele, amint egy hordócskát görgetett fölfelé.

— Nos, mi kell? — kérdezte nagyot fújva.

— Czézár, — szólt Lalszki elállva útját, — felelj ha jót akarsz. Ki ez az idegen?

— Eh, nem kém, nem rendőr, — dörmögte az aggastyán.

— Mondd, nem Nikolszkoj ez az ember?

A csapláros vállat vont, egy ideig gondolkodott, aztán így szólt.

— Lehet. Hagyj békességben. Dolgom van odafent!

Lalszki fölemelte kezét.

— Hogy került ide? Nem tudsz róla semmit? De beszélj már, mert majd másként szólok hozzád!

A csapláros kedvetlenül pislogott.

— Én csak annyit tudok, — mondta végre, — hogy egy barát hozta idáig a klastromból. A korcsma előtt megálltak, a barát homlokon csókolta ezt a te Nikolszkojodat és így szólt hozzá: „Most már egészséges vagy, Iván testvér. Menj utadra és ne igyál.“ Nikolszkoj egyet került a piacon, aztán beállított hozzám, bort kért és táncolt. Azóta minden nap ide jár és elissza a gyürüit.

Lalszki fölhúzta a vállát; visszatértek az ivóba. Az idegen még mindig a földön hevert, békén aludt, elgörbült szája körül tétova mosoly fityegett. A forradalmár hozzá lépett és visszasimította előre lógó, hosszu szeg haját. Egyszerre megösmerte Nikolszkoj Iván szép, hófehér homlokát, kiugró csontjaival.

KÚNFFY *Lajos*, festő, * Orci 1869 okt. 2. Előbb jogi doktorátust szerzett, aztán Münchenben és Párizsban festeni tanult s 1894 óta leginkább a somogyi népéletből vett jeleneteket állít ki a Műcsarnokban: Alakok a falumból, A somgyotúri tiszteletes úr (Szépm. Múzeum), Aratási ünnepély stb., ezeket a plein-air-festés értelmében alakította. 1913. Párizsban a Georges Petit-féle galeriában koll. kiállítást rendezett. Ezt az anyagot 1924. a Nemzeti Szalónban mutatta be. 1925. az állami pasztell-díjat nyerte. 1926. Arató c. képére a genre-díjat kapta a bpesti Műcsarnokban, hol 1927. gyüjt. kiállítása is volt. Aratók, Balogh Ádám, Falusi utca naplementekor, Nympha és Normandiai majorrészlet c. stb. képei a Szépm. Múzeumban vannak, több képe a Fővárosi Múzeum tulajdona. A Céhbeliek tagja.

E. G. I. 604 l

t, talapzatra helyezett és pálmáktól átkarolt (tojásdad medail-
~~karolnak át és a melyet~~ hadi felszerelvények,
sasok vefznek körül. Fejét babér ovezi, hosszú
kicsiny, szakálla nincs. Vértet és palástot
rend jelvénye ~~látható~~ díszíti s kettős csokorra kö-
ge csipke. Fölül czimer képez díszt. Felira-

N: IMPERATOR
MANIÆ, HUNGARIÆ,
DUX AUSTRIÆ, DUX

ulpsit"
nuxit."

malkeretnek 43·3 : 35·7 cm.

389/96 N° 84.

KÚNFFY LAJOS: Almaszedés

Céhbelich VII. Kiáll. Egt.
1932

Kúnfy Lajos

Vas. Ujs. 1905. l.

maga teljesíteni nem tudna és magas állása soha sem akadályozta meg abban, hogy oly munkában is részt vegyen, mely legfiatalabb tisztjének erejét is próbára tenné.

Népszerűnek azonban nem mondható. Mikor 1900-ban a pólai arzenál parancsnoka volt, akárhányszor megtörtént vele, hogy ha befordult az arzenál valamelyik utczájába, matrózok, munkások úgy eltűntek az útjából, mintha a föld nyelte volna el őket. Nem szerettek vele találkozni.

A szigoráról híres tiszt alakját a tengerészek fantáziája úgy kiszínezte, hogy ezekben a képekben igazán nem lehet ráismerni Ripperre.

Különösen sok mende-monda járta, mikor a spanyol-amerikai háború szinhelyéről visszatért és azokat az apróságokat, a melyek ott talán tényleg megtörténtek, termetes elefántokká növelte a fáma és a képzelet.

Igy többek között azt beszélték róla, hogy a Mária-Terézia hajón egy matrózt, a ki parancsát nem teljesitette elég gyorsan, sajátkezűleg lelőtt.

Az ellene emelt vádak nagyon ingadozó alapon nyugszanak; de azok a bravuros, hajthatatlan vasakaratról tanuskodó tettei, a melyekkel számtalanszor bebizonyította szellemi és lelki főlényét, általánosan ismertek a tengerészek körében.

Bizonyos, hogy helyét most is becsülettel, emberségesen fogja megállani. *P.*

Kunfy Lajos: A somogytúri tiszteletes úr.

A MOTORKOCSI.

Néhány hét múlva a főváros közönsége is megláthatja majd, a mit hazánk egyik-másik vidékén már szinte megszoktak, hogy a pályaudvarra berobog egy-egy kocsi a nélkül, hogy gőzmozdony volna eléje fogva.

A nyugati pályaudvarról Lajos-Mizse felé motorkocsik fogják az utasokat szállítani. A külsejük alig különbözik jól ismert villamos-kocsijainktól, a szerkezetük azonban lényegesen más.

A villamos-kocsik áramát központi telepen állítják elő és onnan vezetik végig a vasut pályáján; a motorkocsi azonban szolgáló erőt.

Megvan tehát ben tulajdonsága, hogy a hanem saját maga áll kocsi azon előnye is, kocsin az utazó közö

Látszólag csodálat sében.

Hosszú időn keres szerkesztők, hogy a m és gyorsaságban gya gyobb sebességgel leg És mikor ez a fejlő tetőpontját, mikor ij gyorsasággal ragadjá is, akkor egyszerre e motorkocsi és versen

Vajjon mit jelent azon igyekeztek, ho fokozódjék; vagy tal tinensen az elsők kö forgalmat?

Nem. Egyiknek i a fejlődésben sincs s

Pedig ez a fejlődé tenünk azt a gépet, ről Váczra és szem vasútak gépgyárána mozdonyát. Formál tünő a haladás. De elenyésző ahhoz, m ben nyilvánúl.

1846-ban nagysz tényleg az is volt, h mozdony óránként gel továbbította az Ma alig tartjuk ele léssel biró vonatunk végig a pályán.

Bármily gyorsan ben, kivánságaink, i bak. Vagy nem ezt kisérletek, melyek kilométerig fokoztál

Lázas sietségben ennek legjobb külső gyorsan vinni; ez a

Igy keletkeztek a tok, a melyek mértf nélkül; elhagyják la

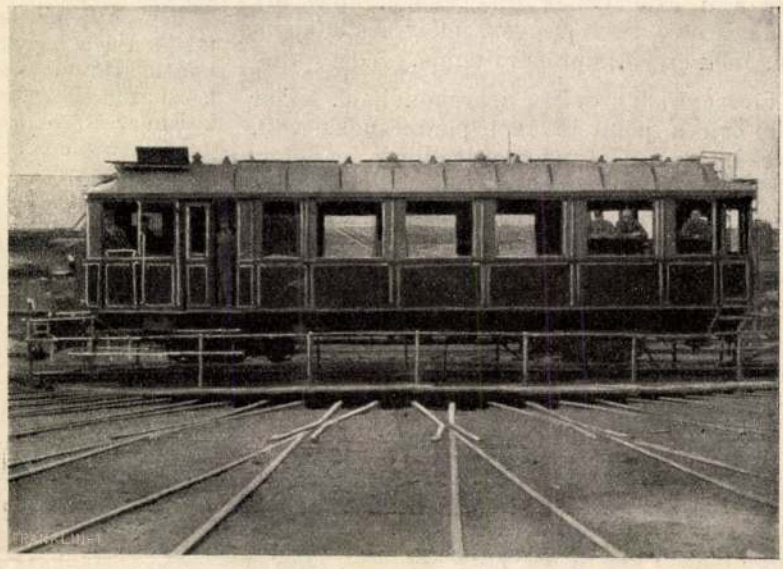

MOTOROS KOCSI A MAGYAR ÁLLAMVASUTAKON.

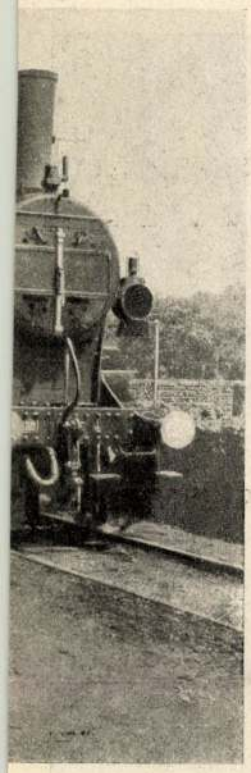

ÚJ ÓRIÁS GÉPE.

Báthory Anna? Me-
ába? Kegyelem volt,
élték, összes vagyona

att hagyta meg vég-
minden tőle örökölt
engyelországba köl-
ött. Báthory Annának
gy talpalatnyi földje,
árt. Ott legalább ke-
hazájában még erre
négis vágyott vissza.
al megjött számára
thagyni a nyugodal-
snak oda, a hol egy-
tak.
megfogadott, hogy
n hagyja, huga vál-
ltételt is teljesítette
n esztendős elmult,
ádortól könyörgött
ssa fejét. Szerelmet
elrongyollott, beteg
re két országot járt
ül, annak most egy
elégséges volt, hogy
ánatot nyerjen az

NTETÉS.

li órákban lázasan
- osztrák flotta két
rgy»-ön és a «Szi-

a volt kitűzve, de a
b felkeltették, hogy
nni-venni valóját, a
oszsza.

Néhány perczczel az indulásra kitűzött idő előtt az őrtálló matróz vontatott hangon jelzi, hogy az admirális gigje közeledik. A parancsnok a feljáróhoz siet és hivatalos merevséggel üdvözli feljebbvalóját, a ki átveszi a jelentést és végig haladva a sorfalat álló matrózok előtt, a parancsnoki híd felé tart...

Kürtszó hangzik. A matrózok tüneményes gyorsasággal foglalják el kijelölt helyeiket és mialatt a további parancsot várják, szinte ijesztő csend uralkodik a hajóóriáson.

A második kürtszóra hihetetlen ügyességgel fog munkába száz meg száz dolgos matróz kéz. Eloldják a köteleket, a tartólánczokat; felhúzzák a vasmacskákat és mikor szabaddá válik a «Szent-György», lassú zakatolással megindúl a hajó gépe is, hogy útnak indítsa a magyar-osztrák tengerészet egyik legnagyobb hadihajóját, melynek árboczán büszkén leng Ripper altengernagy lobogója.

Mikor a «Szent-György» már teljes gőzzel halad előre, a «Szigetvár» is elhagyja a pólai hadikikötőt és követi az admirális-hajót a szabad tengerre...

Piräus felé haladnak, hogy részt vegyenek az európai hatalmak flotta-tüntetésében és megfenyegessék a gyógyulni nem akaró «beteg embert.»

A «Szent-György» hajót 1903. évben bocsátották vízre; súlya 7300 tonna, gépei 13,000 lóerőt képesek kifejteni. A hajó óránként 21 tengeri mérföldet tehet meg, teljes hoszszában pánczéllal van övezve, melynek vastagsága helyenként 210 milliméterre rúg.

A «Szigetvár» 1900-ban készült el és ekkor világkörüli útra ment, mely tizennégy hónapig tartott. Méretei kisebbek, mint a «Szent György» dimenziói, de sebesség tekintetében amannak semmivel sem áll mögötte. Sulya 2300 tonna, hajtásáról összesen 7200 lóerőt teljesítő gépek gondoskodnak.

Ennek a két hajónak a kommandóját Ripper Gyula altengernagyra, a pólai kikötő admirálisára bizták, a ki a «Szent-György»-öt jelölte ki tengernagyi hajójául és erre huzatta fel lobogóját.

A Piräusig tartó utat mint ennek a két hajónak vezére teszi meg Ripper, ott azonban a nagyhatalmak megegyezése folytán átveszi az összes tüntető hajók vezényletét és így ez lesz az első eset, hogy magyar-osztrák tengernagy lobogója után indulnak Európa hadihajói.

Ripper Gyula altengernagy ízig-vérig tengerészkatona. Negyvenöt éve áll a haditengerészet szolgálatában és nem véletlen műve, hogy tengerészetünk fejlődése épen abban az időben kezdődik, a mikor néki a vezetés ügyeiben már döntő szava van. Tettereje, munkabirása meseszerű és teljesen elfeledteti, hogy Ripper már meghaladta a hatvan évet.

De a mily kiméletlenül kihasználja a maga erejét, ép oly erélyesen megkivánja, hogy alantasai is pontosan teljesítsék szolgálatukat. Energiája a tengerészek körében már szinte fogalommá vált, a mely azonban kérlelhetetlen szigora daczára, még sem ölte ki alantasainak szivéből az iránta való szeretetet.

Emberei közül mindegyik tudja, hogy soha oly szolgálattételt nem kiván, a melyet saját-

1939. dec. Mü Ol Virágzer prunus of. Hertzy juh. Zirkl

1901 hipsü [illegible] Rab Imre Zipernia + Zürich Gdf

Kunfy Lajos

1887/88

Ferképzomfoiskèvk

106/l.

Kunffy Lajos

L. izr.

KAPOSVÁR

A mai magyar kultúrélet két kiválósága származik abból a 4000 főnyi hitközségből, amely legfiatalabb hitközségeink egyike; somogytúri Kunffy Lajos festőművész és Sebestyén Károly esztéta, író, hirlapíró, a Pester Lloyd nagytudású szerkesztője. A hitközség jelenlegi elnöke dr. *Oszmann* Aurél. Főrabbija dr. *Herzog* Manó. Szociális célokra 10.000 pengőt költ évente a kaposvári hitközség.

Múlt és Jövő

1935. szept. – okt.

356 l.

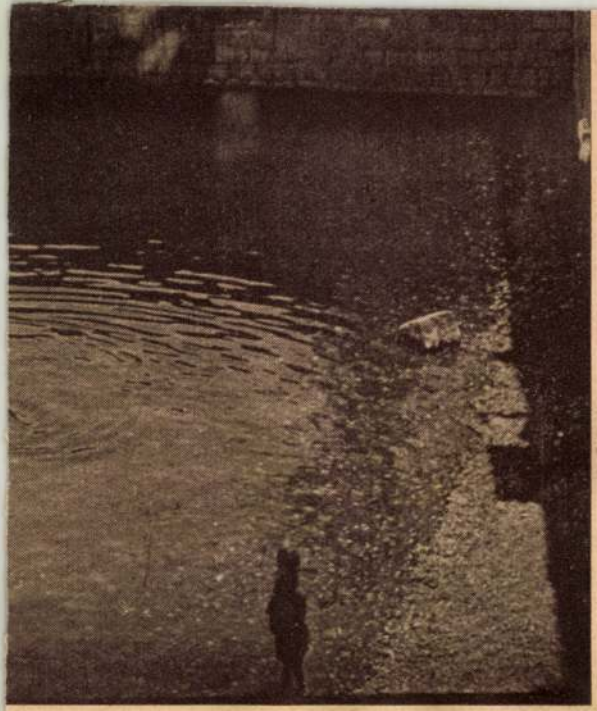

)lf Sándor Wien felvétele.)

Kunfy Lajos

Mil. Orczi ban | 1869. Erdts

1887/88 I. vendéglát

1887/88 II " "

± Somogy megye

Tégla, római V. 185, 186

Kunfy Lajos

Kejzi a Szépmüv-
Müzeumban

Liptó vármegye I. 87.

Érkezett 1905 dec. 4.

1071/1905 sz. (Kassa, 1905 dec. 2. 306 sz. a.)

Mihalik József kéri a múz. asztalos munkákért a sztudnika cégnek járó 10,353 K összegnek megküldését.

(válasz XII. 11. e. i. 512/905, 564/905)

Kunffy

Párisi világkiáll.
elismerő oklevél.

Vas. Up 1900, 569.

Künffy Alajos

1920. apr.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Tanulmányi, olajf. 4000.–

Olasz régészeti és művészeti szemelyzet

rangsora V. 204.

Kunfy Lajos

Művészet 1904. 407-409
-1905. 61
-1909. 297
-1911. 138, 139.
-1913. 133-136, 135-137

Magyar Művészet
1925. 233
1927 166, 606

Glatz Oszkár: Alkony 183 (614
1764 (198). — Arcképtanulmány
183 (614), 1512 (114). — Birkóró fin
183 (614), 1953 (240). — Cserfák a
183 (614), 2306 (331). — Est a Ha
183 (614), 1565 (133). — Este 21 (8
2378 (724). — Fahordók 183 (614). 1
(155). — Fogarasi Táj 183 (614), 39
(559). — Iga 62 (975), 4167 (84
— Mese 183 (614), 3956 (558). — S
tagh Sándorné arcképe 183 (614),
(559). — Tájkép 183 (614), 1724 (1

Künffy Lajos, festő, stb. marad,
l. 419. old., az első 5½ sor („... Műcsarnokban.")
Pont! Folytatólag, az utolsó 4 sor elhagyásával:
Több kiállítása volt Párisban is, gyűjteményes Bpesten
a Nemz. Szalonban (1924). Tagja a Képbarát egye-
sületének.

Künffy Lajos, festi mil
1869 ~~XI. 15.~~ ~~Orczin~~ Orczin
X. ~~[illegible]~~. 2.
Jogot vegrett, arten München-
ben és Párisban tanult. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~. A somogyi népelet
jelenetül festi. (Parasit
gyanuk temetése, A somogy-
tari tisztelettes úr stb).

...esto".

...ól.

Ut. Kép 32

„Üdvözítő"
jobbra fordult és fejét ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ dicsfény
...ely sugárkévékre oplik ~~fel~~; Középütt elvá-
...szöke haja vállaira omlik, szeme bar-
...szakálla nincs. ~~[illegible]~~ Köntöse alól ing
~~[illegible]~~

...méretei 52·5 : 40 cm.
...emzeti Muzeumból.

Jankov. 33

Kunffy Lajos, somogytúri

Műcsarnok

1916-17. téli kiáll. 294

1917. tav. kiáll. 420

1918 tav. kiáll. 47, 100

1918-19. téli kiáll

1919-20. téli kiáll. 464

1920-21. téli kiáll. 133, 503

1921. tav. kiáll. 108, 127

1922. jub. kiáll. 118, 122, 578, 521

1922. őszi kiáll. 217, 219

1923. Tav. kiáll. 419. 458, 468, 658

1924. tav. kiáll. 327, 338, 342

1925-26. akt kiáll. 32

1926. angol-magy. kiáll. 271, 284, 286, 288

1926. őszi kiáll. 63, 579

1926. téli kiáll. 78, 101, 109, 276

1927. tav. kiáll. 9, 74. 101

1927. magyar táj. 318. 328

346, 627

Szarnyasoltár III. 223

Kunffy Lajos

U. 663

Kunffy Lyri

U. 686

Kunffy Lajos

1924. febr. holl. Erdőll a Nemzeti Szalonban – Ezt az anyagot 1913-ban Párisban a Georges Petit-féle galeriában mutatta be.

284 mű –

Kunffy Lajos festőművész gyűjt. kiállításának katalógusa. 1924. febr.

785

Kobell Wilhelm

Parasztcsalád az istállóban. Aquatinta

~~Sh. Wouwermann után.~~

57 m. 64 sz.

§ K. 5. —

Kunffy Lajos

szul Orci 1869 okt. 2

~~Apr.~~
1913 Párisban, 1924
~~[illegible]~~ Budapesten volt
~~[illegible]~~ koll. Erali
Harateró aratók a
pécsi Muzeumban

Arató 1926. a genre
díjat kapta
a Miecsurmolda

Thieme-Becker
22 K. 104. 1

Kulcs vasból VII. 247

Kunffy Lajos

élete. Koll. Kiall.

Mennreti Halon

1924 febr

Irodalom V. 202.

Kunffy Lajos

Szód

Kunffy Lajos festőművész gyűjt. kiáll. katalogusa. 1924. febr. 2–17.

284 mű kiállítva.

K. 1913. a Georges Petit-féle galériában Parisban koll. kiáll. rendezett. Ez az anyag van itt bemutatva.

Kolozsvár VI. 64.

Kúnffy Lajos

a háború kitöréséig Párisban élt és 1913-ban a Georges Petit-féle galleriában kollektív kiállítást rendezett műveiből. Ezt a gyűjteményt a háború kitöréséhor sequestrálták a franciák. A gyűjteménynek zár alól való feloldása és haraszállítása igen nagy nehézségekbe ütközök, de sikerrel ját és ez a gyűjtemény az, meget a művész újabb művéivel kibővítve 1924 februárjában a Henrieti Salonban bemutatott. Összesen 284 művé volt kiállítva, egész működése kapcsolva.

Irod

Kúnffy Lajos festőművész gyűjteményes kiállításának katalogusa. 1924. febr.

Árpádkori ércem IX. 114.

Kunffy Lajos

MAPFE kiállatan 1925

állami passtelldíj

615

Gauermann Friedrich

Öz a farrásnál · Kny.

K. 2.—

222 m. 175 sz.

Kunffy Lajós dr

A somogytúri tisztele-
tes úr,
Normandiai majór részlet
olaff.
1924. Szépm. Múz.
Ezeken kívül egy
parasztfejet
vettek köle.
Megtudni
pontos ámét

Künfy Lajos dr, festő; szül. 1868 november 15-ei Kaposvárott

Kunffy Lajos

~~tg~~ Műcsarnok

1927. őszi kiáll. 337 – 378

kollektív kiállítás.

1928. tav. kiáll. 70, 72, 81

1928/29. téli kiáll. – 242, 252, 254

1929. tav. kiáll. – 87, 88, 89

Cékbeli

Kollányi Ferenc, prelátus, jaáki apát

VIII. 11.

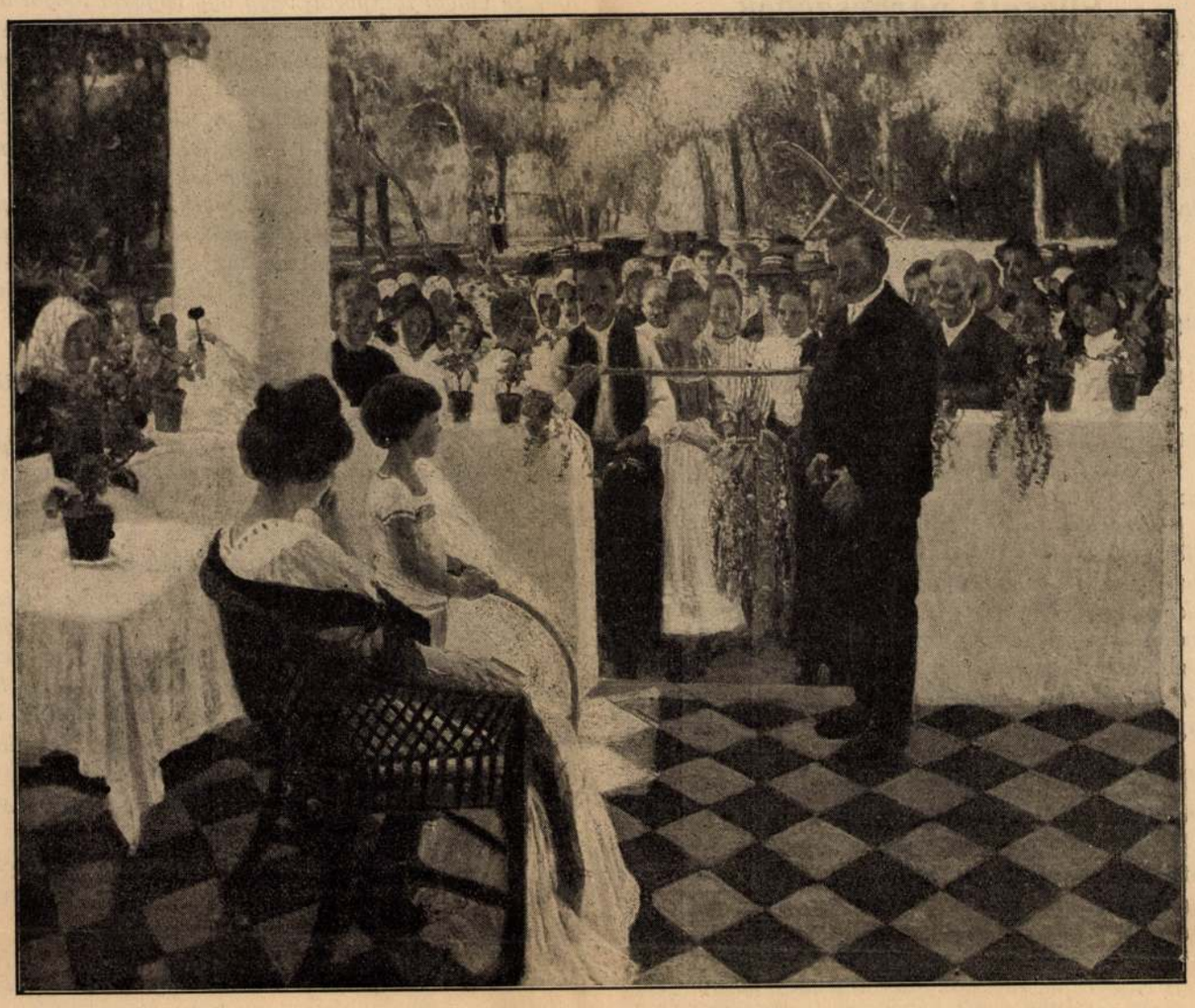

Kúnffy-kiállítás a Nemzeti Szalónban. Kúnffy Lajos: Aratási ünnep

A művészet hete

Ezen a héten több oly érdekes művészeti esemény torlódott össze, amelyek mindegyike külön is megérdemelné a méltatást. Ez meghaladja lapunk kereteit, egészen még sem hallgathatunk róluk, mert hiszen művelődésünknek ma legszebb, életenergiában leggazdagabb ága éppen a képzőművészet. Az első percben ennek megállapítása után szinte magától vetődik föl a kérdés: lesz-e, lehet-e folytatása. Mert hiszen ezer akadály tornyosul ma az elé, hogy az ifjú tehetségek szabadon művelhessék ki magukat. S óriási volna a veszteség, ha ezeket az akadályokat nem sikerülne leküzdeni.

Éppen ide vág a hét két nevezetes eseménye: a Szinyei Merse Pál-Társaság közgyűlése és a Képzőművészeti Ifjúság Segélyalapjának gyüjtő-akciója. Az utóbbi javában folyik és örvendezve látjuk, hogy van még magyar kulturember bőven, aki az első hívó szóra segítségére siet a rendkívül nehéz körülmények közt, hősies erőfeszítéssel dolgozó művész-fiatalságnak. A gyüjtés pár nap alatt mintegy 30 millió K-t eredményezett: még nem elég arra, hogy mindent biztosítson, ami biztosítandó, de már kifutja arra, hogy a legégetőbb bajokon segítsünk. A művészet barátainak egy lelkes kis köre fáradozik tovább ebben az irányban s megható látni, mint kerül innen is, onnan is, hol egy morzsa, hol egy kövérebb falat, hol vászon, hol pár zsák liszt, hol készpénz oda, ahol lerakják az alapjait a jövendő magyar művészetnek.

Ebben az irányban érdekes volt a Szinyei-Társaság évi beszámolója. Kitünt belőle, mily sok szegény ifjú tehetséget részesített segélyben, ösztöndíjban a lefolyt év alatt. Az ünnepi közgyűlés adataiból látjuk, hogy míg a Társaság egyrészt kitüntetésekben részesítette a lefolyt év alatt kiváló művekkel szerepelt művészeket, másrészt sok milliót juttatott fiatal kezdőknek s egy jelentékeny uti-stipendiumot is adományozott. A kitüntetettek elseje Pásztor János szobrász s éppen azt a temetői művét koszorúzta meg a Társaság, amelyet az Uj Idők néhány héttel ezelőtt reprodukcióban mutatott be közönségének. A megkoszorúzottak sorában van Nagy István festőművész, akit behatóan méltattunk nagy kiállítása alkalmából, van egy szobrász, Reményi József, aki finoman stilizált emlékérmeivel tünt föl s van egy fiatal grafikus, Varga Nándor, Olgyai Viktor mester tanítványa, akinek fejlődéséhez szép reményeket fűz a Társaság s aki máris értékes eredményeket ért el. Két és félmilliós külföldi tanulmányi stipendiumban részeltette a Társaság Foerstner Dénes fiatal festőt, Réti István mester tanítványát.

Csak ezt a pár tényt ragadjuk ki a jelentésből, mert belőlük látnivaló, hogy akadtak gondos és erélyes kezek, amelyek szeretettel sietnek a jövendő magyar művészet sorsát biztosítani.

Remélhetően oly viruló lesz a folytatás, mint amilyen a jelen.

Ez a *jelen* ezen a héten két nagyobbrétü kiállításban is mutatkozik be: Vaszary Jánosében és Kúnffy Lajosában. E két művész szinte antipódusa egymás-

Ellesett párbeszédek

(A magyar lovagiasságról, a parlamenti modorról és a szent korona képviselőjéről.)

— Megálljon, megálljon! Hová vágtat?

= A klubba, egy becsületbirósági tárgyaláson kell részt vennem. Igen komplikált csomót kell kigubancolnunk.

— Kis jogászok?

= Óh dehogy! Csak nem képzeli?

— Persze, a mai egyetemi hallgatók sokkal komolyabb emberek . . .

= Szóval: politikusok!

— Gondolhattam volna! Nohát vegye tudomásul: én a leghatározottabban tiltakozom az ilyen becsületügyi gubancolás ellen!

= Miért olyan mérges? És egyáltalában mi köze hozzá?

— Nagyon sok közöm van! Mert azok a lovagias politikusok az ülésszak berekesztése után hazamennek Mucsára és ott a kaszinóban rokon lelkekre találnak, akik ünneplik őket vitézi tetteikért, énnekem azonban minden esztendőben egypár hetet külföldön kell töltenem és én nem akarom, hogy a szállóbeli szobalányok és liftboyok mosolyogjanak, ha megtudják, hogy magyar ember vagyok.

= Hát mosolyognak?

— Ezt harminc esztendő óta csak a legritkább esetekben mulasztják el. A háború előtt azért nevettek, mert eszükbe jutottak azok a bárgyu Mikosch-adomák, amelyekkel teli volt a világ, most pedig azért vigyorognak, mert a magyar lovagiasságra gondolnak. Ennek a lovagiasságnak ma már olyan nevetséges és émelyítően romantikus íze van, mint valami megavasodott etnografiai furcsaságnak, teszem a sziciliai vendettának, az albán vérbarátságnak, a harakirinek, a spanyol bikaviadalnak, mit tudom én minek.

= Mi magyarok túlságosan érzékenyek és kényesek vagyunk . . .

— Az amerikaiak jóval önérzetesebbek, az angolok nem kevésbé kényesek, azért még sem lovagiaskodnak. Én azt állítom, nálunk a sok lovagias eljárás éppen azt bizonyítja, hogy kevés az igazi önérzetünk és nem vagyunk elég kényesek.

= Na hallja!

— Az önérzetes és kényes ember nem keveredik egykönnyen szócsatákba és nem hinném, hogy például Angliában egyáltalában gentlemanszámba vennék az olyan urat, aki, mihelyt indulatba jön, iszapvulkánként hányja ki magából a becsületsértéseket. Még kevésbé hiszem, hogy egy amerikai gentleman az olyan sértést, amilyenek a magyar nemzetgyülésen napirenden vannak, elintézettnek tekintené olyanféle elégtétellel, aminőt a magyar lovagiasság szokott adni.

= Volt már nálunk többször párbajellenes mozgalom, de rendesen csak akkor, ha valami halálos végü párbaj aktuálissá tette a kérdést. Egy idő mulva aztán megint elfelejtették, magyar szokás szerint.

— Ugyan kérem, a párbaj mint emberpusztító intézmény nem veszedelmes, sőt nem is komoly probléma! Ennél sokkal nagyobb pusztítást művel nálunk a villamoskocsi, de meg vagyok róla győződve, hogy Magyarországon a menykő is több embert vág agyon, mint a pisztolygolyó vagy a párbajkard. Értse meg: én nem vitatom el senki fiától azt a jogát, hogy úgy lövesse magát tomporán vagy úgy vágassa magát bográcsba, ahogyan neki tetszik, engem csak az a speciális alkotmányos lovagiasság háborít fel, amely jegyzőkönyvekben tombolja ki magát és amely a maga nagymosásával állandóan teliaggatja a nyilvános keritéseket. Engem az mérgesít, hogy mig a magyar tudósok, költők és művészek mindenáron azt szeretnék bebizonyítani a világnak, hogy mi komolyan veendő kulturnép vagyunk, addig minduntalan előperdül valami politikus, aki megint a Mikosch-romantika vedlett köpenyegét kanyarítja a nemzet nyakába.

= Ezt igen szépen tetszett mondani . . .

— A megzápult lovagiasság költőhelye a politika!

= A parlamentben néha olyan hang járja . . .

— Ki ne mondja, hogy korcsmai hang! Vigyázzon a nyelvére, nehogy a vendéglősök és korcsmárosok tiszteletre méltó ipartestülete felelősségre vonja önt!

= Hallja, ez egy kicsit paprikás!

— Mi a nemzetgyülés, mi a korcsma? Ne a hangzásuk, hanem a tartalmuk után értékelje a szavakat . . . Amióta elolvastam az Eöri-Szabó interpellációjáról szóló tudósitást, azóta minden sajtóbiróság előtt be merem bizonyítani, hogy Magyarországon az országház aranystukkós terme az egyetlen lokalitás, ahol ilyen hangon lehet beszélni.

= Mi lehetne ennek az orvossága? Házszabályrevizió?

— Nem hiszek benne, nálunk sohasem merik szarván fogni a bikát, helyesebben mondva az ökröt.

= Föltéve, hogy mégis meg merik fogni?

— Akkor egy ilyenféle rendelkezést fognak fölvenni a házszabályokba: A nemzetgyülésen úgy kell viselkedni, mint minden tisztességes társaságban.

= Mi az, hogy tisztességes társaság?

— Tisztességes társaság csak egyféle van. Minden társaság, ahol komoly és jóravaló emberek vannak együtt, tehát akármelyik munkás- vagy gazdagyülekezet.

= És a szankció?

— Csak egy lehet: aki nem tud tisztességesen viselkedni, az elveszti a mandátumát és egy egész ciklusón keresztül nem is választható meg ujból.

= Teringettét! Lehet a többség kezébe ekkora hatalmat adni?

— A többségébe nem lehet, de egyetlen ember kezébe lehet.

= ???

— Válasszák meg Magyarország legtiszteletreméltóbb jellemét „személynöknek", vagy nem bánom én „a szent korona képviselőjének", ruházzák fel óriás tekintéllyel és adjanak korlátlan hatalmat a kezébe. Ő nem lehet tagja egyik pártnak sem, ő nem is elnököl az üléseken, ő csak akkor lép akcióba, ha meg kell védeni a nemzetgyülés méltóságát. Ha egyetlen szóbeli kijelentésével meg tudja fosztani a renitens képviselőt a mandátumától, akkor (a fejemet teszem egy tökmag ellen!) csakhamar a magyar nemzetgyülés lesz a világ egyik legtiszteltebb testülete. És mondok még valamit!

= Köszönöm, nekem ennyi is elég!

Kúnffy-kiállítás a Nemzeti Szalónban. Kúnffy Lajos: Cigányok

nak, mert mig Vaszary a magyar modernség érzésvilágát tárja fel, addig Kúnffy mintegy a konzervativ elemet képviseli. Ez a különbség azért is felette szembeszökő, mert míg Vaszary a legeslegujabb alkotásait mutatja be az Ernst-Múzeumban, addig Kúnffy mintegy egész élete művének reprezentáns darabjait formálta kiállítássá a Nemzeti Szalonban. Hatalmas temperamentum sáfárkodik Vaszary kiállításán s éppen a festészet legillanóbb, legkevésbbé rendszerbe hozható elemével, a szinnel, amely viszont a maga tüzes erejével a legerősebb sugalló hatalmú s egészen közvetlen beszédű. Kúnffy csöndes temperamentum s műveinek alapja a rajz, amely viszont a legerősebb abstrakt eleme egy képnek s nem az érzelmekre hat, hanem a rációra apellál. Abban aztán egyeznek, hogy mind a ketten a magyar föld kinálta élményeket tárják elénk, Vaszary elsősorban a drágakövek mély szineibe átírt balatoni képein, Kúnffy pedig a somogyi parasztéletet mutató festményein. Véletlen, hogy két ily minden tekintetben más vágású művész került egyetlen hét programmjába, az eset maga mintegy aláhuzza azt a tényt, hogy művészetünk gazdag változatosságú.

Örömmel értesítjük előfizetőinket, hogy ajándék-műmellékletünket,

Csók István: Tavasz

című hírneves festményének kiválóan sikerült színnyomatát finom rajzpapir-keretben a 8., 9. és 10. számunkhoz mellékelve fogjuk szétküldeni.

A fellah-leány

— Elbeszélés —

Irta: **Szomaházy István**

Kilépett a szállodából, ahol szmokingos urakkal együtt ebédelt, s a franciás hallon túl egyiptomi hangulatokat akart találni, melyeknek kedvéért hetven órát hajózott a viharos tengeren. De a sötétből európai pózok meredtek eléje, zongora, tüllfüggöny az ablakokon, Girardi-kalapos idegenek sokasága, — semmi abból, amit Kairóban látni akart. Csüggedten akart belépni egy éjjeli mulatóhelyre, de mielőtt megtehette volna, egy turbános, komorarcu arab, keresztbetett karral meghajlott előtte.

— Én elvezetem hozzá! — mondta halkan s a szeme bizalomgerjesztően tekintett a francia úrra.

— Hozzá? Kihez? — kérdezte az idegen gyanakodva.

Azonnal eszébe jutott az asszony, akit a bazárokban, a szálloda halljában már többször látott, s aki nem azt a hatást tette rá, mintha túlzott érdeklődését sértőnek találta volna. Rámosolygott és titokzatos tekintettel tünt el a szálloda előtt várakozó batárban, mely gyorsan tovarobogott vele a külváros felé. Őrá gondolt volna ez a tarka burnuszokba burkolt sötét szobor?

— Igen, hozzá fogom elvezetni, de csak egyetlen föltétel alatt, — mondta az arab és fényes szeme megvillant az éjszakában. — Ha be engedi kötni a szemét, míg az autó ő hozzá elvisz bennünket. Ez az ő kivánsága, — én csak egyszerü tolmács vagyok, aki a hercegnő óhajtását elmondom önnek.

Az idegen összerezzent és szótalanul nézett maga elé. Hercegnő? vagy csak kalandornő, aki tőrbecsalja?

okos dolog-e légyottra menni egy ismeretlenhez egy ismeretlen városban? Vajjon, élve fog-e visszakerülni a szállodájába? Nem ravasz gonosztévők használják-e ki ostoba bizalmát? Mindenesetre védekezni próbált s egy mentegetőző mozdulatot tett.

— Autón? De nekem nincs annyi pénzem, hogy az autót kifizethessem.

Az arab megbillentette a fejét.

— Nem baj, ez ne okozzon gondot önnek. Én fogom kifizetni a költséget, ez az utasításom a hercegnőtől. A pénz miatt nem kell lemondania a kalandjáról.

A francia még egy pillanatig tünődött, arra az eshetőségre gondolt, hogy nem a pénzeért, de a kihivó kacérkodásáért fogják meggyilkolni. De aztán maga előtt látta megint az asszonyt, aki illusztrált lapja mögül mosolyogva nézett rá a szállodában s mivel egyébként nem volt gyáva fickó, beleegyezése jeléül megérintette a titokzatos férfi vállát.

— Mehetünk — mondta röviden.

Az arab füttyentett s a szálloda mellékutcájából hatalmas autó kanyarodott a főbejárat felé. Mindketten beültek, de mielőtt a kocsi megindult volna, az arab fekete selyemkendőt vett ki burnusza zsebéből s szorosan bekötötte vele új ismerőse szemét. Aztán veszett száguldozással megindultak: hol jobbra, hol balra, hidakon keresztül, melyek kongtak az autó kerekei alatt s végül megálltak egy kerti ház előtt, melynek ablakaiból francia keringők hangjai hallatszottak ki. Az arab azonban most sem engedte meg, hogy szemeiről levegye a kötéléket, hanem karonfogva vezette föl a lépcsőkön, zegzúgos folyosókon vitte keresztül, s végre, egy ajtónyitás után, így szólott:

— Helyben vagyunk.

Leoldotta a selyemkendőt az idegen szeméről, aki egy puha szőnyegfészekben találta magát s csodálkozva nézte a csillagokat, melyek a menyezeten ragyogtak. Ez már az igazi Kelet volt, melyről szajnaparti otthonában álmodott. Mire körülnézett, vezetője eltűnt, de nem volt ideje a csodálkozásra, mert az egyik szőnyegfüggöny meglibbent s kiváncsian, mosolyogva állt előtte az asszony, akinek kedvéért az éjjeli kalandot megkockáztatta.

— Szebbnek találja ezt a kis fészket, mint a szálloda hallját? — kérdezte kisleányos kacérsággal.

Az idegen nem felelt mindjárt: az a gyanu merült föl lelkében, hogy nem is az a nő áll előtte, aki a Graphic mögül őt nézte. Az társaságbeli úrinőnek látszott — kreol arcbőre elárulta, hogy egy más fajtából, — ez egyszerü fellah-leány volt, aki szines paplant viselt, melynek egy résén keresztül elefántcsont válla kifehérlett. A hangja is másnak tetszett, mint amilyennek képzelte. De mindez nem hangolta le: akár ő volt, akár egy másik, karcsu istennőnek látta a szőnyeges szobácskában s egyedül volt vele mérhetetlen kilométereken túl Páristól, ahol ilyenkor részeg diákok baktatnak föl a Montmartre lejtőjére.

— Szebbnek? Úgy érzem magam, mintha a Pierre Loti álmai valósultak volna meg számomra. Kicsoda ön tulajdonképpen? Fellah-nő létére hogy beszél ily tökéletesen franciául? És hogyan tudta, hogy éjjel-nappal maga jár az eszemben? Hogy mióta Egyiptom földjére léptem, jóformán mindig maga jár az eszemben?

— Ezt minden nő érzi, — mondta bájosan elpirulva az arab nő. — De most üljön le mellém és beszélgessünk kissé azokról a dolgokról, melyek magát érdeklik. Mióta van itt a piramisok országában? Mi célból jött ide? Téli szórakozás, üzlet, vagy komoly tanulmány? Maga is a szegény fáraók siri nyugalmát akarja megbolygatni? És mi tetszett önnek rajtam? Az idegenszerüség, melyben mindig örömet találnak a férfiak, vagy a szerény kis kokettéria, amit megengedtem magamnak? Mondjon meg mindent őszintén, mert aszerint leszek kedves magához, hogy igazat beszél vagy üres bókokat mond. Ezt én ki fogom érezni a legelső szavaiból, ne fárassza magát tehát azzal, hogy a kalandszomját aranyos papirba csomagolja.

A férfi most már leült az asszony mellé az alacsony szőnyegpamlagra s kicsit gondolkodva ráncolta össze a szemöldökét.

— Ha igazat akarok mondani, nem is igen tudom, mit válaszoljak a kérdésére. Az idegenszerü volta épp úgy vonzott, mint a szépsége, s azt is megéreztem, hogy közeledési szándékomat nem találja bántónak. Akárhogy van, bátran el merem mondani, hogy életemnek ez a legboldogabb estéje. És ünnepélyes igéretet is teszek magának: sohasem fogok kisérletet tenni, hogy a nevét és a viszonyait megtudjam. Igy talán szebb is, mintha nem lebegne valami titokzatosság a találkozásunk fölött.

Át akarta ölelni a nő karcsu derekát, de az ügyesen kisiklott ez offenziva elől és egy tükör előtt megigazította fölbomlott haját.

— Monsieur, nem hiszi, hogy ez kissé korai? — mondta incselkedve.

A férfi közeledni akart a tükörhöz, de feleútjában megállt: egy arabs férfi, törrel és pisztolyokkal az övében, belépett a szemben levő szőnyegajtón. A szeme villámlott és keze odakapott a tőrhöz, melynek nyelét évszázados mozaikok ékesítették.

Dermedten álltak mind a hárman, aztán a nő nagyot sikoltott, s az arabs férfi fölemelte büszke fejét.

— Meg fogsz halni! — mondta majdnem közömbösen s a tőrt kirántotta hüvelyéből. Belopództál a házamba és bünre akartad csábitani a feleségemet. A te hazádban talán nevetnek az ilyesmin, — láttam egy színdarabban, amit francia komédiások játszottak, — de itt évszázadok óta halál jár érte.

A nő hiszterikusan omlott a szőnyeges divánra, a férfi pedig parancsoló mozdulattal nyújtotta feléje tőrös kezét.

— Kövess! — mondta szigoruan.

Annyi keménység és elszántság volt ebben a szóban, hogy a francia önkénytelenül engedelmeskedett. Hova viszik? Mint fognak végezni vele? Sohasem fogja látni a szajnai hidakat, a Comedie-t, a kávéházi terrászt, ahol barátaival csevegni szokott esténkint? Sohasem fogja látni öreg anyját, aki a Provence egy kis falujában várakozik rá. Kicsit elérzékenyedett, aztán gúnyosan és rezignáltan vállat vont.

— El lehettem rá készülve, hogy igy fog végződni a kalandom, — mondta magában akasztófahumorral. — De mindenesetre bizonyos, hogy drágán fogják megfizetni az életemet!

Követte az arabs férfit néhány homályos szobán át, de egyszerre belekáprázott a szeme a fényességbe: ragyogó báltermet látott maga előtt, melynek csillárai alatt jelmezes nők és férfiak sokasága hullámzott. Még nem tért magához meglepetéséből, mikor vezetője egy pofaszakállas, kövér úr előtt állott meg vele, aki XIV. Lajosnak öltözködve állt egy pálmagruppos sarokban.

— Excellenciád, — mondta az arabs és a hangja most egészen másképp csengett, mint az előbb, — engedje meg, hogy De Cedre urat, hires hazámfiát bemutassam önnek, aki azért jött Egyiptomba, hogy keleti motivumokat gyűjtsön legközelebbi regényéhez. Ha személyesen nem is, de hiréből bizonyosan ismeri excellenciád.

XIV. Lajos kezet szorított vele, s apró szemeivel jóságosan hunyorított.

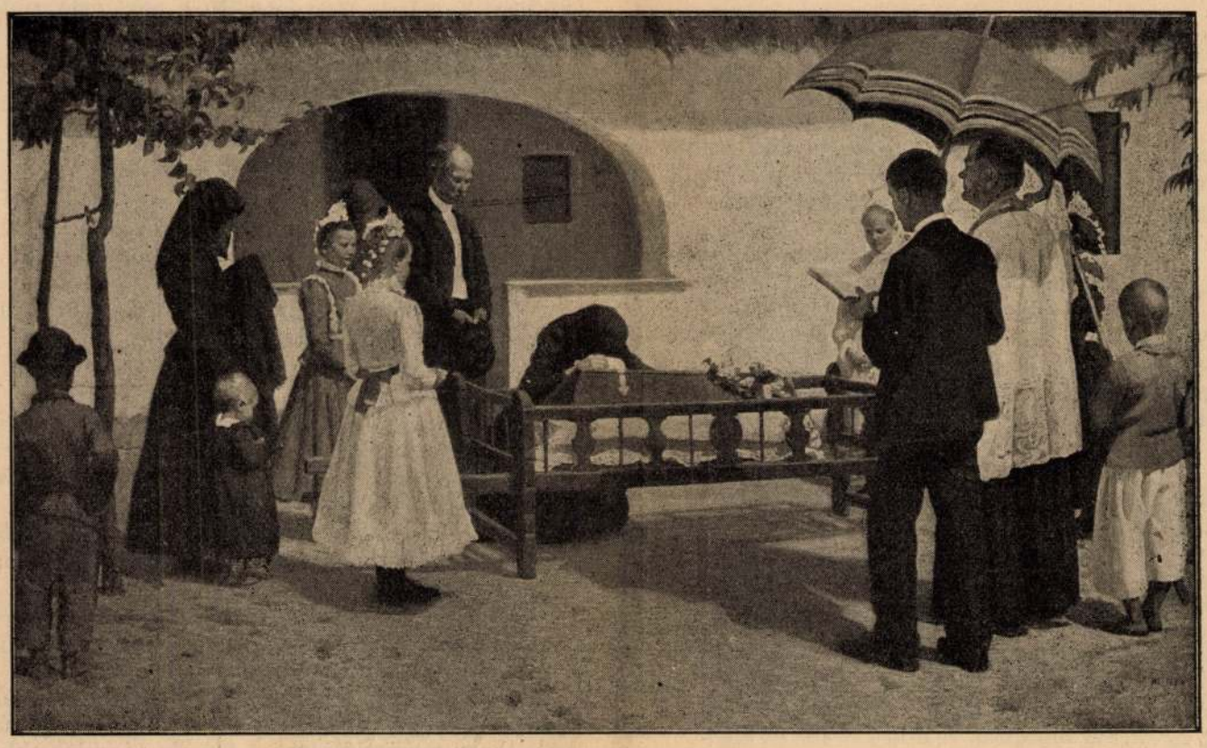

Kúnffy-kiállítás a Nemzeti Szalonban. Kúnffy Lajos: Temetés

med! És a szád, ez a piros cseresznye! Letépem, akarod?

— Akarom— mondta volna Veron, de abban a percben fölsikoltott, mert Miklós éles fehér fogai az ajkába haraptak.

— Jaj!

— Nem, nem, nem, — mondta Miklós, — aztán megint csókok hulltak a megsebzett szájra.

— Fáj még? — kérdezte Miklós és a hangja búgott, mint az orgona.

— Nem, nem, nem — mondta Veron és szorosabban ölelte magához.

Künn a folyosón léptek hallatszottak. Miklós hirtelen fölugrott.

A lépések megálltak az ajtó előtt és valakinek a mély lélegzése hallatszott.

— Mi a fene! — mondta Miklós, — itt valaki hallgatózik.

És odament az ajtóhoz és kinyitotta.

Veron fölkacagott.

A nyitott ajtó előtt Nero állt és leütött fejjel, alulról fölfelé nézett föl a gazdájára, aztán be a szobába, ahol Veron ült.

— Nero! — kiáltott föl Veron örömmel.

— Hát te vagy az! — kiáltott Miklós és hirtelen elfutotta a düh. Fölemelte a lábát és nagyot rugott a kutya oldalába, aki erre fájdalmasan fölvonított és lefeküdt a földre.

Veron elsápadt és odaugrott az ajtóhoz.

— Miklós, — mondta, — Miklós, hogy tudja bántani a szegényt!

— Komisz dög! — kiáltott Miklós haraggal. — Hát nem azt hittem, hogy valaki emberféle jár itt az ajtó előtt! Majd megtanítom, hogyan leselkedjen utánam!

— Nézze csak, Miklós, — mondta Veron és lehajolt Nerohoz, — a lábai tele vannak hóval. Rájuk van fagyva a hó, azért kopogott úgy szegény! Hogy tudta bántani?

És barna, meleg szeme szomoruan és szemrehányóan tapadt Miklós arcára.

Az kissé elszégyelte magát és tanácstalanul nézett a kutyára, akinek torkán kis nyöszörgő hangok törtek ki, de azért ott feküdt a küszöbön, mozdulatlanul.

— Szegény Nero! — mondta Veron, — bizonyosan fázott és be akart jönni hozzám, mert nagyon szeret engem. És maga úgy bánt vele!

— Menjen a konyhába, ha fázik, — mindta Miklós, — ki mondta neki, hogy idejőjjön!

— De mikor úgy szeret engem, — mondta Veron — gyere be Nero, gyere be, melegedj meg te szegény, no ne félj, nem bánt többet senki!

Bevitte a szobába és egy pokrócot oda dobott számára a tűz elé.

Nero lefeküdt és félénk pillantásokat vetett visszza Miklósra, aki még mindég ott állt az ajtó előtt és haragosnak látszott.

— No Miklós, — mondta neki Veron békitő meleg hangon, — hát ne haragudjon rá! Nézze hogyan reszket szegény!

— Vesszen meg, — mondta Miklós haraggal. — Ma kétszer is fölverte a nyulat és otthagyta. Már odakinn is kapott tőlem a korbáccsal. Nem tudom mi lelte ezt a dögöt. Egészen elromlott, mig én Kassán voltam. Már semmire se jó! Maga meg csak kényeztesse! Nem macska az, hogy simogassák és nyalánksággal tartsák! Nero, ki innen! Takarodsz a szobából! Nézze meg az ember!

Kinyitotta az ajtót és rajta a kutya félénken, leütött fejjel oldalogva kiment, folyton Miklós felé nézve . . .

— Ne szoktassa úgy ide! — mondta aztán Miklós, mikor megint ketten voltak és karjait átfonta Veron derekán. De Veron kibontakozott az ölelésből.

— Ne Miklós, — mondta komolyan, — most ne!

Miklós megütközve nézett az arcába.

— Csak nem haragszik ezért a nyomorult kutyáért! — mondta neki.

— Nem Miklós, de . . .

— De . . .

Uj idők 1924. XXX. 7-7.

— Valami fáj nekem. Nem tudom mi! Ne tegye ezt többet! Ugy-e nem teszi?

— Ha magának úgy fáj, akkor nem teszem! Hát ilyen érzékeny maga?

— Igen. Ilyen érzékeny vagyok, — mondta Veron és belenézett Miklós szemébe szomorúan és mintha bocsánatot kérne tőle, — szegény Nero nem tudhatta, hogy mi itt vagyunk és hogy csókolódzunk.

Miklós nevetett.

— Igaza van, Veron. Egy kicsit megfeledkeztem magamról. Haragszik?

— Nem, — mondta Veron. De azért az ajkát elfordította tőle és nem engedte, hogy megcsókolja többet és később is a vacsora után, mikor belopózott hozzá egy percre, néhány futó csókra, Veron vonakodva engedte át a száját és lecsukta szemét, hogy ne lássa benne a szomoru kifejezést.

— Micsoda gyerek! — gondolta magában Miklós, mikor visszament az öreghez, — soha ilyet még nem láttam. Ha más mondaná, hogy van ilyen, el sem hinném! Veron, kis bolond Veron! A szája pedig mint egy asszonyé, olyan érett, olyan kész, olyan forró. Megbolondulok tőle!

Vacsora után arról tanácskozott a két Zelenkay, milyen legyen a Szilveszter-este.

Hodoláék hivták őket, hogy menjenek hozzájuk, de Gyuri bácsi miatt nem volt tanácsos kimenni a házból a rettentő hidegben. A füleki orvos meleg pakolást ajánlott s hogy ujév után György úr haladéktalanul menjen fel Pestre a Lukács-fürdőbe és legalább egy hónapig használja ott az iszapos fürdőket és a pakolásokat, különben a baja egyre rosszabbodni fog.

György úr szidta az orvost, aki mindég ugyanazt a dolgot hajtogatja! Majd, hogy ő Pestre menjen és beüljön az iszapba és arra költse a sok pénzt! Többet ér az, ha a Bori kivasalja a lábát, minden este jó tüzes vassal egypárszor végig húz rajta. Tavaly is az segített, igaz, hogy csak rövid időre és a kutya szakgatás megint visszajött. De ami egyszer jó volt, az másodszor is jó lesz és legalább nem kell Pesten ülni egy hónapig.

Hanem a Szilveszter!

Nagynehezen mégis elhatározták, hogy Hodoláékhoz mennek, ahol a fél környék együtt lesz és ennél maradtak.

Veron megkisérelte lebeszélni Gyuri bácsit a mulatságról. Mi lesz, ha a nagy hidegben megfázik és még betegebb lesz? Nem volna-e jobb sehova se menni? Szépen itthon maradni, csöndben ünnepet tartani? — Ó, Veron, itthon érzi magát a legjobban. Nem is való, hogy ő, aki gyászban van, odamenjen a vigadozók közé. Amugy sem táncolhat! De Gyuri bácsi nem engedett.

— Majd bebónyáltok engem, mint egy kisaszszonyt, — mondta — és akkor nem lesz semmi baj! Ha sokat beszélsz Veron, még csárdást is táncolok a lányokkal. Hát vén ember vagyok én, hogy már csak kuckóban üljek? De bizony elmegvünk, te is jössz! Hadd lássák, micsoda virágszál nyilik a Zelenkay-portán! Hátha lesz ott olyan csinos legény, aki neked is megtetszik. A Taraczky-fiuk is ott lesznek, a Visiek is, a Tótfalusiak.

Miklós nevetett.

— A Taraczky-gyerekek a nagy lófogukkal? — mondta gőgösen, — no azokba aligha szeret bele Veron.

— Hát a Visiek? a Galgócziak? — mondta az öreg. — Bizony nem árt Veron, ha egy kicsit kinyitod a szemed! Többet ér az a francia leckéknél!

— Hajnóczy nem lesz ott? — kérdezte hirtelen Veron.

— Nem hiszem, hogy a báró úr leereszkednék oda, ahol isznak és táncolnak. Nem neki való mulatság az!

— Talán szeretné Veron, ha ott volna? — kérdezte hirtelen Miklós és Veronra nézett.

Az meglepetten emelte rá a szemét.

— Nagy a barátság, — mondta az öreg.

— Hajnóczy Géza jó ember, — mondta Veron, — én nagyon becsülöm őt.

Miklós kelletlenül rántott egyet a vállán.

— Mit tud róla? — kérdezte Veront. — Ki ismeri azt az embert?

— Én ismerem, — mondta Veron, — az talán még sohasem bántott senkit.

Miklós gúnyosan huzta össze a szemét és a levegőbe nevetett.

— Talán még a kutyáját se rugta oldalba soha mi? — kérdezte Verontól célzatosan.

— Bizonyosan nem, — mondta Veron és elpirult, mert szégyelte, hogy Miklós kicsufolja.

— Itt van ni, — mondta Miklós, — apám vőlegényt keres a Veronnak, ő pedig már talán választott is. A Hajnóczy Gézát!

— No azt jól kiválasztottad, — mondta az öreg, — az sohasem házasodik meg! Ha csak a Belzebub leányát el nem veszi. Az éppen hozzávaló volna.

Veron hallgatott. Mit is felelhetett volna! Miklós a kötekedő szemével folyton nézte és ő most úgy érezte, hogy megint fájdalmat okoz neki, mint akkor, mikor Nerot megrugta. Hogy is lehet egy védtelen kutyát úgy bántani, mint Miklós tette! És hogy lehet kicsufolni egy szomoru embert, akin olyan nagy családi szerencsétlenség emléke sulyosodik!

Fölkelt az asztaltól és indult kifelé.

— Hát megyünk Hodoláékhoz, — kiáltott utána az öreg — ennyiben maradtunk.

— Ahogy Gyuri bácsinak tetszik, — mondta Veron — engedelmesen.

Folytatjuk

Magyar parasztok

Olyan mindegy: hogy' hívják őket
Mióta élnek: Pál, vagy János,
Egyforma mind, ők nem éreznek
Rokonságot a nagy világhoz.
Mint a búzájuk a határban,
Amely az ősi földön termett,
Mint a hajtás az erdő mélyén,
A falujoknak megszületnek.
Gyermekostor ott pattog vígan
Kicsiny kezükben útcahosszat
S a kalapjuknál legénysorban
Víg bokréták ott nyíladoznak.
Rádőlnek az ekeszarvára
S a barázdába mennek, mennek,
A földjük hosszát mindig mérik,
De a világra nem figyelnek.
Ha örömük van, eldalolják
S elszáll vele pacsirta szárnya,
Ha bánatuk van, borús arccal
Beleszántják a barázdába.
És lassan, lassan mindig húllnak
Az élet munkás nagy sodrából
S minden örömük azután már
Egy pipa dohány, egy pohár bor.
Aztán hajuk nagyon fehér lesz
S nagyon sok lesz arcuk redője
S észrevétlen aludni mennek
Az akáclombos temetőbe.

Szigethy Ferenc

KUNFY LAJOS

Ha, mint Diderot mondja, a Szép érzése nem egyéb, mint a megfigyelések hosszú sorozatának az eredménye, úgy a megfigyelés képessége bizonyára az emberek egy válogatott körének: a gondolat, a művészet, az értelmesség egy élite-jének a kiváltsága, mely szemben állván az alkotással és megnyilatkozásának a sokszerűségével, fel tudja fogni azt a nagyságot és költészetet, azt az Igazat és Szépet, mely belőle kisugárzik. Úgyszintén megragadja azt az érzelmet, mely belőle kirezdül, hogy a lelket felemelje, a gondolatot megnemesítse, a tehetséget meghatározza, és valósággal megadja azt az adományt, a melynél fogva képes legyen meglátni, megfigyelni s művészettel és következésképen megindulással azokat az érzeteket, amelyeket a széppel s a gondolkodó és megfigyelő humanizmussal való érintkezés vált ki. A szép, melyet ilyenkor az a hivatott élite megpillant s amely formáinak és megjelenéseinek egész sokféleségében bontakozik ki előtte, olyan érzeteket tart fenn a számára, amelyek a közönyösek számára, azok számára, akiknek a tekintete mindig a földre van szegezve, a röghöz van tapadva, anélkül, hogy csak sejtenék is, hogy az égen csillagok is vannak, teljességgel hozzáférhetetlenek.

Ezek azok az eszmék, amelyekkel Kunfy Lajos telítve van. Magyarországban, Orciban született 1869-ben és művészi képzelete minden bizonnyal itt ébredt fel akkor, amikor álmodozva járt szülőföldjének termékeny, festői és erdős rónaságain, állandó érintkezésben a költészettel teljes őstermészettel, egy olyan paraszti nép között, mely féltékenyen őrzi hagyományait és ragaszkodik az ideáljaihoz és épp oly szilárdan megalapozott szokásaihoz, mint amilyen szilárd hajlékának a küszöbe: egy szép és erőteljes faj között, melynek jelleme és patriarchalis erkölcsei rendkívül érdekesek és méltók a tanulmányozásra.

Ezt a tanulmányozást Kunfy Lajos nem is mulasztotta el. Egyébiránt mindez olyan útra terelte őt, amelyet később nem minden szerencse nélkül követett. El lehet róla mondani, hogy a kiváltságos emberek közül való. A fiatal művész életörömét csak szította az, hogy olyan család körében élhetett, mely soha se ellenezte művészi aspirációit, sőt örömmel nézte azok ébredését. Az igaz, hogy apjának élénk emlékezetében volt még az a négy esztendő, amelyet a művészet és a múzeumok hazájában töltött, mialatt a magyar légióban Olaszország függetlenségeért küzdött. És az anyja, családi tűzhelyének, — amely körül az elmékben és a szívekben a művészetnek is meg volt a maga helye, — igazi őrző angyala, nem volt-e ő maga is egy tökéletes zenésznő s egy valóságos művésznő, amikor azoknak a csodás hímzéseknek a megalkotásáról volt szó, amelyeknek titka a magyar hölgyeknek a kezében van? Ebben a predesztinált környezetben Kunfy Lajos

Művészet 1913.

eszméi csak gyarapodtak és finomodtak. És milyen lelkesedéssel engedte át magát a hajlamainak, anélkül, hogy azért tanulmányait, amelyeket a kaposvári gimnáziumban végzett, elhanyagolta volna. Ámbár az érettségit szerencsésen letette, még se volt sohase valami nagyon erős a tanulmányozásban, más hajlamok, más eszmék hevítették. Így, még mint serdülő fiú, telerajzolgatta a szülői ház falait és valódi festékek hiányában, mindenféle füveket tört meg, hogy valahogy kikapja belőlük azokat a színeket, amelyek a képzeletét már megillették. Egy szép napon, a kaposvári gimnáziumban, anélkül, hogy a rajzhoz csak konyított volna is, titokban lerajzolta egyik tanárát. Ez a rajz valóságos revelációként hatott és a tanár meglátván arcvonásainak igaz hogy naivan, de mégis oly találóan megörökített mását, a rajzot megőrizte és nem tehetett egyebet, mint hogy szemet húnyt tetten ért tanítványának a kihágása felett. Az ilyen meglepő hajlandóságot istápolni kellett. Ettől a perctől kezdve a fiatal Kunfy szülői elhatározták, hogy fiúkat rajzolni taníttatják Koroknyay Ottó — a későbbi Munkácsy-tanítvány — és Galimberti, egy olasz művész által, akik mindaketten a szomszéd városban laktak.

Később jogi tanulmányaival párhuzamosan, melyeket a budapesti egyetemen végzett, a mintarajziskolának is látogatója volt. Első képei ebből az időből valók. Miután letette a doktorátust és mint egyéves önkéntes katonai kötelezettségének is eleget tett, teljesen a festészetre adta magát és Münchenbe ment.

Ott első mestere Hollósy Simon volt, akinek, mint eredeti és rokonszenves egyéniségnek kezdetben igen nagy befolyása volt Kunfy Lajosra. 1890-ben ragyogott a legfényesebben Bastien-Lepage dicsősége, mely Münchenben is nem egy eszmét és elvet felforgatott; akkortól kezdve mindennek naturalisztikusnak és plein-air-nek kellett lennie.

Az oktatásnak ebben a rendszerében volt valami túlzás, mert, mint Etienne Launy az Academie Française-ben tartott székfoglalójában oly helyesen és olyan nagy súllyal mondta: „Ha a művészet hanyatlásnak indul akkor, amikor a művész, aki a mult szolgalelkű imádója, nem önt bele új ihletet: egy másfajta hanyatlást készít elő akkor is, ha nagyon is merészen túlbecsüli magát".

Egy olyan szellemre, mint a Hollósyé, Bastien-Lepage-nek a hatása csak szerencsés lehetett. De vajjon szerencsés volt-e a fiatal és tüzes növendékekre is, akik nagyon is sokat tartottak magukról és akiknek a képzettsége a rajz és a kompozició tekintetében még nagyon is fogyatékos volt?

Budapest és München nem tetézhették Kunfy Lajos becsvágyát.

Néhány bajtársa Párisból visszatérve elmondta neki ott szerzett benyomásait, mire 1898-ban ő is Párisba ment és szintén megadta magát ezeknek a lenyűgöző benyomásoknak.

Páris egyébiránt, a maga eklekticizmusával és ragyogásával különösen vonzó a művészek számára s első sorban a magyar művész, az ízlés és az érzés bizonyos rokon vonásait fedezheti fel falai közt.

Párisban, ahol Kunfy Lajos azóta a téli szezont állandóan tölteni szokta, a Julian Akademián kezdetben Jean-Paul Laurens és Benjamin Constant voltak a tanárai, de különösen az utóbbi volt reá a legnagyobb hatással. Azt mondhatnók, hogy Hollósy és Benjamin Constant együttes hatása volt az, mely az ő tehetségét irányította. Benjamin Constant különösen sokra becsülte fiatal tanítványának a munkáit és egy ízben a növendékek összessége előtt a legjobb tanulmányok egyikének mondotta azt, amelyet a fiatal magyar művész éppen akkor fejezett be.

A párisi Salon des Artistes Françaisbe 1894-ben küldte be első képét, a „Five o' clock"-ot, a következő években pedig Budapesten állította ki. Párisba visszatérve 1899-ben a „Société Nationale des Beaux Arts"-ban feltünést keltett: „Vitatkozó papok" című festményével: a Saint-Germain-templom előtt egy gázlámpa alatt, éjszakának idején három abbé vitatkozik. Ugyanabban az évben festette meg: „A nimfa" című képet, melyet a budapesti Szépművészeti Múzeum vásárolt meg s mely a művésznek egyik mesterműve. Ettől az időtől kezdve Kunfy Lajos minden évben kiállít Párisban néhány fest-

CIGÁNYOK
KUNFY LAJOS FESTMÉNYE

tásán méltó feltünést keltett a „Cigánypurdék“ című kép, továbbá a „Vasárnap a faluban“, mely azt a falut ábrázolja, amelynek a keretében a művész oly szívesen kelti életre gyermekkori édes emlékeit.

Arcképei közül említésre méltók: „Madame Kunfy“ — a művész fiatal és bájos felesége, „Madame Léon L'hermitte“, „Mme Clêmenceau“, „Comtesse de Morphy“, „Mlle L. Garnier“, „Mlle Roussy“, „M. Henri Garnier“, „M. Paul de Tallais“ és egy kékruhás elegáns hölgy arcképe.

Amint lelki szemeink előtt elvonulnak a művésznek az alkotásai a maguk sokféleségében, az az érzésünk, hogy itt egy tehetséges festővel van dolgunk, akinek a tehetsége azonban nem szorítkozik egy genre, vagy egy forma szűk körére. Erőteljes egyéniségről tesznek tanuságot, amely az eszközöknek kiapadhatatlan bőségével képes magát kifejezni, amely bőség képzeletének és szellemének gazdag forrásából fakad.

A Société des Artistes Français és a Société Nationale des Beaux Arts kiállításán elért sikerei mellé méltán sorakozik a Salon d'Automne-ban elért sikerei, amelynek alapitása óta sociétaira-je. 1905-ben megkapta a Légion d'Honeur lovagkeresztjét. Ez volt a művész igazi fölkenettetése. De evvel együtt feltámadtak benne a művészélet örökletes árnyoldalainak a gondolatai: senki sem próféta a maga hazájában!

De sebaj.

Kunfy Lajostól távol áll minden — duzzogás.

A művész élete igazán túlságosan könnyű, sőt tán unalmas volna, ha a virágok közt, melyek az Igaz, a Szép és a Jó felé vezető útját elborítják, nem akadna néhány tövis is.

(Páris.) LÉOPOLD HONORÉ

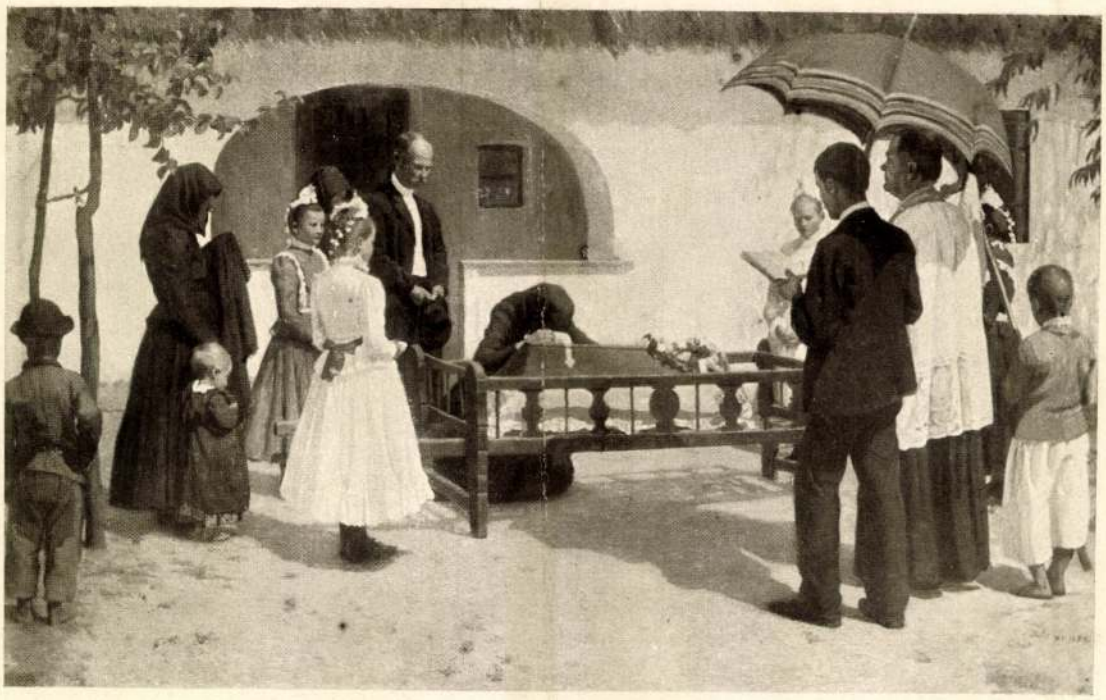

FALUSI TEMETÉS
KUNFY LAJOS FESTMÉNYE

ményt, pasztellt vagy rajzot és minden kiállításon elért sikere jobban és jobban igazolja a művészhez fűzött várakozásokat, akinek a tudása egyre gyarapszik, egyre jellegzetesebbé válik, akár arcképekkel áll elő, akár pedig verve-el és eredetiséggel megfestett életképeket fest, amelyeknek tárgyát legtöbbször a magyar falusi életből meríti, melynek jellemét és megkülönböztető vonásait pompásan tudja vásznain megörökíteni.

Bármily lenyűgöző legyen is Páris, még se tudja Kunfy Lajossal feledtetni a hazai rögöt: ő sohase válik idegenben asszimilálódott magyarrá! Művei nem igazolják-e ezt állandóan a legnagyobb erővel és hangsúllyal? Szüntelenül maga előtt látja Orci napos rónaságait, csodásan fehér és széles országútjait, festői facsoportjait s a magyar típusok jellemző és festői silhouettes-jeit, valamint a tarka viseletbe öltözött parasztokat rikító színeikkel, melyek élénk foltokkal szórják tele a vibráló levegő harmoniáját.

Minden képében benne van az, amit bele akart tenni, a vonal, mely lendül, a tónus mely magával ragad, a jellemző erő, mely meghatározza a dolgokat és mindez egy olyan művésznek a látása, megfigyelése és tanulmányozása alapján, akinek az irónja épp oly engedelmes, mint az ecsetje.

Ezenkívül emlékezhetünk még mély érzést lehelő vásznára: „Bretagniak imádkoznak a tengerparton", továbbá a „Kétségbeesés"-re, mely szürkés tónusával az aktfestészetnek egy kiváló darabja; a „Falusi plébános"-ra, mely az életből van ellesve; a megható és festői „Temetés"-re; a mélyreható megfigyelés szülte „Iskolára"; a „Bivalyfogat"-ra, mely alkotójának állatfestő kiválóságairól tesz tanuságot. Itt vannak továbbá: a „Parasztmenyecskék vasárnapi díszben", a „A szerelmesek", „Magyar típusok", a „Behavazott falu", mindmegannyi alkotás, amelyben a lokális tónus szerencsésen el van találva. Nem szabad megfeledkeznünk „Az aratók koronájá"-ról, amelyben a fény, a levegő, a színek harmonikusan vibrálnak és szinte énekelnek anélkül, hogy bántók volnának. A Société Nationale des Beaux Arts legutóbbi kiállí-

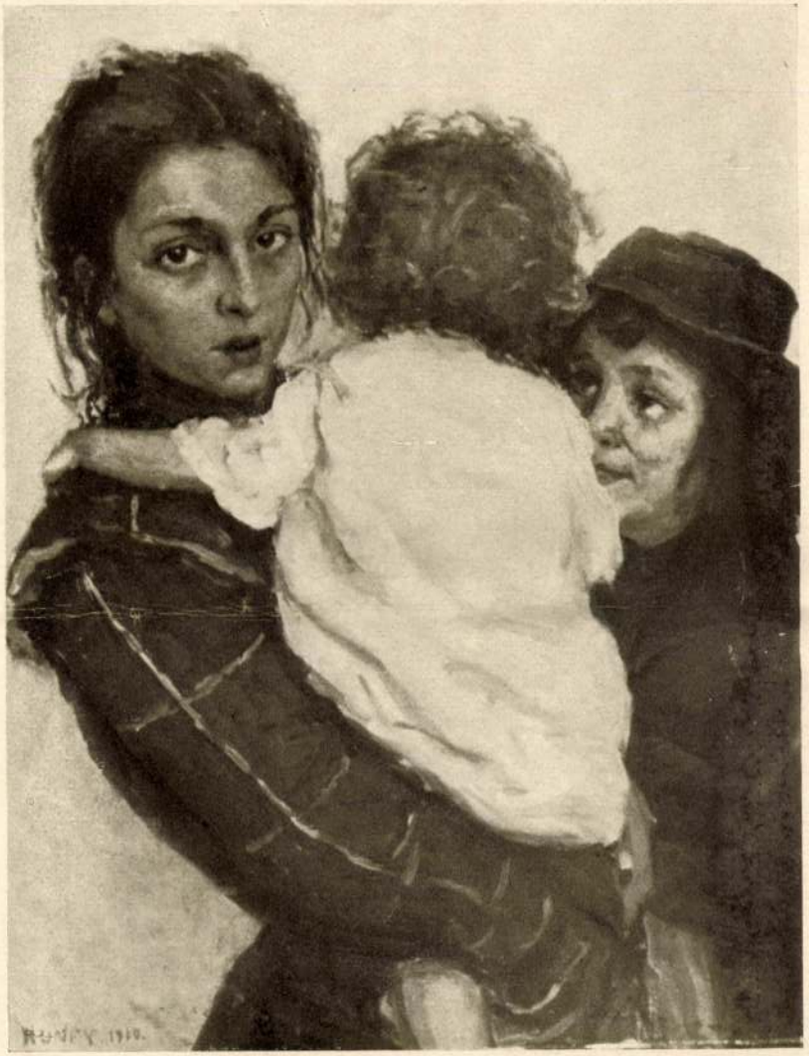

CIGÁNYGYEREKEK
KUNFY LAJOS FESTMÉNYE

CIGÁNYFIÚ
KUNFY LAJOS FESTMÉNYE

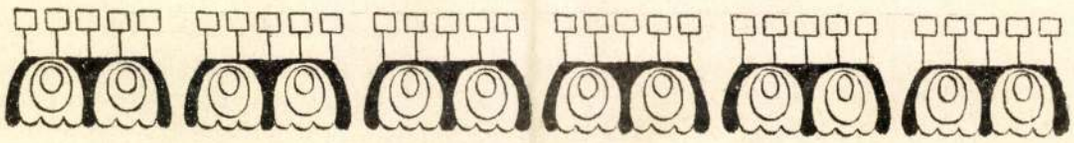

A RÓMAI NEMZETKÖZI MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KONGRESSZUS

Az elmult év okt. 16—21-ike közt tartották meg Rómában a X. nemzetközi művészettörténeti kongresszust. A kongresszus munkaprogrammját előre jól megfontolt elvek szerint állították össze. A részletkérdéseket, egyes emlékek bemutatását kizárták a tárgyalás köréből, azon helyes felfogásból indulva ki, hogy ilyenek megbeszélése végett nem érdemes kongresszusra összejönni, azoknak a folyóiratokban van helyük. A mai művészettörténeti kutatás homlokterében álló két nagy kérdés megvitatása és tisztázása volt fő célul kitűzve: az olasz művészet idegen kapcsolatainak és a művészettörténeti módszernek kérdése.

A művészettörténeti kutatás újabban szorgosan jár utána azon hatásoknak, melyeket az olasz művészetre más népeknek művészete, így első sorban a francia és német művészet gyakorolt. E törekvés meglepő eredményekre vezetett s talán túlságos sietséggel felállított új elméleteket szült. Ezek között legérdekesebb s egyszersmind a legmerészebb az, mely az olasz szellem legnagyobb művészeti tényét, a reneszánszét a francia művészi géniusz legegyetemesebb hatású és legcsodálatosabban kiépített alkotásából, a francia gotikából próbálja levezetni. Ez az elmélet a magyar szakirodalomban mindeddig ismeretlen, s így talán nem végzünk felesleges munkát, ha mibenlétét és történetét röviden ismertetjük.

Az olasz művészet arbor consanguinitatis-én hosszú ideig Niccolò Pisano szerepelt mint ős. Niccolònak a kései római szobrászatból kiinduló művészetéből egyenes ágon származtatták a XV. századi firenzei szobrászatot s ebből a festészetet. E származtatás kitünően illeszkedett bele az antik felújhodásának, reneszánszának ősrégi elméletébe. Ez elméletnek sokaktól még ma is szentnek tartott egyik alapdogmája az, hogy a felújhodás termékeny talaja Toscana s jelesül Firenze volt. Az új művészet magvait itt hintették el, fája itt nőtt magasra. Firenzét tekintették a reneszánsz szülőföldjének s a firenzei reneszánszhoz mérték a többi olasz vidék művészetét. Az evolúciós gondolatnak felbukkanása s a legkülönbözőbb tudományokban, így a művészettörténetben is rohamos megerősödése megingatta az „antik elmélet“ alapjait. A XV. századi művészetet kezdték a XIV. századiból s ezt ismét a megelőzőből leszármaztatni. Eleinte kompromisszum útján. A Pisanoknak antik talajból kinövő művészeti családfájába beigtatták Giottót. Niccolò Pisano ↗ Giovanni Pisano ↗ Giotto ↗ Masaccio: ily korrekturát szenvedett a reneszánsz egyenesági leleszármazása. Giottót Masaccióval azonban nem tudták reálisan összekapcsolni. A származtatás legfontosabb pontján csak elméleti, feltételes volt. Teljes tarthatatlansága akkor tűnt ki, midőn felderítették a firenzei festészetnek Giotto és Masaccio közé eső történetét s magának a Giotto iskolájának törté-

fd.

A TAMÁS - GALÉRIA
CXXX. KIÁLLÍTÁSA

KUNFFY LAJOS

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLITÁSA

TAMÁS GALÉRIA
V., AKADÉMIA UCCA 8

ÁRA 1.— PENGŐ

		Pengő
1.	Zuzmarás reggel	1.000.—
2.	Jégtörés	750.—
3.	A látrányi kuruzsló	1.500.—
4.	Nyirfák	600.—
5.	Havas táj	500.—
6.	Cigánylány	650.—
7.	Zöldruhás cigánylány	250.—
8.	Havas utca	150.—
9.	Kastély télen	150.—
10.	Virágzó domboldal	600.—
11.	Ülő lányka	650.—
12.	Tavaszi napsütés	450.—
13.	Faluvége	650.—
14.	Virágcsendélet gyümölccsel	1.000.—
15.	Őszi domboldal	700.—
16.	Április	450.—
17.	Hóolvadás	700.—
18.	Őszi hangulat	700.—
19.	Virágzó fák	500.—
20.	Reggeliző asztal	900.—
21.	Dülőút	800.—

		Pengő
22.	Téli csend	600.—
23.	Mezei út	750.—
24.	Falusi leánykák	1.000.—
25.	Tavaszi napfény	750.—
26.	Somogyturi kisgazda	600.—
27.	Tavasz	500.—
28.	Virágok kék vázában	700.—
29.	A turi pusztai út	800.—
30.	Mezei virágok	750.—
31.	Kora tavasz	500.—
32.	Virágzó meggyfák	350.—
33.	Őszirózsák	300.—
34.	Kertrészlet tavasszal	250.—
35.	Balaton	80.—
36.	Önarckép (rajz)	magánt.
37.	Napnyugta	80.—
38.	Jéghordás	100.—
39.	Dalmát tengerpart	70.—
40.	Kézimunkázó nő (rajz)	150.—
41.	Emlék Raguzából	70.—
42.	Tájképvázlat	50.—

Tamás galéria

V, Akadémia ucca 8 — Tel.: 125-423

MODERN KÉPKIÁLLÍTÁSOK
MODERN KERETEZÉS
MODERN RÉZKARCOK

Restaurálás

szakszerű művészi kivitelben

NEPVISELETI KIADVÁNYOK
KARÁCSONYI ÜDVÖZLŐ
KÁRTYÁK

Reprodukciók

régi és modern mesterek művészi
tökéletességű színes nyomatai

TAMÁS GALÉRIA

MODERN KIÁLLÍTÁSOK
MODERN IPARMŰVÉSZET
MODERN KERETEZÉS

BUDAPEST, V.
AKADÉMIA U. 8

TELEFON 125-423

Budapest, 1941. augusztus 25.

Méltóságos Uram!

Kunffy Lajos 170. kiáll.
Tamás Galéria

Képek jegyzéke:

1.	Zuzmarás reggel	P 1.000.-
2.	Jégtörés	" 750.-
3.	A látrányi kuruzsló	" 1.500.-
4.	Nyirfák	" 600.-
5.	Havas táj	" 500.-
6.	Cigánylány	" 650.-
7.	Zöldruhás cigánylány	" 250.-
8.	Havas utca	" 150.-
9.	Kastély télen	" 150.-
10.	Virágzó domboldal	" 600.-
11.	Ülő lányka	" 650.-
12.	Tavaszi napsütés	" 450.-
13.	Faluvége	" 650.-
14.	Virágcsendélet gyümölccsel	" 1.000.-
15.	Őszi domboldal	" 700.-
16.	Április	" 450.-
17.	Hőolvadás	" 700.-
18.	Őszi hangulat	" 700.-
19.	Virágzó fák	" 500.-
20.	Reggeliző asztal	" 900.-
21.	Dülőut	" 800.-
22.	Téli csend	" 600.-
23.	Mezei ut	" 750.-
24.	Falusi leánykák	" 1.000.-
25.	Tavaszi napfény	" 750.-
26.	Somogyturi kisgazda	" 600.-
27.	Tavasz	" 500.-
28.	Virágok kék vázában	" 700.-
29.	A turi pusztai ut	" 800.-
30.	Mezei virágok	" 750.-
31.	Kora tavasz	" 500.-
32.	Virágzó meggyfák	" 350.-
33.	Őszirózsák	" 300.-
34.	Kertrészlet tavasszal	" 250.-
35.	Balaton	" 80.-
36.	Önarckép /rajz/	" magánt.
37.	Napnyugta	" 80.-
38.	Jéghordás	" 100.-
39.	Dalmát tengerpart	" 70.-
40.	Kézimunkázó nő /rajz/	" 150.-
41.	Emlék Raguzából	" 70.-
42.	Tájképvázlat	" 50.-

KUNFFY LAJOS dr.

szül. Orciban, 1869. Itt bérelte édesatyja, a báró Orczy-család birtokát. Gazdálkodása igen eredményes volt, mert lelkesen szerette a földet. Mesterségében bizonyos fokú idealizmus és hazafiság is fütötte, ami az akkori negyvennyolcas eszmék levegőjében nevelkedett magyar ifjúságot általában jellemezte. A Kossuth-eszmék vezérelték őt is Olaszországba, Garibaldi légiójához. Atyjának ezen olaszországi szereplése nagyrészben hozzájárult ahhoz, hogy Kunffy művészi pályára léphetett. A szülői gondoskodás azonban megkívánta tőle, hogy „komolyabb" tanulmányokat is végezzen. Beiratkozott az egyetem jogi fakultására és államtudományi doktori diplomát szerzett. Párhuzamosan azonban, már művészeti tanulmányokat is folytatott a bpesti Képzőművészeti Akadémián. Innen egy rövid időre Münchenbe, majd Párisba ment. A Julien-akadémián Jean Paul Laurens és Benjamin Constant voltak mesterei. Munkáit 1902 óta a Société National des Beaux Arts Salon-jaiban és a Salon d'Automne-ban, — melynek később választott sociétaire tagja lett, — mutatta be, igen nagy sikerrel. 1903-ban a bpesti Művészeti Társulat felkérésére egy francia kiállítást rendezett Bpesten, mely kétségtelenül a legjelentősebb francia kiállítás volt eiddig nálunk. Részben ennek viszonzására történt, hogy a francia művészek a Legion d'honneur lovagkeresztjét kérték számára, mellyel 1905-ben ki is tüntették. A magyar körök szívesen vették volna egy állandó irodalmi és művészi kapcsolat létesítését Párissal, melynek megteremtésére K. vállalkozott is, de sajnos, a háború sok emberi jószándékot semmisített meg. 1913-ban végleg Magyarországra jött, előzőleg azonban egy nagysikerű kollektív kiállítást rendezett a George Petit Galleriában. Alkotásaival majd minden hazai és külföldi reprezentatív kiállításon szerepel s mint ilyen, számos hazai és külföldi kitüntetést kapott. Több képe van a bpesti Szépművészeti és egyéb múzeumokban.

KUNFFY dott. LODOVICO

nato ad Orczi, nel 1869. Suo padre aveva in affitto il possedimento della famiglia dei baroni Orczy. L'opera che egli svolse nel possedimento portò ad ottimi risultati perchè amava con entusiasmo la terra. Era spinto da un certo idealismo e sopratutto dall'amor patrio, che generalmente caratterizzava la gioventù ungherese di allora imbevuta delle idee kossuthiane del 1848. Le idee di Kossuth lo portarono anche in Italia, ove fece parte della Legione garibaldina. Il viaggio in Italia del padre contribuì grandemente a spingere il figlio a prendere la carriera artistica. Per desiderio dei genitori però si diede anche contemporaneamente a studi „più serii". Si iscrisse alla facoltà di giurisprudenza dell'Università e prese la laurea in scienze di Stato. Parallelamente però svolgeva i suoi studi all'Accademia di Belle Arti. Da Budapest, passò poi, per un breve periodo di tempo, a Monaco ed a Parigi. All'Accademia Julien sono stati suoi maestri Jean Paul Laurens e Benjamin Constant. Presentò i suoi lavori a partire dal 1902, nei saloni della Société Nationale des Beaux Arts ed al Salon d'Automne — del quale poi venne eletto socio — con moltissimo successo. Nel 1903, per incarico della Società d'Arte di Budapest, organizzò nella capitale ungherese un'Esposizione francese, che è stata una delle più notevoli manifestazioni dell'arte francese moderna a Budapest. In parte, a ricompensa delle sue fatiche, gli artisti francesi chiesero per lui la Legione d'Onore, che gli venne conferita nel 1905. I circoli ungheresi avrebbero veduto volentieri la creazione di stabili e continui rapporti letterari ed artistici con Parigi, e Kunffy difatti si assunse tale compito, ma, purtroppo, la guerra distrusse molte intenzioni umane ispirate a buona volontà. Nel 1913 ritornò definitivamente in Ungheria, ma prima ordinò una esposizione collettiva delle sue opere nella Galleria George Petit. Partecipa a quasi tutte le esposizinoni rappresentative nazionali ed estere ed ha ottenuto numerosi premi e menzioni d'onore. Molti suoi quadri si trovano in possesso del Museo di Belle Arti e municipali di Budapest.

rens, Blanche és Cottet alatt, de főleg önállóan dolgozott. Ezután öt esztendeig Berlinben élt. Kiállított a Grosse Berliner-ben és a Berliner Secession-ban. Addigi műveit nagy kollekcióban bemutatta Berlinben, Weimarban, Münchenben, Bécsben és Bpesten, mindenütt nagy és megérdemelt sikert aratva. Számos bel- és külföldi szellemi és társadalmi előkelőség képét festette meg. Műveivel állandóan szerepel a hazai és külföldi kiállításokon és több értékes díjat és kitüntetést kapott. A ZENE NYOLC MAGYAR MESTERE címen kiadott litografiamappája nagyfontosságú grafikai és műtörténeti dokumentum. Több képe van a bpesti Szépművészeti és a Fővárosi múzeum birtokában. Itthon a portréfestők első sorában áll. Képeit és rajzait lelki tartalom és előkelő egyszerűség, egész munkásságát önfegyelem és elmélyedés jellemzi.

J. P. Laurens, Blanche e Cottet, ma lavorò specialmente indipendente. Poi visse per cinque anni a Berlino. Ha ordinato esposizioni al Gross Berliner ed alla Berliner Secession. Presentò poi un'esposizione collettiva delle sue opere a Berlino, Weimar, Monaco, Vienna e Budapest, raccogliendo dovunque ottime critiche. Dipinse il ritratto di moltissime personalità sia ungheresi che straniere. Partecipa continuatamente a tutte le esposizioni rappresentative sia in patria che all'estero. La sua raccolta di litografie intitolata „Gli otto maestri ungheresi della Musica" è un documento di grande importanza dal punto di vista della storia del disegno in Ungheria. Molti suoi quadri sono in possesso del Museo di Belle Arti e del Museo municipale di Budapest. E' considerato uno dei primi ritrattisti d'Ungheria. I suoi quadri ed i suoi disegni si distinguono sia per la profondità del soggetto trattato, sia per una nobile semplicità di linea. Tutta la sua opera in genere è caratterizzata da una delicata disciplina e da una forte tendenza alla profondità.

KUSZKA JENŐ (szepesi)

szül. Iglón, 1880. A középiskolák elvégzése után Benczur Gyulánál, majd Lotz Károlynál tanult. 1898-ban megismerkedett néhai báró Mednyánszky Lászlóval, a világhírű magyar tájképfestővel, aki segítette és tanította. Közel tizennyolc esztendeig dolgoztak együtt és bebarangolták úgyszólván az egész világot. Műveivel mindjárt az első kiállításon (1902) nagy sikert aratott. Több képét megvásárolta I. Ferencz József, Vilmos császár, József főherceg, Eszterházy Móric gróf, Andrássy Gyula gróf, Ypsilanti herceg, a székesfővárosi, az egri múzeum stb. Három oltárképe van a szeged-rókusi templomban. Számos hazai és külföldi kiállításon vett részt és több kitüntetést kapott. A világháborút mint 7-es huszártiszt küzdötte végig.

KUSZKA EUGENIO (de Szepes)

nato ad Igló, nel 1880. Dopo di aver compiuto le scuole medie, studiò presso Giulio Benczur e poi presso Carlo Lotz. Nel 1898 fece la conoscenza del celebre pittore di paesaggi ungherese, barone Ladislao Mednyanszky, che lo aiutò e lo istruì. Per quasi diciott'anni lavorarono insieme e percorsero, per modo di dire, tutto il mondo. Raccolse subito con le sue opere, già alla prima esposizione del 1902, notevoli successi. Molti suoi quadri vennero acquistati da Re Francesco Giuseppe I., dall'imperatore Guglielmo, dall'Arciduca Giuseppe, dal conte Maurizio Esterházy, dal conte Giulio Andrássy, dal principe Ypsilanti, dai Musei di Budapest e di Eger, ecc. Ha tre quadri d'altare nella Chiesa di S. Rocco a Szeged. Ha partecipato a molte esposizioni nazionali ed estere, raccogliendo vivi consensi. Durante la guerra, ha combattuto come ufficiale del 7. Reg. Ussari.

Kunffy Lajos

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi
müvészeti kiállításon ezüstérmet nyert.

Pesti Napló
1930.II.8.

A következő **osztálysorsjegy** főárusítók A—B—C sorrendben a jánlják sorsjegyeiket:

BENKŐ BANK R.-T.
Andrássy-út 66. Tel.: 128-647

Telefon 777 Vitéz **DÉNES** József Szolnok Csekkszámla 7777

Dr. FLÓRIS BANKHÁZ Teréz-krt 62 Nyugatival szemben. Tel.: 120-091.

GAEDICKE BANK RT. Kossuth Lajos-u. 17 Telefon 185—040 Alapitva: 1896.

„JOBBSORS" Teréz-körut 41 Britannia mellett SORSJEGYÁRUSITÓ RT. T. 127-091

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA BANK RT. Kossuth Lajos-utca 6. Telefon: 185—242.

Lányi és Társa
Apponyi-tér 3 Klotild-palota Tel. 188-554.

LENGYEL Gábor Andrássy ut 82. T. 128-219

Lotto sorsjegyárusító Rt Erzsébet-körut 15. Telefon: 221-888.

OCSKAY SÁNDOR ÉS TÁRSA Dorottya-utca 3. Wurm-u. sarok T. 181-43.

PIBLINGER ÉS TÁRSA II., Csalogány-u. 50 Telefon: 151—216

„SIKER" SORSJEGY RT József-körut 9 Telefon 143—332

SUCHTÁR BANK Üllői-ut 6. Tel: 132-293

TEODOROVITS TÓDOR Rákóczi-ut 51 Tel. 140—793

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA Bankház RT Szervita-tér 3

Zakár László PÉCS Kossuth Lajos-u. 10 Emelet

Feladta: Leopold Gyula hirdetővállalata Erzsébet-körut 9. Alapitva 1896. Tel.: 422-408

— **Zászlót bontottak a Délvidék leventéi.** Ujvidéken megalakitották a leventeegyesületet. Az erről szóló hivatalos jelentés többek között igy szól: „Elérkezett végre a várva-várt pillanat: hivatalos formát öit az eddigi önkéntes leventemunka. Délvidéken is uj honfoglalásra indul a törvény keretein belül a nagy, erős és korszerü nemzetmentő leventeintézmény — vitézek, tüzharcosok, a hazáért oly sok áldozatot hozott hadirokkantak támogatásával. Ujvidék városa polgári társadalmának szeretetétől kisérve. Hadirokkantak, vitézek, szülők, munkaadók valamennyien tudják, hogy a leventék a „márciusi ifjak méltó utódai." Az ujvidéki leventék ünnepélyes külsőségek között fogadták meg, hogy életük ezentul még fokozottabban „Isten parancsolatából a magyar nép szebb jövőjének kiharcolása lesz."

— **Uj tavaszi képes főárjegyzékünk** megjelent és azt bárki kivánságára ingyen és bérmentve megküldjük! Magyar Magtenyésztési R. T. Monori Magkereskedése, Bpest, Rákóczi-ut 7.

— **Az Orvosi Kamara fölterjesztése a zsidó orvosok gyakorlatának szabályozására.** Az Orvosi Kamara országos választmánya foglalkozott a szegedi orvosi kamara által készitett és a kormányhoz intézett felirattal. A fölterjesztés lényege az, hogy zsidó orvos csak zsidó beteget kezelhessen és ezt törvényben mondják ki. A kamara terjedelmes indokolással kiséri ezt a kivánságát. Az Orvosi Kamara országos választmánya szerint az igazságos megoldás csak az lehet, hogy a zsidó lakosság számarányának megfelelő zsidó orvos kapjon gyakorlatra jogositványt és ezek a zsidó orvosok csak a zsidóság egészségügyi ellátását végezhessék. Az országos választmány a fölterjesztést a maga részéről kiegészitette azzal, hogy amig a kivánt számarány be nem következik, az egyetemek orvosi karán vezessék be a numerus nullust.

— **Koholt hir terjesztésének** vétsége cimén a büntetőtörvényszék Kovács-tanácsa jogerősen egyhónapi fogházra itélte Lusztig Jenő péket.

— **Rejtélyes módon elloptak egy özvegy muffjából 20 ezer pengőt.** Özvegy Weisz Lajosné magánzónő hétfőn délután bejelentette a főkapitányság központi ügyeletén, hogy hétfőn délelőtt a muffjából rejtélyes módon elloptak 20.000 pengőt. Két héttel ezelőtt halt meg a férje és délelőtt a Leszámitoló Bankban beváltotta egy életbiztositó intézet csekkjét. 20.000 pengőt vett fel és a száz pengős bankjegyeket két csomagban a muffjába tette. A bankból autótaxin a Dob-utca és a Hársfa-utca sarkán levő postahivatalba ment és ott feladott egy ajánlott levelet. Amig a levél elismervényét irta, letette a muffját a postahivatal ablaka elé. Mikor a Szövetség-utca 17 számu házban lévő lakására hazaérkezett, észrevette, hogy a muffjának egyik oldalát föltépték. Ekkor látta, hogy a 20.000 pengőt ismeretlen tettes elloptа. A károsult 2000 pengő jutalmat tüzött ki a nyomravezetőnek. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Orvosi hir.** Dr. *Révai Izor* szabadságáról visszaérkezett és ujra rendel V., Vilmos császár-ut 73.

— **Svájci szertartás szerint adtak össze egy fiatal párt a debreceni kistemplomban.** Debrecenből irja tudósitónk: Érdekes esküvő zajlott le a debreceni Kistemplomban. *Varjassy Kató* debreceni urleány és *Wolffenberger Max* svájci fiatalember kötöttek házasságot. A vőlegény nem esküdött, hanem svájci református szertartás szerint fogadalmat tett és a fiatal párra *Uray Sándor* egyházkerületi főjegyző, debreceni lelkipásztor mondott áldást. A menyasszony természetesen a magyar ref. egyházi előirás szerint esküdött. Uray német, majd magyar nyelven mondott beszédet, kiemelve azt a szép svájci református szokást, hogy amint ez ebben az esetben is történt, a *fiatal pár az esküvő előtt urvacsorát vesz.* A debreceni urileány és a svájci fiatalember házasságának romantikus története van. *Wolffenberger Max mint cserkész résztvett az 1933-i gödöllői jamboreen.* Az országlátogatás során a svájci cserkészek eljutottak Debrecenbe is. Itt tiszteletükre a debreceni társadalom nagy ünnepséget rendezett és ezen látták meg egymást a svájci fiu és a debreceni leány. A debreceni leányok csárdásra tanitották a cserkészfiukat. Az első táncból ismeretség, majd szerelem lett, amely most a házasságban nyert boldog befejezést.

— **Orvosi kinevezések a fővárosnál.** A főpolgármester Karádi Tivadart, Borostyánkői Ferencet, Wiktorin Ervint a főváros közkórházaihoz április 1-jei hatállyal alorvosokká, Kiss Esztert, Adamovits Arisztidet, Berend Miklóst, Borcsányi Endrét, Borzsák Lászlót, Fabó Gáspárt, Faragó Ferencet, Gecse Gyulát, Gruber Ferencet, Handlovics Sándort, vitéz Horváth Jánost, Kakdrovits Andort, Kálmán Jenőt, Kollarovits Ferencet, Lieszkovszky Adorjánt, Mathiász Oszkárt, Medveczky Pétert, Mihály Lászlót, Nyikos Imrét, Teleki Kálmánt és Zoboji Jánost a főváros közkórházaihoz segédorvosokká nevezte ki.

— **Csont nélkül sem szabad drágábban adni a hust.** A Magyar Husiparosok Országos Egyesülete fölterjesztéssel fordult a közellátási miniszterhez és a csontnélküli marhahus, valamint a főtt pacal legmagasabb fogyasztási árának megállapitását kérte. A miniszter most leiratban közölte, hogy sem a csontnélküli marhahus, sem a főtt pacal és borjufodor nem adható drágábban, mint a mennyit az érvényben levő rendelet megállapit.

— **Müemlékké nyilvánitották a pápai Esterházy-kastélyt.** A Müemlékek Országos Bizottsága a pápai Esterházy-kastélyt, amely 200 holdas parkjával az Esterházy-hitbizomány tulajdona, müemléknek nyilvánitotta.

— **Az Árverési Csarnok aukciója.** A Postatakarékpénztár Árverési Csarnoka most vasárnapi kezdettel mutatja be 103. aukciójának anyagát. A termek ezuttal is megteltek változatos anyaggal, ami arra mutat, hogy a művészeti és müipari tárgyaknak, valamint a régiségeknek emelkedő ára hatással van a kinálatra is. A kiállitott 2863 tárgy között van bőségesen kép, szobor, ötvösmü, kerámia, hangszer, butor és szőnyegnemü. A képek között kétségkivül az a képmás a legérdekesebb, amelyet *Benczur Gyula* festett a flatal *Székely Bertalanról*. Az ötvösmüvek között sok szép magyar darabot láttunk, a kerámiában *Holics* és *Herend* vonta magára a figyelmünket. A keleti szőnyegek kikiáltási ára azuttal magasabb, mint legutóbb volt; de igy is nagy lesz értük a vetélkedés.

— **Rendőri hirek.** Hétfőn hajnalban a ferencvárosi rendező pályaudvaron összeütközött két tehervonat. Pásthy József mozdonyvezető a baleset következtében kiesett a mozdonyból és sulyosan megsérült. — Hétfőra forduló éjszakán ismeretlen ember Pestszenterzsébeten betört Kosmály György magánzónak a Jókai Mór-utca 45 sz. villájába. Fölfeszitette a szekrényeket és 11.000 pengő értékü ékszert ellopott. A rendőrség keresi a betörőt. — Rostás Sándor 43 éves népzenész vidékről Budapestre érkezett a Kresz Géza-utca 16 sz. házban lakó rokonaihoz. Vasárnap kiment a konyhába azzal, hogy vizet iszik. Utóbb keresni kezdték és a gázcsap előtt találták holtan. Azt hiszik, hogy kiváncsiságból nyitotta ki a gázcsapot és igy történt a halálosvégü mérgezés. — Lelkes Antal 44 éves gyárimunkás Pestszenterzsébeten az Attila-utca 22 sz. házban lévő lakásán forgópisztollyal fejbelőtte magát. Meghalt. — Szabó János 53 éves rákospalotai kereskedő régóta sulyos idegbajban szenvedett. A tisztiorvos most zárt ideggyógyintézetbe utalta. Hétfőn délután a Rókus-ut 131 számu házának kapujából meglátta, hogy a mentők érte jönnek, besietett a szobájába és revolverrel fejbelőtte magát. Azonnal meghalt.

— **Halálozás.** *Csonth Béla* c. apát, tb. kanonok 89 éves korában Kiskörén meghalt.

Dunaszentgyörgyi dr. *Tolnay Kálmán* orvos, tart. orvosfőhadnagy 46 éves korában Budapesten meghalt. A hajmáskéri temetőben temették el.

Dr. *Külley Béla* takarékpénztári vezérigazgató, 56 éves korában Törökszentmiklóson meghalt.

Bábai Bay Anna tanárnő Miskolcon meghalt. Vasárnap temették el Hejőbában nagy részvét mellett.

Homa Gyuláné volt eperjesi főgimnáziumi tanár, szentszéki tanácsos özvegye Eperjesen meghalt. Az elhunytban dr. vitéz *Homa Gyula* müegyetemi adjunktus édesanyját gyászolja.

Keczeli *Mészáros Dánielné* 74 éves korában Orosházán meghalt.

Özv. kereseli és bágyoni *Mihály Domokosné* 86 éves korában Tiszaföldváron meghalt.

Köszönetnyilvánitás. Felejthetetlen jó férjem elhunyta alkalmával hozzám intézett jóleső részvétnyilvánitásokért ezuton mondok hálás köszönetet. Özv. dr. *Hegedüs Endréné*.

LEGUJABB

Törökország keleti határa szovjet ellenőrzés alatt

Adana, márc. 16. (Német TI) Megbizható iráni forrásból közlik, hogy a szovjet jelenleg erődövezetet épit, amely Tebristől északnyugatra kezdődik és az Urmia-tótól nyugatra déli irányban halad. Ugyanez a jelentés rámutat arra, hogy most már Törökország egész keleti határa a vörös hadsereg ellenőrzése alatt áll.

Menzies nyilatkozata

Stockholm, márc. 16. (Német TI) Mint egy amerikai hirszolgálati iroda Melbourneből közli, Menzies volt ausztráliai miniszterelnök a következőket jelentette ki: „A Britbirodalom ma sokkal közelebb áll a pusztuláshoz, mint azt valaha is álmodni merték volna."

— **Kunffy Lajos kiállitása a Tamás Galériában.** Közel félszázados festői mult áll *Kunffy Lajos* mögött, akinek legujabb művészi terméséből a *Tamás Galéria* rendezett finom és választék kiállitást. Kunffy Lajos a nagy francia impresszionisták Párisából indult el, amely kissé *Munkácsy* Párisa is volt. Kunffy Munkácsyt választotta követendő példaképül, ellenté.ben nagy kortársával, barátjával és földijével, a szintén kaposvári *Rippl-Rónaival.* Az évek és évtizedek során azonban egyre távolodott ifjuságának eszményképétől, a naturalizmus és az előkelően hagyományos atelier-stilus egyre érezhetőbben teret adott festészetében az impresszionista természet-szemléletnek, de sohasem ugy, hogy finom nyomaiban ott ne maradt volna művészete alaptónusában. Igy vált Kunffy a somogyi föld, a balatonmenti ég és levegő vérbeli festőjévé, akinek természetélményeiben, a pillanatnyi szin és fényjáték mögött, mindig ott érezzük a táj örök lelkét a maga boldog nyugalmával és izes magyarságával. Ez a kiállitása csodálatosan friss alkotóerejében mutatja a művészt, aki mintha csak most talált volna igazán magára, szülőföldjének szineiben, tájhangulatában, a somogyi föld magyar tipusainak nemességében. *Látrányi kuruzsló* cimü parasztalakjának kék szemeiből, barnapiros arcából mintha maga Somogy tekintene ránk, a *Dülőut* és az *Őszi domboldal* csöndes szeptemberi derüjében, a *Zuzmarás reggel* és a *Jéghordás* elragadó téli fényjátékában és megannyi más tájának változatos szinhangulataiban szinte életrekel a balatonmenti táj egészen sajátos légköre, — Kunffy Lajosnak ezeket a képeit nézve, megértjük, hogy nemzeti festészet csak ez lehet: európai kulturával a szülőföld lelkét kifejezni. *(f. j.)*

— **Meghalt a Károly király-uti dráma második áldozata is.** Megirtuk, hogy Péterfi Pál segédházfelügyelő a mult héten szerdán a Károly király-ut 3-c. számu ház alagsorában lévő kazánházban forgópisztollyal fejbelőtte szerelmesét, Jakab Erzsébet 26 éves szobaleányt. Péterfi tettének elkövetése után agyonlőtte magát. A mentők Jakab Erzsébetet a Rókus-kórházba vitték, ahol hétfőn reggel, anélkül hogy eszméletre tért volna, meghalt. A nyomozás, — amint megirtuk — kideritette, hogy a segédházfelügyelő azért lőtte le Jakab Erzsébetet, mert az szakitani akart vele.

— **Önkéntes katonai szolgálatra jelentkeznek a középiskolai tanulók.** A budapesti II. ker. Mátyás király gimnázium VIII. osztályu tanulóinak küldöttsége megjelent a budapesti I. honvédhadtest parancsnokságán és felajánlotta, hogy az osztály 22 tanulója érettségi után katonai szolgálatra jelentkezzék. A szombathelyi kereskedelmi középiskola IV-a. és IV-b. osztályu növendékei irásban bejelentették az intézet igazgatójának, hogy érettségi után önkéntes katonai szolgálatra jelentkeznek. Kérték, hogy elhatározásukat közölje az illetékes katonai hatósággal. — A ceglédi Kossuth-gimnázium VIII. osztályának tanulói közül huszonhárman jelentkeztek katonai szolgálatra.

— **Öngyilkos lett egy bankigazgató özvegye.** Róna József bankigazgató özvegye magányosan élt a Mária Valéria-utca 1 sz. házban levő lakásán. Vasárnap gyanusnak találták, hogy napok óta nem látták és rendőr jelenlétében felnyitották a lakását, ahol eszméletlen állapotban találták. A mentők már nem segithettek rajta, nélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt. Bucsulevele szerint gyógyithatatlan betegsége miatt megmérgezte magát.

Vizállás

Duna: Regensburgnál, Stein—Budapest és Baja—Mohács között apad, másho árad. Bécsig alacsony, Pozsonytól Esztergomig közepes, lejjebb magas vizállásu. Schärding 276, Passau 616, Aschach 310, Struden 478, Stein 391, Bécs 399, Pozsony 248, Komárom 419, Budapest 469, Dunapentele 586, Paks 579, Baja 490, Mohács 500, Gombos 490, Palánka 460, Ujvidék 502. *Rába:* Szentgotthárd 4. *Dráva:* Barcs —2, Drávaszabolcs 188. *Tisza:* Szolnokig apad, lejjebb árad, Tokajig alacsony, Tokajtól lefelé magas vizállásu. Máramarossziget 36, Visk —21, Tekeháza —32, Tiszaujlak —64, Vásárosnamény 68, Tokaj 363, Tiszafüred 528, Szolnok 700, Csongrád 729, Szeged 733, Zenta 714, Titel 605. *Szamos:* Dés 17, Szatmárnémeti 6. *Bodrog:* Bodrogszerdahely 474. *Sajó:* Bánréve 74. *Hernád:* Hidasnémeti 30. *Berettyó:* Margitta 68. *Körösök:* Csucsa 45, Nagyvárad —80, Békés 526, Gyoma 638. *Maros:* Marosvásárhely —46, Makó 260. *Balaton:* Siófok 92. *Velencei-tó:* Agárd 124.

A nap kel 6.56-kor, nyugszik 16.52-kor, a hold kel 7.12-kor, nyugszik 19.27-kor.

CSILLÁRT METEOR csillárgyárnál vásároljon!
Podmanitzky-utca 27, József-körut 44.

Amikor a tengerzár már elmúlt!

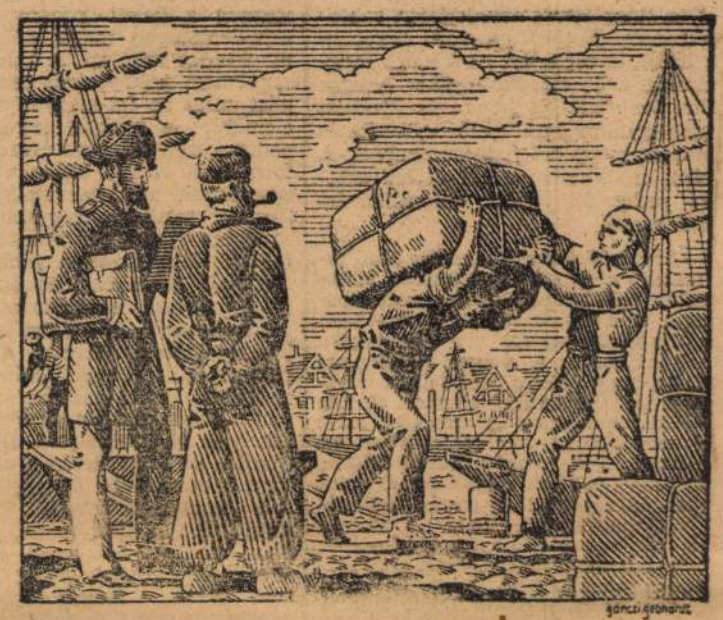

A cikória és a dohány

rajtuk kívül pedig még néhány árucikk, mint például a nemes gyömbérpálinka és a kincset érő török festékfű, csupa olyan portéka volt, amely nagy szerepet játszott a hollandiak tengerentúli kereskedelmében. Ez a jellegzetesen gyarmatos-nép még hosszú évtizedekkel a szárazföldi blokád megszünte után is, valamennyi kereskedelmi szerződésében minden alkalommal külön kihangsúlyozta ezeket az árucikkeket. A gyömbérpálinka és a festékfű Hollandia kivitelében, a cikória ellenben az ország behozatalában került első helyre. Pedig a hollandiak igazán jól értettek a kávéital minden fajtájához!

De nemcsak Hollandiában szerették meg azt a finom ízü, sötétbarna, zamatos italt, melyet a CICHORIUM INTYBUS gyökeréből főztek. Mihelyt a szárazföldi blokád korlátjai végkép lehullottak, akkor kezdődött meg csak igazában a cikória diadalútja. Hiszen maga Anglia, azonkívül, hogy a saját földjén is termelni kezdte ezt a növényt, nemkevesebb mint 45.000 métermázsányit importált, Franciaország pedig éppenséggel 120.000 mázsányit. Nem hiába nevezték el ezt a barna italt akkoriban, amikor feltalálták: „kontinentális kávénak"; csakugyan az egész európai szárazföld kávéitala lett. Sőt egyszeriben nagyot fordult a kocka: Amerika, a legnagyobb kávétermelő állam is felfigyelt és ugyancsak jelentős tömegekben kezdte importálni a cikóriát.

Ebben az időben alakult az a vállalat is, amely a *Franck* cikóriakávét gyártja. Megalapításában nagy része volt a vállalat ama jogos öntudatának, hogy meg van hozzá az ereje és a tudása is, hogy igazán az egész világ számára jó és ízletes élvezeti cikket készitsen. Ez idő óta pedig — 1828 óta — tántoríthatatlanul, nagy szakértelemmel és kitartóan munkálkodik folyton ennek a pompás belföldi kávépótszernek a feljavitásán. S ma ez már igazán tökéletesen megfelel minden, vele szemben támasztható tárgyilagos igénynek.

Akár hozzákeverjük a *Franck* cikóriakávét valamelyik más kávéhoz, hogy annak zamatát fokozzuk, akár pedig tisztán vagy tejjel isszuk, mindenképen csak örülhetünk, hogy ilyen jó italunk van. S még jobban élvezzük, ha tudjuk hogy itt termett hazánkföldjén. A dús magyar televény gyümölcse a nemes cikóriagyökér, a cikóriagyökér nemes gyümölcse a:

Franck

cikóriakávé

Törvénykezés

— **Kettős halálos ítélet Nagyváradon.** A nagyváradi ítélőtábla szombaton tárgyalta *Hotya Gusztáv* mészárosmester gyilkosainak bünügyét. A nagyváradi törvényszék *Ecsedy László*t és *Rácz Imrét* annakidején rablógyilkosságért életfogytiglani fegyházra ítélte. A tábla ezt az ítéletet megváltoztatta és *mindkettőjüket halálra* ítélte. *Szentmiklósi István* és *Marhutz Lajos* gyilkosságra való szövetkezés vétségéért *egy évi fogházat* kapott. A védők enyhitésért, a két utóbbi esetben pedig az ügyész sulyosbitásért fellebbezett.

— **Árdrágitási ügyek.** Lukács Jenő fakereskedő még 1938-ban 300 tonna bükkhasábfa szállitására kötött megállapodást a Futó Gyula részvénytársasággal. Az ügyletből polgári per keletkezett, amelynek során a polgári bíróság azt észlelte, hogy Lukács Jenő felárat követelt és igy árdrágitást követett el. Az iratokat közölték az ügyészséggel, majd az uzsorabiróság Lukács Jenőt egyévi börtönre, 1000 pengő pénzbüntetésre, 5000 pengő vagyoni elégtételre és mint idegen állampolgárt az ország területéről való kiutasitásra itélte. A bíróság nem vette figyelembe azt a védekezését, hogy a felszámitott árnál azért nem számithatott olcsóbb árat, mert különben ráfizetett volna. A tábla Tokay-tanácsa az itéletet jogerőre emelte, mert a maximális árat akkor sem szabad emelni, ha az eladót a maximális ár mellett veszteség érné.

A Kuria Szolnok-tanácsa több ügyben vizsgálta felül az uzsorabiróságok itéletét. Molnár Károly ujszászi hentes ügyében, akit a kecskeméti törvényszék sertésdrágitásért egyévi börtönre, 50 pengő pénzbüntetésre és 50 pengő vagyoni elégtételre itélt, az itéletet megsemmisitette és a büntetés mértét négyhónapi fogházra csökkentette. Lázár Gergely széki malomtulajdonos bünügyében, akit a dési törvényszék 7 hónapi börtönre itélt buzadrágitásért, az itéletet még 400 pengő pénzbüntetéssel is megtoldotta. — Schwarcz Adolf felsőábrányi hentes bünügyében, akit a miskolci törvényszék zsirdrágitásért 6 hónapi börtönre és iparigazolványának elvesztésére itélt, az itéletet azzal a változtatással hagyta helyben, hogy az iparigazolvány elvonását mellőzte. Gölcz József füszerkereskedő bünügyében, akit az zsorabiróság zsirdrágitásért hat hónapi börtönre és 500 pengő vagyoni elégtételre itélt, az itéletet megsemmisitette és a büntetést 2 hónapi fogházra és 100 pengő pénzbüntetésre mérsékelte. Rehus András martonvásárhelyi tüzifakereskedő bünügyében jogerőre emelte az uzsorabiróság 6 hónapi börtönt és 500 pengő pénzbüntetést kiszabó itéletét.

— **Tetanusz elleni oltás elmulasztásából emberölési bünper.** Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége cimén emelt vádat dr. Énekes Endre sebészorvos ellen. Mult év márciusában Czinner Mária gyárimunkásnő sérülést szenvedett munkahelyén és ennek következtében beszállitották a Magdolna-kórházba. A beteget dr. Énekes Endre vette kezelésbe, majd néhány nap multán, amikor tetanuszmérgezés tünetei mutatkoztak, antitoxin injekciót alkalmazott, de ez már nem segitett, mert a leány röviddel utóbb meghalt. A vádirat szerint az orvos vétett a köteles gondosság ellen, mert nyomban alkalmaznia kellett volna az antitoxin injekciót. A sebészorvos a büntetőtörvényszék Vályi Nagy-tanácsa előtt azzal védekezett, hogy a leány kezén géptől eredő roncsolás volt, a seb nem volt szennyezett s igy orvosi álláspontja és lelkiismerete szerint az oltás nem volt szükséges. A törvényszéki orvosszakértők véleménye szerint hasonló körülmények között minden esetben szükséges az antitoxin beoltás, az ellenőrző szakértő szerint azonban, az ujabb orvosi gyakorlat hasonló esetben a védő oltást nem kivánja meg. A bíróság megkereste az Igazságügyi Orvosi Tanácsot és ennek véleménye az ellenőrző orvosszakértő álláspontját igazolta. Ennek alapján a bíróság dr. Énekes Endrét nem jogerősen fölmentette.

Vegyészeti gyár keres

uj üzemrész tervezéséhez, épités vezetéséhez megfelelő gyakorlattal rendelkező **OKLEVELES GÉPÉSZMÉRNÖKÖT AZONNALI BELÉPÉSRE.** „Őskeresztény b." jeligére **Tenzer hirdetőjébe**, Szervita-tér 8.

SZINHÁZ-ZENE

István király

Bemutatta az Operaház

A zeneköltő, aki arra vállalkozik, hogy István királyról szóló oratoriumában bemutassa a „bellum gloriosum"-ot, amelyet a nyugati kereszténység a keleti pogánysággal viv, tulajdonképpen maga is „szentistváni" feladat előtt áll. A keleti pogányságot nem jelképezheti zeneileg másként, mint az ősi magyar népdalkincs elemeivel, a nyugati kereszténységet pedig a nyugati zene évszázados müformáival. A két külön világ összeegyeztetése az oratorium-költő „szentistváni" feladata, nagyobb távlatban az egész uj magyar muzsika roppant méretü és fontosságu problémája.

Kókai Rezsőnek István királyról szóló szinpadi oratoriuma, a nagyvonalu felépités és értékes tartalom ellenére, keveset éreztet a probléma nagyságából. *Vitnyédi Németh István* zengzetes és ősi zamatu szövegkönyvéből olyan részleteket válogatott ki, amelyek bár rendkivül hatásos formában, de meglehetősen passziv hősként mutatják be a nagy királyt.

A szentistváni *tettek* a szövegkönyvből is hiányoznak, igy tehát nem kerülhet sor zenei érzékeltetésükre sem. Ahol pedig egyébként mód nyilik a kereszténység és pogányság, nyugat és kelet szembeállitására, majd összeegyeztetésére, ott valamilyen sajátos naivitással, magátólértetődéssel oldódik fel az egész problémakör, annak ellenére, hogy jellegzetes, jól utánérzett, az ősi magyar népdalok hangulatát idéző dallamok jellemzik a pogány magyarokat, a gregorián dallamok is hamisitatlanul stilusosak, az egész „nyugati" zene szerkezete pedig minden vonatkozásban jól bevált, évszázados előképeket követ...

Kókai természetesen rendkivüli tudásu, alapos készültségü zeneszerző, akinek uj szinpadi müve is méltón illeszkedik be Operaházunk magyar alkotások nélkül szükölködő müsorrendjébe. Vezérkönyvének minden oldala tiszta és takaros munka. Mint a zeneszerzési tankönyvek, az ő partiturája is szemléletesen hirdeti, hogy a zenei forma legfontosabb eleme a zenei gondolat, amelyet egyszerüen és világosan kell fölvetni s aztán változatosan és sokrétüen fejleszteni és továbbfüzni. Kókai szép és nemes dallamainak nagyvonalu a feldolgozása, zenei épitkezése távlatos és részleteiben mindig következetes. Különösen a kórusai szépek és jólmegalapozottak.

Az Operaház lelkes és áldozatos munkával szolgálja a mü sikerét. A müfaj, „szinpadi oratorium", ezuttal mindenképpen sajátos és érdekes megoldáshoz jut. Az egykori iniciálés föliansok hangulatát idéző zárt szinpad, a szerzetesek és szerzetesnők előtérben elhelyezett mozdulatlan kórusával, — ez adja a müfaj oratorium részét. A szinpadi rész viszont a kórus felett elhelyezett hármas oltárképkeretben elevenedik meg. Egyegy életképszerü beállitásban a szinpad felejthetetlenül szép. *Ifj. Oláh Gusztáv* valósággal remekelt.

A szereplők közül *Závodszky Zoltán* átszellemülten szemlélődő István királyt állit szinpadra, *Dósa Mária* megkapó királynő, *Fodor János* Koppánya erőteljes, *Littassy György* a regős és táltos kettős szerepében tehetséges. *Berg Ottó* vezénylése gondos és kidolgozott.

*

Kókai Rezső István királya a szabadság ünnepén került bemutatóra azon a diszelőadáson, amelyet a Magyar Cserkész Szövetség rendezett a Kormányzó Ur tiszteletére. A diszelőadáson megjelent a *Kormányzó Ur* és a *Kormányzóhelyettes Ur a Főméltóságu Asszonyokkal*. A diszpáholyban megjelenő főméltóságu párokat az Operaház nézőterét zsufolásig megtöltő diszes és előkelő közönség lelkes tapssal köszöntötte.

A pazar képet nyujtó, diszmagyaros estélyi ruhás közönség élén megjelent *József* királyi herceg és *Auguszta* királyi hercegasszony és *Kállay Miklós* miniszterelnök családjával együtt. Jelen volt sok közéleti előkelőség.

A diszelőadás a Himnusz hangjaival kezdődött, majd egy névtelen kis bácskai cserkész köszöntötte hodoló verssel a Kormányzó Urat. Az István király után uj betanulásban, felfrissitett előadásban került szinre a „Szent Fáklya", a *Dohnányi Ernő* muzsikájára készült szines és megragadó táncjáték. Az uj betanulásban *Ottrubay Melinda* táncolta Buzát, a kis falusi lánykát, elragadó bájjal, kifejező játékkal, kecses-könnyed tánctudással. A közönség számtalanszor hivta a függöny elé a bemutatott ujdonság szerzőjét, rendezőjét, karmesterét, szereplőit és a táncjáték kitünő müvészeit is.

Molnár Jenő Antal.

* **VI. honvéd kivánsághangverseny.** Március idusa jegyében zajlott le vasárnap este a Magyar Müvelődés Házában a hatodik kivánsághangverseny. A szinházat most is zsufolásig töltötte meg a közönség, amelynek soraiban sok sebesült katona is helyet foglalt. A szereplő müvészek tudásuk szinejavával siettek a hallgatóság szórakoztatására. Két kis észrevételt szeretnénk itt a rendezőség figyelmébe ajánlani: ha egy hangverseny keretében kevesebb müvész szerepelne, az előadás menete kiegyensulyozottabb lehetne, nem kellene, különösen az előadás vége felé, vad hajszában váltogatniok egymást a müvészeknek. A közönség a kedvenceitől szivesen hallana egy kis „ráadást" is, nemcsak egy rövid refrént, mert a következő szereplő már a kulissza mögött áll és az egy müvészre eső három perc letelt. Azután — ez különösen a katonák kérése — a komoly és vidám számok aránya legalább egy : egy legyen, de ne három : egy a komoly számok javára. A honvédek jobb szeretnének nevetni, hiszen egyébként ugyis igen komoly kint az élet... **P. P.**

* **Bene Valery előadóestje a Zeneakadémián.** Klasszikus és modern költők örökértékü müveiből állitotta összse müsorát a kiváló előadóművésznő. A tiszta magyar beszéd nemes zengésével és bensőséges elmélyitéssel szólaltak meg előadásában *Berzsenyi, Arany, Vörösmarty, Petőfi* versei mellett modern költőink alkotásai is. Dr. *Vojtho László* tartott bevezető előadást.

— **A zongora** kiváló szakemberei és óriási választék *Sternberg* hangszergyárban, Rákóczi-ut 60.

A Pódium kabaré péntektig nem tart előadást. A tavaszi uj müsor előkészületei foglalják le a kis szinház müvészeit. Pénteken este tartják az uj müsor bemutatóját.

*

A Nagymező-utcai „Vidám Szinház" szombaton nyitja meg kapuit.

*

Az Andrássy Szinház hétfőn este tartotta meg „Viharos szerelem" cimü vigjátékának 50-ik előadását.

*

Becht Rezső, Sopron város hüségdijas költője, 17-én, kedden félhét órakor a Magyar Müvelődés Házában hangosfilmes előadást tart a hüség városáról.

*

RÁDIÓPARÁDÉ

vasárnap este 8. V. **Pataky Kálmán, Honthy Hanna, Chappy zenekar, Pethes Sándor** és **Ferenc, Anny Kelly, Greguss Zoltán, Pécsi Öregdiákok, Orbán Sándor, Kőváry, Ciffra György, Rajkózenekar.** Jegyek **Szinházi Magazin,** Váci-u. 35. (1848—67), **Szinházpropaganda,** Teréz-körut 50. (111—222.)

*

Weixelgärtner Egon dr. nagysikerü szólóestje után 25-én a *„Magyar Csillagok"* estjén és 31-én a *rádióban* szerepel.

*

Mozart Requiem megism. harmadszor márc. 22. d. e. 11. Z. Vez.: Ádám Jenő.

SPORT

Megszilárdult a WMFC első és Szolnok második helye

A tavaszi idény negyedik játéknapján a Ferencváros által megindított üldözési verseny váratlanul véget ért: a zöldfehérek Ujvidéken vereséget szenvedtek és hátrányuk most már kilenc pontra növekedett. Legközelebb ugyan az élen álló WMFC csapatával találkozik a Ferencváros, de esetleges győzelme sem változtat kilátástalan helyzetén.

A vezetők közül a WMFC biztosan győzött Nagyvárad ellen, Szolnok győzelme sem volt kétséges. Ujpest egy pontot hagyott Kolozsvárott.

WMFC—Nagyvárad 3:1, Szolnok—Sz. Vasutas 5:1, Kolozsvár—Ujpest 1:1, Gamma — Lampart 4:1, Ujvidék—Ferencváros 3:2, Szeged—Salgótarján 2:2, Diósgyör — Elektromos 3:3 és Kispest—MÁVAG 2:1.

Sorrend: WMFC 32, Szolnok 30, Ujpest 28, Gamma 24, Ferencváros 23, Szeged és Nagyvárad 22, Elektromos és Kispest 18, Salgótarján 18, Diósgyör 16, Kolozsvár, Lampart és Ujvidék 13, MÁVAG és Sz. Vasutas 6 ponttal.

A háromcsoportos bajnokság első játéknapján a Mátyás-csoportban az élen álló Debreceni Vasutast veresége a Törekvés (22), Marosvásárhely (21) mögé sorozta a Dunakeszi Magyarsággal egyenlő 20 pontszámmal. A Zrinyi-csoportban Szombathely elsősége (23) megerősödött, mert Érsekujvár és Haladás vereségét szenvedett (19, ill. 18). Mindkettőt megelőzte a Sopron Vasutas (20). A Rákóczi-csoportban a Vasas, Beszkárt és B. Vasutas küzdelme, egyformán 21 ponttal, tovább tart.

Válogatott labdarugómérkőzés volt Sevillában. A spanyol válogatott 4 : 0 arányban győzött a franciák ellen.

A rendőrtisztek kassai bajnoki vivóversenyén a csapatversenyben Budapest 16 : 9 arányban győzött a vidék ellen, az egyéni versenyben holtverseny volt Lator és Nedeczky között. A döntőtusában Lator 5 : 2 arányban győzött.

A BSE törvivó csapatversenyén a BBTE győzött a HTVK előtt.

A berlini tornászversenyen a német Bantz és Stadel foglalta el az első két helyet. Őket három magyar követte Pataki, Tóth és Várkői személyében, a hatodik hely az olasz Guglielmettié. Ponteredmény: Bantz 117.2, Stadel 117.1, Pataki 116.6, Tóth 115.4, Várkői 114.2 és Guglielmetti 114.1.

A sifutóversenyen első volt a MAC, egyénileg első dr. Deseő MAC, második Hulényi MAC, harmadik Berecz Postás.

Az olasz labdarugásban az élen Velenzét most Torino váltotta fel, második az A. S. Roma.

A bécsi futballbajnokságban a Vienna vezet, a Rapid ellen 1 : 0 arányban győzött.

LÓVERSENY

Megjelentek az első galopp-versenyek nevezései

Vasárnap, ha csak a kietlen zord időjárás meg nem akadályozza, megkezdődnek a káposztásmegyeri pályán a teliverfuttatások. Az első versenynap nevezései: I. Megnyitó verseny. Táv. 1400 m. Durmitor II, Gézenguz II, Dervish, Sóhaj, Blizzard, Ripacs, Hacuka, Cédrus, Desperado, Ipolyság, Seregély, Burella, Ladányi (fv.) Őszirózsa II, Fiumára, Toborzó.

II. Geist Gáspár-emlékverseny. Akadályverseny. Táv. 4000 m. Manneswort, Quick Arrow, Foppaea, Honvéd, Pandora, Taifun, Almandin, Rektor.

III. Rákóczi díj. Gátverseny. Hendikep. Táv. 2800 m. Szerilye (71½), Keep smiling (69), Medea, Gésa (65), Tenax, Quick Arrow (64), Manneswort (62½), Kamasz, Ritka (61½), Pompa (56), Rolleboise (56½), Marcsa (56), Pega (55).

IV. Miklós Aladár-emlékverseny. Hadseregi sikverseny-hendikep. Táv. 1100 m. Mafalda II, Csalszegi, Legényfogó, League of Nation, Dőre, Lődörgő, Dajkamese, Samaritanus, Máv.

V. Gróf Szirmay Sándor-emlékverseny. Táv. 1600 m. Orbán, Sóhaj, Domnisoara, Como, Seregély, Almaviva, Rianás, Hilversum, Bougainville, Corti, Lator, Gajdas, Láncos, Ugródeszka.

VI. Kaposvári hendikep. Táv. 1000 m. Gézenguz II, Maharadzsa, Primadonna, Csibike, Gavotte, Gamine, Brouette, Rebus, Ukulele, Jó napot!, Matyó, Őszirózsa II, Jeton, Palotás.

VII. Welter-hendikep. Távols. 1850 m Pompa, Blizzard, Quick Arrow, Kongo, Harcias, Tandij, Furulya, Magdalena, Fruska, Saskatoon, Happy Boy, Corti.

A vasárnapi ügetőversenyek eredményei

I. 1. Cent (Kovács II.), 2. Dárius. Fm.: Harcos, Pepec, Déval. Tot.: 59; 33, 39, 239.

II. 1. Little Tich (Bródi), 2. Bob, 3. Pamuki Hárpia. Fm.: Elszánt, Zerándok, Clano, Ohio, Apród of Pamuk, Bekl. Tot.: 71; 19, 18, 19, 194 és 159.

III. 1. Váratlan (Konta), 2. Fuss, 3. Vélia. Fm.: Zsandár T., Csatár II., Dráva, Tüzea, Pique Dame. Tot.: 71; 21, 14, 15, 193 és 212.

IV. 1. Canadian Express (Kovács II.), 2. Ivadék. Fm.: Hádli, Dévény II., Nurmi, Dudás. Tot.: 32; 13, 12, 59.

V. 1. Doba (Szemerédi), 2. Móric S., 3. Adam the Harvester. Fm.: Gulliver, Oculi, Epilog, Botond, Négus II. Tot.: 18; 11, 14, 18, 37 és 92.

VI. 1. Fokos (Baranyai), 2. Csalóka. Fm.: Szabolcs, Baronesz, Listrac, Kuno. Tot.: 103; 50, 30, 572.

VII. 1. Előkelő (Nerhaft), 2. Agyafurt, 3. Ébredő. Fm.: Zircz, Czafrang, Andaigó, Angyalka, Dancsi, S. Irmus. Tot.: 557; 39, 16, 20, 2047 és 1564.

VIII. 1. Jupiter (Zwillinger), 2. Figura, 3. Váratlan. Fm.: Gyöngyös, Pungyur, Brios, Sirius, Ila, Fátyol, Vilma, Dana B., Bankrabló, Veterán. Tot.: 81; 26, 35, 70, 343 és 1242.

IX. 1. Dusi (Székely), 2. Biztos, 3. Tibor. Fm.: Erdőszépe, Bufelejtő, Quarnero, Roló, Urilány, Little Winny, Leander, Tisza. Tot.: 43; 17, 15, 18, 124 és 191.

X. 1. H. Karcsi (Zwillinger), 2. Citera M. I. R., 3. Huba. Fm.: Pamuki Lógós, Bomba, Tommi, Thea, Gondos, Regina, Marczika, Csongrád, Hamis Cs., Göbölcs, Imi, Csorna, Mókus. Tot.: 54; 17, 41, 24, 299 és 161.

Fej-

és derékfájás, idegesség, émelygés, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a **DARMOL**

Nagy iparvállalat keres

perfekt magyar-német

gyors- és gépirónőket

azonnali belépésre. Részletes ajánlatokat „Perfekt 919—916—1777" jeligére a főkiadóba kérünk.

HEGEDŰ, viola, cselló és az összes alkatrészek beszerzése előtt kérjen díjtalan árjegyzéket. **Részletfizetésre is szállitok.** Javitás, csere, vétel, becslés. **TÓTH JÁNOS** müvészhegedüépitő, Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. 41 éves cég. **Hegedűt speciális hegedűkészitőnél vásároljunk.**

Sürgős megvételre keresünk

4 drb. uj vagy használt

ellenőrző órát

800 munkás részére. Ajánlatokat „Iparvállalat 106" jeligére **Blockner J.** hirdetőjébe, Városház-utca 10. kérünk. 1720

Keresünk irodai munkákban gyakorlott, fiatalabb

őskeresztény

munkaerőket

azonnali belépésre. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Jó német tudással előnyben 1657" jeligére a főkiadóba.

Bérbeadó nyolcezer négyszögöles gyümölcsös

a Budaörsi-uton. Érdeklődés százötvenkettő—nyolcnegyvennégy. 1729

Borsodi kőszénbánya

egyedárusságát kiadná tőkeerős nagykereskedőnek. Esetleg körzeti egyedárusságot adna. Évi termelés 4000 vagon. Ajánlatok „3600 kalória — 1790" jeligére a főkiadóba.

Eger m. város Idegenforgalmi Hivatala Síkfőkuton,

a város tulajdonát képező nyaralótelepen

gyermeknyaraltatást vállal,

mindkét nemhez tartozók részére, teljesen elkülönitett épületekben.

Állandó orvosi és tanári felügyelet.

Részletes felvilágositást nyujt **Idegenforgalmi Hivatal, Eger.** 1798

SZINHÁZAK	OPERA (3, 1/28)	NEMZETI (1/24, 1/28)	VIG (1/24, 8)	KAMARA (1/24, 3/48)	UJ MAGYAR (4, 8)	FŐVÁROSI (1/24, 8)	MADÁCH (1/24, 8)	ANDRÁSSY (1/24, 8)	PÓDIUM (5, 1/29)	KAMARA VAR. (1/24, 1/29)	KOMÉDIA (1/25, 1/29)
Kedd	Falstaff A. 21. (1/27)	Három mama III. 13	Kit szeretek? B	Koncert	Négyes I.	100 piros rózsa	Nero	Viharos szerelem	—	Paródia parádé	Ha áll a bál
Szerda	Aida E. 16.	Sasfiók XI. 12 (7)	Kit szeretek? S	Koncert	Négyes K.	100 piros rózsa	Nero	Viharos szerelem	—	Paródia parádé	Ha áll a bál
Csütörtök	Rózsalovag B. 22.	Három mama V. 13	Kit szeretek? M	Koncert	Boronkay lányok	100 piros rózsa	Nero	Viharos szerelem	—	Paródia (6, 9)	Ha áll a bál
Péntek	Falstaff C. 16.	Sasfiók N. I. 7 (7)	Kit szeretek? L	Koncert	Négyes	100 piros rózsa	IV. Henrik	Viharos szerelem	Főpróba	Paródia parádé	Ha áll a bál
Szombat	Kéksz. Istv. kir. D 18	Asszonyláz. Bem. 14	Kit szeretek?	Koncert	Négyes	100 piros rózsa	Nero	Viharos szerelem	Uj müsor	Paródia (6, 9)	Ha áll a bál
Vasárnap d. u.:	A mosoly országa	Niskavuori	Kit szeretek?	Koncert	Boronkay lányok	100 piros rózsa	Nero	Boldoggá tesziek	Uj müsor	Paródia parádé	Ha áll a bál
Vasárnap este:	—	Asszonyláz. I. 14	Kit szeretek? R	Koncert	Négyes	100 piros rózsa	Nero	Viharos szerelem	Uj müsor	Paródia (1/27, 9)	Ha áll a bál

NEMZETI. Csüt. d. u.: A bolond Ásvayné (1/24). — **PESTI (4, 8).** Naponta: Tűzvész. — **VÁROSI.** Kedd: Sopron élete és müvészete. (Filmelőad.) (1/27). — Szerda: Ezer székely leány estje (1/28). — Csütörtök, péntek: Ellák (Ifj. előad.) (3). — Péntek: Regős cserkész est (1/28). — Szombat: Szent József-ünnepség (1/28). — Vasárnap: Vidám matiné (1/211). — Figaro házassága (Az Opera vendégját V. III. 7. bérl.) (1/28). — **ROYAL** (1/25, 1/29). Naponta: Primavera. — **NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK (4, 8).** Naponta délután: Ezüstfurulya. — Naponta este: Kacagó est. — Hétfő d. u. és este: Toldi. — Péntek délután és este: Istvánka.

SZINHÁZAK MUSORA

Opera. Falstaff. Verdi 3 f. vigop. (Palló, Gere L., Hámory) (A. 21. bérl.) (1/27). — **Nemzeti.** Három mama. Birabeau 4 f. vigj. (Tasnády I., Mátray E., Szörényi E.) (III. 13. bérl.) (1/28). — **Vig.** Kit szeretek? Birabeau 3 f. vigj. (Fényes A., Szikszay, Ajtay). (B. bérl.) (8). — **Kamara.** Koncert. H. Bahr 3 f. vigj. (Makay M., Uray, Dayka M.) (3/48). — **Uj Magyar.** Négyes. Asztalos M. 3. f. vigj. (Simor E., Perényi, Turay I.) (I. bérl.) (8). — **Fővárosi.** Száz piros rózsa. Kovách—De Fries 3 f. operettje (Honthy H., Fejes T., ifj. Latabár Á.) (8). — **Madách.** Nero. Felkai F. 3 f. szinm. (Tapolczay, Sennyey V., Toronyi) (8). — **Andrássy.** Viharos szerelem. M. Devellis—Losonczy D. 3 f. zen. boh. (Murátl L., Hajmássy, Latabár K.) (8). — **Pesti.** Tűzvész. Keith Winter 3 f. szinj. (Mezey M., Pázer, Tolnay K.) (8).

MOZIK MUSORA

ATRIUM. (T.: 153-034.) **A beszélő köntös** (1/26, 1/28, 1/210; szomb., vas., ünn.: 1/24-kor is).

BELVÁROSI HIRADÓ. (T.: 181—244.) **A jég hátán. R. hiradó Ausztriáról. Magyar. Ufa, Luce és külön hiradók. D. e. 10-től éjfélig.**

CASINO. (T.: 185-329.) **Csak névleg** (1/26, 3/48, 3/410; szomb., v., ü.: 1/24-kor is).

CITY. (T.: 111-140.) **Szakadék felett** (3/46, 3/48, 3/410; szomb., vas. és ünn.: 3/44-kor is).

CORSO. (T.: 152-818.) **Vadmacska** (1/26, 1/28, 1/210; szomb., v., ü.: 1/24-kor is).

CORVIN. (T.: 138-988.) **Kölcsönkért férjek** (5, 3/48, 1/210; szomb., v., ü.: 3/43-kor is).

DÉCSI. (T. 125-852.) **Szücs Mara házassága** (1/26, 1/28, 1/210; szomb., v., ü.: 1/24-kor is).

FORUM. (T.: 189-543.) **Halálitánc** (1/26, 1/28, 3/410; szomb., v., ü.: 3-kor is). — Vas. d. e. 11: **Lovasok és lovak világa.**

HIRADÓ. (T.: 222-499.) **Déltengeri hajtóvadászat. R. hiradó Ausztráliáról. Lapp havasok. Magyar, Ufa, Luce és külön hiradók. D. e. 9-től éjfélig.**

KAMARA. (T.: 423-901.) **Régi keringő.** (Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10). Első három mérsékelt.

OMNIA. (T.: 130-125.) 5-ik hétre prol.! **Behajtani tilos** (5, 1/28, 1/210; szomb., vas., ünn.: 3-kor is).

PALACE. (T.: 221-222.) 2-ik hétre prol.! **Nevadai hajtóvadászat. — Juj, nem kell megijedni!** (Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10.) Első három mérsékelt.

RADIUS. (T.: 122-098.) **Csak névleg** (1/26, 3/48, 3/410; szomb., vas. és ünn.: 1/24-kor is).

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Heti müsorunkon

e héten is háromszor, kedden, csütörtökön és pénteken szerepel bérleti estünk a Fővárosi Operettszinházban. A századik előadás felé közeledő „100 piros rózsá"-t adjuk Honthy Hanna, Barabás Sári, Fejes Teri és Latabár főszereplésével. Állandó heti müsorszámaink a Kamara Variété, ahol a pompás „Paródia parádé" aratja még mindig babérait és a Komédia, ahol a „Ha áll a bál" sikere egyre messzibb tolja az uj müsor bemutatójának időpontját. Az Operaház vasárnap délutáni „Mosoly országa" előadására minden jegyünk elfogyott.

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a müsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—122—95—34—53). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 225—686). — Apponyi-tér 5. (Tel.: 1—833—89). — Krisztina-körut 133. (Telefon: 1—388—24).

ROYAL APOLLO. (T.: 222—002.) 4-ik hétre prol.! **Beszélő köntös.** (Első szines magyar film) (1/26, 1/28, 3/410; szomb., v., ü.: 3-kor is).

SCALA. (T.: 114-411.) **Az utolsó dal** (5, 1/28, 1/210; szomb., vas. és ünn.: 3/43-kor is).

URÁNIA. (T.: 146-046.) **Carl Peters** (5, 1/28, 1/210; szomb., v. és ünn.: 3/43-kor is).

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Életre itéltek (11, 1/22, 1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Alkotás.** Bob herceg (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Anna.** Ne kérdezd, ki voltam! (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Astra.** A láthatatlan asszony (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Belvárosi.** Életre itéltek (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Kislány — nagy kaland (1/25, 3/47, 9). **Capitol.** 4-ik hétre prol.! Miért? (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Elit.** Krüger apó (4, 6, 8, 10). **Homeros.** Havasi vadmadár (1/24-től folyt.). **Ipoly.** Kár volt hazudni (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Józsefvárosi.** Életre itéltek (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Lloyd.** Kislány — nagy kaland (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Nyugat.** Oroszlánkölykök (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Odeon.** Az Angyalvár böröne (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Otthon.** Oroszlánkölykök (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Rialto.** Kalózszerelem (11, 1, 3, 1/26, 1/28, 1/210). **Simplon.** Leányvásár (1/24, 1/26, 1/28, 1/210). **Tiszti Kaszinó.** Márc. 17-én: A titokzatos Sziám. 19 és 22-én: Leányvásár. 24 és 25-én: Luna asszony (1/25, 3/47, 9). **Tivoli.** A láthatatlan asszony (3/44, 3/46, 3/48, 3/410). **Turán.** Életre itéltek (11, 1/22, 4, 6, 8, 10).

RADIÓ MUSORA

Budapest I. keddi müsora. 6.40 Torna. 7 Hir. Lemezek. 10 Hir. 10.15 Szór. zene. 11.10 Vizj. 11.20 Müvészlemezek. 11.40 Hir. 12 Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10 Postászenekar, közben 12.40 Hir. 1.20 Idéj. Vizj. 1.30 Honvédeink üzennek. 2 Tánczene. 2.30 Hir. 2.45 Müsorok. 3 Árak. 3.20 Dalok. 3.40 Előad. 3.50 Zongora. 4.15 Gyermekdélután. 4.45 Idéj. Hir. 5 Hirek szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Cigányzene, közben 5.40 Előad. 6.05 Versek. 6.35 Hegedü. 7 Hir. 7.20 Közv. az Emke kolozsvári székházából. 7.50 Budapesti Polgári Dalkör. 8.05 Vándor Kálmán: Március c. hangjátéka. 9.20 Légierők fuvószenekara. 9.40 Hir. 10.10 Tánczene. 10.40 Olasz dalok. 11 Hirek idegen nyelveken. 11.25 Cigányzene. 12.15 Üzen az otthon. **Budapest II.** 5.15 Ruszin óra. 5.40 Tánczene. 6.10 Gazdáknak. 6.35 Olasz lecke. 7 Rádiózenekar. 8 Hir. 8.10 Énekkar. 8.30 Felolv. 8.50 Légierők fuvószenekara. 9.10 Elbeszélés.

1021 K

19[illegible]1.XII.2[illegible]. URH 13,o7/ ZJ.
SOMOGYTÚR FESTŐJE

- Emlékezés Kunfi Lajosna.
- Egy kis somogyi faluban, Orciban születtem, néhány km-rel keletre Kaposvártól, 1869.október 2-án,mint szüleim négy gyermeke közül az első. Atyám itt gazdálkodott akkor, bérelvén az egykori Orci család birtokát. Iskolái elvégzése után külföldre vágyott,mivel szabadgondolkodású lévén, sehogy sem tudta magát a Habsburg elnyomatásba beleéélni. A kossuthi eszméktől lelkesitve elhatározta, hogy belép a magyar légióba. Gyors előrehaladást téve a katonai tudományokban, 2o éves volt ekkor, néhány hónap múlva már bevezényelték Nápolyba, gróf Teleki Sándor ezredes mellé segédtisztnek.Az olasz nyelvben járatos lévén, ő tartotta fenn az érintkezést és kapcsolatot az olasz hatóságokkal, sőt, az ezredes távozása után egy ideig fiatal kora ellenére ő képviselte Nápolyban a légiót katonailag és politikailag. Meglepő volt,hogy amikor én 19o1-ben nászutam alkalmával egy kalapüzletbe léptem, annak öreg tulajdonosa megkérdezte tőlem, milyen nemzetiségü vagyok. Válaszomra,hogy magyar,elmondta,hogy ő ifjú korában gyakran látott Nápolyban egy nagyon csinos fiatal magyar huszárt. Leirásából itélve csak apám lehetett,aki 4 évet töltött a légiónál. De látva,hogy Kossuthnak nem sikerül a magyar függetlenség kivivására a külföldi hatalmak támogatását kieszközölnie,másrészt hazuról ijesztő leveleket kapott édesanyja betegségéről, elhatározta,hogy megválik a légiótól. Salzburgbanazonban az osztrákok letartóztatták, Kufstein várába vitték,és ott raboskodott, mig apjának sikerült egy ismert bécsi ügyvéd közremüködésével kiszabaditania. Haza tért, de internálták. Nem hagyhatta el Somogy megyét.
- Ilyen történelmi távlatokat nyitó, szinte regényes mondatokkal kezdődik Kunfi Lajos festőmüvész önéletrajza. Melynek megirására még a Somogy megyei Muzeum néhai igazgatója,Gönczi Ferenc kérte fel. A piktura azonban abban az időben minden percét lekötötte. Igy csak jóval később kezdett életutjának leirásához, amire ekkor már Takács Gyula, a muzeum költő-piktor igazgatója biztatta.
- Kunfi Lajost már gyermekkoromban ismertem. Később aztán,hogy a múzeumba kerültem, akkor Kunfival gyakran találkoztam,hiszen élete utolsó évtizedeiben ugy szólván minden kaposvári utja alkalmával meglátogatott a Ripl Rónai Muzeumban. E baráti találkozások mind gyakoribbak lettek,egyre hosszabbak lettek,és érdekesebb beszélgetéseink közben olyan müvészettörténeti adatok, érdekes történetek, müvészet elméleti és gyakorlati kérdések jöttek szóba, hogy lejegyzésüket én nagyon fontosnak tartottam. Fontosnak éppen a XIX. és a XX.századi magyar müvészvilág térképének felvázolásához és jelentős müvészek életének,és élet szakaszainak a megértéséhez. Többször is kértem, hogy amit most elmondott,vagy már néhány lapon meg is kezdett,ezeket irja meg rendszeresen és pontosan egy emlékezésben. Meg is tette. Többször hozta föl irodáma jól olvashatóan irt,egyre érdekesebb.

és egyre gyarapodó mü lapjait. Melyeket most igy megyénk,mint az életmü tulajdonosa a magyar közönség elé bocsát.
- Takács Gyulának, és a SomogyiAlmanah szerkesztőjének Kanyar Józsefnek köszönhető,hogy végül is megjelent Kunfi Lajos önéletrajza. Van egy ma már arhiv felvétel is, amely 1959-ben Somogytúron készült. Ez a kis Somogy megyei falu jelent meg Kunfi legkorábbi képein. Somogytúr levegőjével és szineivel hóditotta meg Párizst, és ezt a falut választotta otthonul a nagyvilágot bejárt mester, aki már 80.életévét taposta,amikor a Pécsi Studió mikrofonja előtt életéről, müveiről beszélt.
- A Kaposvári gimnáziumban végeztem tanulmányaimat, és mikor azt elvégeztem,Budapestre kerültem jogásznak.Mivel Agyám kivánta,hogy egy reális pályán is legyek,mind a jogászi,és beiratkoztam az ugynevezett mintarjz iskolába is,ami most képzőművészeti főiskola, a jogászság mellett. És azután kimentem Münchenbe. Ott először Hollósi tanitványa voltam, de utóbb átmentem az Akadémiára. Münchenben Hackl professzor osztályán dolgoztam. Lyka Károllyal, a nagyon ismert és legkiválóbb magyar esztétikussal. Münchenben azonban megjelentek már a Párizsból visszatért kollegáim,mint Csók István, Ferenczy Károly, Iványi Grünwald Béla, és azok mesélték,hogy milyen csodálatos ott a müvészi élet. A Julien akadémián, Jan Pool Orans és Benjamen Konstant /fon/ tanitványa voltam.Itt dolgoztam csaknem négy évig,amikor már ki is állitottam 24 éves koromban Párizsban, a Nagy szalonban, Teázó társaság cimü képemet. Munkácsyval is érintkezésben voltam,és gyakran meglátogattam. Mikor ő a Magyarok bejövetelét festette,kimentem hozzá, a külön ezen kép megfestésére bérelt óriási mütermébe, és biztatott,hogy menjünk hátra,mert az a müterem olyan nagy volt,talán 30 méter hosszú,hogy messziről kellett a képet megnézni.Amint a nagy ablak előtt elhaladtunk, a profilomat látta, azt mondta,hogy édes fiam, én magáról egy nagyon jó Krisztus képet tudnék festeni.
-Ez a kép sajnos nem készülhetett el. Munkácsyval már csak egyszer találkozott.Melyről igy ir könyvében.
- Mentem hozzá elbúcsúzni mütermébe,1894.nyarán. A müteremhez vezető parkban összetalálkoztam Türr István tábornokkal,aki a müteremből jött éppen. Fénykép után,és hatalmas bajuszáról mindjárt megismertem. Még ma is bánt,hogy nem mutatkoztam be neki. Amihez külföldi honfitárs cimén még egy kitünő jogcimem lett volna. Elmondhattam volna neki,hogy amikor olaszországi szereplése idején jegyben járt Bonaparte hercegnővel, és adjutánsát Nápolyba küldte korall ékszerek vásárlására,jövendőbeli felesége részére,azokat apám vásárolta meg. Valószinüleg mulatságosnak találta volna,ha ezt az epizódot emlékezetébe idézem, nekem pedig szép emlékem lett volna az érdekes férfival néhány szót váltani.
- Sorra bukkannak fel Kunfi feljegyzéseiben ma is ismert nevek, hirességetk. Bródy Sándor. Akivel a Ry Royal szállóbeli asztaltársaságban barátkozott össze,és egyetlen ülés alatt meg-

festette arcképét. Párizsban találkozott a fiatal Dumával, akinek Kaméliás hölgyét akkor még sokszor játszották. Kunfi ebben a szerepben a budapesti Népszinházban Sarah Bernart látta és játékát nagyon élvezte. Ebben a szinházban látta Blahánét, a Piros bugyellárisban. Barátság füzte Somsits Andorhoz. Aki a Bajrajti Wagner előadások állandó látogatója volt. Szines könyvet irt Bajerről. Valamint Liszt Ferenc magyarságáról. A Liszt tanitvány Szauer Emil zongoramüvész neve is felbukkan a könyv lapjain. Többek között az egyik Spanyolországi utazással kapcsolatban.

- Első alkalommal Sauer Emillel utaztam le, aki mindenütt itt koncerteket adott, és nagyon kényelmes volt nekem ez, mert volt neki egy uti-marschalja, aki mindenütt előre rendelt szobát. Tuniszban, Palermoból Olaszországból mentem át, amire egy német festő biztatott. És ezért még ma is nagyon hálás vagyok, mert ott Afrikában gyönyörü impressziókat szereztem.

- Takács Gyulával tovább lapozunk Kunfi Lajos könyvében.

- Kunfi leirja az utazásait is. Amelyeket például Bretangben, és Spanyolországban tett, többször Párizsban, Dalmáciában, Észak-Afrikában. Mindezt kulturtörténetileg is érdekes. Például ahogy megemlékezik az autó és a röpülésnek a kezdeteiről. Megelevenedik a somogyi fiatalember előtt a pénz arisztokrácia világa is, például Rotschildoké, a Hirschek világa, és mögöttük érdekesen nagy kontraszként rajzolódik föl Gálosfa, és Varga községek, szegény magyar élete. Az a világ, amelyet az ő képeiben találunk meg. Igen jellemző az, hogy Kunfi Lajos konzervativnak látszó festő lelkében mennyire erősen független ember volt, és mennyire haladó szellemü. Mindig a haladás érdekeit képviselő müvészeti stilusok mellett állott. Ezeket a nézeteit, akkor a budapesti sajtókban is közölte, és bátran kimondta, hogy a parlament, és az Akadémia a modern stilusok fölött soha se hozzon elmarasztaló itéleteket. Az impresszionisták oldalán állt ezekben a vitákban. Következetesen lerögziti, hogy a modernség viszi előre a müvészeti életet, és a jólétnek az emelése pedig a társadalmi haladást. Az első világháború előtti francia-magyar kapcsolatok kedvező előkészitésében is sok kisérletet tett. Nemcsak müvelődéstörténeti, de politikai céllal is kezelte a tollat és az ecsetet. Ezekből a soraiból Gálgasztorról érdekes dolgok tudhatók meg. És Somogyország múltjából is. Leirja az őszirózsás forradalmat, és Károlyi Mihályról, Bethlen Istvánról, Kunfi Zsigmondról, Jászi Oszkárról is megemlékezik. Pár sorral arébb már a Clemanso család magyar kapcsolatairól is sokat meg tudunk.

- Munkácsy özvegyénél ismerkedtünk meg Michel Clemanso, a nagy államférfi fiának feleségével, aki meglepetésünkre magyar volt. Michnai Ida, egy galántai járásbiró leánya. Miután Michel Clemanso befejezte kémiai tanulmányait, demokrata érzelmü apja azt mondta neki. Fiam, kitanittattalak. Most meg kell keresned a kenyeredet. Michel Magyarországra került, báró Kuffner galántai cukorgyárába. Michnai biró leányai közül Idába beleszeretett,

és bár apja ellenezte, feleségül is vette. Mikor már két fiuk született a házasságból, apja megbocsájtott, sőt el is jött a családhoz Magyarországra. Bár igazán soha sem tudta megkedvelni a magyar származású menyét. Amikor miniszterelnök lett, a kis család Párizsba költözött. A nagy államférfi bokros teendői között néha el-el-látogatott unokáihoz. De végtelenül végtelenül bosszantotta, hogy a gyerekek magyarul válaszoltak neki. Mi nagyon összebarátkoztunk a házaspárral, és sajnáltuk a fiatalasszonyt. Amikor egyik nyáron hazajöttünk Magyarországra, ide is velünk tartott két fiával, a kis Clemanso gyerekek itt hancuroztak a magyar falusi otthonban. Somogytúron. Minden évben festettem egy-egy nagyobbméretü képet, amely aztán a következő évben Párizsban lett kiállitva.

- Ilyen a somogytúri temetés, amelyet itt láttam, akkor, amikor ide jöttem állandóan lakni, az talán a legjelentősebb, legnagyobb munkám. Azután nagyon sok cigánykép van nálam, mert ezen a vidéken igen sok cigány tartózkott, és nagyon festőinek találtam őket. Ugy hogy Behárnak, amikor visszatért Indiából, azt mondtam, nem kellene magának Indiáig menni, Somogytúron is láthat ilyen alakokat. Benső összeköttetéssel éltem az összes francia müvészettel, mint Albert Denál, Daniel Bumare, Leo Lerni, Gaston Latus, Rodennél nagyon sokszor voltam kinn Medonban, amikor mindig ott tartott Dezseléré, és még az alatt is dólgozott, egyszer egy nagyon érdekes eset történt velem, mikor bementem a nagy parjkába Medon Fleribe, egy házikutya, bár láncon meg volt kötve, nekem ugrott és a lábamat bekapta. Mikor bementem Rodenhez, elmondtam neki, mi történt velem. Hát rögtön le kellett vetnem a harisnyámat, hogy ő lássa, mi bajom van, és ő maga borogatta a lábamat. Párizsban csináltam az első nagy ~~gyüj~~ gyüjteményes kiállitásomat, az ugynevezett Georg Petit Galeriában, amely Párizs központján fekszik, és nagyon látogatott. Akik oda bejöttek, azt mondták, hogy itt egész más világot látnak, magyarok is, akik odajöttek, mind Magyarországot látták abban a kiállitásban.

- A Párizsba érkezett, és hozzám jött magyarok közül meg kell emlitenem Ady Endrét. Én akkor még nevét sem ismertem, de talán Magyarországon sem sokan. Vidéki magyar benyomását tette külső megjelenésében. Csak szép barna szemei keltették fel bennem az érdeklődést. Én éppen valami munkámat akartam befejezni, de azért kérdéseket tettem hozzá. Ő azonban igen szótlan volt. Inkább csak figyelt és szemlélődött. Néhány nap múlva elküldte nekünk még Nagyváradon kiadott első verses kötetét, dedikációval. Többé nem jelentkezett. Mikor hazaköltöztünk Magyarországra, egy alkalommal kerestem vele a találkozást, de nem sikerült. Özvegyével, Boncza Bertával Csinszkával azonban nagyon összebarátkoztunk, amikor már újra férjhez ment Márfi Ödön kedves kollegámhoz.

- És ismét részlet a hangdokumentumból, amely Somogytúron készült, és amelynek felvételekor úgy éreztük, Kunfi szivesen él

xxxg

a nagyvilág zajától távol eső kis somogyi faluban. Hiszen Somogy nem a lemondás, a munkától és sikerektől való visszavonulást jelentette számára. Inkább életének egy új korszakát, amelyben a b falujának, a Balaton vidék tájainak és embereinek életét örökitette meg.

- Ma a 91.évemben is dolgozom, sőt, szemüveg nélkül, majdnem minden nap. Most csináltam egy képet,amely egy szép nőt ábrázol, sok akta között a somogyköri adóhivatalban. És csináltam a tavasszal egy pár tájképet is, azt hiszem,amig élni fogok,mindig fogok festeni.-~~Valóban=Élete=~~

- Valóban. Élete utolsó kilenc évében, somogytúri magányában csak a festészetnek élt. Korához képest sokat alkotott. Hattyudala, a Műcsernok által az Ennszt muzeumban rendezett nagyszabású életmü bemutató kiállitás volt.Aztán,mint e könyv epilogusában fia, Dr.Kunfi Zoltán irja, Szerényen,és csendesen,mint egész életében, bezárkózott a somogytúri fából elkészitett tölgyfakoporsójába, és Somogytúron, az általa épitett müterme mellett, ahol annyira szeretett élni, élvezve a változatos somogyi táj szépségeit, örökre pihenőre tért.

- Somogytúr festőjére, Kunfi Lajos ra emlékeztünk.
- Összeállitotta Dr.Nádor Tamás. Közremüködött Szabó Mária és Zilahi Lajos. A Pécsi Körzeti Studió müsorát hallották.

Künffy Lajos

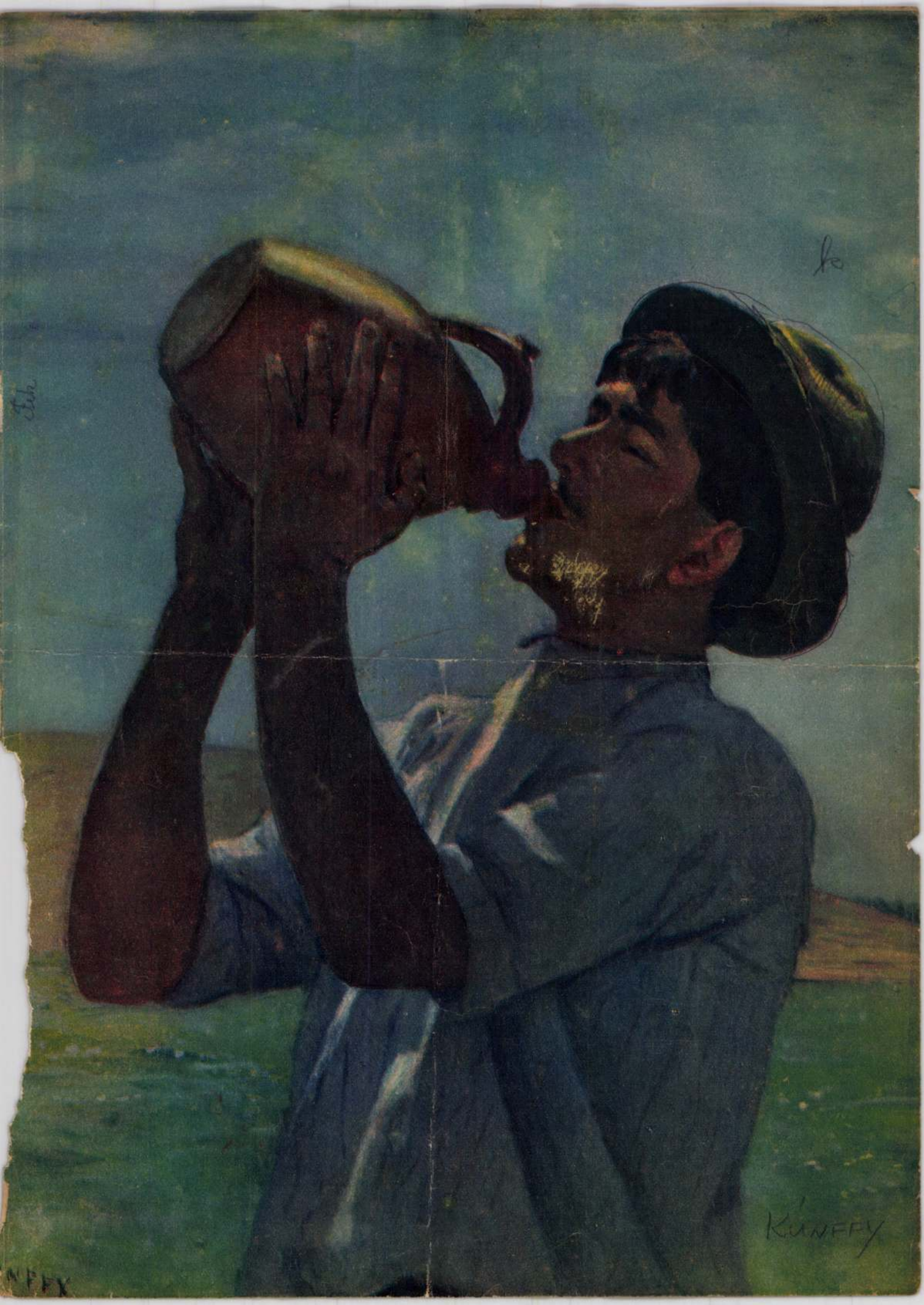
KUNFFY

A karikatura nagymesterei.

Honoré Doumier (1808—1879.)

— Ha a nők viselkedésében van méltóság, mindenki tiszteli őket . . . Én utánam például, soha egy férfi sem merészkednék utánam jönni.

*

Szines cimképünk: Napsütott viz az italom . . .

(Kunffy Lajos olajfestménye.)

P. H. VASÁRNAPJA
1932. VII. 17.

A JÓ KERTÉSZ.

Kunffy Lajos olajfestménye.

VISZONTLÁTÁS.

Balogh Rudolf fényképe.

A
PESTI HIRLAP
Vasárnapja
1932. JUN. 5.

KASZÁS CSILLAG AZ ÉGEN,
KASZÁLGATNAK A RÉTEN.

Kunffy Lajos olajfestménye.

EGY TÖNKREZUZÓDOTT AUTOGYRO-REPÜLŐGÉP.

A * PESTI * HIRLAP * VASÁRNAPJA

1930 * VI * 29

Matyó szépség. Lühnsdorff Károly rajza.

KUNFFY LAJOS: ARATÓK.

szebbet produkálni annál, ami már régen ki van találva, vagyis a perzsaszőnyegnél.

Mi lesz a fejlődés útja ?

Ki tudná megmondani ?

A szigorú építészeti formák hatalmasodnak-e el? Jön-e valóban egy neoklasszicizmus ? Vagy valami egyéb, amit nem is sejtünk még ? Nem tudom.

Egy azonban bizonyos : azok az utak, amiket a mai modernek követnek, nem vezetnek sehová.

Mindezek az új irányok nem egyebek többé-kevésbbé jóhiszemű blöfföknél, amelyek, mint az eddigi példák mutatják, nem is élnek tovább, csak rendesen addig, amíg egy-egy új blöff el nem homályosítja, avultakká nem teszi őket.

Évk KMT. 1928

ORBÁN ANTAL: MEMENTÓ.

Kunffy Lajos K

KUNFFY LAJOS: SPANYOL CSENDŐR

KMT 1928. tav. Enál

MÁRTON FERENC: AZ ÉPÜLŐ REGNUM MARIANUM TEMPLOM

~~Herman Lipót~~

Kunffy Lajos

Zádor István

tovább

gyűjt. kiáll. a Bes-
nyő galériában
(Váci u. 25.)

Ibl Évin: Három kiállítás. (1932. máj. 8.
Budapesti Hirlap)

Esgrevélel

110.813/904	Te
10.219/906.	" 1
80.089/907.	"
133.543/907	"
119.257/908	"
145.086/908.	"
130.674/908	"
3302/909	"
3303/909	"

~~Herman Lipót~~

Kúnffy Lajos

Magyar Művészet

1932. 196. l.

1932. máj. 6 nyílt meg

„ ugyanaznap *Herman Lipót, Kúnffy Lajos* és *Zádor István* festőművészek kiállítása a Besnyő-galériában;

TÁRGYMUTATÓ

Kúnffy Lajos

Jesdő

1959-ben – 90 éves! –
a kaposvári öszi dárlat-
ra készül.
Somogyban él

F. Jakács Zoltán: Hollósy Simonról

Kny. O. M. Természettud. Múzeum Évkönyve:
Vagy 4°, 5K, 21L, Budapest, 1918

327. Részlet a San Marcoból.
328. A San Marco belseje.
329. Erdőszéle Hollandiában.
330. Spitz Henrikné arcképe. Magántulajdon.
331. Hajógyár Veneziában.
332. A Szajna partján.
333. Reiner Mihályné arcképe. Magántulajdon.
334. Részlet Veneziából.
336. Kilátás a Gellérthegyről.

II. BURGHARDT JÓZSEF művei:

315. Gouth Irmuska arcképe. Magántulajdon.
321. Falurészlet.
335. Női arckép. Magántulajdon.

IX. TEREM.

somogytúri KUNFFY LAJOS GYÜJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA.

Olajfestmények, pasztelek. Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

337. Ópiumos nő.
338. Processzió.
339. Almafa.
340. Márta.
341. Magános ház.
342. Őszi napfény.
343. Cigánycsalád.
344. Cigányfiú a faluvégén.
345. Hóolvadás a Dunán.
346. Iványi Grünwald Béla modelljeivel.
347. Bivalyfogat.
348. Ebédelő aratók.
349. Virágcsendélet.

350. Virágok.
351. Krumpliszedők.
352. Téli táj Somogyban. Magántulajdon.
353. Vasárnap a falun.
354. Fürdő cigánygyerekek.
355. A reggeli.
356. Trágyahordás télen.
357. Suhanc.
358. A kis bojtár hóban.
359. Legelő sertések.
360. Önarckép. Magántulajdon.
361. Kilátás a hallból.
362. Feketeruhás arckép. Magántulajdon.
363. Tehenek az istállóban.
364. Az aratók.
365. Birkanyírás.
366. Arckép.
367. Köd a Dunán.
368. Festő a cigányok között.
369. Hazatérő aratók.
370. A fiatal gazda.
371. Palma városa.
372. Tanácskozó cigányok.
373. Őszi táj felhőkkel.
374. Edvi Illés Aladár arcképe.
375. Falu télen.
376. Somogyturi utca.
377. Aratnak.
378. Somogyturi utca II.

Künffy Lajos

47 Künffy Lajos: Lámpafényben.

Képzőm. Társ. 1918. Tav.
Kiáll. Sal.

14 Gy. Sándor József: Prága. (I.)

Künffy Lajos

KÚNFFY LAJOS: A SZOMSZÉDASSZONY

Képzm. Tars. kiáll. Lat
1927. tav. kiáll.

LENGYEL-REINFUSS EDE: KURUC VITÉZ LOVAKKAL

160. Kunfi Lajos: Bivalyfogat.

47. Tull Ödön: Mosóasszonyok (Bretagne).

Ruffy Dajos festő

Szabad Művészet. 1930 IV. 10. 399.

A magyar nemzeti képzőművészeti
Kiállítás

Kunffy Lajos festő

Szabad művészet. 1957 V. 1. 32–33

K. J. a somogy megyei művészek kiállítása

Kitrimi

Kunffy Lajos festőmüvész

Müvelt Nép, 1954. jul. 25-4 old.

Kunffy Lajos festő

Szabad Művészet, 1949.

III. köt. 1. sz. 48. o. Szabadszervere-

ti körlevelek.

K u n f f y Lajos festő

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
141-142.
"Céhbeliek"

K u n f f y Lajos festő

1869 -

/Céhbeliek kiáll.és cikk
a katalogusban/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
234-236.
"A Céhbeliek"

Kiállitás.

Kunffy Lajos kiállitás, N. Szalonban.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

K u n f f y Lajos festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
280.
"A Műcsarnok ezévi programmja"

Kiállitások.

P á r i s :
Société Nationale des Beaux
Arts kiállitása
/Kunfy Lajos képei/

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Kiállitások

P á r i s
Société Nationale des Arts
- Kunfy Lajos -

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Kiállitások

P á r i s :
Salon des Artistes Francais
- Kunfy Lajos -

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Kiállitások

P á r i s :
Salon d'Automne

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
"Kunfy Lajos"

Kunffy Lajos festö.

Művészet. 1907. 272/74. l.

Kuneffy Lajos festő

Pesti Heilap. 1924. febr. 2. 7

k. k. l. Szobel-Kuneffy-Vaszary

Kuneffy Lajos festő

Pesti Hirlap. 1926. febr. 28.4

K. K. l. A Cékbalick kiállítása

Kunffy Lajos festő

Pesti Hirlap. 1926. jun. 20.14

a tavaszi kiállítás díjai

Kunffy Lajos

Magyar Művészet, 1927

606.0.
kiállítások.

Kunffy Lajos festö.

Népszava. 1924. II. 12. 5. 1.

Kunffy Lajos.

Műbarát.1921.I.376.l.

Kunffy Lajos festő

Pesti Hirlap. 1923. dec. 4. 5

Dijkiosztás az akvarell-kiállitásra

Táblakép „Vásárról"

Kunffy Lajos

Szabad Művészet, 1949.

III. köt. 1. sz. 48. o. Szabadszervezeti közlemények.

Táblakép. „Falusi kovács," Kneffy

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 32-33

K. I. A somogy megyei művészek
Riállítása

Táblakép „Kora tavasz"

Kunffy Lajos

Szabad Művészet, 1949.

III. pót. 1. n. 48. o. Szabadszervezeti

Közlemények.

Táblakép. Önarkép, Kunffy

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 32-33

K. I. A somogy megyei képzőművészek
Riállitása

Kunffy Lajos festö.

ARS UNA.1923/24.II.évf.203.l.

Festészet.

Napsugaras őszi nap, festette Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Festészet.

Öreg cigány gyerekekkel, festette

Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Festészet.

Somogyturi tiszteletes, festette Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Festészet.

Templom előtt, festette Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Festészet.

Falusi ház hóval, festette Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Festészet.

Feleségem, festette Kunffy.

ARS UNA.1923/24.II.évf.203.l.

Festészet.

Gieswein Sándor arcképe, festette

Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Festészet.

Hazafelé, festette Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Festészet.

Hófödte lak, festette Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Festészet.

Kordés ember, festette Kunffy.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 203. l.

Kunffy Lajos festő.

Katol.Szemle.1932.I.289-95.l.

Kunffy Lajos, kstő

Pásztortűz, 1927. 23 sz.
548. l.

Hosszú Márton: A Budapesti Műcsarnok őszi tárlatáról

K u n f y Lajos festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
133-136.
Illusztrációk: 135.,136.,137.,137.

Kunffy Lajos festő

Budapesti Szemle CCX. 1928.
291-304.o. Gál Ervin: Az el-
mult képzőművészeti év

Kunffy Lajos festő

Budapesti Szemle CCLXIII.1942.
161-174. Ybl Ervin: Képzőművészet

omo
11

K u n f y L a j o s festő

4 db illusztráció:
Falusi temetés
Cigányok
Cigánygyerekek
Cigányfiu

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
135.,136.,137.,137.
Szöveg: 133-136. "Kunfy Lajos"

Kunffy Lajos

IDK

Női fej, pasztell

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Kunffy Lajos

MDK

Fiam, olf.

Mücsarnok 1931 őszi kiállitás

Kunffy Lajos

MDK

Somogyi menyecske, olf.

Műcsarnok 1931 őszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

Kunffy Lajos MDK

dr Petri Pál arcképe, olf.

Kaszás, tempera

Mücsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Kunffy Lajos

MDK

Giesswein Sándor, olf.

Műcsarnok 1931 őszi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Nő gyászban, pasztell

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Kunffy Lajos

Tavasz érkezése, o. v. 58×73

30. Műcsarnoki Kiállítás
1933.

Kunffy Lajos

Kaposvárott a megnyilt Somogyi Képtárban szerepel Rippl-Rónai,Csók István,Iványi Grünwald,Csigány Dezső,Kunffy Lajos,Tornyai, Medgyánszky László alkotása.

Magyar Hirlap 1973/199/8

Kunffy Lajos

„Gyógyulás" o. v. 46,5 x 38,5

S. S. j: Kunffy

Kikiáltási ár: 4000 Ft.

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976 május

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Párisi utca"

o. fa. 16X22 s. f. j.: Kunffy

Tiráltási ár: 4000 ft

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976 május

Kunffy Lajos

Szőnyi István, Gombos Lilly, Makoldy József, Belányi Viktor, Csuk Jenő, Kálmán Péter, Korányi Jenő, Felicita, Körmendi Frim Ervin, Tornyai János, Krusnyák Károly, Leidenfrost Sándor, Kunffy Lajos munkáiról nyilatkozva, felhívja a figyelmet jelentős művészi törekvéseikre a "Képzőművészeti Krónika" címmel, Register sign.-val közölt beszámoló.
A felsoroltak a Műcsarnokban rendezett tavaszi tárlaton szerepelnek.

A HÉT, Bp. 1920. május 1.
XXXI. évf. 15. sz. 223. lap.

Kunffy Lajos

Kaposvárott a somogyi képtárban 1974. aug-ban emlékkiállítása nyílt.

Népszava, 1974. aug. 24. 102. evf. 197 sz. 10 p.

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Arató" Olajfa 14x17,5

Jelzése lent jobbra: Kunffy

Becsült ár: 2500 Ft.

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Kunffy Lajos (1869-1962)

„Somogyfuri" műteremház"

Olaj, vászon 27,5 x 34

Kikiáltási ár: 5000 ft

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Kunffy Lajos

„Birkanyírás" Olaj, vászon 65X80

Selepve lent jobbra: Kunffy L.

Utiáltási ár: 10000 ft

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Kunffy Lajos

„Duna-part" Olajfa 13,5 x 18

Jelenet lent jobbra : Kunffy

Vételi ár : 3000 ft

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Kunffy Lajos

A somogytúri kurián van emlékki-állítása.

Hallama Erzsébet: Látogatás Borsi Istvánnál és Honty Mártánál

Jelenkor, Pécs, 1942. jún.

Kunffy Lajos

Tüskés Tibor „A déli part" c. tanulmányában felhívja a figyelmet a Lelléhez közelező Somogytúrra, ahol félrázt évig festette Kunffy Lajos a somogyi tájat és népet.

Bárdosi Németh János: Tüskés Tibor: A déli part.

Tolnamegyei Népújság, 1968. dec. 8.

1.

Kunffy Lajos

Dippl-Rónait látásból gyermekkorában ismerte, amikor a kaposvári Schröder patikában dolgozott. Személyesen Párizsban 1892-ben ismerkedtek meg, miután Kunffy megnézte Dippl kiállítását az osztrák-magyar nagykövetség palotájában.

H.B.: Két mester – egy arckép; Műgyűjtő 1972/4-ss. 27.l.

Kunffy Lajos

Kilenc évvel fiatalabb volt Ripplnél, barátságuk elmélyült. Miután műtermet bérelt, gyakrabban kereste fel Ripplt Neuillyben, ahová Munkácsyt is meghívták, de ő nem méltányolta a fiatalok törekvéseit.

A. B.: Két mester – egy arckép; Műgyűjtő 1972/4. sz. 27. l.

Kunffy Lajos

Ripplel gyakran dolgoztak együtt. Amikor Kunffy 1905-ben Somogytúron berendezkedett, Rippl hosszabb időt töltött nála és hatással is volt rá. Legérettebb munkái a Ripplel való kapcsolatok elgyintenzívebb szakaszából valók.

H. B.: Két mester – egy arckép; Mügyűjtő 1972/4. sz. 27. l.

Vaszary János

Festette, pasztellezte Rippl-Rónait, családját, feleségét. A szertő idési a művészi sorait: Lazarint lámpánál pasztellezte, a munkába Rippl is belekolyozott, majd mindketten aláírták a képet. Ez máskor is előfordult. Ha Rippl egy képet első alkalomra nem tudott befejezni, átengedte barátjának.

H. B.: Vét mester – egy arckép; Műgyűjtő 1972/4. sz. 27. l.

Kunffy Lajos

Rippl egy ízben bajnálkozva jegyezte meg róla, hogy nem Renoirt megelőzően született. Kunffy képei emlékeztetnek a francia mesterézre. Ilyen a dr. Kelemen Béláné siófoki gyűjteményében levő, aligkanem azonos az említett Lazarin-portréval.

A. B.: Két mester – egy arckép; Műgyűjtő 1972/4. sz. 27. l.

Kunffy Lajos

A Lazarin-portré aljára a felirás: „Festette: Kunffy Lajos és Rippl-Rónai J." A kép nagyságra 47,7 x 37,3 cm, a Párizsi Világkiállításon bronzérmet nyert párizsi pasztellpapírra készült. A kétlapon Rippl-Rónai saját kezű aláírása, megkurtítva.

A. B.: Két mester – egy arckép; Műgyűjtő 1972/4. sz. 27. l.

Kunffy Lajos

Rippl-Rónainal közösen készített arcképe
(Lazarine).

Műgyűjtő 1972/4. sz. 26. l.

Kunffy Lajos

neve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

305.old

Munkácsy Mihály, festő

Emlékkiállítása nyílt meg Kaposvárott.

— : Kulturális hírek 7.

[aug. 24.].

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 24.

Kunffy Lajos, festő

Somogytúron egykori műtermében állandó kiállítását rendezték meg.

–: Elindult a tűrtős fogat 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 26.

Kuffy Lajos

festőművész emlékkiállitása nyilt meg

aug.23-án Kaposvárott,a Somogyi Képtárban.
A mester élete végéig somogyturi mütermében dol - gozott.Ezuttal olaj- és pasztellképeit tekintheti meg a közönség

Magyar Hirlap 1974/232/8

Kunffy Lajos
festő

Kunffy 1910-es Madame Clemenceau"-t ábrázoló festménye a kiállítás egyik legszebb darabja

Szabó Julia: Muzeumi séták.
Művészet, 1973. november - 12.oldal

Kunffy Lajos festőművész

Kaposváron a Képcsarnok Vállalat kiállítása megnyílt a gyűjtők festménybemutatója címen, hogy az elmult 25 év alatt kiállításra és vásárlásra kerülő műveket megismerjük. A művész alkatásaiból is láthatunk e tárlaton.

H.B.: Gyűjtők festménybemutatója a Vaszary-teremben.

Somogyi Néplap, 1974. ápr. 3.

Kuffy Lajos

Méltákés

Szemann Béla: Egy legenda vége...
Művészet, 1975. október - 18 oldal.

Kuffy Lajos

Kaposvárra egyre magyobb kír
nevnek örvendett Kuffy La-
jos.

Kanyar József: Kaposvár közmüvelődése a .....
Müvészet,1975.október - 22.oldal

Kunffy Lajos

Kunffy Lajos feldolgozta a népi hagyományokat.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Művészet, 1975. október - 7. oldal

Kürthy Lajos

Kürthy Lajos is somogyi
művészeteink ismertetése
fontos feladat lenne.

Honfi István: Somogy képzőművészeti helyzetéről.
Művészet, 1975. október - 1.oldal.

Kunffy Lajos MUK

Párizsi templom előtt, olf.

Öregasszony, olf.

Miesarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Sakkjáték, repr.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Kunffy Lajos MDK

Viharos táj, olf.

Sakkjáték, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Kunffy Ludwig von MDK

Winter
Winterstimmung
Winterstudie
Bauernmädchen

Wien, Kunstlerhaus 1924. Mai-Juni

Kunffy Lajos (1869–1952)

Kunffy Lajos festőművész (levél) kiállítása. Bp.
Csók István Galéria, 1985. jan. 24 – febr. ?.
Bev. Pozsgay Ö. Gábor. Bp. Kepes. 1985
[4] p. ill

Kunffy Lajos

1903 május 17-én nyílott Kapos-
váron egy képkiállítás amelyen a
művein állatsai szerepeltek.

Kanyar József: Kaposvár közművelődése VI .....
Művészet, 1975. október - 22. oldal

HORNYAY ÖDÖN

40	Kazlak a pusztán	Pasztell	Mgtul.
41	Napszállat a pusztán	Pasztell	Mgtul.
42	Pusztai kertrészlet	Pasztell	Mgtul.

HORVAI JÁNOS

43	Petőfi (Szegedi Pantheonban)		Mgtul.
44	Öregek gyámolitása (Társadalombiztositó tornyán elhelyezve)		Mgtul.
45	Pieta	Márvány	650.—

HORVÁTH JÓZSEF

46	Kapás	Vizfestmény	800.—

HUBAY ANDOR

47	Alföld	Olajfestmény	1000.—
48	Behordás	Olajfestmény	
49	Női portrait kék ruhában	Olajfestmény	1200.—
50	Muskátli	Olajfestmény	800.—

ISTOKOVITS KÁLMÁN

51	Leányfej	Tempera	350.--
52	Baranyai táj	Tempera	500.—
53	Magyar falu	Tempera	800.—

KATÓ KÁLMÁN

54	Kicsi ház a hegyen	Olajfestmény	500.—
55	Csend a Dunán	Olajfestmény	1000.—
56	Duna részlet	Olajfestmény	500.—

KISFALUDI STRÓBL ZSIGMOND

57	Labdarugó	Bronz	800.—
58	Dr. Székelyhidy Ferenc	Bronz	Mgtul.

KÖVESDY GÉZA

59	W. K.-né urhölgy arcképe	Olajfestmény	Mgtul.
60	Vad vizeken	Olajfestmény	1000.—

KÚNFFY LAJOS

61	Osztrák hegyvidék	Olajfestmény	175.—
62	Homokos út	Olajfestmény	275.—
63	Őszi hangulat	Tempera	275.—
64	Somogyi táj	Olajfestmény	175.—
65	Almaszedés	Tempera	450.—
66	Paprikát szedő asszony	Olajfestmény	350.—
67	A veteményes kertben	Tempera	600.—
68	Fekvő akt	Olajfestmény	350.—
69	Virágok	Olajfestmény	250.—
70	Almaszedés délutáni napfényben		450.—
71	Cigányasszony gyermekével	Tempera	350.—
72	Falu télen		350.—
73	Fasor	Olajfestmény	250.—
74	Fürdőző gyerekek	Olajfestmény	450.—

KUNWALD CÉZÁR

75	Zechmeister Ida		800.—
76	Arcképtanulmány	Olajfestmény	2000.—

LUX ELEK

77	Kunwald C. fej	Gipsz	
78	Női fej	Bronz	700.—

MEDVECZKY JENŐ

79	Kis parasztlány	Olajfestmény	200.—
80	Pihenő kapás	Olajfestmény	400.—
81	Esős tájkép	Olajfestmény	300.—

MOIRET ÖDÖN

82	A vágy	Bronz	Eladó

Mily Céd.

Céhbelick VII. Kiáll. Est
1932

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 SEP 1

Somogyi Néplap

Kunffy Lajos

1021

Gyermekportré

Kunffy Lajos pasztellje.
(A Somogyi Képtárban megrendezett emlékkiállítás anyagából.)

22.30: A hét zeneműve. 23.00: Hírek. 23.15: Nótacsokor. 24.00—0.10: Hírek.

3. MŰSOR

18.00: Hírek. 18.05: Huszonöt perc beat. 18.30: A Zsebrádiószínház bemutatója. Ha teve, legyen kétpúpú. 18.49: Hangfelvételek — felsőfokon. 20.13: Láttuk, hallottuk — a színházban és a moziban. 20.33: Hírek. 20.36: Errol Garner és együttese játszik. 20.56: Bovaryné. Rádiójáték. 21.49: Beethoven-művek. 23.00—23.20: Hírek.

PÉCSI RÁDIÓ

17.30: Kovács Imre műsora. 18.30: Dél-dunántúli híradó. 18.45: Régi kedvelt melódiák. 19.00: Szerb-horvát nyelvű műsor. 19.30: Német nyelvű műsor. 20.00: Műsorzárás.

Kunffy Lajos, festő

Emlékkiállítása van a somogytúri kúrián. (Állandó.)

Hallama Erzsébet: Látogatás Bors Istvánnál és Honty Mártánál 544-547.

JELENKOR, Pécs, 1972. június XV/6.

Kunffy Lajos
festő

"Kettős arckép"
"Kunffy Lajos huviája"
"A modell"
} repro

Perchaly Károly: A somogyi táj festője.
Művészet, 1971. julius – 12 lap.

Kunffy Lajos
festő

A Somogytúri képtár falusi és
családi képek, önarcképek ará-
nyos adagolás aval állt össze
képtárrá

Pereházy Károly: A somogyimtáj festője.
Müvészet, 1971.julius - 12.oldal.

Kemffy Lajos
festő

A Somogytáva Kemffy Múzeumot
a Kaposvári Rippl-Rónai múzeum
gondoskodása tartja fen.

Pereházy Károly: A somogyimtáj festője.
Müvészet, 1971.julius - 12.oldal.

Kuuffy Lajos
festő -

Somogytúron van Kuuffy Lajos festőművész 1750 körül épult kuriája, ahol a művész lakhelye volt és ahol állandó kiállítása van.

Pereházy Károly: A somogyi táj festője.
Müvészet, 1971. julius - 12.oldal

Kunffy Lajos
festő

A látrányi tiszteletes kertészkedik"
"cimű művén a falunak egy
darabját mutatja be a festő.

Pereházy Károly: A somogyimtáj festője.
Müvészet, 1971.julius - 12.oldal.

Kunffy Lajos
festő

„A gyógykovács", „Mihály cigány",
„Zsuzsa a szomszédasszony"
mint modellek Somogyban a
gazdasághoz tartoztak.

Pereházy Károly: A somogyi táj festője.
Művészet, 1971. julius - 12.oldal

Kunffy Lajos
festő

A tervemben a monumentális
„gyermektemetés" szilyosan szól.
A képben a szegénypárasztt sorsa
a mincstelenség és fájdalom szívásódik

Pereházy Károly: A somogyi táj festője.
Művészet, 1971. julius - 12.oldal

Kunffy Lajos
festő

Kunffynak Somogytúr nem pusztán
lakóhely volt, hanem szoros érzelmi
kapocs, impulzust adó föld is.

Pereházy Károly: A somogyi táj festője.
Müvészet, 1971. julius - 12.oldal

Kunffy Lajos
festő

Képeinek java Somogyban és környékén készült. Modelljei a környék parasztjai, a gazdaságban dolgozók, a falusi nép. Témája a falu és az, ami a falut foglalkoztatja.

Pereházy Károly: A somogyi táj festője.
Művészet, 1971. július - 12.oldal

Kunfy

Pasztell-tanulmányait dicsérettel emliti meg Lázár Béla: "A tavaszi tárlat" cimmel közölt beszámolójában.

Otthon, Bp. 1900. évf. 6. füzet.
49-60. lap

Kunffy Lajos

"Kék haju és zöld szakállu Gób"-ja szerepel a kiállitáson, melyet minden kommentár nélkül emlit meg Masque: "Az ezredik év Szalonja" c. beszámolójában, mely a tárlaton bemutatott müvekről szól.

A HÉT, Bp. 1896. juni. 7.
VII. évf. 23. sz. 384-385. lap.

Kunfy Lajos

"Egy kezdő Jeremiás prófétát állitott ki, aki elégedetlenül kaparja a szakállát: "Senki se hallgat rám!" monologizál magában, kissé meglepetve" majd megállapitja, hogy van humora a müvésznek.
Masque: "A tárlat"c. kritikájában számol be a kiállitáson szereplő müvekről.

A HÉT, Bp. 1895. dec. 15.
VI. évf. 5o. sz. 798-8oo. lap.

Kunfi Lajos, Jestő

Megemlítve.

Dersi Tamás: Ady Endre képe az
íróasztalon 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 25.

Kunffy Lajos, festő

Somogytáron Kunffy Lajos-emlék-kiállítást rendeznek.

— : Balatoni műtor, 1972 7.

Népszabadság, Bp. 1972. máj. 17.

Kunffy Lajos

Tavasz közepe, olaj, 58×73, 5000 Ft

30. Művészeti Vásárkiállítás, 1973.

Kunffy Lajos

festőművész

— **Emlékkiállítás.** A csurgói művelődési házban csütörtökön megnyitották Kunffy Lajos festőművész emlékkiállítását. A Somogytúron élt és dolgozott világhírű festőművész 27 nagyméretű képét mutatják be a közönségnek.

Emlékkiállitása nyilt
Csurgón

Népszava, 1976. október 22.

4. oldal

KUNFFY LAJOS

kismonográfia

Horváth János: Kunffy Lajos (1886-1962)
Kegyes, 1993

falakkal és 3 cm vastag fényezetlen travertin homlokzatburkolattal. Az utcai oldal ablakai acélszerkezetűek: a lakószobáké horizontális toló rendszerű, a mellékhelyiségeké billenő. Az udvari oldalon fa szerkezetű ablakok vannak. Az épület lecsapott sarkán és a franciaudvar két szélén acél- üveg szerkezetű, vertikális zárterkély-virágablakok húzódnak az első emelettől a homlokzat teljes magasságában. A sarok »üvegdoboza« eredetileg a pár-

lépcsőház franc
vertikális sávbó
tű, emelkedő sze
A mozi tengely
szon felé emelk
állapították meg
erkély fél szintte
fél szinttel lejjeb
kot félköríves g
pinceiellegeet ell

KUNFFY Lajos, festő

kiállítás

kiáll. Kaposvár, Kaposvári Galéria 1988. december.

eml. = Somogyi Honismereti Híradó 20. 1989. 1. 69.

xx m. / Mustevi

szellemi fölemelkedésnek az
lut festészet ellentmondó és
en kihangsulyozva felmutat-
atlanságba bujtatott termé-
odik meg a modern müvészet
nak a teremtő jelentősége,
k és természeti képének a
ezi, hanem a szellemet mint
t intellektuális formák ifju
ését.
etriája eredetében, mint a
, a kubizmussal mutat távo-
képszerüség utolsó maradvá

KUNFFY LAJOS

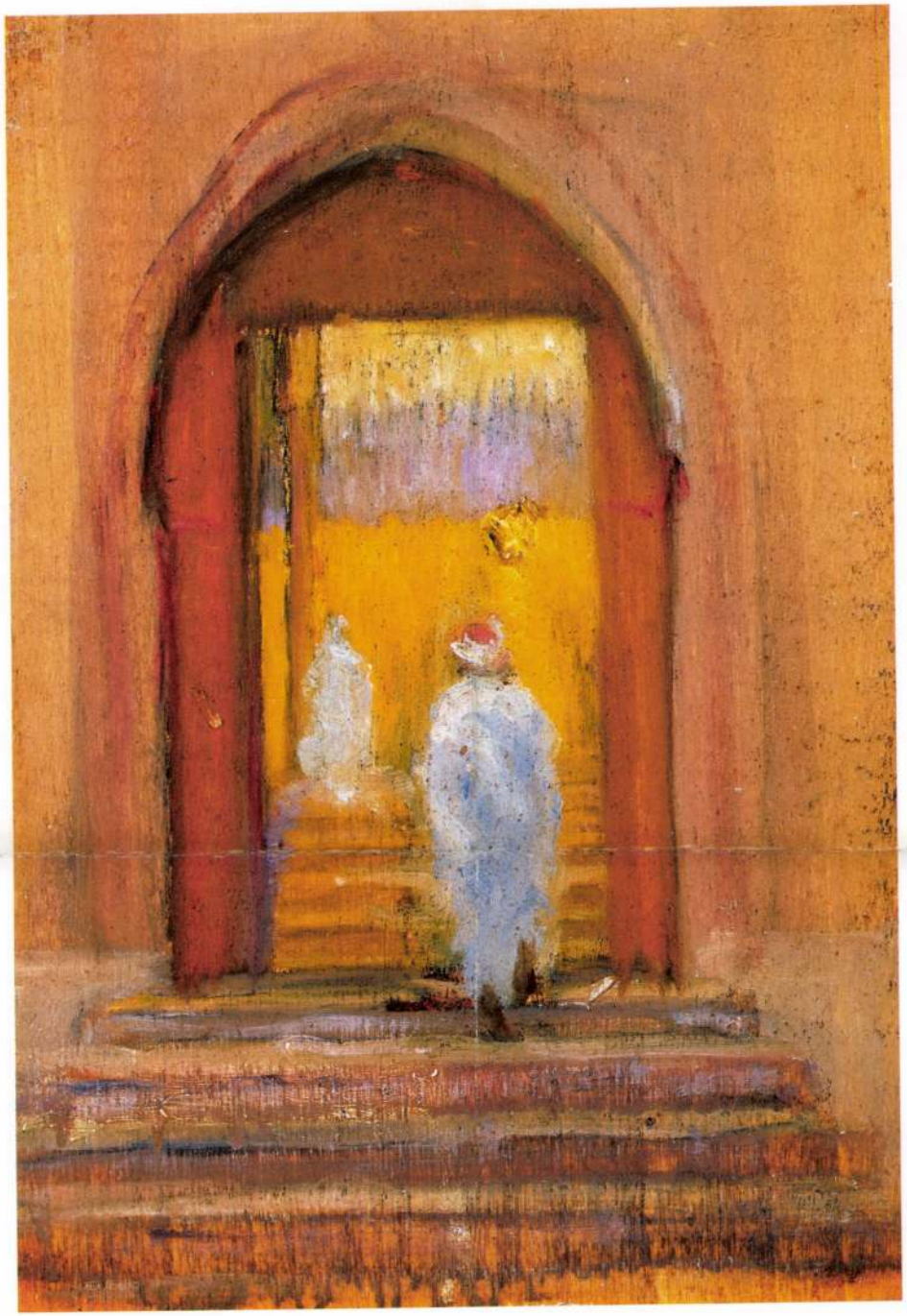

5

5 ▪ KUNFFY LAJOS (1869–1962)

Tunisz

22 × 15 cm
Olaj, fa
Jelzés nélkül
Hátoldalon felirat: „Tunisz II. 1913",
valamint „Igazolom a kép valódiságát.
Dr. Kunffy Zoltánné"

Kikiáltási ár: 24 000 Ft

6 ▪ ABA-NOVÁK VILMOS (1894–1941)

Csónakok, 1929

45,5 × 58,5 cm
Vegyestechnika, papír, kartonon
Jelezve jobbra lent: Aba Novák San Vito 929
Hátoldalon: „Igazolom, hogy ez a kép édesapám, néhai Aba-Novák
Vilmos alkotása, az általam gondozott hagyatékból való.
Budapest, 1961. XII. 29. Kováts Ivánné szül. Aba-Novák Judit

Kikiáltási ár: 550 000 Ft

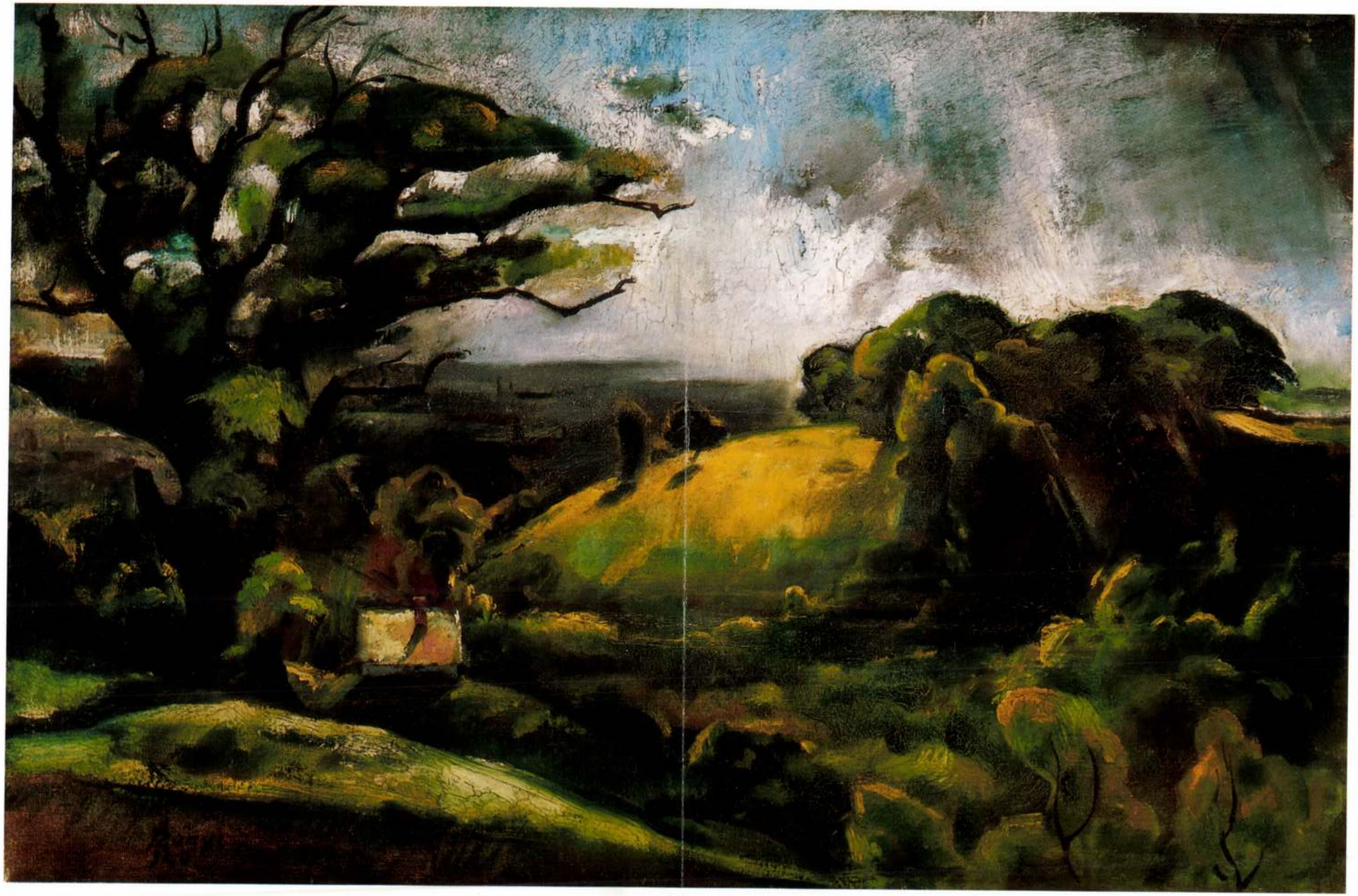

KUNFFY LAJOS

LAJOS KUNFFY 1869–1962

Woman in a White Blouse (Portrait of Mrs Kunffy). About 1907

70 × 54,5 CM

27 × 21 IN.

PASTEL ON PAPER

SIGNED LOWER LEFT:

KUNFFY

LAJOS KUNFFY 1869–1962

Graduated from the University of Law in Budapest, he went to Munich where he studied painting at the Private School of Simon Hollósy, and at the Academy of Fine Arts. He moved to Paris in the Fall of 1891. He studied under Jean Paul Laurens and Benjamin Constant at the Julian Academy. He often visited Munkácsy's atelier, and made friends with József Rippl-Rónai. He finished his studies in 1894. After a short stay in Hungary, he finally settled down in Paris with his wife in 1901. He only visited his estate in Somogy county in summers. He regularly exhibited at the Salon d'Automne. In 1913 he exhibited 144 paintings at the Georges Petit Gallery, which made him a well-known figure of the Parisian art life. Among his friends we can find Aman Jean, Dagnan Bouveret and La Touche. After the World War I. he moved back to Hungary, and he spent the rest of his life – apart from his freqent travels – on his estate in Somogytúr.

At the beginning of his career he painted in Academic style, then Art Noveau influenced his art, while his mature works were painted in Naturalist plein-air style. He was interested in the feasts, and everyday life of the people living on his estate, often depicting the exotic life of gipsies. Apart from his numerous awards he was awarded the French Legion of Honour for his successes in cultural diplomacy between Hungary and France.

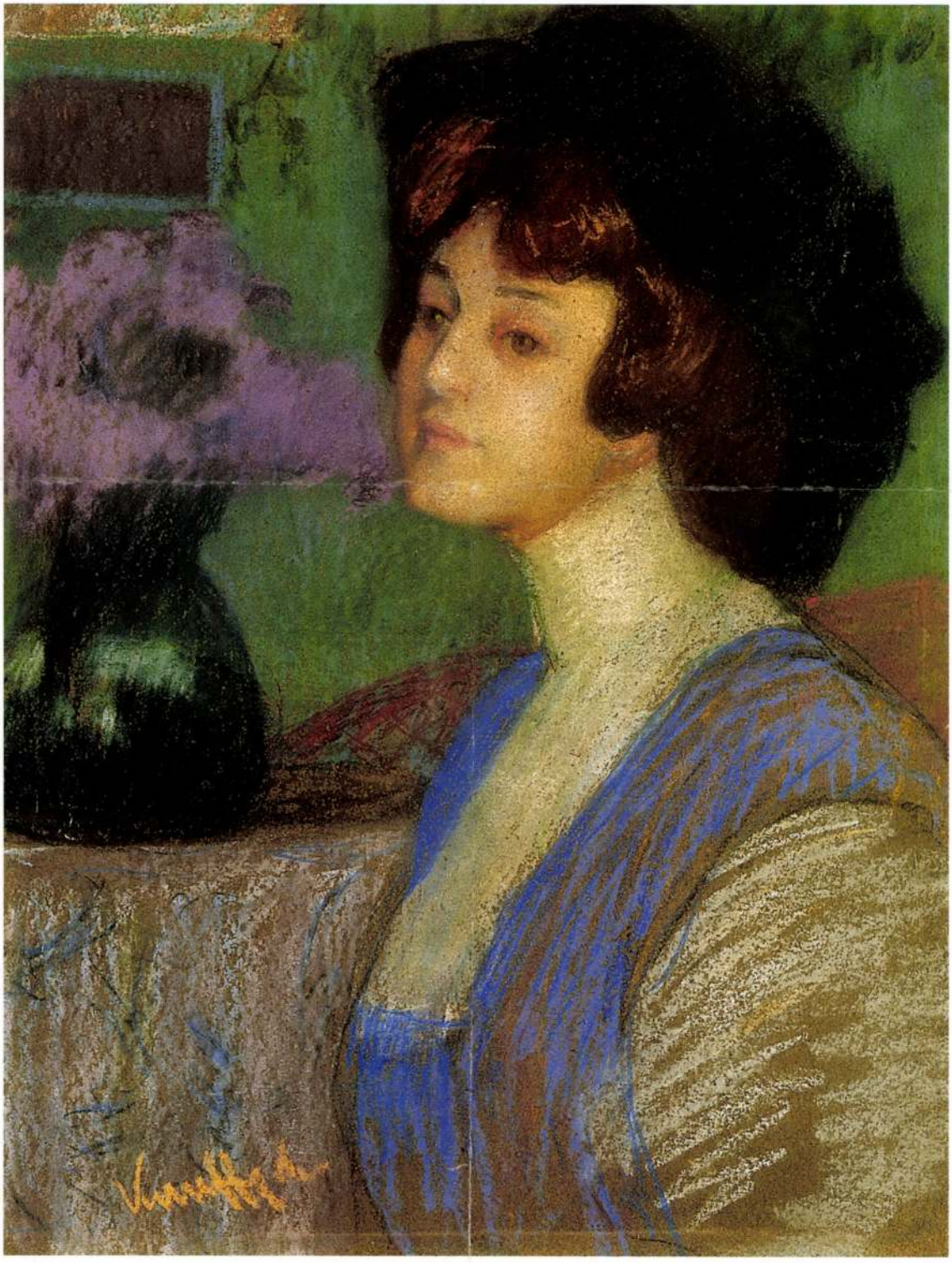

JÓZSEF KOSZTA 1861–1949

Hungarian Farmyard. About 1920

40 × 69 CM

15 4/5 × 27 1/5 CM

OIL ON CANVAS

LAID DOWN ON CARDBOARD

SIGNED LOWER RIGHT:

KOSZTA

JÓZSEF KOSZTA 1861–1949

One of the most important figures of Great Hungarian Plain painting. He studied art in Vienna, Munich and Budapest between 1882 and 1900. His pictures are characterized by concise, boldly proportioned composition and a powerful use of colour contrasts. It is in Koszta's art where the Hungarian peasant and the Great Plain appears for the first time without any sentimentalism or romantic exaggeration. He spent almost all his life in the world of Hungarian farms. In his oeuvre he kept varying only a couple of themes and motifs. After 1940 he could only paint in the mind as his eyesight worsened. His exhibitions of greater importance were the 1917 Ernst Museum and the 1948 Nemzeti Szalon (National Salon).

KUNFFY LAJOS

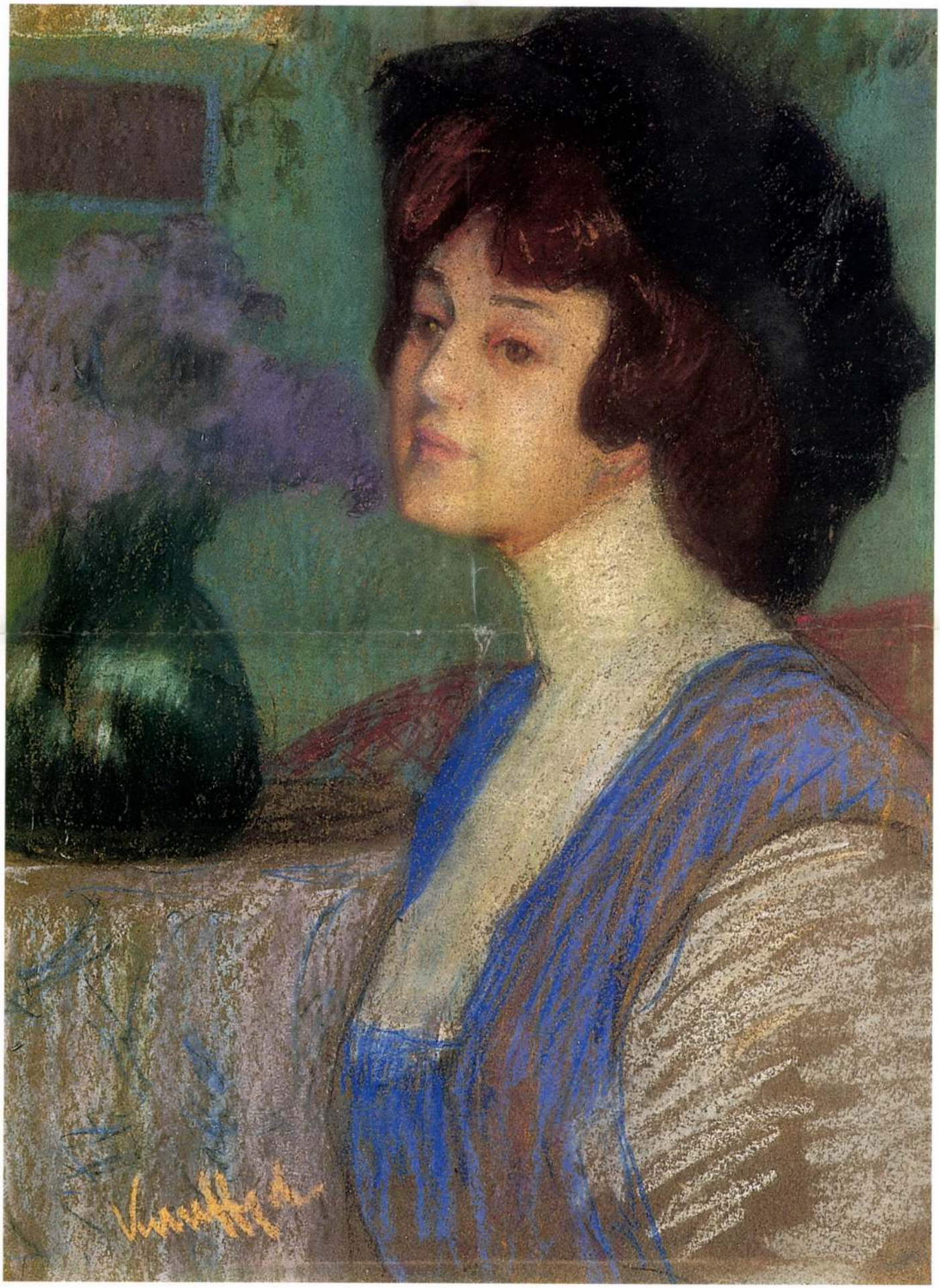

152

152 ▪ KUNFFY LAJOS (1869–1962)

Tornácon kártyázók, 1908

30 × 40 cm
Olaj, fa
Jelezve jobbra lent: Kunffy 1908

Kikiáltási ár: 350 000 Ft

153 ▪ KUNFFY LAJOS (1869–1962)

Sárga blúzos hölgy (Kunffyné képmása)

59,5 × 73 cm
Olaj, karton
J. n.

Kikiáltási ár: 600 000 Ft

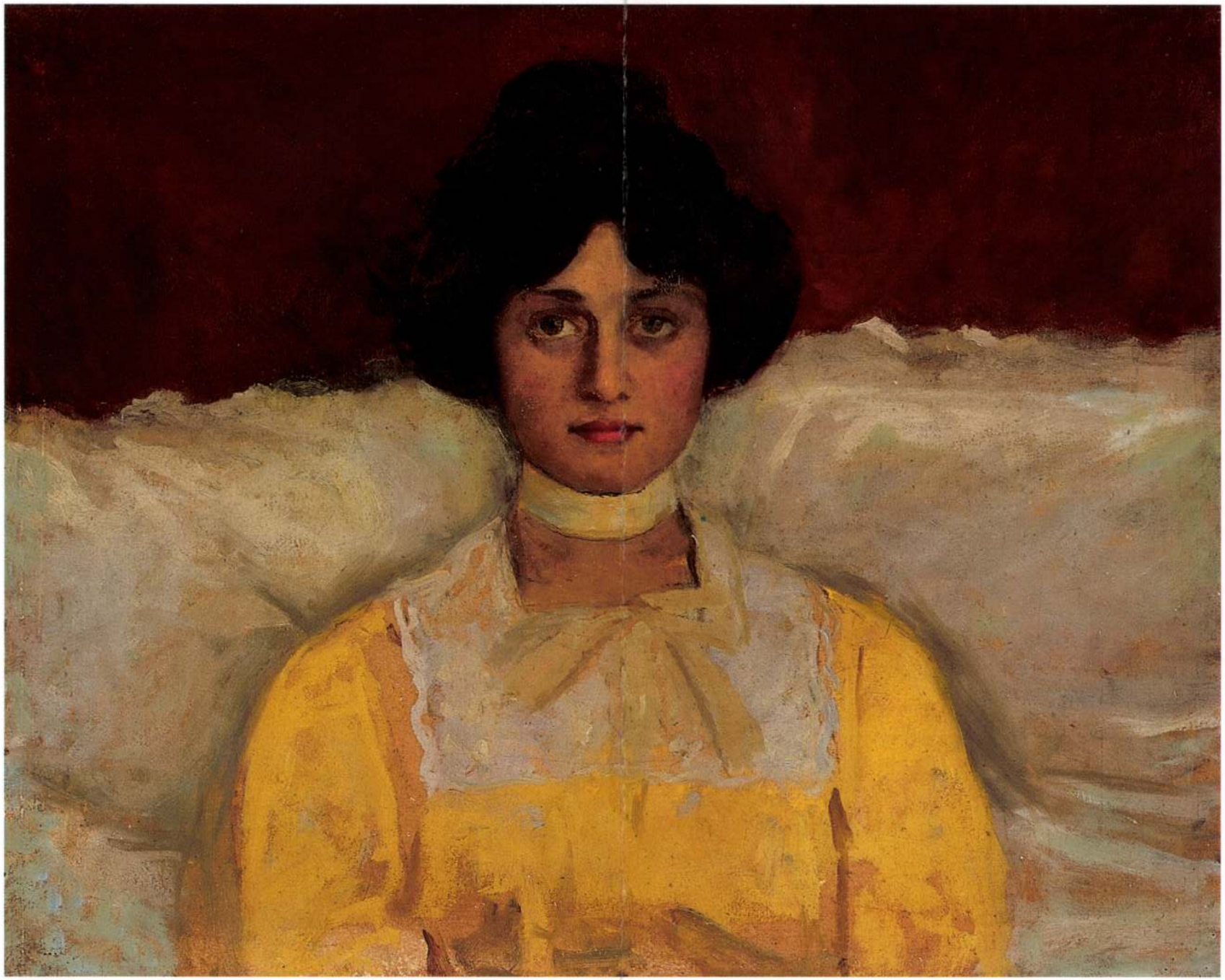

154 ▪ RIPPL- RÓNAI JÓZSEF (1861–1927)

Hölgyek enteriőrben, 1894

34 × 44 cm
Olaj, fa
Jelezve balra lent: Rónai
Restaurált

Kikiáltási ár: 6 000 000 Ft

IRODALOM

Rippl-Rónai József gyűjteményes kiállítása. Magyar Nemzeti Galéria, 1998
Szerk. Bernáth Mária, Nagy Ildikó
Bernáth Mária: *Rippl-Rónai József.* Budapest, 1998
A kaposvári Magy. Kir. Állami Főgimnázium Emlékkönyve 1812-1912. Kaposvár 1913.
Paris Anella emlékezései Rippl-Rónairól. In: Rippl-Rónai emlékkönyv.
Szerk. Horváth János. Kaposvár, 1995

PROVENIENCIA

A mű mindmáig első tulajdonosai, Vaszary János oldalági leszármazottai birtokában volt

A Rippl és Vaszary család kapcsolata nem a két híres festővé lett fiú, József és János közismert barátságával kezdődött. Kisvárosban éltek és mindkét apa pedagógus volt. Rippl József tanító, majd megbecsült igazgatója a Cigli-iskolának. Vaszary Mihály 1864-től haláláig, 1892- ig 28 éven át magyar-latin szakos tanára a kaposvári gimnáziumnak. (főgimnáziumi Emlékkönyv 73.) Igy Vaszary Mihály számos növendéke Rippl tanító úr keze alól került a gimnáziumba, akárcsak a kis Rippl Józsi. A két család közötti kellemes viszony mindvégig megmaradt.

Erről tanúskodnak Rippl-Rónai nevelt lányának, Paris Anellának sorai „egy hazalátogatásakor úgy látszik, családja arra szerette volna rábírni, hogy maradjon már Magyarországon és nősüljön meg. Erről igy irt Ödönnek, amikor visszatért Párizsba: A kaposvári ifjú hölgyek közül nem tudnék választani – talán az egy Vaszary Ilonkán kívül." (i.m. 60.) Rippl-Rónai az Öreganyám című képének nagysikerű párizsi fogadtatása után, mely a Nabis csoport tagjainak barátságát is meghozta számára, 1894 augusztusától hosszabb időt tölt szülőföldjén. Ekkor ajándékozhatta a most először nyilvánosság elé tárt festményt Vaszaryéknak.

A mű több szempontból is egyedülálló. Egyrészt fatáblára festett képet eddig csak egyet ismertünk Rippl-től, egy még Münchenben készült Teniers másolatot, mely az 5. Kieselbach aukció (1998. ősz) 313/A. tétele volt Hegedülő paraszt címen. Másrészt – Rippl szavaival élve – az ilyen „kevéssel csinált" festmények közül még nem láttunk ilyen valóban franciás könnyedségűt, rafinált színvilágút.

Rippl már munkácsys korszakában is szívesen festett fiatal nőket szobabelsőben ábrázoló jeleneteket és élete végéig kedvét lelte az olyan pillanatok rögzítésében, melyekhez csattanós címeket lehetett fűzni. Ez a kép is ilyen. Egy asztal körül négy, az 1890-es évek közepének divatja szerint öltözött elegáns fiatal nőt látunk. Kettőt profilban, amint összehajol, a harmadik háttal állva, a baloldali fejét takarva figyeli őket. A negyedik egy fotel karfáján ülve könyökére támaszkodik. Maga elé mered, nem vesz részt a konverzációban. A negyedik szereplő férfi. A háttérben indulatos mozdulattal kabátját húzza, menni készül. Nem tudjuk mi volt a Rippl-Rónaitól kapott eredeti cím, de lehetett volna ez is: Összevesztek, hiszen szemmel látható az egymásnak hátat fordító fiatal nő és férfi közötti konfliktus, s erről beszélhetnek a többiek. A képnek a konzervatív magyar közízlésnek megfelelően, jól elmesélhető szüzséje van. Zsáner, ám korszerű nabis stílusban előadva. Ez a kettősség az a harmadik és legfontosabb elem, amely ezt a művet oly különössé tesz, s csak azzal magyarázható, hogy Rippl-Rónai 1894-es magyarországi tartózkodása alatt készült.

Rippl-Rónai József életművének olyan egyedi darabja kerül most kalapács alá, amelyhez hasonlóval eddig nem találkoztunk, s kevés a valószínűsége annak, hogy valaha is találkozni fogunk.

Csernitzky Mária
a kép a készülő Rippl-Rónai oeuvre katalógusba felvéve

Pierre Bonnard: Lámpafénynél
34 x 44, olaj, karton, Musee d'Orsay, Párizs

Edouard Vuillard: Enteriőr, 1897
90 x 194 cm, olaj, vászon, Kunsthaus, Zürich

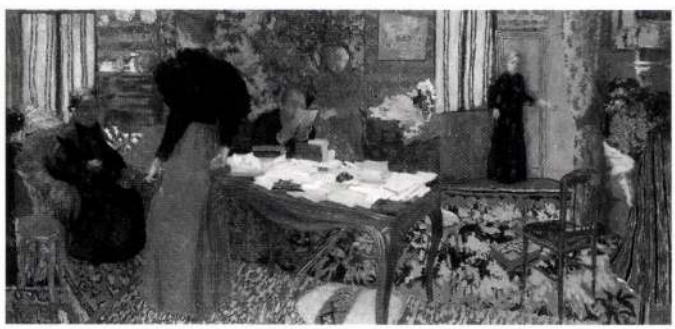

3988 Sátoraljaújhely-Széphalom, Kazinczy F. u. 25.
Nyitva: IV. 1- X. 31. között 10-18 h, XI. 1- III. 31. között 9-15 h
Szünnap: hétfő
Látogatók száma: 21680 fő
Fenntartó: Borsod-Abaúj-Zemplén megye Önkormányzata
3529 Miskolc

Állandó kiállítás:

Kazinczy Ferenc élete és munkássága

TÁJHÁZ

3644 Tardona
Nyitva: 9-18 h, csak vasárnap
Látogatók száma: 2000 fő
Fenntartó: Tardona Önkormányzata
3644 Tardona

A tájházban Jókai-szoba látható.

TOMPA MIHÁLY EMLÉKHÁZ

3728 Kelemér, Tompa M. u. 61.
Nyitva: IV. 1- XI. 1. között 10-18 h
Szünnap: hétfő
Látogatók száma: 1300 fő
Fenntartó: Borsod-Abaúj-Zemplén megye Önkormányzata
3529 Miskolc,

Állandó kiállítás:

Tompa Mihály élete és munkássága

CSONGRÁD MEGYE

MÓRA FERENC MÚZEUM

6720 Szeged, Roosevelt tér 1-3. T.: 62/470-370, Fax: 62/312-980
Nyitva: 10-17 h
Szünnap: hétfő

KUNFFY ZSIGTIOND

Kunffy Zsigmond

Magyar Országos Képzőművészeti Társulat téli kiállításain szerepelt.

EK. 929. XII. 22.

HDK

Kunffy Zsigmond, festőm.

Kertrészlet, Olf. J.1.j.

Arv.Közl. 1931.3.rr.sz. 59.1.

Kassa

Kunfschik János, ötvös, 1622

Arch.Közl.1899 XXI. 256

Kungel János

épitész

szül Ernőhára 1898

oklevelet nyert 1925

Névjegyzmüegyetem 12 l.

10268.

helyezett tojásdad medaillonban.
s jobb hóna á felé láncz halad.
gszik. Felirata a kép alatt:

gotzius

vk. 28.2:16.8 cm.

-900.
41.

Kungler Sándor

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JUL 12

NAPLÓ
Veszprém

1021

DON QUIJOTE ● KUNGLER SÁNDOR INTARZIÁJA

bentlévőknek, és miért nem m
hetnek be a kívülmaradók. A f
vonulás az utcán is végignézhe
az a kényelem, az az előny, a
a stadionbeli szemlélődés az u
helyzettel szemben jelent, nag
szerényen fejeződik ki a 8 for
tos átlag helyárban.

A stadioni belépéssel függ össze az alkalmi fotósok felvonulás alatti tevékenységének korlátozása. Már az elmúlt évben is törekedtünk arra, hogy a kerítésen belül illetéktelenek ne tartózkodjanak. Illetéktelennek tekintünk minden olyan személyt, akinek a szervező bizottság nem adott benttartózkodásra engedélyt.

Az elmúlt évhez hasonlóan, most is rendkívül komoly költséggel a karneválról filmet készítünk. Megbízott fotósaink a színes prospektus számára felvételeket készítenek. Nagyon sok kellemetlenséget okozott az elmúlt években is és nagyon sok filmkockát kellett kivágni, sok képet kellett félretenni azért, mert egy-egy alkalmi fotós benne volt a képben. Az ellen természetesen nincs

pasztaltuk, hogy [illegible] örömmel vették ezt. A karnevált megelőző héten a debreceni mozikban, a színes filmek vetítésre kerülnek.

Kérdés: A karnevál lényegében „A tiszta és virágos Debrecenért" mozgalom záróaktusa. Mikor értékelik a mozgalmat?

Válasz: Az eddigi tapasztalatok biztatók, úgy látjuk, hogy ismét sok új résztvevővel gyarapodott a mozgalomban dolgozók tábora. A kedvezőtlen időjárás ellenére is nagyon sok szép előkertet, a tavalyinál sokkal több szép erkélyt lehet látni. Kár, hogy helyenként törmelékdombok rontják el a környezet rendjét. Az értékelés hamarosan megkezdődik — mondotta végezetül dr. Tardi Tibor.

K. F.

M.D.K.

Kunffy Zsigmond

Ld. Radnay Oszkár: Retrospektiv kiállitás a Mücsarnokban c.cikk.

Panoráma. Bécs. 1927.jan.3o. 5.sz. sztl.p.

Kunfy László

Az itt felsorolt művészek kiváló arcképeivel külön foglalkozik Kun Imre: "A Műcsarnok tavaszi kiállítása" cimmel, -a Művészet c. rovatban közölt- kritikájában.
Kunwald Czézár, Burghardt Rezső, Kunfy László, Kiss Rezső, Bodnár János, Kövér Gyula, Fried Pál vettek részt a tárlaton és a két Feiks fivér, Jenő és Alfréd, akik szintén portrékkal szerepelnek.

A HÉT, Bp. 1921. juni. lo.
XXXII. évf. 15. sz. 255. lap.

KUNGL ALBERT, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950 közt
KUNGL ALBERT, /városlődi szárm/, gyári munkás, 1893-189
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1860-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KUNGL ANTAL, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora, 1851.1950

KUNGL ANTAL, korongos, 1929

Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KUNGL BÉLA, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950
KUNGL BÉLA, gyári munkás, 1926
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KUNGL Ferenc

NAGY, Heléna: The cycling of lot 301.
= New HQ No. 118. Vol. XXXI. 1990
146–149. p.

Bp. Budapest Galéria, 1989

a 301-parcella pásztinati tervei

KUNGL FERENC, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950
KUNGL FERENC, gyári segéd, edényfestő 1898-1900
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
276.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Kungl György grafikus

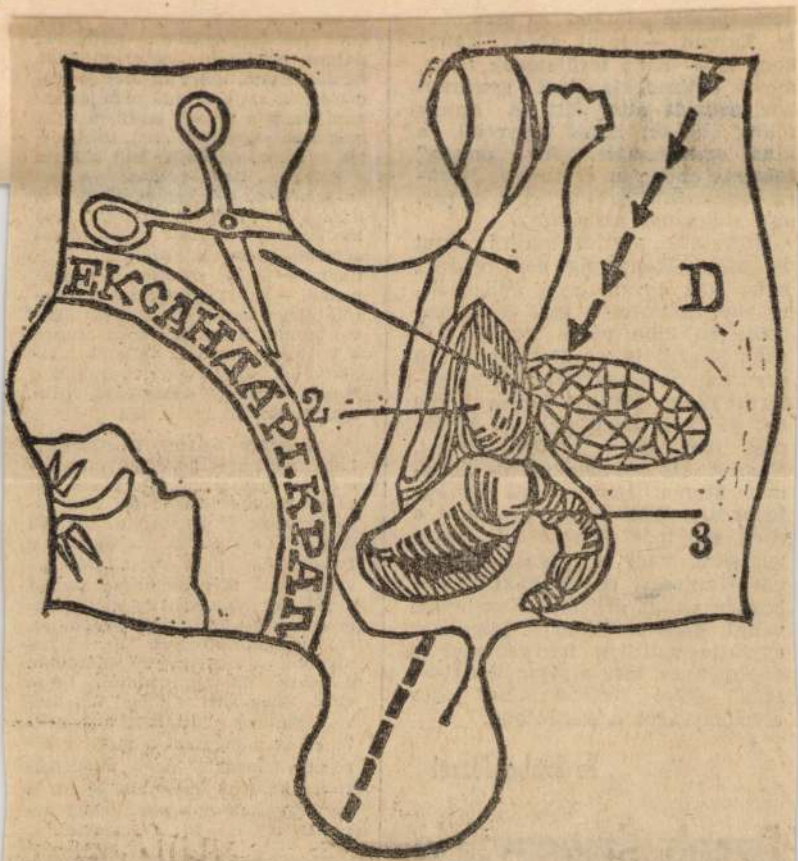

Kungl György rajza

ra vonatkozik, és Hongkong csupán egy dél-kínai országrész.

Szeretnék vitába szállni azzal is, hogy „Hongkong nem város", mert igaz ugyan, hogy évtizedekre visszatekintve a mai Hongkong területén több város létezett, sőt akár létezik is, de Hongkong ma egyértelműen egyetlen közigazgatási egység. Milyen furcsa lenne azt állítani, hogy például Budapest nem város, hanem Újpest, Kispest satöbbi valamiféle konglomerátuma. Hongkongra éppúgy jogos a „város" elnevezés, mint a világ sok más „összenőtt" nagyvárosára, vagy a szomszédos kínai Kantonra és Sanghajra, miközben azt is érdemes figyelembe venni, hogy a földrajzi kiigazítás egyfajta politikai félrecsúszást is eredményez, hisz a „Hongkong ország" okkal sértené Kína jogos érzékenységét a kérdésben.

P. Szabó József

Dzsehutimesz sírja

Az Élet és Irodalom október

és jelige[illegible]. Válaszunkat előre is köszönöm." Novellapályázatot nem hirdettünk, pályázati felhívásokat azonban gyakorta közlünk. Legutóbb — az ÉS október 19-i számában — a VIT-pályázat feltételeiről tájékoztattuk olvasóinkat. Mivel lapunk ilyen esetekben csupán a közvetítő szerepét vállalja, tanácsoljuk, kérdéseivel forduljon a Magyar Írók Szövetségéhez. (Budapest, 1062, Bajza u. 18.)

SALAMON LAJOS, BUDAPEST. Levélírónk a rádió egyik műsorában azt hallotta, hogy a világosi fegyverletétel Paszkevics cári főparancsnok előtt történt. Az Új Magyar Lexikonban ezt találta a Paszkevics címszó alatt: „Görgeyvel kötött megállapodása szerint a magyar honvédsereg előtte tette le a fegyvert Világosnál (aug. 11.)" Olvasónk egyéb forrásokra hivatkozva felhívja figyelmünket e téves lexikonmondatra. Igaza van: Világosnál Fjodor Vasziljevics Rüdiger cári tábornok előtt tették le a fegyvert a magyar seregek, ráadásul nem augusztus 11-én, hanem augusztus 13-án. A cári főparancsnok neve pedig helyesen így írandó: Paszkievics.

PALKOVITS LAJOS, GYŐR. Levele meglepő szemrehányást és javaslatot tartalmaz. Nézete szerint ugyanis lapunk, „arisztokra-

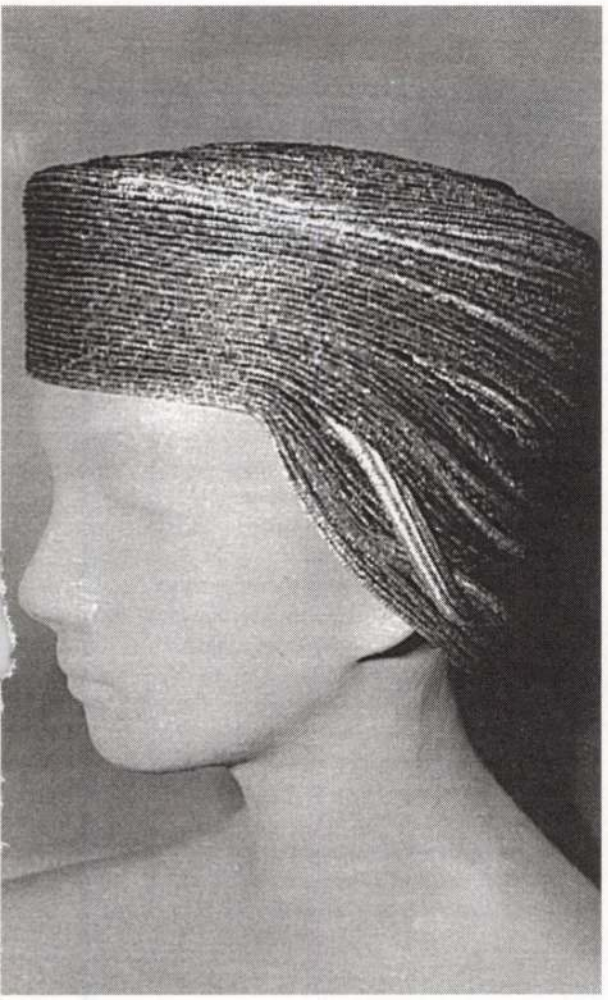

tetejére szabályos henger- és küppalástokat helyez, óriási körlapokat hajtogat: mindeközben egyiptomi koronáktól a görögök napvédő petaszoszáig, apácafőkötőtől a barrettig, a csúcsos hennintől a kapotte-ig vagy a nagykarimás florentinig kalapban idézi meg az öltözködés teljes történetét. Kiindulópontja legtöbbször egy-egy minimálisra redukált, csupán határozott kontúrral jelzett klasszikus alapforma, például a nyersanyag egyszerűségű kis kerek toque (amelyet előszeretettel csúsztat egyszer mélyen a tarkóra, máskor aszimmetrikusan féloldalra, hogy alig észrevehetően, de épp ezért izgalmasan módosítsa a fej megszokott arányait), vagy az ősi turbán, amely viselője fölé magasodó monumentalitásával a teljes alak egészének súlypontját képes áthelyezni. Rátett, kívülről hozzáadott, idegen díszítés sehol: Adele List erős plasztikai érzékkel magát az alapanyagot dolgozza meg – gyűréssel, hasítással, bemetszéssel, rétegzéssel, csomózással, hajtogatással megmozgatva a szinte építészeti szigorúságú, zárt befoglaló formákba rendezett felületeket. Bár funkcióját soha meg nem tagadja (sőt, fejrevalóként is kimondottan kívánatos), minden List-kalapnak önálló jelentése, egyedi létjogosultsága van. Adele List intellektualizálja, s ezzel a saját értékű, szuverén művészi tárgy rangjára emeli az iparművészetek nagykönyvében eladdig nemigen jegyzett, hiszen gátlástalanul reprezentáló tradícióit, státust szimbolizáló gyanús külsőségei, hivalkodó túlzásai miatt elfogadható üzenetek közvetítésére eleve alkalmatlannak tartott kalapot. Úgy nyúl szalmához, filchez, tollhoz és tüllhöz, hogy azonnal elfeledteti a periferikus *métier* minden rossz emlékét, és kiemeli – ha az alatta megbújó, sokszor tán tényleg üres fejeket nem is – de legalább magát a kalapot a királyi udvarokban rámért arisztokratikus fellengzésből és a belvárosi szalonokban ráosztott kispolgári szerepkörből.

Módszere a merész fantázia és a fegyelmezett mértéktartás. Közvetlenül az anyagból, s abból is szinte evidensen következő fogásokkal dolgozik. Mégis, sem előtte, sőt utána sem jutott eszébe senkinek, hogy a sima filcet raszterbe rendezett apró ívekbe bevagdosva lazítsa föl a kontúrokat, s adjon a megszokottól alapjaiban eltérő lágy szerkezetet a hagyományosan kemény anyagnak, szemcsés struktúrát a hagyományosan sima felületnek. Vagy hogy a nyers tompot néhány milliméter széles, hosszú csíkokra vagdosva kalap-alapból (máskor meg szálanként egymás mellé rendezett tollból) a hamis illúziót keltő parókákkal kötekedve frizurakalapot modellezzen. Egyes darabjaiban szalmával, tüllel, gyolccsal szintén úgy dolgozik, mintha haj lenne: csigákba rendezi, lazán összefonja, rafináltan tekervényezi, csűri-csavarja. De szigorúan csak egyszer. Az önmérséklet List eszköztárában jól érzékelhetően fontos hatáselem: a budapesti kalapjainak egyikében sem használ föl egyszerre több ötletet. Ha kísérletezni akar, lépésenként, alaposan és türelmesen jár végére egy-egy gondolatnak: a kibontakozás folyamatát a kiállításon elmélyült érdeklődésre való, mesterien fölépített, körültekintő sorozatoka érzékeltetik.

Adele List munkáiban az igényes mester gondossága ötvöződik a természettől tehetséges alkotó merészségével – s a félretett, de teljesen el nem felejtett lélekgyógyászi ambíciókból egy másik területre átmentett finom ösztönökkel. Az 1983-ban bekövetkezett haláláig folyamatosan dolgozó bécsi kalapos királynő absztrakt fejfedőivel revelatív kalapkúrát kínál: aki a bécsi iparművészeti főiskola öltözködési tanszékén őrzött, s májusban a budapesti Iparművészeti Múzeumban bemutatott munkáiban találkozik a *művészettel,* egy időre bizonyosan kigyógyul a *divat* betegségeiből. *(Iparművészeti Múzeum)*

ACSAY JUDIT

Kungl György kerámiaszobrai

Európa először időszámításunk előtt 431-ben balkanizálódott. Harmincéves háborút vívott egymás ellen Athén és Spárta. Az örök körforgás nemcsak a háborúkra, de a nagy kultúrákra is igaz, de még azok jeles alkotóira is érvényes lehet. A görög kultúra egyszer csak reneszánszként született újjá. A viszályok sem múlnak ki örökre. Az 1500-as évek közepén például Franciaország balkanizálódott. Különösen nehéz annak, aki rossz hullámban, korával ellentétes szellemben újjászületve szeretne alkotni. Bernard Palissy (1510–1590) ilyen művész volt. Először úgy nézett ki, hogy a Mediciek uralkodása fényes feltámadást hoz a franciáknak. Az itáliai művészet és filozófia méltó követőkre talált errefelé is. Palissy előbb üvegfestést tanult, de a gótikus félhomály igénye éppen elszállt, és így az üvegablakok is festetlenek maradtak. Palissy ezért Cellini plasztikáját és a Robbiák színes fajansztechnikáját kívánta ötvözni olyan természetfilozófiával, amely a mai környezetvédőkével rokon. Palissy maximája jelzi akkortájt meglepő értékrendjét: „Nincs a földön kincs, mely hasonlítható volna a mező legmegvetettebb füveihez." Rákot, kagylót mintázott főúri étkészletekre. És kígyót, békát, meg efféléket, kiabált is az alkimistákra – ő igazi kémikus volt. És ironikus ember. Sokat írt, bölcseletet és tudományos dolgozatokat. Az elsők között csatlakozott a reneszánsszal szükségszerűen beáramló reformációhoz. Vallásháború tört ki Franciaországban, esztelen öldöklés, senki és semmi nem volt szent. Csak ürügy lett a szentség az öléshez. Palissyt hálás megrendelői, a király és hercegek rejtegették. Egyebek között a Bastille-ba dugták el. Börtönélete éppolyan realisztikus volt, mint a munkái. Ebbe a cselbe halt bele nyolcvanévesen.

Az 1990-es években a demokrácia reneszánsza következett el Kelet-Európára. A Balkánon vallásháború tört ki, a béke törékeny lett itt, mint a porcelán. A Budapest Galériában Kungl György szobrász Palissy szellemét idéző kerámiákat állított ki. Szinte hommage-műveket. Az utóbbi évek munkáit jórészt a Siklósi Nemzetközi Kerámia Szimpozion keretében alkotta. Hallótávolságnyira a balkáni háborútól. Látjuk itt a mostani tárlaton, hogy a pokol a mennyből is jöhet. A puttókat, vadkacsákat sejtető agyag-felhők közül bombázó repülőgép bontakozik ki. A *„Nagy gaz"* soha nem élt, mitikus énekesmadarat ígér. De Palissy híres salátás tányérjai helyett lehet, hogy a bokorrá nőtt gyom alatt tányéraknák vannak. Madarat nem látni. Csak nagy, döglődő sasokat, egy másik mű fura kortárs címerállatait. De térben, fantasztikus körplasztikával megmintázva.

Egykor kagylókkal, békákkal díszített víziflóra jelentette a kerámián a természet diadalát. Most cséplőgépekkel gyűrt szalmagurigák görögnek szerte *„Csobánka mezőin"*. Paradox, repülő látta békaperspektívában. Őrült perspektíva „húzza" a horizontot. A reneszánsz még egyetlen lavórnyi edényen sűríteni tudta a világ teljességét. A mi Kungl láttatta szétesett világunk szélességi és hosszúsági körök által szétdarabolt fragment. A felső és alsó vizeket egységbe fogó néhai Palissy-Vénusz reliefje helyett a Száva egyetlen kilométernyi kerámia-mederszelvényét látjuk: Jaszenovácnál. A folyamatot, ahogyan a szent természet egy logisztikusan kiagyalt hadigépezet számára szükséges vízállás-adattá zsugorodik.

Medici Katalin csodálatos kút-házat építtetett a Tuileriák kertjében Palissyval. Földbe süllyesztett grottát „vizesgödörrel, közönségesen előforduló halak fajansz mázú hadával, a magaslatokon és mélyedésekben kígyók és viperák. A felső sziklákról vízsugarak hullanak alá, mozgásba hozzák a gödör vizét, úgy, hogy közben szem elől veszítjük a lényeket, mintha ezek a vízbe menekültek volna" – írta tervében négy és fél évszázada a mester.

Csodakút helyett Kungl most egy vízóra-aknát mintáz, grotta helyett az élet vizét méricskélő óraszörnyet. Vénusz és Niké helyett egy vakond mászik Kungl kerámia (bél)sárkupacának, (föld)hányásának tetejére. Pofáján nyoma sincs a béke harmóniájának. Mancsaiban sem pálmát emel a magasba, hanem véres húscafatra emlékeztető felhőt. Vagy inkább abba kapaszkodik. Az égi felsővíz nem a földi termékenység ígérete többé, hanem az alsó vizek szennyének szivacsa. A mai ember az általános iskolából tudhatná a körforgásnak azt a törvényét, amit Palissy mint eretnek természettudós az elsők között hirdetett. Mégsem okul, maga alá rondít, mint a majd kétméteres vakond-idol. A sötét birodalmából kibújó lény az emailosan színes felhők fényei közé szeretne emelkedni. *Hazám, hazám...* a címe ezeknek a baljós színű kulimászoknak. Nem lehet eldönteni, hogy a mennyei harmóniák porcelán szivárványát hozza Kungl majolika *Forgószele,* vagy valós földi vészek sárszimbólumai ezek. A *Hazám, hazám...* Kungl főműve, mindenesetre már a budapesti Francia Intézet tulajdona. Bernard Palissy alkotásait a párizsi Louvre-ban őrzik. Palissy pedig nagy felfedezését, a színes mázak titkait őrizte spártai szigorral. A béke titkának pecsétjeit máig nem sikerült feltörnie senkinek, nincs mit a múzeumba zárni. Egyelőre a művészek békemágiáit tartjuk lakat alatt. *(Budapest Galéria)*

SZEGŐ GYÖRGY

Lapunk támogatói

Soros Alapítvány
József Attila Alapítvány
Nemzeti Kulturális Alap
Szabad Sajtó Alapítvány
Postabank Rt.
MHB Táncsics Alapítvány
MHB Sajtóalapítvány
és magánszemélyek

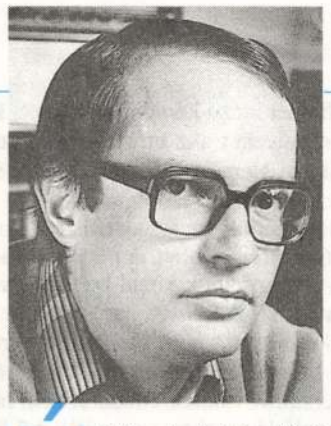

A nép kifosztása

Évek óta a legérdekesebb, Kelet-Közép-Európában írt könyvet sikerült megkapnom az idei könyvhét alatt, igaz, hogy postán küldték Belgrádból. Szerbről általam fordított címe: A destrukció ökonómiája, avagy a nép nagy kifosztása. A szerző, Mladan Dinkić, ökonometriával foglalkozó közgazda.

Arról szól, mi történt – közgazdasági számokkal, mutatókkal, táblázatokkal leírva – az érintett társadalommal. Vagyis azzal foglalkozik, amivel sem a szépirodalom, sem a szociológia, sem a politológia mostanában.

Nem szívderítő dolog, amit leír. Egy pár éve még aránylag tűrhetően működő társadalom tudatos szétverésének stratégiáját ábrázolja, amelynek persze sok komponense van, a legfontosabb azonban mégis az uralomra vergődött elit hihetetlen pénzéhsége. A szerző bemutatja, hogy a hiperinflációt fölülről gerjesztették, tudatosan és cinikusan nyomtak fedezet nélkül pénzt, hoztak létre csak látszólag privát, valójában állami támogatással működő bankokat, amelyek törvénytelen betétgyűjtését, elsősorban a valutagyűjtést, részesedés fejében fölülről támogatták; tudatosan gerjesztették a nacionalizmust, és az értelmiség radikális marginalizálásával a kormánykézbe került média a megfelelő érvekkel szolgált ahhoz, hogy az emberekből az utolsó német márkákat is kisajtolják; az utcán feketén valutázókat szinte egytől egyig a paraállami bankok foglalkoztatták, és a piacon egyeduralkodóvá válva a feketeárfolyamot ők diktálták; kriminalizálták a gazdaságot, a teljes pénzügyi szektort, és a végső célt, a lakosságból kisajtolt devizát szépen kivitték külföldre – Bécsbe, Ciprusra, Izraelbe, már a vezető elit körébe tartozók magánvagyonaként. A megbukott bankárok vagy elmenekültek és most álnéven élnek, vagy másképp úsztak meg; a bankcsődök bejelentését követően is folyt még a trezorok kifosztása, márkaszázmilliók tűntek el így, természetesen, ebben a játékban igen sokáig a nyugati maffiák és bankok is nagyon szépen részt vettek, egészen az embargó második szakaszának kezdetéig, a Kis-Jugoszláviával való nemzetközi pénzügyek betiltásáig.

Ez a könyv olyan jelenségekről szól, amelyeket nem lehet csupán egyetlen, éppen némileg háborúzó balkáni ország nyakába varrni. A szerző az állami elitet állami elitnek nevezi, de mások lumpenelitnek is hívják, és ez elég jó megnevezés. Az a jelenségegyüttes, amelyet Dinkić a könyvében tárgyal, sajnálatos módon több kelet-közép-európai országban is megvan. Mindenütt privatizációnak, a piacgazdaságra való áttérésnek nevezik persze, és mindenütt a kiszolgáló, anyagilag érdekelt értelmiség – közgazdák, politológusok, szépírók – hozsannája kíséri, akik pedig nem hozsannáznak, csak azért nem teszik, mert az ő tollukat nem tartották érdemesnek megvenni. De ez a „piacgazdaság", mint Dinkić is hangsúlyozza, semmiféle rokonságot nem tart azzal, amelyet valóban így neveznek. Ez a vadkeleti piacgazdaság szinte páratlan cinizmussal néhány év alatt akarta lerabolni az adott országokat, saját értéket létre nem hozott, csak és csupán a már meglévő nemzeti vagyont osztotta el újra, fantasztikus tőkekoncentrációt elérve, ami csak ott lehetséges, ahol a jogállam gyönge vagy nincs is. Nem is történt más, legalábbis Kis-Jugoszláviában, mint a nemzeti vagyon újraelosztása, és az állami elit a bérből és fizetésből élőket megsarcolva osztotta el a saját zsebébe a nemzeti vagyont, nem pedig akár a feketegazdaság visszaszorításával, akár a forgalmi adó és a vámbevételek növelésével. Éppenséggel a feketegazdaság tevékenységének a kiterjesztése állt az állami elit érdekében: az olajügyletek, a cigaretta fekete forgalmazása és a nemzetközi pénzmosásban való aktív részvétel.

Nagyon vonzó, megrögzötten racionális szemlélete van Dinkićnek. Amit leír, az persze nem páratlan a nemzetközi gazdaságtörténetben, ő is említ akár XVIII. századi angol–francia, akár XX. századi argentin példákat. (Büszkeség töltheti el keblünket: az 1945–46-os magyar hiperinflációt is említi.) A dolog azonban a maga nemében mégis páratlan. Ennyire ugyanis valószínűleg még nem sikerült egy egész társadalmat kriminalizálni. A volt kommunista – én úgy nevezném: apparatcsik – elit ennyire nyíltan még nem fogott össze a lumpenekkel sehol. Illetve, bocsánat, a volt Szovjetunióban valószínűleg igen hasonló folyamatok zajlanak. Dinkić nem mondja ki a szót, de mindvégig a modern, államilag támogatott maffiaműködésről beszél.

Nemcsak a meglévő társadalmi vagyon óriási rablása zajlik ilyenkor, mondom már én, hanem egy másik – új, vagy nagyon is régi – társadalmi berendezkedésre való igen gyors átállás. Az túl enyhe kifejezés erre a váltásra, hogy a „kapitalizmusba való átmenet". Ez nem kapitalizmus, hanem neofeudalizmus, esetenként pedig neorabszolgaság. Dinkić szakemberként megelégszik a hiperinfláció végigkövetésével, majd a megszűnést követő újabb infláció kezdetének jelzésével – elvégre a könyvet '94 végén fejezte be, és addig is ábrázolta választott tárgyát.

Nagyon kíváncsi vagyok, vajon mi történik Kis-Jugoszláviában a mostani hatalom részleges vagy teljes felváltásakor. Ez persze sok évet igénybe vehet, erre is való a háború: amíg háborúzni lehet, a rendkívüli állapot – vagyis a nép nagy kifosztása – folytatható. Valamikor mégis vége lesz. Miről fog írni akkor Dinkić? Hát arról, hogy beáramlik a nyugati tőke, s mert belül tőkehiány van, az fog privatizálni – és akkor a nyugatiak viszik el, ami még megmaradt, illetve ami extraprofit a Kis-Jugoszláviában élőkből kisajtolható.

Ha ugyan hozzájut az adatokhoz. Ehhez a könyvéhez láthatólag elég könnyen összeszedte az adatokat, részben, mert menet közben figyelt, részben, gyanúm szerint azért, mert az odafönt egymással háborúzó maffiatagok néha ezt-azt elköptek, a másik lejáratására, ahogy ez maffiakörökben dívik. De a nyugatiak dörzsöltebbek. Ők nemigen fognak adatokat kiadni a kezükből. Legalábbis erre gyanakszom, mert azt látom, hogy édes hazám közgazdái egyáltalán nem foglalkoznak a Dinkićet érdeklő kérdésekkel idehaza. Ha nem arra gondolnék, hogy a kisebbségi vagy többségi nyugati tulajdonosok titkolódzása nem teszi lehetővé a magyar közgazdák számára a jelen valós gazdasági és társadalmi folyamatainak feltárását, akkor azt kellene gondolnom, hogy a magyar közgazdák közül egy sem olyan bátor, mint Mladan Dinkić. És talán azért nem olyan bátor, és talán minden jobb nevű magyar közgazda azért vész bele a tökéletesen érdektelen politológiai és ideológiai fecserészésbe, mert le van fizetve.

Nálunk is voltak elkent bankcsődök, sok száz milliárdos úgynevezett konszolidációk, követhetetlen pénzmozgások, amelyekről a nem szakember közelállók szájából sokkal többet megtudhatunk, mint a kutatásra és összegzésre kiképzett szakemberektől. Dinkić szépen leírja, hány százmilliárd német márkát síboltak ki Kis-Jugoszláviából ekkor és ekkor és hová, és nem a történelmi idők kezdetén, hanem tavaly és tavalyelőtt. A mi szakembereink nem tudják? Akkor nem szakemberek. Vagy tudják, csak hallgatnak róla? Akkor a maffia tagjai.

Ugyan mitől ilyen bátor ember ez a Mladan Dinkić, ki állhat a háta mögött? Persze ahol az értelmiséget teljesen marginalizálták, ott az értelmiség már lehet bátor, kétezer példányban kiadott könyv gyakorlatilag nem jut el szinte senkihez, csak a barátokhoz meg azokhoz, akik úgyis tudják. Szamizdat. Ez a könyv ugyan sikeres szamizdat, mert második kiadása is megjelent, de úgy se zavar sok vizet. Azt ír a szerző, amit akar, még csak botrány se lesz belőle (a botrány már járna némi hatással).

Ebből a szempontból Kis-Jugoszlávia és Magyarország között már nincs különbség: nálunk sem tud akár ilyen, akár másmilyen, valamiről valóban szóló könyv 2000-nél nagyobb példányszámban megjelenni. Az értelmiség erőszakos marginalizálása nálunk is lezajlott. Ez a lumpenelit hatalomra kerülésének egyik feltétele. A pénzügyi feltételekről írjanak a közgazdák, ha mernek; gyanúm szerint azok is teljesülőben vannak.

SPIRÓ GYÖRGY

KRITIKA

Kéri László: Értelmiség, koalíció, politika 2
Itt embereket kell megmenteni – Beszélgetés *Iványi Gáborral* (Az interjút készítette: *Csalog Zsolt*) 3
Az utolsó stádium. *Sándor Tünde* riportja 7
Czene Gábor: Krisna, a mindenkinek tetsző 9
Halmai Gábor: Populizmus és alkotmány 13
Deák Péter: Biztonság – szuverenitás – intervenció 15
A szent fönixmadár dürrögései – Beszélgetés *Szabados Györggyel*. Az interjút készítette: *Jávorszky Béla Szilárd* 17
Hegedűs András: A szabadságot választotta. Hommage a Milovan Gyilasz 20
Végel László: A politbüró hercegének meghurcoltatása és megdicsőülése 22
Kovács Dezső: Arctérképek – *Szebeni András* fotógalériája 24
Kis János: Az éretlenség mint az érettség legmagasabb foka 26
Gádor Iván: Félig főtt marhapörkölt 35
Tardos Márton: Mi okozta Magyarország jövedelemtermelő képességének zuhanását, és mi a teendő? 36
Almási Miklós: A régi és az új Hollywood 40

*

Molière: Don Juan *(Almási Miklós)* 42
Molière: A fösvény *(Zappe László)* 42
A Varázsfuvola Miskolcon *(Józsa Ágnes)* 43
A szenvedély akarása – Trisztán és Izolda *(Orsós László Jakab)* 43
Ének és irodalom *(Fittler Katalin)* 44
Nagy László: Krónika-töredék *(Szekér Endre)* 45
Esti Kornél csodálatos utazása *(Tóth Péter Pál)* 46
Kalapkúra *(Acsay Judit)* 46
Kungl György kerámiaszobrai *(Szegő György)* 47
Spíró György: A nép kifosztása 48

A címlapon: Jancsó Miklós;
Szebeni András fotogalériája a 24–25. oldalon

TÁRSADALOMELMÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

Megjelenik havonta

Főszerkesztő: BALOGH ERNŐ

Főszerkesztő-helyettes: VÖRÖS T. KÁROLY

Rovatvezetők:
BOROS GÉZA, JÓZSA ÁGNES,
KOVÁCS DEZSŐ, MÁTYÁS GYŐZŐ

Szerkesztőségi titkár: GUBÁS M. IBOLYA

Kiadja a
NÉPSZABADSÁG RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős kiadó: LENGYEL L. LÁSZLÓ
ügyvezető igazgató

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
1034 Budapest, Bécsi út 122–124.
Telefon: 250-1680/128-, 129-, 130-as mellék

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető bármely hírlapkézbesítő hivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR)
Budapest XIII., Lehel u. 10/A 1900 közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215–96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: negyed évre: 237 Ft, fél évre: 474 Ft, egy évre: 948 Ft.

ISSN 0324–77–75

Szedte a Népszabadság Fényszedő Kft.
Nyomta: Szikra Lapnyomda Rt.
(95–072)

Kungl Györan Jelenkor 1996/12

MENDÖL ZSUZSA

PÉCSI NYÁR A KERÁMIA JEGYÉBEN

A nyári hónapokban az egymást követő kiállítások ismét kerámiai központtá tették Pécset. A kiállításokat végiglátogató érdeklődők helyzetképet kaphattak e műfaj jelenéről.

A „sorozat" első eseménye a helyi hagyomány előtt tisztelgett: millecentenáriumi megemlékezésül a Janus Pannonius Múzeum állandó Zsolnay-kerámiakiállításának utolsó termében, a gyár fénykorát – a millennium és a századforduló éveit – a korszak máztechnikai és művészi újdonságainak bemutatásával felidéző időszaki kiállítást rendezett Kovács Orsolya művészettörténész. Elsősorban az eozin néven ismertté vált új díszítő eljárás kifejlesztésének izgalmas útját érzékeltette a korai, kísérleti darabokkal: a színezésüket illetően a hajnal bíborpírjára emlékeztető edények mellett e redukciós eljárás továbbfejlesztésével Zsolnay Vilmos a keleti és magyar motívumú díszítéseinek adott fémes, irizáló felületet. A közreadott eredeti dokumentumok: receptkönyvei és Wartha Vince kémikussal a máztechnikai kísérletekről folytatott levelezése jelezték e nagyszerű eredményeket megelőző munkát. Néhány, a múzeum raktárából kiválasztott dísztárgy azt idézte fel, hogy Zsolnay Vilmos leányai, Teréz és Júlia művészi tervezőmunkájukban hogyan próbálták meg az új eljárások nyújtotta szín- és fényhatásokat hasznosítani. Ezek jelentősége első pillantásra talán nem is nyilvánvaló, hiszen egy-egy új eljárás köztes munkapéldányai; mégis olyan pillanatok, fázisok, amelyeket alkotóik méltónak tartottak arra, hogy a gyár múzeumi anyagában megőrizzenek. E periódus további máztechnikai újításai a kristályos, aventurin és márványos mázak voltak: a mázban lejátszódó kémiai folyamatok eredményezte spontán szépség feleslegessé tette az applikált dekorokat vagy más díszítés használatát. A gyár iparművészei változatos formákon kamatoztatták e ragyogó felülethatásokat. Közülük Sikorsky Tádé edénymintarajzaiból néhány lap igazi nóvuma volt a kiállításnak, amely meggyőzően reprezentálta a gyárban ekkor folyó magas szintű művészi munkát. Az állandó kiállítást szerencsésen egészítette ki és frissítette fel ez az összeállítás, amely a napjainkban készült felújításokkal, másolatokkal kiegészülve a jelenlegi gyártásnak e hagyományhoz való viszonyát és nívóját is meg tudta jeleníteni.

A Pécsi Galériában egész nyáron (július 7. és augusztus 30. között) látható volt a XIV. Országos Kerámia Biennálé (Sárkány József művészettörténész rendezésében), valamint az előző kerámia biennálé első díjazottjának, Babos Pálmának a kamaratárlata. Valóságos múltbeli utazás volt az idei biennálé: a kulturális örökség mitikus távlatait, ősi kultusztárgyakat, természeti furcsaságokat idéző plasztikákat, a képzelet teremtette átmeneti lényeket, metamorfózisokat láthattuk, finom nosztalgiával és magas technikai, mesterségbeli tudással előadva. Mindez zömében fiatal, illetve a középgenerációhoz tartozó alkotók munkája volt.

Az építészethez kapcsolódó alkalmazott kerámia, a murális kompozíció viszont éppúgy kiszorult a művészet e platformjáról, mint a hétköznapok esztétikáját, a praktikumot szolgáló design, híven tükrözve iparművészeink mai lehetőségeit – hiszen az új tulajdonosok kezébe került gyárak egyre kevésbé veszik igénybe közreműködésüket a termelés során. Az ipari háttér és támogatás, ha időnként jelen is volt (mint például a DeForma Csoportot, az „ivóedény" témájú siklósi szimpozion munkáját mecénáló Herendi

Porcelángyár), inkább az exkluzívot, a reprezentációt szolgáló, ám művészi kifejezőerővel rendelkező egyedi tárgytervezést ösztönözte, eltérve a gyári termelésnek a tömegtermék jobbítását, az esztétikus és célszerű használati edények előállítását szolgáló, évtizedekig érzékelhető ideájától.

Az igények jelenlegi vákuumában keramikusaink az autonóm művészet, a kisplasztika, a porcelán dísztárgy felé fordultak: a méret, a technikai igényesség, a felszabadult alkotókedv tanúsítja, hogy zömében stúdió-munkákat láttunk: alig egy-két geometrikus, konstruktív forma, csupa organikus, egyéni alakítások. E szemléletnek példái a megszülető szép tárgyak, kimódolt, mégis ősinek ható formájukkal; ilyen például Bráda Enikő anyagában színezett, támaszkodó porcelán edénye, Háber Szilvia samottos edénye, Szarka Tamás *Hetyke doboza*, Várbíró Kinga *Idei termés* című, vásárhelyi öntőmasszából készült, természeti képződménynek tűnő plasztikus lábú tálkája. Mintha csak a természeti ritkaságok és furcsaságok esztétikáját felfedező első műgyűjtőknek szánt kínálat lenne Fülöp Ildikó groteszk hala, Fodor Ilda *Tintahala*, N. Csehi Edit göngyölt formája, *Az éden gyümölcse*, Husz Ágnes szalag-göngyölege, a *Rügyfakadás*, Borza Teréz kauri kagyló-féle elegáns dísztárgya, a *Bezárkózás*. Sajátos átmeneti lények, a középkori bestiáriumokkal (Gerle Margit munkája) és mitikus állatokkal rokon teremtmények Füzesi Zsuzsa első díjjal kitüntetett rakuzott samott plasztikái *(Dudamalac, Szívmadár)*; ezek az alkotások a primitív mítoszok formakincsét, a mesevilág csodáinak légkörét idézik fel.

A művészet ősi korszakaira, szinte minden periódusára találtunk utalást, abból táplálkozó szellemiségű művet, simulacrumot a biennálé anyagában: Mészáros Gábor *Altamirája* a barlangrajzok kifejező egyszerűségével megalkotott félporcelán állatfej, durva kőtalpazaton. A megalit kor kultikus építményének tűnt Varga Judit *Naphajója* (kőcserép, fém, raku). És mennyi piramis! Egyikük bárkaszerű alépítményen (Karsai Zsófiáé), aztán Faragó Tünde ékírásszerű jelekkel vésett porcelán lámpabúrája (bár ez kúp), majd szép kristálymázú csonkagúla-váza Orosz Károlytól. Győri Anita üvegcsúcsos kerámia-piramisa a történelmi allúzió helyett viszont inkább az optikai-geometriai többértelműséggel foglalkozott.

Lammel Ilona mesterien színezett *Bábel*jei fantáziadús romok. Sári Mihály dombormúve a sumér (babilóniai) sztélékre utalt, Szemereki Teréz sólymai pogány totemek. Tit-

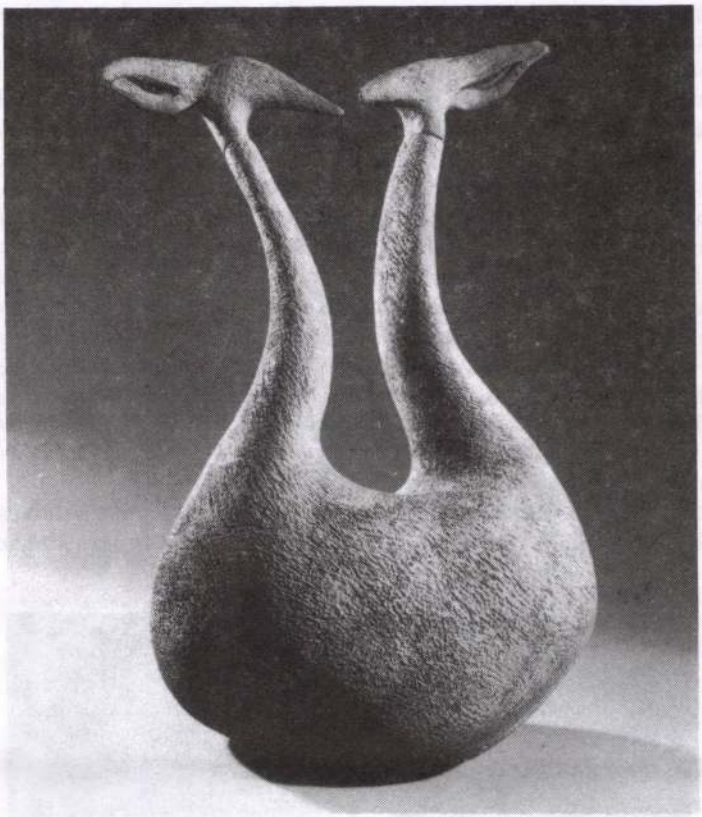

kos kultuszok borzongató tanúja Molnár Sándor lókoponyás kísértetlényeinek tragikus-expresszív csoportozata. És mintha csak az egyiptomi újbirodalom valamely sírmellékelete lenne Albrecht Júlia dobozon ülő macskája *(Süli);* Nagy Márta *Tulipános oltára* – samottos anyagán a fakó festéssel, kopott aranyozásával – pedig a mediterránum ókori kultúrájából feltalált tárgyként hatott mágikus erővel. Kún Éva görgös oszlopokra helyezte érzékenyen mintázott, nagyon is mai, töredékes büsztjeit. Schrammel Imre a Minotaurus-metamorfózist, e téma drámaiságát fényes mázas porcelánban csillogó vitrintárggyá alakította, a mítosz és a dísztárgy valamiféle persziflázsaként. Takács Zoltán porcelán bumerángjai szellemes dekorációs mintagyűjteménye volt a porcelán-díszítés giccsbe hajló szélsőségeinek. S hogy a Távol-Keletet se nélkülözzük, arról Verthel Andrea rakuzott felületű, karakteres porcelánszobra, a *Mandarin* gondoskodott.

A dísztárgyakkal és korunk történeti idézetgyűjtemény-módszerével ironizálnak Kungl György csaknem méteres, architektúra-karikatúra szobrai: a *Sant' Ivo templom tornya* három variációja (1993-1995) a biennálé második díját nyerte el. A római barokk építészet e gazdag példájának jellegzetes tagolását, motívumait nyugtalan, játékos, zsúfolt együttessé ötvözi, aminek a II. variáción szinte eleven, organikus lény-jelleget ad a barokk illuzionista mennyezetképek angyalkáinak és felhőinek bizarr kinövésként (a szabályos formát felfaló lényekként) megjelenő burjánzása. A biennálé harmadik díját Turcsányi Judit kapta kubista módra síkokra tördelt felületű, deformált, mozgalmas porcelánedényeiért. Babos Pálma kiemelt szerepeltetését az előző biennálé fődíjasaként érdemelte ki: a DeForma Csoport edény-programja során keletkezett, keresett formájú és dí-

szítésű kávéskészletei, kígyó-plasztikái az ünnepek eleganciájának tartozékai – különleges alkalmakra való reprezentációs kellékek.

A technikai és anyagkísérletek között láthattunk anyagmontázst (Móker Zsuzsa), a samott és porcelán kapcsolódásának esztétikai lehetőségeit vizsgáló munkát (Knoll Éva), többen is éltek a rakuzás felületalakító eszközével (samotton Kecskeméti Sándor, porcelánon Benkő Ilona).

Az idősebb generáció már kialakult tárgyi és művészi problémakörének újabb állomását, dokumentumát hozta el ebben az évben: Szekeres Károlyt kokszégetéses kőagyag plasztikáján a geometria és a pusztulás formátlanságának ellentéte és költészete foglalkoztatta, Horváth László szobrai a porcelán érzékeny szín- és formalehetőségeit példázták. Ambrus Éva, Benkő Ilona kompozícióit az ellentét éltette, mindketten a geometriát, a szabályosságot organikus formákkal ütköztették vagy organikus formákká lazították. Fürtös György eredeti látásmóddal kiválasztott tárgyrészlet-együttesei ismét a derűt hozták a kiállítótérbe, különös, életformát felidéző erejükkel. A nem keramikusnak számító Újházi Péter szellemes dobozszobrai körülhatárolt, „egységnyi térbe" zárt szituációk, élethelyzetek, érzések atmoszférateremtő, karikírozó, eleven ábrázolásai *(Ki a házból)*, amit a biennálé művészeti zsűrije a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének különdíjával értékelt.

A biennálé tanulsága 1996-ban leginkább az volt, hogy a kerámia a művészeti közlés és alakítás eleven anyaga maradt, s még használati tárgyaink is egyre inkább jelentéshordozókká, a művészi kommunikáció elemeivé válhatnak.

A pécsi Kisgalériában a biennálé első félidejével egy időben (a június 27-ét követő egy hónapban) Fusz György legújabb műveiből válogatott tárlat volt megtekinthető. A kiállított hatásos együttes az antik mítoszok és a keresztény hagyomány pólusai között ábrázolta az ember esendőségét, indulatait, szorongásos, sérülékeny valóját. Az első termet a pogány életerőt megtestesítő állatias ösztönlény, Priaposz expresszív samottfigurája uralta; a dionüszoszi vonal mellett a görög harmónia kifinomult szépségének irányába csak apró gesztusként működött a metamorfózis pillanatában megragadott lény: az anilin-színnel elidegenített *Kék fiú* és az *Anteus*. Sajátos metamorfózisok voltak a másik terem földre állított emberfejei is: a félrebillent, meghasadt, sérült, vedlő arcok feltárulni akartak – a mozgás kétirányú alternatívájával: a lárva-bőrök, a gumimaszkok lepleznek és védenek is. E folyamat kifejezői e fejek: a mögöttes megmutatása az átváltozás ritka pillanatának öröklétbe emelésével, technikai értelemben megannyi izgalmas, festői felületkezeléssel, kerámiai bravúrral. A kiállított darabok a háborúktól tépett, szenvedő emberre is utaltak, földre helyezettségükben megalázottságukat és áldozat voltukat, az emberi sorsok labdaszerű labilitását éppúgy érzékeltetve, mint az ember létének kozmikus dimenziókban értett parányiságát. A terem közepén fekvő Krisztus corpus-torzó és ennek lebegő lepel-lenyomata a keresztény vallás szenvedésmítoszát rendelte az előbbiekhez, formailag pedig a fejek hullámzó ritmusát lebegtette tovább, indulat és érzelem, megváltás és gyász megbékélő elsimulását, fehér csöndjét hozva. A kerámiai anyagok és technikák Fusz György expresszív eszközei, szobrainak installációszerű együttese, kiállítótérbe komponáltsága volt maga a mű – az egyes plasztikák hatása ebben az elrendezésben egységes gondolati sorrá kerekedett.

A Parti Galériában júliusban Füzesi Zsuzsa, Nagy Márta, Molnár Sándor és Lammel Ilona kamaratárlata volt látható. Mindannyian mitologikus töltéssel, a művészettörténeti hagyomány más-más rétegéből merítve hoztak létre kifejező plasztikákat, archaikus lelet-szerű tárgyakat.

E rövid, egymást gyorsan váltó kiállítások egy-egy dallamot variáltak a biennálé összszólamából, egy-egy tételt bontottak ki abból, módot adva a biennálé egyes hangzatainak, szereplőinek – köztük az idei fődíjas Füzesi Zsuzsának – a teljesebb megmutatkozásra.

Augusztusban mindkét kamara-kiállítóhely váltott, két ragyogó, stúdiómunkákat felsorakoztató tematikus kiállítással: a Parti Galériában Kádasi Éva munkáit láthattuk gondolati és funkcionális csoportokba rendezve; a Pécsi Kisgalériában a kiállítók *Hommage á Cellini* címmel sótartókat (a mai étkezéskultúrában epizódszerepű asztalteríték-kelléket) mutattak be. Mindkét kiállítás anyagában a porcelán használata dominált, alkotóik tárgyformáló szemléletében pedig közös vonás volt a reprezentáció, a hétköznapi élet cselekvéseit a művészet segítségével ünneppé avató szándék. Hiszen Kádasi Éva egyszemélyes kávés vagy csokoládés készletei: a díszes porcelán tálcán a lábakra állított Fortuna urna-szerű kúpos csésze, a kis doboz, a kiöntő-edény együttese, akárcsak ezek téte-àtéte kellékké továbbfejlesztett változatai ékszerként díszes, az évszakok váltakozásához hangolt színeikkel kissé a rokokó budoárok világát és életformáját sugallták. E keresett, különleges formák (a szicíliai, délolasz tömlőszerű edényformára visszautaló kiöntők) a csillogó felületek gazdagságról szólnak: a pompa egy életvitel alkalmi díszeihez tartozik, a mindennapos cselekvés köré valamiképpen kultuszjellegű kereteket képezve.

A hivalkodó reprezentáció kifejezői a „Négy évszak" tálak is: aranylépcsős talpazaton „elzárt kertet", „hortus conclusus"-t idéznek, növénnyel befuttatott kerítéssel, amelynek két szemközti, a kerítőfalon túlnyúló íves kapuja szolgál az edény füléül. Asztalközépdíszplasztikák ezek inkább, hiszen vétek beléjük tenni bármit is: belsejének optikai és gondolati koncepciója csorbulna, ha bármi elfedné a falon belüli „világ" intim szépségeit: a kerítés virágdíszét, a közép vizet, jeget felidéző mázát. Inkább szellemi használatra valók: vallomások

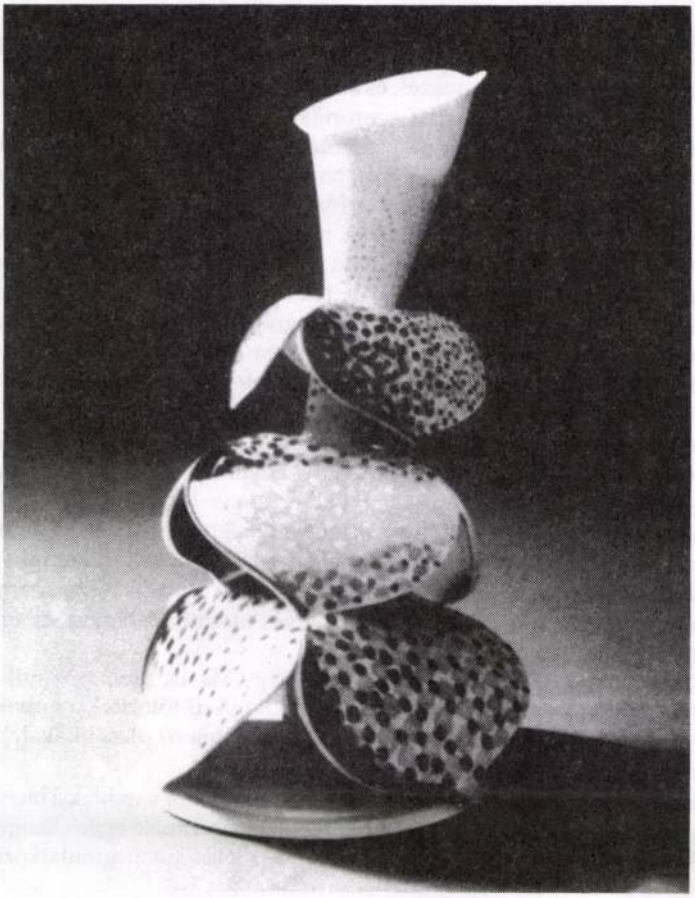

a porcelán nemes anyagában az élet derűs luxusa, a szépség iránti nosztalgiáról. A csillogó-aprólékos tárgyak kellemes ellenpontjául szolgáltak a szögletes, homorú felületű falitálak, amelyeknek festékszórással alakított sejtelmes hangulatú világában csak egy-egy jelzésszerű forma, madár, ornamens adott fogódzót a szemnek és képzeletnek. Kádasi Éva néhány nonfiguratív opál és kobold üvegplasztikáját is kiállította.

Az ezévi siklósi kerámia-szimpozionon résztvevő külföldieknek és a DeForma csoport tagjainak közös témája sótartó tervezése volt, mégpedig „hommage á Cellini" módra, vagyis a reneszánsz ötvös, Benvenuto Cellini (1500-1571) által I. Ferenc francia király számára 1543–44-ben készített, Neptun és egy istennő alakjával díszített zománcozott arany sótartót véve alapul. A feladat szerint nem egyszerű köznapi használati tárgyat, hanem afféle dísztárgyat, a kor világképét tükröző plasztikát kellett alkotni: alkalmi asztaldíszt, amely sótartóként is szolgálhat. Cellini műve az ünnepi asztal kifejező plasztikai dísze volt: a tengeristen – a sóbirodalom ura – és egy istennő rekvizitumaikkal ábrázolt reprezentatív együttese, a pompás, egészséges testek szépsége, harmóniája, mitikus tartalma révén magát a művészetet, „a reneszánsz ember életének sóját" képes megidézni.

A sótartó ürügy volt tehát és alkalom, hogy a kerámia mai alkotói valami szellemeset, szépet varázsoljanak asztalunkra, a mi életvitelünk fűszerezésére. A megvalósítás anyagát tekintve nem volt megkötés (a kiállított művek között persze a porcelán használata volt a túlnyomó, s még olyan keramikusok, mint Füzesi Zsuzsa, is kirándultak az ötlet

kedvéért erre a területre), így fafaragók, üvegművészek is csatlakoztak a téma megoldásához. Szellemes, meglepő, olykor bizarr asztaldíszek születtek: Hajda Zsigmond szép erezetű fából áramvonalasra faragott óriáskavicsában kis mélyedés szolgál sótartóul, a funkcionalista szemlélet abszurd parafrázisaként a művészet és funkció viszonyában az előbbi prioritását jelképezve. Akadt talált tárgy: egy historizáló, felnyitható hátú bronzszarvas sótartóként való alkalmazása (Bakos Ildikó); ez és a fából faragott félméteres skorpió (Tihanyi Viktor) már-már szürreális szélsőségei a feladat értelmezésnek.

A kiállított művek többségének közös vonása volt a tárgyhoz méretezett parányi sótartó üreg, mintha csak – afféle egészségügyi propagandaként – a sószegény étkezésre buzdítanának, inkább szellemi örömöket nyújtva: ilyenek voltak Kádasi Éva pazar felületű ragyogó ovális dísztökei. Furcsa tömlők ezek, „soft" formák, amelyek mintha a lehelyzéskor vennék fel alakjukat, domborodásukat az optikailag követő geometrikus, op artos mustrával; ez az aszimmetrikusan elhelyezett hetyke kacsos kis fedő alatti horpadást hagyja meg a feladott funkciónak. Kádasi sótartóinak másik sorozatát bűvös virágkelyhek képezik, lehajló, ezüst pöttyös, szív alakú levelek krinolinjába búvt nőies lények.

Fekete László pop artos elemeket, matricás porcelánt, a modern környezet talált tárgyait összehozó porcelán-persziflázsai nagyszerű allúziók a Cellini-mintaképre: a három variáció közül az elsőn egymás tükörképeiként, két szembeforduló női akt ül, testükön áttűnő feliratok: a „best salt", „surface for Rent", „Kinizsi" matricázott „szoknyájával" közrefogva a tulajdonképpeni sótartót. A második plasztikán két azonos beállítású porcelán női félakt felnyíló, héjszerű testéből barnás, sárgás sószikla bukkan elő, míg fél karjukkal a vállukra emelt bambuszrúdon klasszikus formájú, kétkosarú, füles asztali sótartót egyensúlyoznak, az ő testükön is „tetovált" feliratok („raw salt" – „refined salt") magyarázzák a vizuálisan egyértelmű szituációt. A harmadik szobron fésülködő ülő nőalak előtt a mosdótál „empty" felirattal szolgál sótartóként, míg vele szemben, a tál túloldalán félbevágott akt alteste, derekán a vágás vércsíkjával, e csonkból kisebb léptékű arany mellszobor, büszt – mint valami fedő fogantyúgombja – néz a mosdótálba. Az altest lábánál feldőlt, „ketchup" feliratú kancsóból piros lé kanyarog e kannibál-lakoma vízióját játékká alakítva, az ókori lakomák étek-rejtélyeire, meglepetés-effektusaira is utal-

va. A matricás virágfüzér gallérú és fejdíszű női akt, a sok apró, bravúros részlet a porcelán dísztárgy minden kellékét, eszköztárát felvonultatja, ugyanakkor kifejező szurrogátuma tévéreklámokból, klipp-villanásokból zanzált képi világunknak is.

A többalakos asztalközép-plasztikaként értelmezett megoldások között a Fekete Lászlóéval ellentétes hangulatúak Molnár Sándor munkái. A művészetének állandó témájává lett állatkoponyás, drapériás alakoktól ezúttal sem szakadt el: sci-fi-szerű, civilizációs katasztrófa utáni világ emlékműveit alkotta meg: a só üledékszerű, megkövesült kopár tájait idézi fel a sziklás platóra helyezett csoportozataival: a drapériás, lókoponyás kísértetcsoportok az aranyozott kis tálka – a sótartó – körül annak megérintését (a sófogyasztást?) a pusztulás, valami titkos szertartás borzongató kultuszával asszociálják.

Lammel Ilona bársonyos, rozsda és kék színeiben megjelenő építményei állnak legtávolabb a funkcionális tárgytól. Vonzó felülethatású, keleti pagodákra emlékeztető, három egymásra helyezett edényből álló tornyának legfelső, levehető fedelű részét szánta sótartónak Nagy Márta. Kár, hogy e bájos építménye nem szedhető szét három valóságos edényre, komplett fűszertartóként. Párás, jegeces felületalakítása a só anyagának fehérségét, finomságát érzékelteti, az edénytest kihasításainál, „kicsippentéseinél", a szegélyként felvillanó kobalddal pedig a vízre utal, a kínai porcelántornyokra, pagodákra emlékeztetve.

Az edénytestet, a fedőt nagyfokú ötletességgel, technikai tudással variálta, önálló plasztikaként – jéghegy, medve – stilizált formáin az észt Kersti Laanmaa. Díszítései, a pozitív és negatív elemek, a fényes és matt felületek dekoratív ritmusa adja jéghegyszerű, csaknem tárgytalan kompozícióinak szépségét.

Bravúros installációkat készített matt felületű porcelánedényeiből az Írországból érkezett Katherina West: a kiállítóteremben alig hajló kis lemezek, gyűrűk, kagylószerű elemek „fodrozódó" halmával borított be mintegy négyzetméternyi felületet, kavicshordalék hatású halomba rendezve nagyobb méretű, olykor mártásos tál elnyúlt formájához közelítő, szabad kézzel formált tálkáinak sokaságát – akár egy garden party közönsége számára sok-sok elvihető apró tárgy kínálataként –, műve ugyanakkor a kiömlő sóhalom fehérségét, „hegy-vízrajzát" idézte fel. A kiállítóhely hangulatos belső udvarának pázsitján pedig héjtálka és tömlőszerű edények ismétlődő formai egységeiből alkotott füzért.

Számos új és ötletes megoldást hoztak a sótartó formájára az üvegművészek, bár nem Cellini-parafrázisként: az üveg karakterének más-más vonását hangsúlyozták. Jegenyés János Hert Jánossal közös munkáin a laboratóriumi üveg finom üvegvázra állított szelencéi szinte fénnyel írt formák. Polyák János a kristálytiszta üveg tömör hasábjainak geometrikus kubusaiba csiszolt kis mélyedéseket, már-már negligálva magát a funkciót. Borkovics Péter a fémvázas üvegrogyasztás elereszkedő üvegcsöppjeivel, az anyagmetamorfózis kimerevített pillanatát használta fel tálka létrehozására. Csala Zsuzsa ablak elé vagy térbe függeszthető maszk-szerű üvegtömlői, Szilcz Mariann talpas üveg-szobor edénykéi, madár-, hal-allúziói ötletes munkák.

Szellemes és obszcén értelmezését nyújtotta a témának Fürtös György maszkulin-feminin (nemi szervekből alkotott) plasztikája (ld. az 1093. oldalon közzétett felvételt, *a szerk.*), amely ugyanakkor viszont tökéletesen funkcionális tárgy is volt.

A Pécsi Kisgaléria e kiállítása terjedelme és tematikai egysége miatt is vonzó volt, a konkrét feladat a tárgyalkotó művészek számára szemmel láthatóan képzeletindító, ösztönző erőként működött. Az egész pécsi kerámia-nyarat figyelemmel követve azt mondhatjuk, hogy most már csak annak a mecénáló társadalmi rétegnek a mielőbbi kiformálódására, megképződésére van szükség, amely megbízásokkal látja el művészeinket, és fogyasztója, saját hétköznapi környezetében *használója* lesz az egyedi megformálású, korunkról szóló műtárgyaknak.

Kungl György: Tulipános James Dean, mázas kerámia, 32 × 17 × 17 cm, 1986

államhatalom kora, mely fölött ott magasodott a transzparenseken a bölcs vezér képe, a köztereken pedig ott tornyosult életnagyságúnál nagyobb bronzszobra.

Napjainkban legalább annyit beszélnek – persze több kritikával – e kor képviselőiről, mint azokban a tervutasításos, hiánygazdaságos időkben. Sőt többen állítják azt, hogy az ötvenes évek a hetvenes évek közepéig tartottak.

Mindezt nem pusztán azért írom le, mert napjaink átalakuló, demokratizálódó társadalmában mindenki ezt tárgyalja, hanem azért, mert a nyolcvanas évek képzőművészei közül többen is intenzíven foglalkoznak az ötvenes évekkel. Az évtizedünk első harmadától *Méhes Lóránt* és *Vető János*, az utóbbi néhány évben pályára került alkotók közül pedig a festő *Kicsiny Balázs* és természetesen írásunk főszereplője, a keramikus *Kungl György* is.

módja volt a kecskeméti ke
rámiastúdióban is dolgozn

A technikai és technoló
giai hiányosságokból sike
rült erényt kovácsolnia
Legtöbb szobrát alacson
tűzön, 960 fokon égeti, olcs
mázakat használ, ezekk
utal a harmincas és az ötve
nes évek giccseire, idézőjelb
téve e hatásvadász kifejezés
módot. A kivitelezés közbe
néha még történnek külön

Kungl György, keramikusművész 5.) Folytatás. (vége).

Lóska Lajos: Korámiagrotesszkek, Kungl György művészete.

Művészet, 1989., január, 42-sld.

Kungl György, keramikusművész 4.) Folytatás.
Laska Lajos: Vedmiazjotenkek. Kungl György művészetéről.

Kungl György: Ö és én, mázas kerámia, 90 × 31 × 43 cm, 1988 (fotó Pati Nagy Bence)

Művészet, 1989., farmát, 41-old.

Kungl György, keramikusművész 1.) Folytatás.

Lóska Lajos: Keramiagroteszkek. Kungl György művészetéről.

A vyolcvanas évek képzőművészei közül többen is intenzíven foglalkoznak az ötvenes évekkel. Az évtizedünk elő harmadától Méhes Lóránt, Vető János, az utóbbi néhány évben pályára került alkotók közül a festő Kicsiny Balázs és a keramikus Kungl György is.

Kungl György 1981-ben szerzett diplomát a pécsi Tanárképző Főiskolán, elvégezte a Képzőművészeti Főiskola rajztanárképző tagozatát 1986-ban. Majd 1987 óta tagja a Fiatal Képzőművészek és Fiatal Iparművészek Stúdiójának. Groteszk-ironikus keramiarzobrai az évtized közepétől tűnnek fel a kiállításokon és keramiabiennálékon.

Művészet, 1989., január, 41-old.

Kungl György, keramikusművész 2.) Folytatás.

Lóska Lajos: Kerámiagroteszkek, Kungl György művészetéről.

Évtizedünk az eklektikus művészet ideje. Az 1986-os kerámiabiennálén már megjelentek a posztmodern munkák. Természetesen Kungl is vállalja ezt az eklektikát: a harmincas évek art decóját és az ötvenes évek jelképeinek formavilágát lényegíti át posztmodernné. – Minden kornak vannak jelképei, melyek túlzóan sematikusak, de még szimbolizálják az adott időszakot. Kunglnál ezek a korszimbólumok a makacsul visszatérő James Dean-szobrok. Jimmy ezer változatban. Bálvány ő, nippekre utaló formákkal és anyagban, mint a politikai giccs, a porcelán Sztálin- és Rákosi-szobrok.

|említve|.

Művészet, 1989., január, 42-old.

Kungl György, keramikusművész 3.) Folytatás.

Láska Lajos: Kerámiagroteszkek, Kungl György művészetéről.

„Jimmy és kedvese", mázas kerámia, 33×12×26 cm, 1986. [repr.]

„Kolozsvár-Belgrád-San Francisco", mázas kerámia, 30 cm, 1988. [repr.]

„New York", mázas kerámia, 35 cm, 1987. [repr.]

Művészet, 1989., január, 42-41-43-old.

Kungl György, kerámikusművész

Lengyel László: a Kék Ezel „Ennyi füstle ment terv után..."

Egy roppant túlméretezett, tiszteletet keltő hamlokzatú gyárvárosi kocsma – a Kék Ezel-portálja díszeleg a Budapest Galéria azonos című kiállításának plakátján. – Kungl György szinkonalas kerámiáin sajátosan olvadnak össze a tömegkultúra, kommersz tárgyainak és az elcsépelten hősiesen szocreál jelképeknek az elemei. Egyik legkiemelkedőbb munkáján az arctalan, hivatalnoki rangsorpiramis csúcsán végzetes birodalmi mutáns, az arany fejű első számú vezető díszeleg. (említve)

5. „Jimmy és kedvese", mázas kerámia, 12×26×33 cm 1986. (rlpr.)

Művészet, 1989., 11–12., 77-old.

KUNGL György

SZEGŐ György: Derkovits-ösztöndíjasok. = Magyar Nemzet, LIV. évf. 63.sz. 1991. március 15. 7. p.

Bp., Ernst Muzeum, 1991. kiáll.

A *Vízóra-akna* és a *Hazám-hazám* című tájszobrain *Kungl* György egyaránt színpadias kuliszszáknak látja legszentebb és legprofánabb környezetünket. Ráadásul annyira felülről, mintha géppel szállna fölöttünk. Erről a repülőalkalmatosságról azonban száműzték a pátoszt, helyette rózsaszínes mázzal vonták be a (le)nézők szemüvegét. E látásmód olyan erénye lehet ennek a generációnak, amellyel történelmünk során általában nem rendelkeztünk. Az önirónia iránti érzéketlenség mögött minden bizonnyal valamiféle túlérzékenység húzódhat meg. Kungl György balul sikerült, nagy, vagy éppen banális kis dolgainkon egyaránt képes nevetni, azokról másokat is feloldó módon hírt tud adni.

nő, hogy csak az 1949. évben 6 millió hektár új földet vettek művelés alá. Hatmillió hektár, az fejből, könnyedén számítva 10 millió hold körül van, annyi mint Magyarország egész szántóterülete. Már írtam, de ismétlem: mindig szemmel kell tartani a szovjet arányokat.

Útközben az állami gazdaság felé, amely messze volt Spola városkától, megállottunk Szignajevka község határában, ahol a Petrovszki kolhoznak egy 260 hektáros cukorrépatáblája és egy 160 hektáros tengeritáblája húzódott hosszan az út mellett.

A cukorrépatáblán láthatjuk, hogy ebben a kolhozban is milyen szép a munka. Az óriási répatábla gazmentes, tiszta és úgy be van állva, hogy sehol se látunk benne ritkás foltokat, ami pedig a cukorrépánál gyakori dolog, mert a barkóbogár kipusztítja. A táblák azonban mindenütt körül vannak húzva a nálunk is használatos

A visszafordíthatatlan idő képei

Találkozás Roman Opalkával • P. Szabó Ernő

,,Az első pillanatban makacsságnak tűnhet ragaszkodásom a módszeremhez, de a visszafordíthatatlan idő tükrözésének módját szeretném megtalálni'' – mondta Roman Opalka a Szépművészeti Múzeumban március 24-én megnyílt kiállítása vernisszázsán. ,,Egy olyan országban élő művészt, mint amilyen Lengyelország volt az ötvenes években, nem érintett meg a világ művészeti életében uralkodó üzleti szellem. Szabadabb voltam, mint máshol lettem volna. A nyugati művészek a szociális kérdések megoldásával voltak elfoglalva. Én a »Paradicsom« része voltam már, s más kérdések foglalkoztattak. Nem is a háborúról volt szó, hanem a világ általános kérdéseiről.''

Létrehozni egy életművet egyetlen mű elmélyítését jelenti – fogalmazódott meg benne a hatvanas évek közepe táján, talán éppen a varsói Hotel Bristolban, amikor – mint a kiállítás megnyitása előtt felidézte – a kávézóban ülve, feleségére várva felidézte életét, egyfajta mérleget vont addigi pályájáról. Következtetése: nem lehet, nem szabad részt venni a mindennapi élet versenyfutásában, függetlenednie kell a modern élet ritmusától, hogy a dolgok lényegét vizsgálhassa. Olyan művet kell alkotnia, amellyel a művész, méltóságát megőrizve, együtt tud öregedni. 1965-öt írtak akkor. Roman Opalka hamarosan elkezdte festeni

,,a'' művet, amelynek címe: *Opalka 1965/1* – és amelynek részletei 196×135 cm-es táblák, amelyekre kezdetben fekete, majd egyre világosodó alapon fehérrel, a számokat festi, egytől, növekvő sorrendben. Közben lengyelül hangosan is elmond minden számot, s hogy az idő múlását ezen a módon is rögzítse, minden kép festése előtt lefotózza magát ugyanolyan beállításban, fényviszonyokkal.

– Minden kép a visszafordíthatatlan idő, a változás tükörképe. Ön viszont azt mondta, hogy a világ általános kérdései foglalkoztatják. Mit jelent ez? – kérdeztük a művészt a megnyitó után.

– Minden ráhatás érdekel, amely a világ felől

Landscape sculptures

Interview with György Kungl

György Kungl has started his career in the second half of the 80s. With his grotesque ceramic sculptures re-formulating socialist realist icoonography end then his landscape produced since the end of decade he introduced a special form-breaking style into present art.

– When toward the end of the eighties I got acquainted with your works you had already a strongly marked, mature style of your own. At the time you occupied yourself with the ironical representation of the requisits of the 1950s. I think of works like He and I, *representing torch-bearing figures. Your irony did not affect only Hungarian socreal, you were also inspired by the American 1950s as evidenced by your* James Dean-

(Continued on page 98.)

Kungl György: Piazza di Spagna/ Piazza di Spagna, 1992, mázas porcelán, 56×44×46 cm (Fotók Tahin Gyula)

Kungl György: Kicsinyeit óvó fügemadár/Fig-bird protecting her yonng, 1993, sómázas porcelán, 70×80×50 cm (Fotó Csoszó Gabriella)

– Mint már mondtam, mindig szobrásznak készültem, sőt arról is szóltunk, hogy középiskolában kerámia szakra jártam. Tény és való, hogy az Iparművészeti Főiskolára nem is jelentkeztem. Ami technikai fogásokat megtanultam, azt mind munka közben sajátítottam el a kecskeméti Kerámia Stúdióban, majd később a siklósi Kerámia Szimpóziumokon. De nem is a technikai kérdések érdekeltek elsősorban, hanem a formaiak, azután a színezés, de hogy ezt technikailag hogyan valósítom meg, az spontán jött készítés közben.

Valóban szeretem a századforduló művészetét és a századelőt, egy ideig sokat foglalkoztam az I. világháborús emlékművekkel, tanulmányoztam, fotóztam a monumentumokat, ezek világa hatott is kifejezésmódomra. De még nagyobb hatást gyakorolt rám a barokk építészet és szobrászat.

– Művészeted első periódusában körplasztikákat készítettél. Azután jött egy olaszországi út és elkezdtél egészen szokatlan tájképszerű plasztikákat mintázni, utcarészletet, buszbelsőt, a körplasztikák helyett térbe nyíló képszerű szobrokat.

– Már a római ösztöndíjam előtt is készítettem tájképszobrokat. Közvetlen környezetemből vett motívumokat dolgoztam fel: gazokat, kertrészletet, mezei munkát, buszmegállót, országutat...

Ezek az alkotások teljesen személyes indíttatásúak. Szeretek a kertben fákkal, növényekkel foglalkozni. Kerestem a módját annak, hogyan is lehet a tájat plasztikában visszaadni: úgy, hogy kicsit rajz is legyen, kicsit fénykép is. Egyre tágabb horizontot, szélesebb tájrészletet mintáztam. Azzal is kísérleteztem, hogyan lehet síkon teret ábrázolni, az illuzionizmust, a perspektívát és a valódi téri viszonylatokat együttesen bemutatni, egymásba játszani, ötvözni. Mindig nagyon érdekeltek azok a témák, amelyek hagyományosan nem tartoznak a szobrászat tárgykörébe. Majd néhány belső teret mintáztam szintén személyes élmény alapján: presszóbelsőt, buszbelsőt. Az egésznek a formai megjelenítése, a hangulata, az atmoszférája izgatott, ezt igyekeztem visszaadni, és ez nem mindig csak plasztikai elemekkel történt, hanem nagyon fontos szerepet szántam a színeknek, a rajznak, a festésnek. E reliefszerű munkáim körbejárhatóak, de a hátsó részükön a motívum nem plasztikusan, hanem síkban jelenik meg, sőt festményszerűen ábrázolva. Amikor Rómában jártam ösztöndíjasként, akkor ott két hónapig nem volt alkalmam szobrot készíteni, csak vázlatokat, színes rajzokat, festményeket. Ezek feldolgozásából születtek a római tájakat, városrészleteket bemutató plasztikák, sőt ezekhez a motívumokhoz a mai napig visszatérek.

– A felsoroltak mellett vannak még másfajta élményekből, motívumokból építkező szobraid is. Olyanokra gondolok, mondjuk, mint a Gaz. *Talán az Ady által ostorozott magyar ugart jelenítetted meg vele. Ebből az következik, hogy konkrét társadalmi kérdésekkel is foglalkozol. Esetleg ez véletlen kitérő volt csupán? Vagy e témákon keresztül szimbolikusan utalsz a társadalom betegségeire?*

– Korai munkáimban is van némi társadalomkritika. Direkt módon azonban soha nem politizálok. De személyes, privát életembe beszűrődnek ezek a dolgok, így kénytelen vagyok foglalkozni velük. Áttételesen tehát az olyan szobrok, mint a *Gaz*, a *Fügebokor*, vagy a madarakat, sasokat bemutatók, utalnak a pillanatnyi társadalmi helyzetre. Így reagálok az engem körülvevő valóságra.

– Újabban tekintélyes méretű kerámiaszobrokat égetsz. Mit jelent számodra szobraid mérete?

– Új plasztikáim valóban nagyobbak, mint a korábbiak. Mindig is szerettem volna méretesebb szobrokat csinálni. Kecskeméten és Siklóson azután volt lehetőségem erre. A nagyméretű szobor más felfogást igényel, mint a kisplasztika. Más magatartást, teljes odaadást. Ezek olyan munkák, amiknek ha nekiáll az ember, egyébbel nem is tud foglalkozni, amíg a mű el nem készül. A technika, az anyag nem engedi, hogy félbehagyjam a munkát, egy lendülettel kell létrehozni őket. Újabb plasztikáimnál lényeges a méret. Nemcsak azért születtek, mert volt lehetőségem nagy műteremben dolgozni és nagy kemencében égetni. Az eredetitől nagyobb méretben készítettem el például sasmadaraimat. Utána kivittem a siklósi alkotóház kertjébe, mert az is érdekel, milyen hatása van a szobornak, ha kiteszem abba a környezetbe, ahonnan a motívum származik. A nagy gaz modellje például a máriagyűdi határból való, ott készítettem a fotókat és a rajzokat. Vissza is vittem oda a plasztikát és megnéztem, hogyan viselkedik eredeti környezetében.

– Említetted a Sas *című művedet. Nekem a hatalmas méretről azonnal eszembe jutott a tatabányai turul. Lehet, hogy az is motivált?*

– Elképzelhető. Bár az én állataim, a sas, a vakond, nemcsak állatfigurák, hanem megjelenésükben, viselkedésükben emberek is. A sast ugyanis olyan testhelyzetben mintáztam meg, ami számára nem természetes. Hanyatt fekve ábrázoltam, ahogy pihen, bóbiskol. Szabadidős tevékeny-

Elkészítettem a szobrot, össze is állítottuk, csak a környezete nem készült el, pedig az nagyon lényeges lenne. Egy kis füves dombra terveztem, de még ma is csak egy betontuskón szomorkodik.

– *Hol került elhelyezésre a plasztika?*

– A Gyermekvédelmi Intézet kertjében. Most azon töprengek, nem lehetne-e áthelyezni valahova köztérre, ahol mindenki számára látható lenne. Egyébként még két bronzszem kerülne rá, ami készen van, csak nem tettem fel azóta sem.

Mint már említettem, különböző anyagokkal próbálkoztam, de amikor elkezdtem kerámiaszakkört vezetni, újra elővettem az agyagot. Később samottal és porcelánnal is dolgoztam, amit festettem, mázaztam. E munkákból azután a Képzőművészeti Főiskolán bemutattam néhányat, de meglehetős értetlenséggel fogadták őket. Később kiállítottam belőlük egy sorozatot Tatabányán, csoportunk tárlatán, amiről *Wehner Tibor* elismerően írt, majd a következőt már az ő segítségével rendeztem Szentendrén a Városi Művelődési Központban 1986-ban. Közben már egy évvel előbb Zsámbékra kerültem tanárnak. De úgy éreztem, hogy a tanítást és a szoborkészítést nem tudom összeegyeztetni. Néhány évig szabadúszóként dolgoztam. 1990–93 között Derkovits-ösztöndíjas voltam, ami az erkölcsi elismerés mellett anyagi segítséget is jelentett. Ez az időszak rendkívül termékeny volt az alkotás szempontjából, azonban az egzisztenciális ellehetetlenülés határáig jutottunk családommal együtt. 1994-ben azután ismét tanítani kezdtem. Jelenleg a szobrászatot és a tanítást együtt csinálom.

– *Amikor a nyolcvanas évek vége felé megismerkedtem alkotásaiddal, akkor neked már nagyon markáns, kiforrott volt a stílusod. Az idő tájt éppen az ötvenes évek rekvizitumainak ironikus megjelenítésével foglalkoztál. Olyan művekre gondolok, mint a fáklyavivő figurákat árbázoló* Ő és én. *De nemcsak a magyar szocreálon ironizáltál, hanem az amerikai ötvenes évek is megihlettek, erről szólnak* James Dean-*szobraid. Ez a tervutasításos, széncsatás, munkaversenyes korszak a 90-es évek elején több fiatal művészt is foglalkoztatott, például* Kicsiny Balázst. *A témára érzékenyek voltatok, hiszen mindketten szocreál bányászvárosból származtok. Te Oroszlányból, Kicsiny Balázs Salgótarjánból.*

– Meg kell még említeni *Gerber Pál* nevét is. Egy ideig együtt laktunk albérletben Budaörsön, sőt közös munkákat is készítettünk. A bányászvárosok építészeti környezete és köztéri szobrai, az épületeken megjelenő díszítőplasztikák, freskók vettek körül bennünket és valószínűleg hatottak is kifejezésmódunkra.

De az ötvenes évekhez kapcsolódó munkák előtt mással is foglalkoztam. Hősöket mintáztam. Apró, 20–30 centiméteres büsztöket, melyeken a héroszok esendőségét, kisszerűségét igyekeztem bemutatni.

Az amerikai életformát, ideálokat viszont csak újságokból, fotókról és moziból ismertem, tehát

Kungl György: Fairmount felhőben/Fairmount in clouds,
1992, mázas porcelán, 45×21×15 cm

a távoli világnak csupán egy bizonyos szeletét; ezt próbáltam ábrázolni. Mindig érdekeltek azok a személyek, akik a társadalomba nem tudtak és nem is akartak beilleszkedni. Az, hogy van-e reális esélye a lázadásnak, a kívülállásnak, az, hogy megkerülhető-e az integrálódás.

– *Nem kerámia szakot végeztél, tehát kívülről érkeztél erre a pályára. Lehet, hogy éppen ezért ilyen karakteresek a szobraid, nem félsz olyan dolgokat csinálni, amitől visszariadna mondjuk egy diplomás keramikus. A témáid közül az ironikus, idézőjelezett szocreálról és az ötvenes évek Amerikájáról beszéltünk. Emellett hatott rád a századforduló tárgykultúrája is. Egy példát is említenék, a* Halak dalát.

lemérhettem, hogyan fogadják szobraimat egy idegen országban. A visszajelzések pozitívak voltak, értették, szerették munkáimat.

– *És vásároltak is?*

– Nem olyan jellegű volt a tárlat. Nem eladásos volt, bár egy szobrom elkelt, egy magyar származású francia vette meg. Ugyancsak 1992-ben a Francia Intézetben a tájszobraim mellett a belső tereket bemutató máz nélküli, anyagában színezett porcelánplasztikák voltak megtekinthetők. Érdekes volt számomra 1993-ban az Operaház Vörös Szalonjában rendezett tárlat. Itt az Első Magyar Látványtár Alapítvány tulajdonában lévő szobraim szerepeltek közösen *Gross Bettelheim Jolán* grafikáival. A téma New York volt. Nagyon hangsúlyos volt a környezet: tükrök, vörös tapéta. Hamburgban is volt abban az esztendőben egy másik kiállításom a Pénzügyi Tanács Banántermében. Itt is erősen díszített volt a helyiség. A koncepció szerint, melyet német művészettörténészekkel közösen dolgoztunk ki, a környezet és az én műveim együttesen alkották a kiállítást magát.

– *1995-ben a Szabadsajtó úton és a Vigadó Galériában is lesz tárlatod.*

– A Budapest Galériában elsősorban az új nagy plasztikákat szeretném bemutatni, a Vigadó Galériában pedig régi és új tájszobrokat együtt.

– *Beszélgetésünk végén megkérdezném még, hogy van-e művészeti programod? Vagy teljesen spontánul készíted a munkáidat? Mi a művészi hitvallásod?*

– Mindig személyes élményekből dolgozom. Egy-egy ötletből, gondolatból, amit leírok, máskor vázlatba rögzítek, azután ebből készül a plasztika. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ötletszerűséget viszem tovább. Mert ezek után rajzi, plasztikai vázlatot, modellt készítek, és szigorúan ragaszkodom az eredeti elképzeléseimhez, tehát nem improvizálok. Jelenleg főleg tájszobrokat készítek; itthoniakat és utazásaim során látottakat, és a bennük tevékenykedő embert, aki sokszor nem is jelenik meg, csak a tájat alakító keze nyoma: egy országútrészlet, egy szalmabála a mezőn vagy egy barázda.

Kungl György: Vízóra-akna/Water-meter shaft,
1991, mázas samott és porcelán, 87×30×52 cm

ségе közben mutattam be, szenderegve. Nem a hagyományoknak megfelelően mintáztam meg, mint amilyen mondjuk a tatabányai turul, amely büszkén a távolba tekint, máskor lecsap, esetleg a szárnyát lengeti. Az én sasmadaraim emberszerűek, megfáradtak, szomorúak.

– *Olyanok tehát, mint Aesopus állatmeséinek emberi tulajdonságokkal felruházott hősei. De témát váltva, most arra szeretnélek kérni, hogy sorold fel és jellemezd fontosnak tartott kiállításaidat.*

– Az első önálló tárlatom 1986-ban Szentendrén volt a művelődési házban. Itt a *Dean-portrék*at és a halakat mutattam be. Jelentősnek érzem a Stúdió Galériában (1988) megrendezett kiállításomat, ahol a Kecskeméten égetett első tájszobraimat tártam a látogatók elé. Egyrészt hazai tájakat, másrészt New Yorkkal foglalkozókat. A Római Magyar Akadémián (1990) rajzaimat és festményeimet lehetett látni. A Várfok 14 Műhelygalériában (1991) a római vázlatok alapján készült tájszobraimat mutattam be, majd ugyanez évben Dunaújvárosban gyűjteményes kiállítást rendeztem munkáimból. Érdekes vállalkozás volt Párizsban a Saint Michel kultúrház galériájában megvalósult bemutató (1992). Ez azért volt izgalmas számomra, mert

számos laza és karcsú összhatású képet, textilapplikációt és papírkivágást találunk, amelyek a késői Matisse ragasztott-festett papírsorozataira emlékeztetnek. Ám ha Matisse kollázsaiban a formák kerekdedek, Barta Mária sokkal gracilisabb, elkeskenyített formákat használ. Így maga a mű is kivágattá válik egy hosszabb folyamatból, hiszen az elvékonyodó, csíkozásos technika a képmezőn túli, gondolati meghosszabbításokra indít.

A szabadon libbenő, bár leragasztott papírcsíkok technikája közvetlenül rímel az évtized tánc- és díszletművészetére. Ezek a „szélfútta" papírszalagok ha nem is feltétlenül szabadtéri „sárkányeregetésre", de mindenképpen térélményre, például a színpad terére utalnak. Sikerül tehát fölkelteni a harmadik kiterjedés illúzióját bármifajta rövidülés alkalmazása nélkül. Olyan virtuális terek jönnek létre egy-egy képmezőben, amelyek lengenek és inognak, miközben megőrzik a műalkotás „külön világán" (Lukács György) belüli stabilitásukat. A szónok is szétveti kissé a lábát, hogy elröppenő mondandójának súlyt kölcsönözzön. A tánc könnyedsége is elválaszthatatlan az ősinek, a rettenetesnek, a démoninak a folytonos előbukkanásától.[2] Barta Mária papírmunkáinak és később olajfestményeinek egyik tematikus rétege éppen a primitív törzsek maszkjain, totemtáncain alapul. A perspektívahasználat hiánya itt közvetlenül utal az ősi rítusok egykorú képi megjelenítésének módszerére.

Már a bécsi tartózkodás is több tucat színpompás, lendületes jelmeztervet hív elő. Későbbi, 1928-ból való az a leleményes kollázssorozat, amely János vitézt idézi fel: derűs monokróm színfoltok elevenítik fel a történetet; nem ismeretes, ez a sorozat a nyilvánosság elé került-e végül. Tudunk Kőmíves Kelemen balladájához 1936-ban készített linómetszeteiről is, de ezek lappanganak. Valószínűleg a húszas-harmincas évek fordulójáról való az a drámai erejű fekete-fehér kollázssorozat, amely már eloldozódik a kötött tematikától. Itt minden képzőművészet alapproblémája, fény és árnyék találkozása-harca foglalkoztatja Bartát. A fehér csíkok és idomok, illetve az üresen hagyott fekete mezők játéka alkalmat ad a formálás teljes szabadságára. Virtuóz varrásos textilmunkák is találhatók a hagyatékban: a papír könnyedsége veszteség nélkül száll át a súlyosabb anyagba. A művésznő utolsó lépése az olajképek felé azokban a rózsaszín kartonalapú, mattszínű ragasztós papírmunkákban tanulmányozható, ahol rajz és kolorit szuverén módon ötvöződik.

A mintegy kéttucatnyi, jórészt még a hagyatékban rejtőző olajfestmény (1930—1936) két csoportra oszlik. Az egyik a totemtánc papíron körültapogatott témáját költözteti át a festői anyagba.

Barta Mária: Totemtánc, 1931, olaj, vászon, 60×51 cm, Barta Mária-hagyaték

A korszak értelmisége lelkesen tanulmányozta az összehasonlító néprajzot, Jung, Róheim vagy akár Gauguin írásait az ősi kultúrákról, és persze a magyar népi örökség ősi maradványait. A harmincas évek festészetében egyedülálló és ezért igen értékes a földszínekben megjelenített afrikai-polinéziai téma. Matisse *Tánc*ának hatása még ezekben a vad törzsi jelenetekben is feltűnő, ahol az expresszivitás — földrajzi távolság közbeiktatásával — voltaképpen az európai ember rousseauisztikus újromanticizmusáról árulkodik.

Az olajfestmények másik csoportja talán még figyelemreméltóbb. Itt olyan expresszív hangütés jelenik meg különféle nagyvárosi pillanatfelvételek kapcsán, amely ugyan folytatja a papírmunkák gracilis vonalvezetését, még akár a közvetlen felismerhetőség rovására is, de a képek sokkal inkább a német expresszionizmusból, semmint a matisse-i életörömből táplálkoznak. Más magyar festők és grafikusok (*Derkovits, Ámos, Sugár Andor, Gyenes Gitta, Scheiber, Schnitzler* stb.) jócskán merítenek ez idő tájt a német expresszionizmus korai, illetve későbbi, lefojtottabb, „tárgyias" vonulatából, de Barta Mária idevágó alkotásai egyikük keze munkájára sem emlékeztetnek. Az expresszív hangoltság Bartánál — váratlan kontraszttal — gyengéd pasztellszínekben jelenik meg. A válságban fuldokló polgári világ fulmináns kritikája (mert

(folytatás a 93. oldalon)

TÁJKÉPSZOBROK

Beszélgetés Kungl Györggyel • *Lóska Lajos*

Kungl György: Pihenő sas/Resting eagle, 1994, mázas samott, 80×50×120 cm (Fotó Csoszó Gabriella)

Kungl György a nyolcvanas évek második felében került a pályára. Az ötvenes évek, a szocreál ikonografiáját átíró groteszk kerámiaplasztikáival, majd az évtized végétől készített tájképszobraival sajátos, formabontó stílust vezetett be napjaink művészetébe.

– Prózai kérdéssel kezdeném: hogyan indult a pályád?

– Gyermekkorom óta rajzolok, festek, mintázok. A képzőművészeti szakközépiskolában kerámia szakon végeztem. De már ott is olyan munkákat készítettem, amelyek nem használati tárgyak voltak, hanem plasztikák, falburkolatok. Azután a tanárképző következett. Egerben kezdtem, ahol két évet tanultam, majd a másik két évet Pécsett töltöttem, ahol *Kigyós Sándor* vezetésével az Ifjúsági Házban mintáztunk, később Villányból hozott követ faragtunk.

– Melyik évben végeztél?

– 1981-ben fejeztem be a tanárképzőt, majd utána Budapestre jelentkeztem a Képzőművészeti Főiskolára, ahol 1986-ban rajztanári képesítést szereztem.

– Hogyan alakult az életed a főiskola után?

– Ahogy tanítani kezdtem, a gyerekeknek szakkört szerveztem és egyre többet foglalkoztam a kerámiakészítés technikai fogásaival: agyagból szobrokat mintáztam, mázaztam, égettem. Előtte viszont számos anyaggal kísérleteztem. Drótból hajlítottam szobrot, követ és fát faragtam, amit meg is festettem. A 80-as évek elején *PANEL* néven csoportot alakítottunk Tatabányán. Ugyanitt lehetőségem nyílt arra, hogy nagyobb köztéri plasztikát faragjak, ami azóta is befejezetlenül áll.

UJ MŰVÉSZET 1959, 9-8,

MOZGÓ VILÁG POSZTER

KUNGL GYÖRGY: ÜNNEPI BESZÉD Mázas kerámia 1989.

30x30x27 cm

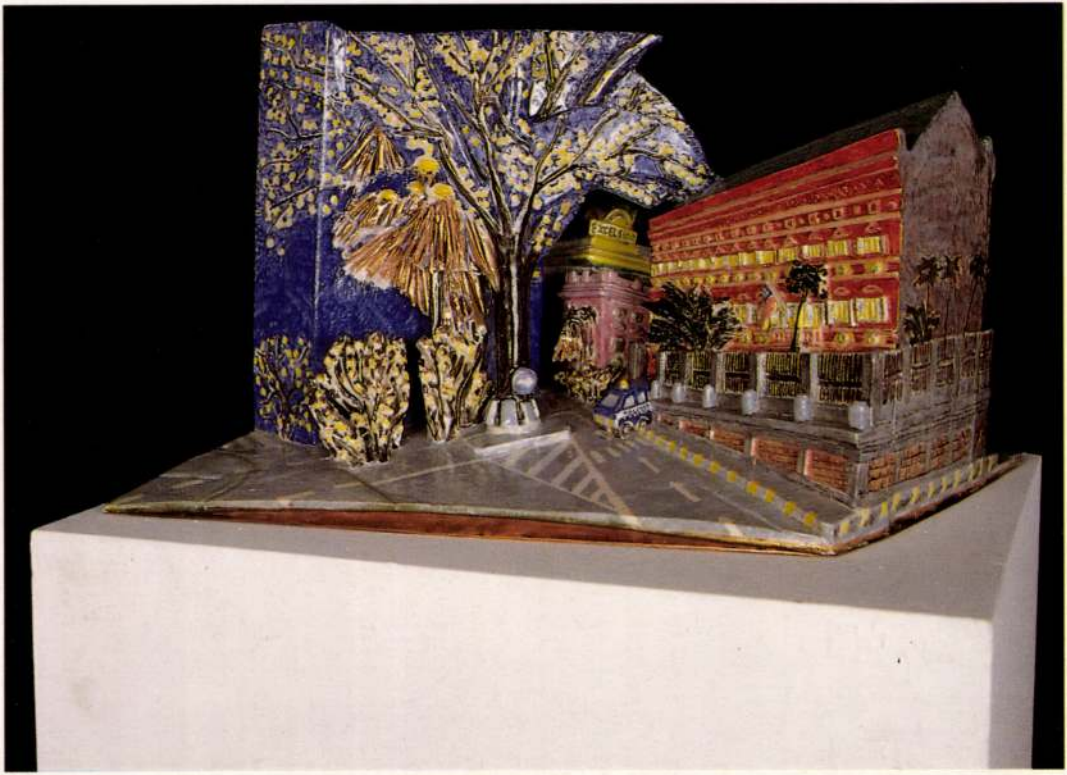

Kungl György: Az Amerikai Követség Rómában

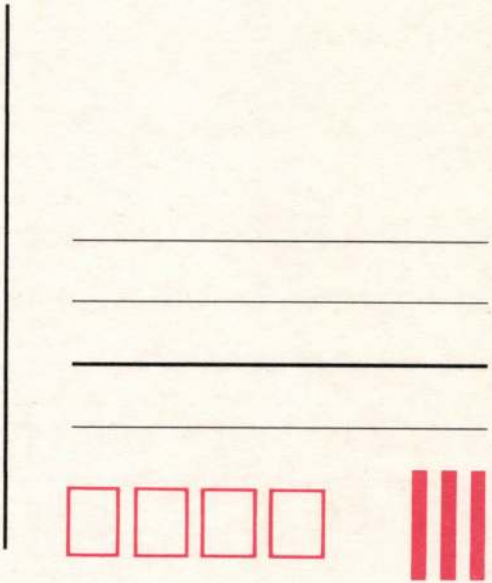

2072 Zsámbék, Honvéd u. 2/d

OFFSET ÉS JÁTÉKKÁRTYA NYOMDA — BUDAPEST

KUNGL György

ÉS XXXI- évf. 46.sz, 1987 8.p.

KÜLÖNLEGES MOZIK KÜLÖNLEGES MŰSORA

november 12-től 25-ig

TOLDI MOZI

12-től 25-ig 5,
12-től 16-ig 4,
VEZEKLÉS I—II. (szovj.)
13-án éjjel 10,
FRANCES (ang.)
14-én éjjel 10,
CASANOVA I—II. (ol.)
20-án éjjel 10,
VIHAR (am.)
21-én éjjel 10,

Kungl György: Csurma

Kungl György: Az Amerikai Követség Rómában

2072 Zsámbék, Honvéd u. 2/d

OFFSET ÉS JÁTÉKKÁRTYA NYOMDA — BUDAPEST

Mozgó Világ 1990/8

Európai Magyarországért: a magyar átmenet nemzetközi és történeti perspektívában

Szerkesztette Bozóki András és Sükösd Miklós

Bozóki András – Sükösd Miklós 3 Honnan, hová, miért? – a magyar átmenet megértése felé (Bevezetés)

A magyar átmenet: civil társadalom, elit-politika, szabad választások

Arató András 11 Forradalom, civil társadalom és demokrácia Kelet-Európában

Bozóki András 23 Út a szerkezetváltáshoz: az Ellenzéki Kerekasztal

Körösényi András 39 Pártok és szavazók – Parlamenti választások 1990-ben

Honnan hová?

Csanádi Mária 52 Egy hanyatlás krónikája: esettanulmány a pártállam felbomlásáról Budapest egy kerületében

Böröcz József 61 A kádárizmustól a parlagi kapitalizmusig: a fejlett informalizmus építésének időszerű kérdései

Az átmenet feltételei: hosszú távú perspektívák

Barrington Moore 68 A liberalizmus esélyei a szovjet szocializmusban: történeti összehasonlítások

Larry Diamond 79 Túl autoritarizmuson, totalitarizmuson: a demokratizálás stratégiái

„Sokkterápia" vagy „sebészeti beavatkozás"? – gazdaságpolitikai dilemmák

David Lipton – Jeffrey Sachs 93 A piacgazdaság kialakítása Kelet-Európában és a lengyel példa

Kornai János 115 Hozzászólás David Lipton és Jeffrey Sachs előadásához

Kelet-Európa és/vagy Európa?

Borsody István 119 Európai Magyarországért – Megszelídíteni a nacionalizmust (Sükösd Miklós interjúja)

E számunk illusztrációit Kungl György munkáiból, illetve a NA-NE galéria első kiállításának anyagából válogattuk.

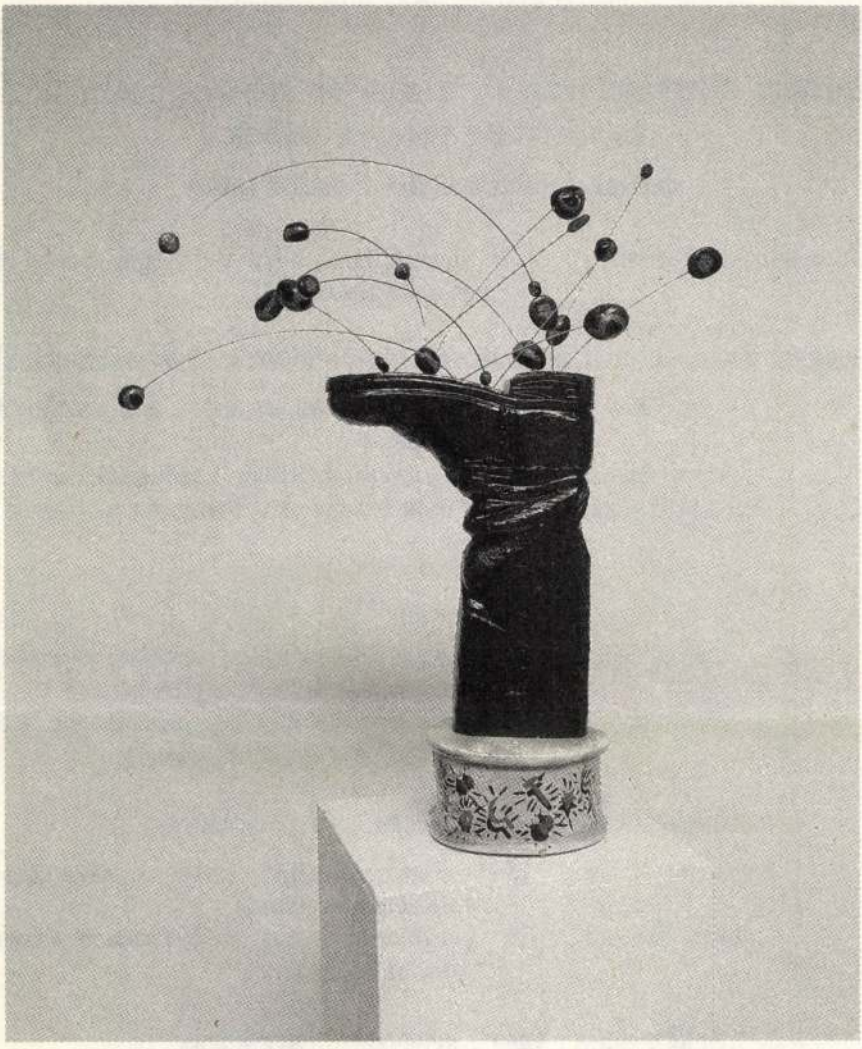

Kungl György: Kopognak a kövek a csizmámon (vegyes technika, 1989.)

Mozgó Világ 90/augusztus **tizenhatodik évfolyam**

Főszerkesztő: P. Szűcs Julianna. A szerkesztőség címe: 1051 Nádor u. 26. Telefon: 111-44-30, 111-44-18. Felelős kiadó: Németh Jenő, a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat vezérigazgatója. A kiadó címe: Budapest VII., Erzsébet krt. 9–11. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR 1900 Budapest XIII., Lehel út 10/a.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámlára. Előfizetési díj: 1/2 évre 228,—Ft, 1 évre 456,—Ft. Indexszám: 25604. Petőfi Nyomda, Kecskemét (90/20070). Felelős vezető: Birkás Béla vezérigazgató. Szedte a Comp-Press Kft. Felelős vezető: Ibos Ferenc ügyvezető igazgató. Műszaki vezető: Szabó Károly. HU ISSN 0324–4601

Kéziratot, grafikát, rajzot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza! *Szerkesztőségi fogadóórák: szerdán 2-től 5-ig.*

Jegyzetek

[1]Hannah Arendt: *The Origins of Totalitarianism.* Secker Warburg 1951,; valamint: *The Totalitarian System.* New York, Harcourt Brace and World 1966.
[2]Carl Friedrich: *„The Unique Character of Totalitarian Totalitarianism.* Harvard University Press 1954; és Carl Friedrich – Zbigniew Brzezinski: *Totaliaritan Dictatorship and Autocracy.* Prager, New York 1956.
[3] Konrád György – Szelényi Iván:*Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz.* Európa, Budapest, 1989.
[4] Gordon Skilling. in: Skilling-Griffitsh (szerk.) *Interest Groups in Soviet Politics.* Princeton, Princeton Univ. Press 1975.
[5] E felfogás legismertebb képviselője Szelényi Iván. Lásd *Új osztály, állam, politika c. könyvét.* Európa, Budapest, 1990. A koncepció újabb változataihoz lásd Stark: *Remaking The Economic Instutition of Socialism.* in: Vicotr Nee és David Stark (szerk.) Stanford University Press, 1989.
[6]Lásd ehhez Daniel Bell: „Első szerelem és korabánat." Valóság: Sükösd Miklós: „Egy amerikai mesevik útja a 21. században Daniel Bell és a poszt-kommunizmus" Valóság 1989/9; Sükösd Miklós: „Halálszinház a Birodalomban".in.(szerk.Bóna László) Másvilág; Bölcsész Index ELTE, 1986.
[7]Wallerstein, Gerschenkron, Alec Nove
[8]G. O'Donnell – P.Schmitter: *Transitions from Authoritarian Rule* I-IV. kötet Johns Hopkins Univ. Press, Baltimore 1986. lásd különösen a IV. kötetet: *Tentative Conclusions about Uncertain Democracies.*
[9]Juan Linz: „The Transition from Authoritarian Regimes to Democratic Political System and the Problems of Consolidation of Political Democracy" IPSA tokiói konferenciája, 1982; továbbá: „transitions to Democracy". Washington Quarterly, Summer, 1990.
[10]Hans Binnendijk: „Authoritarian Regimes in Transition" in: Brad Roberts (szerk.) *The New Democracies.* MIT Press, Cambridge 1990.
[11]Szelényi Iván: *Socialist Entrepreneurs. Univ. of Minnesota Press, Minnesota, 1988.*
[12]Hankiss Elemér: *Kelet-európai alternatívák.* Budapest, 1989.
[13]Kornai János: *Indulatos röpirat a gazdasági átmenet ügyében.* Budapest, 1989.
[14]A civiltársadalmi kezdeményezések ezen szakaszáról lásd: Bozóki András: „Kritikai magatartásmodellek a fiatal értelmiség körében." Ifjúsági Szemle 1987/3.; és Sükösd Miklós: „A nyolcvanas évek nemzedékének szociológiájához". Határ (Debrecen) IV.(1987.)

Csurunga (mázas kerámia, 1989.)

passzus kivételével írja csak alá, a Liga pedig, mint megfigyelő, tartózkodott az aláírástól. Így végül két olyan szervezet maradt –az SZDSZ és a FIDESZ –, amely elvi, politikai okokból elutasította az egész tervezet aláírását.

Az MSZMP azzal támadta meg az általa sokáig lebecsült radikális ellenzéket, hogy szembenállását csak az utolsó ülésen nyilvánította ki, holott e kérdésekről korábban is lehetett volna tárgyalni. Ez a vád nem felelt meg a valóságnak, hiszen sokáig tárgyaltak erről, csak éppen a tárgyalások zsákutcába jutottak. A kérdés attól fogva az volt: mikor derül ez ki? Az SZDSZ és a FIDESZ arra törekedett, hogy álláspontjukról a közvélemény közvetlenül és hamisítás nélkül szerezzen tudomást, ami persze kellemetlen volt az MSZMP-nek és az EKA megállapodni kész tagjainak. Ők abban voltak érdekeltek, hogy a szakadás ne ország-világ előtt, hanem egy középszintű tárgyaláson váljék világossá. A radikális ellenzék az MDF-fel és szövetségeseivel szemben úgy tudta keresztülvinni akaratát, hogy a nyilvánosságért cserébe lemondott vétójogáról. A Fekete Doboz kamerája megörökítette az utókor számára azt a párbeszédet is, amelyben Orbán Viktor a szeptember 18. előtti utolsó EKA-ülésen közölte Antall Józseffel, hogy ha még a nyilvános tárgyalás előtt a függőben lévő kérdéseket a különböző álláspontokra való utalással fel akarják vetni az MSZMP-nek, a FIDESZ vétózni fog. Ezzel pedig – az EKA szabályainak értelmében – lehetetlenné vált volna, hogy a kerekasztal mint egész aláírja a megállapodást. Az MDF és szövetségesei viszont az aláírás mellett tették le voksukat, s nem akarták, hogy más szervezetek vétójogukkal élve ezt megakadályozzák. Így köttetett meg az azóta is vitatott kompromisszum, melynek értelmében az EKA-t alkotó szervezetek egy része nem írta ugyan alá a paktumot, de vétójogától elállva nem akadályozta meg, hogy a többi szervezet aláírhassa azt.

Ezen a napon az Ellenzéki Kerekasztal igazi története véget ért. Formálisan ugyan fennmaradt a szabad választásokig, politikailag azonban a demokratikus átmenetben betöltött történelmi szerepe lezárult. A szeptember 18-i aláírást követő hetekben, a megoldatlan kérdések rendezésére indított aláírásgyűjtés, majd a november 26-i népszavazás éles kontúrokkal jelezték a szakadást. Októberben megszűnt a régi MSZMP, s helyébe a lényegesen súlytalanabb MSZP lépett. A kerekasztal kettészakadásából fokozatosan kialakult az ősz folyamán egy éles MDF-SZDSZ rivalizálás.

A politikai átmenet sikere szempontjából az ellenzék megosztottsága nem tekinthető szerencsétlennek. Az aláírás garanciát jelentett arra, hogy az elért megállapodások nem válnak semmivé, s még októberben megszülethettek a sarkalatos törvények. Az alá nem írás viszont lehetővé tette, hogy a magyar ellenzék ne kényszerüljön bele egy lengyelországihoz hasonló ideiglenes paktumba a kommunistákkal, amely ott nem tette lehetővé a teljesen szabad választásokat. A Szolidaritás sikerét Lengyelországban korlátok közé szorította az előzetesen megkötött egyezmény, amely tanulságosan kijelölte a pusztán tárgyalásos típusú átmenet határait. Bebizonyosodott, hogy a társadalom részvétele nélkül nem lehetséges igazi rendszerváltás. Nálunk nem tömegmozgalmak söpörték el a régi rendszert, mint Csehszlovákiában és az NDK-ban, nálunk nem volt szükség véres antitotalitariánus forradalomra, mint Romániában. A magyar politikai átmenet sajátossága az volt, hogy a pártállami viszonyok között a lehetőségek határáig tárgyalásos úton zajlott, de nem rekedt meg ezen a ponton, hanem az alá nem író szervezetek által kezdeményezett népszavazáson maga a társadalom zárhatta le a múltat. Ezen a tényen az sem változtat, hogy az aláírásgyűjtés sikere hatására a parlament közben sietősen döntött a népszavazásra feltett négy kérdésből háromban. A november 26-i népszavazás volt az, amely végül elhárította a szabad választások útjában álló akadályokat, s lehetőséget adott arra, amire az Ellenzéki Kerekasztal pártjainak ereje kevés volt: a posztkommunista elnöki rendszer helyett létrehozni egy parlamentáris demokratikus köztársaságot.

A magyar átmenet leginkább a spanyol átalakuláshoz hasonlítható, annak lassú, ám szerves, tárgyalásos jellege miatt. Az NDK-ban, Csehszlovákiában és Romániában a változás a csúcsokon hihetetlenül gyorsan zajlott le, de az új rendszer politikai és jogi struktúrái alig-alig épültek ki. Nálunk a lassú változás ugyan lehetőséget adott a korábbi elitnek hatalma részleges átmentéséhez, ám vértelenül, nehéz tárgyalások után, de mégiscsak önkorlátozó paktumok nélkül jutott el az ország az új rendszer küszöbéhez. Ebben fontos szerepet játszottak a kommunista párt „likvidátorai" is, de náluk lényegesen többet tett a rendszerváltásért az ellenzék, és főleg – a választópolgárok millióinak döntése révén – a magyar társadalom.

Esztergom-New York (mázas kerámia, 1989.)

Barrington Moore

A liberalizmus esélyei a szovjet szocializmusban: történeti összehasonlítások

Először hadd szóljak néhány szót magáról az összehasonlító történeti megközelítésről, s ennek kapcsán arról, mit várhat, illetve még inkább, hogy mit ne várjon az olvasó az alábbi tanulmánytól. Megközelítésem egyetlen kérdésből-problémából indul ki, s ezt pillanatokon belül megfogalmazom. A következő lépés, hogy olyan társadalmakat találjunk, amelyek nagyjából ugyanezzel a problémával kerültek szembe, majd megvizsgáljuk, hogy e társadalmak miként reagáltak e helyzetre. Az összehasonlító történeti megközelítés meglepő választ adhat ismert, régi kérdésekre, és alkalmasint képes azt is bebizonyítani, hogy eddigi, elfogadott feleleteink alighanem hibásak voltak. Előadásom során meglehetősen kiterjedt összehasonlító történeti anyagot fogunk megvizsgálni. Remélem, alapjában érdekesnek, nemkülönben lényegesnek és hasznosnak ítélik ezt a megközelítést. Azt tisztázandó, hogy mire *ne* számítsanak, hozzáteszem, hogy a szovjet aktualitások kommentálásának tekintetében a minimumra szorítkozom. A rohanó események figyelemmel követése és értelmezése komoly és nemes, ám feltétlenül specializált szellemi feladat. Sem az összehasonlító történeti megközelítés általában, sem pedig a jelen szerző nem alkalmas ezen, pillanatról-pillanatra változó információhalmaznak a feladat kívánta kezelésére és elemzésére.

I.

Az alábbiakban a következő kérdéssel kívánok foglalkozni: *van-e egyáltalán lehetőség arra, hogy a Szovjetunióban megjelenjenek vagy kialakuljanak a liberális demokratikus állam vonásai?* Még ha merő képzelgésnek minősítjük, s így eleve kizárjuk ezt a lehetőséget, az intellektuális felelősség akkor is azt kívánja, hogy mindezt nyomós okok alapján tegyük. Az adott kérdés szempontjából a szabadelvű demokrácia meghatározó vonása a legitim és legalább némi befolyással bíró ellenzék létezése. Az effajta ellenzék megléte vagy hiánya választja el lényegesebben egymástól a liberális, illetve az autoritárius és totalitárius rendszereket. A nyugati demokráciákban a legitim ellenzék nyíltan szervezett és egymással versengő pártokban testesül meg. A mi számunkra nehéz lenne a legitim ellenzéket bármi más formában elképzelni. Ugyanakkor úgy tűnik, célszerű, ha egyelőre nyitva hagyjuk annak lehetőségét, hogy kísérletezés és/vagy a véletlen folytán az ellenzéki magatartás más formái is kialakulhatnak.

Amikor a szabadelvű demokrácia szovjetunióbeli esélyeit latolgatjuk, fenyeget annak veszélye, hogy az elemző előbb kialakítja a nyugati demokrácia valamifajta idealizált modelljét, majd ezt szembesíti a szovjet rezsim jelenlegi működésével, s így demonstrálja a liberális demokrácia lehetetlenségét az utóbbiban.

Tudatában vagyok az ebben rejlő szellemi csapdának, ezért szeretném aláhúzni, hogy a szabadelvű demokrácia modellje számomra a működő demokrácia. Churchill ismert megfogalmazása, mely szerint „a demokrácia a lehető legrosszabb kormányzási forma – az összes többit kivéve", jórészt helyesen írja le a helyzetet. A nyugati minták iránt részrehajló parokializmus elkerülése végett az alábbiakban vázolom mind a nyugati, mind pedig az ázsiai intézmények történetének bizonyos olyan vonatkozásait, amelyek lehetővé teszik a liberális-demokratikus fejlődés útjában álló akadályoknak mind a megismerését, mind pedig a legyőzését. Ezt követően szólok a szabadelvű demokratikus uralom egyes általános

Az írás első változatát Moore professzor a Columbia Egyetemen adta elő 1989. november 15-én. Jelen formájában a Harvard Egyetemen hangzott el 1990. Február 15-én.

Hős I. (mázas kerámia, 1986.)

venni ezt a kijelentését. Ha ő vagy bárki más hatékonyabbá és humánusabbá akarja tenni a szocializmust, akkor vajon hová fordulhatna máshová, mint a nyugati tradícióhoz? Sokat beszélnek manapság arról, hogy nagyobb hangot kellene adni a tömegeknek a gazdaság és a politika ügyeiben. Mindezt már hallottuk. Felmerül a kérdés: vajon kinek a tömegeiről van szó, és mire számítunk, vajon mit is akarnak? Mindazonáltal nem volna különösebben meglepő, ha populista és demokratikus jelszavak segítségével vernék le a rozsdát a bürokratikus masináról.

Hogy nézne ki a liberális demokrácia szocialista kiadásban? A kérdésre szerintem úgy adhatunk választ, ha a jelenleg lejátszódó folyamatokat logikai végpontjukig visszük, és komolyan vesszük történelmünk demokratikus vonatkozásait. Jó példa lenne erre az önkritika. A sztálinista sajtóban hemzsegnek a rossz ügyintézést és a visszaéléseket támadó önkritikus cikkek.

A kritika célpontját, nemkülönben stílusát és a követendő taktikát a központ határozta meg a politikai agitáció átfogó tervének alapján. Minden bizonnyal maga Sztálin döntött a legtöbb esetben. Az elégedetlenség ma is az általános politikai irányvonallal összhangban nyer kifejeződést. Manapság azonban ez sokkal spontánabbnak tűnik: mintha a kisemberek helyi sérelmeikben valóban hangot adnának a szovjet rendszer strukturális fogyatékosságainak.

Most rátérek a helyzetben rejlő legnagyobb veszélyre. A buktató a következő: gyakorlatilag biztosra vehető, hogy amint az irányítás régi formái fellazulnak, a nép egyre többet követel a rezsimtől. E folyamat lényegét ragadta meg az alábbi, híressé vált részletben de Tocqueville a francia forradalom kitörésekor:

> „Az elkerülhetetlennek ítélt, zokszó nélkül elszenvedett rossz azonmód kibírhatatlanná válik, mihelyst menekülni akarunk előle. Úgy tűnik, az eltörölt méltánytalanságok még élesebben világítanak rá a meglévőkre, és még inkább elkeserítik az embert. A rossz megfogyatkozásával az ember érzékenysége kiélesedik.[13]

Pontosabban elképzelhető, hogy ha a fogyasztói igényeket nem sikerül jobban kielégíteni *és* ez észrevehető tömegzavargásokhoz vezet, akkor a neosztálinista politikai megoldások valamelyikének bevezetése érdekében Gorbacsovnak le kell mondania egy „erős ember" javára (hacsak ő maga nem válik ilyen figurává).

Ugyanakkor minden bizonnyal sem a szocialista demokrácia, sem pedig az új szocialista diktatúra nem fog bekövetkezni. Sokkal valószínűbb, hogy a nagy hűhó csillapodtával csak jelentéktelen változást észlelünk majd. Elképzelhető, hogy egyszer csak a vezér kihirdeti majd a *peresztrojka* győzelmét, és azt mondja, elég volt. Akár az is megeshet, a mindenkori vezető hagyja, hogy a kampány magától lelohadjon és a peresztrojka kifejezés eltűnjék az emlékezet süllyesztőjében. Ez esetben a régi rendszer továbbra is úgy vonszolná magát, mint annak előtte, mindössze a külcsín változna némiképp.

Ez utóbbi megoldás nemcsak Gorbacsovra, hanem az egész világra nézve tragikus lenne. Egyre inkább úgy tűnik, mintha Gorbacsov vezetné a humánus, jóllehet világi racionalizmus utolsó lovassági rohamát az irracionalizmus és a soviniszta vallási fundamentalizmus uralta világban. Talán ő lesz majd a felvilágosodás elhaló lángjának utolsó felvillanása. De ha a láng kialszik, hányan veszik majd észre a különbséget?

Fordította Böröcz József és Bodnár Judit

Jegyzetek

[1]Archibald S. Foord, *His Majesty's Opposition 1714 – 1830* (Oxford, 1964), 76, 82-92. J. H. Plumb, *The Growth of Political Stability in England 1675 – 1725* (Peregrine Books, London, 1969) 1715-re teszi az erőszakos cselekmények végét a 13. oldalon.

[2]Lásd Foord, *Opposition.* 154-155.

[3]Foord, *Opposition.* 154, 158. Walpole-ra vonatkozó megjegyzéseim fő forrása Plumb, *Political Stability* című munkája.

[4]Foord, *Opposition.* 206-207.

[5]Foord, *Opposition.* 358.

[6]Foord, *Opposition.* 357-358.

[7]Foord, *Opposition.* 398, 400.

[8]Richard Pares, *King George III.*

[9]*Richard Hofstadter* (Berkeley, 1969), 214 – 219, 223 – 230

[10]A japánra vonatkozó anyag forrása: Ellis S. Krauss és munkatársai (szerk.) *Conflict in Japan* (Honolulu, 1984.) 243 – 293.

[11]Tanulmányom e részében főként Charles O. Hucker, *The Censorial System of Ming China* (Stanford, 1966) című munkájára támaszkodtam.

[12]Gail W. Lapidus, „State and Society: Toward the Emergence of Civil Society in the Soviet Union": in: Seweryn Bialer (szerk.) *Politica, Society and Nationality: Inside Gorbachev s Russia.* (Boulder and London, 1989), 126.

[13]Alexis de Tocqueville, *L'Ancien Régime et la Revolution.* (Paris, 1952), 223.

Ő és én (mázas kerámia, 1986.)

ve az ilyen ígéretes pillanat sose volt több, mint periodikus fellángolás. A kihívás az eltökélt demokratikus szereplők számára – legyenek akár egyének, intézmények, nemzetek – ma az, hogy olyan stratégiát alkossanak az autoritárius és totalitárius rezsimek felszámolására, amely érvényes marad hosszú távon, és következetes, összehangolt lesz a végrehajtásában. A demokratizálódás irányába ható nemzetközi nyomás határait valójában a demokrata politikusok szűklátókörűsége, önteltsége, széthúzása, skizofréniája és kacskaringós érdekstratégiái húzzák meg. A régóta fennálló demokratikus intézmények és államok előrevihetik a demokrácia ügyét más országokban, de az erre irányuló lépéseiket előbb össze kell hangolniuk.

Fordította Tábori Zoltán

Jegyzetek

[1]A politikai és polgári szabadságjogok évek és országok szerinti besorolásához lásd Raymond D. Gastil (szerk.): Freedom in the World: Political Rights and Civil Liberties, 1987-88. Freedom House, New York 1988. 3-89. old.

[2]A tanulmánysorozat első évében például 53 állam kapott „szabad" minősítést (1973), 1980-ban 54, majd 1987-ben 57.

[3]Az effajta megközelítés mellett szóló érvek megtalálhatók Larry Diamond, Juan J. Linz, Seymour Martin Lipset (szerk.) „Democracy in Developing Countries" c. munkája regionális köteteinek (2-4.) előszavában. Lynne Rienner Publishers. Boulder, Colorado 1988-1989. XVI., ill. XXIII-XXV. old.

[4]I.m. XVI. old.

[5]Linz: Totalitarian and Authoritarian Regimes. in: Handbook of Political Science, 3. kötet: Macropolitical Theory. Fred I. Greenstein és Nelson W. Polsby (szerk.) Addison-Wesley. Reading, Massachusetts 1975. 187-192 old.

[6]U.o., különösen 264-274. old.

[7]Lásd többek között Lipset: Political Man. Johns Hopkins University Press. Baltimore 1981 (első kiadás 1960): Gabriel Almond és Sidney Verba: The Civic Culture. Princeton University Pres. Princeton 1963; Robert Dahl: Polyarchy: Participation and Opposition. Yale University Press. New Haven 1971; Linz: The Brakdown of Demokratic Regimes: Crisis, Breakdown and Reequilibration. Johns Hopkins University Press. Baltimore 1978; G. Bingham Powel, Jr.; Contemporary Democracies: Participation, Stability and Violence. Harvard University Press. Cambridge, Massachusetts 1982; Samuel P. Huntington: Will More Countries Become Democratic? in: Political Science Qarterly 99/2, 193-218. old. mint néhány nélkülözhetetlen elméleti és empirikus munka. A bizonyítékokat és megfigyeléseket illetően bővebben lásd Diamond, Linz és Lipset 26 nemzetet összehasonlító tanulmányában in.: Democracy in Devoloping Countries: Building and Sustaining Democratic Government in Developing Countries: Some Tentaive Findings. World Arrairs 150/1 (Summer 1987). 5-19. old., és Democracy in Developing Countries: Facilitating and Obstructing Factors. Gastil i.m. 229-258. old.

[8]Dahl. i. m. 36. old.

[9]U. o. 33-47. old.

[10]Linz: The Transition from Authoritarian Regimes to Democratic Political Systems and the Problems of Consolidation of Political Democracy. Az international Political Science Association számára benyújtott tanulmány, Tokio-Kerekasztal, 1982. márc. 29.–ápr. 1. 34. old.

[11]Guillermo O'Donnell és Philippe C. Schmitter: Transitions from Authoritarian Rule: Tentative Conclusions about Uncertain Democracies. Johns Hopkins University Press. Baltimore 1986. Az idézetek a 43. és a 11. oldalakon. A könyv része a négykötetes „Transitions from Authoritarian Rule"-nak.

[12]O'Donnell és Schmitter i.m.7-10. old.

[13]Linz: The Transition from Authoritarian Regimes. 38. old.

[14]Lásd Ergun Ozbudun: Turkey: Crises, Interruptions and Reequilibrations. in: Diamond-Linz-Lipset: Democracy in Developing Countries: Asia.

[15]O'Donnell és Schmitter i.m. 15-17. old.

[16]U.o. 49. old.

[17]Huntington: Political Order in Changing Societies. Yale University Press. New Haven 1968. 41. old.

[18]U.o. 5. old.

[19]Lásd még Huntington és Joan M. Nelson: No Easy Choice: Political Participation in Developing Countries. Harvard University Press. Cambridge, Massachusetts 1976.

[20]Linz: The Transition from Authoritarian Regimes. 18. old.

[21]I. m. 19. old.

[22]Lásd Diamond: Nigeria: Pluralism, Staism and the Struggle for Democracy. in: Diamond-Linz-Lipset: Democracy in Developing Countries: Africa. 46-47, 75, 81-81. old.

[23]Lásd elsőrorban O'Donnell és Schmitter.

[24]Linz: Innovative Leadership in the Transition to Democracy and a New Democracy: The Case of Spain. A jeruzsálemi Héber Egyetem nemzetközi konferenciájára (1987. jún. 8-10.) készült tanulmány.

[25]Lásd Arturo Valenzuela: Chile: The Origins, Consolidation, and Breakdown of a Democratic Regime. in: Diamond-Linz-Lipset: Democracy in Devloping Countries: Latin-America.

[27]Zbigniew Brzezinski: The Crisis of Communism: The Paradox of Political Participation. The Washington Quarterly 10/4 (Autumn 1987). 167-168. old.

[28]A „poszttotalitárius" autoritárius rezsimek természetéről és dilemmáiról és a „detotalitarizáció" dinamikájáról lásd. Linz klasszikus megállapításait. Linz: Totalitarian and Authoritarian Regimes. 336-350. old.

[29]I.m. 342. old.

[30]Nem jó ötlet azonban a fegyverzetkorlátozási tárgyalásokat függővé tenni a rezsim bizonyítványától" mert ez azt sugallja, hogy a fegyverkorlátozási tárgyalásokat nem a kölcsönös érdek és bizalom motiválja, hanem egyfajta kegyet vagy adományt jelentenek a Szovjetunió és a Varsói Szerződés felé.

[31]Lásd Brzezinski i.m. 168. old.

Kolozsvár-Belgrád-San Francisco (mázas porcelán, 1988.)

hogy Lengyelország legnagyobb hitelezője Nyugat-Németország, fontos precedenst jelenthet az 1953-as Londoni Egyezmény, amelyben az Egyesült Államok kedvező visszafizetési határidőket állapított meg a német adósságokra, ami több mint felére csökkentette Németország adósságterheit.

Irodalom

Alton, Thad. 1989. „Eastern European GNP's Domestic Final Uses of Gross Product, Rates of Growth, and International Comparisons". in: *Pressures for Reform in Eastern Europe. Washington, az Egyesült Államok Kongresszusának Gazdasági Vegyesbizottsága, 1. kötet.*

Balcerowicz, Leszek. 1989. „Polish Economic Reform, 1981-88: An Overview." in: *Economic Reforms in the European Centrally Planned Economies.* ENSZ, Európai Gazdasági Bizottság.

Ehrlich, Eva. 1985. „The Size Structure of Manufacturing Establishments and Enterprises: An International Comparison". *Journal of Comparative Economics, 9. sz.*

Fallenbuchl, Zbigniew. 1985. National Income Statistics for Poland, 1970-80. Washington, Világbank.

Fallenbuchl, Zbigniew. 1989. „Poland: The Anatomy of Stagnation". in: *Pressures for Reform in Eastern Europe.* Washington, az Egyesült Államok Kongresszusának Gazdasági Vegyesbizottsága, 2. kötet.

Fink, Gerhard, and Havlik, Peter. 1989. „Alternative Measures of Growth and Development Levels: Comparison and Assessment". in: *Pressures for Reform in Eastern Europe. Washington, az Egyesült Államok Kongresszusának Gazdasági Vegyesbizottsága, 1. kötet.*

Grosfeld, Irena. 1987. „Modeling Planners' Behavior: Poland, 1956-1981". *Journal of Comparative Economics,* 11. sz.

Kaminski, Bartolomiej. 1989. „The Economic System and Forms of Government Controls in Poland in the 1980s". in: Pressures for Reform in Eastern Europe. Washington, az Egyesült Államok Kongresszusának Gazdasági Vegyesbizottsága, 2. kötet.

Kornai, János. 1980. The Economics of Shortage. Amsterdam, North Holland.

Kornai, János. 1982. Growth, Shortage, and Efficieny. Oxford, Blackwell.

Kornai, János. 1986. The Hungarian Reform Process: Visions, Hopes, and Reality". *Journal of Economic Literature,* XXIV. kötet.

Kornai, János. 1989. „The Affinity between Ownership and Coordination Mechanisms, the Common Experience of Reform in Socialist Countries". Kerekasztal-konferencia „Piaci erők a tervgazdaságokban" címmel, Moszkva.

Kornai, János. 1989. *The Road to a Free Economy, Shifting from a Socialist System: The Example of Hungary.* New York, W. W. Norton and Company (megjelenés előtt).

Kouba, Karol. 1989. „A Predicament of Systematic Changes: Supply and Demand Pricing". Második Amerikai-Csehszlovák Kerekasztal a Gazdasági és Politikai Kapcsolatokról. Prága, Csehszlovákia.

McDonal, Kevin. 1990. Resources Needed for Restructuring Selected Polish Companies (kiadatlan).

OECD Munkaerőstatisztika. 1989.

OECD National Accounts, 1989.

Rocznik Statystyczny, 1989. Statisztikai évkönyv. Varsó, Lengyelország, Központi Statisztikai Hivatal.

Rocznik Statystyczny Przemyslu. 1989. Az ipar statisztikai évkönyve. Varsó, Lengyelország, Központi Statisztikai Hivatal.

Rostowski, Jacek. 1989. „The Decay of Socialism and the Growth of Private Enterprise in Poland". Soviet Studies, XLI. kötet, 2. sz.

Sachs, Jeffrey, 1990. „Eastern Europe's Economies". *The Economist,* 1990. január 13.

Vasic, Aleksandar M. 1989. „Curent and Perspective Economic Reforms". in: *Economic Reforms in the European Centrally Planned Economies.* ENSZ, Európai Gazdasági Bizottság.

Weitzman, Martin L. 1990. „Price Distortion and Shortage Deformation". Cambridge, Harvard University (kiadatlan).

Winiecki, Jan. 1986. „Sources and Symtoms of Inflation in the Planned Economy". *Eastern European Economics* XXIV. kötet, 3. sz.

Winiecki, Jan. 1986. „Central Planning and Export Orientation". *Eastern European Economics.* XXIV. kötet, 4. sz.

Winiecki, Jan. 1986. „Soviet-Type Economies: Considerations for the Future", Soviet Studies XXXVII. kötet. 4. sz.

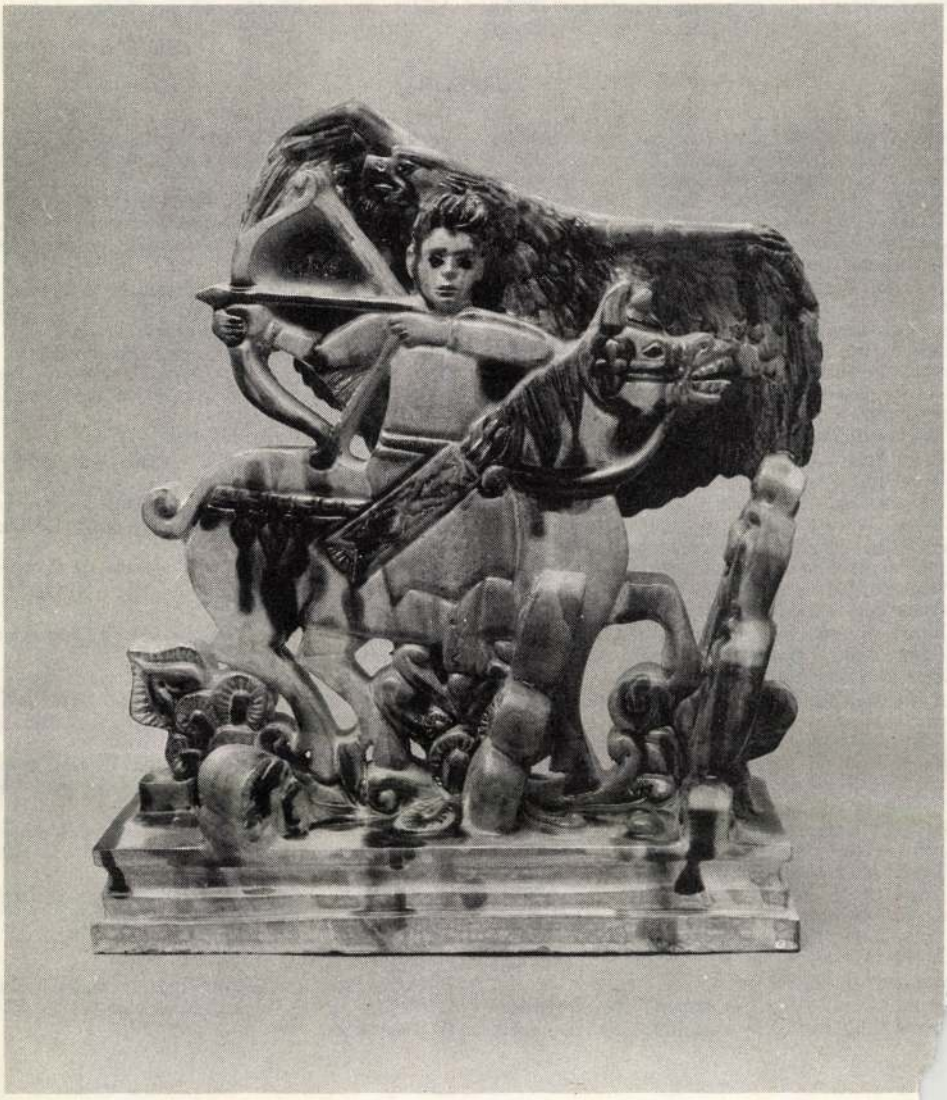

I am a szittya magyar (mázas kerámia, 1986.)

Ez a társadalmi átalakulás évszázadokat vett igénybe a világ azon részein, így Kelet-Európában is, amelyek átestek ezen a folyamaton. Most ismét majdnem a semmiből kezdjük, legalábbis a Szovjetunióban. Magyarország és Lengyelország talán valamivel jobban áll, mert a magánszektor itt fejlettebb, mint a Szovjetunió egyes részein. A folyamat nálunk valószínűleg nem évszázadokig tart majd, hanem – remélhetőleg – csak évekig. Mégis fel kell gyorsítani, és sokkal több figyelmet kell szentelni az elősegítésének. A nemzetközi szervezetek általában egyoldalúan a nagyvállalati szektor iránt tanúsítanak érdeklődést, és elhanyagolják az igazi, „kézzel fogható" magánvállalkozókat és indulásuk segítését.

Végül engedjenek meg, néhány megjegyzést az állami szektorral kapcsolatban. Lehet, hogy nincs jó megoldás az állami szektor kezelésére. A piaci szocializmus eszméinek nagyon különös újjáéledése megy végbe a szemünk előtt Kelet-Európában. Amikor még a kommunista párt volt hatalmon, az úgynevezett reformkommunisták azt javasolták, hogy a gazdaság a piaci koordinációt és a köztulajdont kombinálva működjék. Ez volt a piaci szocializmus kommunista szakaszának nevezhető felfogás központi gondolata. A Szovjetunióban a hivatalos politika még mindig ragaszkodik ehhez a célkitűzéshez.

A magyar és a jugoszláv tapasztalat, továbbá a rövid életű lengyel tapasztalat Rakowski idején, valamint a gorbacsovi peresztrojka tanulsága megmutatta, hogy ez a célkitűzés kudarcra van ítélve. Kudarcot fog vallani Kínában is, ahol a reformok sikeres részét a mezőgazdaság privatizálása alkotja, nem pedig a feldolgozóipar állami vállalatainak a „piaci szocialista" alapra való helyezése.

Az embernek különös déjà vu érzése van, amikor olyan emberek kerülnek hatalomra, akik nem kommunisták, vagy éppen antikommunisták, és úgy vélik, hogy megfelelő módon tudják kezelni az állami szektort. Úgy vélik, mivel nem kommunisták, képesek lesznek hatékonyan irányítani az ő központi bankjukat, az ő pénzügyminisztériumukat és az ő állami vállalataikat. Biztos, hogy kudarcot vallanak. Ebben a vonatkozásban a jelenlegi lengyel tapasztalat nem perdöntő, mert az állami vállalatokat egyfajta szükségállapotnak megfelelően irányítják, kikényszerítik a kemény költségvetési korlátot a rendkívül szűkös hitelkínálat révén. Az igazi próba a fizetésképtelen állami vállalatok megszüntetése és felszámolása még nem következett be. Lehet, hogy Jeffrey Sachs és David Lipton már tudnak olyan esetekről, amikor állami tulajdonú üzleti szervezetet végleg bezártak, de nyilvánvaló, hogy ez a jelenség még nem tömeges. Úgy hallottam, hogy az Egyesült Államokban sohasem szabad azt mondani, hogy valamely problémára nincs megoldás. Mégis vannak olyan problémák, amelyeket nem lehet megoldani, s ezek közül az egyik a nagy állami szektor hatékony működésének a problémája. Az állami cégek természetesen lehetnek hatékonyak is, ha a gazdaság nagyon kis részét alkotják, és nagy magánszektor veszi körül őket. Lehet, hogy a svájci vasutak jól működnek, de erről is inkább a svájciakat kellene megkérdeznünk. A hatékonyan működő állami cég mindazonáltal kivétel, nem pedig szabály.

A második megoldhatatlan probléma az, hogy lehetetlen egy csapásra privatizálni. Milyen következtetést kell ebből levonnunk? Azt, hogy a gazdaság nagy része, különösen a fokozatosan zsugorodó, de még mindig nagy állami szektor hosszú ideig óhatatlanul gyenge hatékonysággal fog dolgozni. Ha mindenki értelmes és együttműködő magatartást tanúsít, akkor ez az időszak viszonylag rövid lehet. De ha ezek az országok kevésbé szerencsések, és politikailag jobban megosztottak, akkor a gyenge hatékonyság időszaka nagyon hosszúra nyúlhat. Olyan fájdalmas időszak lesz ez, amelyet a fokozatos privatizálás és az állami szektorral szemben folytatott politika szigorításának és lazításának váltogatása jellemez majd. És bár a passzív szemlélődés nyilvánvalóan helytelen, úgy tűnik, bármilyen energetikusan cselekedjünk is, nem várhatjuk, hogy problémáink gyorsan, egyik napról a másikra megoldódjanak.

Fordította Atkári János

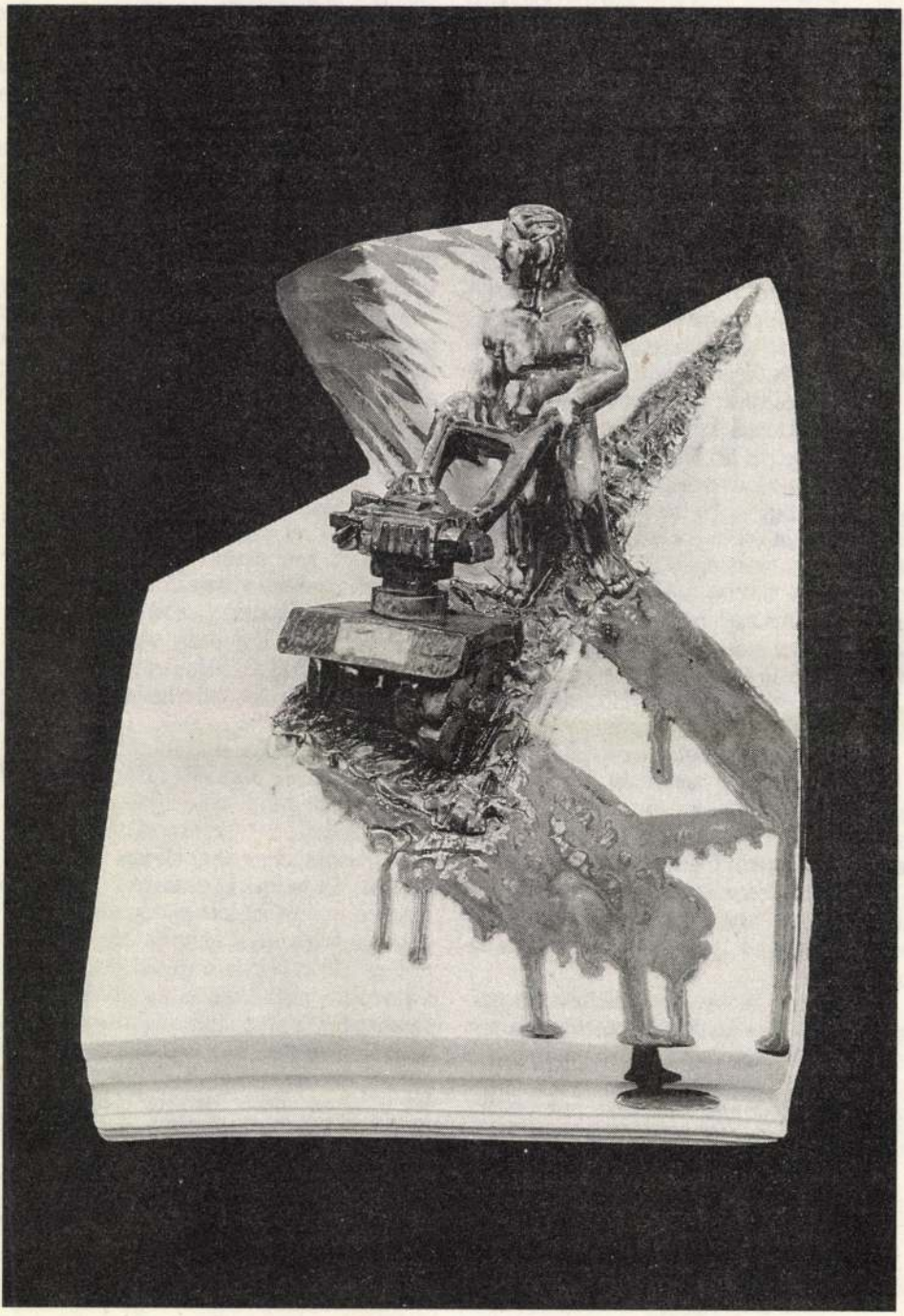

Új barázda (mázas porcelán, 1989.)

Ára: 38,– Ft

Európai Magyarországért: a magyar átmenet nemzetközi és történeti perspektívában

Kungl György: **Félek a késtől** (mázas kerámia, 1986.)

MOZGÓ VILÁG

A szerkesztőség tagjai:

Antal László — társadalomtudomány
Berkes Erzsébet — vers
Bogárdi Márta — munkatárs
Bognár Róbert — főszerkesztő-helyettes
Kunert Éva — tördelőszerkesztő
Mező Ferenc — próza
P. Szűcs Julianna — főszerkesztő
Tábori Zoltán — olvasószerkesztő

KUNGL GYÖRGY

szobrászművész kiállítása nyílik augusztus 16-án a Stúdió Galériában (Bp. V. Bajcsy-Zs. út 56.)

KUNGL GYÖRGY

Belvedere T. (1989/2) 29.

METSZET

KUNGL György

Groteszk-art c. kiállitás

E.Nagy Lajos: Három kiállitás. Uj Forrás 1988.4.

70. p.

A többiek — a közelítés intenzitását tekintve — a két szélső pont között helyezkednek el. Ez a besorolás azonban önmagában — természetesen — semmit nem mond az alkotások esztétikai, még kevésbé művészi értékéről; a meghirdetett gondolati vezérfonalhoz kapcsolódás paramétere csupán.

Kungl György *Ünnepi beszéde* vörös piramisának tetején arany fej uralja a teret. Miként a *Halak dala* vagy az *„Ő és én”* hamis pátosza, úgy a megfellebbezhetetlenül, fölülről elhangzó és áhitattal hallgatott szebb jövőt ígérő szónoklatokba vetett hit összeomlása is kitűnően „átsüt” a finom precizitással megmunkált, tündöklő fényesre mázolt kerámiaszobrocskákon. Reformokat sürgető megújuló gondolkodásunk egy szükségszerűen letűnő korstílus ítéletet is hordozó, művészileg megfogalmazott dokumentumanyagát tisztelheti bennük.

1988. ÉVI, XX. ÉVFOLYAMÁHOZ

KUNGL GYÖRGY

Új művészet

1996/ NOV

11.o.

```
blk= kue
3000= 00015809
3100= Fáy, Dezsoe^BS
3ref= Fáy, Dezsoe^BS
refe= MagyFestAdat, 1988
31vo= Fáy, Dezsoe^BS
refv= Vo2, 1955
31zu= Fáy, Dezsoe^BS
refz= Vo5, 1961
3105= Fay, Desiderio &
%Fáy, Desider
3140= m
3162= Illustrator &
Maler &
Graphiker
2194= Ungarn
3200= Ungarn
3270= 1888.11.13
3290= Budapest
3330= 1954.04.03
3350= Budapest
3204= Paris &
München &
```

Kungl György

Szemadám György: Antik torzók és válogatott vernisszázsok
Pomáz, 1999, Kráter Műhely Egyesület, 70.

Kunst György

magyar iparművészet az
ezredfordulón 2003
128.1.

Kunigl György

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003
117.

MTAK Kézirattár Ms 4587/132.

Gépírás autogr. aláírással és utóirattal Zengővárkonyba írt levél.

Gál István ld. 1019.sz.

1. FL nem tartott előadást a nyári egy
2. Cot, Pierre (1895-1977) francia jo
   1936-ban a népfront egyik létrehozó
3. Hutton, Graham (1904-1977 után) köz
   1936-ban Danubian Destiny c. kötete
4. Ld. 1224/5.
5. FL nem írt az Apollóba, Faj és nemz
   nem maradt fenn.

Kungl György

l. Gábor Imre

(P. Szücs J.: „Hejettes nomjarók" – igazi éhetők.)

Népszabadság, 1989. aug. 12.

KUNGL György

CHIKÁN Bálint: Kia disznó, mi a disznó? = Magyar Hirlap, 1991. január 7. 13.p.

Bp., Óbudai Társaskör Galéria, Embkematikus törekvések c. kiáll. 1991

Kerámiaplasztkái

KUNGL György

Új Mo. 1992. ápr. 15

Fiatal magyar művész kapott kiállítási lehetőséget a Szajna másik partján is. A nevezetes diáknegyed szívében, a párizsi városi tanács által fenntartott Saint Michel központban *Kungl György* keramikusszobrász alkotásai láthatók egy hónapon át. A központ sorozatot indított fiatal magyar képzőművészek bemutatására: négy hónapon át az ő műveik lesznek láthatók kiállítótermeikben.

, hitt a jóravaló készség megváltó
Nem volt politikus elme, de érezte
apzsi kalmár szellemet, az úrhat-
ndi élvezőit. Szerette és tisztelte
ılatosan közel tudott férkőzni az
emmi intellektuális vagy művészi
ı szellemi mozgalom iránt érdek-
sen ismerte. Csiszolt, eredeti ész-
Tudott szenvedélyesen vitatkozni,
llgatni. Mégis maga volt a szere-
nűséges, megbízható barát. Féltévésztársai sikerének, mint a magáaz útját. Meggyőződéséért keméi csetepatékat. Szeretett barátain tagja volt a Szinyei Társaságnak,
k. Jókedve, pompás humora, ízes
gészséges közbeszólásai telibe taemberek természetes egyszerűséetegségtől, a nagyzolástól. Szelíd

– de ahogy *Csók* István búcsúberleg egyik serpenyőjébe erényeit,
bítik hibáit a levegőbe!"
val, biztonságával járt-kelt az élette és éles szemmel fürkészte társa
megrögzít minden vonást. Kitűnő

Kunyd György

nohrámműrés

Ziállitása a Pusztin Művelődési Központban
(Tatabánya)

Dolgozó Lapja
1984 04.24.

KUNGL GYÖRGY

P.SZŰCS Julianna: Neveletlenek : Studió kiállítás az Ernst Muzeumban. = Népszabadság, XLIX. évf. 5.sz. 1991 január 7. 8.p. ill.

Bp., Ernst Muzeum, Studió 90

20

KUNGL György

XII. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécs, Pécsi Galéria, 1991. A kiállitást rend. és a kat. szerk. Sárkány József. Pécs : JPM, 1991

KUNGL György

ARS HUNGARICA
XIX.évf.1.sz. 1991 24 p.

TANULMÁNYOK

Hegyi Lóránd: Kalligráfia, absztrakt expresszionizmus, informel Magyarországon 1958–1970 között 3
Keserü Katalin: Pop art Magyarországon 15
Hegyi Lóránd: Struktúraelvű és geometrikus művészet Magyarországon 1968–1980 között 29
Andrási Gábor: A Zuglói Kör (1958–1968) 47
Mezei Ottó: A Szürenon és kisugárzása 65

DOKUMENTUM

Molnár Sándor: A festői elemek analízise (1962) 85
(Sajtó alá rendezte: Andrási Gábor)
Dokumentumok a Szürenon és kisugárzása című tanulmányhoz
(Összeállította: Mezei Ottó) 111

L'INSTITUT FRANCAIS EN HONGRIE

a l'honneur de vous inviter
au vernissage des expositions

L'EUROPE DES CAFES

et

GYÖRGY KUNGL

sculpteur

le 21 septembre 1992 à 18 heures
(Budapest I., Fö u.17)

présentées par **M. Wehner Tibor**, historien d'art
et suivies d'une séance de rédaction exceptionnelle de la
revue littéraire hongroise **"2000"**,
avec Andras Török
et les membres de la rédaction.

Le Café de l'Institut sera inauguré à cette occasion.

Expositions ouvertes du 21 septembre au 9 octobre 1992 de 14 à 18 heures (Hall et Galerie) réalisées avec le soutien du FICA (Ministère des Affaires étrangères), du Musée Hongrois du Commerce et de l'Hôtellerie, du New-York Café et du "Magyar Narancs".

KUNGL György : " PRESSZO II ", 1992, színezett porcelán , 39x56x14 cm.

A MAGYARORSZÁGI FRANCIA INTÉZET

tisztelettel meghívja

" A KÁVÉHÁZAK EURÓPÁJA" *című*

és

a **KUNGL GYÖRGY** *szobrászművész*
műveiből rendezett kiállítások megnyitójára

1992. szeptember 21-én 18 órakor
(Budapest I. Fő u. 17)

A kiállításokat bemutatja:
Wehner Tibor *művészettörténész*
A megnyitót követően sor kerül a **" 2000 "** *című folyóirat rendkívüli szerkesztőségi ülésére Török András és a szerkesztőségi tagok részvételével .*

Ez alkalomból nyitjuk meg az Intézet Kávéházát is.

A kiállítások, melyek 1992. szeptember 21-október 9. között 14-19 órakor tekinthetők meg (az előcsarnokban és a kiállítóteremben), a FICA (Külügyminisztérium), a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, a New York Kávéház és Magyar Narancs támogatásával kerülnek megrendezésre.

KUNGL György

DRUCK - ÁLLAMI

L'INSTITUT FRANCAIS EN HONGRIE

a l'honneur de vous inviter
au vernissage des expositions

L'EUROPE DES CAFES

et

GYÖRGY KUNGL

sculpteur

le 21 septembre 1992 à 18 heures
(Budapest I., Fö u.17)

présentées par M. **Wehner Tibor**, historien d'art
et suivies d'une séance de rédaction exceptionnelle de la
revue littéraire hongroise "**2000**",
avec Andras Török
et les membres de la rédaction.

Le Café de l'Institut sera inauguré à cette occasion.

Expositions ouvertes du 21 septembre au 9 octobre 1992 de 14 à 18 heures (Hall et Galerie) réalisées avec le soutien du FICA (Ministère des Affaires étrangères), du Musée Hongrois du Commerce et de l'Hôtellerie, du New-York Café et du "Magyar Narancs".

KUNGL György : " PRESSZO II ", 1992, színezett porcelán , 39x56x14 cm.

A MAGYARORSZÁGI FRANCIA INTÉZET

tisztelettel meghívja

" A KÁVÉHÁZAK EURÓPÁJA" *című*

és

a **KUNGL GYÖRGY** *szobrászművész*
műveiből rendezett kiállítások megnyitójára

1992. szeptember 21-én 18 órakor
(Budapest I. Fő u.17)

A kiállításokat bemutatja:
Wehner Tibor *művészettörténész*
A megnyitót követően sor kerül a **" 2000 "** *című folyóirat rendkívüli szerkesztőségi ülésére Török András és a szerkesztőségi tagok részvételével .*

Ez alkalomból nyitjuk meg az Intézet Kávéházát is.

A kiállítások, melyek 1992. szeptember 21-október 9. között 14-19 órakor tekinthetők meg (az előcsarnokban és a kiállítóteremben), a FICA (Külügyminisztérium), a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, a New York Kávéház és Magyar Narancs támogatásával kerülnek megrendezésre.

KUNGL György

DRUCK - ÁLAMI

Kungl György (1955–)
Megfáradt sas 1995
mázas samott 110x50x90 cm
Fotó: Sulyok Miklós

Kungl György

MOZGÓ VILÁG 1051 BP. NÁDOR U. 26.

KUNGL György

3. 25.p. 27.p
5. 17. emblematikus tárlevelek
22.p +ill Studió 83
12. 28.p. XII.O. kerámiakiállás

Új Művészet 1992

10×10 cm squares and composes complex works out of them as out of tiles: she calls them photo-mosaics. Her method is the serial repetition and multiplication of individual pictures and picture-elements. Looking at them at her exhibition in the Gallery of Dorottya street I thought of Warhol: her sympathy for him is obvious; indeed one of her major works, unfortunately not in the exhibition, is *Portrait of Andy Warhol* (1979). Kovács does not follow the rules of series dogmatically, she likes the kaleidoscope but does not consistently keep the reflection-effect of right and left, below and above, although on the two sides of the central axis most of her pictures are symmetrical. She assembles her composition from her squares on the spot, on the basis of her original design. Most of her photo mosaics are horizontal rectangles or squares but she also has a liking for diamond-shapes, in this case the edges are step-like.

with its varied and m
kaleidoscopic arrange

PHOTO

János Re

When, together w
foreigners, János R
from the Soviet Unio
he wanted to take wi
thoroughly and seve
(1905–1976) was a p
settled in Moscow a
thiser in 1931; he h
landscapes of the vas
film stock was diffic

2004. ápr. 23 péntek 7.

KUNGL „MONUMENTÁLIS NIPPJEI"

KATONA LÁSZLÓ

Érzelmek és eszmék állatfigurákon

A Budapest Kiállítóteremben Kungl György képzőművész alkotásai láthatók. „Műveim egyrészt kimerevített gondolatok, másrészt meditációs médiumok, melyeken mélységes érzelmek és magasztos eszmék állatfigurákon jelennek meg" – mondta műveiről a szobrász. (Metro)

akadék jön el az EU-n belül

niában a nyugdíjak átlagos nagysága 100 euró, Magyarországon 130 euró.

Vonal a vasfüggönynél

Az új EU-ban a szegénységi választóvonal ugyanott húzódik majd, ahol a vasfüggöny húzódott.

A Bécs és Pozsony közti különbség érzékelteti a keleti és a nyugati blokk közti választóvonalat: egymástól alig félórányi autóútra fekszik a két főváros, a bécsiek viszont öt és félszer annyit keresnek, mint keletebbre élő szomszédaik. Ugyanakkor az árak Bécsben átlagban csak kétszer olyan magasak, mint Pozsonyban. A tanulmány szerint a pozsonyi átlagjövedelmek tavaly a limai, bogotai, mexikóvárosi átlagjövedelmek alatt maradtak és a csatlakozó országok fővárosaiban lakók többsége kevesebb nettó jövedelemhez jut, mint sanghaji vagy Kuala Lumpur-i társa.

A tíz csatlakozó ország együttes bruttó nemzeti terméke (444 milliárd euró) 2002-ben az Eurostat szerint a jelenlegi EU GDP-jének mindössze 4,8 százalékát tette ki. Málta és Szlovénia az a két ország, ahol az egy főre jutó GDP akkora, mint Portugáliában vagy Görögországban. (MTI)

A MAI NAP KRÓNIKÁJA

Szent Mihály Arkangyal Légiója

A politikába avatkozók szeretik az efféle hangzatos neveket, amikor szervezeteiket elnevezik. Lelkesedésükben elfeledkeznek arról, hogy a nevek bizony köteleznek és a nevekben sorsok is vannak. Ilyen az angyalok egyéni sorsa is, amit Isten rendelt el nekik. Ebben az elrendeltetésben öt fordulón keresztül teljesedik ki „életük pályája". Az első a teremtésük, a második a kegyelembe való öltözésük, a harmadik a próba, a negyedik (számunkra talán ez a legérdekesebb a későbbi történet miatt) a helytállás a jóknál, a bukás a lázadóknál, az ötödik a jók örök boldogsága, a bukottak örök kárhozata...

Valószínű, hogy a hangzatos nevek választói nem az angyalok megírt sorsvállalását veszik figyelembe, hanem a szárnyaló elhivatottságukat (az ötödik forduló utáni állapotukat). Mai történetünk főszereplője még talán azt sem elemezte, hogy a bibliában milyen szerepe volt Mihálynak az égi seregek fejedelmének, hanem csak azt látta, ami egy részlet a Jelenések könyvéből: *„...nagy harc lőn az égben, Mihály és angyalai harcolának a sárkánnyal, s a sárkány harcola és az ő angyalai; de nem diadalmaskodának, sem helyük nem találtaték az égben. És levettetik a nagy sárkány, az őskígyó, ki ördögnek és sátánnak neveztetik ki csábítja az egész világot; és a földre vetteték és angyalai vele együtt letaszíttatának..."* (Jel.k. 12,7-9) S, mint tudjuk e nagy megmérettetés óta a „bukott angyalok" a rosszra, a bűnre való csábítás, sokféle alakban megjelenő képviselői. Néha még Szent Mihály arkangyal orcáját is magukra ölthetik, mint történetünkből kiderül.

Szent Mihály napja van. A Római Katolius Egyház őt fővédnökeként tiszteli és a gonoszság hatalmai elleni harcában őt tekinti vezérnek, fő zászlóvivőnek. Mihály a paradicsom feje, akit tisztelnek az angyalok rendjei...

Volt azonban egy másik társaság is, amelyik a határtalan hit büszkeségével szerveződött. Ezt a furcsa különítményt ötöd magával hozta létre Corneliu Zelea-codreanu 1927-ben. A Szent Mihály Arkangyal Légiója eleinte nem nagyon gyarapodott, de nevében kulturális konferenciákat, vallásos körmeneteket szerveztek az „ősi hit" védelmében. Programjukban azonban szerepelt egy-két nehéz mondat is, így pl. az, hogy céljuk *„a nemzet megtisztítása a nem román elemektől"*.

A húszas évek végefelé azonban a tagtoborzás és a szervezetek kiépítése egyre sikeresebb lett. A katonai jellegű szervezet több kisebb „fészekből" tevődött össze és minden tagnak kötelező volt egy újabb 3-15 főből álló csoportot létrehozni. Ezek a kisebb csoportok néha közös gyakorlatokat tartottak és esetileg konkrét megbízásokat is teljesítettek. Kiképzésük legfontosabb eleme a „légionárius tanok" elsajátítása volt. A „tanok" végül is más célt nem szolgáltak mint, hogy a tagok feltétel nélkül engedelmeskedjenek a verzérnek. Sajátosan zagyva, de mégis hatékony elveket fogalmazott meg Codreanu a félelem és fegyelem viszonyáról, „katonásan pontokba szedve". Ezek szerint: *1.) a félelem fegyelme nem mulandó; 2.) ez a fegyelem nem lehetetlen; 3.) ez a fegyelem nem haszontalan; 4.) nem csupán hasznos hanem nélkülözhetetlenül szükséges is; 5.) ez a fegyelem nem bomlasztó, hanem éppen ellenkezőleg, biztosítja az egységet. Az egység végső célja: az erő, amelynek eszközei akarunk lenni.*" Codreanu ekkor már messze meg akarta haladni az akkori Romániára jellemző Cuza féle szélsőségesen nacionalista-antiszemita politikát is. Ő egy szigorúan katonai hierarchiára felépített szervezetet akart létrehozni. A zűrzavaros politikai és szellemi világban amelyben a román társadalom egyre jobban elszegényedett és deklasszálódott, könnyű volt a bizonytalanságot fanatizmusra váltani. Codreanu járta az országot és híveket gyűjtött. No, ennek is volt egy sajátos koreográfiája, amikor már rendelkezésére álltak a kisebb beosztásokat birtokló alvezérek. A látogatások menetrendje a következő volt: Először is a „helyi légionáriusok" hírláncban jelezték, hogy „jön a Kapitány!". Ekkor Codreanu fehér lovon (szerették ezt akkoriban) belovagolt a főtérre. Leszállt a nyeregből és méltóságteljesen megcsókolta az anyaföldet. Majd újra nyeregbe szállt és a bámulók sokasága szemeláttára — szó nélkül — elvágtatott... Később a szónokok a vezért elfoglaltsága és országos ügyei miatt kimentették... Minisztériuma naggyá tette a műveletlen nép előtt. Amikor pedig már a populista kampány elérte a célját, a Hitlerrel és Szálasival is levelező viszonyban lévő vezér, megjelentette „államelméleti művét„ a „Fészek vezetőjének könyvét", amelyben hat tétel sorakozott egymás mögött, mint törvény. Ezek: *1.) A fegyelem törvénye; 2.) A nyereségmentes munka törvénye; 3.) A hallgatás törvénye; 4.) A hősiesség törvénye; 5.) A bajtársiasság törvénye; 6.) A türelmesség törvénye*...Ebben a munkában fejtette ki állameszményét is, amely szerinte nemzeti, kollektív hierarchiájú totális állam. Határtalanul demagóg követeléseket is megfogalmazott, így a román munka védelmét a kisebbségekkel szemben, az árvák és hadirokkantak fokozott védelmét... Kemény fellépést a tolvajlás, de a közpénznek elsikkasztása ellen is. Megtámadta a parlamentet, merthogy az a véleménye szerint nem a tényleges társadalmi viszonyokat tükröző összetételű volt.

A liberálisokkal szemben fellépve érthetetlennek nyilvánította azok *„beteges igényeit a gondolatszabadságra"* és ezzel szembe állította a román légionistákat *„akiknek egyforma lelki alkatuk van"*. Az igazi ember, vallotta.: *„Nemzetébe, fajába, vallásába bezárt személyiség..."* A nemzetiségekre vonatkozóan is voltak máig ható megfogalmazásai: *„A Romániában élő keresztény kisebbség olyan mértékben élvezheti az összes jogokat, amilyen mértékben bizonyítja lojalitását a román állam iránt..."* Teljes jogot csak azoknak adott volna akik legionáriusokká válnak. Most már csak az a kérdés, hogy ki volt ez az „Isten kiválasztott fia", akinek hivatása volt „a román népet egészségesebb irányba vezesse"? Hát, bizony az ő apja — John Zilinszky — lengyel volt és anyja pedig német... Az erdész apa „Erdeire" románosította a nevét (codru=erdő) és fiainak ősi román neveket adott: Decebál, Horia, Iridenta... és hősünknek a Zenturio-t.

Szent Mihály nevét elhagyva, a legionáriusokból lett a „Vasgárda". Nagyravágyó Codreanut 1938-ban politikai ellenfelei bíróság elé citálták, majd ugyanebben az évben „menekülés közen agyonlőtték". Nem számolt Mihály arkangyallal, akinek a neve héberül „mi khá él" vagyis a jelszó: „Kicsoda olyan mint Isten?" „Ki meri kisajátítani Isten fölségét?" Ez kiáltotta az arkangyal akkor is amikor megküzdött a sátánnal Mózes holttestéért, aki azt bálványimádó módon a zsidók istenének akarta megtenni. Mihály viszont csak az egy igaz Istent ismeri el és eddig még minden önjelöltet a pokolba küldött...

Dömölki Lajos

KOSSUTH

04.30 Reggeli krónika Benne: Hírek félóránként 05.00 Krónika 05.40 Falurádió 08.00 Krónika, sport, lapszemle 08.10 Törvénykönyv 08.40 Napközben 10.30 Válaszolunk hallgatóinknak 11.00 Hírek 11.05 Rigórádió 11.35 Örkény levelei, feljegyzései, emlékezései 12.00 Déli krónika 12.30 Ki nyer ma? 12.50 Külpolitikai figyelő 13.05 Vendég a háznál 13.15 Filmzene 13.30 Hitélet 14.00 Hírek 14.05 Klasszikusok mindenkinek 15.00 Hírek, időjárás 15.05 A Határok nélkül naplója 16.00 Délutáni krónika 16.20 Zenefórum 17.00 Hírek, Időjárás 17.05 Hírvidék 18.00 Esti krónika 18.30 Ráadás 19.00 Hírek, időjárás 19.05 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Válogatta: Baka István 20.00 Hírek, időjárás 20.05 Népzenei emlékeim 20.30 Határok nélkül 21.00 Hírek, időjárás 21.05 Tér-idő 22.00 Késő esti krónika 22.30 Terítéken 23.05 Egy énekes , több szerep

PETŐFI

04.33 Hajnali kalendárium Benne: Hírek félóránként 06.03 Reggeli csúcs 07.40 Sportreggel 08.05 Dallamról dallamra 08.50 Aprócseprő — gyerekekről 09.03 Zöld telefon 09.10 Zene-szó 10.55 Gordiusz plusz 11.03 Családi persely, avagy a pénz is boldogít 11.15 Szív küldi... 12.00 Egy óra Bojtor Imrével 13.00 Hírpercek 13.10 Csák Gyula: Lemenni alfába hangjáték 13.40 A Petőfi válaszol 14.00 Pihenőidő 17.05 Kölyökrádió 17.32 Ziccer, amit kár lenne kihagyni 18.30 Segíthetünk? 19.05 Lemezbemutató 19.30 Közvetítés az MTK—Reykjavik UEFA Kupa labdarúgómérkőzésről 19.50 A Krúza együttes felvételeiből 20.00 Magatartásformák 21.10 Közvetítés a Ferencváros— FC Tirol Innsbruck Kupagyőztesek Európa Kupa labdarúgó-mérkőzésről 22.05 A kőfalak leomolnak... Zenés beszélgetés Balázs Ferenccel 23.03 Sporthíradó 23.10 Napforduló

BARTÓK

06.00 Muzsikáló reggel Benne: Hírek félóránként 09.00 Műsorajánlat 09.05 Pódium Az Amszterdami gitártrió játszik 10.05 Ciril Kosmac: Ballada a kürtről és a felhőről rádiódráma 10.42 Operaslágerek 11.40 Népdalkórusok, hangszerkettősök 12.00 Hírek, időjárás 12.05 Hangverseny délidőben 13.18 Tzimon Barto zongorahangversenye 14.05 Francia társalgási sorozat 14.20 Grendel Lajos: Galeri a regény 3. része 15.01 Új lemezeinkből 16.05 Felfedező úton muzsikáló városokban 16.00 Hírek, időjárás 16.35 Madrigálok 17.00 Metronóm 17.50 Most olvastam 18.05 A magyar zene évszázadai 19.35 Budapesti Zenei Hetek 1993 kb. 20.20 Halhatatlan magyar vers kb. 21.40 Szimfonikus táncok 22.00 Hírek, időjárás 22.05 Három szólamban 23.00 Fiók A barbárok A József Attila Kör felolvasó estje 23.30 Jack DeJohnette együttese játszik 00.05 Lemezújdonságok

JUVENTUS RÁDIÓ

06.00 Reggeli robogás 08.00 Áru-börze 08.45 Rendőrségi magazin 09.00 Színes hírek 10.00 Legendás előadók 11.00 Hobbi sarok 11.40 Magyar nóta 12.00 Juventus Koktél 13.00 Zenés beszélgetések 15.00 Kívánságműsor 16.00 Totó-lottó 17.00 Új slágerek 18.00 Könnyűzenei ajánlólista 19.00 Falutévé (ism.) 20.00 JUVESTÉT

GYŐRI RÁDIÓ

06.55 Műsorismertetés 07.00 Budapesti krónika 07.30 Nyugat-Magyarországi Krónika 08.00-09.00 Második óra. Benne: Önkormányzati híradó, Reggeli telefon, Postazsák, Nyugdíjas percek, Baba-mama, Slágernaptár.

TV 1

06.05 Falutévé ☎ 112-5475 **06.25 Határtól határig 06.35 Üzlet 06.45 Híradó 07.00-09.00 NAPKELTE** ☎ 251-0119, 251-0490 **09.00-12.00 Napközi** ☎ 153-1204 **Benne: 09.30 Csodálatos a világ** Am. ism.terj. filmsor., XXII/22. rész **10.30 Az égbolt lovagjai** Francia-svájci filmsor. **11.30 Játék 12.00 Déli harangszó, Déli egyenleg 12.12 Iskolák, figyelem!** Irodalom **12.32 Sugárzás és sugárzásvédelem 12.47 Sorstársak 13.02 Segítség! 13.17 Képújság**

16.00 Híradó

16.10 Nemzeti értékeink
A lillafüredi kastélyszálló története

16.25 Hatalom és szenvedély
Ausztrál tévéfilmsorozat

17.15 Bejöhetek?
Pécsi Ildikó vendégségben Gordon Zsuzsánál

17.40 Nyitott stúdió
Sátoraljaújhelyi Hagyományőrző Együttes

17.55 Ki tud róluk?
Kamaszsorsok

18.20 Zenelánc
Villon — Faludy: Ballada a senki fiáról

18.30 Szerencsekerék

19.00 „Maradjatok meg szeretetemben!"
Keresztény életkérdések

19.07 Esti mese

19.30 Híradó 20.05 Telesport

20.10 FTC—FC Tirol Innsbruck
KEK labdarúgó-mérkőzés Közvetítés az Üllői útról (hosszabbítás lehetséges!)

22.10 24 óra

22.35 Sajtószakszervezet gála

23.25 Híradó 23.30 BBC-Híradó

TV 2

16.10 Képújság

16.15 Műsorajánlat

16.18 Időjárás

16.20 Gyerekeknek
Természeti képek
Francia ismeretterjesztő filmsorozat
Noé bárkája
Angol rajzfilmsorozat
Maja, a méhecske
Japán-osztrák rajzfilmsorozat

17.05 Elektor kalandor
Telefonos videójáték

17.10 Telespañol
Spanyol nyelvlecke

17.25 Hármas csatorna
Színekről színesen (ism.) IV/3. rész: A fehér

18.00 Délutáni egyenleg
Napi képes hírösszefoglaló

18.10 Körzeti híradók

18.23 Körzeti magazin

19.00 Műsorajánlat
Időjárás

19.10 Törjünk fel egy meggymagot!
Dokumentum-játékfilm két részben
1. rész: Demeter Béla
2. rész: Virágos Kiss István

21.25 Mindent vagy semmit!
Műveltségi vetélkedő

22.00 Esti egyenleg
Napi képes hírösszefoglaló

22.25 Tanúságtevők
Újra itthon a misszióból

22.55 Az elszalasztott nők
Francia film

DUNA TV

16.00 Hírek 16.05 Évforduló

16.10 A halál nem felejt (ism.)
Színes amerikai film

17.45 Évmilliók emlékei IX/1.
Magyarország a déli félgömbön
Ismeretterjesztő sorozat

18.15 A titok — Bábfilm

18.25 Mesesarok

18.45 Dunahíradó

19.00 A 111-es
Magyar film (1937)

20.20 Gazdakör

20.50 Szép história
Magyar tévéfilm

21.15 Filmfesztivál a vízen
Rendhagyó magazinműsor az 50. Velencei Biennáléról

23.00 Évforduló

23.05 Hírösszefoglaló

RTL

07.00 Jó reggelt, Németország Magazin 09.00 Ironside (ism.) 10.00 Gazdagok és szépek (ism.) 10.30 227 Amerikai sorozat 11.00 Megéri az árát! Játékshow 11.30 Családi párbaj Vidám vetélkedő szupernyereményekkel 12.30 A springfieldiek története Am. családsorozat 13.20 A kaliforniai klán Am. családsorozat 14.10 Életünk napjai Amerikai filmsorozat 15.00 Ilona Christen - Talk-show 16.00 Hans Meiser Kerekasztal-beszélgetés 17.00 Ki a főnök? Am. vígjátéksorozat (ism.) 17.30 Egy rém rendes család Am. családsorozat (ism.) 18.00 Te vagy az egyetlen Mexikói teleregény 19.10 Vigyázat, robban! Magazin 19.40 Jó idők, rossz idők Német családsorozat 20.15 B. L. Stryker-sorozat: A győztesé minden Amerikai krimi (1990 120') R.: Alan J. Levi Fsz.: Burt Reynolds, Ossie Davis 22.15 Stern-TV 23.15 Gottschalk Késő esti show 24.00 Éppen Alaszka Amerikai sorozat 01.00 Egy rém rendes család Amerikai családsorozat 01.35 Ki a főnök? Amerikai vígjátéksorozat

SUPER

09.00 Super bevásárlás 12.00 Európa újság 12.30 Bennfentesek 13.30 Eco record 14.00 Videogenerátor 16.30 Hullámhosszon 19.00 Richard Diamond 20.00 Sportmagazin 21.30 Financial Times 22.00 ITN hírek 22.30 Európai gazdsági magazin 23.00 Európai magazinok 23.30 Jogok és jogtalanságok 24.00 Videogenerátor 02.00 Távol keleti gazdasági hírműsor

SAT 1

09.10 Szomszédok (ism.) 09.35 Trapper John, M.D. (ism.) 10.25 Bonanza (ism.) 11.15 Kockáztass! (ism.) 11.45 Szerencsekerék (ism.) 12.25 A szenvedély árnyéka Amerikai filmsor. 13.15 Trapper John, M.D. Amerikai filmsor. 14.10 Szomszédok Ausztrál családsorozat 14.40 Bonanza Amerikai westernsorozat *Hoss és Little Joe egy szerencsétlenül járt postakocsira bukkannak. A benne utazó család meghalt, csak a vak Gabriella maradt életben. Cartwrighték megpróbálják nagyapjához eljuttatni a lányt.* 15.40 Az Enterprise űrhajó Amerikai sci-fi-sorozat 16.45 Kockáztass! 18.30 Sugarbaker lányok Amerikai filmsorozat 19.30 Szerencsekerék 20.15 Az utolsó özönvíz Ausztrál thriller 22.30 A Keresztapa Amerikai film, II. rész 02.15 Az Enterprise űrhajó (ism.)

MTV

13.00 Nagy slágerek 14.00 Délutáni egyveleg 16.45 Új mozifilmekből 17.15 Egytől 3 Három klip egyazon sztártól 17.30 Hívja az MTV-t! 18.00 Hadd souljon! 18.30 Zene, megállás nélkül 20.30 A legnépszerűbb sztárok 24.00 Posztmodern 02.00 Marijne klipműsora

PRO 7

07.55 Kőr bubi két dámával (ism.) 08.25 Adderly (ism.) 09.25 Ott fenn, ahol az Alpok int Német film 11.25 Utcai flört (ism.) 11.55 Roseanne (ism.) 12.15 Egy Colt minden esetre 13.25 Hogyan mentem egyetemre (ism.) 14.55 Adderly Am. krimisorozat 15.55 Mr. Belvedere Am. családsorozat 16.25 Varázslatos Jeannie Am. vígjátéksorozat 16.54 Rajzfilmek 18.25 Kőr bubi két dámával Am. vígjátéksorozat 18.55 Csendes kis otthonunk Am. vígjátéksorozat 19.25 Roseanne Amerikai vígjátéksorozat 20.15 A halál hálójában Am. krimi 22.20 Jake és McCabe Amerikai akciófilm-sorozat *McCabe barátja fenyegető levelet kap. Lehetségesnek vélik, hogy a feladó most akarja megtorolni régi sérelmét. Simon, a barát azonban valami egészen másra gyanakszik. Eszébe jut egy bizonyos Jim Buxton, az egykori halálraítélt.* 23.20 Április bolondja Amerikai sci-fi 01.00 T. J. Hooker (ism.) 01.55 Veszélyes tanúk

DSF

08.45 Tv-tőzsde 09.00 Fitten a DSF-fel (ism.) 09.30 Sportkeresztmetszet Összefoglaló a világ sporteseményeiről 12.00 Sportvilág magazin (ism.) 12.30 Fantasztikus utazások 13.00 Tévétőzsde 13.45 DSF-edzés 14.00 Tenisz ATP-torna 18.00 Motorsport 18.30 Exkluzív Amerikai labdarúgás 19.30 Sportriport 20.00 Tenisz 23.00 Szuperkrossz 24.00 Amerikai labdarúgás 01.00 Supercross (ism.)

TV 5

12.40 Svájci híradó 13.30 A polip éjszakája Dok. film 14.30 Állatkert (ism.) 16.00 Híradó 16.50 A muskétások konyhája 18.00 Kérdések egy bajnokhoz 18.30 Híradó 18.55 Afrikai sajtószemle 20.00 Svájci hírmagazin 21.30 Színházi est: A műhely Jean Claude Gunberg színműve 23.15 Le az álarcokkal!

NAPI AJÁNLAT

TV1 10.30 Az égbolt lovagjai

Francia-svájci tévéfilmsorozat VI/5. rész — A rejtélyes öngyújtó
Tanguy megtalálja egy mérnök elveszett öngyújtóját, amelyről véletlenül kiderül, hogy miniatűr adóberendezés. Nagy az elképedés a bázison: a titkos berendezéseken dolgozó mérnök kém lenne?
Tanguy — Christian Vadim, Laverdure — Thierry Redler.

TV 2 19.10 Törjünk fel egy meggymagot!

Dokumentum-játékfilm két részben — 1971. október 7-én a Magyar Televízió Kék Fény című műsora egy olyan riportot sugárzott, amelynek köszönhetően legenda született. A „meggymagos" legendája. A 76 esztendős Demeter Béla és családtagjai a ma látható filmben a nyilvánosság számára eddig ismeretlen részletek felidézésével mesélik el az igazi történetet.

DUNA TV 22.50 Szép história

Magyar tévéfilm
A történet a három részre szakadt országban játszódik. Gy. úr, várkapitány állandó harcban áll a törökkel és a Habsburg-párti urakkal. Örömet és megnyugvást csak a feleségével töltött boldog órák jelentenek. Öccse árulása után menekülnie kell, a távollét azonban hosszú a fiatal feleség számára...

HBO Székesfehérváron és Dunaújvárosban

17.30 Vadvízen Szibériában — mb. amerikai természetfilm
18.30 Benji, a nyomravezető — mb. amerikai kalandfilm
20.00 Dalban mondom el — mb. ír film
21.45 Gengszterek között — mb. amerikai film
23.20 Potyautasok — magyar film

Faragó Vilmos könyve

FARKAS MIHÁLY RÉZÁGYÚJA

A könyvben tárgyalt korszakban általános és középiskolai diák voltam, tehát szenvedő résztvevőként éltem meg Révai József, Horváth Márton, Darvas József és más elvtársak nemzetmentő-boldogító sületlenségeit. Amelyekről akkor, dehogyis mertük azt gondolni, hogy sületlenség! De már a dolgok természete ilyen: az ember mindig utólag bátor és bölcs: s ezt minden irónia nélkül mondom. De ezt a szerző, Faragó Vilmos, aki még marxista szemináriumot vezetett, nyilván jobban tudja, mint e sorok írója. Mert olvasva ezt a könyvet, azon kapom magam, hogy nagyon sok gondolat, szlogen igencsak ismerős a mai politikai szóhasználatban is — s nem éppen baloldali honatyák szájából... Például: kihal a nemzet, nincs (elég) gyerek. A másik: a magyar kultúra és nép féltése a nyugati „kulturszeméttől", ami elárasztja a médiákat. Csak ma nem a szocialista népért, hazáért aggódik az illető, hanem a nemzeti és keresztény értékekért. S ezért olyan rosszkedvű (ízű) olvasmány Faragó könyve. A „létező szocializmusról" ma már bátorság nélkül el lehet mondani mindent. Egy háborút vesztett országra tenyerelt rá egy világbirodalom, hozva a maga ázsiai-bizánci kultúráját, értékrendjét, s az identitásban sérült nép megpróbálta ezt valahogy túlélni. Értelmisége, szellemi elitje részben alkalmazkodott, részben kiszolgálta az új rendszert. Faragó több helyen idéz Veres Pétertől, Illyéstől, Nagy Lászlótól, Benjámin Lászlótól és másoktól akik a népi frazológiát a bolsevikhoz igazították, idomították. Ezek (a szövegek) bizony máris kiestek az Idő, az esztétika rostáján, mint ahogyan a kor vezérei Sztálin, Rákosi, Farkas Mihály is. Ez az ítélet — a történelemé — kegyetlen, de azzal még tartozunk az igazságnak, hogy az adott korban remény se volt arra, hogy a rendszer, a győztes világ-birodalom még a mi életünkben összeomlik. Pontosabban éppen 1956 volt az, ami begyógyíthatatlan rést ütött az eszmén, s annyi kommunista mártírt is adott a hazának. Annak a hazának, amelyet a kommunisták ki akartak sajátítatni, átfogalmazva — saját irodalmat, népi hagyományt is. Sajátossága ennek az volt — s ezt bőven illusztrálja, dokumentálja Faragó —, hogy tagadott, kiiktatott mindent, ami polgári, progresszív, európai. Más megfogalmazásban, a kor esztétikája, ideológiája úgy volt múltbaforduló, hogy konzervativizmusa kiiktatott mindent, ami innovatív, progresszív miközben magát „haladónak", forradalminak vallotta. (A mai politikai elit legalább nyíltan konzervatívnak nevezi magát, miközben ez is szelektíven mazsoláz a múlt értékeiből.) Ha Rákosiék hőse Dózsa volt, akkor a máé Werbőczi, akinek a szobrát a kommunisták döntötték le. Ez utóbbi „hagyományt", a szobordöntést és cserét azonban mintha átvettük volna. Mintha a történelmet ezzel meg nem történtté lehetne tenni...

A korra sok rosszat, kevés, sőt semmi jót nem lehet mondani. Nemzedékek nőttek föl a bezártságban szellemi csecsemőként, infantilizmusban. S éppen ezt a legnehezebb kinőni, kiheverni. Ha egy ideig csak a baloldaliság az érték, akkor logikus ellenhatásként és neofitaként a baloldaliság létét, a létjogosultságát fogja tagadni a következő kurzus, s az Illés Bélák, Darvas Péterek, Veres Péterek helyébe (vissza) jön Tormay Cecile, Herczeg Ferenc, Harsányi Zsolt, a „tiszta forrás" helyett a gyöngyösbokréta. A polgár Márai, a proli Kassák óvta a művészeket a (párt)politizálástól, mert minden párt részérdekeket, értékeket képvisel, s ezzel kirekeszt, még akkor is, ha nemzetre hivatkozik.

Faragó Vilmos könyve olvasható akár önkritikaként is. Egy állapotról, amely elmúlt, amelyet ideje lenne meg is haladni.

Horpácsi Sándor

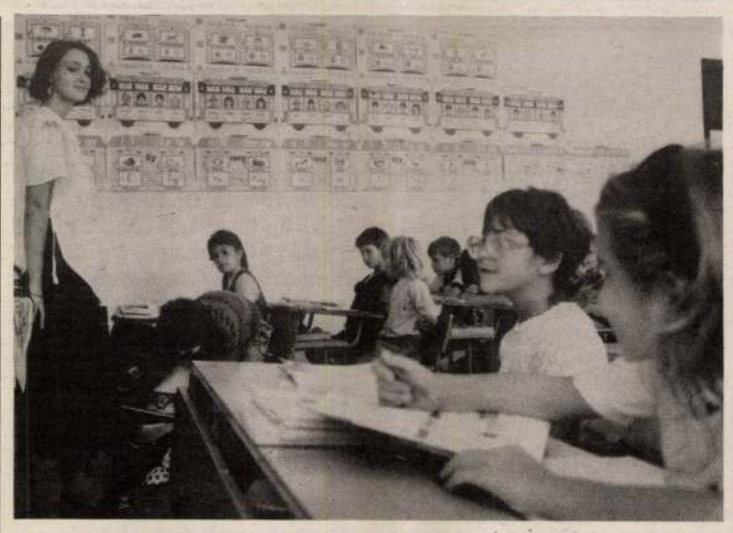

A Tolnainé-féle módszerhez speciális programfal tartozik

Központi támogatásból új tornacsarnok is épült

A felújítás, bővítés keserves évei után a Kossuth iskolában

Végre egy nyugodt tanév!

Valljuk be, a székesfehérvári Kossuth iskola hosszú évekig afféle „bűnbaknak" számított: hiszen ha nem jutott valamire pénz, rendszerint erre az intézményre hivatkoztak. S persze, nem alaptalanul: hiszen nemcsak a régi épület szorult teljes felújításra, de egy új szárnnyal is bővíteni kellett az intézményt. Bizony ráfért az alapos csinosítás: az Öreghegyen felépült, „kacsalábon forgó" házak mellett ugyancsak avíttnak tűnt az egykori épület.

— Magyar szakos lévén, korábban minden nyolcadikos osztályomban utoljára azt a feladatot kapták a diákok, írják meg, milyennek látták az eltelt években az iskolájukat — meséli az igazgató, *Virágné Sziládi Judit*. — S az utolsó esztendőkben engem is meglepett, hogy sokszor szerepeltek a vallomásokban a „régi" és a „kopott" jelzők. De nem csupán esztétikai szempontok tették fontossá az átalakítást: az ´50-es években, 200 gyerek számára készült iskola szűknek bizonyult, hiszen mára 650-re emelkedett a létszám.

Persze, jócskán „megszenvedték" az átalakítás éveit: amikor ´91-ben átadták az új épületszárnyat, egy kicsit fellélegeztek. De aztán megkezdődött a régi, életveszélyessé vált iskola tatarozása, tetőterének beépítése is. Így 5 tanulócsoportot kellett utaztani az öreghegyi művelődési házba és a Velinszky iskolába. Az idén azonban már boldogan vehették birtokukba a gyönyörű épületet, amelyhez — központi támogatásból — tornacsarnok is kapcsolódik. S a megújult formát most tudják igazán tartalommal telíteni, hiszen végre van elég hely...

— Népszerű a zenei tagozat, amely ´72 óta működik az iskolában : elsős koruktól járhatnak ide a gyerekek. S mert a zeneiskola elég messze esik, kerestünk olyan művész-tanárokat, akik a hangszeres zenét itt, nálunk is hajlandók tanítani azoknak, akik magánúton akarnak elmélyültebben foglalkozni a zenével — mondja az igazgatónő. — De emelt szintű matematika oktatás is van az iskolánkban. A 4. osztályosok minden év végén kitöltenek egy feladatlapot, s az eredmény alapján a szaktanárok javaslatot tesznek: kinek lenne érdemes nagyobb óraszámban tanulnia tovább a tantárgyat. Az 5. évfolyamban minden osztálynak egyszerre van matematika órája, és a tantárggyal emelt szinten foglakozó diákok ilyenkor külön csoportban tanulnak.

Újdonság, hogy alsó tagozatban külön, városi beiskolázású, elsős osztályt indítottak az idén dyslexiás, azaz olvasási zavarokkal küszködő gyerekek számára. Ők Meixner Ildikó módszere szerint tanulnak olvasni. Másutt a Lovász Gabriella-féle gyorsolvasást tanulják az elsősök. Szívesen próbálják ki az alternatív módszereket: van osztály, ahol Tolnainé-módszere, s van, ahol a Zsolnai-féle nyelvi irodalmi kommunikációs program szerint haladnak — tudom meg *Hegedűs Erzsébet* igazgatóhelyettestől, akihez az alsó tagozat tartozik.

Körüljárjuk a sok-sok virággal díszített iskolát a tetőtértől a tornacsarnokig. Még nincs minden berendezés a helyén, de máris érezhető: hosszú átmeneti évek után végre otthon érzik itt magukat gyerekek és felnőttek...

— gábor —

KULTURÁLIS MENEDZSEREK

„Könyvet, színházat, mozit eladok..; Állam bácsira ne várj! Kulturális menedzserek nélkül süllyed a hajó; egy esély a sikeres kulturális vállalkozáshoz, ha megtanulod az önfenntartás művészetét." Néhány jótanács, építő javaslat népművelőkhöz, közösségszervezőkhöz, kultúrapártoló szakemberekhez, hiszen egyre nyilvánvalóbb, hogy a „nonprofit szférában" , a kulturális intézmények vezetésében is alapvető követelmény a gazdasági kérdésekben való jártasság.

Az ELTE Bölcsészettudományi Kar által kiadott programfüzetben a kulturális menedzserképző tanfolyam részleteiről kapunk tájékoztatást, arról a friss szellemű képzésről, amely alkalmazkodik a közművelődés megszervezésének korszerű szemléletéhez. A tudományegyetemen 1992-ben beindított nappali tagozatos kulturális menedzserképzést követően ez év őszétől a kulturális-közművelődési területen dolgozó szakembereknek is meghírdetik a felsőszintű, nyolc hónapos tanfolyamot. Az 1993/94-es tanévben többek között művelődésgazdaságtani, marketing, menedzsment, vállalkozási, kulturális jogi kurzusok is szerepelnek. A részvételt olyan szakembereknek ajánlják, akik a humán értelmiségi munka hatékonyságát kívánják növelni, akik képesek az érték és haszon, kultúra és piac érdekeinek közvetítésére. Az előadások és szemináriumok október 4-től, 1994. májusáig tartanak. Csak felsőfokú végzettségűek jelentkezhetnek az ELTE Bölcsészettudományi Kar kulturális menedzserképző program címén, Bujdosó Dezső docens tanfolyamvezetőnél: 1052 Bp. Pesti Barnabás u. 1.

Kulturmix

Összetartozás

Ezzel a címmel nyílik meg Macskássy Izolda grafikusfestőművész kiállítása október 1-jén, pénteken 15 órakor a dunaújvárosi Intercisa Múzeumban. Az alkotót és műveit Tabódy István kanonok, nyugalmazott tábornok ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

Pál apostol

Gryllus Vilmos és Halmos Béla Pál apostol címmel ad műsort szeptember 29-én, szerdán 15 órakor Székesfehérváron, a József Attila Kollégiumban (Széchenyi u. 13.). Bevezetőt mond: Mészáros Kálmán, baptista lelkipásztor.

Jubileumi koncert

Húsz éves a móri vegyeskar: ebből az alkalomból jubileumi hangversenyt rendeznek a móri filmszínházban október 10-én, 18 órakor. A műsorban detmold-i és székesfehérvári vendégkórusok is fellépnek.

Fotókiállítás

A hazai fotográfia 150 éves múltját reprezentáló kiállítást nyílt Tatán, a Kuny Domokos Múzeumban. A tárlaton neves művészek alkotásai és híres személyiségeket megörökítő, fotótörténeti jelentőségű művek egyaránt szerepelnek. A 38 múzeum gyűjteményéből összeállított kiállítás október végéig látható.

A kerámiaszoborok színes világa: szokatlan műfaji határeset

KUNGL, A RENDHAGYÓ

A mai magyar kerámia igyekszik rácáfolni arra, hogy csupán alkalmazott művészet. Határozott plasztikai, szobrászati ambíciók jellemzik. Oly annyira, hogy a pécsi kerámiabiennálék is kettéváltak: az egyiken a használati, a másikon a szobrász keramikusok mutatkoznak be. Az utóbbi kategóriában egyre ismertebb a fiatal Kungl György, akinek színes, aranyozott mázas kerámiaszobrai még ebben a különös műfajban alig besorolhatóak. Szívesen merít a vásári nippek formavilágából; iróniája, groteszk, polgárpukkasztó szemlélete nemcsak a köznapi banalitást, a kiüresedett történelmi pózokat vette célba, de volt mersze (akkor!) a mozgalmi jelképeket gunyorosan ábrázolni. 1991-ben az Uitz Teremben állított ki, s hamarosan alkalom nyílik arra, hogy a fehérvári közönség is megismerje. Eddigi pályájáról, kiállításairól, terveiről bezélgettünk vele.

— Ahogy a műfaj is nehezen besorolható, amelyben dolgozom, a pályám ugyanilyen rendhagyóan indult. Tatán születtem, majd elvégeztem a budapesti képzőművészeti szakközépiskolát. A Képzőművészeti Főiskolára nem vettek föl, ezért előbb az egri, majd a pécsi főiskolára jártam, tanári diplomát szereztem. Közben azért folyton izgatott a képzőművészet; rajzoltam és festettem, csak egész későn kezdtem „agyagozni". Igazából Kigyós Sándornak köszönhetek sokat, akitől mintázást tanultam. És szinte úgy lestem el a szakmát a különböző mesterektől. De nem sajnáltam az időt az önképzésre sem. Egymás után születtek ezek a fura mázas figurák, „tájképszobrok", és szinte senki sem fogadta őket lelkesedéssel. Az áttörést a Francia Intézetben rendezett kiállításom jelentette; igen jó kritikát kaptam.

— Szobraid azt mutatják: jártál Olaszországban.

— Igen, 89-ben két hónapos ösztöndíjat kaptam a Római Magyar Akadémiára. Előbb, mint Studió-tag lettem volna. Igaz, akkoriban már rendszeresen jártam a kecskeméti és a siklósi alkotótelepre, s szerepeltem csoportos kiállításokon. Rómában rajzoltam, gyűjtöttem a motivumokat. Dunaújvárosban ezeket a rajzokat is bemutattam.

— Mi vonz ehhez a csillogó-villogó nipp-szerű átíráshoz?

— Egy biztos: nem valami teória.Nem vagyok elméleti alkat, ösztönösen nyúlok a dolgokhoz. Azt csinálom, amihez érzékem van. Nekem ez az ábrázolásmód a természetes.

— Témáid között találjuk több variációban is James Dean-t, New York-ot. Jártál az USA-ban is?

— Még nem. De remélem, egyszer eljutok James Dean szülőföldjére is.

Kungl György kiállítása Fehérváron, az új Vörösmarty Teremben (Kossuth u.14.) október 8-án nyílik.

(p.i.)

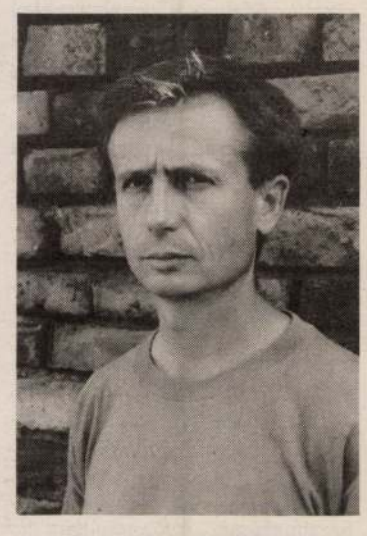

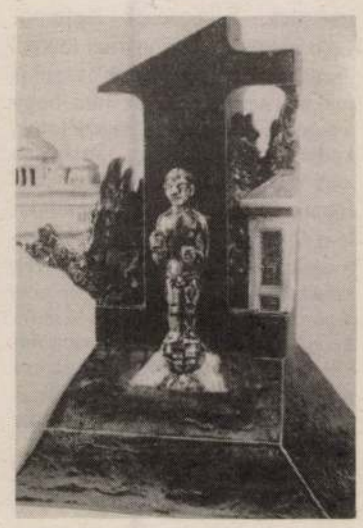

A művész, Kungl György portréja, és a Fiú című plasztikája, a római sorozat egyik jellegzetes darabja Fotó: Németh Hajnal

Kungl György zolrán

Postakocsin Budapestről a Balatonra?

Lótenyésztő és lovastréner Berényben

Kiss János hároméves korában ült először lóra, s ma is a lovak szerelmese. Megannyi díjugrató verseny győztese lett közben, s a Balaton menti Fenékpusztáról előbb Keszthelyre, majd Berénybe költözött. Utóbb itt lótenyésztésbe kezdett, s ezzel élete a lovakhoz kötődött végleg.

Sokan irigylik helyben is, pedig nem éppen rózsás anyagi körülmények között él, szülei segítségével. Az istállót hitelbe építette. A lótartás felettébb költséges dolog.

Ma vállalkozó, legalábbis ez van iparengedélyére írva: bérkocsiztató és bérlovagoltató. Főleg nyáron, idényben kénytelen keresetkiegészítést eképpen szerezni. Külföldieknek, belföldieknek szervez kisebb- nagyobb túrákat a környékben, tanítja azt, aki tanulni akar. (Időnként ráérős szülők apró gyermekét kantárszáron vezetgeti.)

Kategórikusan fogalmaz:

– Lótartásból ma már nem lehet megélni, versenyzésből pedig még nem. Kénytelen az ember lovagoltatást vállalni, pedig időnként nagyon fáj a szívem, ha látom, az értékes lónak mit kell szenvednie. . .

– *Hogy érti ezt?*

– A díjugratásra trenírozott, két-három évet tanított lovak nagyon drágák. Némelyik majd egymilliót is megér. Rengeteg munkám van bennük, s olykor-olykor rá kell ültetnem egy pénzes külföldit, olyat, aki még soha sem lovagolt az életében.

– *Ön igen jó versenyző volt, díjak sokasága jelzi. Miért lett magánvállalkozó?*

– Sok oka van. A legfőbb: magam neveltem a lovakat, de mihelyt a jószág nemzetközileg is jó eredményeket ért el, azonnal eladták, s kezdhettem mindent előlről. Harminc éves vagyok, beleuntam.

Kiss János sokféle vállalkozást forgat a fejében, talán egyiket-másikat meg tudná valósítani. (Bevételre volna szüksége ahhoz, hogy a sportra is fussa idejéből, pénzéből.) Balaton körüli szafarikat álmodik, de arra is gondolt már, hogy Budapest és Balaton között *postakocsiforgalmat* szervezne a nyári időszakra. Megfelelő állomásokkal, vendéglátóhelyekkel, lóváltó-állomásokkal, egyébbel. Mint pár száz esztendeje. Csak éppen valamiféle idegenforgalmi iroda kéne, ahol megszerveznék, kezdetben szponzorálnák a dolgot.

Mondjuk, a világkiállítás idejének egyik attrakciójaként.

Kozma Ferenc

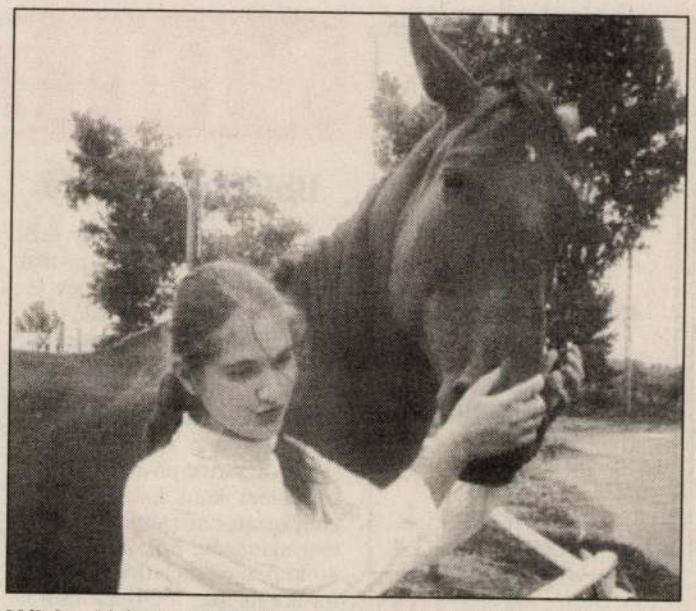

Néhány ló értéke elérheti az egymillió forintot is Fotó: Löffler

Új szakok Barcson

Egy sikeres pályázatnak köszönhetően szeptembertől már új szakokkal indulhat a képzés a barcsi Erdészeti, Vízépítési és Vízgazdálkodási Szakközépiskolában. Az említett pályázatot a Világbank finanszírozza, és a Munkaügyi Minisztérium hirdette meg még 1991-ben az ifjúsági szakképzés szerkezetátalakítása, korszerűsítése céljából. A barcsi iskola pályamunkája „nyerőnek" bizonyult.

Mintegy 300 ezer dollárnyi támogatást nyertek el, amelyet három év alatt folyamatosan használhatnak fel. Az intézmény a támogatással nem speciális szakképzést valósít meg, hanem szakmacsoportos képzést. Tehát nem egy speciális szakmára készítik fel a tanulókat, hanem egy ágazat szakmáinak alapjait sajátíthatják el a diákok az érettségi vizsgáig. Csak ezt követően, a technikusi képzés indulásakor kell dönteniük a tanulóknak arról, hogy milyen speciális szakmát kívánnak választani. A konkrét döntés idejét tehát érettebb korukra halaszthatják a fiatalok.

– A mi iskolánk konkrétan a mezőgazdasági szakcsoportban indít egy osztályt, amelynek elvégzése után igen sokféle szakmában (erdész, vadász, mezőgazdasági menedzser, gazda) szerezhetnek technikusi képesítést a tanulók – kaptunk tájékoztatást *Horváth Ferenc* igazgatótól. – A másik új szakmacsoport, a környezetvédelmi és vízügyi, amelyben két osztályt indítunk ugyancsak széleskörű szakmai ismereteket nyújtva, külön hangsúlyt fektetve a természetvédelemre.

A támogatás egy része eszközök formájában már megérkezett az iskolához, főképp az informatikai képzés területén sikerült előrelépniük. Horvát Ferenc igazgató egyébként a szakközépiskolában folyó színvonalas szakmai munka elismeréseként augusztus 20-a alkalmából Pedagógiai díjat kapott a megyei közgyűléstől. **B. N.**

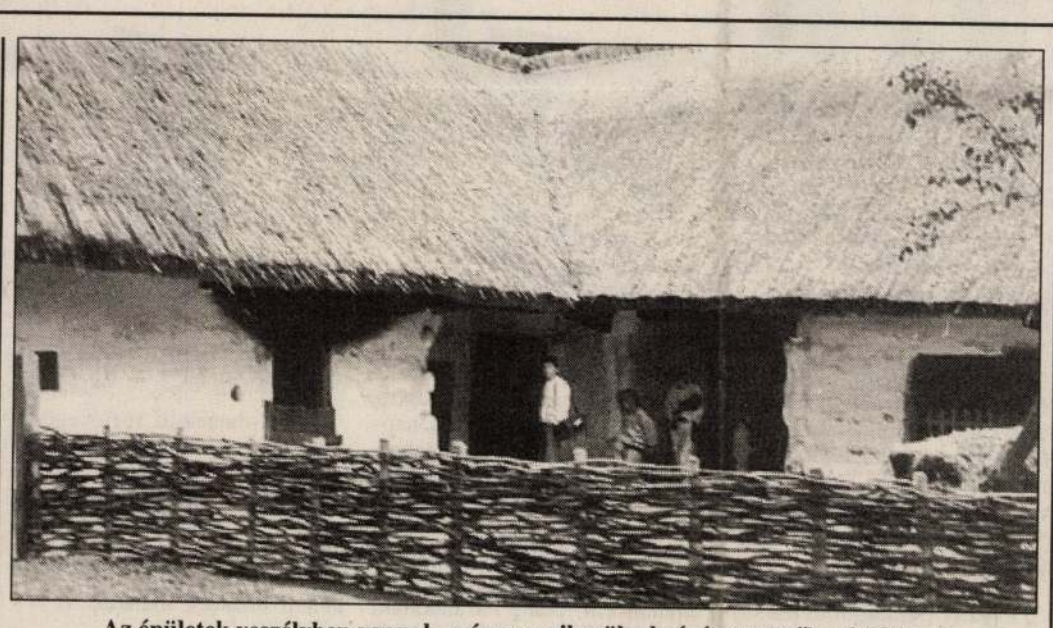

Az épületek veszélyben vannak, míg nem sikerül a beázó zsuptetőket felújítani

Huszonöt éves a Göcsej Falumúzeum

Veszélyben a házak

A zalaegerszegi Göcsej Falumúzeum a napokban ünnepelte fennállásának negyedszázados évfordulóját. A Holt-Zala partján építették fel. A zsúptetős házakat eredeti állapotukban telepítették át. A gerendák, falszerkezetek 80-200 évesek. Egymás mellett áll a Kálócfáról származó lakóház, a Náprádfáról való pajta, a sövényfalú méhes. A kávási ház udvarán lévő kettős istálló Hottóról, a kamrás pajta Lendvajakabfáról, a kamrás ól Bagodvitenyédről, a pálinkafőző kunyhó pedig Csödéről került a múzeumba. Látható itt kiskamra Gombosszegről, torkospajta Nagykutasról, díszes haranglábak, kerített ház, faragott, festett házormok. A kustánszegi terménytároló kástu mindenkit megállásra késztet. A vízimalom az egyetlen, amelyik az eredeti helyén áll.

– A falumúzeum huszonöt éves évfordulóján rendezett ünnepségre mindenkit meghívtak, aki annak idején részt vett az építésben – mondja *Bischof Zoltán*, a múzeum vezetője. – Társadalmi munkában készült, utána már nem volt rá se pénz, se energia. Az elmúlt negyedszázad alatt tényleges felújítás nem volt. Az épületek elöregedtek. Mindegyik ház veszélyben van, mert a zsúptetők beáznak, és nedvesek lesznek a vert falak, összedőlnek. A fa több száz évet is kibír, ha nem éri víz.

A zsúpfedés jelenleg az egyik legdrágább tetőfedési mód, mert csak kézzel aratott, csépelt rozs felel meg erre a célra. A Zala megyei önkormányzattól a falumúzeum több, mint egymillió forintot kapott a házak újrafedésére, amit a falumúzeum karbantartói csinálnak meg. Annak idején ezekre az épületekre nem kértek építési engedélyt, amikor áttelepítették őket, ezért nem számítanak épületnek, nem képezhető felújítási alap. Csak a malom ipari műemlék, ami az eredeti helyén maradt. Az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség is csak annak a helyreállítására ad pénzt. A környékben található tájházakat is fel kellene újítani Káváson, Zalalövőn, Galambokon. Pályázat útján próbáltak pénzt szerezni, de csak az egyikre kaptak. Tavaly Cseszregen helyreállították a tájházat, a falubeliek és a helyi önkormányzat is sokat segített.

Küszöbön a balatoni ősz

Elmúlt az 1993-as balatoni nyár – mi sem mutatja ezt jobban, mint a hűvösre fordult időjárás, no meg az, hogy elcsendesednek a tó körüli szabadtéri színpadok, koncerttermek, újra csak egyházi célokat szolgálnak a hangversenyteremmé alakult templomok.

Ám úgy az északi, mint a déli parton Balatoni ősz címmel rendezvénysorozatot hirdetnek: Balatonfüred és Siófok a két házigazda. A siófoki rendezvények közül először szeptember elsején a Honvéd Művészegyüttes Néptáncszvit című előadására kerül sor a Dél-Balatoni Kulturális Központ színháztermében. Szeptember negyedikén Kálmán Imre Csárdáskirálynőjét mutatja be a veszprémi Petőfi Színház társulata ugyanitt. Az előadást szeptember 11-én még egyszer megismétlik. Ugyane napon lesz a balatonberényi szüret: 16 órától felvonulással, a (csak ezen a napon megengedett) szőlőlopási lehetőséggel, borkóstolással s este szüreti bállal várják a mulatni vágyókat.

(W. P.)

Sok az eszkimó

Zombai intermezzo

Négyet egy csapásra?

Soronkövetkező (harmadik!) földárverését tartja szeptember 9-én, a Tolna megyei Zomba község Földrendező Bizottsága. Az eszkimó, azaz az igénylő számos, a kijelölt terület maroknyi. A dolog pikantériája az, hogy egy-egy darabkára négyen is benyújtják igényüket. Mint ahogy azt *dr. Fábián László* jegyzőtől megtudtuk, a jelzett napon 11 ezer aranykorona értékű föld kerül kalapács alá.

*

Úgy hírlik, jóval több kárpótlási jegy forog közkézen, mint amennyit az aukció kielégíteni képes. Honnan ez a dömping?

– Kitelepítések, malenkij robot, internálások, politikai elégtétel, egyszóval sok a kárpótolandók száma s értelemszerűen a kárpótlási jegy is. A földkijelölések meg nem tartanak lépést az igényekkel. Zomba község speciális helyzetéből adódóan (a község négy nemzetiségű!) van úgy, hogy egyazon földterületre négyen pályáznak. A kitelepített sváb éppúgy, mint a helyébe került felvidéki telepes vagy a vallásos okokból elűzött orosházi evangélikus.

– *Mit ér errefelé egy aranykorona?*

– Legutóbb ezer forintot. Nagyon jó földjeink vannak, úgy átlag 30 aranykoronásak.

– *Milyen területekre licitálhatnak a szeptemberi érdeklődők?*

– Valamikori közigazgatási területhez tartozókra. Tormás és a tabódi földek vannak most soron. Az érdeklődés nagy, még Budapestről is jönnek. Noha a kilencedikit 22-én újabb követi majd, az igényeket így sem tudjuk kielégíteni.

– *Miért?*

– A kimérhető földterület nagy része (60 ezer aranykorona) a Hőgyészi ÁG-hoz tartozik, s ebből egy kis rész van kárpótlásra kijelölve. Az érdeklődés pedig országos, hisz a demográfiai-etnikai mozgás itt élénkebb volt az átlagosnál. A nagypapa jegyével az unoka vásárol, az Alföldre telepítettnek mégiscsak ez a szülőhely, a külföldről haza településről nem is szólva.

– *A falu jóléte is a földre épül.*

– Úgy igaz, hisz eddig is a második gazdaság hozta az igazi tejbeapríthatót. A nagybani sertéshízlalásé a valódi szerep. Sommázva: a földárveréseknek itt igazi tétje van, még akkor is, ha a teljes foglalkoztatottságot nem oldja meg. Jelenleg 120 a munkanélküli.

Bayer Béla

Országos mézvásár Jászberényben

Az évszázados hagyományokat felújítva ismét megrendezték a Jászság központjában, Jászberényben az országos mézvásárt. Az idei eseményt – amelyet *Magyar Levente* polgármester nyitott meg, s jelen volt és felszólalt *Szabó János* földművelésügyi miniszter – ezúttal a nagy méhészeti kutató *Örösi Pál Zoltán* emlékének szentelték. A nektártermelők és kereskedők népes seregszemléjén különféle mézfajtákat kínáltak, méhészeti eszközöket, biotermékeket árusítottak, mézkóstolót tartottak.

A résztvevő szakmai közönség, kutatók és termelők közös kerekasztal-konferencián értékelték a méhészkedés, a méztermelés helyzetét, eredményeit és gondjait.

A méhészeti rendezvényt követően a Honvéd Jász Kaszinóban agrárfórumot tartottak.

Tolna megyei oktatási központ

Amerikai típusú képzés munkanélküliek számára

Kisvállalkozókat képző instruktorok számára kezdődik tanfolyam augusztus 30-án a Tolna megyei oktatási központban. A munkanélküliek vállalkozóvá válását szolgáló amerikai típusú programot pénteken sajtótájékoztatón mutatták be a magyarországi bevezetés szakmai irányítását végző Ohioi Állami Egyetem Nemzetközi Vállalkozási Akadémiájának szakemberei.

A program célja, hogy – a megyei munkanélküli központok segítségével – olyan ismeretanyagot adjanak át a munkanélkülivé válóknak, amelyek birtokában képesek önálló kisvállalkozások indítására. A munkanélküliek képzése az idén elkezdődhet azt követően, hogy lezajlottak az instruktorképző tréningek. A most kezdődő instruktorképzésben 70 leendő oktató vesz részt, kiválasztásukra a megyei munkaügyi központokon keresztül került sor.

A program magyarországi adaptálását az Ohioi Állami Egyetem vezetésével Glob Info Alapítvány végzi és közreműködik benne az Országos Kisvállalkozásfejlesztési Iroda, a Munkaügyi Minisztérium és az Országos Munkaügyi Központ is.

Brutális emberölés Madocsán

A pénzszerzés reményében szabadsága idején követte el a gyilkosságot a kiskatona

Emberölés bűntettének alapos gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen indított nyomozást augusztus 13-án a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság. A bejelentés Madocsáról érkezett, ahol a Zöldmező utcai lakásán holtan találták meg Szabados Györgyné helybeli lakost. A helyszíni szemlén egyértelműek voltak az „idegenkezűség" jelei. A gyilkos a bejárati ajtó ablaküvegét betörve jutott a házba.

A szerencsétlen idős asszonyra szomszédja lelt rá. Az orvosszakértő megállapítása szerint a halál beálltát a torok durva, erőszakos széttörése, valamint a szívre irányuló késszúrások okozták. A vizsgálatokból arra lehetett következtetni, hogy a halál augusztus 11-én, 20 és 24 óra között következett be. A nyomozók valószínűsítették, hogy az elkövető pénz után kutatott a a konyhában, és a szoba egyik szekrényében. Szabados Györgyné augusztus 6-tól 10-ig a szekszárdi kórházban gyógykezelés alatt állt, hazaszállításakor 2500 forinttal rendelkezett. Mint később kiderült, a tettes 1500 forint körüli összeget talált meg.

A nyomozók jelentős erők bevonásával kezdték meg a felderítést. *Dr. Kodba Ferenc*, a megyei főkapitányság bűnüldözési osztályának vezetője elmondta, hogy a későbbi gyanúsítottat, *Sz. László* helybeli lakost 14-én már tanúként kihallgatták. A fiatalember éppen sorkatonai szolgálatát töltötte, és mint a környéken élők beszámolójából kiderült, korábban gyakran segített a vele rokonságban álló idős asszonynak a bevásárlásban, a ház körüli munkákban. Miután ráterelődött a gyanú, augusztus 25-én ismét előállították. Akkor már gyanúsítottként hallgatták ki.

Az első ízben általa elmondottak ugyanis számos ellentmondást, valótlanságot tartalmaztak. Különösen az keltett gyanút a nyomozókban, hogy a szabadságát töltő Sz. László a szórakozóhelyeken bőkezűen fizetgetett ismerőseinek a gyilkosságot követően, pedig korábban már elfogyott a pénze. Miután szembesítették a tényekkel, a fiatalember bevallotta tettének elkövetését. Közreműködött a nyomozókkal a történtek pontosításában, sőt ő találta meg az elhajított kést is.

A szerény iskolázottságú (gyermekként csak kevés szeretetet kapott) fiatalember meglehetősen zaklatott életet élt, veszekedős, agresszív, kötekedő személy hírében állt. Saját bevallása szerint az idegenlégióba készült, s mert megszökött a börgöndi laktanyából, egy ideig fegyelmező zászlóaljban szolgált. Ennek ellenére katonai parancsnoka nem akarta elhinni, hogy ő lehet a madocsai emberölés elkövetője. A sikeres nyomozás elismeréseként *dr. Berta Attila* rendőrezredes, Tolna megyei rendőrfőkapitány több nyomozót jutalomban részesített. **Balog Nándor**

MA

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából ***BEATRIX, ERNA*** *nevű kedves olvasóinkat.*

A Nap kél 5.59 nyugszik 19.31 órakor

Hírek, tudósítások, események közölhetők 14-től 18 óráig a 415-000-es telefonszámon.

Hírszerkesztő: **TROSZT ÉVA**

Templom-rekonstrukció Mesztegnyőn

A község lakossági kezdeményezésének köszönhetően, az egyházi és világi előljárók összefogásával nemrégiben fejezték be Mesztegnyőn a több mint 200 éves műemlék, a II. világháborúban súlyosan megsérült templom és kolostor külső rekonstrukicóját. Az értékes oltárképek, freskók restaulását, a fűtésrendszer és a toronyóra javítását az önkormányzat tíz évre elosztva tervezi, ugyanis mintegy nyolc-tíz millió forintba kerülne.

❍ **Segítség az iskolakezdéshez.** A szülők, gyerekeik iskoláztatása miatt egyre növekvő anyagi terhén szeretne enyhíteni Magyaratád önkormányzata. A Somogy megyei település képviselői ezért 220 000 ezer forintot szavaztak meg az általános iskolások tanszer-segélyezésére. Ezen felül a tanulmányaikat folytató középiskolásokat is támogatják, akiknek iskolakezdését személyenként 2000 forinttal segítik.

❍ **Pincehelyi tárlat.** Az első pincehelyi alkotótábor anyagából nyitottak kiállítást ezen a hétvégén a pincehelyi közösségi házban. Az egy hónapig megtekinthető tárlat alapjául szolgáló tábort július végén a Csehfalvy-kúriában rendezték meg, amelynek létrehozását a helyi önkormányzat és az Art 999 anyagi segítséggel támogatta.

Lottónyeremények

A Szerencsejáték Rt. közlése szerint a 35. játékhéten öttalálatos szelvény nem volt. A lottónyeremények a jövedelemadó levonása után a következők. Négytalálatos szelvény 21 darab volt, nyereményük egyenként 780 826 forint. Három találata 3617 fogadónak volt, nyereményük egyenként 3778 forint. A kéttalálatos szelvények száma 138 929 darab, ezek egyenként 118 forintot érnek.

A következő hétre képzett 5 találatos nettó nyereményösszeg: 100 000 000 forint.

Időjárás

Az évszakhoz képest hűvös idő várható. Eleinte még többnyire erősen felhős lesz az égbolt, később már felszakadozik a felhőzet. Eleinte még bárhol, vasárnap délen és keleten lehet számítani esőre, záporra. A megerősödő északi szelet viharos széllökések kísérhetik.

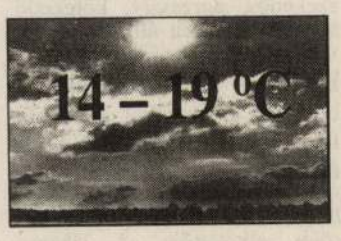

Vízállások: Mohács 260 cm, áradó, vízhő 21,5 fok; Őrtilos 006 cm. apadó, 18,0; Barcs 42 cm. áradó, 18,4; Drávaszabolcs 72 cm. áradó, 18,1.

Boldogságot adó

A korai kereszténység eszmekörében keletkezett a mai Beatrix nevünk. A latin név jelentése boldogságot adó nő. Történelmünkből ismeretes, hogy II. Endre, Róbert Károly és Mátyás király felesége viselte ezt a nevet. A világirodalomban Dante tündöklő szépségű Beatrice-jével költözött be, akinek korai halála a költőt emlékezetes szonettjei és az Isteni színjáték, női ideált megörökítő utolérhetetlen sorainak írására ihlette. 1924-ben film is készült Amerikában, Dante pokla, egy lélek színváltozása címmel.

Ugyancsak ma ünneplik névnapjukat az Ernák. Az Erna új név naptárunkban, csak 1972-ben szorította ki a nap élén a németes Erneszt férfinevet. Jelentése folyamatosan változott, a középkorban még a küzdelem, később azonban már a komoly fogalmát fedte.

Ma ünneplik névnapjukat a Cézárok, a Kamillák, a Kandidák, a Sebők és a Szabinák is.

❍ **Másfél óra Bukarestből.** Félórával megnövekedett a Román Rádió Bukarestből sugárzott, magyar nyelvű műsora. amely eddig egy órás magyar nyelvű programmal jelentkezett a hét minden napján. A már kilencven perces, hazánkban egyre népszerűbb adást a középhullámú adó 630 kilohertzes ferkneciáján foghatják az érdeklődők. A program a jövőben is hír- és magazinműsorként tájékoztatja, szórakoztatja hallgatóit.

❍ **Szekszárdi kórus Arezzoban.** Ma érkezik haza az olaszországi Arezzo-ban rendezett nemzetközi, meghívásos kórusversenyről a szekszárdi 1. sz. Általános Iskola Gyermekkórusának 44 tehetséges, fellépéseivel elismerést szerzett kisdiákja.

❍ **Osztrák polgárvédelmi** szakemberek látogatnak Paksra. A magyar „atomváros" két ausztriai delegációt is vendégül lát szeptemberben: 8-án bécsi, 16-án pedig alsó-ausztriai, üzemlátogatás, tapasztalatcsere céljából érkezett küldöttséget fogadnak a polgári védelem szakemberei az erőműben.

❍ **Szüreti fesztivál** színhelye lesz Dunaföldvár szeptember közepén. A kétnapos, nagyszabású rendezvény térzenével kezdődik, amit labdarúgó torna, íjászbemutató, utcaszínházi előadás követ majd, az esti órákban pedig Koltay Róbert és egy country zenekar lép a porondra. A második napon rajzverseny, bábjáték és Berecz András zenei műsora ígér remek szórakozást. A szüreti felvonulás délután indul, majd néptánc gálaest és szüreti bál zárja a szőlő és bor ünnepét.

❍ **Siófokon vendégszerepelt** ezen a héten az Albert Schweitzer Kamarazenekar, valamint az Óbudai és Veszprémi Fúvószenekar.

Videofilm Baranya megye turistáinak

A megyénkbe érkező turisták hatékony tájékoztatása érdekében rendhagyó filmet készített nemrégiben egy pécsi kft, Baranya megyéről. A harminc perces film Pécs, Harkány, Orfű, Siklós, Villány, Máriagyűd és a térség egyéb nevezetességein kívül a szállási, étkezési és szórakozási lehetőségek széles skálájából is ízelítőt nyújt az idelátogatóknak. Az utazási irodák több nyelven is kínálják a video-kazettákon rögzített „élő prospektust".

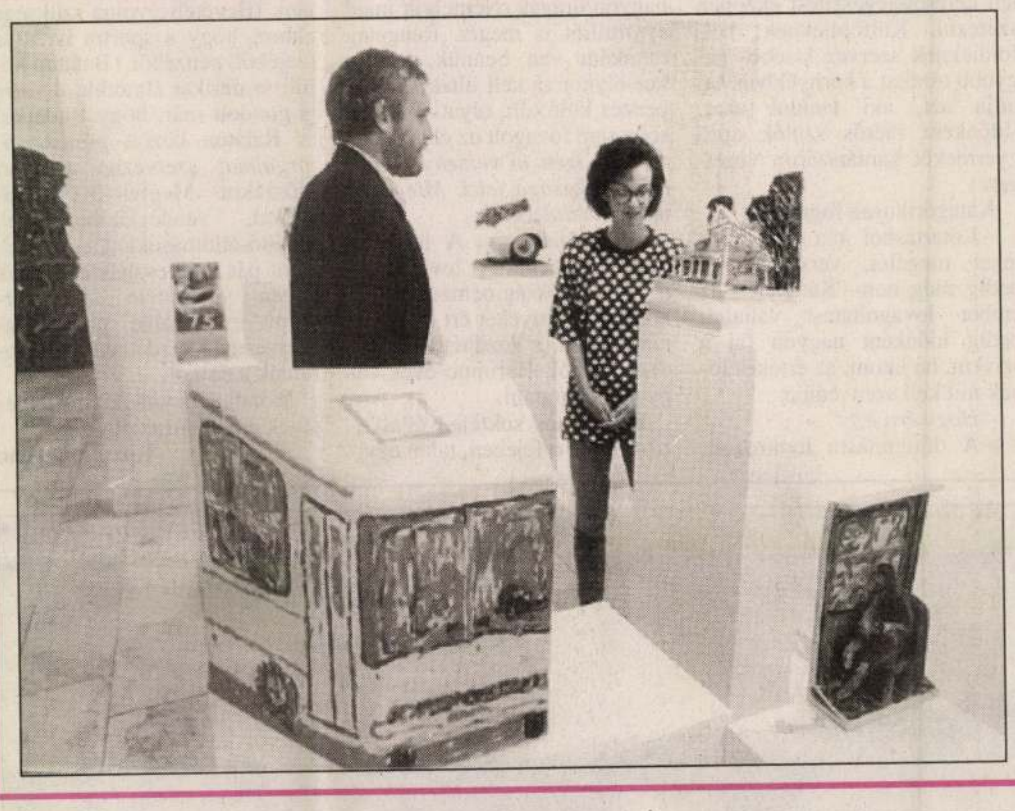

Kungl a Partiban

A Zsámbékon élő kerámikus, *Kungl György* alkotásaiból nyílt kiállítás szombaton a pécsi Parti Galériában.

Már első látásra is meglepő művekkel találja magát szemben a belépő: alkotójuk szavával „tájképszobrok" kerültek kiállításra, azaz a figurák környezete is ábrázoltatik. Kungl amúgy is – szokatlan módon – sokszor tájat, felhőt, szelet, hangulatot jelenít meg festett porcelánból. Mostani gyűjteményében több darabot szentelt James Dean legendájának, amit már-már képregényformában dolgozott fel. Római élményei is érdekes, egyéni perspektívából való szemlélésben kerülnek megformálásra.

Mint *Komor István* a kiállítás megnyitójában mondta, Kungl művészetét az irónia, a beletörődés és a kedélyesség jellemzi. **M. K.**

❍ **Új tornaterem.** Új tornaterem fogadja szeptemberben a nagykanizsai Bolyai János Általános Iskola kisdiákjait. A beruházás határidőn belül készült el, s annak műszaki, illetve műszaki üzemeltetésre való átadásához már hozzákezdtek.

❍ **Cigány családgondozói státusz** megteremtését tervezi a nagykanizsai önkormányzat Etnikai és Nemzetiségi Bizottsága. Ennek megszervezéséhez a leendő gondozókat megfelelő képzésben kell részesíteni. Fedezetének megteremtéséhez a Pharalipe pályázatot nyújtott be a Megyei Munkaerő Hivatalhoz, ám a támogatást sajnos nem sikerült megnyerniük. A gondozás megszervezését ezért későbbre kell halasztaniuk.

❍ **Várható tarifaemelés.** Az általános forgalmi adó kulcsok változása miatt a Zala Volán is időszerűnek tartja tarifái emelését; a 10%-os ÁFA figyelembevételével javasolt menetjegy- és bérletárak listáját ezért eljuttatta Nagykanizsa önkormányzatának. Egy egyszerű menetjegy új ára várhatóan 24 forint lesz. Az önkormányzat elfogadta az átlagosan 3,4%-os tarifanövelést, de végleges jóváhagyásáról csak következő ülésén dönt a közgyűlés.

❍ **Faipari tanműhelyt** szeretne kialakítani intézetében a nagykanizsai Széchenyi István Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskola. A szükséges gépvásárlást azonban csak akkor támogatja a Belügyminisztérium 6 millió forinttal, ha a helyi önkormányzat biztosítja a beruházás fedezetének fennmaradó költségeit, összesen további hat millió forintot.

❍ **Számítógépes napközi.** A jövő héten fejeződik be Kaposváron az a számítógépes napközi, amelyet a Számítástechnikai és Ügyvitelszervezési Vállalat és a Softver Alapítvány rendezett meg. A gyerekek délelőttönként IBM számítógépen tanulták meg a gépkezelést, délutánonként pedig strandoltak, kirándultak. A már hagyományosnak mondható napközit jövőre is megszervezik.

❍ **A várdombi iskolagaléria** közös kiállításnak ad otthont szeptember elsejétől: Rács Róbert kerámikus és Komjáthiné Horváth Ágnes népi iparművész legfrisebb alkotásaiból.

❍ **Családi tejfölt** a Dunántúlon egyelőre kizárólag a somogyi megyeszékhely tejüzemében készítenek. A háziasszonyok szemszögéből nézve az új kaposvári termék praktikusabb a megszokott csomagolásánál, mert visszazárható fedelű pohárban hozzák forgalomba.

❍ **Paksi almaóriás.** 63 dekagrammos almaóriás termett a paksi Nagy Pál László kertjében, akinek három éve telepített almásában már előfordult hasonló meglepetés, amikor egy 53 dekás almát hozott a gyümölcsfa.

❍ **Tiltakoznak a nyugdíjasok.** A napokban tartott soros összejövetelén úgy döntött a dombóvári Nyugdíjasok Egyesülete, hogy csatlakozik a Tolna megyei érdekvédelmi szövetség programjához és az országos, a kormány intézkedései elleni ellenérzéseket kifejező augusztus 30-i akcióhoz: három percre minden elektromos áramot fogyasztó gépet kikapcsolnak.

04 - 05 - 07

A dél-dunántúli régió egész területén tapasztalt esőzések végre gátat szabtak az elmúlt hetekben rendkívül gyakori avar- és bozóttüzeknek, így Tolna, Somogy és Baranya megye tűzoltó egységeinek sem kellett tűzoltási munkákhoz sietniük.

Csendesen telt a pénteki és szombati nap a rendőrség ügyeletein is, szerencsére csak apróbb koccanások fordultak elő a csapadéktól csúszóssá vált utakon.

A Somogy megyei Ordacsehiben megcsúszott és fának ütközött egy személygépkocsi, amelynek következtében egy személy könnyebben, egy pedig súlyosan sérült.

Tolna megyében mindössze négy koccanásos baleset történt, de szerencsére apróbb sérüléseken kívül nem keletkezett jelentősebb kár.

Bevásárló központ Nagykanizsán

Bevásárló központot, városi piacot és vásárcsarnokot szeretnének kialakítani Magykanizsán, amelyet a lakossági igényeken túl az aktív őstermelői háttér és az élénkülő külföldi vásárló turizmus is indokolttá tesz. A cél megvalósítását kezdeményező kft – amelynek a helyi önkormányzat is tagja – azonban időközben a csőd szélére jutott. A kft talponmaradásához, a beruházás indításához az önkormányzatnak 20 milliós törzstőke emelést kellene vállania, s elképzelhető, hogy egy svéd államközi hitelt vagy egy osztrák lízingbérleti konstrukciót is igénybe vesznek majd.

Észt kapcsolat

Együttműködési megállapodást kötött az észtországi Parnu városa és Siófok. A siófoki közgyűlés legutóbbi ülésén jóváhagyott megállapodás 1995-ig tételesen szabályozza a két város kapcsolatatát.

A JPTE kanizsai gyakorló terepe

A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem és a nagykanizsai Hevesi Sándor Művelődési Központ egy évtizede sikeres szakmai kapcsolatát intézményesíteni szeretné. Nagykanizsa közgyűlése egyetértett azzal, hogy a jövőben a HSMK hivatalosan is a pécsi egyetem gyakorló intézménye lesz. A művelődési központ és a BTK Felnőttképzési és Közművelődési Tanszéke megállapodása értelmében a JPTE hozzájárul a nagykanizsai közművelődés helyi kutatásához, a szervezeti fejlesztéshez, a közösségszervező technikák honosításához, az intézményrendszerek szakember-ellátásának segítéséhez.

A HSMK a menedzserszakos hallgatók gyakorlati képzésében és a regionális kutatási programokban vesz részt, valamint biztosítja a leendő szakemberek sokoldalú, szakszerű foglalkoztatását.

Sió Tv

Befejeződött a Sió Tv nyári műsorrendje. A mostmár többségi városi tulajdonban lévő társaság naponta 6-8 órás adásidővel jelentkezett a 36-os csatornán mint az ország egyetlen sugárzó televízió-adója. A téli műsor szeptember 13-án kezdődik.

Új VDN nagy nyereményjáték

Augusztus 18-án közjegyző jelenlétében tartott sorsoláson az alábbi olvasóinknak kedvezett a szerencse:

		nyereménye:
1.	**Iván Zoltán** Nagyatád, Hunyadi u. 10/B	**gyümölcscentrifuga**
2.	**Hajdu Lajos** Berettyóújfalu, Bessenyei u. 16.	**Audioton rádiómagnó**
3.	**Gávay György** Kozármisleny, Kinizsi u. 5.	**Tefal olajsütő**

Vásárolja továbbra is az Új Vasárnapi Dunántúli Naplót! Újabb nyereményjátékot indítunk!

Új Vasárnapi Dunántúli Napló

Cím: Pécs, Móra F. u. 8. Tel.: 72 441- 871

Nyitva tartás: hétfőtől-péntekig: 7-17 óráig szombaton: 7-11 óráig.

Mindent, ami egy házhoz kell, megtalálja a „KERTVÁROS" ÉPÍTŐANYAG ÁRUHÁZBAN

Minden építőanyagra felveszünk előrendelést, vagy telepünkön kiszolgáljuk.

Bramac alpesi 1/1 tetőcserépből 10 % árengedményt adunk 1993. augusztus 25. - szeptember 25-ig.

Csak nálunk:

Kedvező áron az amerikai Reliance 501 típusú gázkazánok és gázbojlerek.
Kitűnő minőség
3 illetve 6 év garancia.
Viszonteladóknak kedvezmény.
Eternit cső 250-es és 300-as méretben.

A Budapest Galéria tisztelettel meghívja Önt

A kiállítás megtekinthető 2004. május 23-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

Kungl György

képzőművész

kiállítására

a Budapest Kiállítóterembe

(Budapest V., Szabad sajtó u. 5.)

2004. április 22-én, csütörtökön

17 órakor.

Jó széllel
helyes irányba
2004
75 x 56 x 43 cm
porcelán

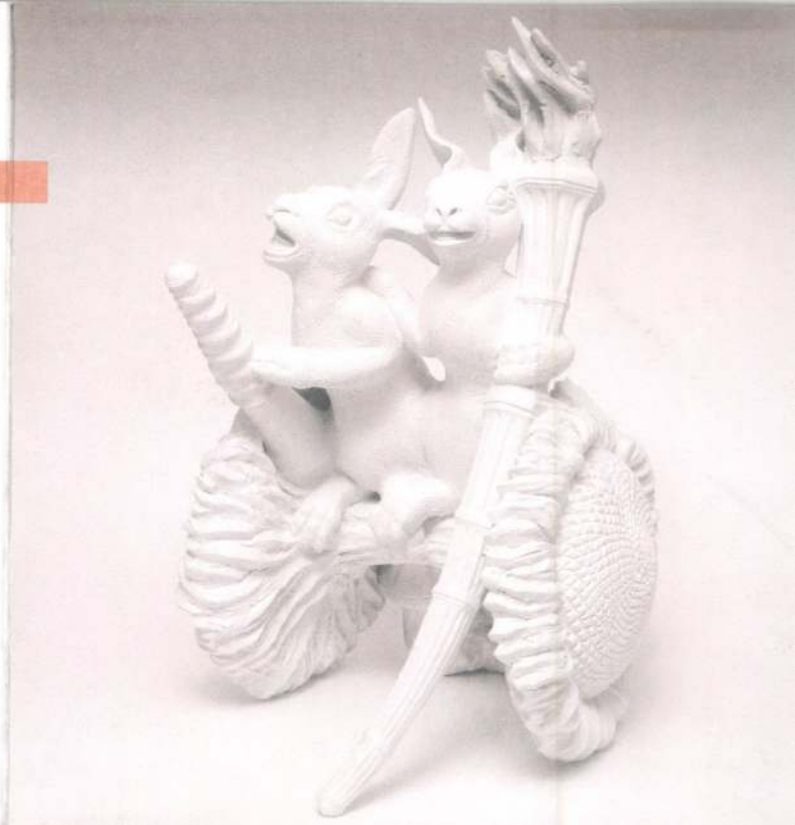

A kiállítás támogatói:

Nemzeti Kulturális Alapprogram,
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
Nádai Stúdió Kft.,
GlobePrint Kft.,
Kovács Pince

VÖRÖSMARTY TÁRSASÁG
SZÉKESFEHÉRVÁR

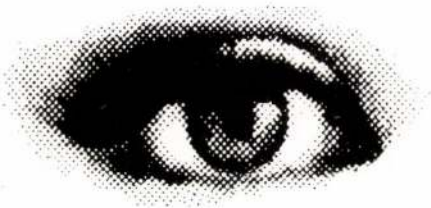

KUNGL György

Albaswiss Nyomda (22) 329-282

Kungl György (1955–)
Vakond 1994
mázas porcelán 160x50x90 cm
Fotó: Sulyok Miklós

Kungl György

MOZGÓ VILÁG 1051 BP. NÁDOR U. 26.

KUNGL György

VÖRÖSMARTY TÁRSASÁG
SZÉKESFEHÉRVÁR

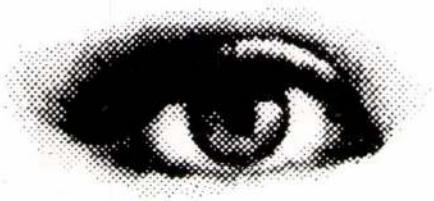

Albaswiss Nyomda (22) 329-282

A Vörösmarty Társaság és az
Árgus Könyvesbolt és Galéria
tisztelettel meghívja Önt

Kungl György

szobrászművész kiállításának megnyitójára

1993. október 8-án, pénteken 18 órára.

A kiállítást

Lóska Lajos

művészettörténész, az Új Művészet
rovatvezetője nyitja meg.

A kiállítás megtekinthető november 3-ig.

(Székesfehérvár, Kossuth u. 14.)

Kerámiaszobrok – ki ne gondolna először a jótékonysági vásárok színes kendőkkel teleaggatott standjaira, a folklorisztikus szuvenírboltokra a világ üdülőközpontjaiban. Legjobb esetben eszünkbe juthatnak még Ernst Barlach mázas korai művei vagy Pablo Picasso színes „cserepei" az ötvenes évekből. Az agyagot és a kerámiát a hagyományos művészeti kánonban nem tekintik teljes értékű anyagnak... De mit is jelenthet egy ilyen könnyen formálható anyag, ami a modellezhetőséget, törékenységet és használati értéket hordoz magán, a márvány és bronz örökérvényűségével szemben? Kungl György tudatosan alkalmazza ezeket az anyagspecifikumokat. Nem akar emlékművet emelni, sem örök értékeket megtestesíteni. Az anyag bizonyos mértékű múlandósága arra szolgál, hogy helyzeteket ábrázoljon, atmoszférát teremtsen. És ahol Kungl olyan témákat emel ki, mint a szocialista fáklyavivő vagy az ünnepi beszéd, ott éppen az anyag járul hozzá ahhoz Kungl rálátásaival együtt, hogy a tárgy pátoszát az irónia oldaláról fogjuk fel.

Christian Vogel
(Hamburg)

A **Parti Galériában** (Pécs, Káptalan u. 4.)
1993. augusztus 28-án, szombaton 18.30 órakor
Komor István,
a Baranyai Alkotótelepek igazgatója
nyitja meg

KUNGL GYÖRGY

kerámikus kiállítását,
amelyre szeretettel meghívják a galéria tulajdonosai:

Fabinyi Gabriella

Tátrai Annamária

PARTI GALÉRIA ■ 7621 PÉCS, KÁPTALAN U. 4. ■ TELEFON: (72) 324-822

Timár Árpád
nevszentő

Budapest
Bátori 10 VII.em
1054

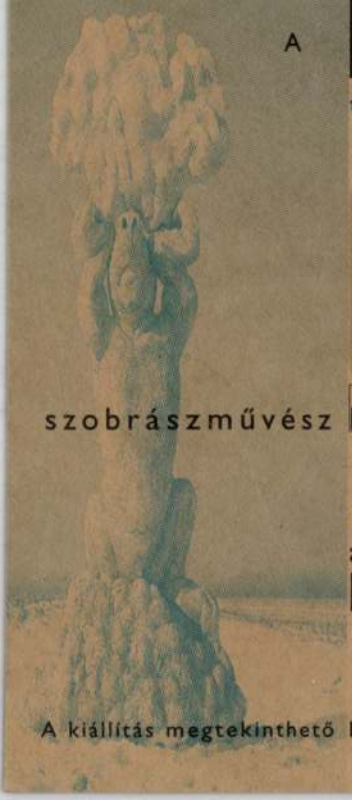

A BUDAPEST GALÉRIA

tisztelettel meghívja Önt

KUNGL GYÖRGY

szobrászművész **kiállításának megnyitójára**

1995. április 13-án **17** órára

a Budapest Kiállítóterembe

[Budapest, V., Szabadsajtó u. 5.]

A kiállítás megtekinthető **1995. május 14-ig** hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

KUNGL GYÖRGY

Tisztelettel meghívjuk Önt

KUNGL GYÖRGY

szobrászművész

kiállításának megnyitójára
1995. augusztus 31 - én (csütörtökön) 17 órára
a VIGADÓ GALÉRIÁBA.
(Budapest V. Vigadó tér 2.)

A tárlatot megnyitja:
LÓSKA LAJOS
művészettörténész

Megtekinthető: augusztus 31 - től szeptember 17 - ig
hétfő kivételével naponta 10 - től 18 óráig.

VIGADÓ GALÉRIA
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

Kungl György: A SANT IVO TEMPLOM TORNYA ROMABAN .1993
Foto: Sulyok Miklós

KUNGL György

KUNGL György

Busz és Szomori fiatalembera
Buszon. c. művei

12. 38. p.

Új Mív. 1993

A Könyvtár adóan
ürger Miklós jogtanácsos

Központja Dunántúli Tudományos In-

ete megközelíthető az 1-es, a 4-es, a
ldalattival /leszállás mindegyikről a
: keresztutca/.

Dr. Rózsa György/
főigazgató
c. egyetemi tanár

E legújabb munkánk a Budapesten vendégszereplő New York-i Filharmonikusokat köszönti

The show greets the New York Philharmonic Orchestra on the occasion of its guest performance in Budapest.

Az Első Magyar LÁTVÁNYTÁR Alapítvány szeretettel várja az Operaház Vörös Szalonjába, ahol Dr. MARSCHALL MIKLÓS Budapest főpolgármester helyettese nyitja meg

NEW YORK – NEW YORK

című kiállításunkat április 6-án 17 órakor

Válogatást láthatnak

GROSS – BETTELHEIM JOLÁN

1937–1955 között New Yorkban készült, valamint **KUNGL GYÖRGY** New York mítosza ihlette munkáiból.

A kiállítás felkért vendégrendezője JERGER KRISZTINA

ANNO 1990 ELSŐ MAGYAR LÁTVÁNYTÁR

The First Hungarian Visual Collection Foundation has the pleasure to invite you to the inauguration of our exhibition

NEW YORK – NEW YORK

at 5 p.m. April 6th, 1993 in the Red Salon of the State Opera House, Budapest Andrássy út 22.

Opening address: Dr. MIKLÓS MARSCHALL Vice Lord Mayor of Budapest.

The exhibition features the works of **JOLÁN GROSS – BETTELHEIM** made between 1937 and 1955 in New York, and of **GYÖRGY KUNGL** inspired by the myth of New York.

Arrangement: KRISZTINA JERGER

Kiállításunk a Fővárosi Önkormányzat felkérésére és Kulturális Bizottsága támogatásával jött létre.

This show has been organised upon the invitation of the Budapest Municipality, and sponsored by the Cultural Committee.

Kungl György

NEW YORK - NEW YORK KIÁLLÍTÁS **JOLÁN GROSS – BETTELHEIM** /1900-1972/ ÉS **KUNGL GYÖRGY** /1955- / MŰVEIRE

A Vörösmarty Társaság és az
Árgus Könyvesbolt és Galéria
tisztelettel meghívja Önt

Kungl György

szobrászművész kiállításának megnyitójára

1993. október 8-án, pénteken 18 órára.

A kiállítást

Lóska Lajos

művészettörténész, az Új Művészet
rovatvezetője nyitja meg.

A kiállítás megtekinthető november 3-ig.

(Székesfehérvár, Kossuth u. 14.)

Kerámiaszobrok – ki ne gondolna először a jótékonysági vásárok színes kendőkkel teleaggatott standjaira, a folklorisztikus szuvenírboltokra a világ üdülőközpontjaiban. Legjobb esetben eszünkbe juthatnak még Ernst Barlach mázas korai művei vagy Pablo Picasso színes „cserepei" az ötvenes évekből. Az agyagot és a kerámiát a hagyományos művészeti kánonban nem tekintik teljes értékű anyagnak... De mit is jelenthet egy ilyen könnyen formálható anyag, ami a modellezhetőséget, törékenységet és használati értéket hordoz magán, a márvány és bronz örökérvényűségével szemben? Kungl György tudatosan alkalmazza ezeket az anyagspecifikumokat. Nem akar emlékművet emelni, sem örök értékeket megtestesíteni. Az anyag bizonyos mértékű múlandósága arra szolgál, hogy helyzeteket ábrázoljon, atmoszférát teremtsen. És ahol Kungl olyan témákat emel ki, mint a szocialista fáklyavivő vagy az ünnepi beszéd, ott éppen az anyag járul hozzá ahhoz Kungl rálátásaival együtt, hogy a tárgy pátoszát az irónia oldaláról fogjuk fel.

Christian Vogel
(Hamburg)

VÖRÖSMARTY TÁRSASÁG
SZÉKESFEHÉRVÁR

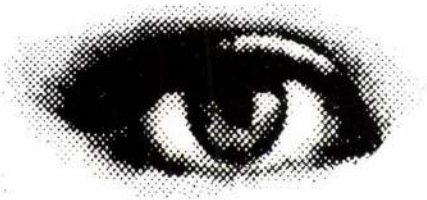

Albaswiss Nyomda (22) 329-282

MEGHÍVÓ

1996. szeptember 7-én, szombaton a Philip Morris Nap délutánján 14.00 órakor a gyár udvarán felavatjuk a Kungl György szobrászművész által alkotott díszkutat, mellyel reményeink szerint szép és maradandó emléket állítunk gyárunk 100 éves évfordulójának.

A díszkút avatására, és az azt követő pezsgős fogadásra ezúton is szeretettel meghívom Önt és kedves családját.

Eger, 1996. augusztus 26.

Üdvözlettel:

Marco Terribilini
ügyvezető igazgató
Philip Morris Magyarország Kft.

Francisco Lopes
ügyvezető igazgató
Egri Dohánygyár Kft.

KUNGL GYÖRGY

Új művészet

2003/május

21.o.

rósági ira 1929-1930

1/1929.

ak jegyzőkönyvéről van szó, a válasz-
térium 1929. I. 21-i ülésén történt.
e esperesválasztására utal. Kátai
betegsége miatt lemondott, de
beiktatásáig ellátta az esperesi te-
z 1929. VI. 16-i presbitériumi gyü-
ásra, FL és két presbiter Szilágyi
násik presbiter pedig Szakács Imrére
zesitésekor Szakács Imre 15 szava-

KUNGL GYÖRGY

SZEGŐ GYÖRGY: KUNGL GYÖRGY
KERÁMIA SZOBRAI

KRITIKA 1995/7, 47

KUNGL György

ÉS 1996. okt. 11. 18

Színház

gény

hetően lehiggadt. Így is van. Valló szolid látványosságot teremt, mértéktartó ízléssel, valamint *Szlávik István*nal és *Szakács György*vel. A történelmet forgószínpadra ülteti, báli keringővel, hordágyas szanitécekkel az ágyúszóra lehanyatló bálozók között, világossá téve, hogy nincs szüksége a szárazon intellektuális piscatori magyarázkodásra, a metaforikus kép többet mond a polgári áldozatokról, mint a puszta szó. Ezáltal azonban óhatatlanul lefokozta a Mesélőt, aki így az összekötő szöveg dramaturgiai funcióját tölti be. *Hegedűs D. Géza* nem is érzi jól magát a szerepben, nem találja a helyét, önhibáján kívül pózos pipafüstbe burkolózik, a részt-

vevő racionalizmus képviselete helyett rendezői utasításra lép be a cselekménybe. Mondanivalóját minimális betoldással, az eredeti és a *Szántó Judit*-fordítás stílusában hosszabbította meg napjainkig *Spiró György*.

Akárhányan dolgoztak is rajta, a további szöveginzertek simulékonyak. Két pici jelenet, az egyik piscatori utalást bont ki, a másik a Natasa-Kuragin affért szcenírozza. Ez az eredeti változatban olyan érintőlegesen említődött, hogy a belőle következő jelenetek aligha lehettek érthetőek a regényt nem ismerő nézőnek. A mostani előadás viszont bevallottan nekik készült.

Ennél a szerény célnál torpanjunk meg. Tényleg aktuális a „Nem ér rá olvasni? Járjon színházba!" mozgalom? Nagyon is. Amíg a Dallas stábjának nem jut eszébe, hogy háromszáznegyven folytatásban képernyősítse Tolsztojt, addig kevesek édes titka marad, ki lett légyen Andrej Bolkonszkij, és ki győzött Austerlitznél — hacsak nem a Bayern München —; s akkor kár fanyalogni azon, hogy a színház visszahátrál a művelődés PR-menedzserévé. Jobb, ha az újszülött néző a Vígszínház ringlispílén fogyasztja Tolsztojt, mintha sehogyan sem, vagy a King Vidor-konzerv idült amerikanizmusának moziátiratában. (Speciel Bondarcsukot sem ajánlom a témát illetően, ő a mi is tudunk grandiózusat alkotni bűvöletében forgatott.)

A Tolsztojtól szűz néző nem fogja a Vígszínházon számonkérni a főszereplők alkatát, amely többnyire meglehetős távol van a — valaha — közismert hősökétől. *Kállai Ferenc* könnyedén feledteti ezt, amikor személyisége teljes súlyával és eszköztárának pazarló gazdagságával ad nyomatékot az öreg Bolkonszkijnak. Fölbillen, majd' hogy be nem szakad a színpad, ha megjelenik rajta. A főiskolás *Balázsovits Edit* még lepkesúly, nincs „présence"-a, hogy is volna, ha *jelen lennie* most adatott meg először, s mindjárt Natasaként, akinél ő kevésbé kislányos, kevésbé játékos, kevésbé csapongó, ellenben sokkal komolyabb, melankolikusabb, felnőttebb. Szép tőle, hogy nem tesz úgy, mintha volnának eszközei, nem játszik rá, egyszerűen csak van, s ettől elhiszem, hogy belül Natasa. *Rudolf Péter* hasonlóképpen, persze már kiforrott színészi egyéniségként, demonstrálja a „pierrebezuhovság" összes ismérvét, a szemérmes érzelmeket és az értelmiségi vívódást, az eszmék iránti lelkesedést és a csalódott másnaposságot. S végül *Alföldi Róbert*, aki ugyanolyan távol van egy lehetséges Andrejimázstól, mint a többiek a maguk szerepétől, viszonylag mégis a legközelebb kerül hozzá, kényeskedésből, arisztokratizmusból, dekadenciából, holdfaló mosolyból rakva össze a herceg életidegenségét, hogy aztán tapasztalatokkal telítődve, átszellemültsége valóságos, emberi dimenziót nyerjen. Ez már nemcsak színház; egy kicsit Tolsztoj is.

(Neumann — Piscator — Prüfer: Háború és béke, Lev Tolsztoj regénye nyomán — Vígszínház)

Engel Tevan István rajza

800 bps

feladatokat, melyek végrehajtását a számítógép értékeli. Képanyag most még nincs.

Virtuális képtárat nyitott a *Fine Arts Museums of San Francisco* (http: / /www.thinker.org/), a képtárban három múzeum mintegy hatvanezer digitalizált képből álló anyaga — az Internet legnagyobb gyűjteménye — teljes egészében látható. Keresni is lehet benne, megpróbáltuk, a Turner szóra 181 találatot jelzett vissza a mechanizmus, viszont a találati lista elején szereplő képeknek Turnerhez semmi közük nem volt, és később sem

WEHNER TIBOR:

Dohánylevél-torony-díszkút

1995 decemberében — közeledvén fennállásának századik évfordulója — az Egri Dohánygyár díszkútpályázatot írt ki „olyan vízzel kombinált figurális kompozícióra, amely valamilyen formában utal a gyárban folyó tevékenységre, a város történetére, hagyományaira." Mindezen általánosságokba vesző, ámde mégiscsak konkrét követelményeken túl a majdan megvalósuló művel kapcsolatosan műfaji, technikai és anyag-feltételek nem voltak, de azért a pályázatra meghívott szobrászok és keramikusok feladata — a dohánytermesztést és feldolgozást, valamint a barokk várost egyszerre megidéző plasztikai együttes kompozíciójának megalkotása — korántsem volt könnyűnek, egyszerűnek minősíthető.

A pályázatot a konvenciókat elvető, formabontó munkákkal fellépő Kungl György keramikusművész nyerte meg. E művész a nyolcvanas évek közepe óta különlegesen megformált, sajátosan groteszk látásmódot tükröztető, furcsa sugárzású alkotásokkal jelentkezett a keramikusok és a szobrászok tárlatain, s fontos önálló kollekciókat mutatott be a budapesti, a vidéki és a külföldi — római, hamburgi, párizsi — kiállítótermekben. A hamburgi Banánteremben 1993-ban megrendezett bemutatója kapcsán Christian Vogel szögezte le: „Kungl György tevékenységét egyszer tájképszobrászatnak nevezte. Ezzel művészetének egy lényeges ismérvére mutat rá: mivel a táj tulajdonképpen a festők felségterülete, és a modern szobrászatban is kifejezetten szokatlan mint téma, a fogalom Kungl számára egy olyan kifejezési formát jelöl, amiben a szobrászi plasztikusság ötvöződik a festészet elemeivel. A tér és a sík konfliktusa, aminek kockázatát Kungl vállalja is, éppen ez szobrainak sarkpontja és bűvölete: a tér és annak síkbeli vetületének állandóan váltakozó viszonyából költői szabad terek keletkeznek. A néző szemében a reális egyenértékűként kapcsolódik össze a látszólag irreálissal."

A kerámia-kisplasztikák; a motoros kapával szántó figura életképét megjelenítő *Új barázda*, a presszó- és autóbuszbelsőket és a meghökkentő vízóraaknákat elénk tároló ábrázolások, a Garibaldi ágyújának lövését megörökítő kompozíció, a James Deant naspolyákkal megidéző látomás, és még oly sok mű mellett a Zsámbékon dolgozó művésznek eleddig nem volt köztérre szánt és került, megbízásra készült nagyméretű alkotása. S jóllehet Pécsett is megvalósulásra, befejezésre vár egy épületdíszítő plasztikája, Kungl György az első monumentális munkájaként az 1996 szeptemberében felavatott (egyébiránt Pécsett, a Zsolnay gyárban megmintázott és kivitelezett) egri díszkutat jegyezheti életrajzában. A téglalap alakú, üzem-, raktár- és irodaépületekkel körülvett, a századforduló óta formálódó, gyönyörűen parkosított — szanatóriumi kertet idéző gesztenye- és fenyőfákkal árnyékolt — egri gyárudvar középrészén, az egykori hűtővíztároló helyére került a Kungl-mű, a kör alakú medencében álló kerámiaplasztika. A medence kávája dús dohánylevéldísszel takart, s ugyanezen szecessziós hangulatot idéző levelek kötegeiből épül a plasztika lábazata is: a három oszlopköteg a tulajdonképpeni kútépítményt hordozza, amely barokk templomtornyot idéz. Az építményhez körbefutó, kavargó felhők — vagy talán a torony zsalugáterekkel takart ablakaiból szivárgó, szálldosó füstfellegek — simulnak. A víz két helyen fakad: a lábazat között elhelyzett szelepekből felfelé tör, míg fent, a toronysisak körül kavargó felhőkből aláhull. A vízpermet az együttest varázslatossá formálja, s egyszersmind felragyogtatja a pirogránit aranyos reflexekben megcsillanó mázszíneit is: a sárgákat, a barnákat, a kékeszöldeket. A játékos, nosztalgikusan a múltba pillantó, az architektonikus és az organikus elemeket ötvöző, festői és plasztikai hatásokat talányosan szintetizáló kompozíció leleményesen ragadja meg a gyárra utaló mozzanatokat — szervesen integrálja az együttesbe a dohánylevelet—, s jeleníti meg a barokk Egerhez kapcsoló építészeti motívumot: a megrendelői óhaj tehát teljesíttetett.

A játékosan fanyar Kungl-művel kapcsolatosan csak egyetlen probléma merülhet fel: az, hogy korlátozott nyilvánosságú köztéren áll, és csupán a gyár dolgozói, esetenkénti, véletlenszerűen belépő látogatói láthatják.

Megjelent a

MUZSIKA

októberi száma

Liszt Ferenc: 1811-1886

Alan Walker: A weimari oroszlán: Liszt és tanítványai, *Rácz Judit:* A Liszt-monográfia harmadik kötete után — beszélgetés Alan Walkerral, *Eckhardt Mária:* Újabb dokumentumok a tízéves Liszt Ferenc Emlékmúzeum előtörténetéhez, *Mikes Éva:* A jövőbe hajított lándzsa — Kocsis Zoltán Liszt Ferencről, *Hamburger Klára:* Liszt Ferenc ismeretlen családi levelei, *Szitha Tünde:* „Les pleurs des femmes" — egy „elfelejtett" románc elfelejtett története, *Devich Márton:* Hol tart a Liszt-Összkiadás? — Interjú Mező Imrével és Boronkay Antallal.

KUNGL györgy

TAGAI Imre: Az „üvegfiú " szabadsága.: Kungl György
római tájképszobrairól. = Magyar Építőművészet, 83,
1992, 6. 52-53. ill.

KUNGL György

kiáll. Bp.,Francia Intéezt, 1992

ism. WEHNER Tibor: Létmotozások. = ÉS 1992. okt.9.
13.

cm) je podjednaka isto kao i osnovne for-

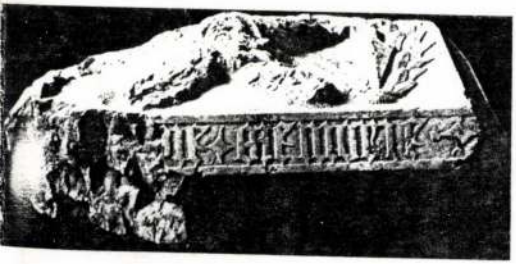

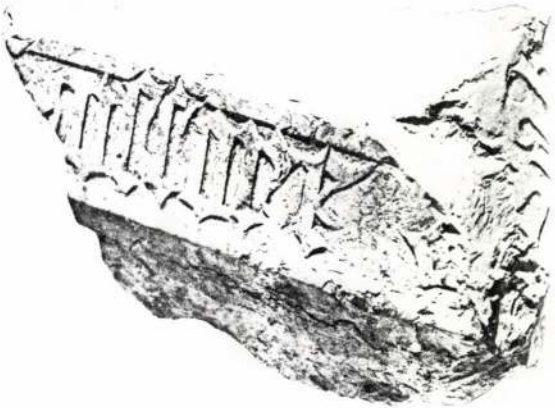

Dijelovi natpisa na ulomcima nadgrobnih ploča

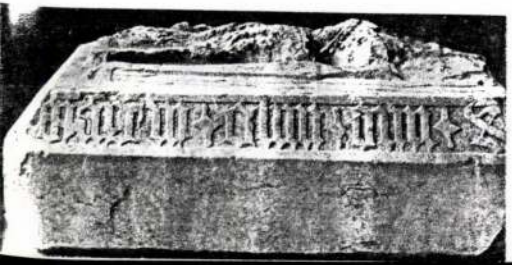

KUNGL György

kiáll. Bp., Francia Intézet, 1992

ism. LÓSKA Lajos: Szellemes szobrok. =
Új Magyarország, 1992. október 5. 9.

2020

KUNGL GYÖRGY
KERAMIKUS-SZOBRÁSZ

EMLÍTIK KIÁLLÍTÁSÁT

MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1995/2, 58

méltósággal és term
panaszkodott, nem j
tirt, noha élete fo
vált. Választott tu
tudott válni kutatá
ta munkájában azt a
lában csak a kivála
volt benne valami m
optimizmus, amely s
dulatot, a csodát,
te vágya, mondjuk:
És noha a körülmény

Kungl György

Példázat a lumbágóról

Be kell ismernünk, most aztán nincs okunk panaszra, nekünk, újságíróknak. Immár nem mondhatjuk, hogy nem kapunk gyors és alapos információkat a kormányzati munkáról, s hogy így nem tudunk megfelelni a hírhozó nemes hivatásának.

Minthogy mi vittük meg a hírt Sárközy Tamásnak, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem professzorának, hogy őt jelölik majd a rövidesen felállítandó gazdasági kodifikációs tanács elnökének. Igaz, nem ez volt a célunk. Eredetileg interjút kértünk tőle a jelölését bejelentő sajtótájékoztató után, ám kiderült, tőlünk tudta meg, hogy ő lesz az elnök. Így aztán – hivatalos felkérése még nem lévén – némileg zavartan hárította el kérésünket.

Mi más juthat erről eszébe a mi kis operettországunkban az egyszerű halandónak, ha nem egy vicc. A férfiról, aki lumbágója múltán azonnal meg akarja hódítani szíve választottját, s a kérdésre, vajon mindig azonnal megkapja-e, amit akar, így válaszol: néha még előbb is, mint akarom.

Igaz, a professzorról a dolgok ilyetén alakulása láttán egyáltalán nem sugárzott az öröm.

(sz)

Továbbra is kilátástalan helyzetben vergődik az energiaszektor

A fogyasztóra 40 százalékos áremelés vár

Nem akarom a magyar áramfogyasztók kedélyeit borzolni, de októberben újabb negyvenszázalékos áremelésre lehet számítani – jelentette ki a minap *Richard Klein*, az energiaprivatizáció során három magyarországi erőműben tulajdoni hányadot szerző német RWE Energie AG igazgatósági tagja. S hogy mennyire kilátástalan a magyar energiaszektor és vele együtt a fogyasztók helyzete, bizonyítja egy adat: vesztesége 1995-ben 2,8 milliárd forint volt.

Amikor az észak-rajna-vesztfáliai RWE Energie AG és a baden-württembergi EVS AG alkotta konzorcium tavaly decemberben megvásárolta a Budapesti Elektromos Művek, az Észak-Magyarországi Áramszolgáltató Rt. és a Mátrai Erőmű kisebbségi részvényhányadát, azzal, hogy 1997 végére – összesen egymilliárd márka befektetéssel – mindhárom erőműben többségi tulajdonhoz jut, annak biztos tudatában szánta el magát erre a lépésre, hogy a befektetése megtérül. A vállalatokat három, legfeljebb öt év távlatában kívánják nyereségessé tenni. És a megoldást nem feltétlenül a fogyasztói árak vég nélküli emelésében látják, bár kétségtelenül számolnak azzal az áremelési mértékkel, amelyre a magyar kormány garanciát vállalt.

Az elmúlt két és fél hónapban a német tulajdonosok tájékozódtak az általuk vásárolt cégeknél, és megállapították, hogy sürgős intézkedésekre van szükség a további veszteségek csökkentése érdekében. Meggyőződésük szerint a gazdaságossági mutatókat jelentősen javítani lehet a Magyar Villamos Művekkel korábban kötött áramszállítási szerződések újratárgyalásával. Magyarán: olcsóbban szeretnének hozzájutni az energiához, hiszen a szolgáltatók önköltségének mintegy nyolcvan százalékát az áramvásárlási költségek teszik ki. Meggyőződésük, hogy az MVM – amint az az ÉMÁSZ említett példájából is kiderül – méltánytalanul sokat kasszíroz az áram eladásából, és ily módon az áramszolgáltatók kárára tesz szert jelentős nyereségre. Az ártárgyalások már a közeljövőben megkezdődnek, erre jogalapot szolgáltat az ÁPV Rt.-vel kötött privatizációs szerződés, amely rögzíti az árameladási árak újratárgyalását.

A vállalatok gazdaságossági mutatóit rontják a megengedhetetlenül nagy hálózati veszteségek is. Az ELMŰ-nél például 16 százalékos a hálózati veszteség, ami nem pusztán műszaki jellegű, jelentős az áramlopás is. Német ésszel gondolkodva, ekkora pazarlás megengedhetetlen bűn, hiszen náluk a hasonló mutató átlagban még az egy százalékot sem éri el! A problémát – úgy vélik – részben új fogyasztásmérők felszerelésével is lehet orvosolni.

A békát – a fogyasztási árak további emelését – talán könnyebb lesz lenyelni, ha az áramellátási rendszerről Magyarországon is áttérnek a Németországban megszokott fogyasztócentrikus szolgáltatásra. A korábbi, már-már hatósági stílus helyett partnerként kívánják kezelni és hasznos tanácsokkal ellátni a fogyasztót. Mit mondhat erre az állampolgár? Valószínűleg azt, hogy ennyi pénzért ez a legkevesebb, amit elvárhat.

A megvásárolt társaságoknál az RWE Energie AG további fejlesztéseket kíván megvalósítani. Kötelezettséget vállaltak arra, hogy a Mátrai Erőmű telephelyén 450 megawattos blokkot építenek, vizsgálják továbbá azt is, milyen lehetőségek vannak Észak-Magyarországon új erőművi kapacitások létesítésére. Az építkezés során számítanak a magyar beszállítókra is. Ennek azonban három feltétele van: ár, minőség és szállítási határidő.

Sz. J.

Elszívás, majd bővítés...

Az Ipartestületek Országos Szövetségének javaslata szerint a privatizációs bevételekből 10 milliárd forintot kellene elkülöníteni a kis- és középvállalkozói projektek támogatására. Emellett 5-600 millió forintra lenne szükség a viszontbiztosítási rendszer kialakításához – mondta lapunk érdeklődésére tegnap *Szűcs György*, az Iposz elnöke a szervezet sajtónapi fogadásán.

Továbbá elmondta, hogy az Iposz január 30-i közgyűlésén elfogadott új alapszabálya szerint munkaadói szövetségeként határozta meg önmagát. Szűcs György kiemelte, hogy reprezentatív felmérések szerint a szövetség 309 tagszervezete mintegy 300 szakmában 120-130 ezer tagvállalkozást képvisel 400 ezer alkalmazottal, 350 ezer családtaggal és 50 ezer fős szakmunkástanuló-állománnyal. Az elnök továbbá kiemelte, hogy sematikusnak tartják azt a kormányzati gondolkodást, miszerint előbb gazdasági szűkítő intézkedéseket alkalmaznak, s csak utána kerülne sor bővítésre, mert elszegényíti a gazdaság szereplőit és kiszívja a forrásait. Az Iposz másik javaslata, hogy a szakmunkástanulókat foglalkoztató vállalkozások részesüljenek 10 ezer forintos adóalapcsökkentésben.

T. B. S.

● A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége szerint fejlesztési projektekre kell fordítani a privatizációs többletbevételeket. Ilyen javasolt projekt a szabadkereskedelmi zónák jogi és gazdasági szabályozásának kidolgozása, a feketegazdaság szürkítése, valamint az ipari centrumok hálózatának kialakítása. A MGYOSZ elkészítette javaslatát a felhasználható privatizációs forrásokról.

● Új piacokon, új termékekkel igyekszik növelni versenyképességét az egyik legnagyobb hazai építőipari vállalkozás, a székesfehérvári Alba Regia Építő Vállalkozó Rt. A tavaly több mint ötmilliárd forint árbevételt produkáló, az ISO 9002 minőségbiztosítási tanúsítvány alapján dolgozó cég a Dél-Dunántúlon és az Alföldön is vállal munkát.

Fantom államtitkárok pedig nincsenek

Minap *Sepsey Tamás* MDF-es képviselő állítása szerint a kormány hét államtitkár és tíz államtitkárnak minősülő szakember részére igényelt bérkeretet, valójában viszont a 17 helyett mindössze nyolcan dolgoznak a Miniszterelnöki Hivatalban (MEH) a fenti beosztásokban. A kilenc betöltetlen státus havi 1 millió 800 ezer forint, éves szinten tehát 22 millió forint. Ki veszi fel ezt a pénzt? Lehet, hogy pénzügyi botrány várható? – tette fel a kérdést a képviselő. *Dr. Kiss Elemért*, a Miniszterelnöki Hivatal (MEH) államtitkárát kérdeztük, vannak-e fantom államtitkárok a hivatalban.

– A félreértést az okozta, hogy Sepsey képviselő úr kérdésére a miniszterelnök úr azt válaszolta, hogy hat államtitkár és csak két államtitkárnak minősülő beosztású szakember dolgozik a hivatalban. E két utóbbi szakembernél a két kormánybiztosra gondolt, ők ennyien is vannak.

– Sepsey úr is nyolc főről beszélt, meg a miniszterelnök úr is. Hová lett a további kilenc, államtitkárnak minősülő személy?

– A lényeg az, hogy 1995-ben az igazságügyi minisztériumi fejezetből a költségvetésben az átvilágító bírók a titkárságukkal együtt átkerültek a MEH fejezetébe. Itt bérkategória a dolog természetéből adódóan nem létezik, ezért az államtitkári körbe tettük be a kilenc bírói státust. Ebből – mint köztudomású – jelenleg hét hely van betöltve, s hogy mikor lesz teljes a létszám, ma még nem tudható. A 17 fős létszám tehát innen ered a költségvetési sorokban. Nincsen tehát átverés, megtévesztés. Egy ésszerű kategóriába soroltuk a bírókat, hisz bérük is az államtitkárokéval megegyezően alakul.

– S mi történik olyankor, ha év végéig is hét marad a bírói létszám? Felosztják közöttük a két üres státus munkabérét?

– Szó sincs erről, ilyet nem tehetünk. Egy érvényes kormányrendelet kimondja, hogyha egy adott évben egy adott feladatot végérvényesen nem töltenek be, az arra eső bért a költségvetési év végén vissza kell utalni a költségvetésnek. Ezt a pénzt tehát másra nem lehet fordítani. A költségvetés tervezésénél viszont szerepeltetni kell, hiszen ha megtervezünk egy feladatot, a hozzá tartozó bérről is előzetesen gondoskodnunk kell. Ezért kellett tehát a MEH idei költségvetésében összesen 17 államtitkár és államtitkárnak minősülő személy részére megkérni a bér-

Önálló magyar gazdaságpolitika: Kossuth-bankó és kamatos kincstárutalvány

Értékálló pénzből kegytárgyakká váltak

Ma, amikor a kormány egyik legfontosabb törekvése visszaszorítani az inflációt arra a szintre, amelyen a választások után átvette, nem árt megemlékezni arról, hogy 148 évvel ezelőtt, az 1848-as szabadságharc idején a *Kossuth Lajos* által pénzügyminiszterként kibocsátott úgynevezett Kossuth-bankók hosszú időre meghatározták az önálló magyar államiság pénz- és adópolitikájának eszmeiségét.

Az 1848. augusztus 12-én kibocsátott kétforintosok, illetve az októberben nyomott egyforintos bankjegyek – amelyeket Kossuth pénzügyminiszterként írt alá – kiadását követően ...

foglal, az ország épségét, a nemzet szabadságát és becsületét meg kell védeni. A rendkívüli költségeket az ország rendes jövedelmei ez idő szerint nem fedezhetik." A továbbiakban Kossuth leszögezi, hogy nem ajándékozásra szólítja fel a nemzetet a rendkívüli helyzetben, hanem „...csak arra, hogy adjon kölcsönt az országnak, tehát önmagának rövid időre kamat mellett, csak annyi kölcsönt, amennyit az ország egy év alatt biztosan visszafizethet." A kamatos kincsjaiban az országban ezüstre beváltott 8 millió forintnyi bécsi bankjegyet és az érte kapott ezüstmennyiséget egyaránt kivonták az országból. A korabeli hírlapokban közzétett árjegyzéknek megfelelően a pénzverési költség levonása után készpénzként fogadtak el mindenféle arany és ezüst ékszert.

A korabeli dokumentumokból kitűnik, hogy Kossuth pénzügyminiszteri intézkedéseinek sorában a következő olyan egy- és kétforintos magyar pénzjegyek

Eltekintve a Kossuth által az 1848-as év őszén kibocsátott fedezet nélküli öt-, tíz- és százforintos bankjegyektől, megemlítendők még az 1849-ben Nagybányán vert fémpénzek. Három címletű fémpénz kötődik a kormányzó nevéhez: az ezüst egy-, három- és hatkrajcárosok. A szabadságharc idején forgalomba hozott bankókat Kossuth a forradalom kirobbanását követően pénzügyminiszterként, 1849-ben viszont már kormányzóként írta alá.

A korabeli és későbbi szakemberek állítása szerint a szabadságharc pénzei jó vásárlóérték-

Művészeti díjak a nemzet ünnepén

Csaknem százan részesültek tegnap elismerésben a Néprajzi Múzeum dísztermében

A szomorkás télutó ellenére fokozatosan benépesült a Néprajzi Múzeum előcsarnoka és első emelete. Tegnap délelőtt itt került sor az idei Balázs Béla-, Jászai Mari-, József Attila-, Erkel Ferenc-, Liszt Ferenc-, Harangozó Gyula-, Balogh Rudolf-, Ferenczy Noémi-, Munkácsy Mihály-, Hortobágyi Károly-, Táncsics Mihály-, Művelődés Szolgálatáért díjak, valamint a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt és a Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt ünnepélyes átadására. Az elismeréseket, köszöntője után, Magyar Bálint kultuszminisztertől vehették át a művészek. A frissen díjazottak közül néhányan elmondták gondolataikat, az elismeréssel kapcsolatos érzéseiket. Így többek nyilatkozott lapunknak Csendes László színművész, Kungl György szobrászművész, Kunkovács László fotóművész, Petőcz András költő.

Csendes László

A Gárdonyi Géza Színház művésze Komáromban kezdte a pályát 1962-ben, és 1983-ig Kassán folytatta. Ugyanebben az évben leszerződött a kecskeméti Katona József Színházhoz, majd a debreceni Csokonai Színház társulatához. Innen került Egerbe 1986-ban, s lett a színház vezető színésze. A Jászai Mari-díj átvételekor a művészt terveiről kérdeztük:

– Elégedett vagyok. Nincs szerepálmom, hiszen szinte minden jelentőset eljátszhattam. Kedvenc szerepeim mind egy-egy korszakot nyitottak és zártak. Csak néhányat közülük: Zsigmond Háy Gyula művében, az Isten, császár, parasztban. Ibsen Kísértetekjében Oswald, Trigorin a Sirályban, Zuboly a Szentivánéji álomban. Voltam Kolhaas Mihály *Sütő András* Egy lócsiszár virágvasárnapjában, és megajándékozott a szerencse Móka szerepével az Énekes madárban. Nagyon szerettem Proctort is a Salemi boszorkányokban, és örökké emlékezetes marad néhány film is, így *Kósa Ferenc* Hószakadása vagy az Erkel Ferenc operájából készült film, az István király. Most Egerben *Bródy Sándor* darabjában, A medikusban Rubin főorvost, a Láthatatlan emberben Attilát játszom. Pesten a Várszínházban szintén orvos szerep jutott *Németh László* Villámfénynél című művében.

Nagyon hosszú ideig személyiségemet igyekeztem az alakokhoz formálni, ma már viszont a szerepeket alakítom magamhoz.

Áprilisban mutatjuk be Egerben a III. Richárdot. Izgalommal és örömmel készülök a nagy feladatra, Richárd megformálására. A szerep tanulása mellett szinte könyvtárnyi irodalmat olvastam el a korról, Angliáról, hogy minél hitelesebben jeleníthessem meg a főhőst.

Ha nem színész lennék, festészettel foglalkoznék. Közel maradnék a természethez.

Kungl György

A képzőművész munkái legutóbb 1993 nyarán hamburgi kiállításuk alkalmával arattak nagy elismerést. A Munkácsy-díj tegnapi átvételekor arról faggattuk a művészt, érez-e különbséget a külföldi és a magyar elismerések között:

– A külhoni kiállítások annyiban érdekesebbek, hogy az ottaniak mit szólnak az alkotásokhoz, mond-e nekik valamit. De a hazai elismerések mégis fontosabbak. A Munkácsy-díj különösen sokat jelent egy magyar képzőművésznek, hiszen szakmai elismerésről van szó, amit a kollégák ítélete alapján kap az alkotó.

– Tervez-e a közeljövőben újabb kiállítást?

– Jelenleg Pécsett dolgozom. Egy bank és egy üzletház építésénél két oszlop és egy szökőkút elkészítése a feladatom, ami teljesen leköti az időmet. Ennek a munkának külön érdekessége, hogy kikerülve az utcára állandóan az emberek szeme előtt van, sőt már az építéskor is számos egyéb építészeti szempontot kell figyelembe venni.

Kunkovács László

A Balogh Rudolf-díjas *Kunkovács László* elmondta, megtisztelő számára, hogy rá gondoltak a díj odaítélésekor, annál is inkább, mivel fiatalabb nemzedékekben is rendkívül sok tehetséges fotós dolgozik. A több mint hetven hazai kiállítást megrendező művész, akinek hét országban is ismerik alkotásait, úgy véli, a fotográfia a vizuális megörökítés alapműfaja. A kiállítás reprezentatív lehetőség, semmi mással nem pótolható. A rohanó világban, amikor a televízió a szotyolozáshoz hasonlóan ejti rabul a nézőt, különösen fontos mozzanat az egy pillanatot magába záró, megkomponált kép előtt megállni, s befogadni a valóság megismételhetetlen szeletét.

A mester, aki a keretezéstől a tipográfiáig maga állítja össze és rendezi meg kiállításait, legközelebb a Vajdahunyadvárában lévő Mezőgazdasági Múzeumban lép alkotásaival a nyilvánosság elé. Az „Élő agrártörténet" címet viselő kiállítás a hagyományos és a jövőben aligha látható munkamódszereket, életformákat mutatja be a bolgárkertészet elfeledett eszközeitől a cséplésig.

Petőcz András

Az idei József Attila-díjasok közül a legfiatalabb az 1959-ben született *Petőcz András* költő. Arról, hogy milyen állomást jelent munkásságában ez az elismerés, a következőképpen vélekedett:

– Nagy örömmel vettem a díjat, úgy gondolom, ez egy majdnem húszéves pályának az egyik állomása, s nagy erőt ad ez az elismerés. A díjat az írói szakma megbecsülésének érzem, súlya, tekintélye van az irodalmi életben. Általában nagyon sokan harminc és negyven év között kapják meg, de újabban eltolódott az életkor. Gyakorlatilag egy kicsit szomorú és furcsa, hogy én vagyok a legfiatalabb József Attila-díjazott, hiszen sok jó szerző van a magyar irodalomban. Minthogyha kevés embert tudnának díjazni. Kevés olyan elismerés van Magyarországon, amire igazán büszke lehet az ember, de a Kassák-, a Graves-díjjal együtt erre mindenképpen az vagyok, jelzik valamiféleképpen azt a sokszínűséget, amire költészetemben is törekszem.

Kunkovács László fotóművész Magyar Bálinttól átveszi a Balogh Rudolf-díjat

FOTÓ: NAGY BÉLA

A „beszélyiró" Petőfi

A hagyaték ismeretlen művet rejtett

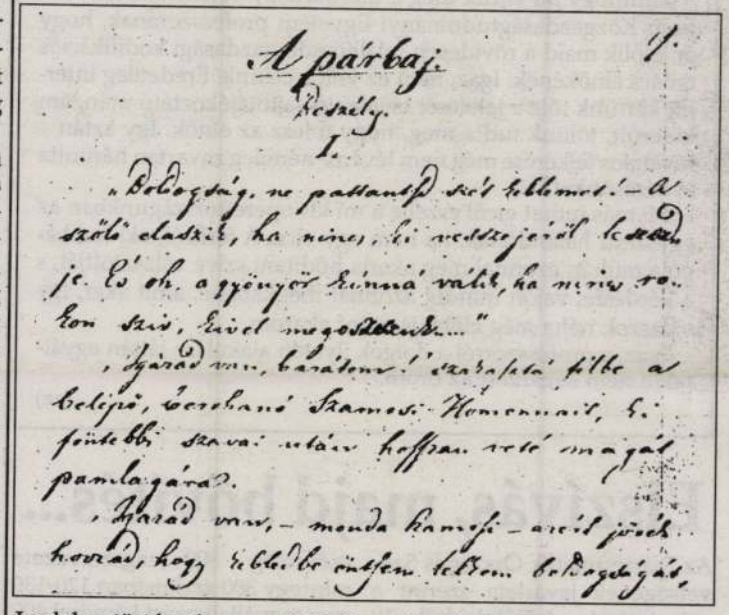

A párbaj.

Beszély.

I.

„Boldogság, ne pattanj szét kebleimet! – a szülő elszakít, ha nincs, ki vesszőjével kergetje. Ó, ah, a gyönyör kínná válik, ha nincs ron[tó] szív, ...vel megosztende..."

„Igazad van, barátom!" szakasztá félbe a beléjön, Szerbandi Szamosi Homonnait, ki[nek] [előt]tebbi szavai utáni hosszan tartó majd[nem] panaszára.

„Igazad van, – monda Szamosi – arról jőtt[ek] hozzád, hogy kebledbe önsúlyom terhem boldogságát,

Irodalomtörténeti szenzációról számol be a most megjelent Magyar Fórum. Az újság eddig ismeretlen *Petőfi*-művet közöl, amely a tudós polihisztor, *dr. Mészáros Vince* hagyatékának feldolgozása közben bukkant elő. A költőnek A párbaj című „beszélye" – *dr. Mészáros Vincéné* és *Mészáros Emőke* jóvoltából – kézirat formájában került a szerkesztőségbe, így a lap fakszimile változatában is közli az írást.

Dr. Szekeres László filológus szerint Petőfi személyes élményeit írta meg az 1839-ben született A párbajban. A kamasz költő szerelemre gyúlt *Csáfordi Tóth Róza* iránt, akinek bájai *Orlay Petrich Somát*, Petőfi barátját, távoli rokonát sem hagyták hidegen. Petőfi hosszú időn keresztül nem tudott szabadulni a Róza-élménytől, bár a leány alig méltatta figyelemre a rivalizáló kamaszokat...

P. Gy.

Hangfogó nélkül című heti rendszerességgel megjelenő zenekritikai rovatunk terjedelmi okokból lapunk hétfői számában jelenik meg.

● Az elmúlt ötven év magyar filmgyártásának legjobbjait, fesztiváldíjas alkotásokat, mozisikereket mutat be az Örökmozgó Filmmúzeum március 14. és április 14. között a Budapesti Tavaszi Fesztivál keretében. A bemutatandó huszonhat alkotás között van Sándor PálN Régi idők focija című alkotása, Gothár Péter Megáll az idő című 1981-es munkája, Szabó István 1966-ban készült Apa című filmje, Fábri Zoltán Körhintája, Jancsó Miklós Szegénylegények és Huszárik Zoltán Szindbád című műve, valamint Enyedi Ildikó Az én XX. századom című filmje.

● Nagybánya művészete címmel nyílik ma 15 órakor kiállítás

Kungl György

Menekülés előre

Múzeumalapító kiállítás

Kezdem az eredménnyel. Szép és intelligens az Iparművészeti Múzeum időszaki kiállítása, a *Kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdió* két évtizedes működését reprezentáló tárlat. Szép, mert az alföldi műhely kemencéiből általában ilyen tárgyak kerültek ki, és volt miből válogatni. Intelligens, mert az eredményt úgy csoportosította *Csenkey Éva* muzeológus, hogy az anyag gazdagnak hasson, de ne fullasztónak, belső logikát kövessen, és ne csak száraz eseménytörténetet. Nagy erények ezek manapság, kontrollcsoportként ajánlom ezt a tárlatot mindazok figyelmébe, akik látták a tavalyi nagy „keresztmetszet"-bemutatókat, a műcsarnoki szobrászatot vagy az üvegét ugyanitt. Szép és intelligens kiállítást nézni mindig öröm. Pozitív kritikát írni – a hiedelemmel ellentétben – pedig finom dolog. Az embernek nem kell tartania a következményektől, de szabadon szárnyallhat a szókincse, illő alázattal szolgálhatja a művészet ügyét, és a kútmérgezésről szóló vádat fölényesen hárítja. De ezt a kiállítást nem lehet ennyivel megúszni. Ugyanis sokkal többről szól, mint puszta szépségről és megnyerő intelligenciáról. Leginkább még egy westernfilm dramaturgiájára emlékeztet.

Expozíció

Azaz a helyzet kialakulása. Valamikor a kék hegyek övezte, ködös hetvenes években, a konszolidáció mélyülésének s egyben pangásának idején, körülbelül akkor, amikor a „három T" már a kultúrpolitika belső készségévé vált, és irányítók, irányítottak meg íróik hozzászoktak a „hivatalosság – félhivatalosság – földalattiság" nagy, szent triaritmiájához, mert idegvégződéseikkel pontosan érzékelték, hogy minek kell kerülnie a Műcsarnokba, minek a Rákóczi úton eldugott Fényes Adolf Terembe, és minek egy finoman figyelt magánlakásba, azaz a „menny – föld – pokol" szerkezet már megbízhatóan, olajozottan működött, igény mutatkozott keresztirányú struktúra működtetésére. Indokolta ezt a művészetet művelők földuzzadt száma, az enyhülés nemzetközi parancsának alkalmazása a kultúrimázsára némiképpen kényes akkori *Magyarországon*, nem utolsósorban pedig a művészetben magában zajló változások.

Ezért született és születhetett meg a szimpóziummozgalom. Azaz olyan képző- és iparművészek laza társulási szervezete, melyet immár nem az „absztrakt-figuratív", „modernista-hagyományos", „kollektivista-individualista" ellentétpárok pallóiból szerkesztett kerítések határoltak, hanem például egy-egy település lokálpatrióta érdeke, például egy-egy nagyobbra vágyó tanácsi politikus szuverénebb mecenatúrája, például egy-egy művészeti ág (ágazat?, műfaj? – akkoriban ilyesmiken vitatkoztak leginkább az esztéták) kiemelkedő önmenedzselési képessége. Vagy éppen a kísérletezésre szánt anyagiak megmozdításának oly fölényes tudása, amelyik fölért egy levegőbe dobott féldolláros olyanforma kilövésével, mintha a pisztoly gazdájának céloznia se kellene, csak füttyentenie és tüzelnie csípőből.

Forrásom az *Alkotótelepek Nemzetközi Tanácskozásának* jegyzőkönyve, melyet 1976-ban rendeztek Siklóson. „Minduntalan felmerül a kérdés a szimpózium értékelése során: megelégedhetünk-e egy-egy ötlettel, vagy ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy befejezett, kiérlelt művet hagyjon hátra a távozó vendég. Tisztáznunk kellene végre... hogy mindkét változat elképzelhető, és köztük valamennyi közbülső stáció is" – írja a dokumentum. Ha pedig a „befejezetlenség" vagy a „közbülső stációk" tolerálása nemcsak elviselt, hanem egyenesen ajánlott az állami mecenatúra mellett működő társadalmi mecenatúrának, akkor a korábban megszilárdult szabályok és a nyilvánosság jól őrzött erődei immár többé nem kikezdhetetlenek.

Enumeráció

Azaz színre lépnek a szereplők, és elindulnak nyugat felé. Volt akkoriban egyszerre és egy időben textilszimpózium Velemben és faszobrász-szimpózium Nagyatádon. Kőszobrász-szimpózium Villányban és acélszobrászati szimpozion Dunaújvárosban. Zománcművészeti szimpózium Kecskeméten és kerámiaszimpózium Siklóson. Ez utóbbi kistestvéreként született meg *Probstner János* vezetésével – és persze Gajdócsy János nagyravágyó, invenciózusan reprezentatív elképzeléseinek köszönhetően – a Kecskeméti Kerámia Stúdió. Eleinte azok mentek oda, akik vagy kiszorultak Siklós kemencéiből, vagy nem találtattak méltónak, hogy fölvételt nyerjenek a sonderstátust kivívó baranyai művészeti élet elitalakulataiba.

Szó mi szó, a hetvenes évek elején senki se gondolta volna – én se –, hogy a láthatatlan forgatókönyvíró ez utóbbi vállalkozásnak szánta a hős szerepét. Probstner jó művész volt, de nem látszott rendkívüli személyiségnek. Mintha hiányzott volna belőle Schrammel Imre se Istent, se embert nem figyelő vakmerősége, mintha nem rendelkezett volna Bencsik István kurucos karizmájával, mintha nélkülöznie kellett volna Szenes Zsuzsa túlfinomult európéer kultúráját. Siklós, Villány, Velem akkori sztárjai az akkori értékrendben a vizuális másképpen gondolkodás bajnokainak számítottak. Mellettük Kecskemétnek amolyan teherhordó, megbízható útitárs szerep szánatott. Eleinte óvodai edényprogram prototípusainak terveivel foglalkozott a műhely. Eleinte csak alacsony hőfokon égethető rakukerámiára futotta az energiából. Eleinte még a föltámasztható népművészeti fazekasság sem látszott délibábnak.

A csapat pedig haladt nyugat felé, nemcsak a westernfilm szabályai szerint, hanem esztétikai értelemben is. A szimpóziumhálózat létesítményeiben stílárisan mindaz kipróbáltatott, ami különben a veszélyek ezer forrását hordozhatta volna. Siklós dicsőségét az *art brut* konspiratív művelése öregbítette. Villányban *land artot* és *pszeudót* próbálgattak. Velemben eljutottak a textil nélküli textilig, a textil abszolút *konceptjéig*. Kecskemét hozzájuk képest – és a hőskorban – nem sokat kavart a löszös talajon. A katalógus kronológiájából kitűnik, hogy időszámításukat leginkább az új kemencék fölállítása határozta meg. És persze az öröm, ha sikerült becserkészni egy újabb országból jövő újabb vendégkeramikust. Az Iparművészeti Múzeum kiállításának egyik legnaivabb és legmeghatóbb kiállítási tárgya az a világtérkép, amelyen gondosan föltüntették a kiskun metropolisba futó valamennyi útvonalat. Jól menő légitársaságoknak is díszére válna a besűrűsödő járatoknak ez a mustrája, skandináv és ausztrál relációban különösen.

Mindent összegezve Probstner és csapata egészen a nyolcvanas évek közepéig, a Nemzetközi Kerámia Stúdió cím elnyeréséig, leginkább tanult és figyelt. A tárlat tanúsága szerint az „inasévekben" is születtek méltó művek. A művészettörténet *utólag* ezeket nagy becsben tartja. Nemcsak a vendégszereplő Schrammel Imre *Lábnyoma* lesz majd ennek a korszaknak fontos dokumentuma, hanem az ausztrál *Alan Watt Törött földformát* és *Tájképet* sejdítő sötéten drámai vágott kőedényei, a német *Vehring* házaspár organikus formákat és archaikus hangulatokat egyeztető *Lovagsisakja* és *Kék hasítású képe* vagy a magyar *Polgár Ildikó* törékeny, égei bájú *Idoljai* is.

Konfliktus

Azaz a kicsiny csapat veszélynek lesz kitéve, és eldől, hogy ki a legény a gáton. Siklós, Villány, Velem nagyhatású küldetése kimúlt a rendszerváltással. Az a sejtelmes, villódzó, sokértelmű szellemi izgalom, amely a pártállam kultúrpolitikai struktúrájában, tehát egy alá-fölérendeltségre épített és tekintélyelvű rendszerben *minden szabály kijátszásával mégis megvalósulhatott*, egyszerre csak elveszítette szexepiljét. „Szabadság" futószámban 1989-től ugyanis esélyesebbek voltak azok a vállalkozások, amelyek az ancien régime-ben kevéssé voltak terhelve az előzményekkel. Amelyek onnan dobbantottak, ahová rangidős kollégáik a rekeszizmukat végsőkig feszítve eljutottak. Például a Na-Ne Galéria. Például az Első Magyar Látványtár. Például a Helyettes Szomjazók.

A félellenzéki szimpóziumrendszer útvonalát eleinte csak az ideológiai terepviszonyok radikális átalakulása nehezítette. Köztudomású, hogy aki nagyon akarta, 1990 után még úgy egykét-három évig, őrizhette az indiánoktól kapott titkos térkép javasolta menetirányt. Úgy-ahogy kiegyezhetett a nép-nemzetiekkel. Úgy-ahogy „helyi szinten" anyagi gondjait megoldhatta a liberális önkormányzatokkal. Úgy-ahogy leszakíthatott innen-onnan nonprofit támogatásokat. Az eredeti terv, a mondanivaló ugyan eltűnt, de a nagy kocsmai verekedésben ez senkinek se tűnt föl. Amikor ledől a söntéspult, a csapos hátából kiáll a kés, és a sarokasztalnál az ászpókert éppen most üti fölül egy royal-flush, nem biztos, hogy a szakácsnő helyesen állítja össze a másnapi menüt.

Mindenesetre tény, hogy a csapat hangadó sztárjaiból menet közben elszállt a kraft. Áldozatul estek helyi intrikáknak. Elvéreztek a pártpolitikai hajtűkanyarokban. Elcsábultak a külföldi galériások vérvörös harisnyakötőitől. A szimpóziumrendszer úgy tűnt el, hogy tetemét nem jelöli sírhant. Még az is lehet, hogy van, aki él közülük. Van, aki a nullára csökkentett múzeumi gyarapítást enyhítendő, mint háztáji vállalkozás vegetál.

Kungl György: Csurunga

De az is tény, hogy a Probstner János vezette kecskeméti nemzetközi kerámiastúdió, ez a kevéssé ideologikus, nyilvánossághoz alig jutó, korábban lesajnált szellemi műhely jutott el a titkos aranyhoz. 1990-ben ugyan – idézem a katalógusból – „A megváltozott politikai helyzetben a Megyei Önkormányzat Közgyűlésének határozata értelmében az NKS-től elveszik a massza- és mázüzemet", de még ugyanebben az évben az egyik vendégművész, Lauren Terreyre, megépíti a kétkamrás, fatüzelésű kemencét, és ezzel lehetővé válik a porcelán helyi égetése. Még ugyanebben az évben külföldieknek önköltséges kurzusokat szerveznek. És még mindig ugyanebben az évben, tehát akkor, amikor mindenki ide-oda kacsint, cserbenhagy és elárul, akkor az „NKS demokratikusan választott művészeti tanácsa a hatékonyság és folytonosság érdekében állandósította tagjait. Megbízást kapott határozatlan időre: Probstner János elnök, Fusz György, Geszler Mária, Kádasi Éva, Kecskeméti Sándor, Lőrincz Győző keramikus művészek és a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat mindenkori képviselője".

A régi csapat szétszéledt. A víz elfogyott, az iránytű elromlott, a nyomok elmosódtak. Probstner csinált magának saját csapatot azokból, akikre biztosan számíthatott az új viszonyok közepette. És akikre számíthat mind a mai napig.

Ilona Romule megalkotta a teáskészlet szatíráját: a csészék össze-vissza dőlnek, a kanna alig áll a lábán, és a desszert leginkább piócákhoz hasonlít. *Josef Kurhajec* francia (?) keramikus patkányoktól kísért halálszelleme ezredvégi „szentsarok", rémületes, vigyori és baljósan fenyegető. *Kungl György Csurungája* maga a kiröhögött tegnap. Mert az még valahogy logikába illeszthető, ahogy a Lenin-büszt megkapja orcájára, mint enyhe kanyarót, a sarlókalapács motívumot. De mit keres a magas tűzű mázon a sok hétpettyes katicabogár? A kecskeméti anyag mindent *tud*, ami a képzőművészet általános válságának idején megszokott és elvárható. De az anyag parancsa, a műkészítés fegyelme, a jól működő kisközösség lendülete miatt ezeket a szokásokat és várakozásokat rendre meg is cáfolja.

A kiállítás „legújabb kori részlege" 1400 Celsius-fokon égetett arany-ezüst porcelán. Olyan csúcstechnológiát tudhat maga mögött, amelyről még a legfölkapottabbak sem mertek álmodni. Olyan frivol és világérzékeny a mondanivalója, mintha a határok már évtizedekkel ezelőtt spiritualizálódtak volna. És olyan tehetségesnek hat, mintha a műhely vezetője mögött fölsorakozott volna az egész magyar elitértelmiség.

Boldog vég

Azaz a történetnek még nincs vége. A katalógus 1995-ös összefoglaló jegyzete azzal fejeződik be, hogy „a városrendezési tervnek megfelelve lebontásra kerül a Kápolna utca 2. szám alatti épület", tehát a kecskeméti NKS produkcióját befogadó ház. Azért állítanak ki az Iparművészeti Múzeumban, mert a vállalkozás szeretne maga mögött egy múzeumot. Mert reméli, hogy az a *húszéves út*, amelybe oly sokan belebuktak, de ők mégis megtették, azt az új típusú liberális-szocialista-nemzeti kultúrpolitika honorálni fogja. Mert úgy tanulta, hogy aki megállt a saját lábán, azt a gondviselés se hagyhatja cserben. Teljesítményük kiváló. Lobbyból jelesre vizsgáztak. Közösségi érzületük hibátlan.

Ennyi értéktől csak a vén, fáradt, gonosz, szofisztikált európai dramaturgia tagadja meg a boldog véget. Én azért még hiszek a westernben.

P. Szűcs Julianna

Az időszerűtlenség erénye

Mit csinál itt Derrida? Amit általában szokott. Szövegeket olvas, a maga sajátos módján. Nem úgy, ahogy az angolszász analitikusok meg a kontinentális hermeneutikusok olvasnak. Hanem – bár a nevéhez kapcsolt terminust ő maga nemigen kedveli – a dekonstrukció módszere szerint. Lebontja és újjáépíti tehát a szövegeket. Megkeresi a szándékolt jelentésük mögött rejtőző, elnyomott vagy éppen előfeltételezett jelentésüket. Furcsa szöszmötölés ez, amelynek nyomán megkérdőjeleződnek a begyakorlott olvasatok, felfordul a meggyökeresedett hagyomány.

A szövegek, amiket itt olvas, Marx szövegei: *A kommunista kiáltvány*, a *Louis Bonaparte brumaire tizennyolcadikája*, *A német ideológia* meg *A tőke*. A kísérteteket – a szellemeket, a lidérceket és a fantomokat – keresi mindegyikben. *A kommunista kiáltványból* a láthatóvá vált láthatatlan létezőt, a kommunizmus kísértetét idézi meg. A *Brumaire-ből* az élők agyára nehezedő holt nemzedékek kísértetjárását büvöli elő. *A német ideológiából* kísértettani térképet szerkeszt. *A tőkéből* az érték, a titok, a rejtély, a fétis és az „ideologikus" kísérteties fogalmi láncolatát fejti fel.

Marxot olvasni és a marxizmust bűvölni – közvetlenül ezerkilencszáznyolcvankilenc után? Nyolcvankilenc, úgy tudjuk, a liberalizmus világraszóló győzelmét hozta el, mi okosat mondhat nekünk a legnagyobb múlt századi antiliberális?

Derrida azt feleli, ez a látszólag idejétmúlt szerző éppenséggel véresen-kegyetlenül aktuális. Tudjuk, nem tudjuk, akarjuk, nem akarjuk: Marx örökösei vagyunk valamennyien. A marxi szövegeket újraolvasni: nem öncélú tudós-filozofikus kísérlet, hanem komoly felelősségvállalás dolga. Éppen nyolcvankilenc teszi azzá. Merthogy nyolcvankilenc egyfelől nem hozta el a liberalizmus önreflexióját, másfelől pedig a lehető legtökéletlenebb világot a lehető legtökéletesebb világként akarja feltüntetni.

Anti-Fukuyama

Hogy nem hozta el a liberalizmus önreflexióját, azt az uralomra jutott liberális beszéd színvonala – értsd: színvonaltalansága – mutatja. Ez a beszéd ugyanis nem egyéb vulgárliberális fecsegésnél. A legékesebb példa rá a japán–amerikai politológus, Fukuyama gyorsan világhírre vergődött sikerkönyve, ez a szellemes, mégis felszínes, művelt, mégis lapos vitairat.

A *Marx kísértetei*, első szinten, voltaképp felelet: *A történelem vége és az utolsó ember* kihívása nyomán fogalmazott nagyszabású válasz. Derridának, nyilvánvalóan, lesújtó véleménye van Fukuyamáról. „Mediatikus hűhóval" körülrajongott könyve, mondja, igazából tünet: a „következetlenségükkel" és „meghökkentő primitivitásukkal" előtérbe tolakodó brosúrák jellegzetes darabja csupán. Nyelvében „okoskodóan naiv", retorikájában „obszcénul eufóriás", szerkezetében „inkonzisztens", érvelésében „zavarosan ingázó".

A győztes újkapitalizmus apológiáját zengve evangéliumot hirdet: a liberális demokrácia és a szabad piac szövetségének végső győzelmét jövendöli. Hogy a megfogalmazott „jó hír" minél hihetőbb legyen, megkettőzi az érvelését: az „anyag" magyarázatot „szellemi" magyarázattal egészíti ki. Az Igéret Földjét elhozó liberális állam nem csupán materiális okokból: a gazdasági racionalitás szükségletei nyomán köszönt be majd. Eljövetelét immateriális ok: az emberi elismerés utáni vágy – a platóni thümosz – is szükségszerűvé teszi. A Fukuyama-féle liberális demokrácia, így Derrida, fantomalak: egyszerre tényleges realitás és valóságon túli eszme. Fukuyama bűvészmutatványt mutat be tehát: egyik kezével történelmi-tapasztalati eseményekre, másik kezével történelem feletti, tapasztalaton túli eszmékre mutat.

A bűvészmutatvány célja, hogy elleplezze a kapitalista valóságban működő tényleges rosszat.

Merthogy a kapitalista valóságban – hiába nyolcvankilenc öntudatosan harsány diadalkiáltása – burjánzik a *rossz*. Fukuyama evangéliumi üzenetét Derrida – az apokaliptikus hangnem egykori kritikusa – apokaliptikus vízióval cseréli fel. Semmiféle haladás sem feledtetheti, mondja, hogy a földön még soha ennyi embert, asszonyt és gyermeket nem tettek szolgává, nem éheztettek és nem pusztítottak el, mint manapság. A liberális demokrácia működésképtelen, egyébként pedig apró sajkaként hánykolódik csupán a világkapitalizmus gonoszan háborgó tengerén.

Liberális demokrácia? A választói képviseletet és a parlamentáris életet persze, mindig is számos társadalmi-gazdasági mechanizmus hamisította meg. Az újdonság a – techno-tele-mediatikus apparátusok irányította – nyilvánosság átalakulásában van. A médiahatalom a politikust megfosztja legitim hatalmától: a televizuális retorika színpadának marionettfigurájává torzítja. Egybeépül a politika kultúrája, a tömegközlés kultúrája és a tudományos-akadémikus kultúra: közös apparátusaik egyszerre teszik lehetővé és egyszerre veszélyeztetik a demokráciát.

Világkapitalizmus? Az általa meghatározott rend súlyos konfliktusok sorára épül. Az új technológiák korszakában kialakul az új, minden korábbinál riasztó munkanélküliség. A hajléktalanok, a menekültek és a hontalanok tömegei rekednek kívül a demokratikus intézményeken. A világkapitalizmus régiói között kíméletlen gazdasági háború dúl. Nem sikerül úrrá lenni a liberális piac belső ellentmondásain. A külső adósságok terhe éhségre és reménytelenségre kárhoztatja az emberiség jelentős részét. Virágzik a fegyveripar és a fegyverkereskedelem, terjednek az atomfegyverek. Archaikus eszmék vezérelte etnikai háborúk robbannak ki. Növekvő hatalmat élveznek a maffiák, a kábítószer-konzorciumok és az egyéb kapitalista fantomállamok. Súlyos válságba jutott a nemzetközi jog és a nemzetközi intézmények rendje.

Melyik Marx?

Derrida kísértetet idéz meg tehát: Marx szellemalakját. Az a kérdés csupán, melyik Marxét.

Mert Marxból, tudvalévő, több is van. Mint a tizenkilencedik század reprezentatív alakjából, kettő bizonyosan. A száraz pozitivista tudós az egyik, a lelkesült romantikus történetfilozófus a másik. A pozitivista tudós tényekkel operál és szükségszerűségeket bizonyít, a romantikus történetfilozófus erkölcsi tételezéseket fogalmaz meg és politikai cselekvésre szólít fel. A tudós a történelmi determinációtannal, a történetfilozófus az „emberi lényeg" fogalmával támasztja alá az antikapitalista álláspontot és vetíti előre a posztkapitalista perspektívát.

A helyzet e tekintetben egyértelmű. Derrida Marxa nem a pozitivista-szcientista, hanem a romantikus-eszkatologikus Marx. A „szaktudós", úgy látszik, végképp múlt századi árny marad tehát, a „történetfilozófus" szelleme azonban felélesztheto. Derrida a „messiásit" nevezi a marxi örökség eltörölhetetlen és el nem törlendő jegyének. A marxizmus az ő számára nem metafizikai rendszer, történelmi materialista módszer vagy mozgalmi ideológia: a világkapitalizmus valóságával szemben radikális kritika. A Marx-olvasata nyomán meghirdetett „új Internacionálé" pedig nem nemzetközi munkáspárti szervezet: a kortársi világállapot bírálatának „ellenösszeesküvése".

Az antikapitalizmus pátosza, persze, nála már nem párosulhat határozott posztkapitalista perspektívával. Innen a kapitalizmuskép *rezignált* radikalitása és a Marx-kép *posztmodern* jellege. Nekünk ez a világ adatott, amelyik olyan, amilyen. A marxista beszédre épített messianisztikus társadalomszervezési kísérlet elbukott, mi mégis valamennyien az örökösei vagyunk, jelenti ki az egyik Derrida emelkedett hangon. Miközben a másik Derrida – a finom elemzésekben bővelkedő könyv talán legfinomabb elemzésében, *A tőkét* kommentálva – jól tudja: az áru maga teremti az értéket, amelyet megsemmisít. Igen, a kiteljesedett árutermelés világában például a műalkotás is áruvá válik. De, másfelől, éppen az áru hozza működésbe magát a művészet elvét is. Vagyis: a modern polgári világ meghaladhatatlan, bírálni lehet is, kell is, továbblépni rajta lehetetlen.

Nietzsche felől olvasott Marx ez. A modernitás meghaladhatatlanságának tapasztalatával terhes – posztmodern – modernitáskritika.

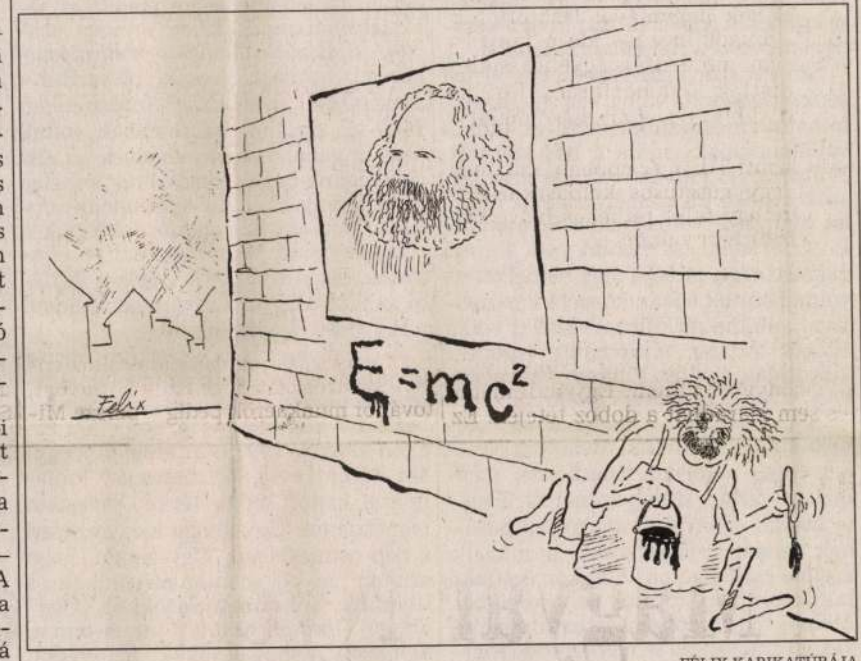

FÉLIX KARIKATÚRÁJA

Ami történt

Dühödt demokráciakritika, szenvedélyes antikapitalizmus, kihívó baloldaliság, büszkén – az „időszerűtlenség politikai erényeként" – vállalt Marx-befolyás. Figyelemre méltó egyveleg. Összetevőit, mondjuk, a hazai palettán, külön-külön sem igen illő vállalni, az eszmei szobatisztaság hiányának vádja nélkül legalábbis. Itt viszont nem valamiféle eszelős populistától vagy lábszagú tahótól kapjuk meg mindezt: a kortársi nemzetközi szellemi piac vezető sztárfilozófusainak egyikétől.

Mi történt?

Derrida pályáján voltaképp nem sok. Képeslapgyűjteményének háziszentjei közül, Nietzsche, Freud és Heidegger után, Marxról is önálló portrét készített. A modernitás – és a metafizika – legfontosabb bírálóinak immár együtt az arcképcsarnoka.

A szellemi divatok színpadán sem sokkal több. A hetvenes évek közepétől a kilencvenes évek elejéig, Szolzsenyicin *Gulágjától* a Fukuyama-féle történelem végéig, nem illett baloldalinak lenni. A kilencvenes évek közepétől, Derrida Marx-könyvétől talán most kicsit majd megint az lesz.

Nálunk pedig? A bizantin államvallássá kövült marxizmus–leninizmus díszleteinek lehulltával felszabadultan ismert önmagára minden filozófus szereplő, az analitikus, a hermeneutikus meg a posztmodern egyaránt. Marx és a marxizmus ügye azóta legfeljebb – korábban kiadatlan – történeti érdekességű dokumentumok megjelenése nyomán kerül elő. Derrida provokatív tanulmánya esetleg most föloldhatja az anatémát.

Politikai robbanóanyagot nem rejteget, szellemit viszont igen.

(Jelenkor Kiadó, 1995)

Perecz László

A regényírás erdejében

Semprun kudarca

Hogy a dolgok közepén kezdjük: Jorge Semprun legutóbbi prózakötete, az *Írni vagy élni* lehangoló olvasmány. Példaértékűen bizonyítja a szomorú tényt, hogy a legjobb képességű regényíró is mennyire tehetetlen, amikor elfogy a nyersanyaga, a fikciót tápláló élményvilága. Közben a

utáni Spanyolországban a szociáldemokrata kormány kultuszminisztere lesz. Most, öregkorára újból csakis író.

Brutális kérdést kell feltennünk: voltaképp miért írta meg ezt a könyvét Semprun? Hiszen új élményt és információt itt alig kapunk, mindent olvastunk már. A gyermekkort, a család menekülését a spanyol polgárháború után. Az ifjú Semprun intellektuális

hetvenedik életévén túli regényírót? Kivétel persze akad, például a nagy varázsló, Thomas Mann, aki hetvenhárom éves korában fejezi be a *Doktor Faustust*.

Ámde manapság? Régi kedvencünk, a megöregedett Joseph Heller *Záróra* címen nemrég adta közre *A huszonkettes csapdájának* folytatását. Magyarul is

vitatkozni az irodalomban, szorgalomról nem. Umberto Eco a mai világirodalom legtermékenyebb szerzőinek egyike, és minden műfajban értéket alkot. Az akadémiai irodalomesztétika felhőkakukkvári nyelvén is tud beszélni, ha úgy akarja. Ámde ritkán akarja, többnyire ragyogó esszéműfajban fejezi ki magát.

Magyarul most megjelent könyve, a

paradoxonokkal és viccekkel keveri, úgy csillog, mint legjobb könyveinek legjobb lapjain a néhai Szerb Antal. Mindeközben a regényesztétika legnehezebb kérdéseit vizsgálja. Ilyen például a „gyors" és a „lassú" elbeszélés ellentéte, amelyik a regény írójának és olvasójának egyaránt sok gondot okoz. Közismert, hogy Proust egyik első kiadói lektora, művelt irodalmi férfiú,

Ácsi, önzetlenség

Körkérdés az önkormányzatokhoz: mennyivel próbálnak enyhíteni a szülők iskolakezdés előtti anyagi gondjain?

– Szegény falu a miénk – sajnálkozik az egyik polgármester. – Alig telik valamire. De ugye, a gyerekek mindenek előtt... 500–500 forintot kaptak fejenként.

Szép. Még akkor is, ha az állam kilencszázat küldött.

(t. o.)

Helyi képviselő fogad

Ma délután *önkormányzati képviselő* tart fogadóórát *Egerben, a Remenyik Zs. úti óvodában.* 16 órától *Gálfi Antal* városatyát kereshetik fel az állampolgárok.

Nyugdíjasoknak

Díszkutat avattak az egri dohánygyárban

Százéves az egri dohánygyár. Ebből az alkalomból rendhagyó *Philip Morris Napot* rendeztek szombaton a nagymúltú cégnél. Ennek keretében délután a gyár udvarán egy *díszkutat* avattak.

A *Kungl György* szobrászművész által pirogránitból formált műalkotással – amelyet a pécsi *Zsolnay Porcelángyárban* mázzal láttak el – a száz év tiszteletére maradanó emléket állítottak.

Az eseményen ünnepi beszédet mondott *Francisco Lopez*, az *Egri Dohányár Kft. ügyvezető igazgatója*, majd *Simon Mihályné* nyugdíjas – aki több mint négy évtizeden át dolgozott a gyárban – avatta fel az alkotást.

Úgy járt a lába, mint a motolla

Nyenyere , summásdalok, patkaporos báli nóták

A hétvégi népdalverseny szünetében az *Ámáré Sáve* együttes olyan talpalávalót játszott, hogy a zsűri döntésére váró *együttesek táncra kerekedtek.* Még a sokszoknyás, idős nénike is kipenderült a széksorok közé. Igazi *cigánytáncot* is láthattunk. A kannán ütemet verő férfi társának dobta hangszerét, s beszállt a táncba. *Úgy járt a lába, mint a motolla.* A *nyírmihálydi együttes* (magyar neve: *A mi fiaink*) közösségük *zenei örökségét adja tovább.* Szerelmeikről, bánataikról, álmaikról énekeltek a *kannával, fateknővel, gitárral* kísért, anyanyelvükön megszólaló dalaikban. Fergeteges szereplésükkel a *közönség díját nyerték.*

nyarú sorsuk feletti bánatát fejezte ki.

Szólistaként a kazincbarcikai *Kapitány Mária* vitte el az első díjat kesergőivel. Három debreceni főiskolás lány, az *Iringó Citeraegyüttes* tagjai nyertek a hangszeres kategóriában. *Dunántúli és bánáti zenét* játszottak, melyet tanítványaiknak is továbbadnak.

A kunszentmártoni *Balla Tibor* öregektől tanult tekerőn játszani. Hangszeréből saját gyűjtésű *lassú és friss csárdás, ugrós táncok* szólaltak meg. *Nyenyeréjének* zenéje egykor kedvelt volt a *patkaporos bálokon* is.

– A hetvenes években felfutóban volt, divattá vált az amatőr népművészeti mozgazoroknak. A hetvenes években a *népművészeti mozgalom lázadás volt* az uniformizált kultúrával szemben. Őszinte produkciók születtek, óriási volt a *zene,* a *tánc* élménye, lendülete. A mai közhangulat szerint nincs akkora érdeklődés, pedig *növekszik a számuk.*

– Lekopott a divat róla, *tartalmas zenévé* vált – feleli a zsűri elnöke.

– Zeneiskolában, tanfolyamokon is tanulható részévé vált a magyar kultúrának – mondta *Fajcsák Attila*, a népművészet mestere, zsűritag.

– Milyen színvonalúnak ítélik a 17 együttes szereplését?

– Országos *jó átlagúnak.* Örömmel vettük a *jól összeállított népzenei anyagot, az él-*

A hatvani irodavezető és az intrika

Csak a tényeket igazolták a rejtélyesen szerzett dokumentumok

(Folytatás az 1. oldalról)

Könnyen elképzelhető, hogy az eset (*amely, mint alább kiderül, a „nagyobb a füstje, mint a lángja" kategóriába sorolható*) elsikkadt volna a többi – ki tudja, milyen motivációk alapján –, feltételezésekre és szóbeszédekre épített, ám tényekkel soha alá nem támasztott többi história között, ha... Ha a városban egy másik téma nem kerül az érdeklődés középpontjába. Nevezetesen: *az építési területet kereső benzinkút ügye.*

Köztudott, hogy *két multinacionális cég verseng* a diszkont áruházak melletti telekért; a *Schell* és a *Total* egyaránt 25-25 millió forintot kínált érte, ami a korábban *megállapított ár*

lanról szól. Ennek értékesítését ütötték nyélbe *1995. március 27-én* egymilió 285 ezer forintért, amely összeg 20 százalék forgalmi adót tartalmaz.

Adatközlőm – túl azon, hogy szerinte elpotyázták az önkormányzati vagyont – a következőket is sérelmezi: miként lehetséges, hogy a törlesztést igen kedvező kondíciókkal határozták meg, ami *negyedévenként 17 ezer 500 forint befizetését jelenti – 22 év alatt.* Úgy véli, amikor a Provízió nem sokkal korábban kibérelte a területet, már tisztában volt azzal, hogy a magánosítás elérhető közelségbe került, s ő majd – bérlői jogviszonyánál fogva – vételi előjogot élvez... De ugyanez miért nem vonatkoz-

– Minden jogszerűen történt – jelenti ki gyorsan, mint aki már várta a kérdést. Kiszól, s a munkatársai rögvest hozzák az iratokat. Hiába mondom, hogy számomra nem kell bizonyítania az elhangzottakat, ő ragaszkodik a hivatalos papírokhoz.

– Ha önkormányzati lakásban élnék, nem vásárolhatnám meg csak azért, mert a polgármesteri hivatalban dolgozom? – tárja szét a kezét. – Az említett területtel is ez a helyzet. 1993-ban meghirdették, mégpedig a *Heves Megyei Hírlapban. Egyedüli jelentkezőként* vette bérbe a Provízió, határozatlan időtartamra. 1994 nyarától lehetett megvásárolni, s ez 1995-ben megtörtént. Ami a *részletfizetési*

A FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA KIÁLLÍTÁSA A BUDAPEST GALÉRIA LAJOS UTCAI KIÁLLÍTÓTERMÉBEN
1991. XI. 28–1992. I. 15.

A KIÁLLÍTÁS RÉSZTVEVŐI:
Beöthy Balázs • Bukta Imre • Elekes Károly • Gaál József • Gábor Imre • Gerber Pál • Gerhes Gábor • Krizbai Sándor •Kentaur Erkel László • Kungl György • Nagy Árpád Pika • Pereszlényi Rolland •Rácmolnár Sándor •Roskó Gábor • Szurcsik József • Vámai Gyula
Blokk Csoport: Sebestyén Zoltán, Kopasz Tamás, Katona Zoltán, Nayg István, Palkó Tibor

KIÁLLÍTÁSKONCEPCIÓ:
L. MENYHÉRT LÁSZLÓ
(TÁMOGATTA A MAGYAR HITEL BANK „MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNYA")

MEGNYITÓ
ROSKÓ GÁBOR, L. MENYHÉRT LÁSZLÓ
(KÖZREMŰKÖDÖTT: VASVÁRI BÉLA)

TÁMOGATÓK:
MŰVÉSZETI ALAP,
MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK

GRAFIKA:
ELEKES KÁROLY

KUNGL KONRÁD, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950
KUNGL KONRÁD, gyári segéd, edényesztergályos, 1898-1900
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KUNGL MÁRTON, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950 közt
KUNGL MÁRTON, edényfestő 1893-1898
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1850-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KUNGL ROZÁLIA, kerámiagyári dolgozó

Akik rovid ideig dolgoztak a gyárban azokról kevés az adat, de hiteles anyakönyvi bejegyzés bizonyitja, hogy Kungl, mint gyári napszámoslány szerepel az anyakönyvi bejegyzésekben házasságával kapcsolatban. 279.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlódi kőedénygyár /1868-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KUNGL TERÉZ, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950
KUNGL TERÉZ, gyári munkásnő, +1912
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1865-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KUNGL György

NAGY Zoltán: Lenni vagy nem lenni :
Fiatal képzőművészek a budai Várban. =
Új Magyarország, II.évf. 18.sz. 1992. január 22.8.p.

Bp., MNG, Studio'91, 1991

Zoltai neve felszínrejutásával anyagiakban is erősödött. Ez hozta magával, hogy megjött a kedve egy kis körültekintésre is az országban. 1887 januárjában *Laky Imre* barátjával megnézi Budapestet és ugyanazon év nyarán Máramarossziget re látogatott el. Itt megtekintette az aknaszlatinai sóbányát és a vidéket is. Útjáról színes leírásban számolt be édesanyjának.

A komoly előretörekvés, a kitartó munka végül is meghozták a kívánt eredményt. A város előljárósága — tisztikarában eléggé nélkülözve a tudományos hajlamú férfiakat — felismerte a fiatal ujságíróban rejlő értéket és ismerve az ujságírói pálya akkori bizonytalan, kanyargós útjait, Zoltai Lajosnak igen szerencsésen a hóna alá nyúlt.

KUNGL György

Garibaldi ágyuja lő, mázas samott, 1991, 23x49x3o - 91. 8. 6o

Új Müvészet

Új Művészet

KUNGL Gyöngy

91 5. 16
6. 34
7. 54
8. 59-60
11. 36

Új Művészet

WEHNER TIBOR:

Létmotozások

A történet valahol itt kezdődik, a történet valahol itt véget ér. Az itt: a helyszínek. És a helyszínek: a város, a mozi, az autóbusz, az eszpresszó, és valamifajta természetkivágat; a felhők alatti táj. Vannak tehát helyszíneink, élettereink, színtereink: *Kungl György*, a zsámbéki keramikus elénk tárja a lehetőségeket, amelyek — úgy tűnhetnek — korlátlanok és totálisak.

Annyi mindenről beszélnünk kellene a Kungl-kerámiák kapcsán: a dísztárgyfunkció ellehetetlenüléséről, a műfajhatárok elévüléséről, a szobrászati és a festészeti tendenciák megerősödéséről-újraéledéséről, a nyelv — a szórend, a nyelvtan —, a szabályok megváltozásáról, a műalkotás-létezési szisztémák módosulásáról, az új szándékok megjelenéséről. Mondhatnánk: ez a kerámia már nem az a kerámia, ez a művészet már nem az a művészet. Az alkotások festményszerűekké és szoborszerűekké váltak — festmény-mivoltukban bizonyára kerámiaszerűek lennének —, és nem tartalmi és formai kategóriáknak engedelmeskednek, hanem életérzéseknek, hangulatoknak, benyomásoknak, egy szemléletnek. Néhány esetleges pillanatnak, letűnt-kiteljesedett megérzésnek, futó megilletődöttségnek. Így hát arról is beszélnünk kellene, hogy a kifejez, a kimond, a megjelenít helyett a van van. A létezést nem külső eredetű látszatkényszer indokolja, hanem valami belső eredő, s formáit, alakját, céljait önnön létezésmódja dirigálja és hordozza. Ne műalkotásokként elemezzük tehát a Kungl-kompozíciókat: a művész — milyen elaggott üres már a szó, a kifejezés: művész —, illetve a keramikus új világot teremtett, új tárgyakat, új természetű objektumokat hozott létre, amelyek immár öntörvényeik szerint egzisztálnak. A műalkotások vizsgálati szempontjai a mű és a valóság konfrontációja által kreálódtak a hagyományos esztétikák rendszerei, elvei, megszokásai szellemében. Ám a mű függetlenítette magát a valóságtól, a valóságáttételektől: a valóság szerves része lett. Már nem ütközőpont. Vagyis valószínűleg úgy kell szemlélnünk e kerámiákat is, mint egy hegyet, mint egy hétköznapi jelenséget, mint egy elsuhanó sportautót.

No persze, a nézőpont igencsak fontos: meg kell figyelni, hogy a dolgokat — és kerámiáit — a művész milyen nézőpontból szemléli, s megfigyelni, ahogy mi szemléljük a művész nézőpontját. A mi nézőpontunk szemlélésének, megfigyelésének lehetősége további megfigyelések önzetlen lehetőségét kínálja fel. Így kontrollálható megállapításunk igazságtartalma: zártak és nyitottak Kungl György művei, valami dobozszerűség és valami megfoghatatlan szabadságérzet lengedezi át az alkotásokat; egyrészt leskelődhetünk, bekukucskálhatunk, másrészt lépéseket tehetünk a térhatárok kitapintására, megkísérelhetjük a bűvkörbe való kerülést, illetve a bűvkörtől való szabadulást. És vannak még itt részletszépségek is — a színekről, a halvány, pasztellszínekről külön kellene értekeznünk —, vannak még itt jótékony kis torzítások — kiemelések és háttérbe szorulások-szorítások —, vannak létmotozások, és persze szomorúságok a képek és a terek, a domborművek és a térszervező objektumok erőterében.

Kungl György zsámbéki keramikus — aki a nyolcvanas évek közepe óta jelentkezik alkotásaival a magyar, képzőművészetinek nevezett életben — 1992-ben nagyon gyors sebességre kapcsolt: Párizsban önálló kiállítást rendezett, Pécsett díjat nyert a kerámiabiennálén, a budapesti Várfok Galériában új kollekciót mutatott be, és felvonultatta műveit a svájci Nyon porcelánbiennáléján is. Szeptember utolsó hetétől a Francia Intézetben tárja elénk szomorú, szép létezésmódokban villódzó alkotásait. A Duna-parti új épület galériájában rendezett kiállítás megtekintése után ne csodálkozzunk azon, ha hazafelé ballagva azt látjuk, hogy James Dean — Kungl György hosszú évek óta vissza-visszatérő hőse — a Széna téren felszáll a Zsámbéki-medence felé kis késéssel induló — Budakeszi, Tök, Perbál megállóhelyekkel igen pontosan lokalizálható — távolsági autóbuszjáratra. A Porschékkal ugyanis mások száguldoznak már régen.

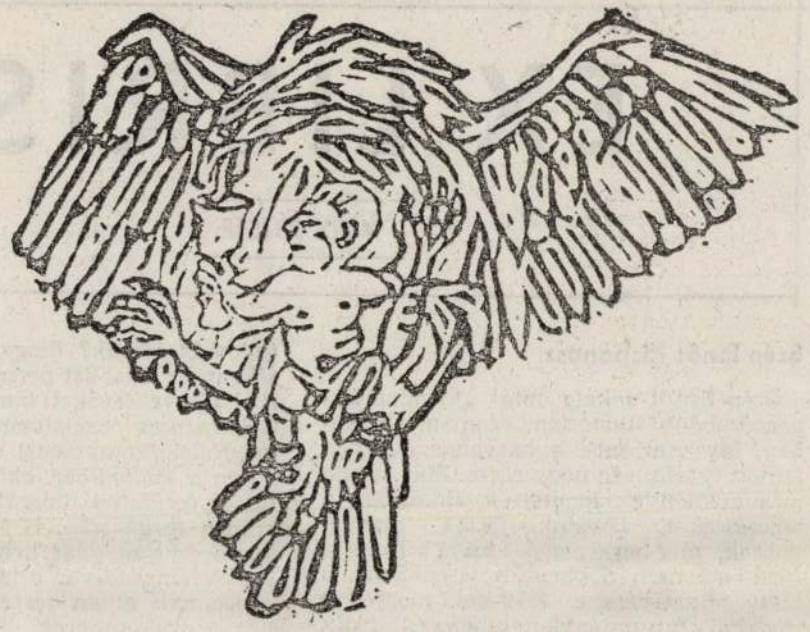

Kungl György rajza

**Elhangzott 1992. szeptember 21-én, a budapesti Francia Intézetben, Kungl György keramikusművész kiállításának megnyitásán.*

KUNGL Gyögy

ÉS 1992. 22. 9 13.

EX LIBRIS

MARX JÓZSEF

Szép Ernő: Kispanasz

Szép Ernőt sokáig, mint „jó minőségű panaszkodót" tartottam számon. Gondolom, így volt vele a hatvanas években felnőtt értelmiség nagy része. Más korok, más eszmények hevítették akkoriban a bölcsészeket. Divatok jöttek, divatok múltak, míg egy „szép napon" Tandori Dezső rá nem döbbentett Szép Ernő, a költő jelentőségére. 1979-ben megjelent irodalmi tanulmánykötetében, *A zsalu sarokvasá*ban tündöklő elmeéllel mutatta ki a csilingelő „veréb-cinke-tűnéses" versekből az *„érdekesebb* Szép Ernőt" is, aki — szerinte (s ez a fogalom a hetvenes években kulcs a művészethez) — clown, aki a „legnagyobbak közül való".

A költői szem éppenséggel azt vette észre, ami miatt a kényelmetlen Szép Ernőre ráaggatták a „sírós" közhelyeket: „kirí" korából, és ha verse nem is olyan „jól megcsinált", mint Babitsé vagy Kosztolányié, akkor is modernebb. Így summázza Tandori Dezső Szép Ernő-élményét: nem tartozik ugyan a *Nyugat* legjobbjai közé, más, „hangjának meg nem bicsakló pillanatai azonban közelebbről szólnak hozzánk, mítosztalanabbul, mint Kosztolányié, Adyé, Babitsé".

Ady és Kosztolányi neve most sem me-

tudományoknak? (hogy mennyire jelentékeny az írás, azt persze nem tudhatom: lásd a következőket) kimondja: „napjaink tudományos irodalmának »megcélzott« (megfelelő/kompetens) olvasója kizárólagosan a *szakember*, aki ugyanazon a *kutatási területen* dolgozik, mint ahová a szóban forgó írás is sorolható". Vagyis lenne ezer magyar hermeneuta? Aligha. De szerencsére van a tudományos művek olvasóinak olyan része, amelynek „tagjait a szakemberek szűkebb csoportja persze nem tekint kompetensnek", de ők is „a szóban forgó művek legitim, még ha »alacsonyabb rangú« befogadóinak számítanak". Vagyis lehetséges, hogy a mű eszméje koncentrikus körökben, a „megértés" torzulásainak hullámverésében, tovaterjed. S ekkor az univerzális vagy történeti hermeneutika politikai kérdéssé válhat. Különösen úgy, ahogy Márkus György engedi meg magának a marxizmussal való viszonyát: „fenn kívánom tartani a termelés marxi paradigmáját, *elfogadva:* azokat a historicista-relativista, sőt — ha úgy kívánják — »decizionista« következményeket, amelyek — nézetem szerint — elkerülhetetlenül adódnak belőle".

De az ideológiai következmények még

tási hiba), mégis beépülni látszik a politikai gondolkodásba. A kormány — gondolom, ünneplik taktikai érzékűket — az abortuszról „mellékesen" beszél az élethez való jogról beterjesztett törvény kapcsán. Továbbá mossa kezeit, mint Pilátus, mivel javaslata duplafedelű. Az egyik változat mintha a magzatvédők szája íze szerint való lenne, a másik meg tetszhetne akár Kis Jánosnak is. Az a gyanúm azonban, hogy a kormányjavaslat előterjesztői két szék között a földre fognak esni, mivel látniuk kell majd, amit Kis János eleve felvetett: a vallásetika és a jogfilozófia párhuzamosai még a végtelenben sem találkoznak. Egy köztársaságban azonban talán nem is az a cél, hogy jól-rosszul egymáshoz hajlítsuk őket. *(Cserépfalvi, 1992. 236 old., 299 Ft.)*

Szepesi Attila: Himnusz a varjakhoz

Két arckép. Az egyik 1970-ből, az első kötet, *Az üveg árnyéka* hátlapjáról, a másik a mostani, a *Himnusz a varjakhoz* című kötetről. Eltelt több mint húsz év. A szakáll őszbe csavarodott, a szemet domborított üveg korrigálja, de maradt a kockák iránti rokonszenv. Ott a sál, itt az ing. S maradt a gerinc, az egyenes, maradt a tartás: kevés verssel sokat mondani, viselni a fényszórókon kívül maradt pálya minden keserűségét. És előnyét.

Miért mondom előnynek? Volt a köpönyeg: József Attila, és utána költőnket már senki más nem kísértette meg. 1970-ben írta: *„Kevés a sejtés Ellebeg / Mállik Csak a nehéz anyag van / Belső fölismerésemet / a szétfoszlót kinek mutassam? (Az álom kevés)* Ezt többet már nem kérdezte: tudta, van közönsége, még akkor is, ha pódiumokról ritkán ropog-

vezhető kis gyűjtemény, s a legterjedelmesebb „vers", a Fekete farsang, négytételes, prózában írt beszámoló a gyermekkor helyszíneiről, ami az ötvenes évek eleji romos Bajcsy-Zsilinszky út és környéke volt, a pincék, padlások, hátsó udvarok világa, amikor az Október 6. utcában napközben vad csata dúlt a bűvös bőrgolyó segítségével.

Szólni kell Szepesi Attila „dünnyög"-verseinek tiszta formájáról. Könnyedén állnak kezére a jambusok és a hexameterek s a bonyolultabb strófák. Illenek visszafogott élményeihez, melyek a könyv, a kép, a vers világát hordozzák. De vajon mi lesz akkor, ha a fegyelem, Szepesi Attila írásainak talán legfőbb jellegzetessége, fölrobban egy sötét élmény szédületében? *(Orpheusz könyvek, Agria Kiadó, 1991. 119 old., 145 Ft.)*

Zolnay Vilmos: A gyermekkor édessége

Ez az édesség — természetesen — keserűség. *Zolnay Vilmos* tragikus távozása előtt megírta gyermekkorának „szégyellni valóan kisszerű eseményét", amelyet azonban sorsszerűvé tesz a gyilkosság, amit egy kilencéves fiú követ el önmagán.

„Korszerűtlen" a modern, az elbeszélői szemléletváltásokkal élő regény; egy egyházi diákintézmény falai között játszódik a borzalmas dráma: az eldgult csatorna miatt fekáliás falak között felbomlik a megszokott rend. A főnök, *Cyprián* atya rendteremtési igyekezetében a félelemkeltés és a megalázás fegyverét veti be: túlságossan sikeresen. A mű ennek ellenére nem egyszerűen antiklerikális. Két dolgot vizsgál könyörtelen élességgel *Zolnay Vilmos.* Egyfelől azt elemzi, hogy a

tűzhalála Hondurasban

a miatt felcsapó lángokban több mint száz elítélt vesztette életét

Túlélő gyászolja elhunyt társait San Pedro Sula város börtönében

FOTÓ: AFP/STR

végtagokkal – a szabadba jutni, ám a rácsok útjukat állták.

A büntetés-végrehajtási intézet vezetői állítják: a lángok rövidzárlattól keletkezett elektromos szikra miatt kaptak lábra, az elhunytak hozzátartozói azonban szándékosságra gyanakodnak, hiszen csak a Mara Salvatrucha nevű banda tagjai haltak meg. A rokonok feltételezését támasztja alá néhány – a börtöntüzet ép bőrrel megúszó – rab vallomása, ők ugyanis úgy vélik, az őrök túlságosan lassan indultak a bajbajutottak megsegítésére. Annyi biztos, hogy a börtönszárnyban Közép-Amerika egyik legrettegettebb bandájának 186 tagját tartották fogva. A nagyobb gengsztercsapatok tagjait a hondurasi szokások szerint igyekeznek külön épületrészekben elhelyezni, hogy ekképp vegyék elejét a börtönön belüli harcoknak.

GYAKORIAK A TRAGÉDIÁK. A fogvatartási körülmények miatt gyakoriak a börtönlázadások, túszejtő akciók és tűzesetek Közép-, illetve Dél-Amerika országainak fegyintézeteiben. Hondurasban utoljára tavaly áprilisban tört ki összetűzés a rabok közt a La Ceiba börtönben. Az elmérgesedő harcok végül tomboló tűzben teljesedtek ki, amely csaknem hetven elítélt életét követelte. A rendőrségi vizsgálat később megállapította: a halálesetekért az őrök is felelőssé tehetők. (G. B.)

katasztrófa egy napon

ító csapódott földhöz, Amerikában vadászgépek zuhantak le

Az Iljusin Urumqiból Bakuba tartott, a baleset a felszállás után két perccel következett be. A környékbeli földművesek elmondták: között két F–16-os vadászgép Indiana és Illinois államok határvidékén – írta a Capital News. A balesetben az egyik pilóta meghalt, a rületén zuhant le, mindkettő mezőgazdasági területen. A Haut Terre várostól 65 kilométerre délre bekövetkezett szerencsétlenség okát – a

KUNGL GYÖRGY

Lángoló szalamandrák

Kungl György porcelánszobrai a Budapest Kiállítóteremben

P. Szabó Ernő

New Yorkkal indult, Rómával fejeződött be *Kungl György* korábbi budapesti kiállítása, amelyet a Vigadó Galériában rendeztek még a kilencvenes évek közepén. A művész kerámiaszobrai akkor megidézték az Újvilág felhőkarcolóit, de az Örök Város egyik legmerészebb barokk konstrukcióját, a Szent Ivó-templom tornyát is, amely a hit, az emberi lélekért folytatott küzdelem szimbóluma. Míg Kungl különös kis felhőcskéi átgomolyogtak az óceán fölött, természetesen *James Deant* is látták, Cadillacben, megöntözték szülőházának tetejét. Kis kelet-közép-európai kitérővel Zsámbék felett is elsuhantak – itt él és dolgozik ugyanis a szobrász –, hogy afféle szellemi-közérzeti időjárás-jelentést küldjenek a lestrapált presszók és zötyögő buszok országából.

Az egyiknek sikerül, a másiknak nem

Most már tényleg elmegyek – mondta a művész vagy az egyik felhőcske 1992 egyik különösen szomorú reggelén, de nem tette szerencsére mégsem, így megmutathatta a látogatónak *Borromini* Loggiáját, *Garibaldi* ágyúját lövés közben, a Piazza Farnese telivér reneszánsz palotáit vagy éppen a római amerikai követséget. A térben és időben, a történelemben és művészettörténetben tett utazásukat befejezve az anyag kitűnő ismeretéről, alkotójuk fanyar iróniájáról is beszéltek a dolgokat felülnézetből szemlélő Kungl-féle felhőcskék, de azt is elmondták például, milyen is a pihenő sarló a bokor tövén, azt is tudatosították a nézővel, milyen monumentális építménnyé tud válni egy vízóraakna vagy egy ürgelyuk. Ha hagyják.

A megfáradt turulmadár, a pihenő sas, az éneklő halak, a kicsinyeit óvó fügemadár után Kungl megmintázta a vakondot, amely igazi héroszként magasba emelkedve megragadja, magához rántja a lassan vonuló felhőt, mintegy állandósítva a szemlélődés helyszínét, nézőpontját. És valóban, mostani, a Budapest Galériában látható tárlatán a művész mintha csak ott folytatná különös hőseinek krónikáját, ahol a korábbi tárlaton abbahagyta. Pontosabban új hősöket talált, hiszen nagyon is emberi történeteit, érzéseit, kapcsolatait ezúttal nyulak, mókusok, denevérek, békák és szalamandrák segítségével mondja el, s szobrainak korábbi gazdag színvilága is a végletekig egyszerűsödött: fehér, mázatlan porcelánplasztikáin csak elvétve jelenik meg szín, az is egyféle okkeres-barnás árnyalat, amely a visszatérő tölcsér-, fáklya- vagy éppen bőségszaruszerű motívum jelentését még jobban összemossa.

„Az egyiknek sikerül, a másiknak nem", mondja az egyik nyuszi szájából a középkori táblaképeken látható módon előtekeredő szalagon olvasható felirat, a nyusziszívekben is élő Átkozott gyötrelemről szól a másik alkotás. Az emberi természet – vagy a szerelem – sajátszerűsége fogalmazódik meg a különös mókushármas kompozíciójában: míg ketten a magasba tartott fáklyák-fagylalttölcsérek lángján-fagylaltgombócán állva ölelkeznek össze, a harmadik a lefordított fáklyához húzódva várakozik, hiszen, mint a mű címe mondja: Mindent eltűr, mindent remél.

Jó széllel helyes irányba

Szalamandrák égnek fényes tüzekben, repülő és függeszkedő denevérek hordozzák az Egyszer lent, máskor fent gondolatát. A nyuszik fáklyát állítanak, fáklyát döntenek. Kungl ezredfordulós hősei, ahogyan maga mondja, a „szenvedélyesen szerető madarak, felhőkkel harcoló denevérek, tüzekben síró szalamandrák, olyan dolgokat tudnak, mernek, tesznek, amelyekhez mi gyávák, gyengék, kevesek vagyunk". Ennek a tudásnak a művész által való átadása pedig annál inkább izgalmassá válik, mivel Kungl úgy meséli el példázatait, mutatja meg az utat „Jó széllel helyes irányba", hogy korábbi műveinek motívumait emeli be a mostani művekbe. A fáklya, a fagylalttölcsér a nyolcvanas évek óta jelen van szobrain, a szocializmus, illetve a fogyasztói társadalom „hőseinek" ironikus-abszurd attribútumaként, s a természet motívumai, apró titkai is mintegy ellenpontként jelentek meg az emberi civilizáció jelei, torzulásai mellett. Most még egy esélyt ad kortársainak, hiszen, mint csőröző madárkái csipogják rá a testüket körülölelő szalagra: „A szeretet soha el nem múlik."

MN
1989. sept. 7

DŐLT SOROK

A Kungl György szobrai keltette nyugtalan reflexekről

Már láttam. Ha nem is teljes, de szembeötlő a hasonlóság Kungl György Stúdió Galériában kiállított kerámiaszobrai és a reneszánsz fajansz legnagyobb mestere, Bernard Palissy edényei között. Az 1550-es években alkotó író és képzőművész munkáin ugyanolyan sajátosak a cinfény reflexei, mint itt. A régi mester elmosódott sárgászöld, kékesszürke és arany színeit is viszontláthatjuk. Az egykori domborhatású kígyót most olajvezeték, határfolyó, autópálya; lepkéit dülledező háztető, New York felhőkarcolói; kagylóit buszmegálló és vadászles helyettesítik. A reneszánsz tálak növényzetében rejtőző languszta ollóját most szimbolikus sarló váltotta fel. Önmagukkal csúfolódó, irónikus új jelképek.

Azért ez a négyszáz év nem múlhatott el nyomtalanul. Kungl szobrai legalább annyira prehisztorikusan elkeskenyedőek és két síkra redukáltak, mint Giacometti művei. Legalább annyira kubisták, mint Henri Laurens alkotásai és legalább annyira dadaista gyöngyszemek, mint Hans Arp plasztikái. Nemcsak a máz fényei nyugtalanítóak, nemcsak a formák túlfűtötten expresszívek. Igazán az kelthet bennünk nyugtalan reflexeket, hogy akár a vallásháborúk idején élt Palissy, akár az első világháború idején alkotó kubisták, akár a második előtt, a harmincas évek világválságának idejében működő dadaisták egyaránt a legnyugtalanabb korokból meríthették művészetük kifejező erejét. Minden expresszivitás ellenére, ugyanakkor azok igazolásaként is, tárgyilagosan meg kell állapítanunk, hogy Kungl György-művei is nagyon erős, jó szobrok.

(szegő)

Még mindig maradékelv

Nagyvonalú, új szociálpolitika egy, a politikai célokhoz és változásokhoz méltó humán reform körvonalai nem bontakozhatnak ki, ha a szociálpolitika szempontjából nem lehet beleszólni a politikai, a gazdasági programok alakításába. A „szociális", mint erről szó volt, ma a gazdaság kiszolgálója, és a pénzügyi források tekintetében csak az elosztásban, ott is csak a *maradékelv* alapján kap szerepet. A szociálpolitika egy *humán reform* szellemében és értékteremtésben, a gazdasági és az egyetemes társadalmi fejlődésben lehetne partner. A munkanélküliség kérdésében például az átképzési programok és a munkanélküli-segély mellett, valamint a közérdekű munkák helyett (mely utóbbi nem is vált be) a kisárutermelői, a kisvállalkozói létformában látna nagyobb szerepet. Úgy vélve, hogy jobban megőrzik, sőt fejlesztik az emberek így tudásukat, képességeiket és testi, lelki egészségüket is. A szociálpolitika ezen túl érdekelt a dinamikus *új ágazatok* teremtésében és fejlesztésében. A reform szociálpolitikájának köze van ahálmomban sem lettem volna képes. Nem fognak rájönni, ki segített: a *Magyar Posta!* Azt álmodtam, hogy otthon ülök és telefonálok — erre egyébként a valóságban a következő tíz évben aligha kerül sor. Ha jól emlékszem, éppen kölcsön akartam kérni valakitől ötszáz forintot elsejéig. Azaz csak akartam volna, ugyanis nem volt vonal. Talán vacsorázni ment az a kedves hölgy, aki azt szokta hajtogatni a hallgatóba, hogy a budapesti számok hétjegyűek. Bosszankodásom rémületre változott, amikor a harmadik próbálkozás után behízelgő mosolyú sportriporterek jelentek meg az ágyam körül, s mély, búgó hangon elkezdtek arról győzködni, hogy, ha fővárosi előfizetőt hívok, tárcsázzak egy egyest a szám elé. És ekkor világosult meg az elmém...

Egyetlen másodperc alatt összeállt a megoldás. Nem kellenek hozzá bonyolult számítások, bruttósítás, nettósítás, alsó-, közép- és felsőszintű érdekegyeztetés, minimalizálás, maximalizálás, de még bérügyi minisztérium sem. Az átállás egyetlen éjszaka elvégezhető, egy iskolás gyerek is meg tudja csinálni. Írjunk mindenkinek a fizetése elé egy egyest! És tulajdonképpen készen is vagyunk.

KUNGL GYÖRGY 2072 Zsámbék, Honvéd u. 2/D

1955-ben születtem Tatán.
1986 óta vagyok a Fiatal Képzőművészek Stúdiója tagja.
1988-ban ösztöndíj a Nemzetközi Kerámia Kísérleti Stúdióban, Kecskeméten.
1989-ben ösztöndíj a Római Magyar Akadémián.
1990-től Derkovits ösztöndíj.

I was born in 1955 in Tata.
I've been a member of the Studio of Young Artists since 1987.
In 1988 I was given a scholarship to the International Studio of Experimental Ceramics in Kecskemét.
In 1989 I was given a scholarship to the Hungarian Academy in Rome.
In 1988 I received the „Derkovits" scholarship.

KUNGL György

Egyéni kiállítások/Individual Exhibitions:

1986. Szentendre
1987. Budaörs
1988. Zsámbék
1989. FKS, Stúdió Galéria, Budapest
1990. Római Magyar Akadémia, Róma
Francia Intézet, Budapest (Gerhes Gáborral közösen)

Csoportos kiállítások/Group Exhibitions:

1988. „Groteszk Art", Tatabánya
Dunaújváros
X. Országos Kerámia Biennálé, Pécs
„Gravitáció", Szentendre
Pest Megyei Tárlat, Szentendre
„Stúdió '88", Ernst Múzeum, Budapest
„Új fétisek", Tatabánya

1989. XI. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécs
„KÉK ACÉL", Budapest
„KÉK IRON", Budapest
„KÉK-VÖRÖS", Dunaújváros
1989–90.1956/301 Emlékműpályázat kiállítása, Budapest, Pécs, Szombathely, Békéscsaba
1990. XI. Országos Kerámia Biennálé, Pécs

KÖVES ÉVA 1088 Budapest, Bródy S. u. 36.

1965-ben születtem.
1979–83. Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola. 1984–89. Magyar Képzőművészeti Főiskola, festő szak. 1989. Derkovits ösztöndíj.

I was born in 1965.
From 1979–1983 I studied at the Training School of Industrial and Fine Arts.
Between 1984–1989 I attended the painting course of the Hungarian College of Fine Arts.
In 1989 I was given the „Derkovits" Scholarship.

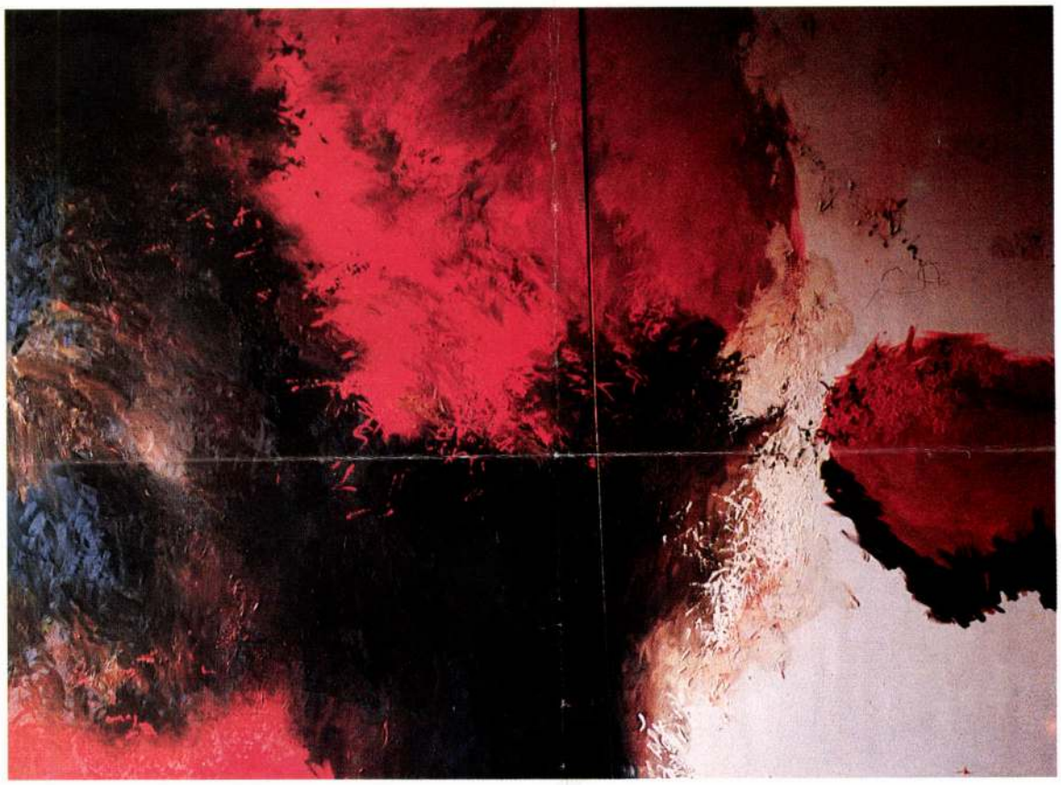

Csoportos kiállítások/Group Exhibitions:

1986. „Csak mi", Képzőművészeti Főiskola, Budapest
1987. „Alternatív 9x2", MÉSZ-székház, Budapest
1988. Collegium Hungaricum, Bécs
1989. „Vágy '89", Józsefvárosi Kiállítóterem, Budapest Képzőművészeti Főiskola, Budapest
Táblaképfestészeti Biennálé, Szeged
1990. Derkovits ösztöndíjasok beszámolója, Ernst Múzeum, Budapest

KUNGL GYÖRGY

Új Forrás 1988. 3. sz. XX. évf.

Direktsnassz

Kungl György kerámiaszobrászata

A nyolcvanas években — az értékválság naponta megélt korszakában — a kortárs magyar képzőművészet áramlatait vizsgálva különös jelenségeket fedezhetünk fel, s ezek között az egyik legérdekesebb az, hogy az értékes és az értéktelen — vagy az értékesnek, illetve értéktelennek vélt, minősített — művészeti produktumok egyre nehezebben osztályozhatók, különböztethetők meg, választhatók el egymástól. Örökbecsűvé emelkednek a látszatra olcsó, semmit sem érő, hevenyészett alkotások, s elértéktelenednek a megismételhetetlennek, felülmúlhatatlannak hitt művek. A hagyományos műformák és a klasszikus technikák háttérbe szorulnak, új médiumok követelnek, kapnak teret, szokatlan kifejezési, megnyilatkozási, megjelenési lehetőségek csírái bukkannak fel — hogy aztán elhaljanak, vagy megerősödjenek és terebélyesedjenek —, a funkciók mind tisztázatlanabbak, az érvényességi tartományok egyre nehezebben körvonalazhatók. A nemes anyagokból, a nagy mesterségbeli alázattal, tökéletes technikai kivitelezéssel megoldott, létrehozott művek helyére — mint piszkos papírzsebkendő, szemétgyűjtőbe kerül a tökéletesség, a mívesség művészeti eszménye — a látszólag provizórikus küldetésű roncsok és töredékek lépnek. Ám a hagyományos eszközökkel megformált alkotások is eltávolodnak a fenségesség, a szépség szférájától, s az abszurd, az ironikus, a groteszk szemléletű láttatás lépcsőin a rút, a rútizálás terénumába kalauzolják a befogadót. A fiatal, és a középgenerációhoz felnövő művésznemzedék munkálkodása révén itt, ezen a művészeti felségterületen — megérezve, megértve az „idő szavát", mintegy választ keresve a „minden Egész eltörött" kihívására, vagy csak önkéntes, ösztönös, küldetésszándék nélküli létállapot tükrözésekként — torz, torzított műalkotások serege jött, jön létre; ezek a művek szándékosan rontottak, csonkítottak, megfontoltan hibásak, készakarva esetlenek, tudatosan ügyetlenek. *Rosszságuk* snassz-ságuk az erényük.

Bóna Adél és Bóna László közelmúltban megjelent — kortárs kisplasztikánk tendenciáit feltérképező — tanulmányában találóan fogalmazta meg: „A művész a szerepjátszáson belül úgy is kísérletet tehet státuszának visszaszerzésére, hogy szándékosan csökkenti, lebecsüli tevékenységének értékét. Úgy tesz, mintha csak alkalmazott művész lenne, szándékosan giccseket gyárt, kirakatbabákat, vitrin-nippeket, porcelán szobaszökőkutat, mini emlékműveket, stb." A giccs, a vitrin-nipp, a szobaszökőkút, a mini emlékmű fogalmának megemlítésével célba érkeztünk: Kungl György alkotásaihoz. Természetesen — miként a címben szereplő direktsnassz meghatározással előrevetítettük — ezek a produktumok is a magas művészet régiójába emelkednek, hiszen nem vegytiszta formában giccsek, nem a mélyen gyökerező populáris hagyományok szellemében

nippek, miniatűrizált emlékművek. A forrásokhoz visszanyúlva, a formákat átalakítva, a jelentéstartalmat kibővítve és újraértelmezve új minőséget teremtenek. Az értelmező szótár magyarázata szerint a snassz kifejezés szegényest, elhanyagoltat, kopottat, hitványt, rosszat, selejtest jelent. Nem a külsődleges, formai jegyeket — a csillogó mázt, a tündöklő színeket, a hibátlan felületeket, a kerámia szilárdságát — jellemezzük e definícióval Kungl György alkotásairól szólva, hanem a plasztikai megformálás mikéntjét, és ami még fontosabb: az általa megjelenített világot. A csillogó, furcsán torzított burok mély jelentésrétegeket rejt, amelynek utalásait, jelzéseit, kijelentéseit idézőjelek abroncsa fogja közre. Minden átvitt értelemben érvényes.

A hetvenes évtized kitűnő műveket termő időszakának eseményeit — amikor a kerámia ezen iparművészeti ágazat progresszív alkotói hátat fordítottak a funkcionális tárgyak kivitelezésének és a konvencionális díszműárutermelésnek is, s kompozícióikat plasztikai eszközökkel megformált, gondolati, érzelmi kifejezések, vagy koncepciók hordozói gyanánt alkották meg —, nos, ezt a forrongó korszakot Kungl György még csak külső szemlélőként élhette át. Az 1955-ben Tatán született keramikus 1970-ben kezdte meg tanulmányait a Budapesti Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában, majd a mesterség alapjait megtanulva, a középfokú stúdiumokat befejezve Oroszlányban segédmunkásként, visszatérve a fővárosba gipszformakészítőként dolgozott. A kitérő után 1977 és 1981 között az egri, és a pécsi tanárképző főiskolán, rajz—földrajz szakon folytatta tanulmányait, majd elvégezte a Képzőművészeti Főiskola rendkívüli rajztanárképző tagozatát is. A hetvenes évtized a tanulás, a felkészülés hosszúra nyúlt periódusa volt — jobbára magára utaltan, visszavonultan dolgozott —, s további, megfontolt munkával, kísérletezéssel töltött, hosszú évek teltek el addig, amíg a nyilvánosság elé lépett kerámiáival: először 1984-ben, a tatabányai Panel képzőművészcsoport bemutatkozó, Kernstok Teremben rendezett tárlatán. Két évvel később már kiforrott anyaggal, önálló kiállítással jelentkezett Szentendrén. 1987-ben díjat nyert a Komárom megyei — és az erről a tájról elszármazott — fiatal képzőművészek seregszemléjén, kollekcióját bemutatta Budaörsön, egyik alkotásával szerepelt a pécsi, X. Kisplasztikai Biennálé rangos, országos mezőnyében, s felvette tagjai sorába a Fiatal Iparművészek, és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója is. Az 1988-as év tavaszán gazdag terméssel érkezett haza Zsámbékra — ahol időközben letelepedett — a kecskeméti kerámiastúdióból: az alföldi városban készült művei egy kollektív, tematikus tatabányai tárlaton, a groteszk megjelenítés ürügyén szövetkezett fiatal alkotók áprilisi—májusi bemutatóján kerültek közönség elé.

Az életrajz adatai arra ösztönöznek, hogy Kungl György pályafutásának utolsó négy esztendejét vizsgáljuk csupán: művekkel csak ez az időszak jellemezhető. Van azonban egy korábbi, lényeges motívum is. Mint említettük, Kungl György 1955-ben született, s — mint Dippold Pál az egyik katalógusbevezetőben emlékeztet rá — a pontos dátum is fontos: szeptember 19-én, azon a napon, amikor James Dean megvásárolta azt az ezüstszürke Porsche Spydert, amellyel rövid idő múltán a halálba száguldott. A bálvánnyá emelkedett, tragikus sorsú amerikai filmszínész alakját a fiatal keramikus több művön is megidézi, így a *James Dean és a naspolyák*, *Tulipános James Dean*, *Ő és én*, *James Dean és kedvese* című

kompozíciókon. A James Dean-mítosz magyarországi felidézésében, feleelevenítésében a hangsúly nem a színész alakján, egyéniségén van, hanem azon, hogy egyrészt: a keramikus műveinek központi alakja a hőstelenedés, hőstelenítés — szakaszában éppen a hős, másrészt: műveinek hőse a sok hős közül éppen James Dean, és senki más. A posztamensre helyezett fél- illetve negyedalakok réveteg, álmodozó, letargikus fiatalembert jelenítenek meg, akit kétségek gyötörnek, tragikus előérzetek aggasztanak. Az *Ő és én* című alkotást — a fej fölé emelt fáklyák alatt James Dean mellett, ellenkező irányba fordulva a művész tekint a távolba — lendületes mozgás hatja át: ez a kalapácsos, áttört posztamensen álló együttes az őszinte és a hamis pátosz, a valóságos és az állelkesedés kevert egyvelegű megjelenésének színtere. A Coca Cola-s pohárból kiemelkedő felhőkarcolócsokor — a *New York* című munka —, és az ennek párdarabjaként született *Cégér* — ahol a középkori falakkal körülvett, ősi Esztergom ütközik (vagy kapcsolódik össze) New York huszadik századi, fantasztikus városképével — már figura, figurák nélkül példázza azt a kompozíciós rendet, amely a Kungl-műtárgyak sajátja: a motívumok egymáshoz kapcsolódásának nincsenek szabályai, minden találkozhat mindennel — és bármi kirekeszthet vonzásköréből bármit —, a kiemeléseket nem a valóságos arányok diktálják — apróvá zsugorodhat az eredetileg óriási, és hatalmassá nőhet a valójában parányi összetevő —, s a képzeteinkben szépként őrzött elemek csúffá, a csúfként őrzöttek pedig dekadens széppé alakulhatnak. A Kungl-effektusok váratlanok, meglepők. A tömegek szervezésének, a formák egymásra építésének logikája megokolhatatlan, de aztán végül mégis minden a helyére kerül; a *Halak dala* felágaskodó, opálos fényű vízilényei csakúgy, mint az *Ünnepi beszéd* csúcsaranyfeje a hallgatóság piramisba gyömöszölt tömegének kétes értékű ékeként.

A négy év terméseként létrehozott műegyüttesben olyan szobrokra lelhetünk, amelyek nem szobrok, olyan díszekre, amelyek nem díszek, olyan kerámiákra, amelyek nem kerámiák, illetve amelyeket csupán az anyag, a technika köt ehhez az iparművészeti ágazathoz. A besorolást, a kategorizálást hiába kíséreljük meg, ugyanis Kungl György furcsa alkotásaival egy különálló, ez idáig nem létezett, új műformát teremtett meg: a jelentéktelenség kicsinyített — hatásában monumentális — magánemlékművének torz, torzított típusát. A magánemlékművekben hazug érzelmek és gondolatok, hamis jelszavak tündökölnek és vesztik el hitelüket, csupaszodnak le, foszlanak semmivé, s a nevetségesség, a mesterkéltség, az esetlenség, a bénaság béklyózza meg a halk, őszinte, emberi rezdüléseket. Kungl György apró monumentumainak ellentét-szorításában, idézőjelei között, súlyos hatása alatt úgy érezhetjük: pillanatnyilag nincs kiút. A kilátástalanságot árasztó, pesszimista látlelet tragikumát — micsoda kontraszt! — üde, vagy harsány, rikító színek, pompás virágmotívumok, a felületet megcsillantó reflexek leplezik. A szemlélőt könnyen rabul ejtheti a zavaros látszatharmónia átható sugárzása.

WEHNER TIBOR

Maradjon a fal?

Új forrás 1988.3.n XX.évf.

(Wahorn András kiállítása Komáromban)

Fura szerzet ez a Wahorn, annyi szent.

— Ugye borzasztó — fordult hozzám egy idősebb hölgy a galériában. — Mit borzasztó, rémes — forgatta a szemeit. — *Ilyenek* kiállíthatnak, bezzeg aki tud festeni, az meg nem.

Kivált meghökkent egy hatalmas, a fehér papírból szinte kiásító húsvörös vulva láttán — odébb egy fütyi —, aztán felháborodottan távozott.

Festőket aszerint osztályozni, hogy melyikük munkái milyen közel vagy távol állanak a figurálistól, aligha célravezető szempont, legfeljebb a didaktika magyarázó kényszere lehet mellette érv. De a dolgok lényegéhez mit sem visz közelébb, van-e részletesen megrajzolt szép cimpájú orra a festmény főalakjának, avagy nincs, netán nincs is főalak, aminek orra vagy feje lehetne. A látványélmény ugyan didaktikailag szétbontható elemekre s az egyes elemek részletezettsége, száma tipológiai besoroló tényező lehet, ám az érzést, a gondolatot egy jó helyre tett setét folt, netán megéreztetett hiánya egyaránt érzékeltetheti. Az öreg hölgynek mindezt nem volt időm elmagyarázni, mint ahogy azt sem: úgysem az a fontos, mi van a papíron vagy a vásznon, úgysem az a lényeg, milyen a figura feje, hanem hogy mit indukál mindez *a néző* fejében. Ha úgy tetszik: miről mi jut eszébe.

Egy néhány vonalas ősi szimbólum orgazmusok emlékeit idézheti fel, egy darabka szögesdrót a koncentrációs táborok megannyi szörnyűségét, egy Nílus-kulcs akár az egész ó-egyiptomi kultúrát — persze mindezt megfelelő közegben. A falon a kép *önmagában* semmit se jelent. Akkor kezd el jelenteni valamit, amikor a látóidegpályákon át bekerül az agyba és szembesül a *korábbi* látványok engramjaival. De az öreg hölgy ilyesmit korábban aligha látott, vagy nemigen (nem szívesen) emlékezik rá. Wahorn, ez a furcsa figura persze nemcsak idős hölgyek pukkasztása miatt találta ki szimbólumait, nemcsak feltűnést akart kelteni.

A tárlathoz írott „magyarázat" szerint Wahorn „nagy nyelvújító" a festészetben vagy valami ilyesmi. Nos, erről azért nincs szó. Nemcsak azért, mert hovatovább *objektíve* lehetetlen valami olyan originálisat kitalálni, aminek rokonai, hasonmásai de legalább előzményei ne lennének, de azért sem, mert jelképeit áttanulmányozva kiderül: a *novum* ebben az ítéletben nem egyetemes fogalom, hanem csupán *egy bizonyos* idő és tér kontextusában igaz.

Nem tagadható természetesen, hogy amit Wahorn pingál és firkál és ken és tép, az nagyon, mí több, *nagyon-nagyon* elüt a hazai tárlatokon megszokott látványtól. Nem vitás, hogy amit behozott a kiállítóterembe, az *ott* és *most* újnak tűnik. De hát jelképei olyannyira nem előzmény nélküliek, hogy ősi ausztráliai csurungákon láttunk már hasonlókat, hogy a még kialakulatlan mozgáskoordinációjú kisgyerekek rajzainak legjellemzőbb elemeit látjuk viszont, hogy a bozótnégerek sziklafalra rajzolt ter-

— LáTom — felelt bemutatkozva a középső. — Ez lesz most már a legkisebb köztünk? — fordult gyanakodva a legnagyobbhoz.
— NemTom — rázta a kezét KisTomnak a legnagyobbik.
— Szeretnétek megmaradni? Itt? — súgta feléjük bizalmasan KisTom.
— Miért, tán megmarad a veseház? — rökönyödtek meg a nagyobbak.
— Mától nincs mese! A veseházak ráfizetésesek! — lépett be mindent MegSzabó társaságában a szanáló bizottság hétfejű sárkánya, és körbeülte a Kisdedóvó kerek ülőkéjét. — A vitát megnyitom. Vita sincs!
— Vitam et szangvinem! — rántották meg a láncot a gúzsbakötöttek, hát még olyan felzúdulás se volt ebben a mesében! Lesújtott az igazság. Győzött. A szanálás. Biztos.

Azóta már iskolába járnak vesélni, hogy megtanuljanak (be)olvasni, (le)írni, (fel)számolni. És boldogan élni, ha tudnak.

Kungl György: Csendesen szitál a hó

DÁVID GYULA

A Hal

Ismét a Halról álmodott. Nagy és hősies küzdelmet vívtak, de alulmaradt, mint már három hete minden egyes alkalommal.

Különös hal volt a Hal: állkapcsa cápáéra emlékeztetett, de hosszú harcsabajusz is tartozott hozzá; alakjában volt valami bálnaszerű, mégis fürgén, mozgékonyan haladt nagy testével a vízben.

Pontosan három hete jelent meg először. Akkor egy üveg konyakkal és egy könyvvel ment haza. A konyaknak két napig, a könyvnek két estén át kellett kitartani. Utóbbi jelentette a szórakozást, előbbi a kikapcsolódást. Napi bevásárlásait követően mindig betért az élelmiszerbolt melletti antikváriumba, ahol a maradék egy- és kétforintosokért vett egy olcsóbb könyvet.

Aznap egy jugoszláv partizántörténetre futotta. Otthon megmelegítette az ebéd maradékát, vacsora után azonnal lefeküdt és olvasni kezdett, néha kortyolt egyet az üvegből.

Maga a történet eléggé sablonos volt és egyértelműen sejtette a befejezést, mégis lankadatlan érdeklődéssel lapozott. Egy-egy résznél megállt, tekintetét a szürke mennyezetre szegezte és elgondolkodott. Az a jelenet, amely hosszú morfondírozásra késztette, egy elfogott partizánlány megkínzásának részletes leírását tartalmazta. Válogatott fogások követték egymást, a nemi erőszaktétel sem maradt ki a sorból, amelyet egy pisztollyal követtek el. Ebben az esetben a fegyver nem egyszerűen kényszerítő segédeszköz volt, hanem éppen a megvalósítás eszköze.

Az aprólékos ismertetés közölte a pisztoly típusát is. Ekkor ötlött fel benne a kérdés: „De milyen pisztolyt használtak a partizánok?"

A könyvben erre hiába kereste a feleletet, mígnem ő maga elintézte a dolgot annyival, hogy „mikor milyet sikerült lopniuk". Erre ivott egyet — ez volt a helyes válasz jutalma. Félóra múlva összecsukta a könyvet, lekapcsolta a villanyt, aztán elaludt.

Sokat hánykolódott, gyűrte és forgatta a párnáját, hogy mindig a hűvösebbik fele kerüljön a feje alá. Álmában előbb partizán volt, majd német katonatiszt, később a lány, akit megerőszakolnak. Erre felébredt és kiment a vécére. Mikor visszajött, mezítelen lábával belerúgott az ajtófélfába. A váratlan fájdalom miatt hangosan szitkozódott, végül nagy nehezen odatapogatózott az ágyhoz.

Másodszorra nehezen aludt el, de álma nem volt olyan lidérces, mint az előbb. Csónakban ült és evezett, majd a tó közepére érve szakszerű mozdulattal csalit tűzött egy horogra. Felállt és bedobta a zsineget a vízbe, a horgászbot nyelét a kezében tartotta.

Egy pillanattal később érezni vélte a rántást, az úszó teljesen elmerült. Azonnal bevágott.

Mázsás súlyt érzett a bot túlsó végén. Sokáig küzdött, kiverte a ve-

Kungl György: Halak dala

Kungl György: New York

Kungl György: Cégér

Kungl György: Tulipános James Dean

KUNGL György

KUNGL GYÖRGY

A katicabogarat a gyerek tenyerébe tesszük és addig énekeljük a dalt, amíg el nem száll.

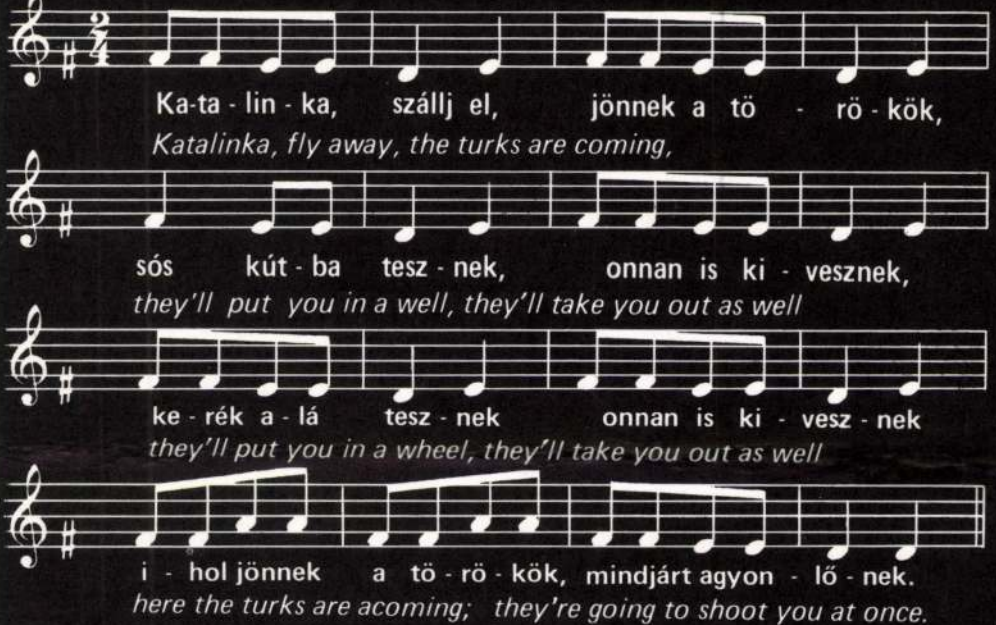

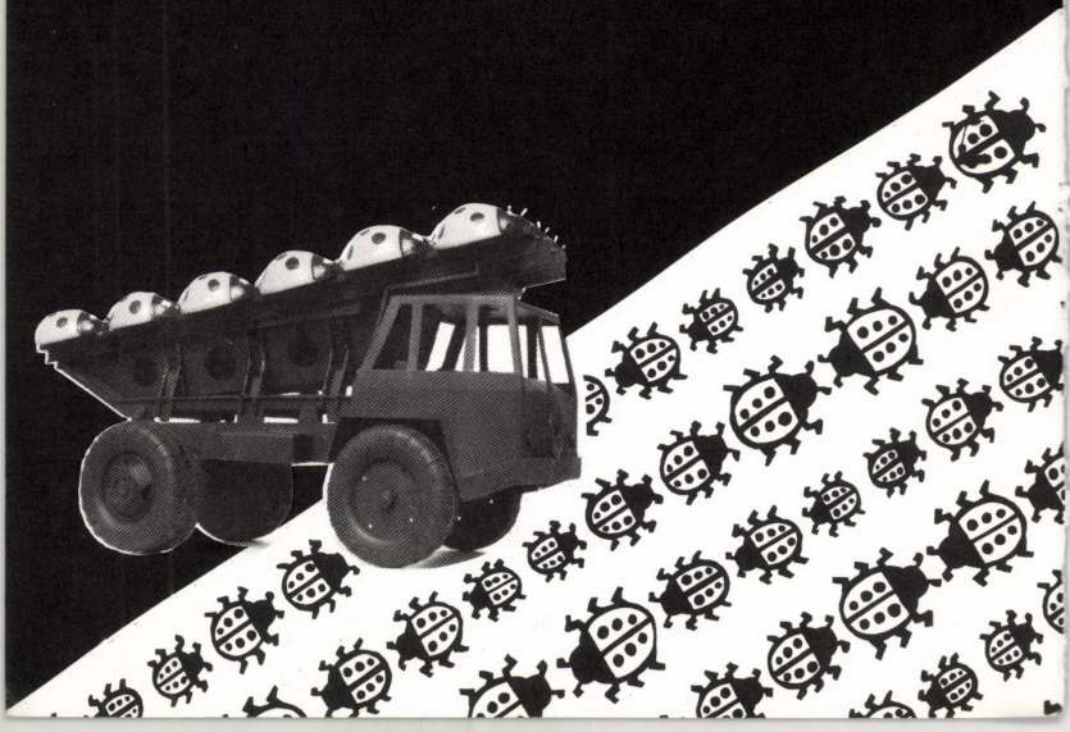

KUNGL GYÖRGY

Kolozsvár-Belgrade-San Francisco
porcelain, glaze
30x30x28 cm

Kolozsvár-Belgrád-San Francisco
mázas porcelán
30x30x28

1988.

KUNGL GYÖRGY

It snows softly Csendesen szitál a hó
ceramic, glaze mázas kerámia
16x39x30 cm 16x39x30 cm
1986.

KUNGL GYÖRGY

James Dean with tulip
ceramic, glaze
17x17x32 cm

Tulipános James Dean
mázas kerámia
17x17x32 cm

1986

KUNGL GYÖRGY

New York
porcelain, glaze
11x11x46 cm

New York
mázas porcelán
11x11x46 cm

1988

KUNGL GYÖRGY

New York New York
porcelain, glaze
23x23x63 cm

New York New York
mázas porcelán
23x23x63 cm

1988.

KUNGL GYÖRGY

James Dean walking in the street James Dean az utcán sétál
porcelain, glaze mázas porcelán
11x13x23 cm 11x13x23 cm
1988

KUNGL GYÖRGY

Fairmount, Indiana, 1931
porcelain, reduction
17x28x28 cm

Fairmount, Indiana, 1931
redukált porcelán
17x28x28 cm
1988.

KUNGL GYÖRGY

Hurricane in Csobánka Csobánkai forgószél
chamot, glaze mázas samott
12x25x17 cm 12x25x17 cm
1988.

KUNGL GYÖRGY

2072 Zsámbék, Honvéd utca 2.

Born in Tata in 1955.
Member of the Studio of Young Artists and of the Studio of Young Designers.

1955-ben született Tatán.
Tagja a Fiatal Képzőművészek és a Fiatal Iparművészek Stúdiójának.

One-man shows:
1986. Szentendre
1987. Budaörs
1988. Zsámbék

Egyéni kiállítások:
1986. Szentendre
1987. Budaörs
1988. Zsámbék

Collective exhibitions:
1983. Budakeszi
1984. Tatabánya "Panel Group"
1986. Győr
1987. Tatabánya
Budapest, Vigadó Gallery "Festival"
Pécs, X. National Biennial of Small Plastics
Baja "New Members of the Studio"
1988. Tatabánya "Grotesque Art"
Dunaújváros
Pécs, X. National Ceramics Biennial
Szentendre, Vajda Lajos Studio "Gravitation"
Szentendre, Exhibition of Pest County
Budapest Ernst Museum, "Studio '88"
1989. Tatabánya "New Jujus"
Pécs, XI. National Biennial of Small Plastics

Csoportos kiállítások:
1983. Budakeszi
1984. Tatabánya „Panel" csoport
1986. Győr
1987. Tatabánya
1987. Budapest, Vigadó Galéria „Ünnep"
1987. Pécs, X. Országos Kisplasztikai Biennálé
1987. Baja, „Új stúdiósok"
1988. Tatabánya „Groteszk art"
1988. Dunaújváros
1988. Pécs, X. Országos Kerámia Biennálé
1988. Szentendre, Vajda Lajos Stúdió „Gravitáció"
1988. Szentendre, Pest megyei tárlat
1988. Budapest, Ernst Múzeum „Stúdió '88"
1989. Tatabánya „Új fétisek"
1989. Pécs, XI. Országos Kisplasztikai Biennálé

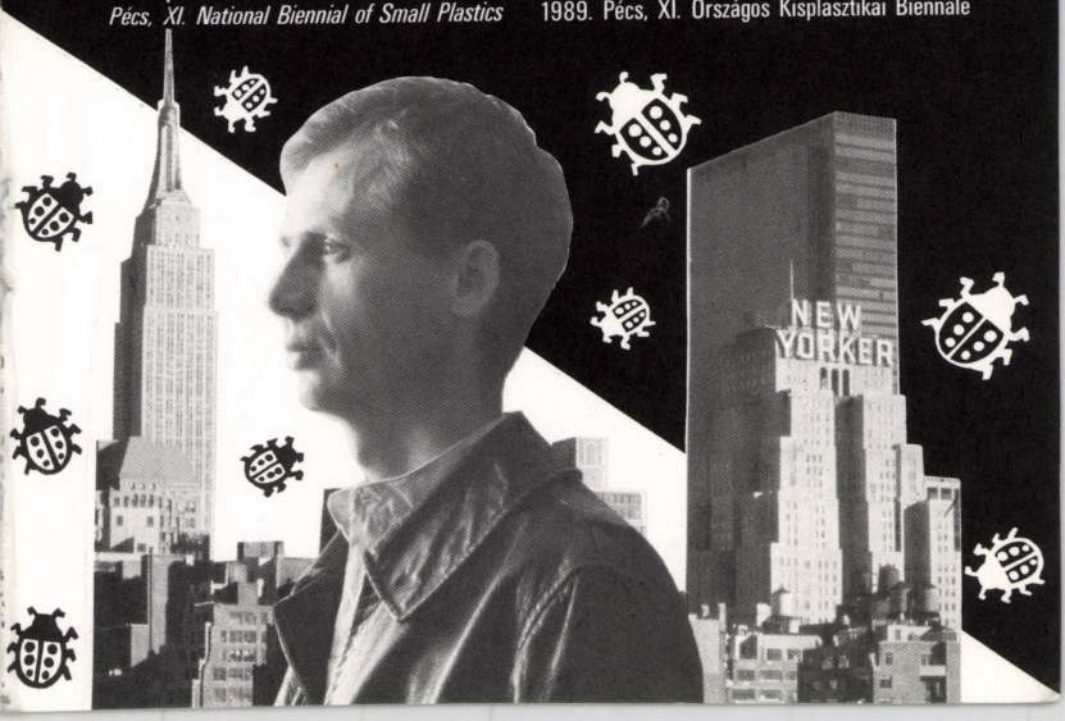

STŰDIÓ GALÉRIA

BP. V. BAJCSY-ZSILINSZKY U. 52.

1989. VIII. 16–IX. 10-ig

FOTÓ: SULYOK MIKLOS

KATALÓGUSTERV: GERHES GÁBOR

F.K.: L. MENYHÉRT LÁSZLO

INTERART STÚDIÓ

DÉGI KNER PRINT

MissionArt Galéria

Kortárs, avantgárd
és 19—20. századi
magyar festészet, grafika.
Kiemelten a nagybányai festészet
jeles képviselői

Miskolc, Széchenyi István utca 14. Tel./Fax: (46) 326-906

Piktúra Galéria

1136 Budapest, Pannónia u. 22. 1. em. 3.
Telefon/fax: 1312-395

Európai festészet a XVIII. sz-tól napjainkig.
Különös tekintettel a klasszikus magyar művészek alkotásaira a XX. sz. első feléből.
Kiállítás és értékesítés.

PETŐ LILLA
Igazságügyi képszakértő

KÉK ISKOLA

GALÉRIA

Budapest — Csepel, Rákosi Endre u. 138. Tel.: 276-0767
Salamon György festőművész
kiállítása
1994. január 5—26-ig

GALÉRIA KAPOSFÜRED

Kortárs hazai és külföldi képzőművészek kiállítása.
A galéria szoborparkjában Kling József szobrászművész állandó kiállítása látható.

Galéria tulajdonos:
K. VÁRNAGY MÁRTA
Kaposvár—Kaposfüred,
Kisközi u. 63.
Telefon: (82) 315-670

ÉRI GALÉRIA

1053 Budapest, Ferenciek tere 5.

1994. január 15-től február 15-ig

Swierkiewicz Róbert

festőművész rajzainak és litográfiáinak kiállítása

ART TODAY — ART TOMORROW

QUALITAS GALLERY

H-1052 Budapest, V., Bécsi u. 2.
Tel./fax: 361/118-4438

A klasszikus modern magyar képzőművészet kvalitásos műtárgyai

CITY GALÉRIA

1053 Budapest, Ferenciek tere 5.

Külföldi és hazai művészek rajzai, kerámiák, üvegek, lámpák, ékszerek, művészeti könyvek

Mindent egy helyen!

Nyitva: Hétfőtől péntekig 10-18 óra között, szombaton 9-13-ig

Emília Szalon

KALAP - MŰTÁRGY
2120 Dunakeszi, Fillér u. 12.

Nyitva tartás: szombat, vasárnap 10—17 óráig

KUNGL József Új Művr. 1994/1.

Kungl a Banánteremben

Ezzel a címmel mutatta be a PBK (Képzőművészeti Projektek Támogatása) júniusban a Hamburg—Budapest sorozat soron következő művészét. A Zsámbékon dolgozó szobrász műveit — melyekről kétnyelvű katalógus is készült — először láthatta a német közönség. A kiállítást nem hagyományos kiállítóhelyen rendezték meg, hanem az ún. Banánteremben, a Hamburgi Pénzügyi Igazgatóság városközpontban fekvő nyilvános épületében. Bár eredeti funkciója — pénztárterem — megszűnt, műemlékvédelmi megfontolásból érintetlenül hagyták, s úgy tűnik, most új rendeltetésre talált. A Banánterem azért viseli ezt a szemléletes nevet, mert építészeti és ornamentális kialakítása (*Fritz Schumacher* és *Richard Kuhl* munkája az 1920-as évekből) ezt az asszociációt hívja elő. A térberendezés legfeltűnőbb elemei kerámiából készültek.

Kungl György kerámiavilágba csöppent szobrai maguk is kerámiák. Részleteket ragadnak ki hétköznapi helyszínekből, utcai jeleneteket és tájélményeket ábrázolnak, melyek a művésznek a hétköznapi, a banális, a triviális iránti érdeklődéséről tanúskodnak. Kiáltóan ellentétesek az íves, pompásan kiképzett oszlopcsarnokkal, melynek végén női kútfigura áll és csobogó víz hűti le az adófizetők kedélyeit. A pilléreket díszítő, „banándobozokká" merevedő kerámiacsempe-sorozatok a közjó támaszait jelenítik meg. A művész egyáltalán nem száll szembe ezzel a hatásos miliővel, inkább kommentálja a reprezentáció gesztusait — különösen azokat, melyek a természetből származnak — oly módon, hogy feszesebb kis formátumban részlethűséggel megismétli őket. Kungl a Banánterem számára olyan munkákat válogatott össze, melyek „a táj" egyéni megfogalmazását nyújtják. Sajátos tájszemlélete a helyekre és helyszínekre való összpontosításban és erős közelképekhez hasonló szemléletmódban tükröződik. A képkivágatok átültetése a szoborformába szinte topográfiai almanachot eredményez, mely általánosítja és tipizálja az egyéni tapasztalatot.

Kungl György: Vakondvadász, 1989,
mázas porcelán, 43×20×56 cm

A kerámia a dekoráció, a giccs, a szuvenír és a vásárfia szféráját idézi. Olyan médium, mely az úticsomagokban körbehordozza a világon a helyi nevezetességeket és látnivalókat. Kungl kezében a tájak ügyes dísztárgyakká válnak. A földanyagot, melyből formálja őket, lesimítja, kiégeti és megmereviti. A mozgás, a mulandóság az emlékezetből kiragadva építőelemekben ölt formát. A furcsa masszaként kezelt égivagy púderfelhő, hó tárgyszerűsége mosolyt kelt.

A konzervált utazási emlékek nagy szerepet játszanak Kunglnál — akkor is, ha forrásuk csak szóbeli. Ilyen például egy körszelet formájú, ívelt és ritkás bokormotívummal körülvett szobor, mely a rádió vízállásjelentéseiből ered. Egy ismeretlen folyómenti helyet idéz meg, amely rendszeresen szerepel a rádióban, de csak az ingadozó vízállás biztosítja említését. A művész emlékei szülőhelye környezetéről és mai hétköznapi közegének részletei is anyagot szolgáltatnak a szobrokhoz. Triviális emlékfotók és amatőr pillanatfelvételek nyomát is felfedezhetjük munkáin. A képkivágás — szándékosan vagy véletlenül — mindig valami látszólag mellékeset, valami közhelyszerűt ragad ki: pázsitdarabokat csalánnal és gyomokkal, útszéli bokrokat, építkezést és vakondtúrást, buszmegállókat. Néha — a periférián — a közönség is megjelenik: várakozók, járókelők, utasok, nyaralók vagy rendezvények közönsége. Mint a szabadidő-kultúra részét, Kungl természetesen a filmjelenetet is a „táj" részének tekinti. Egész sor szobrot készített, melyek plasztikai és filmes értelemben is „standfelvételek", ugyanúgy folyamatos képsorokból és történésekből állnak össze perspektivikus rövidülésben, kivágva és montírozva.

MONIKA WUCHER
(Fordította Bakos Katalin)

Kungl György: Piazza Farnese, 1991,
mázas porcelán, 45×21×31 cm (Fotó Tahin Gyula)

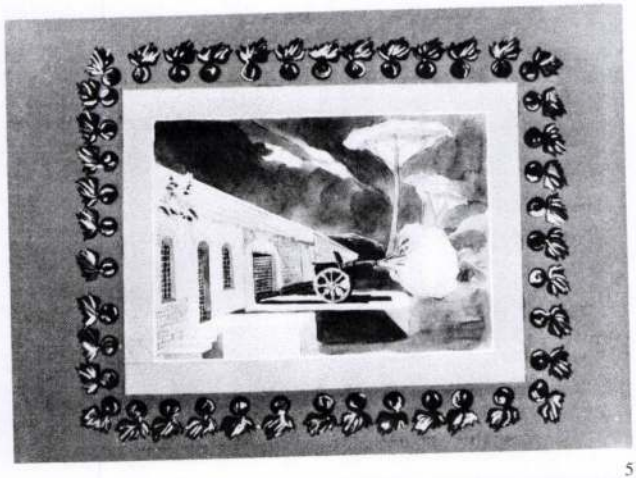

5

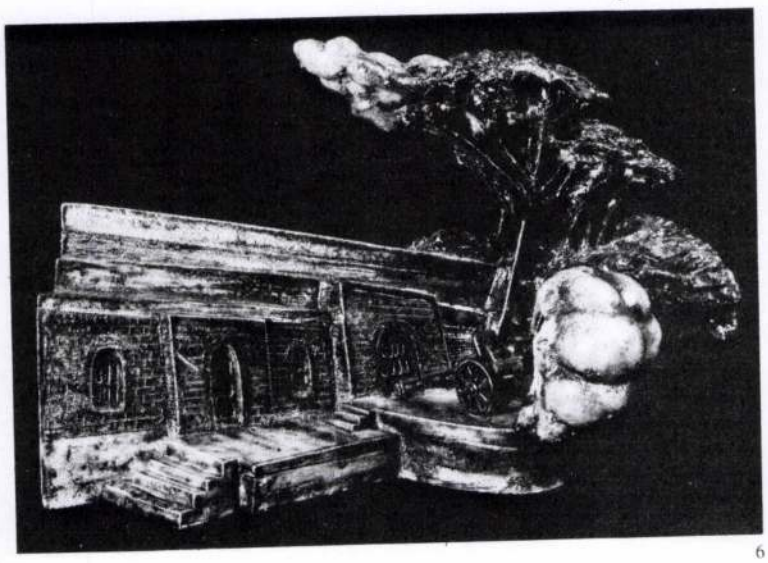

6

tú padlón soha nem járunk, mégis mindig rajta lépkedünk. Mindegy, hogy a művet előkészítő rajzra vagy magára a (sajnos csak fekete-fehérben látható) plasztikára gondolunk. Valami viszi a tekintetünket ebben a perspektívában, de nem tudjuk pontosan, hova. Nem a reneszánsz klasszikus „enyészpontja", nem az avantgarde „sehol-nincs" pontja felé, hanem valahogy önmagunk felé közeledünk. Nézzük meg a „Borromini loggia" korlátján tekintgető fejeket. Érdemes a rajzot, mely mintegy „klasszikusnak" tekinthető (a „fejek" szempontjából) az elkészült művel, az ezen merengő fejekkel összehasonlítani.

De mit láthatunk még az „Üvegfiú" szabadságot kutató szemével? Például az amerikai nagykövetséget Rómában az utcasarkon, ahol talán senki nem áll meg, és senki nem gondol erre az épületre. Mi mégis *fa és épület szövetségeként* élhetjük meg ezt a találkozást. Sem a rajzot, sem az elkészült művet nem kell leírnunk, csak néznünk mindkettőn a dolgok (hiszen fa és épület is „csak" – *dolog* számunkra) életet szülő kapcsolatát. Még a közlekedési jelek mechanikus, ember alkotta motívumai (nyilak, „zebra", sávozás) is ezen életszerűségbe futnak.

De ami nő a fában, az épületben, az nő az emberben is, és növekszik az ember-fogalmazta, mitikus élőlényekben. Erre példa a „Csókolódzó puttók, haragos delfinek" című Kungl-mű, mely telve van belső, kifelé ható érzelmi feszültséggel, különösen a rajz esetében, mi mondhatni csak „elszenvedjük", hogy miért boldogok a puttók, s miért haragosak a delfinek. A mű is nagyszerű, de ami az előkészítő rajzot illeti, az emberi psziché eredendő hasadtsága, kétarcúsága emlékművének nevezném.

A többi művet a szemlélő képzeletére bízom, így a „Pincio" című rajzon és elkészült művön egyaránt növényzet és épület, téglázat egymásba burjánzását ábrázoló varázslatos alkotást, illetve a „Garibaldi ágyúja lő" című furcsa dermedtséget sugárzó művet: várfal, ágyú, füst kavargó lombok látszólagos dinamizmusa, a mégis egy helyben vagyunk, értelmeznünk kell hova és miért irányul a lövés, a plasztika szépsége nem ment fel ez alól, hanem éppen erre döbbent rá. A művön minden, még a füstgomoly is „struktúrává" dermed. De mire való a struktúra, mihez és miként épül hozzá? Ezeket a kérdéseket ébreszti bennünk ez a látszólag különös című alkotás, s ez az, amiről már nem lehet írni, hanem szemlélni kell a Kungl-műveket, a római „sétákról" készülteket és a többieket egyaránt.

Tagai Imre

1902. szeptember 11-én született Budapesten. A harmincas években kibontakozó angol modern építészet nagy egyénisége – a Magyar Építőművész Szövetség tiszteletbeli tagja – az Angol Királyi Művészeti Akadémia tagja. A legeurópaibb angol építész volt, mondják angol méltatói. Gyermekkor Erdélyben, középiskola Budapesten és Svájcban, építészeti tanulmányok Párizsban, a Beaux-Arts-építészeti iskolájában, majd mesteriskola August Perret mellett. 1934-től Angliában él és dolgozik.

Hatalmas életmű, nyertes pályázatok, tervek, megvalósult nagy együttesek – és mégis mindannyian, akik vele dolgozhattunk és közelebb kerültünk hozzá, úgy érezzük, hogy *mint gondolkodó, kezdeményező elme, mint közéleti ember volt a legnagyobb.* A modern generáció: Le Corbusier, Mies, Picasso és Braque közvetlen barátja. Nem annyira intuitív, ösztönös, inkább kísérletező, teoretikus, „Poeta doctus".

Mindenkit megelőzve modulrendszert dolgoz ki az emberi méretek többszörösében, a „két láb – kilenc inch" bűvöletében szerkeszt, tervez. Ez volt a világnak: Goldfinger Ernő – nekünk magyaroknak több, nekünk „Ernő bácsi", aki megnyitotta Willow-Road-i házát és egész Angliát a hatvanas évek fiatal magyar építészeinek, Balogh Istvánnak, Borvendég Bélának, Böjthe Tamásnak, Brjeska Istvánnak, Callmeyer Ferencnek, Emődy Attilának, Gulyás Zoltánnak, Jurcsik Károlynak, Kuba Gellértnek, Láng Tivadarnak, Tokár Györgynek. Most lenne 90 éves.

Hofer Miklós

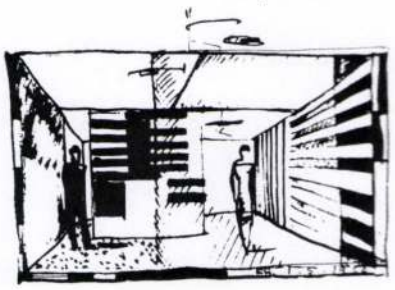

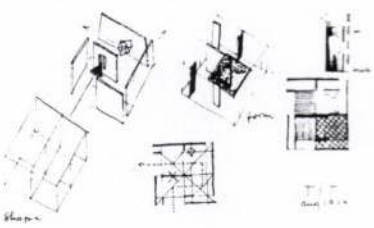

AZ „ÜVEGFIÚ" SZABADSÁGA

KUNGL GYÖRGY RÓMAI TÁJKÉPSZOBRAIRÓL

A Vatikán egyik termében áll egy szobor, melyet „Üvegfiúnak" hívnak, valószínűleg azért, mert egy „üveg" gömbön áll. Akár Kungl György római tájképszobrainak szimbóluma is lehetne ez a szobor, melyet ő maga is témául választott. Megpróbálom most ezen „Üvegfiú" látszólag mozdulatlan, valójában azonban nagyon is mozgékony szemével nézni Kungl György „tájékozódásra" késztető plasztikáit, rajtuk keresztül pedig Rómát és a világot.

Ha elénk kerül „valami," kikerüljük és továbbmegyünk. Nem így Kungl György s az „Üvegfiú" szeme, melyen keresztül egy egész világot, egy szubjektív, egyénileg megélt világmindenséget, kozmoszt tár elénk. Ez még formálisan is így van. Az üveggömbben, az „Üvegfiú" alatt, ha jobban megnézzük Kungl György térplasztikáját, tükröződik az ablak, az ablakban pedig Róma és az ég. Nem elemezni kívánom ezeket a kb. 50–60 cm nagyságú kerámiaplasztikákat, mert nagyszerűségüknél fogva nem igényelnek elemzést, hanem gondolkozni rajtuk.

Itt van mindjárt az „Üvegfiú". Sötét fal előtt áll, s mögötte Rómára látunk. Tér, ember és tárgy egyetlen szubjektív látványélményben. Igen, „látványélmény" ez a helyes szó minden római tájképszoborra, s ezzel a „műfajjal" még nem találkoztunk. Látszólag amorf, tehát „formátlan", amit az „Üvegfiú" mögött látok, valójában azonban mindent látok, mint egy reflektor elém nyúló fényében, amit egyáltalán láthatok. Kitördelt darabok a világból, de én szabom meg, mit teszek ehhez a mozaikhoz. Még a fekete-fehér fotók is érzékeltetik ezt a nyitottságot, például az „Üvegfiú" esetében. Vagyis ami eddig halott, érdektelen, „kikerülendő" dolognak látszott számomra, most egyszeriben kivágásként a tér elmetszéseként és összeforrasztásaként jelenik meg előttem, az Én tetteként.

Építeni nem lehet, csak a növények között, s ezt teszi meg az „Üvegfiú" alkotója. A sötét falhoz növények nőnek, intim házrészletben, a másik oldalon pedig a kulturális hagyományokat idéző római épületkivágásban folytatódva. Különös művészet: miért kell így néznünk a dolgokat? Hiszen egyébként mindennek meglenne a maga skatulyája. Szobor, fa, kulturális „hagyomány", külön-külön. Azonban ha Kungl György világába lépünk, ez a különválasztás már nem lehetséges, de sokkal nagyobb szabadságot nyerünk. Az „Üvegfiú" szemében az egész világ tükröződik és mozgásba lendül.

Azt látjuk Rómában és a világban, ami nem látható, és amiből mégis minden elemünk építkezik, amiből valónk felépül. Ilyen furcsa valóság a „Borromini loggia" plasztikájának sajátos perspektívája. Ilyen kockáza-

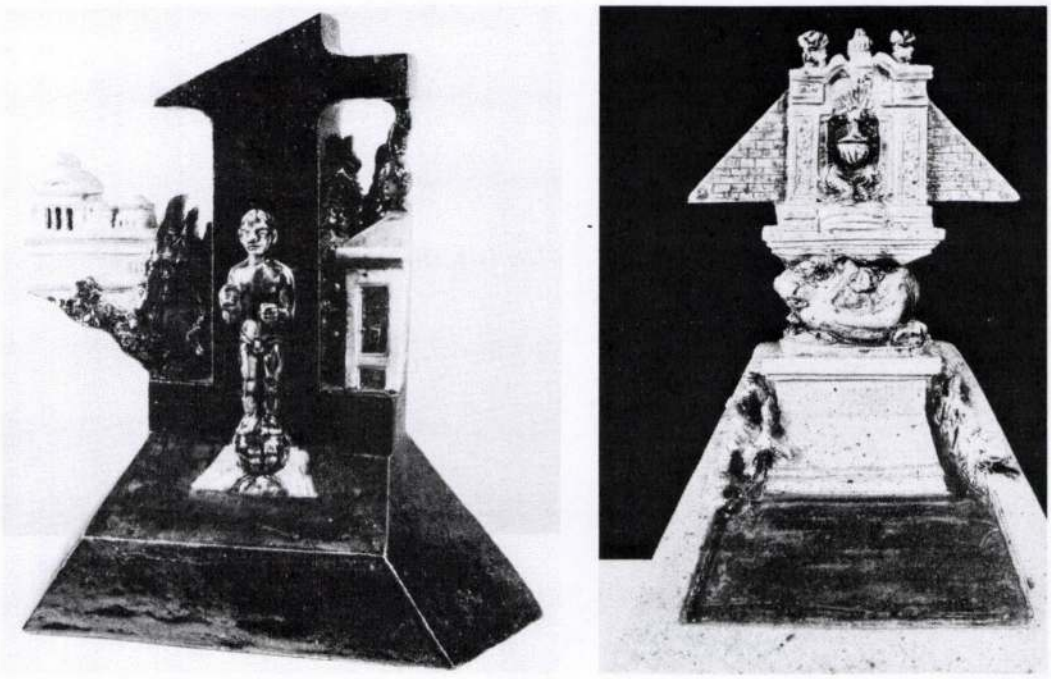

1

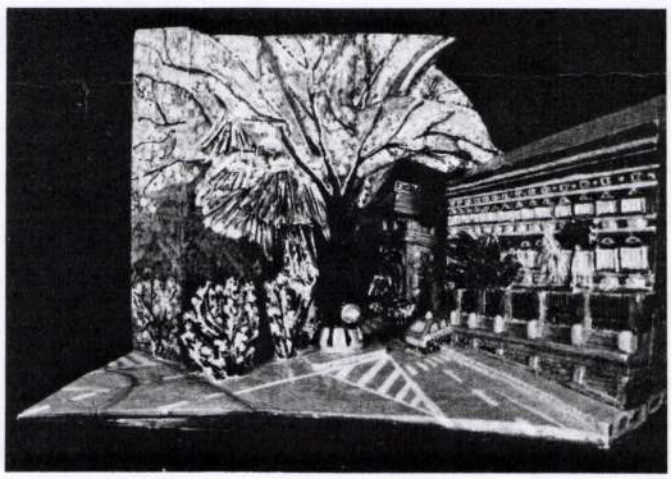

4

1. Kungl György: Üvegfiú, 1991, mázas samott
2. Kungl György: Csókolódzó puttók – haragos delfinek II., 1991, mázas porcelán
3. Kungl György: Az amerikai követség Rómában, 1991 mázas porcelán, 30 x 30 x 47 cm. Az Első Magyar Látványtár Alapítvány tulajdona
4. Kungl György: Az amerikai követség Rómában, 1990, vegyes technika
5. Kungl György: Garibaldi ágyúja lő, 1990, vegyes technika, 70 x 100 cm
6. Kungl György: Garibaldi ágyúja lő, 1991, mázas samott, 32 x 34 x 52 cm. Az Első Magyar Látványtár Alapítvány tulajdona

1. György Kungl: Glass-boy
2. György Kungl: Kissing cherubs –angry dolphins II.
3. and 4. György Kungl: The American Embassy in Rome
5. and 6. György Kungl: The cannon of Garibaldi fires

M. Építő 1992/6

KUNGL

BANANTEREMBEN

IM BANANENSAAL

FINANZBEHÖRDE HAMBURG

György Kungl im Bananensaal
17.-30. Juni 1993.

Kungl György a Banánteremben
1993. június 17-30.

Finanzbehörde
der Freien und Hansestadt Hamburg
Gänsemarkt 36
2000 Hamburg 36

„Sie müßten sich mit Keramik beschäftigen. Es ist wunderbar!"

(Pablo Picasso zu Henri Laurens am 8. Juli 1948.)

Keramik-Skulpturen – wer dächte da nicht zuerst an die mit bunten Tüchern behangenen Stände der Wohltätigkeitsbasare, an die fokloristischen Souvenirläden in der Urlaubsorten der Welt. Im besten Falle sind aus der Erinnerung noch die weißglasierten Frühwerke Ernst Barlachs oder die farbenfrohen „Poteries" Pablo Picassos aus den fünfziger Jahren abrufbar. Aber diese blieben Randerscheinungen im Werk der Künstler. Ton und Keramik werden im herkömmlichen künstlerischen Kanon nicht als vollgültige Materialien betrachtet – Bildhauer benutzten sie in erster Linie für den Bozzetto,

2

den Entwurf: alles weitere bleibt Kunstgewerbe. Was kann so ein leicht formbarer Werkstoff, der Modellhaftes, Zerbrechlichkeit und Gebrauchswerte evoziert, schon bedeuten gegenüber den Ewigkeitswerten von Marmor und Bronze?

György Kungl setzt diese Materialspezifik bewußt ein. Er will weder Monumente errichten noch ewige Werte verkörpern. Das Skizzenhafte, gewissermaßen Flüchtige seines Materials dient ihm dazu, Situationen zu schildern, Atmosphäre zu schaffen. Und wo Kungl Themen wie den sozialistischen Fackelträger oder eine feierliche Ansprache aufgreift, trägt gerade das Material, zusammen mit Kungls Sicht auf die Dinge, wesentlich dazu bei, daß das Pathos des Gegenstands von der ironischen Seite aufgefaßt wird. So schwingt in Kungls Anspruch, Bildhauer zu sein, immer auch ein augenzwinkernder Blick auf das kunstgewerbliche Flair seines Materials mit.

* * *

Daß dies ein berechtigter Anspruch ist, wird niemand abstreiten können, der sich von der schillernd-bunten Oberfläche der Keramiken nicht blenden läßt, sondern erfaßt, daß es genau um dieses ambivalente Verhältnis von Kunst und Kitsch handelt.

Kungl modelliert „Souvenirs", aber er verarbeitet nicht nur seine Reisen. Zwar hat ein Stipendien-Aufenthalt an der Ungarischen Akademie in Rom einige Skulpturen hervorgebracht, die durch ihre atmosphärische Präsenz dem genius loci alle Ehre erweisen. Kungl läßt uns aber auch an seinen Träumen von der großen weiten Welt teilnehmen: da gibt es eine Serie von amerikanischen Motiven, die allesamt der Kinoleinwand entlaufen zu sein scheinen.

5

Kungls Interesse für „Landschaften" drückt sich auch im Blick auf seine nächste Umgebung aus. Seine „Landschaften" umfassen nicht nur Naturausschnitte, sondern auch unscheinbare Einzelheiten: sein Blick fällt gerade auf Beiläufiges wie Maulwurfshügel oder Baustellen. Seine Schilderungen gehen ins Detail: ihn interessiert nicht die repräsentative Schauseite, sondern vielmehr das Banale am Spektakel und der Charme des Banalen. Allen Darstellungen Kungls ist eine ungewöhnliche Perspektive gemeinsam – im wörtlichen wie im übertragenen Sinn.

* * *

György Kungl hat seine Tätigkeit einmal als „Lanschaftsbildhauerei" bezeichnet. Damit weist er auf ein wesentliches Merkmal seiner Kunst hin: Da „Landschaft" eigentlich in die Domäne der Maler gehört und auch in der modernen Skupltur als Thema recht ungewöhnlich ist, kennzeichnet der Begriff für Kungl eine Ausdrucksform, in der das Bildhauerisch-Plastische mit Elementen der Malerei verquickt wird. Der Konflikt Raum gegen Fläche, dem Kungl sich hier aussetzt, ist zugleich Angelpunkt und Faszinosum seiner Skulpturen: in einem ständig changierenden Verhältnis zwischen Räumlichkeit und deren Projektion auf die Fläche entstehen poetische Freiräume. Reales fügt sich mit scheinbar Irrealem im Blick des Betrachters gleichwertig zusammen. Die humorvolle, liebenswert-ironische Erzählweise des Künstlers läßt unser Auge auf Entdeckungsreise gehen.

Christian Vogel
(Hamburg)

7

Die Landschaftsplastiken von György Kungl

Eine hemmungslose Glasuren-Farbwelt, die ungedämpftes, verschwenderisches Getümmel beschwört, überraschende Massendarstellungen und Schwerpunktverlagerungen sowie unerwartete, außergewöhnliche Blickpunktzuweisungen charakterisieren die Kungl-Keramiksukulpturen. Sie stellen Helden und Ideale vor, und sie heben scheinbar zufällige oder aufs Geratewohl ausgewählte, ausgeschnittene Teile des Lebens heraus – ein Straßenbild, einen Park, eine Kaffeebar oder einen Bus-Innenraum. Hinter all dem taucht Bedeutsamkeit auf, um dann wie durch Zauber zu einem nichtssagenden, gewohnten Teilelement zu werden.

Der erste Moment der Begegnung ist verwirrend; als wenn hier manches durcheinander geriete. Die herkömmliche Verwendung der bildhauerischen Mittel, der Keramikkunst, der Gegenstandsformung und der malerischen Möglichkeiten verwaschen und vermischen sich, die Funktionen und Rollen verschmelzen. Das plastische Werk wird zum kalten, abweisenden Gegenstand, der kühle Gegenstand gefällt sich in der Rolle des mit Leere gefüllten Schmucks und tritt mit selbstgefälligen, schmückenden Inhalten bereichert als Skulptur auf, damit wir es dann als illusionistisches Bild mit Raumwirkung zu deuten Skulptur auf, damit wir es dann als illusionistisches Bild mit Raumwirkung zu deuten

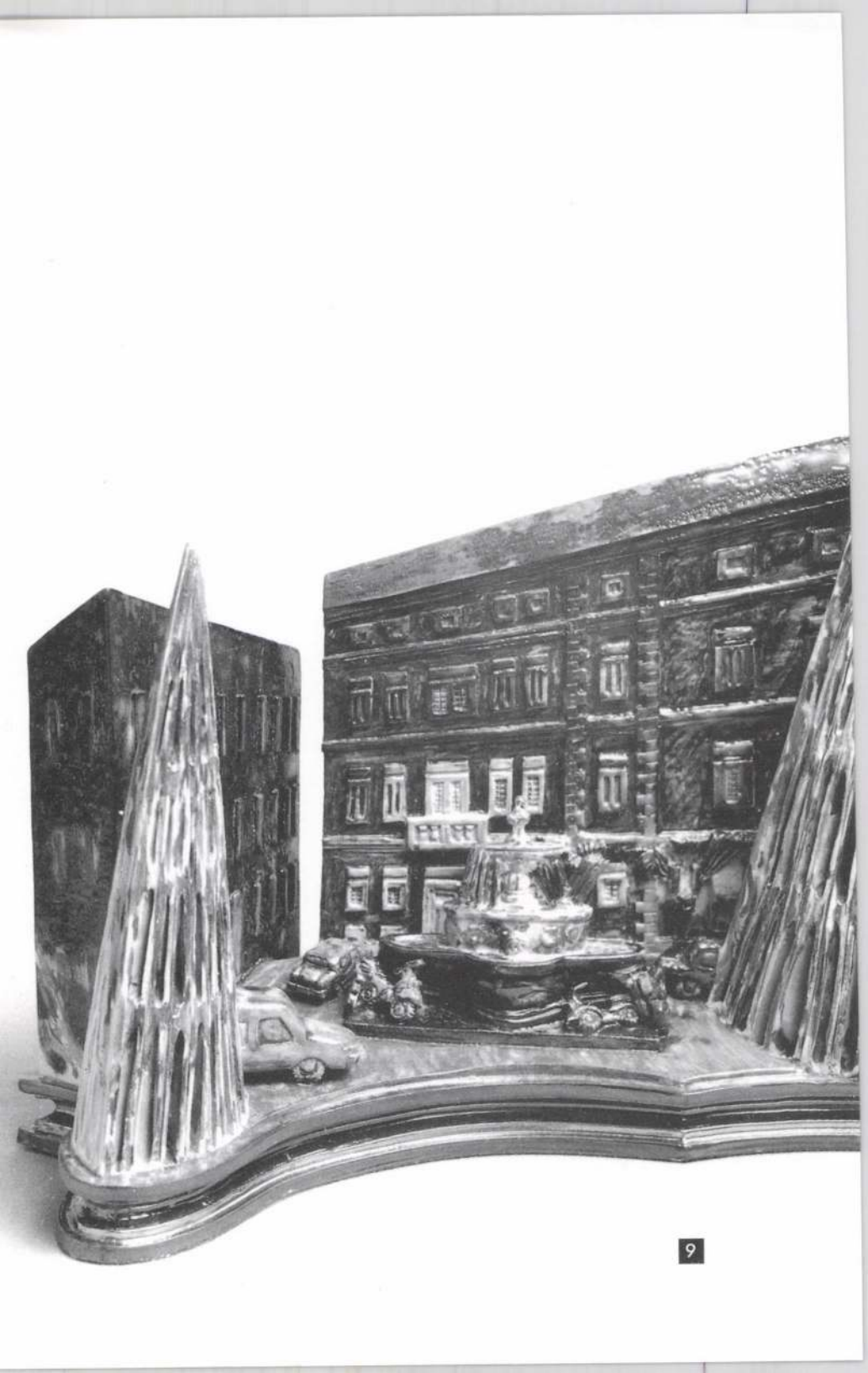

deuten versuchen. Aus dem unentwirrbaren Ensemble der Mittel und Wirkungen, der Ausdrucksweisen und Erscheinungsformen tritt dieser oder jener Bestandteil hervor, leuchtet auf, um dann seinen Platz einem anderen zu überlassen.

Und wenn wir mit der Annäherung an die Kungl-Werke hier angelangt sind, fällt uns möglicherweise auf, daß wir unst mit der Ebene der Zeichen, Signale und Sinnbilder, der symbolischen und metaphorischen Elemente und Beziehungen noch gar nicht beschäftigt haben. Eine Erklärung für das Vorhandensein der facetten- und beziehungsreichen Bedeutungszusammenhänge, die der formalen Komplexität adäquat ist, *scheint* einfach: Das Ungarn der achtziger Jahre charakterisierte eine eigene Mischung von Wirklichkeit und Illusionen. Die Kluft zwischen Tatsachen und Schein wurde leichthin übersprungen, und Tiefe und Oberfläche, Wesentliches und Überflüssiges waren austauschbar. Das war das Grundlegende, die Basis des Funktionierens. Die Helden waren geschrumpft, aber auch in diesem Zustand versuchten sie groß zu erscheinen. Dieser Wille, diese Anstrengung mit der sie zu unfreiwilliger Bedeutungslosigkeit verdammt zwischen dürftigen Kulissen Komödien aufführten, inspirierte vielleicht die von Kungl geschaffenen miniaturisierten Monumente.

Und wenn wir die Frage stellen, wie diese Kunst, die aus ihrer Eklektik eine Einheit herstellt, im Grunde genommen beschaffen ist – ironisch, parodistisch, mit Scheinpathos beladen oder grotesk? –, machen wir es uns einfach, indem wir das Dilemma umgehen und sagen, sie sei wehmütig kontemplativ.

Tibor Webner
(Budapest)

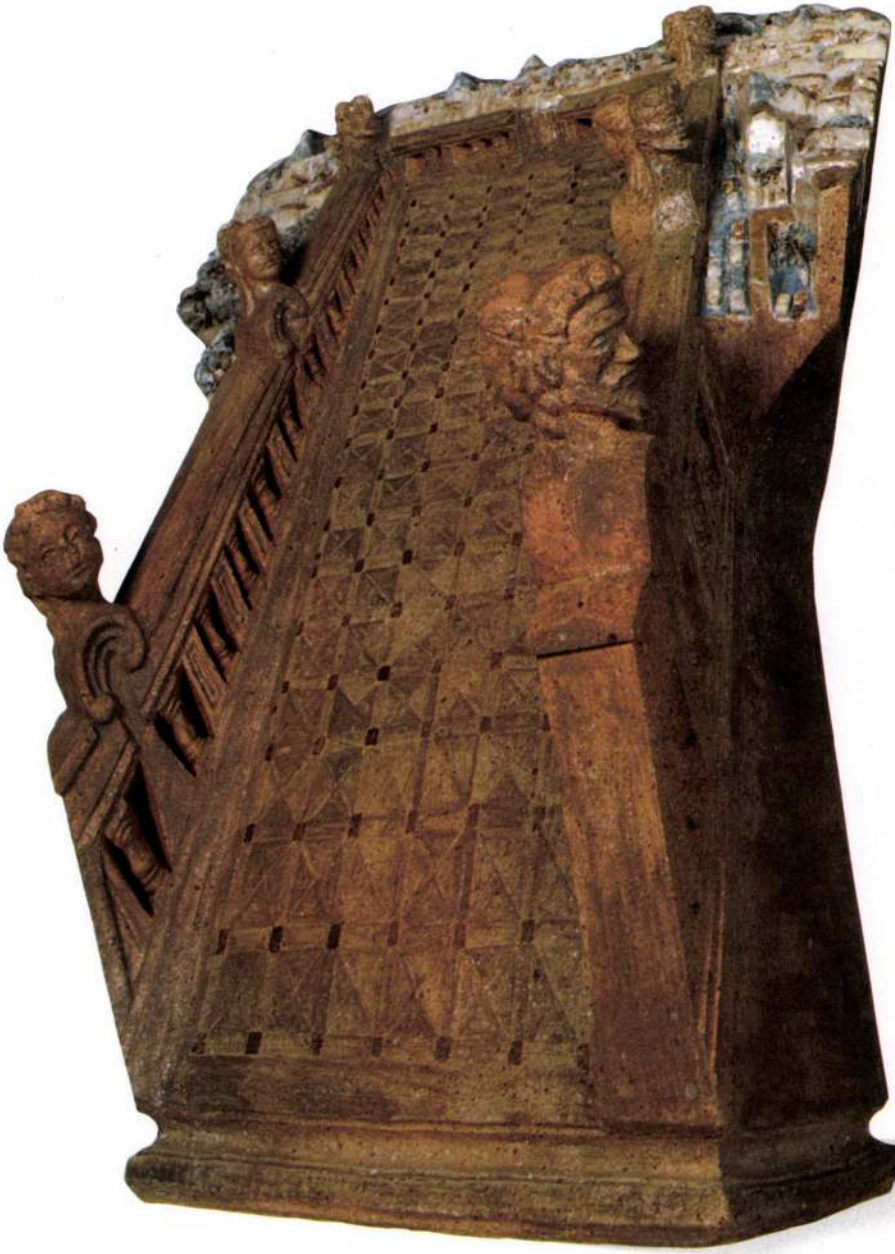

11

12

„Kerámiával kellene foglalkoznia. Csodálatos dolog!"

(Pablo Picasso Henri Laurensnek 1948. július 8-án)

Kerámia szobrok – ki ne gondolna először a jótékonysági vásárok színes kendőkkel teleaggatott standjaira, a folklorisztikus szuvenírboltokra a világ üdülőközpontjaiban. Legjobb esetben eszünkbe juthatnak még Ernst Barlach fehér mázas korai művei vagy Pablo Picasso színes „cserepei" az ötvenes évekből. De ezek a művészek alkotásai körében csak peremjelenségek maradtak. Az agyagot és a kerámiát a hagyományos művészi kánonban nem tekintik teljes értékű anyagnak – a szobrászok elsősorban Bozzettohoz, tervezéshez használják: minden egyéb iparművészet marad. De mit is jelenthet, idézhet fel egy ilyen könnyen formálható anyag, ami modellezhetőséget, törékenységet és használati értéket hordoz magán, a márvány és a bronz örökértékűségével szemben?

Kungl György tudatosan alkalmazza ezeket az anyagspecifikumokat. Nem akar sem emlékműveket emelni, sem örök értékeket megtestesíteni. A vázlatszerűség, az általa használt anyag bizonyos mértékű mulandósága arra szolgál, hogy helyzeteket ábrázoljon, atmoszférát teremtsen. És ahol Kungl olyan témákat emel ki, mint a szocialista fáklyavivő vagy az ünnepi beszéd, ott éppen az anyag járul hozzá ahhoz Kungl rálátásaival együtt, hogy a tárgy pátoszát az irónia oldaláról fogjuk fel. Így Kunglnak az az igénye, hogy szobrász legyen, egyben cinkos kacsintás az általa használt anyag iparművészeti beütésére.

***

Azt, hogy ez jogos igény, senki nem vitathatja, aki nem hagyja magát elvakítani a kerámiák csillogó, színes felü-

letétől, hanem felfogja, hogy éppen a művészet és a giccs ezen ambivalens viszonyáról van szó.

Kungl „szuveníreket" formáz meg, de nemcsak utazásait dolgozza fel. Igaz ugyan, hogy a Római Magyar Akadémián ösztöndíjasként eltöltött idő néhány olyan szobrot eredményezett, amelyek hangulatukkal a hely szellemének nagy tisztelettel adóznak. Kungl azonban lehetővé teszi számunkra, hogy betekintsünk a nagyvilágról szóló álmaiba is: ezek között találhatunk egy amerikai motívumsorozatot, amelyik olyan, mintha a mozivászonról sétált volna le.

Kungl érdeklődése a „táj" iránt a legszűkebb környezetére vonatkozóan is kifejezésre jut. Az ő „tájai" nemcsak természeti elemeket tartalmaznak, hanem jelentéktelen részleteket is: pillantása éppen a mellékes dolgokra vetődik, mint a vakondtúrás vagy az építési terület. Ábrázolásai kiterjednek a részletekre: őt nem a reprezentatív látványoldal érdekli, hanem sokkal inkább a látvány banálissága és a banalitások charmja. Kungl minden ábrázolásában közös a szokatlan perspektíva – a szó szoros és átvitt értelmében egyaránt.

***

Kungl György tevékenységét egyszer „tájképszobrásznak" nevezte. Ezzel művészetének egy lényeges ismérvére mutat rá: mivel a „táj" tulajdonképpen a festők felségterülete, és a modern szobrászatban is kifejezetten szokatlan, mint téma, a fogalom Kungl számára egy olyan kifejezési formát jelöl, amiben a szobrászi plasztikusság ötvöződik a festészet elemeivel. A tér és a sík konfliktusa, aminek kockázatát Kungl vállalja is, éppen ez szobrainak sarkpontja és bűvölete: a tér és annak síkbeli vetületének állandóan váltakozó viszonyából költői szabad terek keletkeznek. A néző szemében a reális egyenértékűként kapcsolódik össze a látszólag irreálissal. A művész humoros, kedvesen ironikus elbeszélő módja felfedező útra hívja szemünket.

Christian Vogel
(Hamburg)

18

Kungl György tájképszobrairól

Tompítatlan, pazar kavargást idéző, gátlásokat nem ismerő máz-színvilág, meghökkentő tömegalakítások és súlypontáthelyezések, váratlan elmozdulások, különleges nézőpontkijelölések jellemzik a Kungl-kerámiaplasztikákat, amelyek hősöket és ideálokat állítanak elénk, amelyek az élet egy-egy véletlenszerűnek tűnő, látszólag találomra kiválasztott, kivágott részletét emelik ki – utcaképet, parkot, presszó- és autóbuszbelsőt –, amelyeket fennkölt eszmék sugárzása hat át, hogy aztán mintegy varázsütésre a köznapi valóság semmitmondó, megszokott részleteleméve váljon. A befogadás első pillanata a zavaré; itt mintha keverednének a dolgok. A szobrászat, a kerámiaművészet, a tárgyformálás és a festői látásmód,

eszközhasználat határai el- és összemosódnak, a funkciók és szerepek egymásba olvadnak. A szobrászi mű hideg-rideg tárggyá alakul, a hűvös tárgy ürességgel telített dísz szerepében tetszeleg, s az öntelt dísz tartalmakkal dúsított szoborként lép fel, hogy aztán illuzionisztikus, térhatású képként próbáljuk értelmezni. Az eszközök és a hatások, a kifejezések és megjelenítések, az életterek és műéletterek kibogozhatatlan együtteséből hol ez, hol az az összetevő emelkedik ki, villan elő, hogy aztán átadja a helyét valami másnak. És ha a Kungl-művekhez való közeledés során idáig jutottunk, akkor rádöbbenhetünk; a jelekkel, jelzésekkel, jelképekkel, a szimbolikus, metaforikus elemekkel, vonatkozásokkal még nem is foglalkoztunk. A formai komplexitással adekvát, árnyalt, szövevényes jelentésvilág jelenlétének magyarázata – amelynek rétegeit felbontani most nem feladatunk – *látszólag* egyszerű: a nyolcvanas évek Magyarországát a valóság és az illúziók sajátos elegye, a tények és a látszatok közötti szakadék könnyed szökkenésekkel való semlegesítése, a mélység és a felület, a lényeg és a felesleg felcserélhetősége jellemezte. Ez volt a lényege, működésének alapja. Itt a hősök összementek, de zsugorodottságukban is nagynak próbáltak látszani; ez az akarás, ez az erőlködés ihlette talán a Kungl-alkotta miniatürizált monumentumokat, ez a kényszeredett jelentéktelenség ripacskodott a silány díszletek között.

És ha feltesszük a kérdést: alapvetően milyen ez az eklektikájából egységet teremtő művészet – ironikus, parodisztikus, álpátosszal terhes, groteszk? –, akkor megkerülve a dilemmát, inkább csak azt mondjuk: fájdalmasan szemlélődő.

Webner Tibor

(Budapest)

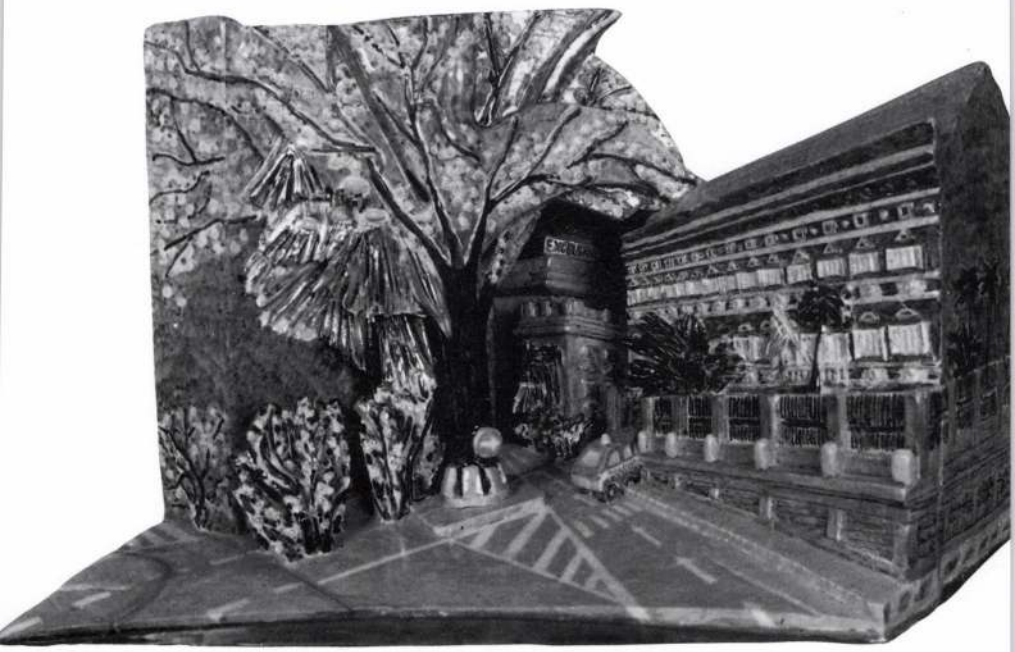

22

23

Bilderverzeichnis

ER UND ICH, 1988 16
90 x 31 x 34 cm, Glasierte Keramik

FESTREDE, 1988 8
26 x 30 x 30 cm, Glasierte Keramik

LIED DER FISCHE, 1988 23
54 x 21 x 41 cm, Glasierte Keramik

JAMES DEAN UND DIE MISPELN, 1986 27
27 x 16 x 39 cm, Glasiertes Porzellan

JIMMY UND SEIN HUND, 1988 13
23 x 15 x 20 cm, Porzellan

MAULWURFSJÄGER, 1989 26
43 x 20 x 56 cm, Glasiertes Porzellan

DIE SAVE BEI JASENOVAC, 1989 22
21 x 23 x 34 cm, Glasiertes Porzellan

NEW YORK, NEW YORK..., 1988 7
63 x 23 x 23 cm, Glasiertes Porzellan

NEUE FURCHE, 1989 3
37 x 18 x 21 cm, Glasiertes Porzellan

HEIMAT, HEIMAT..., 1990 25
26 x 91 x 65 cm, Glasierter Schamott

WOHIN SOLL ICH GEHEN?, 1989 2
23 x 30 x 53 cm, Glasiertes Porzellan

WASSERZÄHLERSCHACHT, 1991 5
87 x 30 x 52 cm, Glasierter Schamott und Porzellan

GARIBALDIS KANONE SCHIESST, 1991 18
32 x 34 x 52 cm, Glasierter Schamott

DIE AMERIKANISCHE BOTSCHAFT IN ROM, 1991 21
30 x 30 x 47 cm, Glasiertes Porzellan

BORROMINI LOGGIA, 1991 11
63 x 24 x 60 cm, Glasierter Schamott

JAMES DEANS GEBURTSHAUS, 1991 15
49 x 20 x 40 cm, Glasiertes Porzellan

PIAZZA FARNESE, 1991 9
45 x 21 x 31 cm, Glasiertes Porzellan

PRESSO, 1992 19
40 x 54 x 20 cm, Gefärbtes Porzellan

PORSCHE, 1992 12
36 x 30 x 15 cm, Reduziertes Porzellan

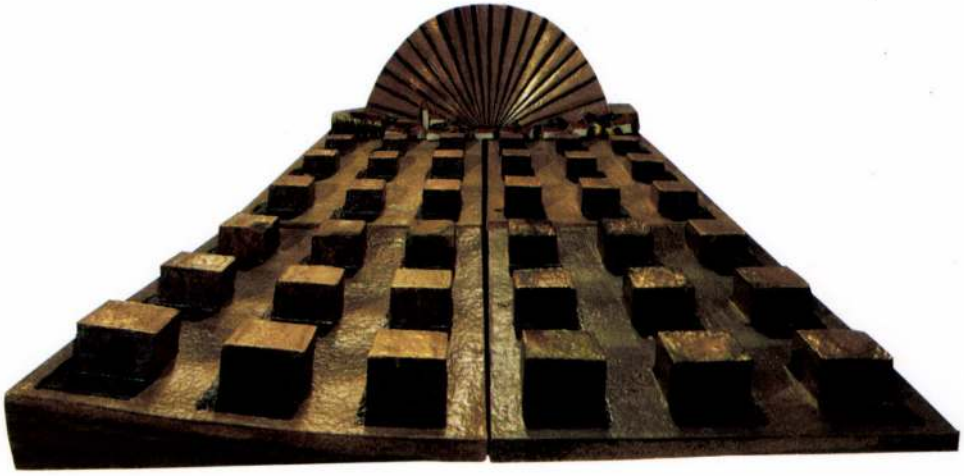

26

Képek jegyzéke

Ő ÉS ÉN, 1988 16
90 x 31 x 34 cm, mázas kerámia

ÜNNEPI BESZÉD, 1988 8
26 x 30 x 30 cm, mázas kerámia

HALAK DALA, 1988 23
54 x 21 x 41 cm, mázas kerámia

JAMES DEAN ÉS A NASPOLYÁK, 1986 27
27 x 16 x 39 cm, mázas kerámia

JIMMY ÉS KUTYÁJA, 1988 13
23 x 15 x 20 cm, porcelán

VAKONDVADÁSZ, 1989 26
43 x 20 x 56 cm, mázas porcelán

A SZÁVA JASENOVACNÁL, 1989 22
21 x 23 x 34 cm, mázas porcelán

NEW YORK, NEW YORK..., 1988 7
63 x 23 x 23 cm, mázas porcelán

ÚJ BARÁZDA, 1989 3
37 x 18 x 21 cm, mázas porcelán

HAZÁM, HAZÁM..., 1990 25
26 x 91 x 65 cm, mázas samott

HOVÁ MENJEK?, 1989 2
23 x 30 x 53 cm, mázas porcelán

VÍZÓRAAKNA, 1991 5
87 x 30 x 52 cm, mázas samott és porcelán

GARIBALDI ÁGYÚJA LŐ, 1991 18
32 x 34 x 52 cm, mázas samott

AZ AMERIKAI KÖVETSÉG RÓMÁBAN, 1991 21
30 x 30 x 47 cm, mázas porcelán

BORROMINI LOGGIA, 1991 ..... 11.
63 x 24 x 60 cm, mázas samott

JAMES DEAN SZÜLŐHÁZA, 1991 15
49 x 20 x 40 cm, mázas porcelán

PIAZZA FARNESE, 1991 9
45 x 21 x 31 cm, mázas porcelán

PRESSZÓ, 1992 19
40 x 54 x 20 cm, színezett porcelán

PORSCHE, 1992 12
36 x 30 x 15 cm, redukált porcelán

A kiállítást támogatta a Művelődési és Közoktatási Minisztérium

György Kungl

H-2072 Zsámbék, Honvéd u. 2/D.
Tel.: (23) 342-157

1955	geboren in Tata
1977–81	Student an der Hochschule für Lehrerausbildung in Eger, dann in Pécs
1982–86	Studien an der Ungarischen Hochschule für Bildende Künste
1989/90	Stipendium an der Ungarischen Akademie Rom
1990–93	Derkovits-Stipendium

Lebt und arbeitet in Zsámbék

Einzelausstellungen:

1986	Szentendre, Kulturzentrum im Komitat Pest
1987	Budaörs, Kulturhaus Jókai Mór
1988	Zsámbék, Kulturhaus
1988	Budapest, Studiogalerie (im Studio Junger Bildender Künstler)
1990	Rom, Ungarische Akademie Rom
1990	Budapest, Französisches Institut (mit Gábor Gerhes)
1991	Budapest, Werkstattgalerie Várfok 14
1991	Dunaújváros, Uitz-Saal
1991/92	Siófok, Ungarische Kreditbank
1992	Paris, Centre D'Animation Saint Michel
1992	Budapest, Französisches Institut
1992	Oosterbeek (Holland), Galerie Amphora (mit Mária Geszler)
1993	Budapest, Ungarische Staatsoper, Roter Salon (mit Jolán Gross-Bettelheim)
1993	Hamburg, Finanzbehörde Bananensaal
1993	Pécs, Galerie Parti

Werke im Sammlungen:

Ungarisches Museum der Angewandten Kunst, Budapest
Ungarische Nationalgalerie, Budapest
Janus Pannonius Museum, Pécs
Stiftung Erstes Ungarisches Bilderarchiv, Budapest, Diszel
Französisches Institut in Ungarn, Budapest
Sammlung des Internationalen Keramikstudios, Kecskemét
Sammlungen der Schöpferniederlassung Baranya, Siklós

Kungl György

H-2072 Zsámbék, Honvéd u. 2/D.
Tel.: (23) 342-157

1955 született Tatán
1977–81 az egri, majd a pécsi Tanárképző Főiskola hallgatója
1982–86 a Magyar Képzőművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait
1989/90 Ösztöndíjas a Római Magyar Akadémián
1990–93 Derkovits ösztöndíjas

Zsámbékon él és dolgozik

Egyéni kiállításai:

1986 Szentendre, Pest megyei Művelődési Központ
1987 Budaörs, Jókai Mór Művelődési ház
1988 Zsámbék, Művelődési Ház
1988 Budapest, Stúdió Galéria
1990 Róma, Római Magyar Akadémia
1990 Budapest, Francia Intézet (Gerhes Gáborral)
1991 Budapest, Várfok 14. Műhelygaléria

1991	Dunaújváros, Uitz Terem
1991/92	Siófok, Magyar Hitelbank
1992	Párizs, Centre D'Animation Saint Michel
1992	Oosterbeek (Hollandia), Galerie Amphora (Geszler Máriával)
1992	Budapest, Francia Intézet
1993	Budapest, Magyar Állami Operaház, Vörös Szalon (Gross-Bettelheim Jolánnal)
1993	Hamburg, Banánterem
1993	Pécs, Parti Galéria

Művei közgyűjteményekben:

Magyar Iparművészeti Múzeum, Budapest
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
Janus Pannonius Múzeum, Pécs
Első Magyar Látványtár Alapítvány, Budapest, Diszel
Magyarországi Francia Intézet, Budapest
Nemzetközi Kerámia Stúdió Gyűjteménye, Kecskemét
Baranyai Alkotótelepek Gyűjteménye, Siklós

Herausgeber: Projektförderung Bildende Kunst
Gefördert durch
die Kulturbehörde der Freien und Hansestadt Hamburg.

A katalógus kiadását támogatta:
Nádai Stúdió Kft. és a Reprostudio Franz Danek.

***Köszönetet mondok** Nádai Ferencnek, Várnagy Tibornak és Monika Wuchernek baráti segítségükért.*

Szöveg: Christian Vogel és Wehner Tibor
Fotók: Sulyok Miklós
Design és nyomdai előkészítés: Nádai Ferenc
Repro: Danek Studio Kft. Budapest
Nyomás és kötészet: Zenemű Nyomda Kft.
Felelős vezető: Tóth Éva

Kungl György szobrász-

művész *kiállítása*]

KUNGL

The Exhibition of

György Kungl sculptor

artist ▪ **Budapest**

Kiállítóterem] Budapest

Gallery

1056 Budpest, Szabadsajtó u. 5.

Kungl György szobrász-

művész *kiállítása*]

The Exhibition of

György Kungl sculptor

artist *1995. április 13*

– május 14. [from

April 13t, 1995 until

May 14th, 1995

Budapest

Kiállítóterem] Budapest

Gallery

1056 Budpest, Szabadsajtó u. 5.

KUNGI GYÖRGY katalógusába

– A-a-azt mondja: rajztudás? – hebegte G. alkoholista, az egykori legendás hírű művész-tanár. – Meg arányok...? Avantgarde, meg mifene...? **Lószar!** Volt nekem egy tanítványom... Talán túlzottan tisztelt, vagy egyszerűen tehetséges volt? De az is lehet, hogy csak hülyét akart belőlem csinálni... Szóval bármit mondtam neki, ez megcsinálta. Megcsinálta, de úgy... Ha azt mondtam neki, hogy perspektíva, hát ez odaült a modell lábához, és olyan rajzot rittyentett oda, hogy csupa láb volt az egész. Ha azt mondtam, felületmegmunkálás, olyan gyönyörű felületeket csinált, hogy eltűnt az egész képnek a plasztikája. Ha azt mondtam, legyen plasztikusabb: akkor olyan rajzot csinált, hogy a modell orra egy méterre lógott

ki a papírról... Egyetlen rendes munkát nem csinált... Mintha azt akarta volna bizonyítani, hogy ezek a dolgok önmagukban csak annyit érnek, mint oroszlán farkán a szaloncukor... A legjobb kezű ember volt, akit valaha csak láttam, de abba kellett hagynom a tanítást, hogy le ne lőjem! És a büdös életbe... ma már én sem hiszek az arányokban, a vonalkezelésben, meg ilyen marhaságokban... Tudja mit, nem én voltam az ő mestere, hanem ő az enyém!

Megfáradt sas / Tired Eagle 1995

Kungl György tüchtig ember. Gondosan megfigyel, számba vesz, elrendez és kivitelez. Látásmódja és megalapozott véleménye van, s amihez hozzászól, abban autentikussága megkérdőjelezhetetlen. Talán csak a világ nem elég autentikus...

Kungl szobrairól nekem az az alaposság jut eszembe, amely Svejkre olyan jellemző: "...le merném fogadni magával, Müllerné, hogy az illető, aki a trónörökös őfenségét elintézte, úgy felöltözött hozzá, ahogy kell. Tudja, nagyon nehéz dolog egy fenséges urat agyonlőni. Az nem úgy megy, mint amikor egy közönséges vadorzó lepuffantja az erdészt. Előbb ki kell spekulálni, hogy férkőzik hozzá, mert nem mehet oda csak úgy, akármilyen rongyokban. Cilinderben kell menni, hogy a rendőrök még előtte le nė füleljék."

Kungl nem afféle "formabontó" művész, s a harcias avantgardehoz sincs semmi köze. "Nem gyújtotta ő fel semmiféle istennő templomát Epheszoszban, mint a

tökkelütött Hérosztratosz, hogy bekerüljön a lapokba és az iskolai olvasókönyvekbe." *(Jaroslav Hasek művének előszavából való a mondat.)* Egyszóval Kungl György olyasminek van a birtokában, aminek a legkevesebb művész: a bölcsességnek.

Egy házalapzat geometrikus rendjét mintázza, meg körülötte a kiásott föld buckáit. Griff-lábakon álló vízóraaknát és pihenő sarlót a nagy gazban. Úgy veszi számba a dolgokat, mint az ufók szürke törpéi, akik egyetlenegy múzeumba sem hatolnak be, de órákig vacakolnak, hogy egy kidobott fél pár bakancsot megvizsgáljanak. Szemlátomást semmi érzékük ahhoz, hogy megkülönböztessék a lényegtelent a lényegestől. (Vagy esetleg valami olyan értékrendben gondolkodnak, ami a számunkra felfoghatatlan?)

Szobrászhoz méltatlan pillanatfelvételt készít a bokorban rejlő fészke előtt röpködő, kicsinyeit óvó függemadárról *(nincs is ilyen madár!)*, meg a gaztaposó gatyás parasztról, akinek a fotós vágás csak a csizmás lábát lebegteti a "magyar ugar" embernagy gazsága fölött.

A torz, vakondtúrás-szemölcsökkel ragyázott piramis vakondszemszögből ábrázolt vakondvadásza pedig oly zavarbaejtő para-

Felhős az ég Siklós felett / The Sky is Cloudy Above Siklós 1992

frázisa a természetet "legyőző" és "leigázó" embernek, a hegymászónak, a magasba törő hősnek, hogy az ember inkább nézi antropoid lótetűnek.

Kungl porcelánból fákat mintáz, meg a Szávát Jaszenovácnál. Utóbbi "tájképszobra" olyan, mintha önmaga makettje lenne. Esetleg a Teremtő skicce, mielőtt nekidurálta volna magát Horvátországnak. Pontosnak tűnik, pedig tudni való, hogy az egykori, kétórás vízállásjelentés emlékműve csak. *(Akkor még biztosan lehetett tudni, hogy legalább a vizek betartják a játékszabályokat...*

Aztán itt vannak a felhők meg a forgószél. A röhejesen kicsiny Siklós fölött tornyosuló felhők, s a közülük kibukkanó repülő, meg a szalmabála-gurigák és a sakkfigura-jegenyék fölött örvénylő boszorkányos-sötét forgószél.

Nem is beszélve a felfüggeszthető porcelánfelhőkről... Rendes szobrász nem csinál ilyeneket! Nem lát neki felhőket meg szelet mintázni! Egy isten-gyerek kap karácsonyra ilyen játékot.

A felkelő nap és előtte a kockafejűek rendje... A mű címe: **Hazám, hazám.** És hallani vélem Kungl

hangját, ahogy némi elnéző, fejcsóváló, szeretetteli sajnálattal mondja ezt. Mert ezek a művek bizony erről a házáról szólnak. Erről a nevetséges, groteszk, sajnálatra méltó, szeretnivaló és fájdalmasan kisszerű házáról. A megfáradt, félrebillent fejű turulmadárról, meg arról, amelyik tatabányai szárnylengetéseibe belefáradva feldobta a bakancsát.És végül a **főmű!** A vakond-önarckép! A vakondsága izmait megfeszítő és emberré váló, heroikus-nevetséges, másfél méteres alak, mely vakondtúrásán állva felhőt tart a magasba. Az univerzális művész – a Sámán – volt valaha az a lény, aki az égi és földi világ ismerőjeként összekötője volt e két szférának. Meggyőződésem, hogy Kungl György vak, föld alatti lénye a maga abszurditásában is **fontosabb** – és főleg **pontosabb** – mű, mint Kisfaludy-Stróbl Zsigmond Szabadságszobra. Amivel persze még nem mondtam semmit... Pedig azt akartam mondani, hogy Kungl Györgyöt nem csak bölcs és szeretetteli embernek ismerem, de utánozhatatlan szobrásznak is.

Szemadám György

A vakond / **The Mole** 1994

Into GYÖRGY KUNGL'S catalogue

A-a-are you saying: expert in drawing? – stammered G. the alcoholic the former artist-teacher with a legendary reputation. – And proportions...? Avantgarde and stuff like that...? **Bullshit!** I had a pupil... Perhaps he over respected me or was he just simply talented? Or could it be the case that he just wanted to make a fool out of me...? Well, whatever I told him to do, he did it. He did it in such a way... When I told him perspective, he just set next to the model's legs and scribbled drawings which were nothing but legs. When I said to him: surface moulding, he created such beautiful surfaces that the sculptureness of the whole drawing disappeared. When I told him to make it more sculptured, the drawings he came out with made the model's nose stick out a meter on the paper... He had never done one single work properly... As he would have been trying to prove that these things by themselves were worth as much as fondant sweets on a lion's tail... He was the best handed person I have ever met but I had to stop teaching if I didn't want him to shoot!
And bloody hell... today I don't belive in proportion, line leading and other stupid things... But do you know what? I wasn't his master but rather he was mine!

György Kungl is an efficient man. He carefully observes, takes into account, arranges and carries out. He has his own way of looking at things as well as opinion, and in whatever he makes a comment his authenticity is undoubtable. Perhaps the world is not authentic enough...

Kungl's statues remind me of thoroughness which is so characteristic of Svejk: "...I bet Mrs. Müller that the person who killed the heir to crown got dressed for the assassination as was he supposed to. You know, it is very difficult to kill a royal. It's not the same as when a common poacher shoots the forester. First he has to speculate how to get near him since he cannot just go there in any rags. He has to go there in a top hat in order to avoid being caught by the police before the act."

Kungl is not the kind of shape impedimentor" artist and he has nothing to do with warlike avantgarde. "He did not set any kind of Goddess' temple on fire in Ephesis like the half- wit Hérosztratosz so that he could get into the papers and schoolbooks." *(sentence from the foreword of Jaroslav Hasek's work).*

In a word Kungl has at his disposal of samething which not many artists have: wisdom.

He models the geometrical substructure of a house as well as the dug up soil dunes around it.

Kicsinyeit óvó fügemadár / **Fig Bird Protecting its Chicks** 1993

Water-meter shaft standing on griffin legs and resting sickle in hue weed. He takes things into account like the grey dwarves from UFOs who do not penetrate museums but make a big fuss about examining a thrown out half a pair of boots. Seemingly they have no idea how to differentiate between the important and unimportant. (Or they just think in such a scale of values which is incomprehensible for us?)

He made a moment of the fig bird protecting its chick flying in front of his net in the bush, wich is unworthy of a sculptor *(there is no such bird anyway!)*, and on the weed presser peasant of which only his legs in boots stepping on the "Hungarian fallow land" can be seen as a result of the photo cut.

The deformed and moled mole hunter portrayed from the mole's point of view is such a perplexing paraphrase of the mountain climber and high flyer heroic man "conquering" and "oppressing" nature, that he rather appears as a mole cricket.

Kungl moulds trees out of porcelain and Sava river at Jasenovac. This last mentioned "scenery statue" looks like his own self maquette. Maybe the Creator's sketch before he started off on

Croatia. It seems exact, though it is to know that its only the memorial art of work of the former two hours water level report. (then it was sure that at least water apply with the rules...).

Then here are these clouds and the whirlwind. The clouds mounting up above the ridiculosly small Siklós, and the aeroplane suddenly coming out from them as well as the witchy whirlwind whirling above the straw bale figures and chess pieces-like poplars. Not to mention the hangable porcelain clouds... A proper sculptor would not do such thing! Would not start moulding clouds and wind! Only a god-child gets such present for Christmas.

The raising sun and the order of square heads in front of it... The title of the art work is: **My Homeland**. And I can hear Kungl's voice as saying it in a forgiving, head shaking, loving and sorrowful way. Because these works of art are about this homeland. About this forgivable, loveable and painfully mediocre homeland. About the tired mythical eagle of the ancient Hungarians with its head tilted to one side, and the one which died into waving its wings above Tatabánya. And finally the main work! The mole self portrait! This heroic and ridiculous one and a half metres long figure streching its mole mussels which is holding a cloud while standing on the top of its mole hill. The universal artist – the shaman – used to be this creature, who as the expert of life in Heaven and Earth was the immediator of the two spheres. I am convinced that György Kungl's blind creature living under the ground in its absurdity is more important – but primarily more accurate art – than his Zsigmond Kisfaludy-Stróbl Freedom statue. By which I said nothing... I just wanted to say that I know György Kungl not only to be a wise man inspired by love but as an inimitable sculptor too.

György Szemadám

KUNGL György / György Kungl

2072 Zsámbék, Honvéd u. 2/d Telefon/*Phone*: (23) 342-157

1955 született Tatán he was born in Tata

1977-81 az egri majd a pécsi Tanárképző Főiskola hallgatója student of the Teacher's Training College in Eger, later in Pécs

1982-86 a Magyar Képzőművészeti Főiskolán folytatja tanulmányait continued his studies at the Hungarian Academy of Fine Arts

1988 ösztöndíjas a kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdióban scholarship in Kecskemét at the International Ceramic Studio

nemzetközi szobrász szimpozionon vett részt Rigában *(Lettország)* participated in the international sculptor symposium in Riga *(Latvia)*

1989-90 ösztöndíjas a Római Magyar Akadémián scholarship at the Hungarian Academy in Rome

1990-93 Derkovits ösztöndíjas he earns Derkovits scholarship

1991 részt vett az East&West elnevezésű nemzetközi szimpozionon a kecskeméti Kerámia Stúdióban he participated the "East&West" international symposium at the Ceramic Studio in Kecskemét

1992 ösztöndíjas ugyanott scholarship at the above mentioned place

1992-ben és 93-ban részt vett a siklósi Nemzetközi Kerámia Szimpozion munkájában in 1992 and '93 he participated in the international ceramic symposium work in Siklós

Zsámbékon él és dolgozik He lives and works in Zsámbék

Művei közgyüjteményekben / *His works in public collections*

Baranyai Alkotótelepek Creative Colonies Baranya County *Siklós*

Első Magyar Látványtár Alapítvány First Hungarian "Spectacle Collection" Foundation *Budapest-Diszel*

Janus Pannonius Múzeum Janus Pannonius Museum *Pécs*

Magyar Iparművészeti Múzeum Hungarian Applied Arts Museum *Budapest*

Magyar Nemzeti Galéria Hungarian National Gallery *Budapest*

Magyarországi Francia Intézet French Institute in Hungary *Budapest*

Nemzetközi Kerámia Stúdió International Ceramic Studio *Kecskemét*

Pihenő sas / **Resting Eagle** 1994

Egyéni kiállítások / *One-man exhibitions*

1986	**Szentendre**	Pest megyei Művelődési Központ Pest County Cultural Center
1988	**Budapest**	Stúdió Galéria Studió Gallery
1990	**Róma**/*Rome*	Római Magyar Akadémia Hungarian Academy of Rome
	Budapest	Francia Intézet *(Gerhes Gáborral)* French Insitute (*with Gábor Gerhes*)
1991	**Budapest**	Várfok 14. Műhelygaléria Várfok 14. Workshop Gallery
	Dunaújváros	Uitz Terem Uitz Hall
1992	**Párizs**/*Paris*	Centre d'Animation Saint Michel
	Oosterbeek	Galerie Amphora (*Geszler Máriával*) Hollandia / Holland (*with Mária Geszler*)
	Budapest	Francia Intézet French Institute
1993	**Budapest**	Magyar Állami Operaház, Vörös Szalon (*Gross BettelheimJolánnal*) Hungarian State Opera House, Red Salon (*with Jolán Gross-Bettelheim*)
	Hamburg	Finanzbehörde, Banánterem Banana Hall
	Pécs	Parti Galéria Parti Gallery
	Székesfehérvár	Árgus Galéria Árgus Gallery
1995	**Budapest**	Budapest Galéria Budapest Gallery

Válogatás csoportos kiállításokból / *Selection out of group exhibitions*

1988	**Tatabánya**	Kernstok Terem, Groteszk Art Kernstok Hall, Grotesque Art
	Szentendre	Vajda Lajos Stúdió, Gravitáció Lajos Vajda Studio, Gravitation
1989	**Budapest**	Budapest Galéria Kiállítóháza, Kék acél Exhibition House of the Budapest Gallery, Blue Steel
	Budapest	Duna Galéria, Kék irón Duna GAllery, Blue Iron
1990	**Dunaújváros**	Uitz terem, Kék vörös Uitz Hall, Blue and Red
	Rennes	Maison International (*Kicsiny, Gerhes, Kungl, Gerber*)

1991	**Budapest**	Budapest Galéria Kiállítóháza, Emblematikus törekvések Exhibition House of the Budapest Gallery, Emblematic Aspirations
1992	**Nyon**	Triennale de la Porcelaine III. (*Svájc/Switzerland*)
	Budapest	Alfa Romeo bemutatóterem, Alfa Romeo művek Alfa Romeo Showroom, Alfa Romeo Works
	Budapest	Budapest Galéria Kiállítóháza, Analóg Exhibition House of the Budapest Gallery, Analogous
1993	**Budapest**	Olasz Kutúrintézet Italian Cultural Institution Artisti Ungheresi in Italia negli anni '80
	Budapest	Ernst Múzeum, Variációk a Pop Artra Ernst Museum, Variation onto Pop Art
	Budapest	Polifónia, a Soros Alapítvány Kortárs Művészeti Központ éves kiállítása Polifonia, the yearly exhibition of the Soros Foundation Contemporary Art Centre
1994	**Budapest**	Budapest Galéria, Terra Csoport Budapest Gallery, Terra Group
	Hannover	Galerie Böwig, Gefässe und Plastiken, Ungarische Kontroversen
	Pécs	Művészetek Háza, Szobormajális, az Első Magyar Látványtár kiállítása House of Arts, Statuette Fete, the exhibition of First Hungarian "Spectacle Collection" Foundation
	Prága/*Prague*	Magyar Intézet, Kortárs magyar kerámia Hungarian Institution, Contemporary Hungarian Ceramics
	Sandhausen	Galerie Marianne Heller, Unikate (*Németország/Germany*)

Nagy gaz / The Big Weed 1993

Műtárgyak jegyzéke/ *List of pictures*

Házalap House Base *1991*

25x95x70 cm mázas samott / *glazed, chamot*

Vízóraakna Water-meter Pit *1991*

87x30x52 cm mázas samott és porcelán / *glazed, chamot and porcelain*

Pihenő sarló Resting Sickle *1989*

43x13x48 cm mázas porcelán / *glazed, porcelain*

A Magyar Nemzeti Galéria tulajdona / *The property of the Hungarian National Gallery*

Kicsinyeit óvó fügemadár Fig Bird Protecting its Chicks *1993*

70x80x50 cm sómázas porcelán / *salt glazed, porcelain*

Gaztaposó Weed Presser *1993*

53x21x11 cm mázas samott / *glazed, chamot*

Nagy gaz The Big Weed *1993*

205x30x90 cm mázas samott / *glazed, chamot*

Vakondvadász Mole Hunter *1989*

43x20x56 cm mázas porcelán / *glazed, porcelain*

Fák Trees *1988*

18x8x8 cm porcelán / *porcelain*

A Száva Jasenovácnál The Sava River at Jasenovac *1989*

21x23x34 cm mázas porcelán / *glazed, porcelain*

Felhős az ég Siklós felett The Sky is Cloudy Above Siklós *1992*

27x26x26 cm mázas porcelán / *glazed, porcelain*

Csobánkai forgószél Whirlwind of Csobánka *1988*

17x12x25 cm mázas samott / *glazed, chamot*

Délibáb Mirage *1993*

3 m^2 porcelán installáció / *3sqm porcelain installation*

Hazám, hazám... My Homeland, My Homeland *1990*

26x91x65 cm mázas samott / *glazed, chamot*

A magyarországi Francia Intézet tulajdona / *The property of the French Institution in Hungary*

Megfáradt sas Tired Eagle *1995*

110x50x90 cm mázas samott / *glazed, chamot*

Pihenő sas Resting Eagle *1994*
80x50x120 cm mázas samott / *glazed, chamot*
A vakond The Mole *1994*
160x50x90 cm mázas porcelán / *glazed, porcelain*

Megfáradt sas / Tired Eagle 1995

A kiállítást rendezte: TÖRÖK TAMÁS / The exposition organised by Tamás Török ■ *Felelős kiadó:* ZSIGMOND ATTILA *főigazgató* / Responsible Publisher: Attila Zsigmond *chief director* ■ A Budapest Galéria és a Baranyai Alkotótelepek közös kiadványa / The common publication of Budapest Gallery and the Creative Colonies Baranya County ■ *Grafikai tervezés* / Designed by NÁDAI FERENC ■ *Fotók* / Photographs: CSOSZÓ GABRIELLA, FÜZI ISTVÁN, SULYOK MIKLÓS

■ *A kiállítás támogatói:* Első Magyar Látványtár Alapítvány, Magyar Hitelbank "Művészeti Alapítványa" / The sponsors of the exhibition: First Hungarian "Spectacle Collection" Foundation, Hungarian Credit Bank's "Art Foundation" ■ *A katalógus támogatói:* Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága, Nemzeti Kulturális Alap, Nádai Stúdió, Hollandia Repró / The sponsors of the cataloge: Budapest Local Council Cultural Committee, National Cultural Fund, Nádai Studio, Hollandia Repro ■ A Délibáb című installáció a Soros Alapítvány támogatásával készült / The induction entitled "Mirage" was prepared under sponsorship of the Soros Foundation

Kunhegyi Cesarine

Kisvösvölgyi táj, olaj.

Interieur, olaj.

Nemzeti Szalon
1915. szept.
őszi kiáll.

Kunhegyi Caesarin

Öreg ember, testmény
50 kor

Ropálotapela Zi. l.

Kis-Kun-Dorozsma h. n. VII. 241

Kúnhegyi Cesarin

1913. sept. kiáll. Nemzeti Szalon
Arckép, olaj.
1914, máj.-jun. kiáll. u. o.
Férfi arckép, olaj.
1915. sept. kiáll. u. o.
Hüvösvölgyi tájr, olaj. 100.–
Interieur, olaj. 200.–
1915. dec. kiáll. u. o.
Csendélet, olaj. 100.–
1916. ápr. kiáll. u. o.
Tanulmány, olaj. 200–

Lipótváros (Brées) III. 209

Kunhegyi Cesarine

1920. szept.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Arckép, baff.

Mádi ref. egyház csüstpohara

VI. 28.

MDK

Kunhegyi Césarine

Tanulmány, of.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 15. l.

MDK

Kunhhegyi Ceasarine

Arckép, of.

M.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 18. l.

Kunhegyi Caesarin MDK

Ligetrészlet, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kunhegyi Caesarin MDK

Ligetrészlet, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

KUNIKE, Adolph (1787. – Alt, Jacob

KUNIKE, Adolph

IGA2 Rita – KAJÁN Imre: A Dunakanyar a XIX. század elején egy osztrák festőutazó és egy magyar tudós szemével. = Dunakanyar, 21, 1985, 2. 41–46. ill.

→ Alt, Jacob

Runny → Runny Károly György

2. 3. sz. 46–50. ill

Kungler Sándor

Az intarziakészítők táborában dolgozik, tanul

Szabó Ernő: Amatőr intarziakészítők tábora Hajdunoborzlón.

Hajdu-Bihari Napló, 1946. júl. 13.

Kungl György keramikus

Wehrer Tibor: Képzőművészeti kiállítás
Komáromban megye, 1984. szept., okt.

Új Forrás, 1985. 1. sz.

Kungl György

Kungl György groteszk kerámiaszobraiból nyílt kiállítás a budaörsi Jókai Művelődési Központban.

Magyar Nemzet 1987. IV. 10.

Kungl György

■ Kungl György kerámiaszobrait június 15-ig tekinthetik meg a látogatók Szentendrén, a művelődési központ kiállítótermében.

Népszabadság, 1986. VI. 3

Kunhegyesi Caesarina

Ráth Panni, Boemm Klára, Kayserling Jolán művészek nevét, mint kevésbé ismerteket, de ezzel ellentétben feltünően jó müveiket emliti meg Tövis: "Művésznők" cimmel a Nemzeti Szalon kiállitásáról, melyet a Magyar Képzőmümésznők Egyesülete rendezett.

A HÉT, Bp. 1909. ápr. 25. XX. évf.
17. sz. 290-291. lap.

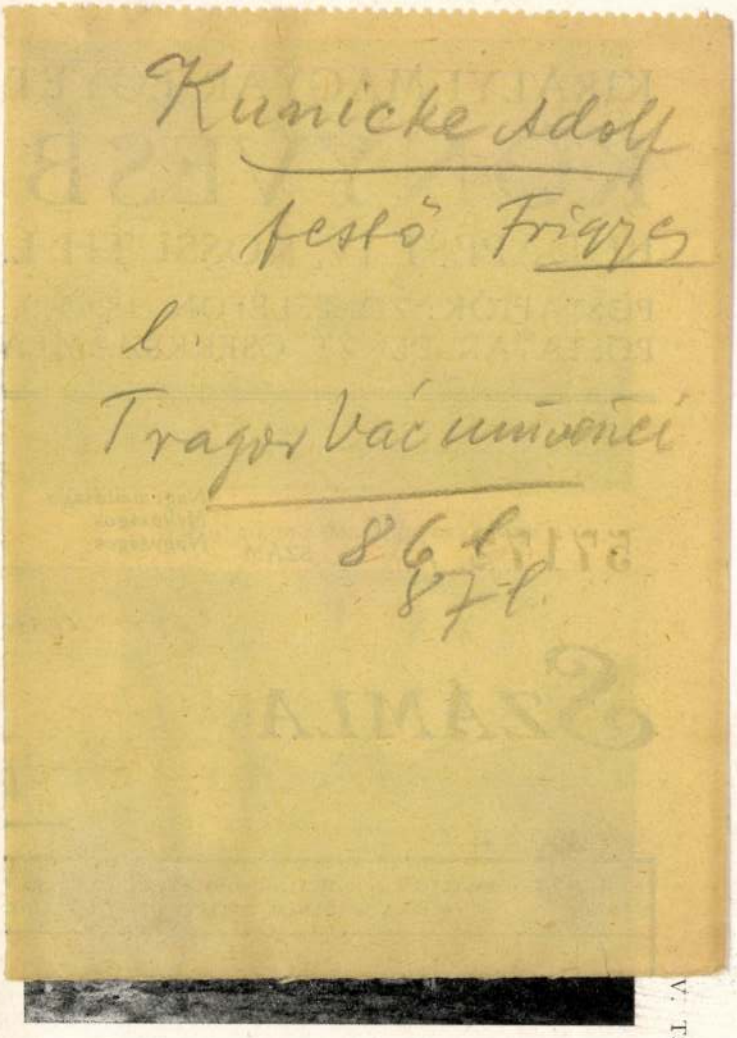

Dr. Lovass Simon hengermalma Majson

V. Tábla.

Mánfai Szt. István korabeli templom

Nagybicsérdi r. k. templom

Kunhegyesi ref. templom

Magyarság képes mell
1928 nov. 11.

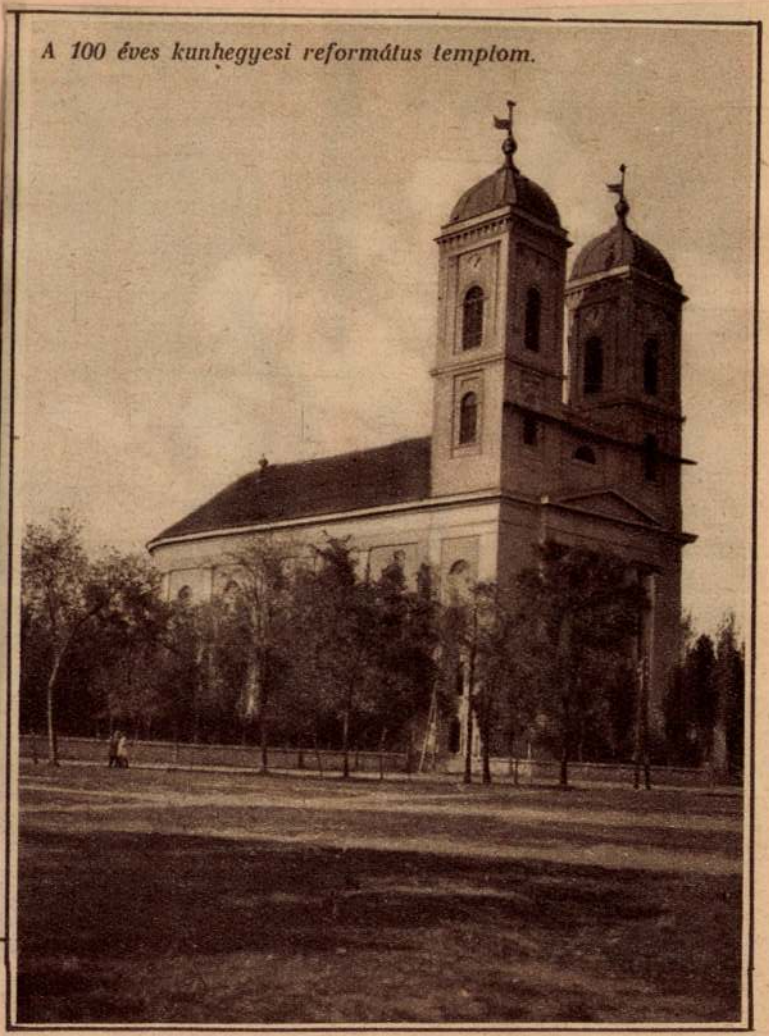

A 100 éves kunhegyesi református templom.

zoktatásügyi minisztertől.

TEMPLOM

KUNGL ISTVÁN, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozóinak jegyzéke 1851-1950 között.
KUNGL ISTVÁN, kőedénygyári munkás, edényfestő. 1870-1896
Függelék, 297.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém. 1971

KUNGL JÁNOS, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora, 1851-1950
KUNGL JÁNOS, korongos, 1932-1943
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Kunich (Kunits) György

ötvös

1828 + 1831 máj 22 Varasd

Kapmagyarorszötvösök 39 l.

8512

it: „Kossuth L. G. Türr. Ledru Rollin";
el Mor" és jobbra: „Mazzini T. Garibaldi G."
vannak elhelyezve. Felirata a már idé-

endsten Demokraten Europa's"
ünő népbarátjai"
gegen Nachdruck"
H. Gerhart, Margarethen Gründasse № 32".

8512 (fek. ny.).

198/94 № 1.

Kunicke Adolf

Svenicza. T. 3650.

A háttérbeli hegyek tövében a község terül el épületei közül kiemelkedő templommal, az előtérben pedig a folyó innenső partján csolnak halad, mig balra az orsót pedrő asszony előtt leányka térdel, kissé hátrább a pipáló férfi mögött ketten ülnek és a sátor alatt gyermekek látszanak. Felirata:

SYRMIEN
Orschaft Swenitza.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.6: 35.5 cm.

135-92-49.

Karlovicz. T. 4434

A középtérben látjuk a várost, mely előtt a folyón két bárka halad, az előtérben pedig balra pásztor őrzi szarvasmarháit, jobbra [illegible] kétfogatos szekér hajt két vendéggel. Felirata:

Ansicht des Markts [illegible] Carlowitz
in Sirmien

alól balra: Lith. u. gedr. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. a vk. 18.8 : 25.3 cm.

39-94-295

Illok. T. 4433.

A várhegy tövében folyó Dunán egy csolnakban ketten kelnek át, az előtérben pedig a fatörzsek közelében egy asszony mossa fehérneműit, és egy kis fiú horgászik. Felirata:

Ansicht des Schlosses und Klosters Illock
in Syrmien.

alól balra: Lith. u. gedr. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. a vk. 18.5: 24.8 cm.

39-94-296.

Hruso. T. 4432.

A középtért a vár romjai foglalják el, az előtérbeli dombon pedig egy úr ül a földön jobbra fordulva. Felirata:

Ansicht der Ruine des Bergschlosses Hrusso.
in der Barscher-Gespannschaft in Ungern.
alól jobbra: gez. u. lith. v. Dr. Kunike.

Kny., mér. 18.4: 25.4 cm.

39-94-331.

Battina. T. 2236. II.

A középtért elfoglaló városban a partot járókelők élénkitik, a háttérben hegyek látszanak, az előtérben pedig középütt egy hármas tagú család van, a melynek női tagja orsót pödör és egy oláh pap megy a folyó felé, a hol egy csolnakban ketten eveznek. Felirata:

UNGARN
Die Stadt Battina.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 26.3: 34.6 cm.

131-9110.

Belgrád. T. 3641. II

A háttérben van a város és vár, a Duna innenső partján pedig, a hol két csólnak kötött ki, két fegyveres őrt látunk, mig az uton a vám tisztviselő és egy határőr képez két törökkel csoportot. Felirata:

TÜRKEY
Stadt und Festung Belgrád.

alól balra: Kunike lithogr.

Kny., mér. a vk. 24.8 : 36 cm.

135-92-40.

Dálya. T. 1258. II.

A hegyes vidék középterében fekszik a város az épületei közül kiváló két templommal, az előtérben pedig a folyót egy csolnak és egy dereglye élénkiti, mig a parton, a füzésen innen, a fatörzsön ülő előtt egy földmives áll. Felirata:

SYRMIEN
Gegend bey Dalya.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.8: 34.9 cm.

131-91-34.

Erdőd. T.2274. II.

A középtérbeli hegyen romok vannak, a háttérben a község házai közül a templom emelkedik ki, a Dunán egy csolnak és dereglye halad, az előtérben pedig a balra lévő csolnak közelében hét tagú társaság telepedett le. Felirata:

SYRMIEN
Die Ruinen von Ertőedt.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.4: 35.1 cm.

131-9150.

Rakovácz. T.2393. II.

A hegyes vidék előterét a község foglalja el [illegible] a kolostorral, mely előtt a teret járókelők élénkitik, mig balra a dombon két pap van, kinek egyike ül. Felirata:

SIRMIEN.
Griechisches Kloster Rakovatz.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.8: 35.5 cm.

131-91-166.

Uj-Palánka. T. 3645. II.

A háttérben lévő hegyek aljában /// község fekszik, mely előtt bárkák és dereglyék kötöttek ki; a középtérbeli erődnél a folyón két csolnak halad el és a felvezető út alján férfi áll; az előtérben pedig balra ketten isznak a földön ülve, középütt hatan képeznek társaságot, mig jobbra vitorlás bárka tünik szemünkbe. Felirata:

SYRMIEN
Gegend bey Uj Palanka

alól balra: Kunicke lithogr.
jobbra: 34.

Kny., mér. a vk. 25.5 : 36.4 cm.

135-92-44.

Kis-Tapolcsán T. 4436.

A kupolás kastély homlokzatán kettős czimer van koronával, előtte facsoportok diszlenek, mögötte pedig jobbról házak látszanak. Felirata:

Ansicht des Schlosses Klein-Tapolcsan
in Barscher-Comitat in Ungern.

alól jobbra: gez. u. gedr. v. Dr. Kunike.

Kny., mér. a vk. 18.5 : 25.2 cm.

39-94-276.

Krasznahorka. T. 4438.

A középtérbeli kúpalakú hegy tetejét a vár foglalja el, tövében pedig a község épületei kötik le figyelmünket. Az előtérben egy asszony beszél kaszáló férfival, mig jobbra a házból kifutó kutya a feléje közeledő tótot ugatja meg. Felirata:

Ansicht des Schlosses Krásznahorka
in Ungern.

jobbra: gedr. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. a 18.7: 25.5 cm.

39-94-294.

Lednicz. T. 4439.

Az előtérbeli hegy tetején vannak a várromok, melyektől jobbra az egyik sziklán kereszt köti le figyelmünket; aljában pedig a község házai látszanak, melyeken innen a földre heveredett pásztor, ki mellett botjára támaszkodó társa áll, őriz három pihenő tehenet. Felirata:

Ansicht des Bergschlosses Lednitz
in Ober Ungarn.

alól jobbra: lith. u. gedr. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. a vk. 18.9: 25.2 cm.

39-94-330.

Veterani barlang. T. 3651.

A hullámzó Duna tulsó partján látjuk a barlang nyilását, a hol elől négyen beszélgetnek kettős csoportban és a hol beljebb a bástyától jobbra egy alak áll. Felirata:

SYRMIEN
Ansicht der Veteranischen Hoehle.

alól balra: lithogr. v. Kunike.

Kny., mér. a vk. 27.5 : 37.4 cm.

135-92-50.

Vácz. T. 4444.

A háttérbeli hegyeken innen látjuk a Vácz városát kiemelkedő székesegyházával, a középtérben jobbra a szigeten Telki épületei kötik le figyelmünket és a Duna két vizi malmot hajt, az előtérben pedig balra a hármas fogatú szekér mögött földmives halad és jobbra a földön ülő asszonnyal a pásztor és társa beszélget, kik mögött a nyáj legel. Felirata:

Ansicht der Stadt Waitzen und Dorf Telki
in Ungarn

alól jobbra: Ged. ged. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. 18.5 : 25.7 cm.

39-94-290.

Visegrád. T. 4446.

A középtérben látjuk a várost és a várat, a háttért hegyek képezik, a Dunán két bárka halad, az előtérben pedig a partot és jobbra az utat két-két alak élénkiti, mig elől lovas halad balra. Felirata:

Ansicht der Ruine Vissegrad
Graner Gespanschaft in Ungern.

alól balra: Lith. u. gedr. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. a vk. 18.6: 25.5 cm.

39-94-297.

11553.

Ferdinand V.

Mellig, kissé balrafordulva, katonai egyenruhában vállravetett mentével és rendjelekkel van ábrázolva. Felirata a kép alatt: FERDINAND V.
KÖNIG VON UNGARN, KRONPRINZ V.OESTERREICH
és legalól balra: Lithogr. v.Dr.A.Kunike in Wien.

Könyomat, magassága 26,5 cm.

Sz.n. 252-912
642-912-1
Át.lelt.8330

Orsova. T. 3657.

A szigeten van Uj-Orsova, mely előtt ép ugy, mint balra az őrházaknál és középütt az előtérben őrszemeket és járó-kelőket látunk; jobbra pedig az Erzsébet erőd bástyái tünnek föl, mig a vizen két csolnak kel át. Felirata:

TÜRKEY
Festung Neu Orsova mit den Fort
Elisabeth

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25 : 35.6 cm.

135-92-56.

Mócs. T. 2340. II.

A folyotól szelt hegyes vidék innenső partján a kincstári épületeken innen az utat és teret szekerek, pihenők és beszélgetők élénkitik, a vizen pedig csolnak kel át. Felirata:

UNGERN
K.K. Schüttkasten zu Móts.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny.; mér. a vk. 26.1 : 35.1 cm.

131-91-114.

Mohács. T. 2333. II.

A háttérbeli hegyeken innen a város terül el, a középtért a Duna szeli, melynek tulsó partján egy bárka, innenső partján pedig két vizi malom látható, az előtérben pedig leült pásztor őrzi öt darab szarvasmarháját. Felirata:

UNGARN
Die Stadt Mahacs.

alól balra: lithogr. v. Kunicke.

Kny., mér. a vk. 26.1 : 35.6 cm.

139-91-109.

Veterani barlang. T. 3652.

A hegyek közt kanyargó Dunán egy csolnakban ketten kelnek át, balra pedig a barlang nyilását látjuk és a kissé idébb lévő ház körül az utat három alak élénkiti. Felirata:

BANNAT
Gegend bey der Veteranischen Höhle

alól balra: Kunike lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.2 : 35.2 cm.

135-92-51.

Karva. T. 3619.

A hegyes vidék középterében községek látszanak, a Dunán két vizimalom zakatol és egy barka ereszkedik lefelé, az előtérben pedig balra a kúthoz legény vezet két lovat itatni, kissé odább szarvasmarhák pihennek, mig az emlék tövében ülő földmivesekkel batyut vivő asszony beszélget. Felirata:

UNGERN
Gegend bey Karva.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.5: 35.6 cm.

135-92-18.

Szendrő. T. 3643.

A középtérben balra a vár körül két csolnak közlekedik, a háttérbeli hegyvégek tövében a község válik ki, a folyón vitorlás bárka halad, az előtérben pedig az őrszem és a kikötött ladikok közelében heten képeznek csoportokat, kik közül hárman pipáznak és a kik közelében két kutya szaladgál. Felirata:

TÜRKEY
Stadt und Festung Semendria.

alól balra: Kunike lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.8: 35.8 cm.

135-92-42.

Térkép. T. 3669.

A Duna folyását ábrázoló ezen lapnak felirata fölül középütt:

DONAU-STROM
von Ursprung bis zur Ausfluss
herausgegeben
von
ADOLPH KUNIKE
1826.

Kny., mér. a vk. 45 : 151.2 cm.

135-92-68.

Nestin. T. 3630.

A háttérbeli hegyek tövében látjuk a községet kiemelkedő templomával, az előtérben pedig, a folyó innenső partján a fa tövében ülő nő és a mellette botjára támaszkodó férfi közelében ketten kötögetnek rőzsét. Felirata:

SYRMIEN.
Ortschaft Nestein.

alól balra: Erminy del.
jobbra: Kunike lithogr.

Kny., mér. a vk. 26.2: 35 cm.

135-92-29.

Nera folyó. T. 3646.

A hegyes vidék háttérében a Duna kanyarog partján községgel, hátul vitorlás hajóval, az őrszem közelében pár csolnakkal, a melyben ketten ülnek. Az előtérben a Nera innenső partján tizenöt tagú társaság van, melyből két asszony főzéssel foglalkozik. Felirata:

SYRMIEN
Ausfluss der Nera in die Donau.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 26.2: 35.2 cm.

135-92-45.

[illegible] T. 359.

Herkulesfürdő.

A háttérben lévő magas sziklák közti völgybe vezető utat balról járókelők élénkitik. Felirata:

BANNAT
Weg in den Hercules Bädern bey Mechadia.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.3: 35 cm.

135-92-58.

Moldova. T. 3648.

A magas sziklák közt kanyargó vizen két csolnak közlekedik, az előtért pedig a földön ülő asszony közelében, aki fon, két halász élénkiti, kik hálót visznek vállukon. Felirata:

BANNAT
Gegend bey Neu Moldova.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.4: 35.3 cm.

135-92-47.

Herkulesfürdő. T. 3660.

Balra lépcsőzetes út vezet a barlang felé, a melyet járókelők élénkitenek, mig az előtérben két halász foglalatoskodik, kik közül az egyik a hálót szedi fel, a másik pedig a halat önti ki. Felirata:

BANNAT
Die Raeuberhöhle in den Herkules Baedern bei Mechadia.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér a vk. 25.3: 35.1 cm.

135-92-59.

Zsófia főherczegnő. 10868.

Derékig, jobbra fordul, de visszanéz. Kivágott ruhája fodros, nagykendőjét kissé leeresztette. Felirata a kép alatt két sorban:

SOPHIE
ERZHERZOGINN VON OESTERREICH

alól jobbra: Kunike gez.
legalól balra: Lithogr. v. Dr. A. Kunike in Wien.

Kny., mér. 23.4: 20.5 cm.

Sz. n. 33-904
298-904-4.

Dévény. T. 4429.

Balra a háttérben látjuk Dévény romjait, a középtért Hainburg városa foglalja el, az előtért pedig, hol az úton kétfogatos hintó halad, hátrafordult hölgy élénkiti, kinek közelében a földre ült pásztor őrzi ~~xxxx~~ birkáját. Felirata:

Ans. der Städt Hainburg in Niederösterreich mit der Ruine Theben in Ungern.

alól jobbra: gedr. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. a vk. 18.7: 25.7 cm.

39-94-329.

Budapest. T. 4426.

Az előtért átszelő Duna tulsó partján látjuk Ó-Budát, a kolostorral, mig az innenső partot két földmives, két úr és egy hölgy élénkitik. A folyón csolnak és bárka közlekedik. Felirata:

Ansicht der Stadt Alt-Ofen mit dem Kloster Kl.-Mariazell in Ungern.

alól balra: Lith. u. gedr. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. az alányomásnak 19 : 25.3 cm.

39-94-293.

Ó-Moldova. T. 3647.

A Nera és a Duna összefolyásánál balra Ó Moldova házai látszanak, a parton pedig deszkarakások tünnek szemünkbe. A folyókat csolnakok élénkitik és az előtérben balra furulyázó pásztor őrzi földön fekvő szarvasmarháit. Felirata:

BANNAT
Boscheschena.

alol balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.5: 35.2 cm.

135-92-46.

Cerevic T. 3631.

A háttért képező hegyek tövében van a község, a mely előtt ép ugy, mint az előtérben a partak mentén csolnakok kötik le figyelmünket. Az innenső parton balra két paraszt ül egy fa-törzsön kik előtt kutya fekszik. Felirata:

SYRMIEN
Umgebung von Cserevies.

alól balra: [illegible] lithogr. von Kunicke.

Kny., mér. a vk. 24.7 : 35.2 cm.

135-92-30.

Pozsony. T. 4442.

A háttért a vár és város foglalja el, az előtérben pedig a Dunán gőzhajó halad Bécs felé, jobbra a templomon innen hárman képeznek csoportot, kik közül az asszony ül. Felirata:

Ansicht des Schlosses und der Stadt Pressburg
in Ungarn.

alól jobbra: gedr. b. Dr. Kunike.

Kny., mér. a vk. 18.5: 25.5 cm.

39-94-328.

Uj-Szőny. T.2354. II.

A középtérben lévő [illegible] előtt a Dunán repülőhidat, bárkát és csolnakokat látunk, az előtérbeli karfás hidon pedig járókelők kelnek át, alatta komp közeledik szarvasmarhával, a [illegible] sorompónál az őr támaszkodik, mig jobbra a két lovas vontatónak még egy férfi segit. Felirata:

UNGERN
Brücke bey Neuseen.

alól balra: Kunike lithogr.

Kny., mér. a vk. 26:.35 cm.

131-91-127.

Pancsova. T. 3642. II.

A hegyes vidék középterében fekvő város utczáit és a folyó tulsó partját, a hol bárkák kötöttek ki, járókelők élénkitik, a komp épen átkelőben van és az előtérben a korcsma előtt többen isznak, mig jobbra karfás hidon egy úr kel át. Felirata:

BANNAT
Stadt Bansova.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 24.6: 35.3 cm.

135-92-41.

Liupkova. T. 2332. II.

A folyótól szelt hegyes vidék előterében balra van a község, a folyon csolnak kel át sátorral, jobbra pedig egy földmives ül előtte kutyával. Felirata:

BANNAT
Liupkova.

alól balra: Kunike lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.6 : 35.4 cm.

131-91-108.

Mehadia. T. 2338. II.

A fürdő emeletes épületei között vezető széles utat járókelők élénkitik, balra katonai őrszem áll, az előtérben pedig a kőhidon kétfogatos hintó hajt egy úrral és hölgygyel, kik mögött inas ül. Felirata:

BANNAT
Zweite Ansicht der Herkules Baeder bey Mehadia.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.3 : 35.3 cm.

131-91-112 C.

Vukovár. T. 2421. II.

A szemben lévő város előtt tutajok kötöttek ki és egy kétkerekű vizimalom zakatol, a folyón bárka kel át, a mely felé egy férfi megy evezőlapáttal, az előtérben pedig a dombon háttal álló munkás figyeli a történendőket. Felirata:

SYRMIEN.
Markt Vukovar.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 25.9: 35. 8 cm.

131-91-197.

Uj-Moldova. T. 2339. II.

A folyótól szelt hegyes vidék középterében balra a község terül el, az előtérben pedig, a hol a dereglye vitorláját feszitik ki, a házon innen férfi élénkiti az utat. Felirata:

BANNAT
Neu Moldova.

alól balra: Kunicke lithogr.

Kny., mér. a vk. 26.3 : 35.9 cm.

131-91-113.

Klementina fhgno

Derékig, szemközt. Haja, melynek fonata a fején átvetve van feltűzve, oldalt fürtözött. Puffasztott újú magas ruhája fodrokkal van díszítve, kendőjének végei ~~eg~~ elől lelógnak s derekát öv szorítja. Feliratai a kép alatt:

Clementine
Erzherzogin von Oesterreich

alól jobbra: „Kinike gez."
s legalól balra: „Lithogr. v. Dr. A Kinike in Wien."

Könyomat, az alak nagysága 29 %m

Ltka 7559.

55/98 N=1252.

Kis Tapolcsány:

A kastély:

Egyemeletes kupolás épület, melynek tomlokzatán, az oszlopokon nyugvó erkély felett, kettős czímer és szobor van. Balról tőle a virágház s jobbról a melléképületek csoportja köti le figyelmünket, míg az előtte lévő terén különböző facsoportok díszlenek. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht des Schlosses Klein Tapolcsan
im Barscher-Comitat Ungern"

salól jobbra: „Gez. u. gedr. v. Dr Kunike."

Könyomat, méretei 18.5 : 25.2 cm.

Ltha 4436.

39/94 № 276

Dévény:

Romjai a hegyes videk közepterében, Hainburg városa tól balra, a Duna kanyarodásánál levő meredek szikla tetején ~~Dévény romjai~~ tűnnek szemünkbe. A tájék előtérben két fogatú hintó halad. Középütt egy földön ülő fiú öt birkát legeltet. Mögötte pedig egy aszony lát dolga után, ki kosarat visz. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ans. der Stadt Hainburg in Niederösterreich mit der Ruine Theben in Ungern"

salól jobbra: „gedr. b. Dr Kunike."

Könyvmat, méretei 18.7:25.7 c/m.

Ltsza 4429.

39/94 № 329.

Dévény:

Romjai a ~~A romokkal dicses~~ szikla tetejét foglaljákel, míg a hegy, tövében ~~mintegy~~ hárman járkálnak a parton, hol több csónak kötött ki, a melyek közelében ~~egy~~ bárka halad lefelé, ~~míg Jobbról gőzhajó közeledik~~ A előtérben balról két férfi van: az egyik botjára támaszkodva a ⊥ gőzhajót nézi s a másik bottal jobbjában halad tovag; jobbról pedig két úr, egy hölgy s egy gyermek köri le figyelmünket, kik a hajó felé fordulban beszélgetnek. A háttérben hegyeken ~~vannak, melyen~~ innen házak tűnnek szemünkbe. Felirata a kép alatt két sorban:

⊥ közeledő ~~gőzhajót~~

„Ansicht der Ruine des Schlosses Theten
Pressburger Gespannschaft in Ungern";

alól balra: „Greger lith."
s jobbra: „gedr. b. Dr Kunike."

Könyomat, méretei 18.9: 26 cm.

Ltsa 4428.

39/94 № 298.

Buda-Pest:

Ó-Buda a kis Maria-czelli kolostorral.

A középtért átszelő Duna jobb partján Ó-Buda apró épületeit, a háttérben emelkedő hegy oldalában pedig a Mária-czelli kolostort látjuk. A hatalmas folyón egy csolnak, melyben ~~nek~~ Ketten ülnek és egy bárka, melynek kormányát a hajós épen igazítja, köti le figyelmünket. Az előtérben ~~az uton~~ két nap számos beszélget ~~sa~~ az uton. Az egyiknél kaszа van. Kissé idább ~~pedig~~ a nejét karonfogva vezető úr ad felvilágosítást a vele szemben állónak. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht der Stadt Alt-Ofen, mit dem Kloster Kl: Mariazell in Ungarn"

salól balra: „lith. u. gedr. b. Dr Künike".

Könyvnat, méretei 19: 25.4 cm.

Lsza 4426

39/94 № 293.

Ujlak:

A Duna tulsó partján emelkedő, hegy tetején, melynek lejtős oldalát fák borítják, látható Bastyája kerek és épületeit a nem egyesült görög templom uralja. Jobbról a hegy tövében a fák körül házak bontakoznak ki, míg a folyón egy dereglyében ketten kelnek át. A előtérben, a ruhát mosó asszony küelében, ennek ingben lévő kis fia horgászik s kissé idább két nagy fatörzs leksik a földön. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht des Schlosses und Klosters Illock
in Syrmien."

s alól balra: „lith. u. gedr. b. Dr Kunike."

Könyomat, méretei 18.5 : 24.9 cm.

Ltfra 4433.

39/94 № 296.

Hrussó:

Négy szögletű épitmény s falai a ~~[illegible]~~ (középtérben emelkedő hegy tetején ~~a négyszögletes vár falai~~ meredneк az ég felé, ~~melyet~~ körülötte fák dinlenek. Az előtérben, balról a lejtőn, egy úr ül, ki bal~~jára~~kezére (támaszkodva nézi a vidéket. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht der Ruine des Bergschlosses Hrusso
in der Barscher-Gespannschaft in Ungern."

s alól jobbra:
„gez. u. lith. v. Dr Kunike."

Könyomat, méretei 18.4 : 25.4 cm.

Ltsza 4432

39/94 No 331.

Karlócza:

Az ábrázolt hegyes vidék völgyében kanyargó Dunának innenső partján terül el ~~a város, melynek~~ és épületei közül a székes egyház meg a többi templom ~~mok~~ tornya emelkedik ki. A folyón két csolnak halad. Az előtérben balról egy pásztor négy szarvasmarhát legeltet, melyek közül egy a földön hever, jobbra pedig két fogatos szekér hajt, melyben a kocsison kívül két szerb ül. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht des Markt's Carlowitz
in Sirmien"

s alól balra: „Lith. u. gedr. b. Dr. Kunike."

Könyvmat, méretei 18.8 : 25.3 cm.

Ltsza 4434.

39/94 № 295.

Krasznahorka:

A középtérben emelkedő meredek hegy tetejét ~~a köröndökkel~~ foglalja el kerek tornyokkalés bástyákkal ~~körülvett vár koszorúzza~~. ~~a hegy~~ Törében balról a köséget látjuk egyszerű templomával, a háttérben erdőkkel borított hegyek vannak s az előtérben egy férfi kaszál, mi közben a mellette lévő asszony beszélget. Jobbról ~~pedig~~ egy utas halad a házak felé, honnan ~~egy~~ ugató kutya fut ki, ~~mely őt megugatja~~. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht des Schlosses Krásznahorka
in Ungern"

s alól jobbra: „gedr. b. Dr. Kunike".

Könyomas, méretei 18.8 : 25.5 cm.

Ltfa 4438

39/94 № 294

Lednicz:

Község szétszórt házai (kkal, melyek) mögött a szirteken, a régi várnak omladékai lathatók néhány ép falal és toronynyal. Jobbról a kiálló szirt ormán kereszt áll. A templom tornya négyszögletes kúp tetejű. Az előtérben út kanyarodik, melytől jobbra, a három hevero szarvasmarhát őrző pásztorral, ki botjára támaszkodik, egy földön fekvő férfi beszélget. A háttérben és jobbról meredek hegyek kötik le figyelmünket. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht des Bergschlosses Lednitz
in Ober Ungarn"

s alól jobbra: „lith. u. gedr. b. Dr Kunike".

Könyomat, méretei 18.9: 25.6 cm.

Ltha 4439.

39/94 N° 330.

Pozsony:

A Duna tulsó partján ~~látjuk~~ látható a vár~~as~~ral és ebben (a négytornyos nagy épülettel. ~~és a várost számos tornyaival.~~ A folyón gőzhajó ~~megy~~ halad Bécs felé s kissé lejebb egy bárka ~~van kötöm~~ kötött ki. Az innenső parton fatörzs herer és jobbról az úton, a földön ülő asszony mellett, földmíves nézi a várat és egy gazdaember köreledik bottal a jobb kezében. Az égbolt felhős. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht des Schlosses und der Stadt Pressburg
in Ungarn"

s alól jobbra: „gedr. b. Dr. Kunike"

Könyvnat, méretei 18.5: 25.5 cm.

Ltsza 4442.

39/94 № 328.

Visegrad:

A háttérfelé kanyarodó Duna jobb partján ~~emelkedő~~ fekszik, a hol a hegy tetejét a várromok koszorukzálmig ~~a hegynek~~ aljában diszlő fák körül a község temploma hontakozik ki. ~~[illegible]~~ A lejtőn Salamon tornya köti le figyelmünket. A folyón két bárka halad ~~lefelé~~; a parton két úr sétál, kik körül az egyik a vár felé mutatva beszélget a rajztömböt vivőtel; a jobbra haladó uton meg egy parafszt lovagol bottal kezében, ~~[illegible]~~ tovabba ez férfi s egy nő, mennek a község felé. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht der Ruine Vissegrad
Graner Gespañschaft in Ungern"

s alól balra: „Lith. u. gedr. b. Dr Kunike"

Könyomat, méretei 18.5 : 25.5

T. 4446

39/94 № 297.

Vácz:

A Duna tulsó partján ~~[illegible]~~ fekszik, a hol Telki falu is látható (és a) hol a különféle templomok tornyai válnak ki leginkább. A innenső parton két vizi malom zakatol s a uton haladó harmasfogatú szekér után egy földmives megy, mig jobbról a földön ülő parasztasszonynyal a szarvasmarhát legeltető két pásztor beszélget, kikhez közel kutya áll. Felirata a kép alatt két sorban:

„Ansicht der Stadt Waitzen und Dorf Telki in Ungarn"

s alól jobbra: „ged. b. Dr Kunike"

Könyomat, méretei 18.6 : 25.6 c/m.

Ltsza 4444.

39/94 № 290.

Kunike

U. 4233. 55. l.
56 l.

Vasnyilhegy VIII. 124.

Kunicke lithogr.

Syrmien / Mark Vukovar Kojonat, folio

feuilletés

Kunicke lithogr

Ungern / Gegend bey Karva.
Kořat folio fenti jelz

Kunicke lithogr.

Bannat. Boscheschena.
Kojat, folio.

Kunke lithogr

Banat / Gegend bey der Veteranischen Höhle Kujat, / folio · fenti /.

Syrmien / Ansicht der Veteranischen Höehle Kojat, folio · fenti jelt

Kunicke

'Ansicht der durch die Überschwemmung von
Häuser bei der Josephstädter Kirche in
Gedr.u.zu haben b.Joh.Schmid".- 325x250

13.bis 16.Merz 1838 zerstörten
Pesth.-Gez.u.lith.v.Dr.Kunike.
cm.- Föv.Muz.Lt.4148.-

a György gróf,őfelsége ol
i miniszter,térdkép,könyor
években.21.5-27 , 33-49 cr
Kun S.32.-211.

Fogarassy János jogtudós,nyelvés
Kőrajz.Vereby Soma kiadása.-
M.T.Képcs.Kat./1922./730.

Forgách Zsigmond báró,mellk.kőny.
50-es évekből.15.5-21 cm.
Kun S./32./ 218.

Friedmann Mór,a pesti izr.nitk.ka
Mellk.kőny.a 60-as évekből.
20-23.5 ,35-54.5 cm.
Kun S.32.-225.

Kunicke lithogr.

Baumat, Weg in den Hercules Bädern bey Mechadia

Kiyat, folio
fast jetzt

Baumat, Die Raubberhöhle in den Herkules Baedern bey Mechadia

mit fast

Kunike lithog.

Korat, folio.

1) Bannat. Neu Moldva.

2) Syrmien. Gegend bey Uj Palanka.

Kunicke

Bannat / Gegend bey
Neu Moldova.
Kozatz folio. fenti jeb

ban jelentek meg. Fontos magyar kiadványa: „Ungarns Heerführer“ (1820-as évek II. fele).

A Lithographisches Institut mellett a legjelentősebb és a mi szempontunkból a legfontosabb Adolf Kunike vállalata lett, 1817-től kezdve. Kunike eleinte maga is rajzolt, de hamar rájött arra, hogy vállalatát csak akkor tudja felvirágoztatni, ha az új sokszorosítási eljárásnak megnyeri kora legjobb művészeit. 1819-ben kezdte kiadni a „Bildliche Darstellungen aus dem Alten und Neuen Testamente und dem Leben der Bekanntesten Heiligen“ c. sorozatát, amelyben többek között a tárgyalásunk folyamán még többször szereplő Erminy is dolgozott. 1819—26 között jelent meg az ő kiadásában Jakob Alt első, de leghatalmasabb, s bennünket leginkább érdeklő sorozata: „Donau-Ansichten nach dem Laufe des Donaustroms von seinem Ursprunge bis zu seinem Ausfluss ins Schwarze Meer, 264 Bll.“, amit katalógusaink hibásan „264 Donau-Ansichten“-nek írnak.

III.

A neoklasszicizmus antikimádata után s annak reakciójaképen a romantikus korban a művészek érdeklődése eltolódott a természet szépségei, a közeli és távoli Kelet pompája, érdekes ismeretlen világa felé. A 20-as évektől kezdve a művészek a „festői"-t, a „romantikus"-t, a „legendás"-t keresték, s ezt óhajtota a közönség is, amit ügyes kiadók, vállalkozók jól ki is tudtak használni. Gazdagabbnál-gazdagabb, rendszerint kőrajzokkal illusztrált kiadványok jelennek meg Franciaországban, Németországban, Bécsben és nálunk is. Bennünket elsősorban a bécsiek érdekelnek, egyrészt, mert sok magyar vonatkozásuk van, másrészt, mert ezek jutottak el leghamarébb

Kunicke Adolf

bécsi litografus
és tört. testo

Dunai látkepei (1822-8)

Báró Jósika Miklós, a
későbbi regényíró rajzorá-
kat vett tőle Bécsben
Ekkor kapitány volt (1817-ben?)
az osztrák hadseregben.

Dézsi Lajos: dr. Báró
Jósika Miklós 1799-1865.
Magy. Tört. Életr. XXXII.
cöf. Bp. 1916. 108. l.

A m. postatakarékpénztártól

16136

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Budapest
IX. Högyes Endre u. 10.

Hivatalból
Díjátalányozva

Kůnike A. Grafchen

Wien 1826.

Vác látkeje fentitől

Emlitvé

Trag Érd

39. l.

BUDAPEST, IV., EGYETEM-UTCA 4
Telefono : 185-618

Kunike

l.

Horváth Áron

380.l